346

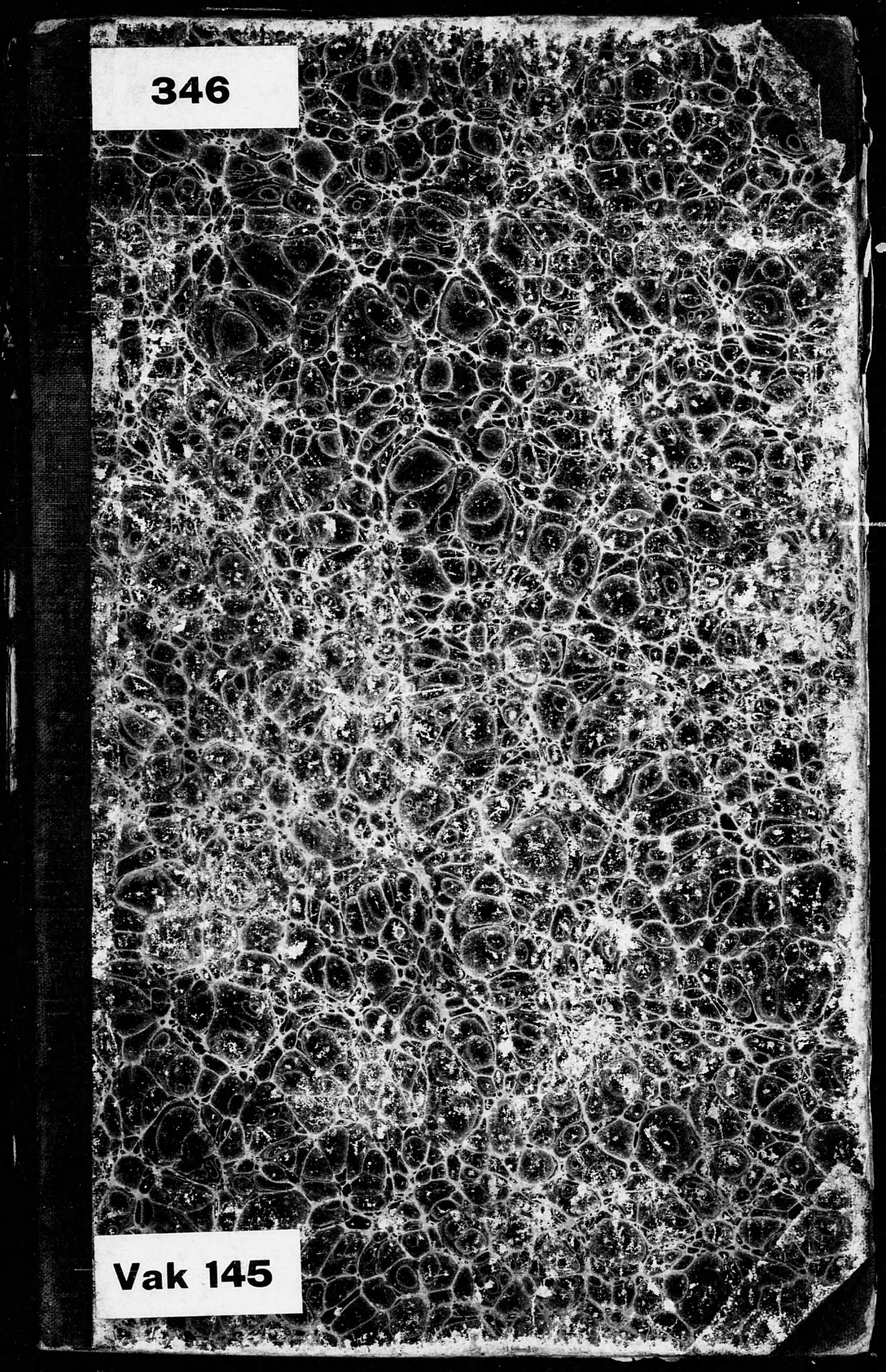

Vak 145

P. van den Boer.

Stratum 10 3/12 76.

+ Gr. Hubertus

Gr. Augustinus.

VAK 145 No. 346

1e BRIEF

(INLEIDING, LES 1 EN 2)

VAN DEN

VOLLEDIGEN LEERCURSUS IN BRIEVEN

OM

ZONDER ONDERWIJZER, UITSLUITEND DOOR EIGEN OEFENING, GEMAKKELIJK EN SPOEDIG

DE ENGELSCHE TAAL

VOLGENS DE REGELEN DER SPRAAKKUNST EN DEN BESCHAAFDEN OMGANGSTOON TE LEEREN SCHRIJVEN EN SPREKEN.

NAAR DE METHODE-LANGENSCHEIDT VOOR NEDERLANDERS BEWERKT

DOOR

SERVAAS DE BRUIN.

DERDE DRUK.

Bibliotheek
MINDERBROEDERS
WEERT.

INLEIDING.

De zee, die de Engelschman met trots het bolwerk van zijn vaderland noemt, is niet altijd in staat geweest zijnen geboortegrond als het ware met een ringmuur afgesloten te houden van de overige wereld; integendeel, juist die afgezonderde ligging der Britannische eilanden heeft menigmaal in vroegere eeuwen gelukzoekers en avonturiers aangelokt om zich derwaarts te begeven, en reeds in de vroegste tijden de waarheid bewezen van de stelling, dat het water niet dient om de volken van elkander afgescheiden te houden, maar veel meer als een middel om hen met elkander in aanraking te brengen.

Onder al de aanvallen en overweldigingen, waaraan Britannië heeft blootgestaan, zijn er echter slechts twee van zoodanig duurzamen invloed geweest, dat het voornaamste kenmerk der natie, namelijk de Taal, daardoor eene in het oog loopende wijziging, ja, men kan veilig zeggen eene herschepping ondergaan heeft. De Celtische taal der oorspronkelijke bewoners van Britannië had zich, in weerwil van al de insluipselen, die het gevolg waren van de Romeinsche en Deensche invallen in het land, krachtig staande gehouden tot omstreeks de helft der vijfde eeuw van onze jaartelling; niet bestand echter was zij tegen den machtigen aandrang der Angelsaksen, die toen het land overweldigden, en wier taal van dat oogenblik af de heerschende werd, terwijl het Celtisch werd verdrongen naar het uiterste noorden en westen, zooals dan ook nog op den huidigen dag tongvallen (dialecten) daarvan worden aangetroffen, te weten: het Gaëlisch in de Schotsche hooglanden, het Welsh of Cymrisch in Wallis, het Ersisch of Iersch in Ierland. Dat zijn de kleine resten van de eertijds in Britannië heerschende taal. Het geheele land onderging door de Angelsaksen zulk eene diep-ingrijpende, algeheele verandering, al wat Celtisch was werd derwijze verdrongen en vervangen door het Angelsaksische element, dat de tegenwoordige Engelschen nog met ophef spreken van „*our Saxon forefathers*" onze Saksische voorvaderen, en dat de zeden des volks nog geheel en al den stempel dragen van de Saksische herkomst. Ook de volkstaal draagt dien stempel op in het oog loopende wijze; en zelfs de taal der beschaafde standen (hoezeer die, meer dan in eenig ander land van Europa, met bereidwilligheid vreemde bestanddeelen in zich opgenomen heeft en nog opneemt) is niettemin voor meer dan de helft samengesteld uit woorden, die van Saksischen oorsprong zijn.

Ook de Nederlandsche taal (eigenlijk niets anders dan het Hollandsch) heeft denzelfden oorsprong, ontstaan gelijk zij is uit eene samensmelting van de taal der oude Saksen met die der oude Franken. En het natuurlijk gevolg daarvan is, dat men bezwaarlijk een Engelschen volzin van eenige uitgebreidheid zal aantreffen, zonder daarin te ontmoeten Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

De tweede gebeurtenis, waardoor de Engelsche taal (zooals die zich sedert de helft der vijfde eeuw had ontwikkeld als Angelsaksisch, dat wil zeggen als een tongval van den Germaanschen taalstam) eene diep-ingrijpende verandering ondergaan heeft, was de Normandische verovering in het jaar 1066, met andere woorden de overwelding van Engeland door de in een gedeelte van Frankrijk (in Normandijë) gevestigde Noormannen. De Fransche tongvallen waren destijds nog scherp van elkander onderscheiden, en niet, gelijk thans het geval is, versmolten tot éé ne taal. Het Normandische Fransch was dus de tongval, die met de verovering van 1066 in Engeland kwam; en ofschoon aanvankelijk slechts door de aanzienlijken en door de ambtenaren gesproken, drong deze taal van lieverlede meer en meer door in alle volksklassen: zoodoende werd uit het Normandische Fransch en het Oud-Engelsch een mengelmoes geboren, dat zich allengs ontwikkeld heeft tot een der schoonste en rijkste talen van den aardbol, namelijk het Engelsch, zooals het heden ten dage gesproken en geschreven wordt.

Uit het hiervoren gezegde zal iedereen al dadelijk de gevolgtrekking kunnen maken, dat ieder, die goed Hollandsch kent, daarin eenen machtigen steun moet vinden bij het aanleeren van de Engelsche taal; en dat die studie nog in hooge mate vergemakkelijkt wordt door eene genoegzame ervarenheid in het Fransch.

Wanneer men daarbij voegt, dat de groote moeielijkheden, welke bij de meeste talen in de Vormleer bestaan, bij het Engelsch nagenoeg geheel en al verdwijnen, — dit wil zeggen, dat de veranderingen, waaraan (in de meeste talen) vele woorden in zeer vele gevallen onderhevig zijn, in het Engelsch bijna niet worden aangetroffen, — dan komt men tot de slotsom, dat er geen vreemde taal is, die de Nederlander zich zóó gemakkelijk kan eigen maken, als het Engelsch.

Om intusschen iedereen te vrijwaren tegen teleurstelling dient hier dadelijk bijgevoegd: dat het Engelsch in één opzicht alle andere talen in moeielijkheid overtreft — en dat ééne punt is de uitspraak. Tusschen het geschrevene woord en het gesprokene bestaat in het Engelsch meestal zulk een hemelsbreed verschil, dat het niet zelden voor den oningewijde onmogelijk is in die twee hetzelfde woord te herkennen.

Lang heeft men gemeend, dat deze moeielijkheid niet anders te overwinnen was dan door gebruik te maken van mondeling onderwijs. Doch de leerwijze, die wij, naar den invoerder, „Methode-Langenscheidt" noemen, heeft die meening op eene gelukkige wijze gelogenstraft; en de schitterende uitkomsten, met deze „Leermethode zonder onderwijzer" verkregen door duizenden bij duizenden, hebben door geheel de wereld de waarheid doen erkennen van de voorheen ongeloofelijke stelling: Men kan vloeiend en zuiver **Engelsch** leeren **spreken**, zonder de hulp van iemand, alleen door eigen studie.

☞ Het eenige, waarop ik nadrukkelijk opmerkzaam moet maken, is het volgende: Men moet, met deze methode, beginnen van meet af aan, zelfs al heeft men reeds eenige vorderingen in het Engelsch gemaakt volgens eene andere leerwijze.

Al heeft men nog nooit eene letter Engelsch onder de oogen gehad, vindt men in dezen leer-cursus alles wat men noodig heeft om zich, zonder onderwijzer, volkomen in de Engelsche taal te bekwamen, mits men slechts deze 2 punten in het oog houde:

1°. niets, letterlijk niets over te slaan, al vond men iets nòg zoo overtollig; en

2°. al de oefeningen juist zóó te maken, als ze in deze methode zijn voorgeschreven, en nimmer een haarbreedte van het voorgeschrevene af te wijken.

Houdt men dit een en ander in 't oog, en stelt men zich heilig ten regel, nooit aan een volgenden brief te beginnen voordat men den vorigen volkomen begrepen en ingestudeerd heeft, dan kan men zich ook verzekerd houden, bij eene studie van een paar uren geregeld elken dag, aan 't einde van dezen cursus van 18 brieven in staat te zullen zijn:

1°. alle gewone Engelsche boeken, tijdschriften, couranten en brieven vlot te lezen;

2°. eigene gedachten gemakkelijk in het Engelsch op papier te brengen;

en 3°. met beschaafde Engelschen als welopgevoed mensch een gesprek aan te knoopen en gaande te houden.

Vraagt men bewijs? Nu reeds is een Derde druk noodig; en zij, die zich van de twee eerste drukken goed bediend hebben, kunnen het bewijzen, dat ieder, die dezen cursus van 18 brieven trouw volgens de voorschriften ten einde heeft gebracht, in staat is *Engelsch te lezen, te schrijven, te verstaan en te spreken.*

Ik zou niet alzoo de loftrompet durven steken over dezen arbeid, indien ik er niet bij kon voegen, dat *mij* daarvan volstrekt geen eer toekomt, daar *ik* niets anders gedaan heb, dan dit uitmuntende werk naar mijn beste vermogen toegankelijk te maken voor mijne landgenooten.

SERVAAS DE BRUIN.

1e LES.

Men kan veel, als men slechts een goed vertrouwen heeft op eigene volharding. W. von Humboldt.

Het Engelsche Alphabet.

[§ **1.**] Het Engelsche alphabet, met dezelfde letterteekens geschreven als het Hollandsche, bestaat uit de volgende letters, waarvan wij de Engelsche namen cursief gedrukt daaronder plaatsen, terwijl wij in de volgende paragrafen dienaangaande de noodige ophelderingen zullen geven.

Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff,
ee bi si di i èf
Gg, Hh, Ii, Jj, Kk, Ll,
dzji eetsj ai dzjee kee èl
Mm, Nn, Oo, Pp, Qq,
èm èn oo pi kjoe
Rr, Ss, Tt, Uu, Vv,
aar ès ti joe vi
Ww, Xx, Yy, Zz.
dubl'joe èks wwai zèd

[§ **2.**] Van die letters heeten de *a*, *e*, *i*, *o* en *u* „vocalen" of „klinkletters"; de overige worden „consonanten" of „medeklinkers" genoemd; alleen de *y* is nu eens „vocaal", dan eens „consonant".

De klinkletters (vocalen) worden aldus genoemd, omdat ze een klank vertegenwoordigen op zich zelven, daar ze uitgesproken kunnen worden zonder nevenklank, zonder de hulp van eene andere letter (*a*, *e*, *i*, *o* en *u* = ee, i, ai, oo, joe), terwijl de medeklinkers of consonanten niet uit te spreken zijn zonder de hulp van eene vocaal, bij voorbeeld: *b*, *c*, *d*, *f*, *k* = bi, si, di, èf, kee, enz.

Aanmerkingen. — 1) De vocalen in de Engelsche taal worden, even als in het Hollandsch, nu eens lang, dan eens kort uitgesproken, waaromtrent in beide talen nagenoeg dezelfde regels gelden, daar ze, ook in het Engelsch, alleen staande of aan het einde eener lettergreep meestal de lange, en gevolgd door ééne de lettergreep sluitende consonant meestal de korte uitspraak hebben. — 2) Wanneer wij van vocalen spreken bedoelen wij de letterteekens; dezelfde vocalen hebben echter in het Engelsch een geheel anderen klank dan in het Hollandsch. Daarentegen worden dezelfde vocaal-klanken in het Engelsch veelal door geheel andere letterteekens vertegenwoordigd dan in het Hollandsch. — 3) Bij de afbeelding van de uitspraak der woorden zullen wij in het woord zelf een toonteeken (') plaatsen achter die lettergreep, op welke de klemtoon gelegd moet worden.

[§ **3.**] Eene verbinding van twee vocalen, die zóó snel na elkander moeten worden uitgesproken, dat ze tot één lettergreep samensmelten, draagt den naam van **„tweeklank"** of **„diphthong"**; b. v. in ons woord „huis" vormen *u* en *i* den tweeklank *ui*. Ook de Engelsche taal heeft zulke tweeklanken, die echter van de Hollandsche geheel en al verschillen, hetzij wat den klank aangaat, hetzij wat betreft de letterteekens, waardoor ze vertegenwoordigd worden. Het eenige, dat hier voorloopig deswege aangestipt dient te worden, is: dat de tweeklanken in de uitspraak altijd lang zijn.

[§ **4.**] In de Engelsche woorden:
name (spreek uit: „neem"), dat is: naam,
en *ass* („ „ : „aas"), „ „ ezel,
heeft de Engelsche letter *a* eens den klank der Hollandsche scherp-lange *ee*, en eens den vollen, zwaren klank der Hollandsche *aa*. [1])

Hetzelfde letterteeken heeft dus, in het Engelsch, niet altijd denzelfden klank.

Verder vindt men in de Engelsche woorden:
no (spreek uit: „noo"), neen,
boat (spr. „ „boot"), boot,
foe (spr. „ „foo"), vijand,
soul (spr. „ „sool"), ziel,
bow (spr. „ „boo"), boog,
vijf verschillende letterteekens, namelijk *o*, *oa*, *oe*, *ou*, *ow*, die alle vijf denzelfden klank, namelijk den Hollandschen klank *oo* vertegenwoordigen.

Dezelfde klank wordt dus, in het Engelsch, niet altijd vertegenwoordigd door hetzelfde letterteeken.

In de Engelsche woorden:
eight („eet"), acht,
calf („kaaf"), kalf,
treft men consonanten aan, die in het geheel niet uitgesproken worden.

Er zijn dus letterteekens, die, in het Engelsch, niet altijd worden uitgesproken, dat wil zeggen letters, die in sommige woorden stom zijn.

[1]) Zie hetgeen over dien klank „a" door ons gezegd wordt in § 48.

[§ **5.**] Uit eene verdere vergelijking van de beide talen blijkt, dat de Engelsche taal verscheidene klanken heeft, die in de Hollandsche taal niet worden aangetroffen; en omgekeerd, dat ook in het Hollandsch ettelijke klanken voorkomen, die men nooit in het Engelsch aantreft.

[§ **6.**] De Hollandsche klanken, die in de Engelsche taal niet bestaan, zijn:

1) De lange vocaal-klank „u", zooals wij dien laten hooren in de woorden „**u**ren", d**u**wen", „m**u**ze", enz. (Over den korten vocaal-klank „u", als in het woord „nut", zie § 15.) Het Engelsch mist ook den klank „eu", zooals wij dien hebben in „**eu**i", „p**eu**ltje", „v**eu**len", enz. (Over den Engelschen klank „eu", die eenige overeenkomst heeft met den Hollandschen in de woorden „sleur", „scheur", enz. zullen wij spreken in § 21). Wijders zijn de Hollandsche tweeklanken „ei" en „ui" aan het Engelsch ten eenenmale vreemd. (Over de Engelsche klanken, die daarnaar zweemen, zie §§ 18 en 19). De Hollandsche drieklanken bestaan in het Engelsch niet.

2) De consonanten-klanken „ch", „g", „r" en „w", zooals wij die laten hooren in de woorden „sle**ch**t", „**g**oed", „sto**r**t" en „**w**elvaart". (Over den Engelschen klank der „r" volgt het noodige in de §§ 32 en 33; en over den Engelschen klank der „w" wordt gehandeld in § 36.)

N. B. Over de Engelsche klanken, die in de Hollandsche taal niet voorkomen, volgen de noodige opheldering en in den verderen inhoud dezer les.

[§ **7.**] Om de Engelsche klanken te leeren kennen, zullen wij eerst eenen blik werpen op de vocaal-klanken en tweeklanken.

Als eigenlijke grondvocalen hebben wij in het Hollandsch:

= a, e, i, o, u. =

Onze „u"-klank alleen uitgezonderd (zie N°. 1 van § 6) ontmoeten wij dezelfde klanken in het Engelsch, ofschoon de klank „o" de eenige is, die in de Engelsche en Hollandsche talen door hetzelfde letterteeken vertegenwoordigd wordt (zie § 1). Over een geheel bijzonderen klank, die door het Engelsche letterteeken „u" vertegenwoordigd wordt, zie § 22.

[§ **8.**] De **klank „a"** komt in het Hollandsch lang en kort voor: 1) lang als dubbele a („aa") met een of meer consonanten achter zich, b. v. „**aa**l", „m**aa**n", „p**aa**rd"; of enkel („a") als sluitletter eener lettergreep, b. v. „kw**a**-men"; — 2) kort als enkele „a", gevolgd door een of meer consonanten, b. v. „kw**a**m", „h**a**ls", „h**a**rt".

In het Engelsch is wel een klank, die naar den korten a-klank zweemt (zie § 14); doch als regel kunnen wij stellen, dat in het Engelsch slechts de lange klank der „a" voorkomt. In de afbeelding, die wij van de Engelsche uitspraak geven, zullen wij dien klank voorstellen door:

= aa =

b. v. *ha* (haa), ha; *ah* (aa), ah; *calm* (kaam), kalm.

[§ **9.**] De **klank „e"** (zie de noot onder § 11) komt in het Hollandsch lang en kort voor: 1) lang als „dubbele e" („ee") of ook enkel („e") als scherplange sluitletter eener lettergreep, b. v. b**ee**r, b**e**-zem; — 2) kort als enkele „e" met een of meer consonanten achter zich, b. v.: b**e**l, f**e**l, z**e**t.

Ook in het Engelsch ontmoeten wij den klank „e" lang en kort; wij zullen die tweeërlei „e"-klanken afbeelden aldus:

= lang: ee =,
= kort: è =
(vergelijk tevens § 14).

Dienovereenkomstig lette men wel op het verschil tusschen lang en kort bij het uitspreken van de volgende, twee aan twee onder elkander geplaatste, Engelsche woorden:

ale (eel), ale [1]), *lace* (lees), band,
ell (èl), el; *less* (lès), minder;
shade (sjeed), schaduw, *bail* (beel), borg-
shed (sjèd), vergieten; tocht.
bell (bèl), bel;
hail (heel), heil! *sale* (seel), verkoop,
hell (hèl), hel; *sell* (sèl), verkoopen;
date (deet), datum, *pane* (peen), glasruit,
debt (dèt), schuld; *pen* (pèn), schrijfpen.

[§ **10.**] De **klank „i"** bestaat in het Hollandsch lang en kort: 1) lang enkel („i") als sluitletter eener lettergreep, en verlengd („ie") wanneer er een of meer consonanten op volgen, b. v.: M**i**mi, S**i**mon, Sophi**a**, en t**ie**n, z**ie**n, g**ie**rst; — 2) kort als enkele „i" in dezelfde lettergreep gevolgd door een of meer consonanten, b. v. **i**k, p**i**k, w**i**ld, l**i**st.

In het Engelsch wordt de klank „i" insgelijks lang en kort aangetroffen; wij zullen die klanken afbeelden aldus:

= lang: ie, als een consonant volgt =
= lang: i, als geen consonant volgt =
= kort: i =.

Men lette wel op het verschil in de uitspraak van onderstaande woorden:

scene (sien), tooneel, *each* (ietsj), elk,
sin (sin), zonde; *itch* (itsj), jeuken;
meal (miel), maal, *bean* (bien), boon,
mill (mil), molen; *bin* (bin), kist;

[1]) Engelsche bierscor

heap (hiep), hoop *eat* (iet), eten,
(opgehoopte menigte), *it* (it), het;
hip (hip), heup;
beech (bietsj), beukeboom, *seek* (siek), zoeken,
sick (sik), ziek;
bitch (bitsj), teef;
heel (hiel), hiel, *keen* (kien), fel,
hill (hil), heuvel; *kin* (kin), maagschap;
sheep (sjiep), schaap,
ship (sjip), schip.

[§ **11.**] De **klank „o"** is in het Hollandsch tweeërlei namelijk lang en kort: *) 1) Lang als sluitletter eener lettergreep, b. v.: **bo**-ter, sch**o**-tel, z**o**-nen: of verdubbeld („oo") als er een of meer consonanten op volgen, b. v.: **boot**, sch**oot**, **zoon**, kr**oost**; — 2) kort als enkele „o", gevolgd door een of meer consonanten, b. v.: **pot**, **lot**, sch**ot**, **zot**.

In het Engelsch bevinden wij hetzelfde, en wij zullen dus den klank „o" der Engelsche woorden aldus afbeelden.

= lang: oo =,
= kort: ò =.

Voorloopig kunnen wij hier volstaan met de volgende voorbeelden, om het onderscheid duidelijk te maken:

ode (ood), ode, *hope* (hoop), hoop,
odd (òd), vreemd; *hop* (hòp), hop;
note (noot), nota, *goad* (Good), prikkel,
not (nòt), niet; *God* (gòd), God;
cloak (klook), mantel,
clock (klòk), klok.

[§ **12.**] De *klank* „u" lang, gelijk reeds in § 6 gezegd is, bestaat in het Engelsch niet. Daar de *letter* „u" echter in vele talen (zooals Duitsch, Spaansch, Italiaansch, Russisch, en eene menigte andere) haren oorspronkelijken klank heeft behouden, die overeenkomt met den Hollandschen tweeklank „oe", zullen wij dien klank thans in beschouwing nemen, als hier op zijne ware plaats.

De **klank „oe"** komt in het Hollandsch eigenlijk nooit anders dan lang voor; met eene *r* als sluitletter achter zich, spreken wij den „oe"-klank misschien iets langer uit, dan wanneer er eene scherpe consonant als sluitletter achter staat, met andere woorden: in *vloer* is de „oe"-klank misschien iets gerekter dan in *soep*, doch dit is aan de *r* toe te schrijven, die ook in het Hollandsch als eindletter eenigszins de eigenschap heeft, waarover wij in § 32 zullen spreken wat het Engelsch betreft.

In de Engelsche taal daarentegen komt de klank „oe" wel degelijk tweeërlei voor, namelijk lang en kort: 1) Lang als in de Hollandsche woorden **vloer**, **boer**, **roer**, **toer**; — 2) kort klinkt de Engelsche klank „oe" nog iets korter dan in het Hollandsche woord **soep**; eigenlijk zou men bijna kunnen zeggen: in het Engelsch klinkt de korte „oe"-klank niet veel „oe"-achtiger dan de zachtkorte „o"-klank in de Hollandsche woorden *dof*, *mof*, *pof*, *slof*. Men zal het naast bij de ware uitspraak komen, als men de Engelsche korte „oe" uitspreekt nog korter, nog minder vol, dan de Hollandsche „oe" in „soep".

Ter onderscheiding van den langen en korten „oe"-klank der Engelschen zullen wij die afbeelden aldus:

= lang: oe =,
= kort: ôe =.

Voorbeelden:

fool (foel), gek, *pool* (poel), poel,
full (fôel), vol; *pull* (pôel), rukken.

[§ **13.**] Een geheel eigenaardige klank in het Engelsch komt in het Hollandsch niet anders voor dan hier en daar als plattelands-tongval. Het is één klank, waarbij de mond zich opent als om den vollen „aa"-klank uit te spreken, terwijl het stemgeluid slechts een doffen „oo"-klank voortbrengt, waarbij nogtans de mond geopend blijft als wierd werkelijk de „aa"-klank voortgebracht. Wanneer wij de zachtkorte „o"-klank der Hollandsche woorden *dof*, *mof*, *pof*, *slof*, in plaats van kort, zeer gerekt en lang uitspreken, daarbij, zoodra wij den klank beginnen voort te brengen, den mond iets wijder openende dan zulks voor den zachtkorten of doffen „o"-klank noodig is, zullen wij den Engelschen klank vrij wel nabootsen. Daar het strikt genomen eene „a" is, die, eer zij ter wereld komt, in eene „o" verandert, zullen wij dien klank afbeelden aldus:

= ao =.

Om het verschil duidelijk te maken tusschen dezen klank, en dien der lange „oo" en der scherpkorte „o", dienen de volgende voorbeelden:

fall (faol), vallen, *bald* (baold), kaal,
foal (fool), veulen; *bold* (boold), stoutmoedig;
calk (kaok), kalfaten, *naught* (naot), niets,
coke (kook), coke (uitgestoomde steenkool) *note* (noot), nota,
not (nòt), niet;
cock (kòk), haan;
aught (aot), iets,
oat (oot), haver.

*) Even als de *e* is ook de *o* eigenlijk scherplang en zachtlang, scherpkort en zachtkort; daar echter die schakeeringen, die ook voor het Engelsch opgegeven behoorden te worden, tot niets anders zouden leiden, dan tot bemoeielijking, hebben wij gemeend ons eenvoudig bij tweeërlei uitspraak (zoowel van *o* als van *e*) te moeten bepalen. Wat de *o* betreft zij alleen aangemerkt, dat de korte klank, zooals die in de Hollandsche woorden *slof*, *dof*, *pof*, *mof*, enz. gehoord wordt, bij de Engelsche uitspraak zorgvuldig moet worden vermeden. De korte *o* in Engelsche woorden klinkt gelijk in de Hollandsche woorden *lof*, *hof*, *kof*, *norsch*, enz.

[§ **14.**] In het midden tusschen „a" en „e" ligt in verscheidene talen (Duitsch, Deensch, Zweedsch, enz.) een klank, die afgebeeld wordt met het letterteeken „ä", overeenstemmende met het Latijnsche letterteeken „æ". Die klank komt den korten „e"-klank zoo nabij, dat zelfs verscheidene woorden, welke in de opgenoemde levende talen met „ä" gespeld behooren te worden, menigmaal worden aangetroffen eenvoudiglijk gespeld met eene „e". Nog sterker springt dit in het oog, wanneer men ziet bij hoe menigen Latijnschen naam, die met „æ" geschreven wordt, in het Fransch dat letterteeken wordt veranderd in „e" met het zware toonteeken (met het *accent grave*, aldus: „è"), b. v.: Megæra, Mégère, terwijl bij vele andere Latijnsche woorden die „æ" kortweg door de Franschen in „e" wordt veranderd, b. v.: Quæstor, Questeur; zoodat wij de beoefenaars van deze lessen op geen al te verkeerden weg zouden leiden, wanneer wij hun alle dusdanige Engelsche woorden eenvoudiglijk leerden uitspreken met den klank der korte „e", zooals die gehoord wordt in de Hollandsche woorden hemd, pen. Doch in het Engelsch heeft die „ä"-klank dit eigenaardige, dat hij iets meer, dan in de andere genoemde talen, naar de „a" overhelt, zoo zelfs, dat in sommige streken van Engeland die uitspraak geheel en al den korten „a"-klank wordt; b. v. het Engelsche woord „man" (hetzelfde woord als het Hollandsche „man") wordt daar juist als in het Hollandsch uitgesproken, met den korten „a"-klank man. Dit is intusschen, onthoud dit wel, niet de beschaafde Engelsche uitspraak, en moet derhalve zorgvuldig worden vermeden.

Nu zouden wij gaarne als regel opgeven, dat alle Engelsche woorden, die gespeld worden met het *letterteeken* „a" en eene de lettergreep sluitende consonant achter zich, overal waar de uitspraak dier „a" door ons wordt afgebeeld met het letterteeken van den korten „e"-*klank* („è"), iet of wat langer gerekt en voller uitgesproken behoort te worden dan de korte „e"-klank in andere woorden, die niet met het letterteeken „a" gespeld zijn; b. v.:

man (mèn), man,

zal iets gerekter en voller worden uitgesproken, dan

men (mèn), mannen.

Dezulken echter, voor wie, na het bovengezegde, het onderscheid nog niet volkomen duidelijk is, zullen het verstandigst doen, als ze den korten „è"-klank overal zonder onderscheid uitspreken als in de Hollandsche woorden pen en hemd, waarmede zij aan niemand aanstoot zullen geven.

Wij laten hier eenige vergelijkende voorbeelden ter opheldering volgen, zijnde al het bovengezegde van toepassing op het eerste woord van ieder drietal.

lad (lèd), knaap, *shall* (sjèl), zal,
lade (leed), beladen, *shale* (sjeel), schil,
lead (lèd), lood; *shell* (sjèl), schelp;

man (mèn), man, *band* (bènd), band,
mane (meen), maan *baned* (beend), vergiftigd, (van leeuwen, enz.),
men (mèn), mannen; *bend* (bènd), buigen;

lass (lès), meisje, *mat* (mèt), mat,
lace (lees), veterband, *mate* (meet), maat,
less (lès), minder; *met* (mèt), ontmoet.

[§ **15.**] De **korte klank „u"**, zooals wij dien in de Hollandsche woorden nut, dun, gunnen, enz. laten hooren, wordt ook in het Engelsch aangetroffen, doch heeft tweeërlei uitspraak, al naar gelang hij voorkomt in eene lettergreep, waarop de klemtoon valt, of wel in eene lettergreep, die toonloos is. — 1) met den klemtoon klinkt de korte „u" in het Engelsch veel meer naar den „o"-klank zweemend, dan in het Hollandsch. Als de Engelschen die korte „u" uitspreken is het alsof zij den klank in het achtergedeelte van den mond van hunne tong afwerpen in hunne wang, terwijl de Hollanders den korten „u"-klank uitstooten over den tip van de tong. — 2) in toonlooze lettergrepen is de korte „u" bij de Engelschen bijna stom, en wordt bijna niet gehoord.

Die korte „u"-klank, hetzij met klemtoon hetzij toonloos, zal door ons afgebeeld worden met een gewoon letterteeken, aldus:

= u =.

1) Voorbeelden ter vergelijking van den korten „u"-klank met den korten „o"-klank:

luck (luk), geluk, *dull* (dul), dom,
lock (lòk), slot; *doll* (dòl), pop;

gun (gun), geweer, *hut* (hut), hut,
gone (gòn), gegaan; *hot* (hòt), heet;

bug (bug), weegluis, *lust* (lust), belustheid,
bog (bòg), moeras; *lost* (lòst), verloren.

2) Voorbeelden van den korten „u"-klank in toonlooze lettergrepen:

motion (moo'-sjun, moosjn), beweging,
nation (nee'-sjun, neesjn), natie.

[§ **16.**] De **toonlooze „e"** klinkt in het Hollandsch bijna als de helft van den korten „u"-klank, b. v. het woord bedremmeld wordt bijna uitgesproken als stond er bud-drèm'-muld. Dienzelfden klank heeft de toonlooze „e" in de Engelsche taal, en wordt aangetroffen in het voorwoordje (præfix) *be*, alsook in het achtervoegsel *es*, waarmede sommige woorden hun meervoud vormen. Daar deze klank in het Engelsch volkomen overeenstemt met dien in het Hollandsch, zullen wij er

in de afbeelding van de uitspraak der woorden geen ander letterteeken voor bezigen; om echter den beoefenaar steeds opmerkzaam te maken, waar hij te doen heeft met zulk eene toonlooze „e", zullen wij overal eene cursief-letter daarvoor gebruiken, aldus:

= *e* =.

Voorbeelden:

below (be-loo'), beneden,
fishes (fisj'-*ez*), visschen.

Na het boven gezegde begrijpt ieder, dat die woorden uitgesproken moeten worden bijna aldus: bul-loo', fisj'-uz.

[§ **17.**] Het tot dusverre over de vocaalklanken in de Engelsche taal gezegde bijeentrekkende, bevinden wij dertien zulke klanken, namelijk:

lang: aa, ao; kort: u;
lang en kort: e, i, o, oe;
toonloos: *e* en u.

Nu rest ons nog, de **tweeklanken** (diphthongen) in beschouwing te nemen.

In de Engelsche taal worden de tweeklanken nu eens vertegenwoordigd door één vocaal-letterteeken, terwijl daarentegen sommige enkele vocaal-klanken vertegenwoordigd worden door twee vocaal-letterteekens. Na het reeds in § 3 gezegde moeten wij nog doen opmerken, dat een enkele vocaal-klank steeds dezelfde blijft, al wordt die in de uitspraak nòg zoo lang gerekt, terwijl daarentegen een tweeklank (zooals trouwens de naam reeds aanduidt) in de uitspraak een tweeledigen vocaal-klank laat hooren, waarvan het tweede gedeelte slechts vluchtig gehoord wordt, slechts zeer kort aanhoudt, zoodra het eerste gedeelte, dat betrekkelijkerwijze lang aangehouden wordt, daarin wegsmelt of overgaat. Om die reden hebben wij dan ook den klank „oe" gerangschikt (§ 12) onder de enkele vocaal-klanken, daar bij het voortbrengen van dien klank het scherpste oor geen overgang zal kunnen opmerken van de eene vocaal in de andere. Die overgang is daarentegen duidelijk hoorbaar in de Hollandsche tweeklanken „ei", „au", „ou"; bij de uitspraak van elk dier diphthongen is deze bijzonderheid duidelijk: wanneer ik die zoodanig wil uitspreken, dat de klank, op het horloge af, één minuut en twee seconden aanhoudt, dan zal (om „ei" tot voorbeeld te nemen) gedurende de geheele minuut, dus gedurende zestig seconden de korte „è"-klank hoorbaar zijn, en eerst bij de eenenzestigste seconde de „i"-klank hoorbaar worden. Met de beide andere diphthongen („au" en „ou") heeft hetzelfde plaats; waarbij alleenlijk opmerking verdient, dat de „u" daarbij niet gehoord wordt met den langen klank dien zij in het Hollandsch heeft (zie § 6), maar wel met den langen klank, die oorspronkelijk in de meeste Europeesche talen door het letterteeken „u" vertegenwoordigd is (zie § 12). Overigens herhalen wij het reeds boven gezegde, dat van elken tweeklank het tweede gedeelte zeer kort, het eerste gedeelte langer aanhoudt.

[§ **18.**] De **tweeklank „ai"**, bijzonder aan het Engelsch eigen, wordt ook in het Hollandsch aangetroffen. Iemand, die in de duisternis tegen eene openstaande deur aanloopt, wiens vinger onverwachts in de klem geraakt, die onverhoeds (niet figuurlijk, maar lichamelijk) op de teenen getrapt wordt, zal aan de onaangename gewaarwording, die zulk eene verrassing bij hem teweegbrengt, lucht geven met den uitroep „ai!" Ziedaar in eens de juiste uitspraak van den Engelschen tweeklank „ai", zijnde vluchtig den klank der *korte* „a", zooals in ons woord „p**a**n", welke vluchtige „a"-klank dadelijk overgaat in den klank der „i". NB. Men zorge dus wel, dat men dien klank nimmer uitspreke met den klank der *lange* „aa", zooals wij dien hooren in „Aai" (de samentrekking van „Arie"); want deze uitspraak zou onvergeeflijk verkeerd zijn.

Terwijl wij, in onze afbeelding van de uitspraak, dezen klank zullen aanwijzen met het letterteeken

= ai =,

moeten wij nog doen opmerken, dat die klank in het Engelsch in vele woorden door verschillende letterteekens vertegenwoordigd wordt, gelijk de volgende voorbeelden doen zien:

I (ai), ik, *lie* (lai), leugen,
high (hai), hoog, *shy* (sjai), schuw,
height (hait), hoogte, *eye* (ai), oog.

[§ **19.**] De **tweeklank „òi"**, bijzonder aan het Engelsch eigen, wordt in sommige streken der Nederlanden slechts als provincialismus gehoord, en is dan eene verbasterde, platte, breede uitspraak van den „ui"-klank, zoodat de woorden *buik*, *buiten*, *uit* worden uitgesproken als b**oi**k, b**oi**ten, **oi**t. Wat in het Hollandsch echter voor een wanklank geldt, is in het Engelsch een beschaafde tweeklank. Wanneer gij oplet, dat in den Hollandschen drieklank „ooi" de *lange* „oo" vluchtig gehoord wordt en overgaat in de „i"; doch ge neemt dan, in plaats van die lange „oo", den klank der *korte* „ò" uit ons woord l**o**t, dan zult gij, als die korte „ò"-klank dadelijk overgaat in den klank van „i", de juiste uitspraak van den Engelschen tweeklank „òi" hebben gevonden. Het komt er echter vooral op aan, den juisten klank der korte „o" aan te slaan, open en helder gelijk in l**o**t (en volstrekt niet dof gelijk in ons woord l**o**mp); daarom

zullen wij dien klank afbeelden aldus:

= òi =.

Voorbeelden zijn:

oil (òil), olie, *boy* (bòi), jongen.
boil (bòil), koken, *toy* (tòi), speelgoed.

[§ **20.**] De **tweeklank** „**òu**" is in de Engelsche taal een klank, wel is waar minder open en helder dan de Hollandsche „au"-klank, maar toch volstrekt niet gelijkluidend met den Hollandschen „ou"-klank. Om steeds te herinneren, dat de Engelsche tweeklank „ou" niet op den onzen gelijkt, maar meer naar onze „au" zweemt, zullen wij dien klank afbeelden aldus:

= òu =.

Voorbeelden:

cloud (klòu**d**), wolk, *plough* (plòu), ploeg.
count (kòunt), graaf, *cow* (kòu), koe,
house (hòus), huis, *owl* (òul), uil.

[§ **21.**] De **tweeklank** „**eu**", zoo als die in het Hollandsch bestaat, wordt in het Engelsch niet aangetroffen. Daarentegen hebben de Engelschen een klank, veel minder gerekt veel minder zacht dan onze „eu", maar toch hemelsbreed verschillend van den korten „u"-klank. Daar die klank uitsluitend voorkomt in Engelsche woorden welke gespeld zijn met het letterteeken „i", gevolgd door het letterteeken „r", gelooven wij zeer gemakkelijk een begrip van de ware uitspraak te kunnen geven, door dien Engelschen klank te vergelijken met den (let wel: door „r" gevolgden) Hollandschen tweeklank „eu". Neem de woorden *leur*, *sleur*, *verscheurd:* niet zooals die misschien zullen worden uitgesproken, wanneer ze in een boek worden gelezen door een benepen nufje met een popperig stemmetje; want de halve „i"-klank, die er alsdan met eene verwaande samentrekking van de lippen achtergevoegd wordt, is niets anders dan eene verkeerde en bespottelijke uitspraak, die onkunde verraadt en afkeuring verdient: neen, neem die woorden, zooals ze in eene opwelling van verontwaardiging uitgesproken zullen worden door een beschaafd man, b. v.: „Kerel! stel mij niet andermaal te l**eur**!" of „geen mannen van den ouden sl**eur** op het kussen!" of „ik heb zijn onbeschaamden brief versch**eurd**!" Vooral in het laatste woord „verscheurd" komt de „eu"-klank zeer nabij aan de uitspraak van den Engelschen klank „eu", zoodat wij dien klank niet beter weten af te beelden, dan met een vét letterteeken

= **eu** =.

Als voorbeelden geven wij hier de volgende Engelsche woorden:

bird (**beurd**), vogel, *shirt* (s**eurt**),
dirt (d**eurt**), vuil, hemd,
gird (**geurd**) omgorden, *third* (*th***eurd**),
mirk (m**eurk**), donker, derde.

[§ **22.**] Behalve de reeds genoemde tweeklanken heeft de Engelsche taal nog eenen klank, die nu eens vertegenwoordigd wordt door het Engelsche letterteeken „u", dan eens door „ue", dan weder door „ui", dikwijls ook door „ew". Wij bedoelen den **klank** „**joe**" in de Engelsche taal, volkomen overeenstemmend met de uitspraak der letterteekens „joe" in het Hollandsche woord „g**joel**", waarom wij dien klank zullen afbeelden aldus:

= joe (lang); jôe (kort; vergelijk § 12) =.

Voorbeelden:

duke (djoek), hertog, *suit* (sjoet), aanzoek,
due (djoe), verschuldigd, *dew* (djoe), dauw,
use (joes), nut; gebruik.

[§ **23.**] Hebben wij bij de toelichting der vocaal-klanken zooveel mogelijk getracht het groote onderscheid te doen uitkomen tusschen lange en korte, zoo dienen wij ons bij de verklaring aangaande de **Consonanten-klanken** in de eerste en voornaamste plaats er op toe te leggen, om duidelijk het onderscheid te doen opmerken tusschen harde of scherpe consonanten, en zachte; waarom wij allereerst, paar aan paar, die consonanten zullen behandelen, die, als zacht en hard of scherp, grond opleveren ter vergelijking.

De Nederlander is maar al te zeer geneigd om de zachte consonanten aan het einde, en in sommige gevallen zelfs aan het begin, der woorden hard of scherp uit te spreken; zoo zegt men veelal niet: ik he**b**, maar: ik he**p**; niet: doo**d**, maar: doo**t**; vandaar zelfs ons van vlug afkomstige woordje **f**luks; en, hoewel iedereen **z**even zegt, en de ware *spelling* van 10 × 7 **z**eventig is, toch de algemeen als geldig geijkte *uitspraak* **s**eventig.

NB. Die verwarring van zacht en hard mag in het Engelsch n o o i t plaats hebben; en de groote moeielijkheid om Engelsch te leeren spreken ligt voor den Nederlander niet zoo zeer in het nabootsen van vreemde klanken, die geheel en al nieuw voor hem zijn, als wel hierin, dat hij zich niet genoeg weet los te maken van het bij hem als het ware ingewortelde aanwensel, de zachte consonanten aan het einde en somwijlen zelfs aan het begin der lettergrepen hard uit te spreken, t e r w ij l in het Engelsch de zachte consonanten aan het einde der lettergrepen *even zacht uitgesproken moeten worden als wanneer de lettergreep er mede aanvangt.*

Ten einde op dit gewichtige punt de

aandacht van den beoefenaar steeds levendig te houden, zullen, bij de afbeelding der uitspraak, de zachte eind-consonanten, overal waar opgelet dient te worden om het bedoelde gevaar te vermijden, met **vette letters** gedrukt staan.

[§ **24.**] De beide consonanten, waarmede de Hollandsche woorden „**b**oot" en „**p**oot" aanvangen, zijn bij de uitspraak alleen hierdoor onderscheiden, dat de adem, die de onderlip van de bovenlip verwijdert, langzaam en zacht uitgestuwd wordt bij de „**b**", en daarentegen schielijk en hard bij de „**p**". Voor het overige is de beweging der spraak-organen bij de zachte consonant „b" volkomen dezelfde als bij de harde consonant „p".

Deze twee klanken, die wij afbeelden met

= b en p =,

treffen wij aan in de volgende Engelsche woorden, die wij paar aan paar onder elkander plaatsen. Wij moeten echter hierbij, alsook voor de in deze les nog volgende paragrafen, de opmerking maken, dat het geenszins in onze bedoeling ligt, den beoefenaar die woorden van buiten te laten leeren. Wij geven die slechts als voorbeelden ter vergelijking, ten einde zoodoende des te duidelijker het verschil te doen uitkomen tusschen den klank eener zachte en dien eener harde consonant.

bee (bi), honigbij,
pea (pi), erwt;

beach (bietsj), strand,
peach (pietsj), perzik;
bile (bail), gal,
pile (pail), stapel;
bound (bòund), gebonden,
pound (pòund), pond;

bale (beel), baal,
pale (peel), bleek;

cub (kub), jong, welp,
cup (kup), kopje;

balm (baam), balsem,
palm (paam), palm;
beak (biek), bek,
peak (piek), piek;
by (bai), door,
pie (pai), pastei;
bass (bees), baars,
pace (pees), voetstap;
cab (kèb), huurkoetsje,
cap (kèp), muts;
bulb (bulb), bloembol,
pulp (pulp), vleezig gedeelte van ooft.

[§ **25.**] De zachte aanvangsklank van het woord „**d**op" onderscheidt zich van den harden aanvangsklank in het woord „**t**op" slechts hierdoor, dat bij „**d**" de tong langzaam, bij „**t**" daarentegen snel van de bovenste tanden teruggetrokken wordt. Daar de meeste Nederlanders in hunne moedertaal tegen dit verschil tusschen zacht en hard zondigen, wat deze twee consonanten betreft, zullen wij een ruimeren voorraad Engelsche voorbeelden ter vergelijking geven, terwijl wij die beide consonanten-klanken zullen afbeelden met

= d en t =.

doe (doo), ree,
toe (too), teen;
dusk (dusk), schemering,
tusk (tusk), slagtand;

dun (dun), manen,
tun (tun), ton;

down (dòun), neder,
town (tòun), stad;

bold (boold), stoutmoedig,
bolt (boolt), grendel;

had (hèd), gehad,
hat (hèt), hoed;

hid (hid), verborgen,
hit (hit), raak;

laid (leed), gelegd,
late (leet), laat;
lid (lid), deksel,
lit (lit), verlicht;

made (meed), gemaakt,
mate (meet), maat;

sad (sèd), treurig,
sat (sèt), zat;
side (said), zijde, kant,
sight (sait), gezicht;

God (gòd), God,
got (gòt), gekregen;
heed (hied), behoedzaamheid,
heat (hiet), hitte;
nod (nòd), hoofdknik,
knot (nòt), knoop;
need (nied), behoefte,
neat (niet), net;
seed (sied), zaad,
seat (siet), zetel, zitplaats;
led (lèd), geleid,
let (lèt), verhuurd;
tide (taid), getij, vloed,
tight (tait), eng;
mad (mèd), krankzinnig,
mat (mèt), vloermat;

deed (died), daad,
teat (tiet), tiet.

[§ **26.**] Iedere Nederlander kent in zijne moedertaal het verschil in uitspraak tusschen „ch" en „g": de „ch" is het letterteeken van eenen scherpen of harden keelklank, terwijl diezelfde klank, doch veel zachter, wordt vertegenwoordigd door het letterteeken „g". In het woord la**ch**en is die klank scherp, in het woord li**g-g**en ontmoeten wij dien klank in beide de lettergrepen zacht. In het Hollandsch staat dus de klank der zachte „g" tot dien der scherpe „ch" in dezelfde verhouding, als de zachte „d" tot de harde „t", en als de zachte „b" tot de scherpe „p".

In het Engelsch is de „g" insgelijks het letterteeken voor eenen zachten klank; die klank is echter niet, gelijk in het Hollandsch, eene zachtere uitspraak van onzen scherpen „ch"-klank, maar staat tot den harden klank der „k" in dezelfde verhouding, als de „d" tot de „t", en als de „b" tot de „p".

Voor hen, die reeds Fransch geleerd hebben, zal die uitspraak der „g" als eene zeer zachte „k" volstrekt geen moeielijkheid meer opleveren. En om hen, die geen Fransch geleerd hebben, niet te vermoeien met eene beschrijving, welke kunstmatige beweging der tong en verdere spraak-organen vereischt wordt om dien

eigenaardigen „g"-klank voort te brengen, zullen wij alleen dit zeggen: ieder, die begrijpt op welke wijze het onderscheid in de uitspraak verkregen wordt tusschen „t" en „d" of tusschen „p" en „b", zal ook gemakkelijk begrijpen, dat de hier bedoelde „g"-klank wordt voortgebracht door eene slechts geringe mate der inspanning, die van de spraak-organen gevorderd wordt om den klank der „k" voort te brengen. Om nu den beoefenaar der Engelsche taal steeds opmerkzaam te houden op dezen geheel bijzonderen klank van het letterteeken „g", zullen wij dien klank afbeelden met het letterteeken „G", welk letterteeken dus zal aanduiden, dat de „g" moet worden uitgesproken als eene uitermate zachte „k". Het verschil in de uitspraak van = G en k = zal wel geen verdere opheldering behoeven. De volgende voorbeelden mogen dienen ter vergelijking:

gain (Geen), winst, *good* (Goed), goed,
cane (keen), rotting; *could* (kôed), konde;
glad (Glèd), blijde, *gum* (Gum), gom,
clad (klèd), gekleed; *come* (kum), gekomen;
glass (Glaas), glas, *clog* (klòG), klak,
class (klaas), klasse; overschoen,
clock (klòk), klok;
ghost (Goost), geest, *bug* (buG), weegluis,
coast (koost), kust; *buck* (buk), bok;
goat (Goot), geit, *bag* (bèG), zak,
coat (koot), rok; *back* (bèk), rug;
goal (Gool), doel, *dug* (duG), gedolven,
coal (kool), kool; *duck* (duk), eend;
hog (hòG), varken,
hock (hòk), Hochheimer (eene soort Rijnwijn).

[§ **27.**] De zachte klanken „b", „d", „G", en de harde klanken „p", „t", „k", die wij in de §§ 24—26 paar aan paar hebben leeren kennen, hebben ons doen zien, dat van ieder dier drie paren de beide klanken worden voortgebracht door dezelfde beweging der spraak-organen, alleen met dit verschil, dat de kracht en snelheid van die beweging voor de harde klanken grooter zijn dan voor de zachte.

Wij gaan thans over tot de zachte en scherpe consonanten-klanken, die voortgebracht worden door eene langzame of schielijke uitstuwing van den adem; deze klanken zullen wij in beschouwing nemen paar aan paar, terwijl voor de beide klanken van ieder paar de stand der spraak-organen dezelfde blijft.

[§ **28.**] De naar het zachte geluid der „w"-klank zweemende zachte klank „v" en de scherpe klank „f", zooals wij dien laten hooren in de woorden „vier" en „fier", worden voortgebracht als men de lucht, dat is den adem, uitstuwt tusschen de lippen door. Geschiedt dit langzaam, dan ontstaat de klank „v", geschiedt het snel, dan ontstaat de klank „f". Bij het voortbrengen van den „v"-klank wordt tevens de onderlip iet of wat meer onder de bovenlip getrokken, dan bij den „f"-klank het geval is.

Voor de Engelsche uitspraak van den zachten klank „v" en den scherpen klank „f" gelden volkomen dezelfde regels als bij de Hollandsche uitspraak, zoodat wij die twee klanken zullen afbeelden aldus:

= v en f =.

Voorbeelden:

van (vèn), spellewagen, *vat* (vèt), vat,
fan (fèn), waaier; *fat* (fèt), vet;
vain (veen), ijdel, *vault* (vaolt), gewelf,
fain (feen), gaarne; *fault* (faolt), fout;
vile (vail), gemeen, *five* (faiv), vijf,
file (fail), vijl; *fife* (faif), fluitje;
leave (liev), verlof, *save* (seev), behoudens,
leaf (lief), blad; *safe* (seef), veilig;
of (òv), van, [1])
off (òf), af.

[§ **29.**] Om in het woord **seizoen** die „s" en „z" uit te spreken, wordt de tong beide keeren tegen de bovenste tanden aangebracht: den eersten keer wordt dan de lucht (de adem) snel en met kracht uitgestuwd tusschen de tong en de bovenste tanden door, en zoodoende brengt men den scherpen klank „s" voort; den tweeden keer heeft die uitstuwing op gelijke wijze plaats, maar langzaam en met minder kracht, en zoodoende krijgt men den zachten klank „z".

Volmaakt dezelfde klanken, die wij dus zullen afbeelden met

= z en s =,

ontmoeten wij ook in het Engelsch, waarvan de volgende woorden tot voorbeeld:

zeal (ziel), ijver, *zink* (zink), zink,
seal (siel), zegel; *sink* (sink), zinken;
his (hiz), zijn, *maize* (meez), maïs,
hiss (his), sissen; *mace* (mees), foelie;
pease (piez), erwten, *use* (joez), gebruiken,
peace (pies), vrede; *use* (joes), gebruik.

[§ **30.**] Er is in het Hollandsch een woord in gebruik, dat aan het Fransch ontleend is, doch slechts met eene jammerlijk geradbraakte vocaal-uitspraak het burgerrecht in onze taal heeft verkregen. Iedere goede huismoeder weet te beoordeelen of er uit een stuk rundvleesch veel of weinig „*zjeu*" zal braden; iedere dienstbode, die zich aan de saus van het gebraden vleesch vergrijpen wil eer zij die naar binnen

[1]) Wanneer *of* als woord alleen staat, wordt het uitgesproken „òv"; doch als toonlooze lettergreep van een woord heeft *of* bijna altijd den klank „uv".

brengt, zal slechts wat van het bovenste er afscheppen, want om de „*zjeu*" maalt zij niet; zelfs de meeste kinderen aan tafel hebben liefst wat veel van boven af, en niet te veel „*zjeu*" — ieder kent dus dat woord „zjeu" (het Fransche *jus*), zoodat niemand eene kunstmatige uitlegging noodig heeft om te weten hoe de klank „**zj**" in dat woordje uitgesproken wordt.

Een ander woord, insgelijks aan het Fransch ontleend, is in onze taal almede algemeen genoeg bekend: het beduidt een onderscheidingsteeken, dat door de officieren gedragen wordt; in het Fransch heet het *écharpe*, en het heeft in het Hollandsch burgerrecht verkregen, gespeld en uitgesproken „*sjerp*". Ook omtrent de uitspraak van dien klank „**sj**" is het geheel overbodig iets te zeggen, daar iedereen het woord kent.

Daar nu die beide klanken, die als zacht en scherp tegenover elkander staan, ook in het Engelsch worden aangetroffen, doch in die taal vertegenwoordigd door andere letterteekens, zullen wij bij het afbeelden van de uitspraak die twee klanken aanduiden aldus = zj en sj =,
en hier eenige Engelsche woorden als voorbeelden ter vergelijking laten volgen:

evasion (*e*-wee'-zjun), ontwijking,
combination (kòm'-bi-nee''-sjun), vereeniging;
decision (*de*-siz'-zjun), beslissing,
mission (mis'-sjun), zending;
cohesion (koo-hi'-zjun), samenhang,
motion (moo'-sjun), beweging;
confusion (kòn-fjoe'-zjun), verwarring,
diminution (dim'-in-joe''-sjun), vermindering.

[§ **31.**] Zij, die behept zijn met het spraakgebrek, dat den naam draagt van „**lispen**", laten bij de uitspraak der in § 29 behandelde klanken van „z" en „s" den tip van de tong, in plaats van dien tegen de rij boventanden te houden, tusschen de beide rijën tanden glijden. Hetgeen bij die personen een ongelukkig spraakgebrek is, is juist hetgeen wij thans als een der moeielijkste oefeningen aan de beoefenaars der Engelsche uitspraak moeten trachten in te prenten. Men plaatst het tipje van de tong losjes tusschen de beide rijën tanden, derwijze, dat men, als men voor eenen spiegel gaat staan, slechts even het puntje van de tong zien kan; en terwijl de tong in dien stand geplaatst is, wordt de lucht (de adem) uitgestuwd tusschen de b o v e n tanden en de tong door. Op die wijze wordt als van zelf de klank voortgebracht, die door het Engelsche letterteeken „th" vertegenwoordigd is, en waarvan de uitspraak, hoe schijnbaar gemakkelijk ook, een der zwaarste moeielijkheden oplevert, welke zij, die Engelsch willen leeren spreken, te overwinnen hebben. Ook deze consonanten-klank komt tweeërlei voor, namelijk zacht en scherp, al naar gelang de lucht (de adem) langzaam of schielijk tusschen de tong en de b o v e n tanden uitgestuwd wordt.

Wij zullen den zachtgelispten klank afbeelden met

= dh =,

en den scherpgelispten klank met

= *th* =.

Om zich, van het eerste oogenblik af, aan de juiste uitspraak te wennen, houde men zich stiptelijk aan het hier gegevene voorschrift; men oefene zich vlijtig in het uitspreken van die twee lisp-klanken, die wij afbeelden met „dh" en „*th*", en plaatse zich bij die oefening telkens voor den spiegel, om zich te vergewissen of het tipje van de tong wel tusschen de twee rijën tanden door te zien komt. De lippen moeten daarbij wijd genoeg geopend zijn, zoo, dat ze de uitgestuwd wordende lucht geheel en al vrij laten doorgaan; want kwam de uitgestuwd wordende lucht (adem) met de lippen slechts even in aanraking, dan zou men, in plaats van een der gewenschte lisp-klanken, slechts een der in § 28 beschrevene klanken („v" of „f") voortbrengen.

V o o r b e e l d e n voor den lisp-klank, zacht en scherp:

bathe (beedh), baden, *soothe* (soedh), sussen,
bath (baa*th*), bad; *sooth* (soe*th*), waarheid;
clothe (kloodh), kleeden *thine* (dhain), van u,
cloth (kloo*th*), laken; *thin* (*th*in), dun.

[§ **32.**] De uitspraak der letter „**r**" is in het Engelsch nagenoeg gelijk aan die in het Hollandsch: het is een trillende klank, die op tweeërlei wijze wordt voortgebracht, namelijk zacht en forsch.

De klank der „r" wordt z a c h t voortgebracht door den adem derwijze uit de keel uit te stuwen, dat het keel-lelletje er door in eene trillende of snorrende beweging gebracht wordt, zoodat de zachte „r"-klank geboren wordt onder het verhemelte, geheel achter in den mond. Dien zachten klank heeft de „r", wanneer zij alleen staat als sluitletter eener lettergreep, en ook wanneer zij geplaatst is voor eenen (hetzij dan harden, scherpen of zachten) consonanten-k l a n k, die als sluitklank der lettergreep voorkomt.

De klank der „r" wordt f o r s c h voortgebracht, wanneer men met den adem, dien men uitstuwt, niet het keel-lelletje, maar den tip der tong in eene trillende of snorrende beweging brengt: daartoe kromt men het vooreinde der tong om-

hoog, in dier voege, dat zij met het tipje losjes het verhemelte aanraakt, terwijl alsdan de lucht (de adem) met kracht voortgestuwd wordt. Den forschen klank, die zoodoende ontstaat, heeft de „r" als aanvangsletter eener lettergreep, en ook wanneer zij, in vereeniging met een of meer andere consonanten, een samengestelden consonanten-klank vormt als begin eener lettergreep.

Het bovengezegde is slechts de theorie van hetgeen iedereen weet, namelijk, dat de „r"-klank zachter trilt in de Hollandsche woorden „maar", „kort", dan in de woorden „raam", trok; en dat in den mansnaam **Reinier** de aanvangs-„r" veel forscher snort dan de sluit-„r".

Is dit onderscheid tusschen zacht en forsch reeds duidelijk merkbaar in het Hollandsch, in het Engelsch is de trilling der zachte „r" nog veel zachter, terwijl de trilling der forsche „r" nog veel forscher is.

[§ **33.**] Om den beoefenaar van de Engelsche taal steeds opmerkzaam te houden op die bijzonder zachte trilling der zachte „r" zullen wij die voortaan afbeelden met een cursief-gedrukt letterteeken, terwijl 't gewone letterteeken de afbeelding zal zijn van den forschen „r"-klank; aldus:

= *r*, zachttrillend =,
= r, forschtrillend =.

Voorbeelden:

zachte „r".	forsche „r".
bare (beer), bloot,	rag (règ), lor, vod,
bear (beer), beer,	rack (rèk), pijnbank;
pair (peer), paar,	rain (rein), regen,
pear (peer), peer;	rane (rein), rendier,
bark (baark), boomschors,	reign (rein), regeering,
park (paark), park;	rein (rein), teugel;
dear (dier), duur,	rise (raiz), opstaan,
deer (dier), ree,	rice (rais), rijst;
tear (tier), traan;	robe (roob), japon,
door (door), deur,	rope (roop), touw;
tore (toor), scheurde;	bride (braid), bruid,
hard (haard), hard,	bright (brait), helder,
hart (haart), hert,	pride (praid), hoogmoed;
heart (haart), hart;	grain (grein), graan,
card (kaard), kaart,	crane (krein), kraan;
cart (kaart), kar;	grape (greep), druif,
garb (gaarb), gewaad,	crape (kreep), krip;
carp (kaarp), karper;	prize (praiz), eereprijs,
board (boord), scheepsboord,	price (prais), koopprijs;
port (poort), haven;	trade (treed), nering,
horse (hòrs), paard;	trait (treet), trek;
bird (beurd), vogel;	straight (street), recht.
hurt (heurt), kwetsen, zeer doen;	strait (street), eng, smal.

[§ **34.**] Uit de klanken „d" en „t" (die wij in § 25 hebben besproken) en de klanken „zj" en „sj" (die wij behandeld hebben in § 30), worden in het Engelsch twee samengestelde klanken gevormd, namelijk: door de vereeniging van de zachte klanken „d" en „zj" ontstaat de zachte consonanten-klank „**dzj**"; en door de verbinding van den harden klank „t" met den scherpen klank „sj" ontstaat de scherpharde consonanten-klank „**tsj**".

De zachte klank „dzj" wordt in het Engelsch hoofdzakelijk vertegenwoordigd door twee letterteekens: nu eens door eene „g", dan weder door eene „j"; ook niet zelden echter door „dg".

De scherpharde klank „tsj" wordt in het Engelsch vertegenwoordigd nu eens door het letterteeken „ch", dan weder door „tch".

Onder verwijzing naar hetgeen wij in de §§ 25 en 30 hebben opgegeven zullen wij de thans bedoelde twee samengestelde klanken afbeelden aldus:

= dzj en tsj =.

Voorbeelden:

gin (dzjin), jenever,	Jew (dzjoe), Jood,
chin (tsjin), kin;	chew (tsjoe), kauwen;
	edge (èdzj), kant, zoom,
jest (dzjèst), scherts,	
chest (tsjèst), kist;	etch (ètsj), etsen;
	grudge (grudzj), wrok,
large (laardzj), groot,	
larch (laartsj), lorkeboom;	crutch (krutsj), kruk.

[§ **35.**] Ieder Nederlander, die als kind geleerd heeft zijne moedertaal te spreken zonder gemaaktheid, ingebeeldheid, verwaandheid en kwasterij, zal in alle woorden, waarin de letters „**ng**" naast elkander staan, die twee letters niet elk afzonderlijk uitspreken, maar wel als ware „**ng**" slechts het vertegenwoordigende letterteeken van één geheel eigenaardigen consonanten-klank [1]). In de woorden „ba**ng**", „la**ng**", „za**ng**", „za**ng**er", „zi**ng**en", „vi**ng**er", en eene menigte andere, wordt door „ng" die eigenaardige consonantenklank vertegenwoordigd, dien wij, even als in onze taal, ook in het Engelsch aantreffen.

In het Engelsch echter vallen dienaangaande een paar bijzonderheden op te merken, waarvan, terwijl de eene voor ons, Nederlanders, eigenlijk niets hoegenaamd beteekent, de tweede daarentegen juist in het bijzonder aan den Nederlandschen be-

[1]) Het spreekt van zelf, dat wij hier bedoelen niet-samengestelde woorden, b. v.: in „aangaan", „baan-geld", „duin-gras", heen-gaan" en in al dergelijke samengestelde woorden behoudt de „n" haren natuurlijken klank als sluitconsonant, terwijl ook de „g" met haren zuiveren keelklank moet worden uitgesproken.

oefenaar moet worden aangewezen als eene gevaarlijke klip.

De eerste bijzonderheid is deze: dat niet alleen de „g", maar ook de „k" in het Engelsch de eigenschap heeft, om aan de „n", die haar voorafgaat, den bovenbedoelden eigenaardigen „ng"-klank te geven, zoodat, b. v. het woord *sink* (zinken) wordt uitgesproken als **sing** met den sluitklank „k" er achter. Daar echter door die bijzonderheid aan de uitspraak eigenlijk niets hoegenaamd veranderd wordt, en ook de Hollandsche „n", met eene „k" er achter, zich eenigszins als neusklank doet hooren, kunnen wij veilig als regel stellen dat de uitspraak van het letterteeken „**nk**" in het Engelsch juist is als in het Hollandsch.

Van meer gewicht is de andere bijzonderheid. In alle woorden, die afgeleid zijn van een éénlettergrepig woord, behoudt de „**ng**" denzelfden eigenaardigen klank als in het grondwoord; doch in meerlettergrepige woorden, waarin de „n" aan het einde der eene en de „g" aan het begin der volgende lettergreep voorkomt, ontvangt de „n" den eigenaardigen „ng"-klank, terwijl bovendien de „g" haren natuurlijken klank eener zeer zachte „k" behoudt (welken klank wij afbeelden met het letterteeken G; zie § 26).

Ter aanduiding van de juiste uitspraak zullen wij den eigenaardigen „ng"-klank afbeelden met datzelfde letterteeken, doch cursief gedrukt, om daardoor steeds de aandacht er op te vestigen, dat de uitspraak is gelijk die in het Hollandsche woord „la**ng**". Voor den klank der „nk" zullen wij ons van geen bijzonder letterteeken bedienen, daar die klank in het Engelsch dezelfde is als in het Hollandsch.

Voor de uitspraak van

= *ng* en nk =

volgen hier eenige vergelijkende voorbeelden:

bring (bri*ng*), brengen, *rang* (rè*ng*), klonk,
brink (brink), rand; *rank* (rènk), rang;
sing (si*ng*), zingen, *thing* (*th*ing), ding,
sink (sink), zinken; *think* (*th*ink), denken;
singer (si*ng*'-*er*), zanger,
finger (fi*ng*'-Ger), vinger,
linger (li*ng*'-Ger), talmen.

[§ **36.**] In § 28 hebben wij reeds aangestipt, dat de klank der Hollandsche „w" nog zachter is dan die der Hollandsche „v". Ik geloof niet dat één Nederlander in de uitspraak de woorden „**w**illen" en „villen" met elkander zal verwarren.

In het Engelsch echter heeft de **klank „w"** iets geheel eigenaardigs — eene **uitspraak**, die zeer opmerkelijk van den Hollandschen „w"-klank verschilt.

Om den juisten klank der Engelsche „w" voort te brengen, behoeft de Nederlandsche beoefenaar niets anders in acht te nemen, dan dit voorschrift: Zet uwen mond in de plooi alsof ge van plan zijt onze „oe" uit te spreken, zooals we dien klank hooren in ons woord „**oe**fening". Als nu uw mond precies in die plooi staat spreekt gij de „oe" niet uit, maar integendeel onze Hollandsche „w", die daardoor een kleinen aanslag zal hebben van de „oe": en d a t is de ware Engelsche uitspraak.

Wanneer de „w" in het Engelsch vereenigd voorkomt met eene „h", laten Engelschen, die hunne taal zuiver spreken, eene vluchtige uitademing hooren terwijl zij hunnen eigenaardigen „w"-klank voortbrengen. Dit is echter bijna onmerkbaar; en daar onze voorschriften dienaangaande voor den beoefenaar eerder een struikelblok zouden worden dan een richtsnoer, stellen wij hier liever als regel: van de Engelsche „wh" heeft alleen de „w" haren natuurlijken Engelschen klank, terwijl de „h" stom is, en dus niet gehoord wordt.

Om steeds de aandacht levendig te houden, dat de klank der „w" in het Engelsch voorafgegaan wordt door eenen lichten aanslag van onzen „oe"-klank, zullen wij die uitspraak afbeelden met eene dubbele w, aldus

= ww =.

Op het bovengezegde, en op het in § 28 medegedeelde wijzende, stellen wij de volgende voorbeelden ter vergelijking:

fail (feel), falen, *feel* (fiel), voelen,
veil (veel), sluier, *veal* (viel), kalfsvleesch,
wail (wweel), weeklagen, *weal* (wwiel), welzijn,
whale (wweel), walvisch; *wheel* (wwiel), wiel;
file (fail), vijl, *fine* (fain), fijn,
vile (vail), gemeen, *vine* (vain), wingerd,
wile (wwail), list, *wine* (wwain), wijn,
while (wwail), poos; *whine* (wwain), janken.

[§ **37.**] Na dus paar aan paar de zachte en harde, de zachte en scherpe, de enkele en samengestelde consonanten-klanken te hebben behandeld, rest ons nog één eigenaardige consonanten-klank der Engelsche taal, namelijk

„y".

Als vocaal hebben wij de „y" reeds in verscheidene woorden leeren kennen. Als consonant heeft zij den klank van de Hollandsche „j", m e t e e n e n k o r t e n v o o r s l a g v a n „i". Om dien klank af te beelden zullen wij ons eenvoudig bedienen van het letterteeken

= j =

doch doen ten overvloede nogmaals opmerken, dat de korte voorslag „i" daarbij nooit vergeten mag worden.

Voorbeelden:

yard (jaard), el, *yes* (jès), ja,
yarn (jaarn), garen, *you* (joe), gij,
year (jier), jaar, *beyond* (be-jònd'), over, verder dan.

[§ **38.**] De overige letterteekens, waarvan wij ons bij het afbeelden van de uitspraak bedienen, behoeven geenerlei toelichting, daar ze door ons gebezigd zullen worden met de onveranderde uitspraak, die zij in het Hollandsch hebben. De letterteekens „h", „l", „m" en „n" behouden hunnen aan iedereen bekenden klank; en van de letterteekens „q" en „x" zullen wij geen gebruik maken, daar we die ter bereiking van ons oogmerk gevoeglijker kunnen vervangen door „kw", en door „ks" en „gz".

[§ **39.**] Wij willen nu nogmaals een blik werpen op de namen der letters in het Engelsche alphabet.

Onder de vocalen „a" (ee), „e" (i), „i" (ai), „o" (oo), „u" (joe), „y" (wwai), is de „o" de eenige, die denzelfden naam draagt als in het Hollandsch.

De namen der consonanten zal men het gemakkelijkst onthouden naar de volgende rangschikking:

1) Er zijn er zeven, die in haren naam den langen vocaal-klank „i" laten hooren: „b" (bi), „c" (si), „d" (di), „g" (dzji), „p" (pi), „t" (ti), „v" (vi).

2) Bij twee ontmoeten wij den vocaal-klank „ee" in de benaming, te weten: „j" (dzjee), „k" (kee).

3) Bij de volgende zes wordt de korte vocaal-klank „è" aangetroffen, vóór den consonanten-klank geplaatst, namelijk: „f" (èf), „l" (èl), „m" (èm), „n" (èn), „s" (ès), „x" (èks).

Dan blijven nog slechts over:

„h" (eetsj), waarvan de naam overeenkomt met dien der Fransche „h" (asj).

„q" (kjoe), welke naam eene samentrekking is van de Engelsche consonant „k" met de Engelsche vocaal „u" (joe).

„r" (aar); zooals wij gezien hebben heeft de *r*, waarmede die benaming eindigt, eenen zeer zachten trilklank.

„w" (dubl'-joe), die naam (*double u*) beteekent „dubbele u". Voorheen gebruikte men voor „u" en „v" hetzelfde letterteeken „V". Vandaar deze benaming; want de „W" is niets anders dan eene dubbele „V".

„z" (zèd), voor welke letter ook wel de naam *izzard* (iz'-zerd) gebruikt wordt.

[§ **40.**] De Engelschen spreken gewoonlijk met eene groote radheid van tong, en worden dikwijls (door dezulken, die in hunne taal slechts weinig ervaren zijn) beschuldigd, dat zij, ten nadeele van de duidelijkheid, verscheidene lettergrepen nagenoeg geheel inslikken. Ieder, die echter meer van nabij met de Engelsche taal bekend wordt, zal van de Engelschen (althans van de beschaafde Engelschen) moeten getuigen, dat ze hunne taal oneindig duidelijker spreken, dan de Franschen het Fransch. De Franschman, namelijk, legt over het algemeen den klemtoon op de laatste lettergreep der woorden, en meestal ook slechts op het laatste woord van eenen volzin of van eene zinsnede, terwijl hij het in den vreemdeling wraakt, wanneer die juist op *die* woorden, waarop het hoofdzakelijk aankomt, den klemtoon legt, om het even welke plaats die woorden in den volzin innemen; dit vindt de Franschman zoo on-Fransch, dat hij het zelfs met den afkeurenden naam van *accent anglais* (Engelsche toonbuiging) bestempelt.

De Engelschman daarentegen bevordert inderdaad de verstaanbaarheid van hetgeen hij zegt, door de juiste aanwending van den klemtoon, zoowel in de volzinnen als in de woorden. In den volzin laat hij enkel die woorden bepaald uitkomen, die door hunne belangrijkheid of door de tegenstelling eenen sterkeren klemtoon vereischen; en in ieder meerlettergrepig woord heeft slechts één lettergreep den vollen klemtoon, terwijl al de andere lettergrepen aan die eene ondergeschikt blijven. Voor hen, die zich in de Engelsche taal wenschen te bekwamen, is het dus van het uiterste belang, dat zij, behalve op de juiste uitspraak der lettergrepen elk afzonderlijk, zich tevens er op toeleggen om te weten, welke lettergreep in de meerlettergrepige woorden den klemtoon (*accent*) heeft; die geaccentueerde lettergreep moet hij zeer sterk en vol uitspreken, sterker en voller dan een der overige lettergrepen, zonder nogtans aan de richtige uitspraak van die overige lettergrepen te kort te doen. Voor het oor van een Engelschman is de onjuiste uitspraak van een woord nog niet zoo hinderlijk, als de onjuiste aanwending van den klemtoon; door dit laatste loopt de vreemdeling groot gevaar, geheel onverstaanbaar te zullen worden.

Ook in het Hollandsch is de plaatsing van den klemtoon menigmaal het eenige, waardoor woorden van gelijke spelling van elkander te onderscheiden zijn; b. v. in deze volzinnen: „eene **be**'ving be**ving**' mij"; „zij hebben den oproermaker gevat, maar zullen veel met hem over**bren**'gen, vrees ik, als ze hem herwaarts o'verbrengen"; „ik hoorde den magnetiseur aan de somnambule **voor**'zeggen, wat zij in

haren quasi-slaap aan den lichtgeloovigen jongeling voorzeg'gen moest"; enz.

Iemand, die tamelijk goed Engelsch geleerd had, deed een reisje naar Engeland, en bezocht bij die gelegenheid ook Greenwich (grin'-idzj). Tijdens zijn verblijf aldaar vroeg hij aan verscheidene voorbijgangers den weg naar het *observatory*, welk woord hij uitsprak: òb'-surveet''-*e*-ri. Degenen, tot wie hij zich wendde, begrepen wel dat hij hun den weg ergens heen vroeg, maar waarheen begreep geen mensch, totdat hij eindelijk iemand trof, die veel met vreemdelingen in aanraking geweest was, en dus het Engelsch dikwijls had hooren radbraken. „*Ah, the observatory you mean*" (aa' dhi òb-seurv''-*e*-tur-i joe mien')! „O, de sterrenwacht bedoelt gij!" hernam deze, en hielp toen den klemtoonverwarder op den rechten weg.

Voorloopig zal het voldoende zijn een achttal paren van woorden onder elkander te plaatsen, waarvan ieder paar, bij volkomen gelijke spelling, in beteekenis verschilt, naarmate de klemtoon valt:
accent (èk'-sènt), klemtoon;
accent (èk-sènt'), den klemtoon geven aan.
concert (kòn'-seurt), concert;
concert (kòn-seurt'), beramen.
exile (èks'-ail), balling;
exile (èkz-ail'), bannen.
invalid (in-vèl'-id), zwak; ongeldig;
invalid (in-vèl-lied'), gebrekkig soldaat.
object (òb'-dzjèkt), voorwerp;
object (òb-dzjèkt'), tegenwerpen.
precedent (près'-*e*-dènt), precedent;
precedent (pre-sied'-ent), voorafgaand.
present (près'-ent), tegenwoordig;
present (pre-zènt'), voorstellen.
produce (pròd'-jôes), opbrengst;
produce (pròd-djoes'), voortbrengen.

[§ **41**.) Velen, die de Engelsche taal willen leeren, bedienen zich bij hunne studie van een of ander vreemd Woordenboek, hetzij Engelsch-Fransch, hetzij Engelsch-Duitsch; en zoodra zij eenige vorderingen gemaakt hebben schaffen zij zich een uitsluitend Engelsch Woordenboek aan, hetzij van Walker, hetzij van Webster, of van een ander. Iedere weg, die bij het aanleeren van talen tot het doel leidt, is goed. Zonder dus hierbij te voegen, dat de kortste, eenvoudigste en gemakkelijkste weg de beste is, wil ik hun, die zich van dergelijke vreemde Woordenboeken bedienen, alleenlijk doen opmerken, dat ze zich nauwkeurig bekend dienen te maken met het stelsel van uitspraak, dat in het bij hen in gebruik zijnde Woordenboek is aangenomen, daar iedere lexicograaf in dat opzicht zijne eigene bijzonderheden heeft.

Het vrij algemeen gevolgde (hoezeer dan ook door ieder op zijne manier gewijzigde) stelsel, om de verschillende klanken der vocalen aan te duiden door er cijfers boven te plaatsen, is een middel even goed als ieder ander, om de ware uitspraak te doen kennen. Het is echter een middel, dat *ik* niet verkieslijk acht: hoe licht toch loopt men daarbij gevaar abuizen te maken; hoe licht kan de letterzetter een verkeerd cijfertje plaatsen, en hoe licht kan dat bij het corrigeeren van de drukproeven aan het oog ontsnappen; hoe licht breekt zulk een tenger cijfertje onder het afdrukken, of hoe licht wordt het op andere wijze onkenbaar — en in al die gevallen wordt de beoefenaar òf op een dwaalweg gebracht òf in het duister gelaten. Maar bovendien, welk eene studie, welk eene langdurige oefening is er noodig, eer de leerling de juiste waardij van ieder cijfertje uit het hoofd kent: hoe lang moeten vele leerlingen telkens nog de opheldernde Tafel raadplegen, om zich aangaande de uitspraak te vergewissen.

Al die redenen noopten mij reeds jaren geleden, bij den eersten druk van mijn „Nieuw Engelsch Woordenboek" (uitgave van D. Noothoven van Goor te Leiden), de uitspraak der woorden aanschouwelijk te maken door middel van letterspelling; en de ondervinding heeft mij bewezen, dat menigeen aan die manier boven de cijfer-methode de voorkeur geeft.

Ik heb daarom niet geaarzeld die aanschouwelijke voorstelling ook te behouden, toen ik de taak op mij nam, om den uitmuntenden leercursus van Langenscheidt naar mijn beste vermogen toegankelijk te maken voor mijne landgenooten. Mocht men in de afbeelding, die ik in dit werk van de uitspraak der Engelsche woorden geef, eenige afwijking opmerken van de afbeelding, die ik in mijn Woordenboek heb gegeven, men zal bij éénige oplettendheid spoedig inzien, dat het resultaat hetzelfde blijft (*). In mijn Woordenboek kon ik geen stelselmatige verklaring geven van ieder door mij gekozen letterteeken: ik moest daar alles overlaten aan het oog en aan het begrip van den beoefenaar. Vandaar, om slechts één voorbeeld te noemen, dat ik de woorde „Birch" en „Bird" daar heb afgebeeld *beurtsj* en *beurd;* terwijl ik die twee woorden in dezen cursus zou afbeelden **beurtsj** en **beurd.** Maar hier heeft de beoefenaar aangaande vette en cursieve letters een duidelijken maatstaf, waarnaar hij zich richten kan, terwijl hij in mijn woordenboek dat richtsnoer mist.

(*) In den tweeden druk van mijn Woordenboek is zooveel doenlijk het stelsel van dezen cursus gevolgd.

[§ **42.**] Het zal wel overbodig zijn hierbij te voegen, dat de uitspraak, in vorenstaande paragrafen aangewezen, de zuivere uitspraak van den beschaafden Engelschman is; met locale of provinciale afwijkingen heeft degene, die Engelsch wenscht te leeren, niets te maken; veel minder nog komen daarbij te pas die afwijkingen, die in de beschaafde standen door de ingebeeldheid of gemaaktheid van sommigen zijn ingeslopen, of die in de lagere standen, vooral te Londen, slechts gebrek aan beschaving verraden. Op die beide soorten van afwijkingen komen wij echter ter geschikter plaatse terug, ten einde te waarschuwen tegen het bezigen van wanklanken, die zeer dikwijls gehoord worden.

Bij de toelichting van de uitspraak der consonanten, hebben wij zooveel doenlijk getracht de juiste verrichtingen der spraakorganen te omschrijven. Wat de vocalen aangaat is het eene onmogelijkheid voor elken vocaal-klank met juistheid den vorm en de wijdte op te geven tot het openen van mond en keel. Wij zullen hier echter eenige wenken herhalen, die ieder gebruiker van dezen leercursus zich vermoedelijk herinnert uit zijn vroegsten leertijd als kind.

Als men de vijf vocaal-klanken

„aa", „ee", „i", „oo", „uu"

voortbrengt achter elkander, zal men bevinden, dat mond en keel het wijdst geopend zijn bij het uitspreken van den klank „**aa**"; onmogelijk is het, na den „aa"-klank dadelijk den zuiveren klank „**ee**" voort te brengen, zonder dat de wijd-opgesperde onderkaak aanmerkelijk in de hoogte gaat en terugkeert tot den natuurlijken stand, waarin de mond zich bevindt, als hij volkomen in rust is. Om vervolgens den klank „**i**" voort te brengen moet de mond-opening nog weder kleiner worden, tot welk einde de beide lippen (inzonderheid de onderste) zich iet of wat verbreeden, zoodat bij den „i"-klank, die de helderste en hoogste der vocaal-klanken is, de mond zich het breedst vertoont. Om dadelijk daarna den klank „**oo**" te doen hooren, moet de mond onvermijdelijk minder breed worden: naarmate de lippen zich uit de breedte terugtrekken, komen zij voorwaarts en krimpen zich samen, zoodat er slechts eene zeer kleine opening tusschen beiden blijft. En nog kleiner wordt die opening, zoodra men den klank „**uu**" gaat uitspreken; dàarbij spitst men den mond alsof men wil beginnen te fluiten.

[§ **43.**] Ieder beoefenaar, die zich reeds dadelijk bekend wenscht te maken met de geschiktste manier om, overeenkomstig de in deze Les 1 vastgestelde regels, de uitspraak der Engelsche woorden zelf neer te schrijven, zooals dat trouwens in Les 4 van hem zal worden gevorderd, zal tot dat einde slechts in het oog behoeven te houden de navolgende wenken:

Klanken.	*Afbeelding.*	*Aanmerkingen.*
volle aa-klank	aa	gewone schrijfletters.
lange ee-klank	ee	
korte e-klank	è	
klanklooze e	*e*	eene gewone e met een streepje er onder.
lange i-klank	i	aan 't einde eener lettergreep.
	ie	met consonant er achter.
korte i-klank	i	gewone schrijfletters.
lange oo-klank	oo	
korte o-klank als in lot	ò	
korte u-klank en klanklooze u	u	
ai-klank	ai	
klank tusschen au en ou	òu	
eigenaardige eu-klank	**eu**	gewone schrijfletters, maar met *drie* streepjes er onder.
zachte consonanten	bd	gewone schrijfletters, maar met *drie* streepjes er onder.
	v	
	z	
g-klank als zachte k	G	gewone g met *twee* streepjes er onder.
neusklank ng	*ng*	gewone schrijfletters, maar met *één* streepje er onder.
forsche r	r	gewone schrijfletter.
zachte r	*r*	gewone schrijfletter, met *één* streepje er onder.
stomme letters	—	gewone schrijfletters, maar met *één* streepje er onder.
w-klank	ww	gewone schrijfletters.
klemtoonteeken	'	aan het einde der lettergreep, die den klemtoon heeft.
th scherp gelispt	*th*	gewone schrijfletters, maar met *één* streepje er onder.
th zacht gelispt	dh	gewone schrijfletters.

Voor de overige klank-afbeeldingen: oe, ôe, joe, zj, sj, dzj, tsj, en zoo voorts, moet bij den minsten twijfel Les 1 geraadpleegd worden.

2e LES.

Opgepast! Wie het eerste knoopsgat overslaat, brengt het toeknoopen niet goed ten einde. GOETHE.

A. Tekst.

Met den onderstaanden tekst zijn de volgende oefeningen te maken:

1e Oefening. — Uitspraak. Men bestudeere **overluid** de in de middelste rij afgebeelde uitspraak van de daarboven staande Engelsche woorden — ieder woord afzonderlijk.

Om het inprenten van de uitspraak gemakkelijker te maken, hebben wij de meerlettergrepige woorden door het scheidingsteeken (-) in lettergrepen afgedeeld. Van de zoo in lettergrepen gescheidene woorden spreke men eerst de enkele lettergrepen, daarna echter, terwijl de klemtoon sterk op de betoonde lettergreep valt, het geheele woord als een samenhangend geheel uit.

2e Oefening. — Het lezen en verstaan van het Engelsch. Klemtoon van woorden en volzinnen. Het Engelsche gedeelte, in de bovenste regels, worde verscheidene malen langzaam, **overluid** en duidelijk achter elkander gelezen, en ieder Engelsch woord zoowel ten opzichte van beteekenis als van uitspraak vergeleken. Daarbij legge men op de in de middelste regels met het teeken ″ (volzinnen-klemtoon) aangeduide woorden een nog sterkeren klemtoon, dan op de met het teeken ′ (woorden-klemtoon) aangeduide lettergrepen. Kan men het Engelsch nog niet lezen zonder behulp der daaronder afgebeelde uitspraak, dan leze men deze zoo lang, tot men ieder Engelsch woord juist uitspreekt, zonder daarbij naar de afgebeelde uitspraak te zien. Men geve toch vooral op de betoonde lettergrepen acht, en vergete niet, dat het enkele teeken (′) de *lettergreep met den klemtoon* van een woord, het dubbele teeken (″) eveneens die *lettergreep*, maar tevens het *woord met den klemtoon* van een volzin aanduidt. In lange woorden, waar de eene lettergeep met ′ gemerkt en nog eene andere lettergreep met ″ geteekend wordt, beteekent zulks, dat op de met ″ gemerkte lettergreep meer klemtoon moet vallen dan op de met ′ gemerkte.

3e Oefening. — Spelling van het Engelsch. Men bedekke den tekst met een naar bijgaand model (bl. 30) gemaakten leesrooster zoo, dat slechts de middelste regel (uitspraak) zichtbaar is, bekijke deze nauwkeurig, spreke ieder woord daarna **overluid** uit, schrijve te gelijk het Engelsche woord in de juiste spelling uit het hoofd neder, en onderschrappe van elk meerlettergrepig woord de lettergreep, welke den klemtoon moet hebben (aldus: Christmas, enz.).

A	**Christmas**	**Carol**	**in**	**Prose**	**by**	**Charles**	**Dickens.** *)
e	kris″-*mes*	kèr′-*ul*	in	proo*z*″	bai	tsjaarl*z*	dik″-*ens*
Een	Kerst-**)	lied	in	proza	door	Karel	Dickens.

Marley's Ghost

maar′-lie*z*	goost″
Marley's	geest.

1***) **Marley**	**was**	**dead:**]***)	**2**		**to**	**begin**	**with.**]	**There**	**is**	**no**
maar′-li	wwòz	dèd″			tôe	be-GIN″	wwidh	dhee*r*	i*z*	noo
Marley	was	dood		om	2te †)	3beginnen	1mede.	Daar	is	geen

doubt	**whatever**	**about**	**that.**	**3**	**The**	**register**	**of**	**his**	**burial**]
dòut	wwòt-èv″-*er*	*e*-bòut′	dhèt		dh*e*	rèdzj′-is-t*er*	òv	hi*z*	bèr″-ri-*el*
twijfel	wat ook	omtrent	dat.		Het	register	van	zijne	begrafenis

was	**signed**	**4**	**by**	**the**	**clergyman,**	**the**	**clerk,**	**the**	**undertaker,**
wwòz	sain*d*		bai	dh*e*	kl*eur*″-dzji-mèn	dh*e*	klaa*rk*″	dhi	un′-d*er*-teek″-*er*
was	onderteekend		door	den	geestelijke,	den	koster,	den	lijkbezorger

*) Wie kent niet den lievelingsschrijver van het Engelsche volk? In bijna alle talen van Europa zijn de romans en karakterschetsen vertaald, die hij, deels onder zijn eigen naam, deels onder dien van Boz (booz), in het licht gegeven heeft. Fijne kennis van het menschelijk hart heeft hem de levendige schilderingen in de pen gegeven, waarmede hij boeit in zijn Kerstlied, èn als boek èn als tooneelstuk even algemeen bekend. Zuivere moraal en gekuischte stijl, bij strenge voldoening aan de regels der taal, vindt men daarin zoo gelukkig vereenigd, dat het ons bijzonder geschikt is voorgekomen om tot grondslag voor onze oefeningen te dienen.

**) Den beginner zal de onder den Engelschen tekst staande, grootendeels woordelijk weder-gegevene vertaling vreemd voorkomen, want dikwijls is de beteekenis van den samenhang slechts met moeite te vinden. Maar bij de in het oog vallende tegenstelling, die eene dusdanige vertaling met betrekking tot de plaatsing der woorden en den zin aanbiedt, wordt daardoor het verschil tusschen de beide overigens zoo na verwante talen het best aangetoond. De telkens, op de woordelijke, in goed Hollandsch volgende juiste vertaling, met de daarbij behoorende toe-lichtingen, zal elken mogelijken twijfel doen verdwijnen. In de latere lessen wordt langzamer-hand van de woordelijke vertaling afgeweken, en wordt de overzetting meer naar den zin gegeven.

***) De beteekenis der dikke (vette) cijfers en van de hoekige parentheses (]) is pag. 27, oefening, G. Mondeling onderhoud, opgegeven.

†) De cijfertjes 1, 2, enz., vóór de woorden in de Hollandsche vertaling, wijzen de volgorde , waarin de Hollandsche tekst moest staan om verstaanbaar te zijn; b. v. „2te 3beginnen ede" moet gelezen worden: „(om) mede te beginnen".

nd	the	chief	mourner.]	5	Scrooge]	signed	it:	and
nd	dhe	tsjief	moorn″-er		skroedzj	saind″	it	ènd
en	de	hoofd	rouwdrager.		Scrooge	onderteekende	het	en

Scrooge's	name]	was	good	7	upon	'Change,]	8	for
skroedzj′-ez	neem	wwòz	Goed″		up-òn′	tsjeendzj		fòr
Scrooge's	naam	was	goed		op	de beurs		voor

anything]	he	chose	to put	9	his	hand]	to.	10	Old	Marley]
èn″-i-*thing*	hi	tsjooz	tôe poet		hiz	hènd″	tôe		oold	maar′-li
ieder ding	hij	koos	[4]te [5]zetten		[1]zijne	[2]hand	[3]bij.		Oude	Marley

was	11	as	dead	as	a	door-nail].
wwòz		èz	dèd	èz	*e*	door″-neel
was		zoo	dood	als	een	deurspijker.

(4e Oefening.) Men doorleze de volgende, in goed Hollandsch teruggegevene vertaling nauwkeurig, vergelijke die met den Engelschen tekst, en overtuige zich van de nauwkeurige overeenstemming.

B. Hollandsche Vertaling.

EEN KERSTLIED IN PROZA DOOR KAREL DICKENS.
MARLEY'S GEEST.

Marley was dood; (daar)mede beginnen (wij). *) Daaraan is geen twijfel hoegenaamd. (De in) het doodboek (ingeschrevene acte) van zijne begrafenis werd onderteekend door den geestelijke, den koster, den lijkbezorger en den voornaamsten rouwdrager. Scrooge onderteekende (die), en Scrooge's naam was op de beurs goed voor alles, waaronder hij goedvond zijne handteekening te zetten. De oude Marley was zoo dood als een deurspijker (dood als een pier, zie den 2den Brief).

*) De in de Hollandsche vertaling in ronde parentheses ( ) staande Hollandsche woorden zijn òf in den Engelschen tekst niet woordelijk te vinden en hier slechts tusschen gevoegd om een goeden Hollandschen zin te geven, òf zij werden om dezelfde reden vrij (van de woordelijke beteekenis afwijkende) vertaald.

(5e Oefen.). **C. Wederzijdsche Vertaling.**

1) Nadat door herhaald overluid lezen de hiervorenstaande Engelsche tekst voor tong en geheugen tamelijk vloeiend geworden is, neme men een vel papier, en vouwe het zoo in het midden, dat er twee kolommen ontstaan. In de linker kolom schrijve men nu onder elkander alle Engelsche woorden, ieder woord afzonderlijk. Men doet wel, ook hierbij de lettergrepen met den klemtoon te onderschrappen, b. v.: Christmas, Carol, Dickens.

Aanmerking. Wanneer intusschen verscheidene Hollandsche woorden door *één* Engelsch woord vertaald zijn (of omgekeerd), dan moeten ze naast elkander geplaatst worden, b. v.:

Christmas Carol = Kerstlied,
whatever = wat ook,
anything = ieder ding.

2) Nadat al de woorden overgebracht zijn, wordt de gedrukte brief ter zijde gelegd, en in de rechter kolom, tegenover ieder Engelsch woord, de Hollandsche beteekenis uit het hoofd, voor zoo ver dit reeds gelukt, opgegeven.

3) Dan wordt de zoo bewerkstelligde vertaling nauwkeurig met die van den gedrukten brief (A. Tekst, 3en of laatsten regel) vergeleken, waarbij mogelijke fouten verbeterd moeten worden.

4) Vervolgens bedekke men den Hollandschen tekst der wederzijdsche vertaling met een stukje papier of iets anders, spreke ieder Engelsch woord afzonderlijk overluid uit, en vertale het te gelijk uit het hoofd in het Hollandsch.

5) Daarna wordt de Engelsche tekst bedekt, uit het Hollandsch in het Engelsch vertaald, en hiermede ga men voort tot alles vast en nauwkeurig in het geheugen geprent is.

Men zal wel doen, als men de wederzijdsche vertaling der derde les met den Hollandschen tekst aanvangt, en de Engelsche woorden uit het hoofd er tegenover plaatst. In de vierde les ga men te werk als bij de tweede, in de vijfde als bij de derde, en op die wijze steeds afwisselende.

Deze zeer nuttige, nimmer na te laten oefening der wederzijdsche vertaling kan zeer goed ook met de hulp van een anderen persoon plaats vinden, die den beoefenaar de beteekenis der woorden afwisselend in beide talen afvraagt. Natuurlijk

moet de leerling bij al deze oefeningen overluid spreken, om het doel er van — het aanleeren van woorden en het gewennen van zijn gehoor aan de eigenaardigheden der Engelsche klanken — voldoende te bereiken.

Het begin der wederzijdsche vertaling van den eigenlijken tekst der hier behandelde les, ziet er uit aldus:

Marley	Marley
was	was
dead	dood
to	om te
begin	beginnen
with	met
There	Daar
is	is
no	geen
doubt	twijfel
whatever	welke ook
about	omtrent
that	dat
etc.	enz.

In de uit latere lessen te maken wederzijdsche vertalingen worden reeds geleerde woorden niet mede opgenomen, zoodat de nieuwe wederzijdsche vertalingen altijd slechts uit nog niet voorgekomene woorden bestaan. Hierdoor wint deze oefening in kortheid en belangrijkheid.

(6e Oefening.) D. Spraakkunst.

[§ **44.**] Bij de voorwerpen en personen, die wij waarnemen, merken wij verscheidene eigenschappen of verrichtingen op. Als wij b. v. een spijker zien, zoo zullen wij daaraan kunnen zien, of hij oud, of hij goed is, enz., en wij denken:

1. De spijker is oud.
2. De spijker is goed.

Eveneens kan het zien van een ons bekenden geestelijke in ons de gedachte opwekken:

3. De geestelijke is goed.
4. De geestelijke is oud.
5. De geestelijke onderteekende.

Drukken wij deze onze gedachten door woorden uit, dan spreken wij.

De spraak is dus de uiting van onze gedachten door woorden.

Als ik zeg:

6. Marley is dood,
7. Het register werd onderteekend,
8. De deur was oud,

dan druk ik drie verschillende gedachten door woorden uit.

Eene door woorden uitgedrukte gedachte noemt men een volzin.

[§ **45.**] In een volzin onderscheiden wij:
1) datgene, waarvan iets gezegd wordt;
2) datgene, wat er van gezegd wordt.

Datgene, waarvan in een volzin iets gezegd wordt, heet het onderwerp van den volzin.

Datgene, wat in eenen volzin van het onderwerp gezegd wordt, heet van dien volzin het gezegde.

Op de vraag: Wie of wat **is**? Wie of wat **doet**? antwoorden wij met het onderwerp.

Op de vraag: Hoe of wat is het onderwerp? Wat doet het onderwerp? of wat wordt met het onderwerp gedaan? antwoorden wij met het gezegde.

Opgave 1. *a*) Vertaal, steeds het Engelsch overluid uitsprekende, de Hollandsche volzinnen van § 44. *b*) Geef onder ieder het onderwerp en het gezegde op.

[§ **46.**] De woorden, waarmede wij aan de dingen (levende wezens, en dingen, die hetzij handtastelijk of slechts denkbeeldig bestaan) eenen naam geven, heeten zelfstandige naamwoorden, b. v.: Marley, geestelijke, register, hand, begrafenis, twijfel.

De woorden, die aanduiden hoe de dingen zijn, welke eigenschappen de dingen hebben, heeten bijvoeglijke naamwoorden, b. v.: dood, goed.

De woorden, welke te kennen geven wat de dingen doen, heeten werkwoorden, b. v.: beginnen, onderteekenen.

De woordjes, de, het (Engelsch *the*) en een (Engelsch *a*), welke vóór de zelfstandige naamwoorden staan, heeten lidwoorden.

NB. De in de Engelsche spraakkunst gebruikt wordende benamingen zijn:

Voor Onderwerp: *subject* (su**b**'-dzjèkt)
„ Gezegde: *predicate* (prèd'-i-kèt)
„ Zelfstandig naamwoord: *substantive* (su**b**'-stèn-tiv)
„ Bijvoeglijk naamwoord: *adjective* (è**d**'-dzjèk-tiv)
„ Werkwoord: *verb* (**veur b**)
„ Lidwoord: *article* (aar'-tikl)

Opgave 2. *a*) Vertaal, overluid, de volgende volzinnen. *b*) Wijs de daarin voorkomende zelfstandige naamwoorden en bijvoegl. naamwoorden aan, en ook die, voorkomende in de volzinnen van § 44.

1. Marley onderteekende.
2. De rouwdrager was een geestelijke.
3. Karel is een naam.
4. De koster is oud.

[§ **47.**] Het werkwoord *signed*, onderteekende, kan men onmiddellijk als gezegde bij het als onderwerp gebruikte zelfstandige naamwoord *Scrooge* plaatsen; men erlangt daardoor den volzin:

Scrooge signed,
Scrooge onderteekende.

Plaats ik echter het bijvoegl. naamw. *dead*, dood, zonder meer bij het zelfst. naamwoord *Marley*, of het zelfst. naamw. met het lidwoord *a name*, een naam, zonder meer bij het zelfst. naamw. *Charles*, dan krijg ik de samenvoegingen:

Marley — dead;
Charles — a name;

maar ik krijg nog geen volzinnen. Deze ontstaan eerst, als ik b. v. zeg:

Marley was *dead*,
Marley was dood;
Charles is *a name*,
Karel is een naam;

dus, als ik de gezegden *dead*, *a name* werkelijk bij de onderwerpen *Marley*, *Charles* voeg, met andere woorden, als ik de gezegden met de onderwerpen in betrekking stel.

De volzin ontstaat dus door het gezegde in betrekking te stellen tot het onderwerp; en zulks geschiedt:

1) (wanneer het gezegde een werkwoord is) onmiddellijk door het werkwoord zelf;

Scrooge signed,
Scrooge onderteekende.

2) (wanneer 't gezegde een bijv. of zelfst. naamw. is) door middel van een werkwoord, dat koppelwoord (*copula*, kòp'-jôe-la) heet;

Marley was *dead*,
Marley was dood.

Opgave 3. Vertaal de volgende volzinnen:

1. De naam was Dickens.
2. De lijkbezorger is dood.
3. Het register is oud.
4. De hand onderteekende.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

Marley.

[§ **48.**] In dit woord, en in bijna alle woorden waarin de *a* gevolgd wordt door eene *r*, die de klemtoon-lettergreep sluit, heeft *a* den klank als „aa" in het Hollandsche woord „waar" (men lette wel, niet zooals de „aa" in sommige gedeelten van ons vaderland uitgesproken wordt, — b. v. in Rotterdam — wel gerekter, doch bijna gelijk de *e* in het woord *ver-af*, zoodat *maar* bijna klinkt als *mèèr;* neen, de aa-klank, die hier bedoeld wordt, is vol en zwaar, zooals wij dien hooren uit den mond van Hollandsch sprekende Duitschers).

Voorbeelden:

bar (baar), sluitboom, *jar* (dzjaar), pot,
car (kaar), kar, *mar* (maar), bederven,
far (faar), ver, *scar* (skaar), schram,
bargain (baar'-Gin), koop, *harvest* (haar'-vest), oogst,
harmony (haar'-me-ni), welluidendheid.

NB. Geef toch vooral acht op den klemtoon '!

In het woord *carol* heeft *a* daarentegen den klank „è" (kèr'-ul) gelijk in het Hollandsche woord *ver-af*.

was.

[§ **49.**] Hier heeft *a* den klank „ò" (als in het Holl. woord vos). Voor de *a* staat *w*, en de lettergreep sluit met een medeklinker.

Wanneer in eene lettergreep, die met een medeklinker eindigt, de *a* voorafgegaan wordt door de letter *w* of door de den klank van de *w* hebbende letters *wh* of *qu*, dan wordt de *a* meestal als „ò" uitgesproken.

Voorbeelden:

want (wwònt), gebrek, *wash* (wwòsj), wasschen,
wasp (wwòsp), wesp, *watch* (wwòtsj), horloge,
swan (swwòn), zwaan, *what* (wwòt), wat,
quash (kwwòsj), verpletteren, *quadruped* (kwwòd'-rôe-pèd), viervoetig,
quality (kwwòl'-*e*-ti), hoedanigheid, *quantity* (kwwòn'-*te*-ti) hoeveelheid.

dead.

[§ **50.**] De *d* achter den korten klank „è" (als in het Holl. woord „bed"), wordt evenzoo uitgesproken, als de *d* er voor.

In het Engelsch worden de zachte medeklinkers *b* (bi), *d* (di), *g* (dzji), *v* (vi), *z* (zèd), *j* (dzjee) altijd zacht uitgesproken, wàar ze ook mogen staan. Vooral wachte de Nederlander zich, ze na korte klinkers aan het einde der lettergrepen als de harde medeklinkers *p* (pi), *t* (ti), *k* (kee), *f* (èf), *s* (ès), *ch* (tsj), uit te spreken.

In de uitspraak-aanwijzing worden de zachte eind-medeklinkers met vette letters door ons afgebeeld, om den beoefenaar steeds de *zachte* uitspraak te herinneren.

to.

[§ **51.**] Wanneer *to* alleen staat, of wanneer de nadruk daarop gelegd wordt, wordt het bijna als het Holl. woord „toe" uitgesproken; staat het zonder nadruk (zonder volzins-klemtoonteeken) in den samenhang, dan spreekt men het insgelijks uit als „tôe", wel te verstaan zoo, dat de „oe"-klank niet gerekt klinke, maar zeer kort, half afgebroken.

begin.

[§ **52.**] De taalkundige Walker (wwaok'-*er*), die langen tijd in Engeland als eene autoriteit voor de uitspraak beschouwd werd, geeft de uitspraak van de eerste lettergreep van dit woord nog op als „bi". Wij hebben de in lateren tijd algemeen aangenomene uitspraak gevolgd, door den klinker dezer lettergreep aan te geven als eene „*e*", zoodat de eerste lettergreep van het Engelsche woord *begin* uitgesproken wordt als de eerste lettergreep in het Hollandsche woord „beginnen".

Het Engelsche voorvoegsel *be*, vrij gelijk in beteekenis met het Hollandsche „be", wordt uitgesproken als „*be*", waarbij de *e* eenigszins den klank van de „*u*" in het Holl. woordje *mud* nabijkomt.

Voorbeelden:
bedew (be-djoe'), bedauwen,
bedrop (be-drò̀p'), bedruppelen,
befall (be-faol'), gebeuren,
before (be-foor'), voor,
behoof (be-hoef'), voordeel,
belie (be-lai'), logenstraffen,
bereave (be-riev'), berooven,
besmear (be-smier'), vuil maken.
bestrew (be stroe'), bestrooien,
bestride (be-straid'), overschrijden,
bethink (be-*th*ink'), bedenken,
betoken (be-tookn'), beteekenen,
betrust (be-trust'), toevertrouwen.

Wij maken nogmaals opmerkzaam, dat deze en dergelijke voorbeelden niet van buiten geleerd behoeven; zij worden slechts opgegeven om de uitspraak duidelijker te maken.

with.

[§ **53.**] De *th* in dit woord wordt zacht gelispt uitgesproken, ongeveer als „dh". Daar de zacht gelispte en scherp gelispte *th* in het Engelsch door dezelfde letters worden voorgesteld, kan het den beoefenaar van de Engelsche taal niet genoeg worden aanbevolen, deze beide klanken, naar ons stelsel van uitspraak „dh" en „*th*", van den beginne af aan nauwlettend te onderscheiden. Daar *th* slechts in betrekkelijk weinige gevallen den zachten klank „dh" heeft, zal men wel doen, inzonderheid op die gevallen acht te geven.

Behalve de in § 31 bladz. 11 opgegevene voorbeelden, voegen wij vooreerst hier nog de volgende woorden bij, die, even als de daarmede samengestelde woorden, als „dh" klinken.

than (dhèn),	dan,	*then*(dhèn),	dan, alsdan,
that (bl. 17),		*this* (dhis),	deze,
the (bl. 17; 18),		*these* (dhiez),	deze,
thou (dhòu),	gij,	*those* (dhooz),	gene,
thee (dhi),	u,	*there* (dheer),	daar,
thy (dhai),	uw,	*thence*(dhèns),	van daar,
thine (dhain),	van u,	*thither* (dhidh'-*er*),	daarheen,
they (dhee),	zij,		
them (dhèm),	hen,	*thus* (dhus),	dus,
their (dheer),	hun,	*though* (dhoo),	hoewel.

There.

[§ **54.**] Over de uitspraak van *th* zie men de vorige §. De *r* in dit woord wordt als eene zeer zachte Holl. „r" uitgesproken, even als in *Charles*, *Marley*, waar, in dezelfde lettergreep, aan de *r* een klinker voorafgaat.

In *Christmas* en *prose*, waar de *r* niet door een klinker voorafgegaan wordt, en in *carol*, waar zij eene nieuwe lettergreep begint, wordt zij scherper uitgesproken.

Na klinkers in dezelfde lettergreep wordt de *r* zacht, na medeklinkers of als eerste letter eener lettergreep scherp uitgesproken.

Voorbeelden zie § 32 en 33 bladz. 11 en 12.

is.

[§ **55.**] De *s* wordt hier uitgesproken als eene Holl. „z". De klanken der *s* als „z" en „s" moeten te nauwlettender worden onderscheiden, omdat beiden in het Engelsch dikwijls door dezelfde letter *s* voorgesteld worden. Wij kunnen den beginner geen onfeilbaren regel daarvoor opgeven, en moeten ons vergenoegen met te verwijzen naar het in § 29 (bladz. 10) vastgestelde onderscheid en naar de reeds voorgekomene voorbeelden. Den zachten zedklank der *s* hebben wij in de vorenstaande bladzijden aangetroffen in de woorden *prose*, *Charles*, *Marley's*, *was*, *is*, *his*, *Scrooge's*, *chose*, *as*.

doubt.

[§ **56.**] De *b* in *doubt* is stom, dat wil zeggen klankloos; met andere woorden: de *b* in *doubt* wordt in het geheel niet uitgesproken.

Zulke stomme of klanklooze letters, dat wil zeggen letters, die in het geheel niet uitgesproken worden, hebben wij in het tot dusverre afgehandelde reeds meer ontmoet, en wel: eene stomme *e* in de woorden *prose*, *Charles* en *there*; eene stomme *t* in *Christmas*, en eene stomme *h* in *ghost*, zooals de letter *h* stom is in alle Engelsche woorden die met *gh* aanvangen.

De letter *b*, voor de letter *t* staande, is ook stom in het woord *debt* (dèt), schuld, en in alle van *debt* en *doubt* afgeleide en daarmede samengestelde woorden.

whatever.

[§ **57.**] Over de uitspraak van de *a* achter *wh* vergelijk § 49 (blz. 20).

De *wh* wordt niet volkomen eveneens als de enkele *w* in *was* uitgesproken, waarover reeds het noodige gezegd is in § 36 (blz. 13).

register.

[§ **58.**] 1) Bij woorden van meer dan twee lettergrepen, welker uitspraak voor beginners eenige moeielijkheid oplevert, kan die moeielijkheid gevoeglijkst worden overwonnen op de volgende manier. Men spreekt eerst de lettergrepen elk afzonderlijk uit, verscheidene malen achtereen, aldus: rèdzj | rèdzj | rèdzj | rèdzj | rèdzj | rèdzj. Vervolgens nauwlettend acht gevende welke lettergreep den klemtoon hebben moet (hetgeen bij het hier behandelde woord de eerste lettergreep is), verbindt men de eerste lettergreep met de tweede, aldus: rèdzj'-is | rèdzj'-is | rèdzj'-is|. Op die wijze gaat men voort, totdat men zonder haperen en met gemak het geheele woord uitspreekt: rèdzj'-is-*ter*|rèdzj'-is-*ter*|rèdzj'-is-*ter*|.

2) De *g* in *register* heeft den klank „dzj", terwijl de *g* in *begin* den keelklank „G" heeft. In beide woorden staat de *g* wel is waar tusschen dezelfde klinkletters:

doch *register* komt van het Fransche woord „*registre*", dat als burgerrecht erlangd hebbend vreemd woord ook in het Hollandsch bestaat; terwijl daarentegen *begin* denzelfden oorsprong heeft als het Holl. woord „*beginnen*".

De *g* voor *e*, *i* en *y* wordt in Engelsche woorden, die met de Hollandsche eenerlei oorsprong hebben, als keelklank „G" uitgesproken, dat wil zeggen als eene zachte, bijna onhoorbare „k"; doch in Engelsche woorden van Franschen of Latijnschen oorsprong klinkt de *g* voor *e*, *i* en *y* als „dzj". Voor de klinkletters *a*, *o* en *u*, alsook voor eenen medeklinker, heeft de *g* in Engelsche woorden altijd den keelklank „G", alleenlijk uitgezonderd het woord *gaol*, dat uitgesproken wordt „dzjool" (van het Fransche *geôle*, dat uitgesproken wordt „zjool"). Dit Engelsche woord *goal* wordt ook dikwijls gespeld *jail* (spreek uit: „dzjeel"); het beteekent: gevangenis, kerker.

Ofschoon deze regel slechts in beperkte mate van nut kan zijn, daar hij slechts toegepast kan worden door hen, die in staat zijn in de Engelsche woorden hunnen Franschen of Latijnschen, of wel met het Hollandsch gemeenschappelijken oorsprong te herkennen, hebben wij gemeend dien regel niet aan den leerling te mogen onthouden, want het is de eenige volkomen veilige toetssteen ter onderscheiding tusschen „G" en „dzj".

Voorbeelden: *gild* (Gild), vergulden; *gird* (Geurd), omgorden; *give* (Giv), geven; *finger* (fing'-Ger), vinger; *longer* (lòng'-Ger), langer; *youngest* (jung'-Gest), jongste; *forget* (fôr-Gèt'), vergeten.

gem (dzjèm), edelsteen [gemme]; *gender* (dzjèn'-der), geslacht [genre]; *general* (dzjèn'-er-el), algemeen [général]; generous (dzjèn'-er-us), edelmoedig [généreux]; *genius* (dzjien'-i-us), vernuft [génie]; *ginger* (dzjin'-dzjer), gember [gingembre]; *gipsy* (dzjip'-si), heiden, landlooper [Égyptien]; *clergy* (kleur'-dzji), geestelijkheid [clergé].

N.B. Tusschen de hoekige haakjes [ ] staan de verwante Fransche woorden.

Vergelijk overigens § 26 (blz. 10) en § 34 (blz. 12).

of.

[§ **59.**] Het eenige Engelsche woord, waarin de *f* zacht als „v" uitgesproken wordt, is het woordje *of*. Die uitspraak gaat niet over op die woorden, die met *of* samengesteld zijn: *thereof* (dheer'-òf), daarvan.

his.

Aangaande de uitspraak van de *s* zacht als „z" vergelijk § 55 (blz. 21).

signed.

[§ **60.**] 1) De *g* in dit woord is stom; evenzoo in alle woorden, die met een of ander voorvoegsel van „*sign*" zijn gevormd; zoomede in de volgende woorden, waarin de *g*, met eene *n* achter zich, als sluitletter dient: *condign* (kòn-dain'), waardig; *indign* (in-dain'), onwaardig, laag; *benign* (benain'), goedaardig; *malign* (mèl-ain'), boosaardig; *arraign* (èr-reen'), rangschikken, regelen; *campaign* (kèm-peen'), veldtocht; *feign* (feen), voorwenden; *deign* (deen), verwaardigen; *reign* (reen), regeering; *impregn* (im-prien'), bezwangeren; *expugn* (èks-pjoen'), vermeesteren, en de overige van „*pugn*" met een of ander voorvoegsel gevormde woorden.

2) Als aanvangsletter van een woord is de *g* vóór eene *n* altijd stom; b. v.: *gnash* (nèsj), knersen; *gnat* (nèt), mug; *gnaw* (nao), knagen; *gnomon* (noo'-mun), zonnewijzer.

clerk.

[§ **61.**] De *e* in dit woord klinkt als „aa" (zie § 48, blz. 20), even als in het woord *sergeant* (saar'-dzjent), sergeant; zoo ook in de woorden, van deze twee afgeleid of daarmede samengesteld.

the.

[§ **62.**] In *the undertaker* wordt *the* uitgesproken „dhi"; in *the register*, *the clerk*, enz. is de uitspraak „dhe".

☞ Als het lidwoord *the* gevolgd wordt door een klinkletter, en ook altijd als het den klemtoon heeft, wordt het „dhi" uitgesproken; door een medeklinker gevolgd, is de uitspraak „dhe".

Scrooge's.

[§ **63.**] Het woord *Scrooge* is eenlettergrepig; het woord *Scrooge's* daarentegen is tweelettergrepig. *Scrooge* eindigt met eenen zachten sisklank.

Marley's is slechts tweelettergrepig, juist zooals *Marley*; want *Marley* eindigt niet met eenen sisklank.

Door de toevoeging van eene *s* achter een woord wordt dat woord slechts dan eene lettergreep langer, indien het reeds zonder die *s* uitging op eenen sisklank (namelijk op *s* of *z* of *sj* of *dzj*). In dit geval wordt de eind-**e**, die stom was zonder het achtervoegsel *s*, met dat achtervoegsel uitgesproken toonloos (dat wil zeggen nagenoeg als de *i* in het Hollandsche woord *mis*); want het zou niet mogelijk zijn twee sisklanken achter elkander beiden even duidelijk uit te spreken, zonder vluchtig den klank van eene klinkletter daartusschen te laten hooren.

[§ **64.**] Als wij letten op de tot dusverre voorgekomene groote aanvangs-

letters, vinden wij aanleiding tot de volgende opmerkingen:

☞ De zoogenaamde kapitalen of groote aanvangsletters worden in het Engelsch gebezigd juist als in het Hollandsch, namelijk: 1) elke nieuwe volzin vangt aan met eene groote letter. — 2) alle eigennamen (namen van menschen, landen, steden, enz.) worden met eene groote aanvangsletter geschreven: **C**harles, **D**ickens, **M**arley, **S**crooge. — 3) in het Engelsch worden alle bijvoeglijke naamwoorden, die van geographische eigennamen afgeleid zijn, met eene groote aanvangsletter geschreven, b. v. *English* (*ing*'-gliesj), Engelsch; in het Hollandsch is, volgens de nieuwe schrijfwijze, volmaakt hetzelfde het geval. — N.B. Wellicht wordt in Engelsche opschriften meer dan in Hollandsche van groote aanvangsletters gebruik gemaakt, daar de Engelschen in hunne opschriften gemeenlijk alle zelfstandige naamwoorden met zulk eene letter schrijven, b. v. **C**hristmas **C**arol in **P**rose. **M**arley's **G**host. — Zie ook § 66.

good.

[§ **65.**] De Engelsche *oo* (dubbele *o*) wordt als de Hollandsche tweeklank „oe" uitgesproken in de woorden *good* (goed), goed; *hood* (hoed), kap; *stood* (stoed), (ik) stond; *wood* (wwoed), hout; *wool* (wwoel), wol; *foot* (foet), voet; wijders in alle woorden, die uitgaan op „*ook*", b. v.: *hook* (hoek), haak; en tevens in alle woorden, die met de hier bedoelde zijn samengesteld.

'Change.

[§ **66.**] Met of zonder apostrophe (') wordt het woord *Change* gebruikt voor *Exchange* (èks-tsjeendzj'), de beurs, de koopmansbeurs, het beursgebouw.

In § 64 is gezegd, dat alle eigennamen met eene groote aanvangsletter geschreven worden. Hetzelfde heeft plaats met zulke namen, die een voorwerp aanduiden, dat e e n i g in zijne soort is. Zoo is er in geheel Londen slechts ééne voor den ganschen koopmansstand bestemde beurs, die daarom uitsluitend *Exchange* (de Beurs) genoemd wordt. Vandaar dan ook de groote aanvangsletter.

anything.

[§ **67.**] De *a* heeft den klank van „e" als in het Hollandsche woord „pen", in de Engelsche woorden *any* (èn'-ni), eenig, een of ander; *many* (mèn'-ni), menig, vele; *Thames* (tèmz), Teems.

s.

Aangaande de zachte zed-klank der *s* vergelijk § 55 (blz. 21) en § 59 (blz. 22).

[§ **68.**] **Eenlettergrepige Oefeningen** wat betreft den langen *ee*-klank en den alphabetischen klank der letter *a*.

(Zie E, de 7e Oefening en § 9 blz. 4.)

babe	(beeb)	kindje.
ace	(ees)	aas.
brace	(brees)	paar.
grace	(Grees)	genade.
lace	(lees)	veter.
pace	(pees)	tred.
place	(plees)	plaats.
race	(rees)	wedren.
space	(spees)	ruimte.
trace	(trees)	spoor.
bade	(beed)	verzocht.
blade	(bleed)	halm.
jade	(dzjeed)	knol (oud paard).
shade	(sjeed)	schaduw.
spade	(speed)	spade.
trade	(treed)	beroepsvak.
wade	(wweed)	waden.
chafe	(tsjeef)	woeden.
safe	(seef)	veilig.
age	(eedzj)	ouderdom.
cage	(keedzj)	kooi.
gage	(Geedzj)	pand.
page	(peedzj)	bladzijde.
rage	(reedzj)	woede.
sage	(seedzj)	salie.
stage	(steedzj)	tooneel.
wage	(wweedzj)	verwedden.
bake	(beek)	bakken.
cake	(keek)	koek.
drake	(dreek)	waard (m.-eend).
flake	(fleek)	vlok.
lake	(leek)	meer (een water).
make	(meek)	maken.
quake	(kwweek)	beven.
rake	(reek)	hark.
sake	(seek)	drijfveer.
shake	(sjeek)	schokken.
slake	(sleek)	blusschen.
snake	(sneek)	slang.
stake	(steek)	paal; inzet.
take	(teek)	nemen.
wake	(wweek)	wekken.
ale	(eel)	ale (biersoort).
bale	(beel)	baal.
dale	(deel)	dal, vallei.
gale	(Geel)	windkoelte.
male	(meel)	mannelijk.
pale	(peel)	bleek.
sale	(seel)	verkoop.
scale	(skeel)	schaal.
stale	(steel)	oudbakken.
tale	(teel)	vertelling.
vale	(veel)	vallei, dal.
whale	(wweel)	walvisch.
ame	(eem)	aam.
blame	(bleem)	blaam.
came	(keem)	kwam.
dame	(deem)	dame.
fame	(feem)	faam.

flame	(fleem)	vlam.
frame	(freem)	raam.
game	(Geem)	spel; wild.
lame	(leem)	lam.
name	(neem)	naam.
same	(seem)	zelfde.
shame	(sjeem)	schande.
tame	(teem)	tam.
bane	(been)	vergif.
cane	(keen)	rotting.
crane	(kreen)	kraan.
fane	(feen)	tempel.
Jane	(dzjeen)	Jansje.
lane	(leen)	steeg.
mane	(meen)	maan (b. v. van een leeuw).
pane	(peen)	glasruit.
plane	(pleen)	schaaf.
wane	(wween)	('t) afnemen.
ape	(eep)	aap.
cape	(keep)	kaap.
crape	(kreep)	krip.
gape	(Geep)	gapen.
grape	(Greep)	druif.
jape	(dzjeep)	kortswijlen.
nape	(neep)	nekbeen.
rape	(reep)	roof.
scrape	(skreep)	schrapen.
shape	(sjeep)	gedaante.
tape	(teep)	lint.
bare	(beer)	bloot.
care	(keer)	zorg.
dare	(deer)	durven.
fare	(feer)	kost; vracht.
flare	(fleer)	flikkeren.
glare	(Gleer)	schitteren.
hare	(heer)	haas.
mare	(meer)	merrie.
rare	(reer)	zeldzaam.
share	(sjeer)	aandeel.
snare	(sneer)	strik.
spare	(speer)	sparen.
square	(skwweer)	vierkant.
stare	(steer)	staren.
tare	(teer)	tarra.
ware	(wweer)	koopwaar.
base	(bees)	laaghartig.
Blase	(blees)	Blasius.
case	(kees)	geval.
chase	(tsjees)	jacht.
vase	(vees)	vaas.
ate	(eet)	at.
bate	(beet)	verkleinen.
date	(deet)	dadel.
fate	(feet)	lot.
gate	(Geet)	poort.
grate	(Greet)	rooster.
hate	(heet)	haten.
Kate	(keet)	Kaatje.
late	(leet)	laat.
mate	(meet)	maat.
pate	(peet)	hoofd.
plate	(pleet)	bord.

prate	(preet)	praten.
rate	(reet)	schatten.
sate	(seet)	verzadigen.
skate	(skeet)	schaats.
slate	(sleet)	lei.
state	(steet)	staat.
brave	(breev)	dapper.
crave	(kreev)	vergen.
gave	(Geev)	gaf.
grave	(Greev)	graf.
knave	(neev)	schurk.
nave	(neev)	schip (eener kerk).
rave	(reev)	razen.
save	(seev)	redden.
shave	(sjeev)	scheren.
slave	(sleev)	slaaf.
stave	(steev)	aan stukken slaan.
wave	(wweev)	golf.
blaze	(bleez)	vlam.
craze	(kreez)	verbrijzelen.
gaze	(Geez)	staren.
glaze	(Gleez)	verglazen.
graze	(Greez)	grazen.
haze	(heez)	nevel.
maze	(meez)	doolhof.
raze	(reez)	schamperen.
ache	(eek)	pijn.
plague	(pleeG)	pest.
vague	(veeG)	onbestemd.
bathe	(beedh)	baden; betten.
lathe	(leedh)	draaibank.
James	(dzjeems)	Jacobus.
change	(tsjeendzj)	verandering.
range	(reendzj)	rij.
strange	(streendzj)	vreemd.
a'n't verkort van *are not*	(eent *ook* aant)	zijn niet.
scarce	(skeers)	zelden.
baste	(beest)	begieten.
chaste	(tsjeest)	kuisch.
haste	(heest)	haast.
taste	(teest)	smaak.
waste	(wweest)	vergaan.
**Abel*	(eebl)	Abel. [1]
**able*	(eebl)	bekwaam.
**fable*	(feebl)	fabel.
**sable*	(seebl)	sabeldier.
**table*	(teebl)	tafel.
**bacon*	(beekn)	spek.

[1]) De woorden die op „*l*" of „*n*" benevens nog eenen medeklinker eindigen, van *Abel* af tot *blazon*, en het blz. 25 kol. 2 nog volgende *raisin*, hebben wel is waar slechts den klank van één klinkletter, doch dit neemt niet weg, dat, bij het uitspreken van de twee aan het einde op elkander volgende medeklinkers, eene kleine tusschenliggende pauze ontstaat, die, ofschoon nauwlijks hoorbaar, nogtans veroorzaakt, dat die woorden in dichtmaat als tweelettergrepige gebruikt worden. **Alle woorden, waarmede zulks het geval is, zullen wij in deze eenlettergrepige oefeningen met een * merken.**

**cradle*	(kreedl)	wieg.
**ladle*	(leedl)	pollepel.
**navel*	(neevl)	navel.
**haven*	(heevn)	haven.
**raven*	(reevn)	raaf.
**hazel*	(heezl)	hazelaar.
**blazon*	(bleezn)	wapenkunde.
plaice	(plees)	schol.
aid	(eed)	hulp.
braid	(breed)	vlechten.
laid	(leed)	gelegd.
maid	(meed)	meisje; maagd.
paid	(peed)	betaald.
plaid	(pleed)	gestreepte lakengezegd. stof.
said	(seed)	gebleven.
staid	(steed)	onbeheerd goed.
waif	(wweef)	mankeeren.
ail	(eel)	borgtocht.
bail	(beel)	ontbreken; falen.
fail	(feel)	vlegel.
flail	(fleel)	broos.
frail	(freel)	verwelkomen.
hail	(heel)	kerker (verg. *goal*).
jail	(dzjeel)	maliënkolder.
mail	(meel)	nagel; spijker.
nail	(neel)	emmer.
pail	(peel)	kwartel.
quail	(kwweel)	spoorstaaf.
rail	(reel)	zeil.
sail	(seel)	slak.
snail	(sneel)	staart.
tail	(teel)	laten vallen.
vail	(veel)	weeklagen.
wail	(wweel)	mikken.
aim	(eem)	aanspraak.
claim	(kleem)	verminken.
maim	(meem)	buil.
blain	(bleen)	brein.
brain	(breen)	keten.
chain	(tsjeen)	droogleggen.
drain	(dreen)	gaarne.
fain	(feen)	winst.
gain	(Geen)	graan.
grain	(Green)	gelegen.
lain	(leen)	hoofdzaak.
main	(meen)	pijn.
pain	(peen)	eenvoudig.
plain	(pleen)	regen.
rain	(reen)	doodgeslagen.
slain	(sleen)	verstuiken.
sprain	(spreen)	smet.
stain	(steen)	inspannen.
strain	(streen)	boerenknecht.
swain	(swween)	trein.
train	(treen)	ijdel.
vain	(veen)	wagen.
wain	(wween)	lucht.
air	(eer)	stoel.
chair	(tsjeer)	blond.
fair	(feer)	haar.
hair	(heer)	ligplaats (van wild).
lair	(leer)	paar.
pair	(peer)	

stair	(steer)	trap.
chaise	(tsjeez)	sjees.
praise	(preez)	prijzen.
raise	(reez)	opheffen.
ait	(eet)	waard (eilandje).
bait	(beet)	lokaas.
gait	(Geet)	gang, tred.
plait	(pleet)	vlechten.
wait	(wweet)	wachten.
waive	(wweev)	wuiven.
baize	(beez)	baai (kleedingstof).
maize	(meez)	maïs.
faith	(feeth)	geloof.
straight	(street)	recht.
faint	(feent)	zwak.
paint	(peent)	verf.
plaint	(pleent)	klacht.
quaint	(kwweent)	zonderling.
saint	(seent)	heilig.
taint	(teent)	smet.
laird	(leerd)	Schotsch landedelman.
waist	(wweest)	leest (lichaamsgestalte).
**raisin*	(reezn)	rozijn.
gaol	(dzjeel; eigenl. dzjool)	kerker.
gauge	(Geedzj)	ijken.
bay	(bee)	baai (zeebocht).
clay	(klee)	klei.
day	(dee)	dag.
fay	(fee)	fee.
flay	(flee)	villen.
fray	(free)	strijd.
gay	(Gee)	vroolijk.
gray	(Gree)	grijs.
hay	(hee)	hooi.
jay	(dzjee)	meerkol (vogel).
lay	(lee)	leggen.
May	(mee)	Mei.
nay	(nee)	neen.
pay	(pee)	betalen.
play	(plee)	spelen.
pray	(pree)	bidden.
ray	(ree)	straal.
say	(see)	zeggen.
slay	(slee)	doodslaan.
spray	(spree)	schuim.
stay	(stee)	stut.
stray	(stree)	afdwalen.
sway	(swwee)	heerschappij.
tray	(tree)	presenteerblad.
way	(wwee)	weg.
kayle	(keel)	kegel.
ere	(eer)	eer (voordat).
there	(dheer)	daar.
where	(wweer)	waar.
break	(breek)	breken.
steak	(steek)	lapje vleesch.
bear	(beer)	beer; dragen.
pear	(peer)	peer.
swear	(swweer)	zweren.
tear	(teer)	rukken.
wear	(wweer)	dragen.
great	(Greet)	groot.
veil	(veel)	sluier.

rein	(reen)	teugel.
vein	(veen)	ader.
neigh	(nee)	hinneken.
weigh	(wwee)	wegen.
deign	(deen)	verwaardigen.
feign	(feen)	veinzen.
reign	(reen)	regeering.
eigne	(een)	eerstgeboren.
eight	(eet)	acht.
freight	(freet)	vracht.
weight	(wweet)	gewicht.
bey	(bee)	bei (van Tunis).
grey	(gree)	grijs.
hey	(hee)	he, heidaar.
prey	(pree)	prooi, buit.
they	(dhee)	zij (zijlieden).
whey	(wwee)	wei, zoetwei.

Aanmerking. De in bovenstaande lijst opgesomde woorden behoeven niet van buiten geleerd te worden, daar er verscheidene bij zijn, die de beginner vooreerst niet licht noodig zal hebben. Wij moeten er echter nogmaals met nadruk op aandringen, dat al die woorden herhaalde malen moeten worden gelezen overluid (dat wil zeggen: men moet ze lezen hardop, met luider stemme). Dezelfde aanmerking wel in het oog te houden, en die stiptelijk op te volgen, is evenzoo een onmisbaar vereischte bij de volgende lessen, houdende samengestelde oefeningen voor de uitspraak. De stelselmatige orde, waarin wij ze mededeelen, zal den beoefenaar een veel beteren leiddraad zijn dan eene menigte taalkundige regels, die hem, door hunne ontelbare uitzonderingen, in eenen doolhof verplaatsen, waarin hij rondtast nagenoeg in den blinde (ieder, die slechts even kennis gemaakt heeft met eene gewone Engelsche spraakkunst, zal zich reeds daarvan overtuigd hebben). Doordien de woorden in kolommen onder elkander gedrukt staan, kan de beoefenaar naar verkiezing de uitspraak-kolom bedekken, hetzij met een liniaal of met een stuk papier, ten einde zich te vergewissen of hij de Engelsche woorden reeds kan uitspreken zonder hulp; hij kan de twee voorste kolommen bedekken, om te zien of hij van de Hollandsche woorden reeds de Engelsche beteekenis weet; enz.

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

1) Onder dit opschrift zullen wij over de in tekst A. voorkomende Engelsche woorden alle zoodanige opmerkingen mededeelen, die noch tot de spraakkunst, noch tot de leer der uitspraak behooren, namelijk over den oorsprong, de herkomst der woorden, en wel over de afleiding der Engelsche woorden hetzij van elkander hetzij van Hollandsche of van Fransche woorden. Tot dat einde zullen wij de woorden, die eenen Hollandschen oorsprong, en die, welke eene Fransche herkomst hebben, van elkander afzonderen, elk dier beide woordsoorten in eene afzonderlijke rubriek. Den beoefenaar, die het Fransch verstaat, zal deze verdeeling eene dubbel belangrijke oefening verschaffen; hij, die het Fransch niet kent, zal daaruit zien, welk eene krachtige hulp de kennis van de eene taal voor het aanleeren van eene andere is.

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

NB. De Engelsche woorden staan *cursief*.

was, was. — *dead*, dood. — *to*, te. — *begin*, beginnen. — *there*, daar. — *is*, is. — *that*, dat. — *the*, de. — *by*, bij. — *and*, en (oudtijds: ende). — *it*, het. — *name*, naam. — *good*, goed. — *upon*, samengesteld uit *up*, op, en *on*, aan. — *for*, voor. — *anything*, samengesteld uit *any*, eenig, en *thing*, ding. — *he*, hij. — *hand*, hand. — *old*, oud. — *as*, als. — *a*, een. — *doornail* is samengesteld uit *door*, deur, en *nail*, nagel (spijker).

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

doubt, doute. — *register*, registre. — *signed*, signé. — *clerk*, clerc. — *chief*, chef. — *'Change*, *Exchange*, change, échange.

Woorden van gemengden oorsprong.

clergyman is samengesteld uit *clergy*, het Fransche „clergé", en *man*, het Holl. „man". — In *mourner* bevindt zich de Fransche stam „morne" met den Holl. uitgang „...er" verbonden. — *chose* kan afgeleid worden van het Fransche „choisir", maar even goed van het Holl. „kiezen" dat ongelijkvloeiend is: *he chose*, hij koos (dat is: hij vond goed).

2) Wij hebben in bovenstaande opsomming natuurlijk Holl. of Fransche woorden gekozen, die aan het Engelsch stamverwant zijn, dus niet strikt die woorden, waarmede de Engelsche, naar hunne beteekenis (hetzij in het algemeen of op deze plaats in het bijzonder), moeten vertaald worden. Voor de juiste beteekenis hier, en voor de uitspraak, moet men ieder woord, waarvan men niet meer geheel zeker is, in den Tekst A. opzoeken. De woorden, welker afleiding wij hier nog niet opgegeven hebben, zullen wij, voor zoover noodig, later toelichten.

3) Woordenlijst. Ten einde, bij het aangroeien van den voorraad der reeds aangeleerde woorden, in staat te blijven dien voorraad steeds gemakkelijk te overzien, raden wij den beoefenaars aan, eene Woordenlijst aan te leggen, en daarin ieder Engelsch woord, met aanwijzing van die bladzijde onzer brieven, waar het voor de eerste maal voorkomt, in alphabetische orde op te teekenen.

Wij maken hier nog uitdrukkelijk opmerkzaam, dat in die woordenlijst geen andere woorden opgenomen moeten worden, dan alleenlijk die, welke in den tekst der lessen, dus onder het hoofd „A. Tekst" voorkomen.

Daar de woorden naar alphabetische orde zeer ongelijkmatig verdeeld zijn, zoo is een schrijfboek van 30 vellen papier, die in vieren gevouwen worden, in te richten als volgt: Men neemt voor

x, *y*, *z*,	ieder	1 bladz.,	=	3 bladz.
j, *k*, *q*	„	2 „	=	6 „
n, *o*, *v*	„	4 „	=	12 „
e, *g*, *h*, *l*, *u*, *w*	„	8 „	=	48 „
a, *b*, *f*, *i*, *m*, *r*, *t*,	„	12 „	=	84 „
c, *d*, *p*	„	19 „	=	57 „
s		30 „	=	30 „
		te zamen		240 bladz.

De woorden van onze beide eerste volzinnen worden opgeteekend aldus:

Marley onder *M.* — *was*, *with*, *whatever* onder *W.* — *dead*, *doubt* onder *D.* — *to*, *there*, *that* onder *T.* — *begin* onder *B.* — *is* onder *I.* — *no* onder *N.* — *about* onder *A.*

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Om zich de vereischte vaardigheid in het spreken eigen te maken is het noodig, de Engelsche stof der lessen op eene doelmatige wijze te bewerken als stof tot mondeling onderhoud. — Tot dat einde zijn bij iedere les eenige goedgekozene, den tekst betreffende vragen gevoegd, welke de beoefenaar zelf (uit het hoofd) in het Engelsch moet beantwoorden. — Deze vragen zijn in de eerste lessen geheel in het Hollandsch gesteld; later worden ze hier en daar met Engelsche woorden vermengd, totdat eindelijk de beoefenaar in de achtste les reeds in staat is, geheel Engelsche vragen te verstaan en in het Engelsch te beantwoorden.

a) Ieder Mondeling onderhoud moet eerst schriftelijk worden uitgewerkt, waarbij de antwoorden uit het geheugen achter de vragen worden geschreven.

b) Alsdan worden die antwoorden met den tekst A. vergeleken, en, zoo noodig, verbeterd. De vragen zijn namelijk allen zoo gedaan, dat altijd een gedeelte uit den tekst het juiste antwoord daarop geeft, zonder dat dit antwoordende gedeelte van den tekst eenige verandering zou kunnen ondergaan. Om het vinden van het bij iedere vraag passende antwoord gemakkelijk te maken, zijn in den Engelschen tekst die volzinnen, waaruit het antwoord te maken is, van een gelijk cijfer als de vragen voorzien, en zoo staat telkens dit cijfer bij het begin van de bedoelde Engelsche plaats, terwijl het einde van het antwoord door de terugwijzende hoekige parenthese (]) aangewezen wordt. B. v. luidt de eerste der hieronder gedane vragen: „Wat wordt ons bij het begin der vertelling van Marley gezegd?" Dadelijk herinneren wij ons hierbij het antwoord „*Marley was dead*", en wij schrijven dit uit het geheugen op. Nadat al de antwoorden uit het hoofd, zoo goed als het gaan wil, gegeven zijn, gaan wij over tot de vergelijking van onze antwoorden met de bewoordingen van tekst A. Hier vinden wij het begin van het antwoord op de 1e vraag met eene dikke (vette) „1" aangewezen, en achter dit cijfer den volzin: „Marley was dead"]. De achter *dead* staande hoekige parenthese wijst aan, dat daarmede het antwoord eindigt. Zoo gaan wij alle antwoorden na, verbeteren, zoo noodig, de onze, en dan:

c) wordt het geheele onderhoud nog eenige malen hardop overgelezen.

Er is voorzeker geen beter en gemakkelijker middel, om de beoefenaars spoedig aan het spreken te brengen. De bij het opstellen van ieder antwoord vereischte inspanning van den geest maakt de beoefenaars tevens meer en meer bekwaam, om iedere gedachte snel in den juisten vorm in te kleeden, hetgeen wel een der voornaamste vereischten is, om eene vreemde taal vloeiend te kunnen spreken.

Wij verzoeken de beoefenaars, in het antwoord nimmer verder te gaan dan den zin der gestelde vraag, en slechts met juistheid datgene te antwoorden, wat de vraag verlangt.

Wanneer dus de onder nummer 8 volgende vraag luidt: „Waarvoor was Scrooge's naam goed?" dan moet alleen geantwoord worden met „*for anything*". De toevoeging „*he chose to put his hand to*" behoort niet meer tot dit antwoord.

Het nauwgezette ten uitvoer brengen ook van deze oefening wordt ten dringendste aanbevolen aan allen, wie het ook vooral te doen is om de Engelsche taal te leeren spreken.

Vragen.

1. Wat wordt ons, bij het begin van de vertelling, van Marley gezegd?
2. Waarom wordt ons Marley's dood medegedeeld?
3. Wat werd onderteekend?
4. Door wie werd het register onderteekend?
5. Wie onderteekende het register nog meer?
6. Wat was goed op de beurs?
7. Waar was Scrooge's naam goed?
8. Waarvoor was Scrooge's naam goed?
9. Wat was het, waarmede Scrooge onderteekende?
10. Hoe wordt Marley uithoofde van zijn ouderdom genoemd?
11. Hoe dood was Marley?

Ter meerdere duidelijkheid willen wij hier het begin der onderhoudsoefening van deze les uitgewerkt laten volgen:

1. Wat wordt ons, bij 't begin van de vertelling, van Marley gezegd?	1. *Marley was dead.*
2. Waarom wordt ons Marley's dood medegedeeld?	2. *to begin with.*
3. Wat werd onderteekend?	3. *the register of his burial.*
4. Door wie werd het register onderteekend?	4. *by the clergyman, the clerk, the undertaker, and the chief mourner.*
5. Wie onderteekende het register nog meer?	5. *Scrooge.*

(10e Oefening.) H. Gesprekken voor het practische leven.

Voor ieder, die de Engelsche taal grondig bestudeert, moet het van belang zijn, ook in het dagelijksche leven zijne gedachten spoedig in het Engelsch te kunnen uitdrukken. Bijna in iedere les zullen wij daarom, behalve het „Mondeling onderhoud", nog gesprekken en spreekwijzen mededeelen, meer bepaald met het oog op het gezellig verkeer. Daarin zullen eensdeels de reeds geleerde woorden herhaald worden, anderdeels zal men daarin ook nieuwe woorden aantreffen. Die gesprekken moeten van buiten geleerd, en van tijd tot tijd overluid herhaald worden; want het „van buiten leeren" is eene vergeefsche moeite, en het geleerde gaat spoedig weder uit het geheugen, wanneer het niet door dikwijls herhalen onuitwischbaar wordt ingeprent. Om iets goed uit het hoofd te kennen, moet men het eerst helder en hecht in het hoofd brengen. Wat men met duidelijke bewustheid in zich aanwezig heeft, zal men ten allen tijde duidelijk te voorschijn kunnen brengen.

Gaarne hadden wij den beginner de moeite van het van buiten leeren bespaard, te meer daar wij in den beginne onvermijdelijk slechts eene eenvoudige stof in bijna kinderlijk eenvoudige taal mogen behandelen [1]); maar het van buiten leeren is de geschiktste en kortste weg, om zeer spoedig in het bezit te komen van den noodigen voorraad woorden en uitdrukkingen — de noodzakelijkste bouwstoffen tot taalkennis. Als voorbereiding tot het van buiten leeren, vertale men de gesprekken schriftelijk in het Hollandsch, zooveel mogelijk woordelijk, nogtans zoo, dat die vertaling verstaanbaar Hollandsch zij. De weder-vertaling der in de oefeningen van den volgenden brief voorkomende Hollandsche vertaling dient als toetssteen, of de gesprekken in het geheugen getrouw bewaard zijn gebleven.

In de volgende gesprekken zijn vooral die woorden en spreekwijzen opgenomen, waarmede de Nederlanders, doordien zij die òf niet kennen òf verkeerd gebruiken, dikwijls fouten begaan; ieder, die deze gesprekken, na eene grondige studie der les zelve, even als het „Mondeling onderhoud", vlijtig instudeert, zal spoedig het genoegen smaken, zich zonder vrees in de Engelsche taal te kunnen laten hooren.

NB. Prent de volgende gesprekken, door wederzijdsche vertaling, enz., grondig in het geheugen.

Dialogues (dai'-*e*-lògz), Gesprekken.

1.

morning (mòrn'-*ing*), morgen.
sir (**seur**), mijnheer.

Good morn'ing, sir.
Madam (mèd'-èm), mevrouw, juffrouw.
I (ai), ik (dit *I* altijd met eene hoofdletter te schrijven).
wish (wwisj), wensch.
you (joe), gij; u.
very (vèr'-ri), zeer.

Madam, I wish' you a very good morn'ing.
how (hòu), hoe.
I did (did), ik deed.
did you? deedt gij?
sleep (sliep), slapen.
last (laast), verleden. | *last night*,
night (nait), nacht. | van nacht.

How did you sleep' last night'?
thank (*th*ènk), dank.
passed (paast), bracht door.

I thank' you, I passed a very good' night; and you'?
not (nòt), niet.
well (wwèl), goed.
Het onderscheid tusschen *good* en *well* zullen wij later doen kennen.

I did not sleep well'.
what (wwòt), wat, welke.
has (hèz), heeft.
disturb (dis-**teurb'**), hinderen.
disturbed (dis-**teurbd'**), gehinderd.
weather (wwèdh'-*er*), weder.
thunder (*th*un'-der), donder.
it thundered (it *th*un'-der**d**), het donderde.
great (greet), groot. | *great deal*,
deal (diel), deel. | zeer veel.

What has disturbed' you? Was it the weath'er? It thundered a great deal'.
no (noo), neen.
me (mi), mij.

[1]) Bij den 9den brief van dezen cursus beginnen wij reeds eenen tekst te leveren, die meer de belangstelling zal boeien, namelijk een Engelsch Blijspel.

so (soo), zoo.
much (mutsj), veel, erg.
my (mai), mijn.
cough (kòf), hoest.
which (wwitsj), welke.
troublesome (trubl'-sum), lastig.
prevented (pre-vènt'-ed), belette.
from sleeping (fròm sliep'-*ing*), van slapen.
during (djoer'-*ing*), gedurende.
several (sèv'-*er*-*el*), verscheidene.
hours (òurz), uren.

No, the thun'der did not disturb me so much' as my cough', which was very trouble'some, and prevented me from sleep'ing during sev'eral hours.

I should advise (ai sjoed èd-vaiz'), ik zou raden.
apply (èp-plai'), aanwenden.
some (sum), een of ander.
remedy (rèm'-*e*-di), geneesmiddel.
before going to bed (be-foor' Goo'-*ing* tôe bèd''), voor gaande naar bed.
to-night (tôe-nait'), heden avond, van avond.

I should advise you to apply some rem'edy before going to bed' to-night.

I shall follow (ai sjèl fòl'-lo), ik zal volgen.
your (joer), uw, uwe, enz.
kind (kaind), vriendelijken.
advice (èd-vais'), raad.

thank' you, I shall follow your kind advice'.

2.

you do (joe doe), gij doet.
How do you do? (hòu' doe je doe''), Hoe vaart gij? Hoe maakt gij het? (woordelijk: hoe doet gij doen?)
to-day (tôe-dee'), van daag.

How do you do' to-day, madam?

I am (ai èm), ik ben, ik bevind mij.
better (bèt'-*ter*), beter.

I am much bet'ter, I thank you; and you', sir, how do you' do?

Very well'.

o'clock (o klòk'), op de klok.

What o'clock' is it?

half (haaf), half.
past (paast), voorbij.
eight (eet), acht.
half past eight, half negen.

It is half past eight'.

have (hèv), hebben.
thought (*th*aot), gedacht, gemeend.
late (leet), laat; *later* (leet'-*er*), later.
from (fròm), naar.
time (taim), tijd.
been (bin), geweest. *I have been*, ik ben geweest.
up (up), op.
the time, *I have been up*, de tijd, (dien) ik op ben geweest.

I should have thought it late'r, from the time' I have been up'.

generally (dzjèn'-*er*-*el*-li), gewoonlijk doorgaans.
rise (raiz), opstaan.

What time' do you generally rise'?

in (in), in. } *in summer*,
summer (sum'-*mer*), zomer. } des zomers.
at (èt), om.
five (faiv), vijf.
winter (wwin'-*ter*), winter.
seven (sèvn), zeven.

In sum'mer at half past five' and in win'ter at seven'.

go (Goo), gaan.

Do you go to bed late'?

eleven (*e*-lèvn'), elf.

No, I am generally in bed' at elev'en.

keep (kiep), houden.

You keep very good hours'.

yes (jès), ja.
think (*th*ink), denk.
with (wwidh), met.
poor (poer), arm.
Richard (ritsj'-*erd*), Richard.
that (dhèt), dat.
early (eur'-li), vroeg.
makes (meeks), maakt.
man (mèn), mensch.
healthy (hèl*th*'-i), gezond.
wealthy (wwèl*th*'-i), rijk.
wise (wwaiz), wijs.

Yes, I think', with poor Rich'ard, that Early to bed' and early to rise', makes a man healthy, wealthy, and wise'.

I. Herhalings-opgaven bij de tweede les.

Lezen. Nadat in de 1e en 2e oefening de tekst van deze les langzaam in afzonderlijke lettergrepen en woorden ingeprent is geworden, wordt hier bedoeld een vloeiend, vlot lezen. Onder „vloeiend" verstaan wij de wijze, waarop de Nederlander in zijne moedertaal leest; — dus geen afgebroken, stootend uitspreken van afzonderlijke woorden, maar een aaneengeschakeld lezen. Bij een aaneengeschakeld lezen verliest wel is waar de door ' aangeduide woorden-klemtoon volstrekt niet zijne waarde, maar de in tekst A. met " aangeduide volzin-klemtoon doet zich hier eerst naar behooren gelden.

Daarom is de volzin-klemtoon in den volgenden (met den onder A. voorkomenden gelijkluidenden) tekst behouden, echter slechts met één klemtoon-teeken ('), terwijl de aanwijzing van den woorden-klemtoon weggelaten is.

Opgave 4 (*). Men leze, zonder zich, vooral in den beginne, te over-

*) Opgaven 1—3 zijn reeds gegeven in de afdeeling Spraakkunst.

haasten, den volgenden tekst zoo dikwijls en zoo lang, tot die duidelijk en vloeiend gelezen wordt. Is men over de uitspraak van een of ander woord in twijfel, zoo geeft de onder A. (blz. 17 en 18) aangewezene uitspraak opheldering.

Marley was dead': to begin' with. There is no doubt whatev'er about that. The regist'er of his bur'ial was signed by the cler'gyman, the clerk', the undertak'er and the chief mourn'er. Scrooge signed' it: and Scrooge's name was good' upon 'Change for an'ything he chose to put his hand' to. Old Marley was as dead as a door'-nail.

Opgave 5. Vertalingen. *a*) Vertaal de hier onder de 4e opgave gegevene herhaling van tekst A. in het Hollandsch, ook hierbij het Engelsch steeds overluid sprekende. Bij deze vertaling mag men, om zuiver Hollandsch te schrijven, zich kleine afwijkingen van de woordelijke beteekenis van den Engelschen tekst en van de Engelsche volgorde der woorden veroorloven. Het komt in de eerste plaats daarop aan, den zin van den Engelschen tekst nauwkeurig terug te geven, waarbij natuurlijk die vertaling de beste zal zijn, in welke ieder Hollandsch woord gelijke beteekenis als het Engelsche heeft, en ieder Engelsch woord teruggegeven is, voor zoover eenigszins mogelijk.

b) Is deze vertaling gereed, dan moet zij met de onder B. (bladz. 18) gegevene Hollandsche vertaling vergeleken, en zoo noodig ook verbeterd worden.

Daarna moet:

c) deze zelf gemaakte Hollandsche vertaling in het Engelsch terug vertaald worden, vervolgens met den onder de 4 opgave gegeven Engelschen tekst vergeleken, en daarnaar — zoo noodig — verbeterd worden.

Het spreekt van zelf, dat de zoo even onder *a*) en *c*) opgegevene vertalingen gemaakt moeten worden uit het hoofd, zonder eenig ander hulpmiddel, hoegenaamd ook. Wie daarbij, gemakshalve, gebruik wilde maken van de gedrukte vertaling, zou slechts **zich zelven bedriegen.**

De 5e opgave vormt den toetssteen van alle voorafgaande oefeningen, en zal niet moeielijk vallen, indien men de vroegere oefeningen in gemoede volbracht heeft.

Laatste wenken.

1) De eerstvolgende brief geeft altijd de oplossing van de in den vorigen brief gestelde opgaven.

2) Eerst moet de eene brief geheel ingestudeerd zijn, voordat de volgende brief geopend en doorbladerd wordt.

3) Alle beginselen zijn moeielijk! Dit bedenke ieder beoefenaar, wien de eerste poging veel inspanning des geestes kost. — Dat hij zich daardoor niet late ontmoedigen! Door onze methode (die op goede grondslagen rust) ziet hij zich ineens in eene nieuwe, vreemde wereld verplaatst, in welke hij — om er zich thuis in te gevoelen — eerst den weg moet vinden. Moge hij dit begrijpen! Later zal menig genotvol uur de eerste inspanning ruimschoots vergoeden.

The sleeping fox catches no poultry.
fòks kètsj'-ez pool'-tri
vos vangt hoenders. *Franklin* (frènk'-lin).

Leesrooster voor den 1sten—11den Brief.

[redacted]

Leesrooster voor den 12den—18den Brief.

[redacted]

Tot het volbrengen van de 3e Oefening (bladz. 17) make men zich volgens bovenstaand model op **stevig carton** een leesrooster van 8 à 12 regels, terwijl men daarbij met een pennemes al het zwarte nauwkeurig moet wegsnijden. Al naar mate de wijze waarop men dezen leesrooster op Tekst A legt, kan men dan, volgens de opgegevene Oefeningen, den Engelschen Tekst, de Uitspraak of de Vertaling, onder bedekking van het overige, bestudeeren. — De Tekst van den 12den—18den Brief zal slechts uit twee rijën bestaan, waarom de onderste model-leesrooster voor die brieven bestemd is.

Overzicht van ons stelsel tot aanduiding van de Engelsche uitspraak, door middel van letterteekens aanschouwelijk gemaakt.

A. VOCAAL-KLANKEN (bl. 3 § 2).

TEEKENS, Vergel. §§ 2; 3; 16 en 17. Lang	Kort	Zacht	Samengesteld	HOLLANDSCHE WOORDEN ALS VOORBEELDEN OF BESCHRIJVING DER UITSPRAAK.	ENGELSCHE WOORDEN ALS VOORBEELDEN.
aa				maan (bl. 4 § 8)	*ah* (aa).
ee				deel (bl. 4 § 9)	*ale* (eel).
	è			bel, bed (bl. 4 § 9)	*ell* (èl).
		e		klankloos, als in 't Holl. woordlidje „be" (bl. 6 § 16)	*below* (be-loo').
i			ie	Mimi, die (bl. 4 § 10)	*see* (si), *bean* (bien).
				in (bl. 4 § 10)	*bin* (bin).
oo				noot (bl. 5 § 11)	*note* (noot).
	ò			lot (bl. 5 § 11)	*not* (nòt).
			oe	koel, lang uitgesproken (bl. 5 § 12)	*fool* (foel).
			ôe	voet, kort uitgesproken (bl. 5 § 12)	*foot* (fôet).
			ao	ao, eigenaardige klank (bl. 5 § 13)	*fall* (faol).
			eu	sleur, eigenaardige klank (bl. 8 § 21)	*bird* (beurd).
				geluk, kort uitgesproken (bl. 6 § 15)	*luck* (luk).
	u				
		u		klankloos, b. v. in uitgangen (bl. 6 § 15)	*nation* (nee'-sjun)
			ai	ai!, klinkt Hollandsch tuss. aai en ei (bl. 7 § 18)	*by* (bai).
			òi	Lloyd, oi als tweekl. kort uitgespr. (bl. 7 § 19)	*boy* (bòi).
			òu	eigenaardige klank (bl. 8 § 20)	*house* (hòus).
			joe	joegen, lang uitgespr. (bl. 8 § 22)	*use* (joes).
			jôe	kort, bijna klankloos (bl. 8 § 22)	*educate* (ed'-jôe-keet).
'	accent			achter de klemtoon-lettergr. (bl. 3 § 2)	but'ter (but'-*ter*).

N. B. Het is van groot belang wel indachtig te wezen, dat de in deze tabellen voorkomende letterteekens niets anders zijn dan willekeurige teekens, door ons ten gerieve van den Hollandschen beoefenaar gekozen, ter afbeelding van de Engelsche klanken.

B. CONSONANTEN-KLANKEN (bl. 3 § 2).

TEEKENS, Vergel. §§ 23, 27. Zacht of Zwak.	Hard of Scherp.	HOLLANDSCHE WOORDEN ALS VOORBEELDEN OF BESCHRIJVING DER UITSPRAAK.	ENGELSCHE WOORDEN ALS VOORBEELDEN.
b		been (bl. 9 § 24)	*bee* (bi).
	p	peen (bl. 9 § 24)	*pea* (pi).
d		dor (bl. 9 § 25)	*doe* (doo).
	t	tor (bl. 9 § 25)	*toe* (too).
g		eigenaardige klank (bl. 9 § 26)	*gain* (geen).
	k	koud (bl. 9 § 26)	*cane* (keen).
v		vel, bijna als de Holl. w (bl. 10 § 28)	*vine* (wain).
	f	fel (bl. 10 § 28)	*fine* (fain).
z		zool (bl. 10 § 29)	*zeal* (ziel).
	s	sedert (bl. 10 § 29)	*seal* (siel).
zj		zj als in „zjeu" (bl. 10 § 30)	*decision* (de-siz'-zjun)
	sj	sj als in „sjouwer" (bl. 10 § 30)	*nation* (nee'-sjun). *shine* (sjain).
dh		zacht lispen (de punt der tong ligt tussch. de tanden, de lucht wordt tussch. de tong en de bovenste tanden geblaz. (bl. 11 § 31).	*thine* (dhain).
	th	scherp lispen	*thin* (*th*in).
r		zacht uit de keel (bl. 11 § 32)	*are* (aar).
	r	scherp over den tongtip (bl. 11 § 33)	*robe* (roob).
dzj		dzj, zacht uitgesproken (bl. 12 § 34)	*jew* (dzjoe).
	tsj	tsj, scherp uitgesproken (bl. 12 § 34)	*chew* (tsjoe).
	ng	eigenaardige neusklank (bl. 12 § 35)	*sing* (sing).
	nk	zinken, als in 't Holl. (bl. 13 § 35)	*sink* (sink)
ww		mondstand van oe gaat in w over (bl. 13 § 36)	*wine* (wwain).
	ww	bij de Eng. „wh" uitadem. onnoodig (bl. 13 § 36)	*whine* (wwain).
j		j met korten voorslag van i (bl. 13 § 37)	*you* (joe).
-	scheidingsteeken.	teeken voor de uitspr. der afzonderl. lettergr.	*decision* (de-siz'-zjun).

De hier aangewezene bladz. staan in de 1e les. Alle in onze aanwijzing van de uitspraak voorkomende, dus ook de in dit Overzicht niet genoemde Hollandsche letters worden als in het Holl. gelezen: h, l, m, n; enkele afwijkingen zijn duidelijk bepaald. Alle Eng. letters, die stom zijn, worden door cursieven aangeduid: *knight* (nait) (bl. 3 § 4).

De Nederlanders hebben de gewoonte een zachten medeklinker aan het einde eener lettergreep hard uit te spreken. Dit geschiedt in het Engelsch nooit; en eene groote moeielijkheid in de uitspraak van het Engelsch is het voor den Nederlander, de zachte medeklinkers aan het einde der lettergrepen juist even zacht uit te spreken als bij het begin. Om de opmerkzaamheid op deze zachte uitspraak steeds levendig te houden, wijzen wij de zachte eind-medeklinkers in onze uitspraak-aanwijzing meestal door vette letters aan, aldus: **sind**.

(Eens voor al!)

Richtsnoer ter aanduiding van de wijze, hoe de in elke les behandelde oefeningen te volbrengen.

A. Tekst.

Oefening 1—3. Met den tekst van den *Christmas Carol* moeten in iedere les de oefeningen 1—3 plaats hebben, die voorgeschreven zijn op blz. 17.

B. Hollandsche vertaling.

Oefening 4. Bij het opmerkzaam overlezen van deze vertaling zullen alle twijfelachtigheden verdwijnen, welke de onder A. gegevene woordelijke vertaling nog mocht hebben laten bestaan aangaande de juiste beteekenis van den Engelschen tekst.

C. Wederzijdsche vertaling.

Oefening 5. De wederzijdsche vertaling van iedere les moet stiptelijk volbracht worden op de wijze, voorgeschreven op de bladzijden 18 en 19.

D. Spraakkunst.

Oefening 6. Dit gedeelte der lessen moet, in den strengen zin des woords, bestudeerd worden. Men moet niet eer verder voortgaan, voordat het gegevene volkomen en helder begrepen is. Daarbij stelle men zich echter geen bemoeielijkende nevenvragen; men blijve niet radeloos stilstaan bij twijfelachtigheden, die men wellicht hier of daar kan ontmoeten met betrekking tot punten, die niet rechtstreeks van aanbelang zijn bij de in behandeling zijnde les: alles kan niet gegeven worden inéén; — ieder punt ter zijner tijd en ter zijner plaats. Men houde de waarheid voor oogen, die in deze twee regeltjes verborgen ligt:

Om van eene okkernoot de pit te kunnen smaken,
Neem eerst den bolster weg, eer gij den dop wilt kraken.

De opgaven beantwoord of uitgewerkt.

Oefening 6*a* 1). De in iederen brief in dit hoofdstuk D., of in eenig ander hoofdstuk, voorkomende opgaven, zoomede de aan het slot van elken brief onder I. gegevene herhalingsopgaven, zullen telkens geregeld in den eerstvolgenden brief worden beantwoord of uitgewerkt. Die oplossing of dat uitgewerkte moet door den beoefenaar nauwlettend met zijn eigen werk worden vergeleken. Bevindt men bij die vergelijking dat men fouten gemaakt heeft, die moet men niet dadelijk verbeteren, maar men moet die fouten met roode inkt onderschrappen. En niet, dan nadat men zich goed in het geheugen geprent heeft hoe het eigenlijk wezen moet, mag het werk, waarin zich de fouten bevinden, uit de handen gelegd worden.

2). Den volgenden dag worden de met roode inkt onderschrapte fouten uit het geheugen verbeterd, en dan nogmaals met onzen arbeid vergeleken. Daarna kan men het vertaalde weder terug-vertalen in de taal, waaruit men het eerst heeft overgezet.

E. Uitspraak en Spelling.

Oefening 7. Het hoofdstuk „E. Uitspraak en Spelling" moet oplettend worden overgelezen. De daarin voorkomende regels moet men zich goed in het geheugen prenten. De inleiding tot de uitspraak, met de paar aan paar opgegevene voorbeelden, herhale men zoo lang, totdat alle onzekerheid dienaangaande verdwenen is. Met de aan het einde van dit hoofdstuk telkens toegevoegde voorbeelden over eenen bepaalden klank of een bepaald letterteeken (in deze 2e les bladzijde 23 tot 26) heeft men, nadat ze herhaalde malen overgelezen zijn, de volgende oefeningen te volbrengen:

1). Men bedekke de afgebeelde uitspraak, en spreke dan overluid de Engelsche woorden uit.

2). Men bedekke de Engelsche woorden, en schrijve dan naar de uitspraak-afbeelding en naar de Hollandsche vertaling, altijd overluid sprekende, de Engelsche woorden neder, die men vervolgens (op de manier als reeds onder D. is opgegeven) met het oorspronkelijke vergelijkt, en voor zooveel noodig verbetert.

F. Lexicographie.

Oefening 8. Bij iedere les moet eene woordenlijst gemaakt worden, overeenkomstig het voorschrift van bladzijde 26, 3. De opgeschrevene woorden moeten dikwijls overgelezen worden, naarmate men tijd over heeft van het andere werk; bij dat overlezen moet men zich vergewissen of men de uitspraak en de beteekenis goed onthouden heeft, en ook of men, voor zoover die is opgegeven, de afstamming nog weet. Is men omtrent een of ander punt niet volkomen zeker van zijne zaak, dan moet men het woord dadelijk naslaan ter plaatse waar men het, volgens het daarbij gestelde cijfer, voor het eerst aangetroffen heeft.

G. Mondeling onderhoud.

Oefening 9. Het „Mondeling onderhoud" moet telkens worden behandeld op de wijze als op bladzijden 27 en 28 is voorgeschreven, en zulks niet slechts mondeling (altoos overluid sprekende), maar tevens schriftelijk.

H. Gesprekken.

Oefening 10. De Gesprekken worden zorgvuldig van buiten geleerd volgen de op bladzijden 28 en 29 gegevene voorschriften.

I. Herhalings-opgaven.

Hierover zal iedere les bijzondere voorschriften bevatten.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

2e BRIEF.

(LES 3 EN 4.)

3e LES.

„Eene vaste wilskracht is de onvermijdelijke voorwaarde voor alle beschaving, daar zij de onvermijdelijke voorwaarde voor alle streven is. Een dwaalbegrip is de meening, als zouden wij eene vaste wilskracht enkel en alleen behoeven voor het zedelijke streven.

De waarschuwing luidt: wie niet werkt, zal ook niet eten; maar zij moet tevens luiden: wie niet werkt, zal ook niets leeren."

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op bladzijde 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Mind!	I	don't	mean	1 to say]	that	I	know,	2 of	my	own
maind″	ai	doont	mien	tôe see″	dhèt	ai	noo″	òv	mai	oon
Let wel!	ik	doe niet	meenen	te zeggen	dat	ik	weet	van	mijne	eigene

knowledge,]	what	there	is	particularly	dead	3 about	a
nòl″-ed·j	wwòt	dheer	iz	paar-tik″-jôe-ler-li	dèd	e bòut′	e
kennis	wat	daar	is	in het bijzonder	dood	aan	een

door-nail.]	I	might	have	been	inclined,	myself,	4 to regard
door″-neel	ai	mait	hèv	bin	in-klaind′	mi-sèlf″	tôe re-Gaard′
deurspijker.	Ik	mocht	hebben	geweest	geneigd	ik zelf	te beschouwen

a	coffin-nail]	5 as	the	deadest	piece	of	ironmongery	in	the
e	kòf″-in-neel′	èz	dhe	dèd″-est	pies	òv	ai′-ern-mung-Ger-i	in	dhe
een	doodkist-spijker	als	het	doodste	stuk	van	ijzerwaar	in	den

trade.]	But	6 the	wisdom	of	our	ancestors]	is	7 in	the
treed″	but	dhe	wwiz″-dum	òv	òur	èn″-sès′-turz	iz	in	dhe
handel.	Maar	de	wijsheid	van	onze	voorvaderen	is	in	de

simile;]	and	8 my	unhallowed	hands]	shall	not	disturb	it,
sim″-il-li	ènd	mai	un-hèl′-lood	hèndz	sjèl	nòt	dis-teurb″	it
gelijkenis;	en	mijne	ongewijde	handen	zullen	niet	storen	het,

or	9 the	Country	's	done	for.]	You	will	therefore	permit
òr	dhe	kun′-tri	'z	dun″	fòr	joe	wwil	dheer′-foor	per-mit′
of	het	land	is	gedaan	voor.	Gij	zult	daarom	veroorloven

me	10 to	repeat,]	emphatically,	that	11 Marley	was	as
mi	tôe	re-piet″	èm-fèt″-i-kèl-li	dhèt	maar′-li	wwòz	èz
mij	te	herhalen	nadrukkelijk,	dat	Marley	was	zoo

dead	as	a	door-nail.]
dèd	èz	e	door″-neel
dood	als	een	deurspijker.

B. Hollandsche Vertaling.

(4e Oefening.)

Let wel! (Mijne bedoeling is) niet te zeggen, dat ik (uit mij zelven) weet, wat er bijzonder doods is aan een deurspijker. Ik zelf had geneigd kunnen zijn, om een doodkist-spijker te beschouwen als het doodste stuk ijzerwaar (dat) in den handel (voorkomt). Maar de wijsheid onzer voorvaderen (ligt) in de gelijkenis, en mijne ongewijde handen moeten (die) niet storen, of het is met het land gedaan. (Men zal) mij dus veroorloven met nadruk te herhalen, dat Marley zoo dood was als een deurspijker[1]).

[1]) Het Engelsche spreekwoord *„as dead as a door-nail"* staat gelijk met het Hollandsche „zoo dood als een pier". Daar hier echter nog een andere *„nail"* (de *„coffin-nail"*) genoemd wordt, om te dienen als sterkere uitdrukking dan *„door-nail"*, mag het Engelsche spreekwoord niet anders vertaald worden dan woordelijk, want anders zou de overzetting van de sterkere uitdrukking geheel onverstaanbaar worden.

Over de ronde parentheses ( ) zie Brief 1, les 2, blz. 18.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**

Te maken volgens de dienaangaande op blz. 18 voorgeschrevene regels.

Vertaling
van de opgaven uit den vorigen brief.

Opgave 1 (blz. 19, kol. 1).

NB. De vette letters duiden het onderwerp (subject) aan, de *cursiefletters* het *gezegde* (predicate).

1. The **nail** is *old*.
2. The **nail** is *good*.
3. The **clergyman** is *good*.
4. The **clergyman** is *old*.
5. The **clergyman** *signed*.
6. **Marley** is *dead*.
7. The **register** was *signed*.
8. The **door** was *old*.

Opgave 2 (blz. 19, kol. 2).

1. Marley signed.
2. The mourner was a clergyman.
3. Charles is a name.
4. The clerk is old.

Zelfstandige naamwoorden in deze en de vorige opgave: *nail*, *clergyman*, *Marley*, *register*, *door*, *mourner*, *Charles*, *name*, *clerk*.

Bijvoeglijke naamwoorden: *old*, *good*, *dead*.

Wanneer in deze volzinnen een zelfstandig of bijvoeglijk naamwoord meer dan eens voorgekomen is, hebben wij het slechts eenen keer vermeld.

Opgave 3 (blz. 20, kol. 1).

1. The name was Dickens.
2. The undertaker is dead.
3. The register is old.
4. The hand signed.

(Bladzijde 28.) Gesprekken.

1) Goeden morgen, mijnheer! — Mevrouw! ik wensch u een zeer goeden morgen. — Hoe hebt gij van nacht geslapen? — Ik dank u, ik heb een zeer goeden nacht doorgebracht; en gij? — Ik heb niet goed geslapen. — Wat heeft u gehinderd? Was het 't weder? het heeft zeer veel gedonderd. — Neen, de donder heeft mij niet zoo erg gehinderd als mijn hoest, die zeer lastig was en mij gedurende verscheidene uren belet heeft te slapen. — Ik zou u raden een of ander geneesmiddel aan te wenden, eer gij van avond naar bed gaat. — Ik dank u, ik zal uwen vriendelijken raad volgen.

2) Hoe vaart gij van daag, mevrouw? — Ik ben veel beter, ik dank u; en gij, mijnheer! hoe maakt gij het? — Zeer wel. — Hoe laat is het? — Het is half negen. — Ik zou gedacht hebben (dat) het later (was), naar den tijd (te oordeelen), dien ik op den gewreest. — Hoe laat staat gij gewoonlijk op? — Des zomers om half zes, en des winters om zeven (uren). — Gaat gij laat naar bed? — Neen, ik ben doorgaans om elf (uren) te bed. — Gij leeft zeer geregeld [woordelijk: gij houdt zeer goede uren]. — Ja, ik denk met (den) armen Richard: vroeg naar bed (gaan) en vroeg opstaan, maakt een mensch gezond, rijk en wijs.

Slot-opgave (blz. 30):

dhe sliep'-*ing* tôks'' kètsj'-*ez* no pool''-tri.
de slapende vos vangt geen pluimgedierte.

(De overige in den vorigen brief opgenomene opgaven ter oefening kunnen uitgewerkt worden door vergelijking met de gedrukte vertalingen.)

(6e Oefening.) **D. Spraakkunst.**

[§ **69.**] **my unhallowed hands.**

In den vorigen brief hebben wij aangetroffen:

his hand, zijne hand.

Hier hebben wij:

my hands, mijne handen.

In *his hand* is één hand bedoeld. In *my hands* is meer dan één hand aangeduid. Ik zie aan den vorm van het woord *hands*, dat er verscheidene handen bedoeld worden, daar *hands* geschreven wordt met eene *s*, en daarentegen *hand* zonder *s*.

Het zelfstandig naamwoord heeft twee vormen, om het getal aan te duiden, waarin het voorkomt. De vorm voor de eenheid wordt genoemd Enkelvoud, *singular* (sing'-gjôe-ler); de vorm voor twee of meer dan twee heet Meervoud, *plural* (ploer'-el).

Het meervoud wordt gevormd door achter het enkelvoud eene „s" te plaatsen.

Opgave 1. Vorm het meervoud der volgende zelfstandige naamwoorden.

1. *doubt*. — 2. *register*. — 3. *burial*. — 4. *clerk*. — 5. *undertaker*. — 6. *mourner*. — 7. *name*. — 8. *door*. — 9. *nail*. — 10. *coffin*. — 11. *trade*. — 12. *simile*.

Opgave 2. Hoe is het enkelvoud van *ancestors*?

[§ **70.**] **I** *don't mean to say*.
I *know*.
I *might have been inclined*.

Wanneer iemand van zich zelven iets zegt, noemt hij zich niet bij zijnen naam, maar bedient zich, in stede daarvan, van het woord **ik** (*I*).

You *will therefore permit*.

Wanneer men tot iemand spreekt, en van dien toegesproken persoon iets zegt, bezigt men, in plaats van zijnen naam, het woord **gij** (*you*).

Scrooge's name was good upon 'Change for anything **he** *chose to put his hand to.*

Wanneer men niet van zich zelven, en ook niet van den toegesproken persoon, maar van een anderen man, wiens naam men reeds genoemd heeft, iets zegt, bedient men zich, om niet telkens dien naam te herhalen, van het woord **hij** (*he*).

De boven voorkomende woorden **I**, **you**, **he** staan dus in plaats van persoonsnamen, en heeten om die reden persoonlijke voornaamwoorden, *personal pronouns* (**peur**'-sun-*el* proo'-nòunz).

Den sprekenden persoon noemt men ook de eerste persoon, de toegesprokene wordt genoemd de tweede persoon, en ieder ander, over wien gesproken wordt, heet de derde persoon (Vergelijk § 83, blz. 42).

[§ **71**.] *There* is *no doubt.*
Marley was *dead.*
You will permit.

De handeling van het onderwerp wordt door den sprekenden persoon voorgesteld hetzij als tegenwoordig, hetzij als verleden, hetzij als toekomstig.

Dit verschil van tijd wordt aangeduid: eensdeels door een anderen vorm van het werkwoord:

he *is*, he *was*;

anderdeels door samenstelling van het werkwoord met een hulpwerkwoord:

you *will* permit.

De verschillende vormen, welke op die beide manieren aan het werkwoord gegeven worden om den tijd aan te duiden, heeten tijden, *tenses* (tèns'-*ez*); enkelvoud tijd, *tens* (tèns).

De voornaamste tijden van het werkwoord zijn:

de tegenwoordige tijd, *present tense* (prèz'-ent);

de verledene tijd, *past tense* (paast); [1])

de toekomende tijd, *future* ('joet'-jur).

---

[1]) De verledene tijd wordt gesplitst in pasverleden, geheel verleden en lang-verleden, waarvan de grammaticale benamingen zijn onvolmaakt verleden, volmaakt verleden en meer dan volmaakt verleden. De eerste dier drie verledene tijden wordt hier bedoeld, namelijk de onvolmaakt verledene, *imperfect* (im-peur'-fekt).

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

Mind.

[§ **72**.] **Mind.** Op een paar uitzonderingen na heeft de „*i*" in éénlettergrepige woorden met den uitgang „*ind*", en in de van die woorden gevormde samenstellingen, den langen klank „ai". Bij voorbeeld: *bind* (baind), binden; *blind* (blaind), blind; *find* (faind), vinden; *kind* (kaind), soort; vriendelijk.

Wind, als werkwoord, volgt bovenstaanden regel; als zelfstandig naamwoord is het een der weinige uitzonderingen; derhalve

wind (wwaind), winden.
wind (wwind), wind.

I.

[§ **73**.] De Engelschman schrijft „I", het persoonlijk voornaamwoord van den eersten persoon in het enkelvoud, met eene groote letter; waarschijnlijk omdat het geheele woord slechts uit één letter bestaat. Dit ter aanvulling op den regel van § 64, blz. 23.

know; knowledge.

[§ **74**.] In § 60, 2 (blz. 22) hebben wij gezien, dat de *g*, wanneer zij als aanvangsletter van een woord gevolgd wordt door eene *n*, altijd stom is. Hetzelfde is het geval met de *k*, wanneer die, als aanvangsletter van een woord, door eene *n* gevolgd wordt, b. v.: *knack* (nèk), kunstgreep; *knapsack* (nèp'-sèk), knapzak; *knave* (neev), schurk, (in het kaartspel, boer); *knead* (nied), kneden; *knee* (ni), knie; *knell* (nèl), doodklok; *knife* (naiv), mes; *knight* (nait), ridder; *knit* (nit), breien; *knock* (nòk), kloppen; *knot* (nòt), knoop; *knuckle* (nukl), knokkel; enz.

particularly; ironmongery; ancestors; emphatically.

[§ **75**.] A. Gelijk in § 58 (blz. 21) met het woord *register*, oefene men zich in het uitspreken van deze lange woorden lettergreep voor lettergreep, daarbij te baat nemende de uitspraak, zooals die is afgebeeld in A Tekst.

par	*tic*	*u*	*lar*	*ly*	—	*tic'-u*	*tic'-u-lar*
paar	tik'	jôe	ler	li		tik'-jôe	tik'-jôe-ler

par-tic'-u-lar *par-tic'-u-lar-ly*
paar-tik'-jôe-ler paar-tik'-jôe-ler-li.

i	*ron*	*mong*	*er y*	—	*i'-ron*	*mong-er*
ai'	ern	mung	Ger i		ai'-ern	mung Ger

i'-ron-mong-er *mong er-y* *i'-ron-mong-er-y*
ai'-ern-mung Ger mung Ger-i ai'-ern-mung Ger-i.

an ces	*tors*	—	*an'-ces*	*an'-ces-tors.*
èn', sès	turz		èn'-sès	èn'-sès-turz.

em	*phat*	*i*	*cal*	*ly*	—	*phat'-i*	*em-phat-i*
èm	fèt'	i	kèl	li		fèt'-i	èm-fèt'-i

em-phat'-i-cal *em-phat'-i-cal-ly.*
èm-fèt'-i-kèl èm-fèt'-i-kèl-li

B. In de eindlettergreep *ly* klinkt de *y* altijd als de halflange i in de eerste lettergreep van onzen vrouwennaam Mimi, dat wil zeggen als eene lange i, doch zonder klemtoon.

might.

[§ **76**.] *gh* wordt op verschillenderlei wijzen uitgesproken. Men schenke daarom

aan dit samengestelde letterteeken eene bijzondere opmerkzaamheid, ten einde uit de verschillende gevallen, die men ontmoet, van lieverlede tot een of anderen regel te geraken. Voorshands onthoude men slechts, dat *gh* achter eene *i* altijd stom is. Die *i*, gevolgd door *gh*, heeft slechts in één woord den korten i-klank, namelijk in *sennight* (sèn'-nit), acht dagen. In alle andere woorden wordt *igh* uitgesproken als „ai", b. v.: *bright* (brait), helder; *light* (lait), licht; *night* (nait), nacht; *right* (rait), recht; *sight* (sait), gezicht.

Over *gh* als aanvangs-letterteeken in woorden of lettergrepen, zie § 56, blz. 21.

my; myself.

[§ **77**] In § 51 (blz. 20) en § 62 (blz. 22) hebben wij gezien, welken invloed de nadruk of klemtoon uitoefent op de uitspraak der woorden *to* en *the*. Eenen dergelijken invloed ondervinden ook de woorden *my* en *myself*. Moeten die, in tegenstelling van andere woorden, met nadruk uitkomen, dan heeft de *y* in beiden den klank „ai"; glijdt echter het gesprek als het ware over die woorden heen, zonder bepaalden nadruk, dan heeft de *y* slechts den halflangen i-klank.

regard.

[§ **78**.] Over de *a* = „aa" zie § 48 (blz. 20). In het voorwoordje of woordlidje *re* wordt de *e* altijd, wanneer zij voor eenen medeklinker staat en niet den klemtoon heeft, uitgesproken als de toonlooze *e* in het voorwoordje *re* van het Hollandsche woord *regeeren*.

hands.

[§ **79**.] Aan de in §§ 55, 59, 67 (blz. 21, 22, 23) vermelde voorbeelden, wordt dit voorbeeld van de zachte „s" toegevoegd.

De „s", waardoor een woord van enkelvoud in meervoud wordt veranderd, klinkt achter eenen zachten consonant altijd als de zachte **z**.

Country 's.

[§ **80**] *'s* (apostrophe en *s*) is hier eene verkorting voor *is*. De vocaal *i* is weggelaten en de apostrophe (') daarvoor in de plaats gezet, waardoor eene lettergreep uitgespaard wordt. Daar de Engelschen veel houden van rad spreken, is hunne taal aan dergelijke verkortingen zeer rijk. — Volgens § 66 (blz. 23) worden namen, die slechts één ding in het bijzonder aanduiden, even als de eigennamen van personen, met eene groote aanvangsletter geschreven. *Country* beteekent hier bepaaldelijk het vaderland van den verteller, dus slechts uitsluitend één land in het bijzonder, en daarom wordt het geschreven met eene groote C.

therefore

is samengesteld met *there*; om die reden heeft de *th* in dit woord den zacht-lispenden klank volgens § 53 (blz. 21).

[§ **81**] Eenlettergrepige Oefeningen

over den langen vocaalklank i (afgebeeld „i" aan het einde der lettergrepen, en „ie" als er een of meer consonanten volgen) als alphabetische klank van het letterteeken **E** of e.

Zie les 2, E, Oefening 7, blz. 32.

be	(bi)	zijn (werkwoord).
he	(hi)	hij.
me	(mi)	mij.
she	(sji)	zij.
the	(dhi)	de (§ 62, blz. 22).
we	(wwi)	wij.
glebe	(Glieb)	aardkluit.
cede	(sied)	afstaan.
scheme	(skiem)	ontwerp.
theme	(*th*iem)	thema
scene	(sien)	tooneel.
here	(hier)	hier.
mere	(mier)	louter.
sere	(sier)	dor.
sphere	(sfier)	sfeer.
these	(dhiez)	deze.
mete	(miet)	maat.
**evil*	(ievl)	kwaad. [1])
**even*	(ievn)	zelfs.
bee	(bi)	honigbij.
fee	(fi)	fooi.
flee	(fli)	vlieden.
glee	(Gli)	pret.
knee	(ni)	knie (§ 74, blz. 35).
lee	(li)	lij (zeemanswoord).
free	(fri)	vrij.
see	(si)	zien.
thee	(dhi)	u (§ 53, blz. 21).
three	(*th*ri)	drie.
tree	(tri)	boom.
fleece	(flies)	vlies.
Greece	(Gries)	Griekenland.
bleed	(blied)	bloeden.
creed	(kried)	geloof.
deed	(died)	daad.
feed	(fied)	voeden.
meed	(mied)	belooning.
need	(nied)	nood.
reed	(ried)	riet.
seed	(sied)	zaad.
speed	(spied)	spoed.
weed	(wwied)	onkruid, wied.
beef	(bief)	rundvleesch.
reef	(rief)	rif.
creek	(kriek)	bocht (der zee).
leek	(liek)	prei.
meek	(miek)	gedwee.
reek	(riek)	rook.

[1]) De met * gemerkte woorden zijn in verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24, noot 1.

seek	(siek)	zoeken.
sleek	(sliek)	glad.
week	(wwiek)	week.
eel	(iel)	aal.
heel	(hiel)	hiel.
keel	(kiel)	kiel (van een [schip).
kneel	(niel)	knielen (§ 74,
peel	(piel)	schil. [blz. 35).
reel	(riel)	haspel.
steel	(stiel)	staal.
wheel	(wwiel)	wiel.
deem	(diem)	denken.
seem	(siem)	schijnen.
teem	(tiem)	wemelen.
green	(Grien)	groen.
keen	(kien)	fel.
queen	(kwwien)	koningin.
seen	(sien)	gezien.
spleen	(splien)	miltzucht.
creep	(kriep)	kruipen.
deep	(diep)	diep.
keep	(kiep)	houden.
peep	(piep)	gluren.
sheep	(sjiep)	schaap.
sleep	(sliep)	slaap.
steep	(stiep)	steil.
sweep	(swwiep)	vegen.
weep	(wwiep)	weenen.
beer	(bier)	bier.
cheer	(tsjier)	juichtoon.
deer	(dier)	ree.
jeer	(dzjier)	spot.
leer	(lier)	schuine blik.
peer	(pier)	lid van den hoogen adel.
queer	(kwwier)	zonderling.
sheer	(sjier)	louter.
sneer	(snier)	hoonende lach.
steer	(stier)	sturen.
cheese	(tsjiez)	kaas.
geese	(Gies)	ganzen.
beet	(biet)	biet (beetwortel).
feet	(fiet)	voeten.
fleet	(fliet)	vloot.
greet	(Griet)	groeten.
meet	(miet)	ontmoeten.
sheet	(sjiet)	vel.
sleet	(sliet)	sneeuwjacht.
street	(striet)	straat.
sweet	(swwiet)	zoet.
sleeve	(sliev)	mouw.
breeze	(briez)	windje.
freeze	(friez)	vriezen.
squeeze	(skwwiez)	kneuzen.
wheeze	(wwiez)	hijgen.
seethe	(siedh)	zieden, koken.
teeth	(tieth)	tanden.
beech	(bietsj)	beukeboom.
leech	(lietsj)	bloedzuiger.
screech	(skrietsj)	krijschen.
**needle*	(niedl)	naald.
**wheedle*	(wwiedl)	fleemen.
**beetle*	(bietl)	kever.
**sweeten*	(swwietn)	verzoeten.
quay	(ki)	kade.
flea	(fli)	vloo.
pea	(pi)	erwt.
plea	(pli)	rechtsgeding.
sea	(si)	zee.
tea	(ti)	thee.
peace	(pies)	vrede.
bead	(biedl)	koraal.
knead	(niedl)	kneden (§ 74,
lead	(liedl)	leiden. [blz. 35).
mead	(miedl)	meede.
plead	(pliedl)	pleiten.
read	(riedl)	lezen.
leaf	(lief)	blad.
sheaf	(sjief)	garve.
league	(lieG)	bondgenootschap; Fransche mijl.
beak	(biek)	bek.
bleak	(bliek)	bleek.
creak	(kriek)	kraken.
leak	(liek)	lek.
peak	(piek)	piek.
sneak	(sniek)	sluipen.
speak	(spiek)	spreken.
squeak	(skwwiek)	kwaken.
streak	(striek)	streep.
weak	(wwiek)	zwak.
beal	(biel)	buil, puist.
deal	(diel)	deel.
heal	(hiel)	heelen.
meal	(miel)	maaltijd.
steal	(stiel)	stelen.
veal	(wiel)	kalfsvleesch.
weal	(wwiel)	welzijn.
beam	(biem)	straal.
bream	(briem)	brasem.
cream	(kriem)	room.
dream	(driem)	droom.
gleam	(Gliem)	glimp.
ream	(riem)	riem (papier).
scream	(skriem)	schreeuwen.
steam	(stiem)	stoom.
stream	(striem)	stroom.
team	(tiem)	toom; tweespan.
bean	(bien)	boon.
clean	(klien)	schoon, helder.
glean	(Glien)	nalezen (koorn- [aren).
lean	(lien)	dun, schraal.
mean	(mien)	meenen.
wean	(wwien)	spenen.
heap	(hiep)	hoop (ophooping).
leap	(liep)	springen.
reap	(riep)	oogsten.
ear	(ier)	oor.
blear	(blier)	troebel; tranend.
clear	(klier)	klaar.
dear	(dier)	duur.
fear	(fier)	vrees.
gear	(Gier)	gareel.
hear	(hier)	hooren.

near	(nier)	nabij.
rear	(rier)	achterhoede.
sear	(sier)	verwelkt.
smear	(smier)	smeer.
spear	(spier)	speer.
tear	(tier)	traan.
ease	(iez)	gemak.
grease	(griez)	vet.
lease	(liez)	pacht.
pease	(piez)	erwten.
please	(pliez)	behagen, bevallen.
eat	(iet)	eten.
beat	(biet)	slaan.
bleat	(bliet)	blaten.
cheat	(tsjiet)	bedriegen.
feat	(fiet)	roemrijk feit.
heat	(hiet)	hitte.
meat	(miet)	vleesch.
neat	(niet)	net; zindelijk.
peat	(piet)	veen.
teat	(tiet)	tiet, speen.
treat	(triet)	behandelen.
wheat	(wwiet)	tarwe.
heave	(hiev)	in de hoogte gaan.
leave	(liev)	verlaten.
weave	(wwiev)	weven.
heath	(hieth)	heide.
sheath	(sjieth)	scheede.
each	(ietsj)	ieder.
beach	(bietsj)	oever, (het) droge.
bleach	(blietsj)	bleeken.
peach	(pietsj)	perzik.
reach	(rietsj)	bereiken.
teach	(tietsj)	onderwijzen.
beard	(bierd)	baard.
east	(iest)	oost.
beast	(biest)	beest.
least	(liest)	minst.
yeast	(jiest)	gist, gest.
eaves	(ievz)	drop, druipsel (van een dak).
**beadle*	(biedl)	pedel, bode.
**eagle*	(iegl)	arend.
**easel*	(iezl)	(schilders-)ezel.
**weasel*	(wwiezl)	wezel.
**beacon*	(biekn)	baak, baken.
**reason*	(riezn)	rede.
**season*	(siezn)	jaargetijde.
**treason*	(triezn)	verraad.
**weasand*	(wwieznd)	luchtpijp.
shire	(sjier)	graafschap.
seize	(siez)	grijpen.
key	(ki)	sleutel.
piece	(pies)	stuk.
brief	(brief)	kort.
chief	(tsjief)	hoofdzakelijk.
fief	(fief)	leen; leengoed.
grief	(grief)	grief.
lief	(lief)	lief.
thief	(*th*ief)	dief.
liege	(liedzj)	leenheer.
siege	(siedzj)	belegering.
shriek	(sjriek)	gillen, schreeuwen.
mien	(mien)	gelaat, uiterlijk.
bier	(bier)	baar, draagbaar.
pier	(pier)	bruggehoofd.
tier	(tier)	rij, reeks.
grieve	(griev)	grieven.
lieve	(liev)	lief.
thieve	(*th*iev)	stelen, dieven.
field	(field)	veld.
shield	(sjield)	schild.
wield	(wwield)	handhaven.
yield	(jield)	toegeven.
fiend	(fiend)	aartsvijand (duivel).
fierce	(fiers)	fel, woest.
pierce	(piers)	doorboren.
tierce	(tiers)	ters (§ 90, blz. 43).
priest	(priest)	priester.
frieze	(friez)	fries, baai.
**people*	(piepl)	volk.
suite	(swiet)	gevolg.

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

N.B. In deze oefening worden altijd slechts die woorden opgenomen, die pas voor het eerst voorkomen.

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

Mind, meent. — *I*, ik. — *mean*, meenen. — *say*, zeggen. — *that*, dat. — *know*, kennen. — *my*, mijn. — *own*, eigen. — *knowledge* is gevormd uit *know*, doordien men er den uitgang *ledge* achtergevoegd en den vocaal-klank „oo" veranderd heeft in „ò". — *what*, wat. — *might*, mocht. — *have*, hebben. — *been*, ben. — *myself*, samengesteld uit *my* en *self*, zelf. — De overtreffende trap van *dead* is *dead***est**, zooals in het Hollandsch „dood**st**" die is van „dood". — *in*, in. — *our*, ons. — *unhallowed*, ongeheiligd. — *shall*, zal. — *not*, niet. — *or*, of. — *done*, gedaan. — *you*, (plat Hollandsch) „je" en „jou". — *will*, wil. — *therefore* is samengesteld uit *there*, daar, en *fore*, voor. — *me*, mij, (gemeenzaam Hollandsch) me.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

particularly, particulièrement. — *inclined*, incliné. — *regard*, regarder. — *coffin*, coffin. — *piece*, pièce. — *trade*, traite. — *ancestors*, ancêtres. — *country*, contrée. — *permit*, permettre. — *repeat*, répéter. — *emphatically*, emphatiquement.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Wat is mijne bedoeling niet?
2. Hoe weet ik het volgende?
3. Waaraan is iets bijzonder doods?

4. Waartoe had ik zelf geneigd kunnen zijn?
5. Als wat had ik een doodkist-spijker kunnen beschouwen?
6. Wat ligt in de gelijkenis?
7. Waarin ligt de wijsheid onzer voorvaderen?
8. Wie moeten de gelijkenis niet storen?
9. Wat is het geval bijaldien de gelijkenis gestoord wordt?
10. Wat zal men mij veroorloven?
11. Wat herhaal ik met nadruk?

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

NB. Voordat men de hier volgende gesprekken van buiten gaat leeren, moeten de gesprekken der vorige les ijzervast in het geheugen geprent zijn.

3.

breakfast (brèk'-fêst), ontbijt.
ready (rèd'-i), klaar, gereed.
Is breakfast ready?
quite (kwwait), geheel.
Yes, madam, it is quite ready.
take (teek), nemen.
some (sum), wat.
tea (ti), thee.
coffee (kòf'-fi), koffie.
What will you take, some tea or coffee?
cup (kup), kop.
if (if), als.
please (pliez), believen.
I will thank you for a cup of coffee, if you please.
allow (èl-lòu'), vergunnen.
give (Giv), geven.
broiled (bròild), geroost.
ham (hèm), ham.
prefer (pre-feur'), liever hebben.
eggs (eeGz), eieren.
Allow me to give you some broiled ham, or do you prefer eggs?
are (aar), zijn.
boiled (bòild), gekookt.
soft (sòft), zacht.
I am fond (fònd) *of them* (dlhèm), ik houd er zeer veel van.
If eggs are boiled soft, I am very fond of them.
these (dhiez), deze.
those (dhooz), die.
hard (haard), hard.
pray (pree), a jeblieft; als ik u verzoeken mag; eilieve.
help yourself (hèlp'-jer-sèlf''), bedien u.
most (moost), meest.
agreeable (e-Gri'-ebl), aangenaam.
These are soft and those hard; pray help yourself to whatever is most agreeable.
this (dhiz), deze. (Het onderscheid tusschen *this* en *these* zullen wij later leeren kennen.)
butter (but'-ter), boter.
fresh (frèsj), versch.
may (mee), mag.
trouble (trubl), lastig vallen.
salt (saolt), zout.
This butter is very fresh. — May I trouble you for the salt?
another (en-udh'-er), een ander, nog een.
roll (rool), broodje.
toast (toost), geroost sneedje wittebrood.
Will you not take another roll or some toast?
finished (fin'-isjt), geëindigd.
No, I thank you, I have finished my breakfast.
then (dhèn), dan.
we (wwi), wij.
little (litl), klein.
walk (wwaok), wandeling.
Then I think we will take a little walk.
all (aol), al.
heart (haart), hart.
With all my heart.

4.

lend (lènd), leen.
sheet (sjiet), vel.
paper (peep'-er), papier.
return (re-teurn'), teruggeven.
to-morrow (tôe-mòr'-roo), morgen.
Pray, lend me a sheet of paper; I will return it to-morrow.
sort (sòrt), soort.
With all my heart; what sort of paper will you have?
post (poost), post.
write (rait), schrijven.
letter (lèt'-ter), brief.
Germany (dzjeur'-me-ni), Duitschland.
Post-paper if you please; it is to write a letter to Germany.
here (hier), hier.
desk (dèsk), lessenaar.
find (faind), vinden.
necessary (nès'-es-sèr-i), noodig.
materials (mèt-ier'-i-elz), materialen.
writing (rait'-ing), schrijven.
Here is my desk; you will find all the necessary materials for writing in it.
You are very kind.
ring (ring), bellen.
servant (seurv'-ent), dienstbode, meid.
post (poost), als zelfstandig naamwoord: post; als werkwoord: op de post brengen.
Shall I ring for the servant to post your letter?
where (wweer), waar.
next (nèkst), dichtstbij zijnde.
box (bòks), bus.
I think I will take it myself; where is the next letter-box.
at (èt), op, aan.
corner (kòrn'-er), hoek.

De omvolmocakt verleden tijd wordt
in het Engelsch gebruikt: als de
handeling gelijk geëindigd; de
tijd bepaald en gelijk voorbij
is.

street (striet), straat.
go (goo), gaan.
show (sjoo), wijzen.
At the corner of the next street. I will go with you to show you where it is.
must (must), moet.
pay (pee), betalen.
far (faar), ver.
as far as, tot.
Berlin (beur'-lien), Berlijn.
How much must I pay for this letter as far as Berlin?
sixpence (siks'-pèns), zes pence = 30 centen.
any (èn'-i), iedere.
town (tòun), stad.
Prussia (prus'-sja), Pruisen.
Sixpence to any town of Prussia.
penny (pèn'-ni), penny = 5 centen. (Het meervoud van *penny* is *pence*.)
threepence (thrip'-èns), drie pence.
cheaper (tsjiep'-*er*), goedkooper.
than (dhèn), dan.
two (toe), twee.
years (jierz), jaren.
ago (*e*-goo'), geleden.
It is threepence cheaper than two years ago.
still (stil), nog.
dear (dier), duur.
when (wwèn), wanneer.
compared (kòm-peerd'), vergeleken.
when compared, in vergelijking.
English (*ing'*-gliesj), Engelsch.
postage (poost'-*edzj*), briefport, porto.
only (oon'-li), slechts.
one (wwun), een.
throughout (*thr*oe-òut'), door geheel.
kingdom (*king'*-dum), koninkrijk.
It is still very dear when compared to our English postage of only one penny throughout the kingdom.
evening (iev'-*ning*), avond.
train (treen), trein, spoortrein.
start (staart), afrijden, vertrekken.
When will the evening train start?
At eight o'clock.
in time, in tijds.
for (fòr), want.
now (nòu), nu.
only (oon'-li), pas, maar.
quarter (kwwaort'-*er*), kwartier.
Then I am still in time, for it is now only a quarter past six.

Is het in allen ernst te doen om de Engelsche taal goed te leeren, dat wil zeggen om daarin zoo ervaren te worden, dat men er behoorlijk gebruik van kan maken in het practische leven, dan zal men zich niet enkel en uitsluitend bepalen bij het nauwgezet uitwerken en instudeeren van het door ons in deze lessen medegedeelde, maar men zal er tevens op bedacht zijn, de hier als onmisbaar voorgeschreveno oefeningen te vermeerderen door nieuwe, door andere, die men zelf kiest. Inzonderheid aan te bevelen is tot dat einde het zelf samenstellen van volzinnen. Bij de door ons opgegevene volzinnen ter vertaling, geliere dus de beoefenaar zelf ook nog eenige volzinnen te voegen; en ofschoon hij daarbij in het onzekere zal blijven of zijne vertaling wel volkomen juist is, levert dit volstrekt geen bezwaar op, daar hij in ieder geval voor onze volzinnen eenen onfeilbaren maatstaf heeft om zich aangaande de juistheid zijner vertaling daarvan te vergewissen. Wij zeggen een onfeilbaren maatstaf, want: 1) In onze opgaven ter vertaling uit het Hollandsch in het Engelsch hebben wij tot hiertoe geen woorden gebezigd, die niet reeds voorkomen in de vertaling onder de regels van „A. Tekst"; en 2) in de volgende gesprekken zullen wij het den beoefenaar zeer gemakkelijk maken door het aanwenden van tweeërlei parentheses, namelijk: hoekige [ ], en ronde ( ).

NB. Wil men in onze volgende opgaven het verstaanbare Hollandsch lezen, dan moet men wèl lezen alles wat tusschen ronde parentheses ( ) gedrukt staat, maar men moet overslaan, dus niet medelezen, alles wat gedrukt staat tusschen hoekige parentheses [ ].

Wil men de volzinnen in verstaanbaar Engelsch overzetten, dan moet men overslaan, dus niet vertalen, al wat tusschen ronde parentheses ( ) gedrukt staat, maar daarentegen moet wèl vertaald worden hetgeen tusschen hoekige parentheses [ ] wordt aangetroffen.

Opgave 3.

Let wel: *they* (dhee), zij (meervoud), ze.

1. Vertaal:

Wilt gij met mij ontbijten? — (Het werkwoord is volkomen gelijk aan het zelfstandig naamwoord *breakfast*). — (Zeer verplicht, met alle genoegen). [Ik dank u, met al mijn hart]. — (Verkiest) [Wilt] gij [nemen] koffie? — Ja, mevrouw! en als gij mij veroorlooft, zal ik (een paar) [wat = *some*] eieren nemen, indien ze hard gekookt zijn. — Neen, mijnheer! ze zijn zacht gekookt. — Wilt gij [nemen] [wat = *some*] gebraden ham of [een weinig = *a little*] geroost wittebrood (hebben)? — [Neen] ik dank u, ik heb liever broodjes. — Mag ik u lastig vallen om de boter? — Hier is de boter. — Dank u; de boter is zeer versch; — hoeveel moet gij er voor betalen? — — Acht pence, mijnheer! — (De boter) [het] is (hier) veel goedkooper dan te Berlijn.

4e LES.

Geen enklen dag moet gij vergeten!
't Is nuttig eens voor al te weten:
Wat heden niet geschiedt, is morgen niet gedaan!
Kleinmoedig is 't en zwak, op onze levensbaan
Wat mooglijk is onmogelijk te schatten:
Wie vastberaden slechts zijn taak eerst aan durft vatten
Heeft reeds gewonnen spel — want met een vasten wil
Streeft hij vooruit, vooruit.... en staat geen dag meer stil!

S. d. B.
(naar GOETHE.)

A. Tekst.

(Oefening 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Scrooge knew 1 he was dead?] Of course he did. How
skroedzj njoe'' hi wwòz dèd òv koors'' hi did hòu
Scrooge wist hij was dood? Natuurlijk hij deed. Hoe

could it be otherwise? Scrooge and he were 2 partners]
koed it bi udh''-er-wwaiz skroedzj ènd hi wweur paart''-nerz
kon het zijn anders? Scrooge en hij waren compagnons

3 for I don't know how many years.] Scrooge was 4 his
fòr ai doont noo hòu mèn'-i jierz skroedzj wwòz hiz
voor ik doe niet weten hoe vele jaren. Scrooge was zijn

sole executor,] 5 his sole administrator,] 6 his sole
sool ègz-èk''-jôet-er hiz sool èd-min-is-treet''-er hiz sool
eenige uiterstenwils-uitvoerder, zijn eenige boedelbeheerder, zijn eenige

assign,] 7 his sole residuary legatee,] 8 his sole friend,
ès-sain'' hiz sool re-sid'-jôe-èr-i lèG-et-ti'' hiz sool frènd''
legataris, zijn eenige overige erfgenaam, zijn eenige vriend

and sole mourner.] And even Scrooge was 9 not so dread-
ènd sool moorn''-er ènd ievn skroedzj wwòz nòt soo drèd'-
en eenige rouwdrager. En zelfs Scrooge was niet zoo schrik-

fully cut up] 10 by the sad event,] but that he was
fôel-li khut up'' bai dhe sèd e-vènt'' but dhèt hi wwòz
kelijk gesneden op door de treurige gebeurtenis, toch dat hij was

11 an excellent man of business] 12 on the very day of the
en èks'-èl-lènt mèn òv biz''-nès òn dhe vèr'-i dee òv dhe
een voortreffelijk man van zaken op den eigen dag van de

funeral,] and solemnised it 13 with an undoubted bargain.]
fjoen'-e-rel ènd sòl'-em-naizd it wwidh en un-dòut'-ed baar''-Gen
begrafenis, en vierde het met een onbetwijfeld voordeelige zaak.

(4e Oefen.)

B. Hollandsche Vertaling.

Scrooge wist, dat hij (Marley) dood was? Natuurlijk wist hij dat [1]). Hoe kon dat anders [wezen]? Scrooge en hij waren compagnons sedert ik weet niet hoeveel jaren. Scrooge was zijn eenige uiterstenwils-uitvoerder, zijn eenige boedelbeheerder, zijn eenige legataris [2]), zijn eenige universeele erfgenaam, zijn eenige vriend en eenige rouwdrager. En zelfs Scrooge was door de treurige gebeurtenis niet zoo schrikkelijk verplet, of hij was (toch) op den eigen dag der begrafenis een voortreffelijk man van zaken, en vierde (dien dag) met een ontegenzeglijk voordeelig zaakje [3]).

---

[1]) In de gemeenzame volkstaal in Nederland ontmoeten wij deze Engelsche manier van uitdrukking volkomen gelijkerwijs. Wist Scrooge dat hij dood was? *Natuurlijk deed hij.* — He, werkt gij van daag? Zeer zeker *doe ik.* — Dalen de fondsen dan niet? Natuurlijk *doen ze.*

[2]) Legataris is de rechtsgeleerde benaming voor iemand, aan wien in een testament een legaat wordt vermaakt.

[3]) *Business* beteekent: bezigheid; ook: eene zaak, een beroepsvak, eene nering, een bedrijf; ook: zaken in het algemeen; ook: het zaken-drijvende leven, inzonderheid het koopmansvak. — *Bargain* is eene onderhandeling over (of overeenkomst van) koop en verkoop: *a good bargain* = een goede koop; *into the bargain*, op den koop toe.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**

Te maken volgens het op blz. 18 dienaangaande gegeven voorschrift.

(6e Oefening.) **D. Spraakkunst.**

(Herhaling.)

Opgave 4. Vertaal de volgende volzinnen, en geef bij ieder het onderwerp (*subject*) en het gezegde (*predicate*) op.

1. Scrooge was Marley's compagnon.
2. De registers werden onderteekend door zijne vrienden.
3. Eene begrafenis is eene treurige zaak.

Opgave 5. Geef op: alle zelfstandige naamwoorden, bijvoeglijke naamwoorden en werkwoorden, die in den tekst van deze les voorkomen.

Opgave 6. Vorm het meervoud der zelfstandige naamwoorden; 1. *executor*. — 2. *administrator*. — 3. *assign*. — 4. *legatee*. — 5. *mourner*. — 6. *event*. — 7. *day*. — 8. *funeral*. — 9. *bargain*.

Opgave 7. Hoe is het enkelvoud van de volgende zelfstandige naamwoorden: 1. *partners*. — 2. *years?*

Opgave 8. Geef op: den tijd, waarin elk der in deze les voorkomende werkwoorden staat (voor zoover gij dat kunt bepalen volgens § 71, blz. 35).

[§ 82.] **a** *door-nail;*
a *coffin-nail;*
an *excellent man;*
an *undoubted bargain.*

In § 46 (blz. 19) hebben wij de lidwoorden *the* en *a* leeren kennen. Hier hebben wij een nieuwen vorm van het lidwoord, *an*.

De woorden *door* en *coffin*, die op het lidwoord *a* volgen, vangen aan met de consonanten *d* en *c*.

De woorden *excellent* en *undoubted*, die op het lidwoord *an* volgen, vangen aan met de vocalen *e* en *u*.

☛ Het lidwoord „an" wordt vóór vocalen gebezigd; het lidwoord „a" wordt vóór consonanten gebruikt.

Opgave 9. Hoe heet in het Engelsch: 1. een geestelijke. — 2. een twijfel. — 3. een koster. — 4. een lijkbezorger. — 5. een rouwdrager. — 6. (eene inschrijving in) een register. — 7. eene begrafenis. — 8. eene hand. — 9. een voorvader. — 10. een jaar. — 11. een uiterstenwilsuitvoerder. — 12. een boedelbeheerder. — 13. een legataris. — 14. een goed boedelbeheerder. — 15. een ongewijde dag. — 16. eene gebeurtenis. — 17. eene treurige gebeurtenis. — 18. eene zaak. — 19. eene voortreffelijke zaak?

[§ 83.] *He was dead.*
He was an excellent man of business.
How could it *be otherwise?*

In § 70 (blz. 34) hebben wij de persoonlijke voornaamwoorden *I*, *you*, *he* leeren kennen. *He* was het persoonlijk voornaamwoord van den derden persoon. Hier treffen wij nog een ander persoonlijk voornaamwoord van den derden persoon aan, namelijk „*it*", dat gebezigd wordt, om een te voren genoemd iets, of den inhoud van een reeds voorafgegaanen volzin, aan te duiden; hier den inhoud van dezen volzin: *Scrooge knew he was dead.*

Alhoewel *it* geen persoon, maar een zeker iets aanduidt, wordt het toch, even goed als *he*, een persoonlijk voornaamwoord van den derden persoon genoemd.

[§ 84.] 1. *Marley* was *dead.*
2. *Scrooge's name* was *good.*
3. *Scrooge and he* were *partners.*
4. *Scrooge* was *his sole executor.*

In § 69 (blz. 34) hebben wij gezien, welken invloed op den vorm van een zelfstandig naamwoord wordt uitgeoefend door het getal, waarin het staat. Het verschil der werkwoords-vormen „*was*" en „*were*" doet ons zien, dat het getal, waarin het onderwerp voorkomt, ook van invloed is op den vorm van dat werkwoord, dat, als koppelwoord (*copula*), het gezegde (*predicate*) verbindt met het onderwerp (*subject*).

Het werkwoord „*was*" staat in het enkelvoud, het werkwoord „*were*" in het meervoud, omdat het koppelwoord zich in het getal moet regelen naar het onderwerp, terwijl in de volzinnen 1 en 2 dezer § iedere volzin één onderwerp in het enkelvoud heeft, en in volzin 3 twee onderwerpen worden aangetroffen.

In den derden en vierden volzin zijn de beide zelfstandige naamwoorden *partners* en *executor* het gezegde (*predicate*). Het als gezegde voorkomende zelfstandig naamwoord *partners* staat in het meervoud, omdat de volzin twee onderwerpen (*subjects*) heeft. Het als gezegde voorkomende zelfstandig naamwoord *executor* staat in het enkelvoud, omdat de volzin één onderwerp (*subject*) in het enkelvoud heeft.

Al heeft de volzin slechts één onderwerp (*subject*), moeten, indien dat onderwerp in het **meervoud** staat, ook het koppelwoord en het als gezegde (als *predicate*) voorkomende zelfstandig naamwoord insgelijks **in het meervoud staan.**

Opgave 10. Vertaal:

1. Een koster en een lijkbezorger waren vrienden.
2. Onze voorvaderen (voorouders) waren compagnons.

[§ **85**.] *Scrooge knew he was dead? How could it be otherwise?*

In de tot hiertoe medegedeelde volzinnen was ons eene gedachte als stellig medegedeeld: *Marley was dead; he was dead.* De volgorde der woorden was in al de volzinnen deze, dat eerst het onderwerp (*subject*) genoemd werd, en dan het gezegde (*predicate*) volgde; tusschen die twee, wanneer het gezegde een bijvoeglijk of zelfstandig naamwoord was, stond het koppelwoord.

De aan het hoofd van deze § staande volzinnen drukken niets stelligs uit, maar slechts eene vraag. In den eersten dezer twee volzinnen wordt de vraag slechts aangeduid door de stemverheffing, waarmede het laatste woord uitgesproken wordt.

In den tweeden volzin echter is ook de volgorde, waarin de woorden geplaatst zijn, anders. Het werkwoord *could* staat hier vóór het onderwerp. Dit is de gewone volgorde der woorden in vragende volzinnen.

De vragende volzin wordt in het Engelsch volkomen eveneens als in het Hollandsch gevormd, dat wil zeggen, dat men het onderwerp achter het werkwoord of koppelwoord plaatst, en het laatste woord van den volzin uitspreekt met eenige stemverheffing. Achter een vragenden volzin plaatst men het vraagteeken (?), terwijl achter eenen anderen volzin eene punt geplaatst wordt.

De leer betreffende de vorming van vragende volzinnen zal later worden toegelicht.

Opgave 11. Vertaal:

1. Was Marley dood?
2. Werden (de inschrijvingen in) de registers onderteekend?
3. Is de naam goed?
4. Waren de erfgenamen treurig (bedroefd)?
5. Zullen de dagen gevierd (worden) [zijn]? [1])
6. Zult gij onze vrienden storen?
7. Kon hij mijnen naam weten?

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

knew.

[§ **86**.] Bij de in § 74 (blz. 35) vermelde vorming van het zelfstandig naamwoord *knowledge* uit het werkwoord *know* hebben wij de klankverwisseling, dat is de verandering van den eenen vocaal-klank in den anderen (daar, namelijk, van „oo" in „ò") reeds leeren kennen; intusschen bleef het letterteeken „o" onveranderd. In *knew*, den onvolmaakt verleden tijd (§ 71, blz. 35) van *know*, is zoowel het letterteeken als de vocaal-klank veranderd, het letterteeken „o" is vervangen door „e", en de klank is verwisseld van „oo" in „joe". Ook hier blijft de *k* vóór de *n* stom, volgens § 74, blz. 35.

could.

[§ **87**.] Behalve de ons reeds bekende medeklinkers, die in sommige gevallen stom zijn, leeren wij hier ook de *l* als zoodanig kennen; zij is in de letterverbinding *ould* ook stom in *should* (sjôed), den onvolmaakt verleden tijd van „shall", en in *would* (wwô **d**), den onvolmaakt verleden tijd van „will".

assign.

Over de stomme *g* in *sign* en in alle met een voorwoordje daarvan gevormde woorden, zie § 60, blz. 22.

were.

[§ **88**.] De eerste *e* in *were* heeft hier den eigenaardigen klank „**eu**" (omschreven in § 21, zie blz. 8); overigens heeft zij in alle andere op *ere* uitgaande woorden hetzij den langen „ee"-klank, b. v.: *ere* (eer), eer, vroeger; *there* (dheer), daar; *where* (wweer), waar; hetzij den langen „i"-klank, b. v.: *here*, *mere*, *sere*, *sphere* (§ 81, blz. 36).

business.

[§ **89**.] Eene stomme *e* hebben wij reeds menigmaal aangetroffen, namelijk in de woorden *there*, *signed*, *Scrooge*, *name*, *change*, *chose*, *knowledge*, *hare*, *done*, *inclined*, *piece*, *trade*, *unhallowed*, *course*, *otherwise*, *were*, *sole*, en zelfs tweemaal in het woord *therefore*. Zonder vocaal-klank, maar toch eene lettergreep vormende, vinden wij de *e* in *even*. Twee vocaal-letterteekens, die echter slechts als één enkele vocaal-klank en niet als een tweeklank (diphthong) uitgesproken worden, zoodat men ook de eene van die twee letters stom zou kunnen noemen, treft men insgelijks dikwijls aan, b. v. in *Marley*, *dead*, *chief*, *mourner*, *Scrooge*, *door*, *nail*, *mean*, *say*, *piece*, *repeat*, *course*, *could*, *years*, *legatee*, *dreadfully*, *bargain*.

In het woord *business* echter is de midden in het woord alleen staande *i* stom, zoodat dit woord in de spelling drie, doch in de uitspraak slechts twee lettergrepen heeft.

friend.

[§ **90**.] *Friend* is het eenige woord, waarin *ie* algemeen als „è" uitgesproken wordt. *Tierce* wordt door sommigen „tèrs" uitgesproken, doch beter is de meer algemeene uitspraak „tiers".

[1]) Zie het N.B. op blz. 40, kolom 2.

bargain.

[§ **91**.] De uitgang „ain" heeft in zelfstandige naamwoorden den toonlooze klank „*en*", b. v.: *capt***ain** (kèpt'-*en*), kapitein; *curt***ain** (**keurt**'-*en*), gordijn; *fount***ain** (fount'-*en*), fontein, springbron; *mount***ain** (mount'-*en*), berg; *vill***ain** (vil'-*len*), fielt, booswicht.

[§ **92**.] **Eenlettergrepige Oefeningen** over den vocaal-klank **ai** als alphabetische klank van het letterteeken I of i.

(Zie les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

I	(ai)	ik.
bribe	(brai**b**)	omkoopen.
kibe	(kai**b**)	winterbult.
tribe	(trai**b**)	stam (van een)
ice	(ais)	ijs. [volk).
dice	(dais)	dobbelsteenen.
lice	(lais)	luizen.
mice	(mais)	muizen.
nice	(nais)	uitnemend.
price	(prais)	prijs, waarde.
rice	(rais)	rijst.
slice	(slais)	snede, sneedje.
spice	(spais)	specerij.
thrice	(*th*rais)	driemaal.
trice	(trais)	ommezien.
vice	(**v**ais)	ondeugd.
bide	(bai**d**)	beiden (wach-
bride	(brai**d**)	bruid. [ten).
chide	(tsjai**d**)	beknorren.
glide	(G**l**ai**d**)	glijden.
hide	(hai**d**)	verbergen.
pride	(prai**d**)	hoogmoed.
ride	(rai**d**)	rijden.
side	(sai**d**)	zijde.
slide	(s**l**ai**d**)	glijden, sullen.
stride	(str**d**)	schrijden.
tide	(tai**d**)	tij, vloed.
wide	(**w**wai**d**)	wijd.
fife	(faif)	fluitje.
knife	(naif)	mes.
life	(laif)	leven.
rife	(raif)	algemeen.
strife	(straif)	strijd.
wife	(**w**waif)	vrouw.
dike	(daik)	dijk.
like	(laik)	gelijk.
pike	(paik)	piek.
spike	(spaik)	spijker.
strike	(straik)	slaan.
bile	(bail)	gal.
file	(fail)	vijl.
mile	(mail)	myl.
pile	(pail)	stapel, hoop.
smile	(s**m**ail)	glimlachen.
stile	(stail)	stijl, post.
tile	(tail)	dakpan.
vile	(**v**ail)	gemeen.
wile	(**w**wail)	list.
while	(**w**wail)	poos.
chime	(tsjaim)	geklep, gelui.
clime	(klaim)	klimaat.
crime	(kraim)	misdaad.
lime	(laim)	(vogel-)lijm.
prime	(praim)	premie.
rime	(raim)	rijp(=nachtvorst).
slime	(slaim)	slijm.
time	(taim)	tijd.
brine	(brain)	brem; zeewater.
dine	(dain)	middagmalen.
fine	(fain)	fijn; geldboete.
line	(lain)	lijn; regel.
mine	(main)	mijn.
nine	(nain)	negen. (nen.
pine	(pain)	knijzen; kwij-
Rhine	(rain)	Rijn.
shine	(sjain)	schijnen, blin-
spine	(spain)	ruggegraat. (ken.
swine	(s**w**wain)	zwijn.
thine	(dhain)	uw.
vine	(**v**ain)	wijnstok, win-
wine	(**w**wain)	wijn. (gerd.
whine	(**w**wain)	janken.
gripe	(G**r**aip)	greep.
pipe	(paip)	pijp.
ripe	(raip)	rijp.
snipe	(s**n**aip)	snip.
stripe	(str**p**)	streep.
tripe	(traip)	ingewand, pens.
wipe	(**w**waip)	wisschen, vegen.
ire	(ai*r*)	toorn.
dire	(dai*r*)	ijselijk.
fire	(fai*r*)	vuur.
hire	(hai*r*)	huur.
mire	(mai*r*)	modder.
quire	(kwwai*r*)	boek papier.
sire	(sai*r*)	sire (majesteit).
spire	(spai*r*)	torenspits.
tire	(tai*r*)	vermoeien.
wire	(**w**wai*r*)	metaaldraad.
rise	(rai**z**)	opstaan.
wise	(**w**wai**z**)	wijs.
bite	(bait)	bijten.
kite	(kait)	vlieger.
mite	(mait)	mijt.
quite	(kwwait)	geheel.
rite	(rait)	ritus.
site	(sait)	ligging.
smite	(s**m**ait)	treffen.
spite	(spait)	spijt.
sprite	(s**pr**ait)	geest(*Z. spright*).
trite	(trait)	afgezaagd, ver-
white	(**w**wait)	wit. (sleten.
write	(rait)	schrijven.
dive	(dai**v**)	duiken.
drive	(dr**v**)	drijven.
five	(fai**v**)	vijf.
hive	(hai**v**)	bijënkorf.
rive	(rai**v**)	splijten.
strive	(str**v**)	streven.
thrive	(*th*rai**v**)	tieren; gedijën.
prize	(prai**z**)	prijs(belooning).
size	(sai**z**)	grootte.

blithe	(blaidh)	blijde.
sithe	(saidh)	zeisen.
tithe	(taidh)	tiend.
writhe	(raidh)	wringen.
high	(hai)	hoog.
nigh	(nai)	nabij.
sigh	(sai)	zucht.
blight	(blait)	meeldauw.
bright	(brait)	helder.
dight	(dait)	tooien.
fight	(fait)	vechten.
hight	(hait)	heeten, genaamd
knight	(nait)	ridder. (zijn.
light	(lait)	licht.
might	(mait)	macht.
night	(nait)	nacht.
plight	(plait)	toestand.
right	(rait)	recht.
sight	(sait)	gezicht.
slight	(slait)	slechten, sloopen.
spright	(sprait)	geest (zie *sprite*)
tight	(tait)	eng, nauw.
wight	(wwait)	flink, vlug.
wright	(rait)	maker.
isle	(ail)	eiland.
child	(tsjaild)	kind.
mild	(maild)	mild.
wild	(wwaild)	wild.
Giles	(dzjailz)	Julius.
bind	(baind)	binden.
blind	(blaind)	blind.
find	(faind)	vinden.
grind	(Graind)	malen.
hind	(haind)	hinde.
kind	(kaind)	soort.
mind	(maind)	gemoed.
wind	(wwaind)	winden.
**bible* [1])	(baibl)	bijbel.
**idle*	(aidl)	ijdel; nietsdoend
**bridle*	(braidl)	toom.
**rifle*	(raifl)	geweer.
**stifle*	(staifl)	stikken.
**trifle*	(traifl)	kleinigheid.
**title*	(taitl)	titel.
**brighten*	(braitn)	opklaren.
**lighten*	(laitn)	weerlichten.
knives	(naivz)	messen.
lives	(laivz)	levens.
wives	(wwaivz)	vrouwen.
die	(dai)	sterven.
hie	(hai)	haastmaken.
lie	(lai)	liegen; leugen.
pie	(pai)	pastei.
tie	(tai)	binden.
vie	(vai)	wedijveren.
dried	(draid)	gedroogd.
fried	(fraid)	gebraden.
pied	(paid)	bont.
plied	(plaid)	behartigd.
pried	(praid)	bespied.
tried	(traid)	beproefd.

[1]) In verzen tweelettergrepig. Zie § 81.

cries	(kraiz)	kreten (d. i. geschreeuw).
flies	(flaiz)	vliegen (meerv.).
skies	(skaiz)	hemelen.
spies	(spaiz)	spionnen.
sties	(staiz)	varkenshokken.
guide	(Gaid)	gids.
guile	(Gail)	misleiding.
aisle	(ail)	vleugel (van een gebouw).
height	(hait)	hoogte.
sleight	(slait)	kunstgreep.
by	(bai)	door.
cry	(krai)	schreeuwen; roe-
dry	(drai)	droog. (pen.
fly	(flai)	vliegen.
fry	(frai)	bakken; zwerm.
my	(mai)	mijn.
ply	(plai)	behartigen.
pry	(prai)	loeren.
shy	(sjai)	schuw.
sky	(skai)	hemel (uitspan-
sly	(slai)	sluw. [sel).
spy	(spai)	spion.
sty	(stai)	varkenshok.
thy	(dhai)	uw.
try	(trai)	beproeven.
why	(wwai)	waarom.
wry	(rai)	scheef.
dye	(dai)	verf.
rye	(rai)	rogge.
style	(stail)	stijl, trant.
rhyme	(raim)	rijm.
gyre	(dzjair)	cirkel, omloop.
lyre	(lair)	lier.
scythe	(saidh)	zeisen.
eye	(ai)	oog.
buy	(bai)	koopen.
Guy	(Gai)	Guido; Gui.
choir	(kwwair)	koor.

(8e Oefening.) F. Lexicographie.

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

did, deed. — *otherwise* samengesteld uit *other* (andere), en *wise* (wijze, manier). — *were*, waren. — *many*, menig. — *year*, jaar. — *friend*, vriend. — *even*, evenzoo, zelfs. — *very*, waar. — *up*, op.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

cours, cours. — *partner*, partenaire — *sole*, seul. — *executor*, exécuteur. — *administrator*, administrateur. — *assign*, assigner. — *residuary*, résidu. — *legatee*, légataire. — *event*, événement. — *excellent*, excellent. — *funeral*, funérailles. — *solemnised*, solennisa.

Het moet in het oog vallen, dat in den tekst van deze les het aantal der Fransche woorden grooter is dan dat der Hollandsche, terwijl tot dusverre het tegenoverge-

stelde het geval is geweest. De reden daarvan ligt hierin, dat in deze les vele rechtsgeleerde uitdrukkingen voorkomen, die, zooals over het geheel de wetenschappelijke termen en kunstwoorden, ontleend zijn aan het Fransch, of aan het met die taal zoo nauw verwante Latijn.

undoubted is gevormd door de samenstelling van het Hollandsche voorwoordje „on" (verengelscht *un*) en het Fransche „douté" (verengelscht *doubted*).

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Wat wist Scrooge?
2. *What were Scrooge and Marley?*
3. Hoe lang waren Scrooge en Marley compagnons?
4. Wat was Scrooge van Marley?
5. Wat was hij tevens?
6. Wat nog?
7. Wat nog meer?
8. Wat was hij in de vijfde en in de zesde plaats?
9. Wat was Scrooge niet in zijn gemoed?
10. Waardoor was Scrooge niet zoo zeer aangedaan?
11. Wat was Scrooge bij al zijn verdriet?
12. Wanneer was Scrooge een voortreffelijk man van zaken?
13. Waarmede vierde Scrooge de lijkplechtigheid van zijnen vriend?

(10e Oefening.) H. Gesprekken.

5.

would you like (wwôed joe laik'), zoudt gij gaarne willen.
to be called (tôe bi kaold'), geroepen worden.
morning (mòrn'-*ing*), ochtend, morgenstond.

What time, sir, would you like to be called in the morning?

call (kaol), roep.

Call me at five o'clock.

who (hoe), wie.
knocks (nòks), klopt.

Who knocks?
It is five o'clock, sir.

come (kum), kom.
in (in), binnen.

Come in.

clothes (klooz), kleederen.
brushed (brusjt), geborsteld.
boots (boets), laarzen. (poetst.
cleaned (kliend), schoon gemaakt, ge-
bring (bring), brengen.
hot (hòt), heet.
water (wwaot'-*er*), water.
shaving (sjeev'-*ing*), scheren.
sort (sòrt), soort.
weather (wwèdh'-*er*), weder.

Are my clothes brushed and my boots cleaned? Bring me some hot water for shaving. What sort of weather is it?

rains (reenz), regent.
fast (faast) hard.

It rains very fast.

long (lòng), lang.
rained (reend), geregend.

How long has it rained?

for (fòr), voor, gedurende.
last (laast), laatste.
two (toe), twee.
hours (òurz), uren.

It has rained for the last two hours.

soon (soen), spoedig.
clear up (klier up"), opklaren.

I think it will soon clear up.

sky (skai), hemel, lucht.
to (toe), te, al te.
cloudy (klòud'-i), bewolkt, betrokken.

The sky is too cloudy, sir.

clouds (klòudz), wolken.
appear (èp-pier'), schijnen.
breaking (breek'-*ing*), brekende.

But the clouds appear to be breaking.

tell (tèl), zeg.
landlord (lènd'-lòrd), heer des huizes.
to have (tôe hèv'), te hebben.
account (èk-kòunt'), rekening.
ready (rèd'-i), klaar, gereed.
I may (ai mee"), ik kan.
settle (sètl), vereffenen, afdoen.
as soon as, zoodra.
over (oov'-*er*), voorbij, afgeloopen.

Tell the landlord to have his account ready, so that I may settle it as soon as breakfast is over.

got (gòt), bezorgd.
change (tsjeendz), wisselspecie, klein geld, pasmunt.
small (smaol), klein.
money (mun'-i), geld.
always (aol'-wweez), altijd.
useful (joes'-fôel), nuttig, dienstig.
travelling (trèv'-el-*ing*), reizen.

I have got you some change, sir; small money is always useful in travelling.

take (teek), breng.
trunk (trunk), koffer.
cab (kèb), vigilante, (huur-)rijtuig.

Take my trunk to the cab.

6.

want (wwònt), heb noodig; wensch.
light (lait), licht.
hat (hèt), hoed.

I want to have a light hat.

yet (jèt), toch.
stout (stòut), stevig, sterk.
last (laast), duren.
immense (im-mèns'), zeer lang.

These are light, and yet so stout, that they will last an immense time.

nap (nèp), nop (op wollen stoffen), zijde (op hoeden), haar.
crown (kroun), bol.
high (hai), hoog.
brim (brim), rand.
narrow (nèr'-ro), smal.

The nap of this hat is too long, the crown too high, and the brim too narrow.

such (sutsj), zulke.
now (nòu), tegenwoordig, nu.
fashion (fèsj'-un), mode.

Such hats are now in fashion.

same (seem), zelfde.
abroad (*e*-braod'), buitenslands.

But the fashions of this country are not the same as abroad.

see (si), zie.
one (wwun), een.
fine (fain), mooi.
short (sjòrt), kort.
low (loo), laag.
lower (loo'-*er*), lager.
broad (braod), breed.
broader (braod'-*er*), breeder.

See, sir, here is one with a fine short nap, lower crown, and broader brim.

thing (*thing*), ding.
that is the thing, dat is wat ik hebben wil.
fit (fit), passen.
large (laardzj), groot.

That is the thing, if it will fit — no, it is too large.

never (nèv'-*er*), nooit.
mind (maind), bekommer u.
never mind, dat is niets.
another (*en*-udh'-*er*), een andere.
sizes (saiz'-*ez*), grootten.

Never mind, here is another; I have all sizes.

this will do, deze zal (vol)doen, deze zal goed zijn (vertaal: deze is goed).
price (prais), prijs.

This will do; what is the price?

sixteen (siks'-tien), zestien.
shillings (sjil'-ling*z*), schellingen. (Een Engelsche schelling gelijk aan twee Hollandsche dito; dus 1 *shilling* = 60 centen.

Sixteen shillings.

could you, kondet gij?
take (teek), nemen.
nothing (nuth'-*ing*), niets.
off (òf), af. — *to take off*, er afdoen.

That is much money. Could you take nothing off?

bate (beet), van den prijs laten vallen.

I never bate anything.

well (wwèl), nu.
send (sènd), zend.
No. 195 = *number one hundred and ninety-five* (num'-*ber* wwun hun'-dred ènd nain'-ti-faiv").
strand (strènd), Strand (de naam van zekere straat in Londen).
bill (bil), briefje, nota, rekening.
inquire (in-kwwair') *for*, vragen naar.
Mr. (mis'-*ter*), mijnheer.
Nutt (nut). [Een eigennaam.]

Well then, send it to Nr. 195, Strand, with the bill. Inquire for Mr. Nutt.

Opgave 12. Vertaal:

2.

Goeden morgen, mevrouw! — Ik dank u, mijnheer! hebt gij goed geslapen? — Ja, mevrouw! zeer goed, en hoe (gaat het met u) [zijt gij]? — Mijn hoest is van daag veel beter. — Hoe laat zijt gij naar bed gegaan? Ik (geloof) [denk] het was half twaalf. — Ik zou u raden, niet zoo laat naar bed te gaan. — Uw raad is zeer goed en vriendelijk; ik zal [*shall*] hem [*it*] volgen.

3.

Wilt gij eene wandeling (doen) [nemen]? — Ja, mijnheer! wilt gij met mij (mede) gaan? — [Neen] ik dank u, ik wil dezen brief op de post brengen; maar, eilieve, waar is de dichtstbij zijnde brievenbus? — Op den hoek van deze straat; zal ik met u (mede) gaan? — [Neen] ik dank u, gij zijt zeer vriendelijk, maar ik wil u niet lastig vallen; ik moet (heen) gaan nu; het is half zeven, en de trein vertrekt om acht uren.

4.

Goeden avond, mijnheer! — Goeden avond, hoe vaart gij? — Ik dank u, zeer wel, en gij? — Niet goed, ik (ben verkouden) [heb een hoest]. — Gij zult mij veroorloven, u te raden, van avond vroeg naar bed te gaan en een kop thee te (drinken) [nemen]. — Ik dank u, mijnheer! ik zou (dat wel) doen [zoo], maar ik moet naar Richard ['s] gaan. — (Houdt gij veel) [zijt gij veelhoudend = *fond*] van Richard? — Ja, mijnheer! zeer (veel) [veelhoudend].

5.

Hoe laat is het? — Het is half twaalf. — [Om] hoe laat ontbijt gij gewoonlijk? — Om tien [*ten* (tèn)] uren in (den) winter. — En in (den) zomer? — Om negen [*nine* (nain)] uren. — Gij ontbijt veel later dan ik; ik ontbijt om zeven uren in (den) zomer, en om acht uren in (den) winter. — Uw uren [*hours*] zijn zeer vroeg [*early* (**eur**'-li)], wanneer (ze) vergeleken (worden) met [*to*] de uren, die [*which* (wwitsj)] ik (tot regel) houd. — [Om] hoe laat zijt gij gewoonlijk op? — Om negen uren in (den) winter. — Gij staat later op dan ik; ik ben gewoonlijk

op om acht uren, en [opstaande] zoo vroeg (op te staan) maakt [mij] (dat ik) gezond (blijf). — Het (kon) [mocht] zoo met mij zijn (ook), maar ik (houd zeer veel) [ben zeer veelhoudend = *am very fond*] van mijn bed, en (dat) [dit] weerhoudt mij van vroeg opstaan [*rising* (raiz'-*ing*)].

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Les 3. A. Tekst. Lees het volgende duidelijk en vlot, en vertaal het volgens de op blz. 30 gegevene aanwijzing.

Mind'! I don't mean to say' that I know', of my own knowl'edge, what there is partic'ularly dead about a door'-nail. I might have been inclined, myself', to regard a cof'fin-nail as the dead'est piece of ironmongery in the trade'. But the wis'dom of our an'cestors is in the sim'ile; and my unhallowed hands shall not disturb' it, or the Country's done' for. You will therefore permit me to repeat', emphat'ically, that Marley was as dead as a door'-nail.

§ 69 (blz. 34). Opgaven 1 en 2.

§ 75 (blz. 35). Oefening in de uitspraak der volgende woorden: *particularly*, *ironmongery*, *ancestors*, *emphatically*.

§ 81 (blz. 36). Oefeningen over den langen vocaal-klank „i".

(blz. 40). Opgave 3, 1.

Les 4. A. Tekst. Behandel het volgende gelijk den tekst van Les 3.

Scrooge knew' he was dead? Of course' he did. How could it be oth'erwise? Scrooge and he were part'ners for I don't know how man'y years. Scrooge was his sole exec'utor, his sole administra'tor, his sole assign', his sole residuary legatee', his sole friend', and sole mourn'er. And even Scrooge' was not so dreadfully cut up' by the sad event', but that he was an excellent man of bus'iness on the very day of the fu'neral, and solemnised it with an undoubted bar'gain.

Vóór § 82 (blz. 42). Opgaven 4, 5, 6, 7, 8.

§ 82 (blz. 42). Opgave 9.

§ 84 (blz. 43). Opgave 10.

§ 85 (blz. 43). Opgave 11.

§ 92 (blz. 44). Oefeningen over den vocaal-klank „ai".

(blz. 47). Opgave 12, 2—5.

N.B. De zich geregeld in iedere les herhalende oefeningen zijn hier niet opzettelijk vermeld.

Slot-opgaven.

I. Beantwoord de volgende vragen, en schrijf die antwoorden op:

1) Hoe moet gij den mond zetten om het letterteeken „w" uit te spreken?
2) Hoe wordt de „w" uitgesproken?
3) Welke klank wordt door het teeken „è" afgebeeld?
4) Is er eenig verschil in de uitspraak van „w" en die van „wh"?
5) Wat mag nooit worden vergeten bij de uitspraak van de „y" als consonant?
6) Hoe wordt de „r" uitgesproken, wanneer de uitspraak is afgebeeld met eene gewone r?
7) En hoe is de uitspraak der „r", als die is afgebeeld met eene cursief gedrukte *r*?
8) Wat beduidt het enkele toonteeken (')?
9) Wat beduidt 't dubbele toonteeken (")?
10) En het scheidingsteeken (·)?
11) Welke klank wordt afgebeeld met eene cursief gedrukte *e*?
12) Welke klank wordt afgebeeld niet met g of *g*, maar met eene G?

II. Schrijf de volgende woorden op een blad papier, en achter ieder woord de uitspraak, volgens de door ons opgegevene voorschriften.

Om dit naar behooren te doen, heeft men slechts de wenken in acht te nemen, die reeds zijn medegedeeld in § 43 (blz. 16) van Les 1.

Ziehier de woorden:

1. with. — 2. doubt. — 3. undoubted. — 4. unhallowed. — 5. what. — 6. whatever. — 7. signed. — 8. inclined. — 9. assign. — 10. clergy (*geestelijkheid*). — 11. man. — 12. clergyman. — 13. any. — 14. thing. — 15. anything. — 16. he. — 17. his. — 18. don't. — 19. did. — 20. done. — 21. know. — 22. knew. — 23. knowledge. — 24. dead. — 25. deadest. — 26. iron (*ijzer; ijzeren*). — 27. ironmonger (*ijzerkooper*). — 28. ironmongery (*ijzerhandel*). — 29. simile. — 30. legatee. — 31. sole. — 32. hand. — 33. hands. — 34. there. — 35. for. — 36. therefore. — 37. door. — 38 coffin. — 39. nail. — 40. door-nail. — 41. coffin-nail. — 42. wisdom. — 43. otherwise. — 44. undertaker. — 45. particularly. — 46. emphatically. — 47. dreadfully. — 48. executor. — 49. administrator. — 50. residuary. — 51. excellent. — 52. funeral. — 53. solemnised. — 54. be. — 55. been. — 56. is. — 57. was. — 58. were. — 59. about. — 60. mourner. — 61. country. — 62. course. — 63. could.

Heeft men deze taak volbracht, dan moet men zich vergewissen of men het goed heeft gedaan. Tot dat einde vergelijke men de uitspraak, zoo als men die zelf afgebeeld heeft, met die, welke door ons onder ieder woord in „Tekst A" afgebeeld is, waar men al de bovenstaande woorden zal terugvinden.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

3e BRIEF.

(LES 5 EN 6.)

5e LES.

There is a tide in the affairs of men,
Which, taken at the flood, leads on to fortune;
Omitted, all the voyage of their life
Is bound in shallows, and in miseries.
Shakespeare.

Er is op 's-levens zee aanhoudend eb en vloed:
Wie 't hooge tij gebruikt, voor hem gaat alles goed;
Maar wie 't verzuimt ontmoet slechts klippen en ellende,
En brengt zijn levensreis in tegenspoed ten ende.
S. d. B.

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.

1	The	mention	of	Marley's	funeral]	brings	me	back	2	to
	dhe	mèn'-sjun	òv	maar'-liez	fjoen'-er-el	bringz	mi	bèk		tôe
	De	vermelding	van	Marley's	begrafenis	brengt	mij	terug		tot

the	point]	3	I	started	from.]	There	is	no	doubt	4	that
dhe	pòint		aistaart'-ed	fròm		dheer	iz	no	dòut		dhèt
het	punt		ik	ging	uit	van.	Daar	is	geen	twijfel	dat

Marley	was	dead.]	This	must	be	5	distinctly]	understood,	or
maar'-li	wwòz	dèd	dhis	must	bi		dis-tinkt'-li	un-der-stôed'	òr
Marley	was	dood.	Dit	moet	zijn		duidelijk	verstaan	of

6	nothing	wonderful]	can	come	7	of	the	story]	8	I	am	going
	nuth'-ing	wwun''-der-tôel	kèn	kum'		òv	dhe	stoo''-ri		ai	èm	Goo'-ing
	niets	wonderlijks	kan	komen		van	de	geschiedenis		ik	ben	gaande

to	relate.]	If	we	were	not	perfectly	convinced	9	that	Hamlet's
tôe	re-leet''	if	wwi	wweur	nòt	peur'-fekt-li	kòn-vinst''		dhèt	hèm'-lèts
te	vertellen.	Als	wij	waren	niet	volkomen	overtuigd		dat	Hamlet's

Father	died]	10	before	the	play	began,]	there	would	be
faadh'-er	daid		be-foor''	dhe	plee	be-Gèn'	dheer	wwôed	bi
vader	stierf		eer	het	tooneelstuk	begon	daar	zou	zijn

nothing	more	remarkable	11	in	his	taking	a	stroll]	12	at
nuth'-ing	moor''	re-maark'-ebl		in	hiz	teek'-ing	e	strool		èt
niets	meer	opmerkelijks		in	zijn	nemen	eene	omwandeling		bij

night,]	13	in	an	easterly	wind,]	14	upon	his	own	ramparts,]
nait''		in	en	iest'-er-li	wwind		up-òn'	hiz	oon	rèm''-perts
nacht		in	een	oostelijken	wind		op	zijne	eigene	wallen

than	there	would	be	in	15	any	other	middle-aged	gentleman]
dhèn	dheer	wwôed	bi	in		èn'-i	udh''-er	midl'-eedzjd	dzjèntl'-mèn
dan	daar	zou	zijn	in		eenigerlei	ander	middelbare jaren tellend	heer

16	rashly]	turning	out	17	after	dark]	18	in	a	breezy	spot]	—
	rèsj'-li	turn'-ing	òut		aaft'-er	daark''		in	e	briez'-i	spòt''	
	onbezonnen (zich)	wendende	buiten		na	donker		in	eene	windige	plaats	

say	Saint	Paul's	Churchyard	for	instance	—	literally	19	to
see	sènt	paolz	tsjeurtsj''-jaard	fòr	in'-stèns		lit''-er-el-li		tôe
zeg	Sint	Paulus'	kerkhof	voor	voorbeeld		letterlijk		om te

astonish	his	son's	weak	mind.]
ès-tòn'-isj	hiz	sunz	wwiek	maind'
verbazen	zijns	zoons	zwakken	geest.

B. Hollandsche Vertaling.

(4e Oefening.)

De vermelding van Marley's begrafenis brengt mij terug tot het punt, van waar ik ben uitgegaan. Er is geen twijfel, dat Marley dood was. Dit moet duidelijk begrepen

worden, of er kan niets wonderlijks komen van de geschiedenis, die ik ga vertellen. Indien wij niet volkomen overtuigd waren, dat Hamlet's vader gestorven was eer het stuk begon (te spelen), zou er niets opmerkelijkers wezen in zijn ronddolen des nachts, in den oostenwind, op zijne eigene wallen, dan er (gelegen) zou zijn in het (feit) van ieder ander heerschap van middelbaren leeftijd, (die) na (het vallen van de) duisternis schielijk uitging naar eene aan den wind blootgestelde plaats — bij voorbeeld (naar) het Sint-Paulus-kerkhof — louter om het zwakke gemoed van zijnen zoon te vervullen met verbazing en ontsteltenis.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
Zie de op blz. 18 gegevene voorschriften.

Antwoorden
op de in brief 2 vervatte opgaven.

Opgave 1 van § 69 (blz. 34).

1. doubts. — 2. registers. — 3. burials. — 4. clerks. — 5. undertakers. — 6. mourners. — 7. names. — 8. doors. — 9. nails. — 10. coffins. — 11. trades. — 12. similes.

Opgave 2 van § 69 (blz. 34): ancestor.

N.B. In *doubts*, zoo ook in het in opgave 6 volgende *events*, heeft de *s*, die het meervoud vormt, den scherpen „s"-klank; in al de overige hier en in opgave 6 vermelde voorbeelden klinkt die *s* zacht als „z".

Opgave 3 (blz. 40). Gesprekken:

Will you breakfast with me? — I thank you, with all my heart. — Will you take coffee? — Yes, madam, and if you permit me, I will take some eggs, if they are boiled hard. — No, sir, they are boiled soft. Will you take some broiled ham or a little toast? — No, I thank you, I prefer rolls. — May I trouble you for the butter? — Here is the butter. — Thank you; the butter is very fresh; how much must you pay for it? — Eight pence, sir. — It is much cheaper than at Berlin.

Opgave 4 (blz. 42):

N.B. In deze volzinnen is het onderwerp (*subject*) gedrukt met **vette letters**, en het gezegde (*predicate*) *cursief*.

1. **Scrooge** was Marley's *partner*.
2. The **registers** were *signed* by his friends.
3. A **burial** is a sad *business*.

Opgave 5 (blz. 42):

Zelfstandige naamwoorden:

Scrooge. – partners. – years. – executor. — administrator. — assign. — legatee. — friend. — mourner. — event. — man. — business. — day. — funeral. — bargain.

Bijvoeglijke naamwoorden:

dead. — sole. — residuary. — sad. — excellent. — undoubted.

Werkwoorden: knew. — was. — did. — could. — be. — were. — don't — know. — cut. — solemnised.

Opgave 6 (blz. 42):

1. executors. — 2. administrators. — 3. assigns. — 4. legatees. — 5. mourners. — 6. events. — 7. days. — 8. funerals. — 9. bargains.

Opgave 7 (blz. 42):

1. partner. — 2. year.

Opgave 8 (blz. 42):

Onvolm. verl. tijd: knew. — was. — did. — could. — were. — solemnised.

Tegenwoordige tijd: don't.

Opgave 9 van § 82 (blz. 42):

1. a clergyman. — 2. a doubt. — 3. a clerk. — 4. an undertaker. — 5. a mourner. — 6. a register. — 7. a burial. — 8. a hand. — 9. an ancestor. — 10. a year. — 11. an executor. — 12. an administrator. — 13. an assign. — 14. a good administrator. — 15. an unhallowed day. — 16. an event. — 17. a sad event. — 18. a business. — 19. an excellent business.

Opgave 10 van § 84 (blz. 43):

1. A clerk and an undertaker were friends.
2. Our ancestors were partners.

Opgave 11 van § 85 (blz. 43):

1. Was Marley dead? — 2. Were the registers signed? — 3. Is the name good? — 4. Were the legatees sad? — 5. Shall the days be solemnised? — 6. Will you disturb our friends? — 7. Could he know my name?

Opgave 12 (blz. 47). Gesprekken:

2. Good morning, madam. — I thank you, sir; did you sleep well? — Yes, madam, very well; and how are you? — My cough is much better to-day. — At what o'clock did you go to bed? — I think it was half past eleven. — I should advise you not to go to bed so late. — Your advice is very good and kind; I shall follow it.

3. Will you take a walk? — Yes, sir, will you go with me? — No, I thank you, I will post this letter; but pray, where is the next letter-box? — At the corner of this street; shall I go with you? — No, I thank you, you are very kind, but I will not trouble you; I must go now; it is half past six, and the train starts at eight o'clock.

4. Good evening, sir. — Good evening, how do you do? — I thank you, very well, and you? — Not well, I have a cough. — You will permit me to advise you to go early to bed to-night and to take a cup of tea. — I thank you, sir, I should do so, but I must go to Richard's. — Are you fond of Richard? — Yes, sir, very fond.

5. What o'clock is it? — It is half past eleven. — At what o'clock do you generally breakfast? — At ten o'clock in winter. — And in summer? — At nine o'clock. — You breakfast much later than I; I breakfast at seven o'clock in summer, and at eight o'clock in winter. — Your hours are very early, when compared to the hours which I keep. — At what o'clock are you generally up? — At nine o'clock in winter. — You rise later than I; I am generally up at eight o'clock, and rising so early makes me healthy. — It might be so with me, but I am very fond of my bed, and this prevents me from rising early.

☞ Opzettelijk laten wij in de beantwoording of uitwerking der opgaven en in afdeeling D de uitspraak der Engelsche woorden achterwege. Ieder beoefenaar, die de voorafgegane brieven „volgens ons voorschrift" bestudeerd heeft, zal al die woorden volkomen juist weten uit te spreken. Men heeft daarin tevens alweder een bewijs voor de juistheid onzer bewering, dat eene grondige studie reeds in den eersten aanvang een zeker genot doet smaken — namelijk de zelfvoldoening van eene dadelijke toepassing van het geleerde — terwijl men bij alle oppervlakkige oefening telkens genoodzaakt is weder achteruit te gaan om zich gewisheid te verschaffen, doordien men nooit zeker van zijne zaak is, waardoor men op den duur niet alleen belemmerd wordt in den voortgang der studie, maar tevens ieder oogenblik gevaar loopt zich verkeerdheden aan te wennen, die naderhand niet licht meer zijn af te leggen.

* * *

Naar de hier volgende vertaling moet de door den leerling zelf gemaakte vertaling verbeterd, en naar die verbeterde vertaling moeten de Gesprekken (blz. 39, 40, 46, 47) van buiten geleerd worden.

Les 3 (blz. 39). Gesprekken. 3. Is het ontbijt klaar? — Ja, mevrouw! het is geheel gereed. — Wat wilt gij gebruiken? [wat] thee of koffie? — Ik zal u [bedanken voor] (verzoeken om) een kop koffie, asjeblieft. — Vergun mij u wat gebraden ham te geven, of hebt gij liever eieren? — Als eieren zacht gekookt zijn, houd ik er zeer veel van. — Deze zijn zacht en die hard; asjeblieft, (bedien) [help] u zelven (met) [aan] hetgeen (u) het aangenaamst is. — Deze boter is zeer versch. Mag ik u lastig vallen om het zout? — Wilt gij niet (nog een) [een ander] broodje nemen of wat geroost brood? — [Neen], ik dank u, ik (ben klaar met) [heb geëindigd] mijn ontbijt. — Dan denk ik (dat) wij eene kleine wandeling zullen (doen) [nemen]. — Met alle genoegen.

4. Eilieve, leen mij (eens) een vel papier; ik zal het (u) morgen teruggeven. — Met alle genoegen; welke soort van papier wilt gij hebben? — Postpapier, asjeblieft, het is om een brief naar Duitschland te schrijven. — Hier is mijn lessenaar; gij zult er al het noodige [gereedschap] om te schrijven in vinden. — Gij zijt zeer vriendelijk. — Zal ik [om] de meid bellen om uwen brief op de post te brengen? — Ik ben van plan hem zelf weg te brengen [woordelijk: Ik denk ik zal nemen het mij zelf]: waar is de dichtstbij zijnde brievenbus? — Op den hoek van de (volgende) [naaste] straat. Ik zal met u (mede) gaan (om) u te wijzen waar het is. — Hoeveel moet ik voor dezen brief betalen tot Berlijn? — Zes pence naar (alle steden) [eenigerlei stad] (in) [van] Pruisen. — (Dat) [Het] is drie pence goedkooper dan twee jaren geleden. — Het is nog zeer duur, [wanneer] vergeleken bij ons Engelsche briefport van slechts een penny door het (geheele) [koninkrijk] (rijk). — Wanneer (vertrekt) [zal] de avond-trein [vertrekken]? — Om acht uren. — Dan ben ik nog in tijds, want het is nu pas [een] kwartier over (zessen) [zes].

Les 4 (blz. 46). Gesprekken. 5. Hoe laat verkiest u morgen ochtend geroepen te worden [woordelijk: wat tijd, mijnheer! zoudt gij willen te zijn geroepen in den morgen]? — Roep mij om vijf uren. — Wie klopt (daar)? — Het is vijf uren, mijnheer! — (Binnen!) [woordelijk: kom in]. — Zijn mijne kleederen geborsteld en mijne laarzen (gepoetst) [schoongemaakt]? Breng mij wat (warm) [heet] water (om mij te scheren) [voor scherende]? (Welk) [wat soort van] weder is het? — Het regent zeer hard. — Hoe lang heeft het geregend? — Het heeft [gedurende = *for*] de laatste twee uren geregend. — Ik denk het zal spoedig opklaren. — De lucht is te (donker) [bewolkt], mijnheer! — Maar de wolken schijnen (te breken) [te zijn brekende]. — Zeg den heer des huizes (of hij mijne nota gereed zal maken) [te hebben zijn briefje gereed], opdat ik [het] betalen kunne zoodra [als] het ontbijt (afgeloopen) [over] is. — Ik heb u wat (klein geld) [wisselspecie] bezorgd, mijnheer! (dat) [klein geld] is altijd dienstig op reis. — Breng mijn koffer naar de vigilante.

6. Ik wensch een lichten hoed te hebben. — Deze zijn licht, en toch zoo sterk, dat ze [een] zeer langen [tijd] zullen duren. — De zijde van dezen hoed is te lang, de bol te hoog, en de rand te smal. — Zulke hoeden zijn nu in (de) mode. — Maar de modes van dit land zijn niet dezelfde als in het buitenland. — [Zie, mijnheer] hier is (er) een [met] mooi kort (van) haar, lager (van) bol, en breeder (van) rand. — Dat is wat ik hebben wil, als hij (mij pas is) [passen zal] — neen, hij is te groot. — Dat is niets, hier is een andere; ik heb (ze in) alle grootten. — Deze is goed; wat is de prijs? — Zestien shillings. — Dat is veel geld. (Kan dat niet iets minder) [kondet gij nemen niets af]? — (Ik overvraag nooit) [Ik laat van den prijs vallen nooit iets]. — (Nu) [wel dan] laat hem maar t'huis bezorgen met de nota, Strand No. 195. Vraag (maar) naar mijnheer Nutt.

N.B. Om zich te vergewissen, of men deze gesprekken goed in zijn geheugen heeft geprent, vertale men die weder in het Engelsch, daarbij wel overzettende al wat tusschen hoekige parenthesen [ ], doch niets van 'tgeen tusschen ronde parenthesen ( ) staat.

Slot-opgave I (blz. 48):

1) Juist alsof men den Hollandschen tweeklank „oe" uit gaat spreken.
2) Met een aanslag van den Hollandschen „oe'-klank er voor.
3) De in sommige gevallen iet of wat naar den korten „a"-klank zweemende, doch altijd naar den korten „e"-klank gelijkende klank der „e" in het Hollandsche woord „hen".
4) De geboren Engelschman, die zijne taal beschaafd spreekt, laat dadelijk achter de „w" eene soort van uitademing hooren; doch voor vreemdelingen is het raadzamer de „wh" uit te spreken volkomen als de „w".
5) Men moet altijd een bijna onmerkbaren aanslag van den „i"-klank laten hooren vóór den „j"-klank, dien de y als consonant heeft.
6) Met eene trillende of snorrende beweging van den tip der tong.
7) Met eene zacht trillende of snorrende beweging van het keellelletje achter in den mond.
8) Dat die lettergreep den klemtoon heeft.
9) Dat op die lettergreep sterker klemtoon valt dan op eenige andere, en dat het woord den sterksten klemtoon moet hebben van al de woorden, waaruit de volzin bestaat.
10) De afscheiding tusschen de lettergrepen, waaruit een woord bestaat.
11) De toonlooze e-klank, zooals wij dien hooren in het Hollandsche woord „benauwd".
12) De klank van eene zeer zachte, uitermate zachte „k".

Slot-opgave II (blz. 48):

Om zich te vergewissen of men deze opgave volkomen juist heeft uitgewerkt, vergelijke men (zooals reeds blz. 48 gezegd) woord voor woord met de uitspraak, afgebeeld onder de woorden in „Tekst A".

(6e Oefening.) D. Spraakkunst.

we were

[§ **93**.] In de §§ 70 en 83 (blz. 34 en 42) hebben wij de persoonlijke voornaamwoorden *I*, *you*, *he*, *it*, leeren kennen. Hier ontmoeten wij het voornaamwoord *we* voor verscheidene onderwerpen (*subjects*) van den eersten persoon, of, met andere woorden uitgedrukt: *we*, wij, is het meervoud van *I*, ik.

Dat *were* de vorm van het werkwoord voor meer dan één onderwerp is, terwijl *was* de vorm van datzelfde werkwoord is voor slechts één onderwerp, hebben wij reeds gezien in § 84 (blz. 42).

nothing wonderful can come; How could it be otherwise?

[§ **94**.] In § 71 (blz. 35) hebben wij gezien welken invloed de tijd, waarin het werkwoord staat, uitoefent op den vorm van dat werkwoord. Bij de vormen *is* voor den tegenwoordigen, en *was* voor den onvolmaakt verledenen tijd, welke beiden wij daar hebben leeren kennen, komt hier nog *can* voor den tegenwoordigen, en *could* voor den onvolmaakt verledenen tijd.

I am going to relate.

Ik ga nu vertellen.

[§ **95**.] In § 71 (blz. 35) werd de toekomende tijd *you will permit* gevormd door samenstelling met 't hulpwerkw. *will*. Hier hebben wij een toekomenden tijd, gevormd door samenstelling met *I am going*, ik ben gaande. Deze vorm wordt gebezigd, wanneer men eene zeer nabij zijnde toekomst bedoelt, die in het Hollandsch wordt aangeduid door bijvoeging van het woordje „nu" of „thans", welke bijvoeging echter veelal niet eens noodig is.

There is no doubt;
I am going.

[§ **96**.] a) Gelijk wij tot hiertoe verscheidene vormen van het werkwoord gevonden hebben, die door den tijd of door het getal bepaald werden, zien wij hier, dat de vorm van het werkwoord anders wordt, al naarmate het onderwerp tot een anderen persoon behoort. Het werkwoord heeft dus even goed persoonsvormen als het voornaamwoord, beiden moeten met elkander overeenstemmen, even als het getal van het werkwoord overeen-

stemmen moest met het getal van het onderwerp. *am* is de eerste, en *is* de derde persoon van het enkelvoud.

b) Bij vergelijking van de volzinnen:

we were *convinced*,

Scrooge and he were *partners*,

zien wij, dat in 't meervoud de eerste en de derde persoon overeenstemmen.

Opgave 1. Vertaal.

1. Ik ben een geestelijke.
2. Ik ga nu beginnen.
3. Wij waren vrienden.
4. Wij willen niet komen.
5. Kan hij [2]dood [1]zijn?

a breezy spot.

[§ **97.**] In § 46 en 47 (blz. 19 en 20) hebben wij het bijvoeglijk naamwoord leeren kennen als gezegde (als *predicate*).

In den volzin: *Old Marley was as dead as a door-nail*, is *dead* het gezegde van het onderwerp *Marley*. Het bijvoeglijk naamwoord, dat een zelfstandig naamwoord nader bepaalt zonder het gezegde daarvan te zijn, wordt genoemd het **attribuut** van het zelfstandig naamwoord (Engelsch *attribute*, spr. èt''-trib-joet'). In de verbindingen: *the chief mourner*, *the sad event*, *an undoubted bargain*, *an easterly wind*, *a breezy spot* zijn de bijvoeglijke naamwoorden *chief*, *sad*, *undoubted*, *easterly*, *breezy* de attributen van de zelfstandige naamwoorden *mourner*, *event*, *bargain*, *wind*, *spot*.

Opgave 2. Vertaal:

1. Een goede naam is een goed ding.
2. Ik ken [*know*] eene wonderlijke geschiedenis.
3. De heer stierf in een donkeren nacht.

[§ **98.**] In de verbindingen: *Scrooge's name*, *Marley's funeral*, *Hamlet's Father*, *Saint Paul's Churchyard* zijn de zelfstandige naamwoorden *name*, *funeral*, *Father*, *Churchyard* nader bepaald door de daarvóór staande zelfstandige naamwoorden *Scrooge's*, *Marley's*, *Hamlet's*, *Saint Paul's*; deze vier laatste zelfstandige naamwoorden zijn de attributen der vier eerstvermelde, vóór welke ze geplaatst zijn. Al deze als attribuut gebezigd wordende zelfstandige naamwoorden hebben den uitgang *'s* (eene *s* met eene apostrophe er voor).

☞ Deze vorm van het zelfstandig naamwoord, waarin het als attribuut van een ander zelfstandig naamwoord staat en waardoor iets, dat tot dat zelfstandig naamwoord behoort, dus een bezit, wordt aangeduid, heet possessief of bezittelijke vorm, *possessive* (pòz-zès'-siv), van *possess* (pòz-zès'), bezitten.

De possessief der zelfstandige naamwoorden wordt gevormd door achter het zelfstandig naamwoord eene *'s* (*s* met apostrophe er voor) te voegen. In tegenstelling van den possessief heet de vorm, waarin 't zelfstandig nw. als onderwerp (*subject*) gebezigd wordt, subjectief of onderwerpelijke vorm, *subjective* (sub-dzjèk'-tiv).

Over de uitspraak van den possessief *Scrooge's*, zie § 63 blz. 22.

Opgave 3. Vertaal:

1. Ik ken des geestelijken twijfelingen.
2. Des kosters naam was Marley.
3. Ik ken 's-voornaamsten rouwers vriend.
4. Is eens vaders hand zwak (§ 107)?

[§ **99.**] Daar het persoonlijk voornaamwoord in de plaats van een zelfstandig naamwoord gesteld kan worden, moet er ook voor het persoonlijk voornaamwoord een vorm bestaan, die overeenstemt met den possessief. Wij vinden dan ook werkelijk, waar het onderwerp I is, **my** *unhallowed hands*; waar het onderwerp **we** is, vinden we **our** *ancestors*; en waar het onderwerp **he** is, vinden we **his** *burial*, **his** *hand*: wij zien dus, dat *my*, *our* en *his* de possessieven zijn, die behooren bij de subjectieven *I*, *we*, *he*, of, zooals men het doorgaans uitdrukt, *my* is het bezittelijk voornaamwoord van den eersten persoon enkelvoud, *our* is het bezittelijk voornaamwoord van den eersten persoon meerv., *his* is het bezittelijk voornaamwoord van den derden persoon enkelvoud.

Behalve het bezittelijk voornaamwoord kan ook nog een bijvoeglijk naamwoord als gezegde bij hetzelfde zelfstandig naamwoord staan, b. v.: *my* own *knowledge*, *his* own *ramparts*, *his* sole *executor*, enz.

Opgave 4. Vertaal:

1. Onze vaders waren vrienden.
2. Hij begon met zijne geschiedenis.
3. Mijns zoons naam is Karel.
4. De heer onderteekende met zijne eigene hand.

The register of his burial.

[§ **100.**] Een zelfstandig naamwoord kan 't attribuut van een ander zelfst. naamw. zijn, zonder in den possessief te staan.

Het zelfst. naamw. *the register* heeft het zelfst. nw. *his burial* als attribuut bij zich, en toch staat *his burial* niet in den possessief.

Evenzoo is 't met *the wisdom of our ancestors*; *an excellent man of business*; *the very day of the funeral*.

Het woordje *of*, dat voor het attribuut gezet is, om aan te duiden in welke betrekking dat zelfst. naamw. staat tot het zelfst. naamw. dat voorafgaat, heet voorzetsel, *preposition* (prèp-òz-zis'-sjun).

De voorzetsels, die wij tot hiertoe ontmoet hebben, zijn: *about*, *of*, *by*, *upon*, *for*, *to*, *in*, *on*, *with*, *from*, *at*, *after*. De Engelsche voorzetsels, zooals men uit

de weinige tot hiertoe voorgekomene voorbeelden zien kan, hebben in het Hollandsch verschillenderlei beteekenissen, b. v.: *the register* of *his burial*, de acte *van* zijne begrafenis; *I know* of *my own knowledge*, ik weet *uit* mijne eigene kennis; *piece* of *ironmongery*, stuk... ijzerwaar; *the wisdom* of *our ancestors*, de wijsheid *onzer* voorvaderen; of *course*, natuurlijk; *man* of *business*, man *van* zaken; *the mention* of *Marley's funeral*, de vermelding *van* Marley's begrafenis. Om de verschillende beteekenissen van het woordje *of* reeds langzamerhand te leeren, geve men op ieder geval, dat zich voordoet, nauwlettend acht. Wij zullen later van de beteekenissen der voorzetsels een beknopt overzicht geven.

Ieder zelfst. naamw. in den possessief kan vervangen worden door datzelfde zelfst. nw. in den subjectief met het voorzetsel *of*. Maar daarentegen kunnen niet alle zelfst. naamw., die met het voorzetsel *of* voorkomen, vervangen worden door den possessief. Men kan derhalve even goed zeggen: *The clergyman's doubts* en *the doubts* of *the clergyman; the chief mourner's friend* en *the friend* of *the chief mourner; a father's hand* en *the hand* of *a father; Scrooge's name* en *the name* of *Scrooge; Hamlet's father* en *the father* of *Hamlet; Marley's funeral* en *the funeral* of *Marley*.

Opgave 5. Vertaal:

1. Ik ga nu de twijfelingen van den geestelijke beschouwen.
2. Wij waren in het land onzer voorvaderen.
3. Gij moet de geschiedenis van ons kerkhof weten.
4. Hij vierde den dag van zijns vaders begrafenis.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

mention.

[§ **101**.] De uitgang... *tion* wordt uitgesproken „sjun", waarbij de korte u-klank bijna toonloos is. Volgt die uitgang onmiddellijk achter *s* of *x*, dan wordt duidelijk de „t" uitgesproken, dus niet „sjun" maar „tjun", bijna als „tsjun", b. v.: *question* (kwwès'-tjun), vraag; *mixtion* (miks'-tjun), mengsel.

back.

[§ **102**.] *ck* wordt altijd uitgesproken als *k*, en geeft aan de voorafgaande vocaal den gebruikelijksten korten klank, b. v.: *back* (bèk), terug; *neck* (nèk), nek; *lick* (lik), likken; *lock* (lòk), slot; *luck* (luk), geluk.

point.

[§ **103**.] *oi* en *oy* worden altijd uitgesproken zooals wij het in § 19 (blz. 7) geleerd hebben, dus òi; uitgezonderd sommige aan het Fransch ontleende woorden, die in 't Engelsch nog niet het burgerrecht hebben; wij zullen die later leeren kennen. Men wachte zich zorgvuldig voor de uitspraak „ai", die door den gemeenen man veelal aan de spelling „oi" gegeven wordt, en ten zeerste is af te keuren. Slechts één woord is er, waarin de „oi" werkelijk als „ai" uitgesproken wordt, namelijk het woord *choir* (kwwair), koor, dat trouwens ook wel gespeld wordt *quire*, geheel in overeenstemming met de uitspraak.

this.

In *this* klinkt de *s* scherp gelijk in het Hollandsche woord „mis"; terwijl de *s* in *brings* zacht klinkt als eene *z*. Zie § 55 (blz. 21), § 59 (blz. 22), § 67 (blz. 23).

nothing.

[§ **104**.] Ofschoon „nothing" is samengesteld uit *no* (noo) en *thing* (*thing*), wordt evenwel de *o* der eerste lettergreep niet lang uitgesproken als „oo" in „noot", maar kort gelijk de „u" in „nut"; de uitspraak van het geheele woord is dus nu*th*'-*ing*. Eene dergelijke afwijking, niet alleen in de uitspraak, maar tevens in de spelling, ontmoeten wij in het woord *therefore* (dheer'-foor), samengesteld uit *there*, daar, en *for* (fôr), voor. Ook in *Saint Paul* wordt het woord *Saint* uitgesproken met den korten klank „è" (namelijk „sènt") ofschoon *Saint*, als 't alleen staat, uitgesproken wordt met den langen klank „ee" (nl. „seent"). Zoo wordt ook in *threepence* de lange i-klank van *three* (*th*ri) vervangen door den korten i-klank, en dit woord wordt uitgesproken: *th*rip'-pens.

relate; remarkable.

Over de toonlooze *e* in het voorvoegsel of woordlidje *re*, zie § 78 (blz. 36).

would.

Over de stomme *l*, zie § 87 (blz. 43).

stroll.

[§ **105**.] Vóór *ll* wordt de *o* altijd uitgesproken met den langen „oo"-klank (strool), alleen uitgezonderd de woorden *doll* (dòl), pop, en *loll* (lòl), luieren.

night.

Over de stomme *gh*, zie § 76 (blz. 35).

wind.

Over deze uitzondering (korte „i" vóór *nd*), zie § 72 (blz. 35).

than; father; other.

[§ **106**.] In § 53 (blz. 21) hebben wij de woorden leeren kennen, die den zachten lispklank „dh" hebben als aanvangs-klank.

Voor de uitspraak van de *th* als uitgang diene voorloopig, dat de woorden, die met eenerlei spelling voorkomen als tweeërlei rededeelen, den scherpen lispklank

hebben als zelfstandig naamw., en den zachten lispklank als werkwoord. Zie § 31 (blz. 11).

Komt de *th* echter voor, tusschen twee vocalen geplaatst *in* een woord, dan heeft dit letterteeken in zuiver Engelsche woorden den zachten „dh"-klank, en daarentegen in vreemde woorden, die aan het Grieksch of aan het Latijn ontleend zijn, den scherpen lispklank „*th*".

Den zachten lispklank „dh" hebben: *father* (faadh'-*er*), vader; *rather* (raadh'-*er*), liever; *lather* (lèdh'-*er*), zeepsop; *gather* (gèdh'-*er*), verzamelen; *feather*, (fèdh'-*er*), veder; *leather* (lèdh'-*er*), leder; *weather* (wwèdh'-*er*), weder; *together* (tôegèdh'-*er*), te zamen; *wether* (wwèdh'-*er*), hamel; *whether* (wwèdh'-*er*), of; *heathen* (hiedhn), heiden; *hither* (hidh'-*er*), herwaarts; *thither* (dhidh'-*er*), derwaarts; *whither* (wwidh'-*er*), waarheen; *wither* (wwidh'-*er*), verwelken; *either* (iedh'-*er*), een van beiden*); *neither* (niedh'-*er*), geen van beiden; *brother* (brudh'-*er*), broeder; *mother* (mudh'-*er*), moeder; *other* (udh'-*er*), ander.

Den scherpen lispklank „*th*" hebben: *antipathy* (èn-tip'-a-*thi*), antipathie, afkeer; *atheist* (ee'-*thi*-ist), atheïst, godloochenaar; *authority* (ao-*thò*r'-it-ti), autoriteit, gezag; *theatre* (*thi*'-eetr), schouwburg.

Meer over de zachte en scherpe „th" later.

started; dark.

Over de *a* als „aa", zie § 48 (blz. 20).

Saint Paul's Churchyard.

[§ **107**.] In *Hamlet's Father* staat het woord *Father* met eene groote aanvangsletter, omdat het in het treurspel evenzeer de rol beteekent als een persoonsnaam (§ 64, 2; blz. 23). In *Saint Paul* wordt *Saint*, ofschoon een bijvoeglijk naamw., als bestanddeel van den persoonsnaam beschouwd, en heeft als zoodanig eene groote S. Het woord *churchyard* op zich zelf wordt altijd geschreven met eene kleine aanvangsletter; doch hier staat het, even als *'Change* in § 66 (blz. 23), als de naam van eene eenige plaats, daar er in geheel Londen slechts één *Saint Paul's Churchyard* bestaat. Plaatsnamen, zoowel als persoonsnamen, heeten eigennamen, en vereischen eene groote aanvangsletter.

literally.

[§ **108**.] Over de uitspraak van den uitgang *ly* als „li" in dit woord, zoomede in de woorden *distinctly*, *perfectly*, *easterly* en *rashly*, zie § 75 (blz. 35).

Het woord *literally* en de daarmede verwante woorden worden in het Engelsch met één *t* geschreven, terwijl de woorden van gelijke beteekenis in het Fransch, zooals *littéralement*, twee tees (*tt*) hebben.

*) *Either* wordt ook wel uitgesproken: aidh'-*er*.

[§ **109**.] **Eenlettergrepige Oefeningen** over den vocaalklank „oo", den alphabetischen klank der letter *o*.

(Zie les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

O	(oo)	o.
go	(Goo)	gaan.
ho	(hoo)	ho!
lo	(loo)	zie.
no	(noo)	neen; geen.
so	(soo)	zoo.
globe	(Gloob)	globe.
robe	(roob)	japon.
ode	(ood)	ode.
rode	(rood)	reed.
strode	(strood)	schreed.
rogue	(roog)	schelm.
Oh	(oo)	o! [steenkool.
coke	(kook)	uitgestoomde
poke	(pook)	poken.
smoke	(smook)	rook.
spoke	(spook)	sprak.
stroke	(strook)	streek.
woke	(wwook)	waakte.
hole	(hool)	gat.
mole	(mool)	havenhoofd; mol.
pole	(pool)	paal.
sole	(sool)	zool.
stole	(stool)	stal.
poll	(pool)	stemmen.
roll	(rool)	rollen.
scroll	(skrool)	perkament-rol.
stroll	(strool)	ronddolen.
toll	(tool)	tolgeld.
dome	(doom)	dom, koepel.
home	(hoom)	eigen haard.
bone	(boon)	been.
cone	(koon)	kegel.
drone	(droon)	hommel.
stone	(stoon)	steen.
throne	(*th*roon)	troon.
tone	(toon)	toon.
grope	(Groop)	tasten.
hope	(hoop)	hoop.

(Voortzetting in de volgende les.)

(8e Oefening.) **F. Lexicographie.**

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

brings, brengt. — *me*, mij, me. — *started*, stortte. — *this*, deze. — *must*, moet. — *understood*, samengesteld uit *under*, onder, en *stood*, gestaan. — *wonderful*, samengesteld uit *wonder*, wonder, en *ful*, vol. — *can*, kan. — *come*, komen. — *going*, gaande. — *we*, wij, we. — *father*, vader. — *died*, verwant met *dead*, dood. — *before*, bevorens. — *began*, begon. — *would*, wilde (verbasterd: wou). — *more*, meer. — *night*, nacht. — *easterly*, oostelijk. — *wind*, wind. — *than*, dan. — *other*, ander. — *rashly*, rasschelijk. — *out*, uit. — *after*, achter. — *churchyard*, samen-

gesteld uit *church*, kerk, en *yard*, gaard, hof. — *son*, zoon. — *weak*, week, zwak. — *mind*, zelfstandig naamwoord, gelijkluidend met het werkwoord *mind*, meenen.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

mention, mention. — *funeral*, funérailles. — *point*, point (punt). — *distinctly*, distinctement. — *story*, histoire. — *relate*, verwant met: relation. — *perfectly*, parfaitement, verwant met: perfection. — *convinced*, convaincu. — *remarkable*, remarquable. — *at*, à. — *rampart*, rempart. — *turning*, tournant. — *Saint*, saint. — *instance*, instance. — *literally*, littéralement. — *astonish*, étonner.

Van gemengden oorsprong zijn: *middle-aged*, samengesteld uit *middle*, middel, en *aged*, âgé. — *gentleman*, samengesteld uit *gentle*, gentil, en *man*, man.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Wat brengt ons terug tot het begin?
2. Waartoe brengt ons de vermelding van Marley's begrafenis terug?
3. Tot welk punt? (In het antwoord eerst herhalen *To the point* .... en dan het antwoord laten volgen.)
4. Waaraan is geen twijfel?
5. *How must this be understood?*
6. Wat zou er anders van de geschiedenis komen?
7. Waaruit kan niets wonderlijks komen?
8. Uit welke geschiedenis? (Antwoord: *Of the story*... en dan het antwoord.)
9. Waarvan moeten wij overtuigd zijn?
10. *When did Hamlet's father die* (dai, sterven)?
11. Waarin zou niets opmerkelijks liggen?
12. *When did he take a stroll?*
13. In welk weder ging hij wandelen?
14. *Where did he take a stroll?*
15. Welk ander iemand konde uitgaan?
16. Hoe kon die andere uitgaan?
17. Wanneer kon hij uitgaan?
18. Waarheen kon die gaan?
19. Tot welk einde konde hij uitgaan?

(10e Oefening.) H. Gesprekken.

7.

One (wwun), men.
perceives (*per*-sie**vz**'), merkt.
decrease (*de*-kries'), afnemen, korter worden.

One perceives that the days begin to decrease.

sign (sain), teeken.
fine (fain), schoon.
soon (soen), spoedig.
end (èn**d**), einde.

It is a sign that the fine days will be soon at an end.

always (aol'-wwee**z**), altijd.
sometimes (sum'-taim**z**), somtijds.
summer (sum'-*mer*), zomer.
weather (wwèdh'-*er*), weder.
autumn (aot'-um), najaar, herfst.
spring (spri*ng*), voorjaar, lente.

Not always; we sometimes have summer weather in autumn, and winter in spring.

intend (in-tèn**d**'), van plan zijn.
pass (paas), doorbrengen.
London (lun'-den), Londen.

Do you intend to pass the winter in London?

accompany (èk-kum'-pèn-ni), vergezellen.
cousin (ku**z**n), neef.
South (sòu*th*), zuiden.
France (fraans), Frankrijk.

No I shall accompany my cousin to the South of France.

climates (klai'-mèts), klimaten.
Europe (joe'-roop), Europa.
suppose (sup-poo**z**'), vooronderstel.

That is one of the finest climates of Europe: I suppose you have friends there?

yes (jès), ja. — *uncle* (unkl), oom.
resides (re-zai**dz**'), woont.
constantly (kòn'-stènt-li), bestendig.
on account of (òn èk-kòunt' òv), voor.
health (hèl*th*), gezondheid.
sent (sènt), gezonden. — *us* (us), ons.
invitation (in-vi-tee'-sjun), uitnoodiging.
spend (spèn**d**), doorbrengen.
season (sie**z**n), jaargetijde.

Yes, my uncle resides there constantly on account of his health, and he has sent us an invitation to spend the winter season with him.

exceedingly (èk-sie**d**'-*ing*-li), bijzonder.
agreeable (*e*-gri'-*e*bl), aangenaam.
wish (wwisj), wensch.
pleasant (plè**z**'-ent), genoeglijk.
journey (dzj**eur**'-ni), reis.

That will be exceedingly agreeable: well! I wish you a pleasant journey.

obliged (òb-blai**dzd**'), verplicht.

I am much obliged to you.

now (nòu), nu.

Now I will wish you good night!

why (wwai), waarom.
such (sutsj), zulk.
hurry (hur'-ri), haast.

Why are you in such a hurry to go?

sup (sup), het avondeten gebruiken.
nine (nain), negen.
promised (pròm'-i**zd**), beloofde.
home (hoom), te huis.
by (bai), omstreeks, tegen.

We generally sup at nine, and I promised to be home by that time.

then (dhèn), dan.
hope (hoop), hoop.
pay (pee), betalen, (hier:) brengen.
longer (lòng'-*er*), langer.
visit (vi**z**'-it), bezoek.

Well then, good night, but I hope you will soon pay me a longer visit.

6e LES.

Verschiebe Nichts, mein säumig Herz,
Auf eine bess're Zeit!
Auf Zeitverlust folgt Reu und Schmerz,
Auf Trägheit Traurigkeit.
Karl Geib.

Verschuif toch, mijn nalatig hart!
Wat gij te doen hebt niet:
Op tijdverlies volgt rouw en smart,
Op traagheid volgt verdriet.
S. d. B.

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Scrooge never painted out 1 Old Marley's name.] There it
skroedzj nèv'-*er* peent'-*ed* òut'' oold maar'-liez neem'' dheer it
Scrooge nooit streek uit ouden Marley's naam. Daar het

stood, 2 years afterwards,] 3 above the warehouse door:]
stoed'' jierz aaft'-*er*-wwerdz *e*-buv' dhe wweer''-hòus door
stond jaren naderhand, boven de pakhuis deur:

4 Scrooge and Marley.] 5 The firm was known as Scrooge
skroedzjènd maar''-li dhe feurm wwòz noon'' èz skroedzj
Scrooge en Marley. De firma was bekend als Scrooge

and Marley.] Sometimes 6 people new to the business] called
ènd maar'-li sum'-taimz piepl njoe'' tôe dhe biz'-nès kaold
en Marley. Somwijlen menschen nieuw aan de zaak noemden

Scrooge Scrooge, and sometimes Marley, but 7 he answered
skroedzj skroedzj ènd sum'-taimz maar''-li but hi aans'-*erd*
Scrooge Scrooge en somwijlen Marley, maar hij antwoordde

to both names:] 8 it was all the same to him.]
tôe boo*th* neemz it wwòz aol dhe seem' tôe him
op beide namen: het was alles het zelfde voor hem.

Oh! But he was a tight-fisted hand 9 at the grindstone,]
oo but hi wwòz *e* tait''-fist'-*ed* hènd èt dhe Graind''-stoon
O maar hij was een vastvuistige hand aan den slijpsteen,

Scrooge! a squeezing, wrenching, grasping, scraping,
skroedzj *e* skwwiez''-*ing* rèntsj''-*ing* Graasp''-*ing* skreep''-*ing*
Scrooge! een uitpersend wringend grijpend schrapend

clutching, covetous old sinner! Hard and sharp 10 as flint,]
klutsj''-*ing* kuv''-*e*-tus oold sin'-*ner* haard ènd sjaarp èz flint''
pakkend hebzuchtig oud zondaar! Hard en scherp als vuursteen

from which no steel had ever struck out 11 generous fire;]
fròm wwitsj noo stiel hèd èv'-*er* struk òut' dzjèn'-*er*-us fair''
van welken geen staal had ooit geslagen uit grootmoedig vuur;

secret and selfcontained, and 12 solitary as an oyster.]
si'-kret ènd sèlf''-kòn-teend', ènd sòl''-i-te-ri èz *en* òis'-*ter*
geheimhoudend en zelfbedwongen en eenzaam als een oester.

The cold within him froze 13 his old features,] nipped 14 his
dhe koold widh-in'' him frooz hiz oold fi'-tjurz nipt hiz
De koude in hem bevroor zijne oude gelaatstrekken, neep zijn

pointed nose,] shrivelled 15 his cheek,] stiffened 16 his gait;]
pòint'-*ed* nooz'' sjriv'-*eld* hiz tsjiek'' stif'-*end* hiz Geet''
puntigen neus, rimpelde zijne wang, maakte stijf zijn gang,

made 17 his eyes] red, 18 his thin lips] blue; and spoke out
meed hiz aiz rèd hiz *th*in lips bloe'' ènd spook òut''
maakte zijne oogen rood, zijn dun lippen blauw; en sprak uit

shrewdly	19	in	his	grating	voice.]	20	A	frosty	rime]	was
sjroed″-li		in	hiz	Greet′-*ing*	vòis″		*e*	fròs′-ti	raim″	wwòz
doorslepen		in	zijne	krassende	stem.		Een	winterachtig	rijp	was

on	his	head,	and	21	on	his	eyebrows,	and	his	wiry	chin.]
òn	hiz	hèd″	ènd		òn	hiz	ai″-bròuz	ènd	hiz	wair′-i	tsjin″
op	zijn	hoofd	en		op	zijne	wenkbrauwen	en	zijne	borstelige	kin.

He	carried	22	his	own	low	temperature]	always	about	with
hi	kèr′-ried		hiz	oon	loo	tèm′-*per-e*-tjur	aol′-wweez	*e*-bòut″	wwidh
Hij	droeg		zijn	eigen	laag	temperatuur	altijd	rond	met

him;	he	iced	23	his	office]	24	in	the	dog-days;]	and	25	didn't
him	hi	aist		hiz	òf′-fis		in	dh*e*	dòg″-deez	ènd		did′-*ent*
hem;	hij	maakte ijskoud		zijn	kantoor		in	de	hondsdagen;	en		deed niet

thaw	it	one	degree]	26	at	Christmas.]
*th*ao	it	wwun	d*e*-gri′		èt	kris″-mès.
ontdooien	het	één	graad		op	Kerstmis.

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Scrooge streek den naam van den ouden Marley nooit uit. Die stond daar, nog jaren naderhand, boven de deur van den winkel: Scrooge en Marley. De firma was bekend als Scrooge en Marley. Somwijlen noemden menschen, die de zaak niet kenden, Scrooge Scrooge, en somwijlen (noemden zij hem) Marley; maar hij luisterde naar beide namen; het was hem alles hetzelfde.

O! maar hij was een (echt vilmes voor zijne klanten), die Scrooge! een uitpersende, afhalende, plukkende, schrapende, alles grijpende en vangende, inhalige, oude zondaar! Hard en scherp als (een) vuursteen, waaruit geen staal (nog) ooit edel vuur had geslagen; geheimhoudend, en voor zich zelven, en eenzaam als een oester. De koude in zijn binnenste gaf iets ijskouds aan zijne oude gelaatstrekken, maakte zijn spitsen neus nog puntiger, plooide rimpels op zijne wang, maakte zijnen gang stijf, zijne oogen rood, zijne dunne lippen blauw, en sprak met sluwheid uit zijne krassende stem. Een winterachtig rijp lag over zijn hoofd, en op zijne wenkbrauwen, en op zijne borstelige kin. Hij droeg zijne eigene lage temperatuur altijd met zich om; als met eene ijskoude vervulde hij zijn kantoor in de hondsdagen, en ontdooide het geen enkelen graad met Kerstmis.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
(Zie blz. 18.)

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

A frosty rime was on his head.

[§ **110.**] In § 100 (blz. 53) hebben wij de voorzetsels leeren kennen, en wel kwamen ze daar in verbinding met het zelfst. naamw. als attribuut voor. Wij ontmoetten daar voornamelijk het voorzetsel *of* met het zelfst. naamw., als vertegenwoordigende den possessief of bezittelijken vorm.

Hier hebben wij 't zelfst. naamw. *head*, dat van 't voorzetsel *on* afhankelijk is, als gezegde (predicaat). Evenzoo vinden wij het zelfst. naamw. *simile*, afhankelijk van 't voorzetsel *in*, als gezegde in den volzin: *The wisdom of our ancestors is* in *the simile.* Nieuwe voorzetsels in deze les: *above, within.*

Opgave 6. Vertaal: (doodkist.

1. Mijn doode vriend lag [*was*] in zijne
2. Paul's vader staat [*is*] aan onze deur.
3. De firma der zaak staat [*is*] boven de deur.
4. Waren wij niet in 'tzelfde huis [*house*]?

[§ **111.**] A. In de volzinnen:

Hamlet's Father died;
The play began (Les 5);

behoefden de werkwoorden *died*, *began* slechts bij het onderwerp gezet, om eene volledige gedachte uit te drukken.

Nemen wij echter de volzinnen:
Scrooge signed *it* (Les 2);
My unhallowed hands shall not disturb *it;*
The cold within him froze *his old features;*
He iced *his office.*

Slechts gelezen tot de predicaats-werkwoorden *signed*, *disturb*, *froze*, *iced*, zonder het overige, zijn die volzinnen onvolledig: wij missen daarin „wat" Scrooge onderteekende, „wat" mijne handen niet zullen storen, „wat" de koude ijskoud maakte, en „wat" hij als met eene ijskoude vervulde.

Werkwoorden, die, zonder verdere bijvoe-

ging in betrekking gesteld met het onderwerp, eene gedachte uitdrukken, heeten onzijdige, *intransitive* (in-trèns'-i-tiv) *verbs*.

B. Werkwoorden, die, om eene volledige gedachte uit te drukken, nog een toevoegsel vereischen, heeten bedrijvende, *transitive* (trèns'-i-tiv) *verbs*.

C. Het woord, dat tot toevoegsel bij een bedrijvend werkw. dient, heet van dat werkwoord het voorwerp, *object* (òb'-dzjèkt), waarop 't werkwoord overgaat.

De zelfst. naamwoorden *features* en *office* zijn de voorwerpen der werkwoorden *froze* en *iced;* het voornaamw. *it* is het voorwerp der werkwoorden *signed* en *disturb*.

Zoowel zelfst. naamwoorden als voornaamwoorden kunnen voorwerpen (*objects*) der bedrijvende (*transitive*) werkwoorden zijn.

D. De vorm van het zelfstandig naamwoord of voornaamwoord, waarin het als voorwerp (*object*) staat, heet de voorwerpelijke vorm, *objective* (òb-dzjèk'-tiv). Subjectief, possessief en objectief heeten de naamvallen, *cases* (kees'-ez) van 't zelfst. naamw. of van 't voornaamwoord.

E. Bij 't zelfst. naamw. is de objectief, in vorm, gelijk aan den subjectief.

Ook bij 't voornaamwoord *it* is de objectief, in vorm, gelijk aan den subjectief.

De objectief van *I* heet *me*.

De objectief van *he* heet *him*.

F. De plaats van den objectief is achter het werkwoord. Staat ook de subjectief achter het werkwoord, dan wordt de objectief achter den subjectief geplaatst.

G. Alle voorzetsels worden verbonden met den objectief.

H. In de gewone spraakkunsten voor Nederlanders bedient men zich meestal van andere namen, t. w.:

subjectief wordt genoemd: 1e naamval.
possessief „ „ 2e „
objectief „ „ 4e „

Het onder letter G gezegde, heet dan: alle voorzetsels regeeren den 4den naamval.

Opgave 7. Vertaal:

1. Scrooge onderteekende het register van Marley's begrafenis.
2. Had hij geen vrienden?
3. Ik ken de geschiedenis van den ouden heer.
4. De gebeurtenis kon mij niet verwonderen [*astonish*].

[§ **112**.] De volzinnen:

Scrooge signed the register.

en: *The register was signed by Scrooge* drukken volkomen hetzelfde uit, en verschillen enkel in den vorm. Bij de bedrijvende werkwoorden kan namelijk het voorwerp, dat de werking ondergaat, of dat als *object* de beteekenis van het werkwoord aanvult, ook voorgesteld worden als het onderwerp (*subject*) van den volzin. De vorm, dien het werkwoord dan aanneemt, heet de lijdende vorm, *passive form* (pès'-siv fòrm). De andere vorm van het werkwoord, waarin het onderwerp niet de werking ondergaat, maar volbrengt, heet de bedrijvende vorm, *active* (èk'-tiv) *form*.

In het Hollandsch bestaat de lijdende vorm hierin, dat men de vormen van het werkwoord Worden samenstelt met dien vorm van 't bedrijvende werkw., die den naam draagt van verleden deelwoord, *past participle* (paast' paar''-ti-sipl).

In 't Engelsch is de lijdende vorm eene samenstelling van dat verleden deelw. met een der vormen van 't werkwoord, dat in het Hollandsch beteekent wezen of zijn.

Om het hier gezegde goed te kunnen begrijpen, volge de beoefenaar een weinig verder onze beschouwingen over de vormsveranderingen der werkwoorden.

[§ **113**.] In den volzin (Les 3):
My unhallowed hands shall not disturb *it*, heeft het werkwoord *shall* tot voorwerp niet een zelfstandig naamwoord of voornaamwoord, maar het werkwoord *disturb*. Zoo ook zijn in de volzinnen:

I don't mean (Les 3);
You will permit (Les 3);
He didn't thaw;

de werkwoorden *mean*, *permit*, *thaw* voorwerpen (*objects*) van de werkwoorden *don't*, *will*, *didn't*. Die vorm van het werkwoord, waarin het 't voorwerp (*object*) van een ander werkw. kan zijn, dus de zelfstandige naamwoords-vorm van het werkwoord, heet de Onbepaalde Wijs, *infinitive mood* (in-fin'-i-tiv moed'). Ofschoon de Infinitief eene aan het zelfstandig naamwoord verwante vorm van het werkwoord is, blijft die toch werkwoord, en de Infinitief van een bedrijvend werkw. kan zelf ook weder eenen Infinitief tot voorwerp (*object*) hebben.

In den volzin:

I don't mean to say

is de Infinitief *say* 't voorwerp van den Infinitief *mean*. De Infinitief *say* heeft hier 't voorzetsel *to* vóór zich. Het voorzetsel *to* staat zeer dikwijls vóór den Infinitief, b. v.:

He chose to put,
to regard, *to repeat*, *to relate*, *to astonish*.

Om den Infinitief (dat is de Onbepaalde Wijs) te onderscheiden van andere daarmede gelijkluidende vormen, noemt men hem gewoonlijk met het voorzetsel *to* er voor. Zoo zullen wij ons, b. v., in de volgende § bezighouden met het werkwoord **to** *be*, zijn.

[§ **114**.] **Opgave 8.** Welke zijn de ons tot dusverre in tekst A. voorgekomene vormen van het werkwoord *to be?*

Opgave 9. Van die vormen zooveel doenlijk persoon, getal en tijd opgeven.

De samenstelling der vormen van een werkwoord naar tijd, getal en persoon heet de **vervoeging**, *conjugation* (kòndzjuG-Gee'-sjun) van dat werkwoord. Om een werkwoord te kunnen **vervoegen**, *conjugate* (kòn'-dzjuG-Geet), moeten wij eerst de **persoonlijke voornaamwoorden** leeren kennen, die wij als onderwerpen (*subjects*) bij deze **vervoegings-vormen** noodig hebben. Den *subjective case* van den eersten persoon enkelvoud kennen wij reeds; die heet *I*, ik. De tweede persoon **enkelvoud** wordt in het Engelsch slechts zelden gebruikt; wij mogen dien echter hier niet overslaan. Het voornaamwoord daarvoor is *thou* (dhòu), gij. Bij den derden persoon moet, gelijk wij reeds § 70 (blz. 35) en § 83 (blz. 42) gezien hebben, onderscheid gemaakt worden tusschen personen en dingen. En voor de personen moeten wij weder onderscheid maken tusschen mannelijke en vrouwelijke. Wij hebben dus te onderscheiden drie **geslachten** (geslacht, *gender*, spr. dzjèn'-der), t. w.: **mannelijk**, *masculine* (mès'-kjôe-lin), **vrouwelijk**, *feminine* (fèm'-in-nin) en **onzijdig**, *neuter* (njoet'-er). De persoonlijke voornaamwoorden daarvoor heeten in den *subjective singular*:

mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
he, hij.	*she*, zij.	*it*, het.

Van het **meervoud** kennen wij reeds den eersten persoon *we*, wij, uit § 93 (blz. 52). Ook de tweede persoon *you*, gij, is reeds in Tekst A van Les 3 voorgekomen; doch wij hebben het daar vertaald met „men", omdat in het Hollandsch de schrijver niet rechtstreeks het woord tot den lezer richt. Dit voornaamwoord *you* wordt in den **beschaafden** spreektrant van het dagelijksch leven altijd gebezigd bij het aanspreken van **één** persoon. — Het voornaamw. voor den derden persoon meerv. is voor alle drie de geslachten zonder onderscheid *they* (dhee), zij.

NB. Zie de Oefenings-opgaven op de §§ 115—122 onder I. Herhaling (blz. 64).

[§ **115**.] De Tegenwoordige tijd van *to be* (tôe bi') is nu:

Enkelvoud.

1e persoon *I am* (ai èm), ik ben,
2e „ *thou art* (dhòu aart), gij zijt,
3e „ *he is* (hi iz), hij is.

Meervoud.

1e persoon *we are* (wwi aar), wij zijn,
2e „ *you are* (joe aar), gij zijt,
3e „ *they are* (dhee aar), zij zijn.

Wij zien dus, dat in het meervoud alle drie de persoonsvormen aan elkander gelijk zijn. Dit is het geval met al de werkwoorden, zonder uitzondering; zoodat de Engelsche vervoeging nog eenvoudiger is dan de Hollandsche, die voor den tweeden persoon meervoud een bijzonderen vorm heeft.

[§ **116**.] De **onvolmaakt verleden tijd** (§ 71, blz. 35) van *to be* is:

Enkelvoud.

1e persoon *I was* (ai wwòz), ik was,
2e „ *thou wast* (dhòu wwòst), gij waart,
3e „ *he was* (hi wwòz), hij was.

Meervoud.

1e pers. *we were* (wwi wweur), wij waren,
2e „ *you were* (joe wweur), gij waart,
3e „ *they were* (dhee wweur), zij waren.

In den onvolm. verl. tijd zijn hier (en dit is het geval bij alle Engelsche werkwoorden) de eerste en derde persoon enkelvoud volkomen in vorm aan elkander gelijk.

[§ **117**.] Het verleden deelwoord (§ 112 blz. 59) *been* (bin), geweest, van het werkwoord *to be*, hebben wij in den tekst der derde les leeren kennen, waaruit wij tevens kunnen zien, dat dit deelwoord wordt samengesteld met *to have*, hebben. Terwijl wij dit deelwoord, alsook de verdere vervoeging van het werkwoord *to be*, tot nadere gelegenheid bewaren, gaan wij thans over tot de **Vervoeging der regelmatige werkwoorden**.

[§ **118**.] Uit de tot dusverre door ons aangetroffene Infinitieven (d. i. Onbepaalde wijzen) *to put*, *to mean*, *to say*, *to regard*, *to disturb*, *to permit*, *to repeat*, *to relate*, *to astonish*, *to thaw*, de verleden deelwoorden *signed*, *inclined*, *convinced*, de Imperfecten (d. i. Onvolmaakt verledene tijden) *signed*, *solemnised*, *started*, *died*, *painted*, *answered*, *nipped*, *shrivelled*, *stiffened*, *carried*, *iced*, zal de opmerkzame beoefenaar van onze lessen reeds de gevolgtrekking gemaakt hebben, dat het verleden deelwoord en de onvolmaakt verleden tijd beiden met den uitgang *-ed* eindigen, en dat de Infinitief (d. i. Onbepaalde wijs) geen vasten uitgang heeft. De Onbepaalde wijs is derhalve de **grondvorm**, die bij al de overige vervoegingsvormen ten grondslag ligt.

[§ **119**.] Voorbeeld der **regelmatige** vervoeging: het werkwoord *to disturb*.

Bedrijvende vorm.

Tegenwoordige tijd.

Enkelvoud.

1e persoon: *I disturb*, ik stoor.
2e „ *thou disturbest* (dis-teurb'-est), gij stoort.
3e „ *he disturbs* (dis-teurbz'), hij stoort.

Meervoud.

1e persoon: *we disturb*, wij storen.
2e „ *you disturb*, gij stoort.
3e „ *they disturb*, zij storen.

De tweede persoon **enkelvoud** heeft dus als uitgang *-est*, de derde *-s*, zooals

wij reeds hebben kunnen opmerken aan *brings* in den tekst der vijfde les. Over het meervoud zie § 115.

[§ **120.**] Onvolm. verl. tijd.

Enkelvoud.

1e persoon: *I disturbed* (dis-t**eu**rb**d**'), ik stoorde.
2e „ *thou disturbed***st** (dis-t**eu**rb'-e**d**st), gij stoordet.
3e „ *he disturbed*, hij stoorde.

Meervoud.

1e persoon: *we disturbed*, wij stoorden.
2e „ *you disturbed*, gij stoordet.
3e „ *they disturbed*, zij stoorden.

De uitgang is dus bij den regelmatigen Onvolmaakt verledenen tijd in al de personen dezelfde, namelijk *-ed*, waarachter alleen in den tweeden persoon enkelvoud nog *-st* wordt gevoegd.

[§ **121.**] Het verleden deelwoord is, even als de onvolm. verl. tijd, *disturbed*. Hieruit komt de vervoeging van den

Lijdenden vorm.

(§ 112, blz. 59).

Onbepaalde wijs:
to be disturbed, gestoord worden.
Verleden deelwoord:
been disturbed, gestoord geworden.

Tegenwoordige tijd.

Enkelvoud.

1e pers. *I am disturbed*, ik word
2e „ *thou art disturbed*, gij wordt
3e „ *he is disturbed*, hij wordt
} gestoord.

Meervoud.

1e pers. *we are disturbed*, wij worden
2e „ *you are disturbed*, gij wordt
3e „ *they are disturbed*, zij worden
} gestoord.

[§ **122.**] Onvolm. verl. tijd.
I was disturbed, ik werd gestoord.

Opgave 10. Vervoeg den Onvolmaakt verledenen tijd in al de personen.

[§ **123.**] Slaan wij nu, nadat wij ons met den lijdenden vorm der volzinnen bekend gemaakt hebben, den volzin

The register of his burial was signed by the clergyman

oplettend gade, dan bevinden wij, dat die ontstaan is uit den bedrijvenden volzin:

The clergyman signed the register of his burial.

En omgekeerd wordt dus een bedrijvende volzin herschapen in eenen lijdenden, wanneer men het voorwerp (dat is: het zelfstandig naamwoord, dat in den 4den naamval staat) van den bedrijvenden volzin (hier *the register*) tot onderwerp of zelfst. naamw. in den 1sten naamval maakt van den lijdenden volzin, terwijl men het werkwoord uit den bedrijvenden vorm in den daarmede overeenstemmenden lijdenden vorm brengt, en tevens het onderwerp (zelfst. naamw. 1sten naamval) van den bedrijvenden volzin (hier *the clergyman*) door middel van het voorzetsel *by* toevoegt aan het lijdende werkwoord (§ 112, blz. 59).

[§ **124.**] Uit de volzinnen: *I might have* been *inclined*, ik kon [3]zijn [2]geweest [1]geneigd, en: *If we* were *not perfectly convinced*, indien wij niet volkomen overtuigd waren, zien wij, dat *to be* in verbinding met het verleden deelw. ook koppelwoord (§ 47, blz. 19) kan zijn, in welk geval het deelwoord als gezegde (*predicate*) optreedt. Uit het verband van den volzin moet blijken of *to be* koppelwoord of hulpwerkw. van het lijdende werkwoord is, derhalve of *to be* in 't Hollandsch vertaald moet worden met zijn of met worden.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

stood; door.

[§ **125.**] Over de uitspraak van *stood* zie § 65 (blz. 23). De dubbele „o" (oo) wordt juist als de Hollandsche „oo" uitgesproken in de woorden:

brooch (brootsj), borstspeld,
door (door), deur,
floor (floor), vloer.

new.

[§ **126.**] Tusschen *new* (nieuw) en *knew* (wist, kende) bestaat in de uitspraak volstrekt geen onderscheid.

called; all.

[§ **127.**] *a* voor *ll* heeft in alle eenlettergrepige en daarvan afgeleide en samengestelde woorden den klank „ao" (§ 13, blz. 5), behalve in:

shall (sjèl), zal.
Pall-Mall (pèl-mèl'), Maliebaan (zekere straat in Londen).

Old Marley; Christmas.

[§ **128.**] Even als *Saint* in *Saint Paul* § 107 (blz. 55) wordt ook hier *Old* als een bestanddeel van den naam aangemerkt, en daarom met eene groote *O* geschreven. Daardoor kan men zich Marley niet anders meer voorstellen, dan oud.

Christmas is met eene groote *C* geschreven, omdat er in het geheele jaar slechts één Kerstfeest is; derhalve, hetgeen in § 66 (blz. 23) en § 107 (blz. 55) gezegd is over bijzondere plaatsen, is ook hier toepasselijk, zoodat ook de tijdsbenamingen te rangschikken zijn onder de eigennamen.

[§ **129.**] **Eenlettergrepige Oefeningen** over den vocaal-klank oo, den alphabetischen klank der *o*.

(Zie les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Vervolg en slot van § 109, blz. 55.)

rope	(roop)	touw.
scope	(skoop)	doel.
slope	(sloop)	helling.
ore	(oor)	erts.
bore	(boor)	boren,

core	(koor)	binnenste; klokhuis; merg.
gore	(Goor)	geronnen bloed.
more	(moor)	meer.
sore	(soor)	zeer.
score	(skoor)	snees (20-tal).
shore	(sjoor)	kust.
snore	(snoor)	snorken.
store	(stoor)	voorraad.
tore	(toor)	scheurde. [heid.
dose	(doos)	dosis, hoeveel-
hose	(hooz)	hoos (d. i. broek).
nose	(nooz)	neus.
rose	(rooz)	roos.
those	(dhooz)	die.
gross	(Groos)	gros (144-tal).
dote	(doot)	suffen.
note	(noot)	noot. ren).
quote	(kwwoot)	aanhalen (citeesleur (routine).
rote	(root)	stem.
vote	(voot)	schreef.
wrote	(root)	vroor.
grove	(Groov)	priëel.
rove	(roov)	omdolen.
stove	(stoov)	kachel.
wove	(wwoov)	weefde.
froze	(frooz)	vroor.
both	(booth)	beide.
sloth	(slooth)	luiheid.
**ogle*	(oogl)	lonken [1]).
old	(oold)	oud.
bold	(boold)	boud (d. i. stout).
cold	(koold)	koud.
fold	(foold)	vouwen.
gold	(Goold)	goud.
hold	(hoold)	houden.
scold	(skoold)	knorren.
sold	(soold)	verkocht.
told	(toold)	verteld.
bolt	(boolt)	grendel.
colt	(koolt)	veulen.
force	(foors)	kracht.
ford	(foord)	wadde.
forge	(foordzj)	smidse.
shorn	(shoorn)	geschoren.
born	(boorn)	gedragen.
sport	(spoort)	spel.
forth	(foorth)	voort.
most	(moost)	meest.
post	(poost)	post.
**open*	(oopn)	open.
brooch	(brootsj)	doekspeld.
door	(door)	deur.
floor	(floor)	vloer.
doe	(doo)	ree.
foe	(foo)	vijand.
hoe	(hoo)	schoffel.
roe	(roo)	ree.
sloe	(sloo)	slee.
toe	(too)	teen.
woe	(wwoo)	wee.

[1]) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68.

goad	(Good)	prikkel.
load	(lood)	last.
road	(rood)	weg.
toad	(tood)	padde.
oaf	(oof)	wisselkind.
loaf	(loof)	brood.
oak	(ook)	eik.
cloak	(klook)	mantel.
croak	(krook)	kraken.
soak	(sook)	soppen.
coal	(kool)	kool.
foal	(fool)	veulen.
goal	(Gool)	doel.
foam	(foom)	schuim.
loam	(loom)	leem.
groan	(Groon)	steunen.
loan	(loon)	leening.
moan	(moon)	weeklacht.
soap	(soop)	zeep.
oar	(oor)	roeispaan.
boar	(boor)	everzwijn.
hoar	(hoor)	schimmel.
roar	(roor)	geloei.
soar	(soor)	hoog vliegen.
boat	(boot)	boot.
float	(floot)	drijven.
moat	(moot)	gracht.
throat	(throot)	keel.
oath	(ooth)	eed.
hoax	(hooks)	fopperij.
broach	(brootsj)	braadspit.
coach	(kootsj)	koets.
board	(boord)	boord; plank.
coarse	(koors)	grof.
hoarse	(hoors)	heesch; schor.
boast	(boost)	snoeven.
roast	(roost)	braden.
toast	(toost)	geroost sneedje
oats	(oots)	haver. (brood.
**oaten*	(ootn)	haver-.
**boatswain*	(boot'-swween) [1])	bootsman.
soul	(sool)	ziel.
four	(foor)	vier.
mould	(moold)	gietvorm.
source	(soors)	bron.
gourd	(Goord)	pompoen.
mourn	(moorn)	rouwen.
court	(koort)	hof.
fourth	(foorth)	vierde.
blow	(bloo)	blazen.
bow	(boo)	boog.
crow	(kroo)	kraai.
flow	(floo)	vlieten.
glow	(Gloo)	gloeien.
grow	(Groo)	groeien.
low	(loo)	laag.
mow	(moo)	maaien.
row	(roo)	roeien.
show	(sjoo)	toonen.
slow	(sloo)	langzaam.

[1]) Ook dikwijls uitgesproken: „boozn".

snow	(snoo)	sneeuw.
throw	(*th*roo)	werpen.
owe	(oo)	schuldig zijn.
bowl	(bool)	kom.
own	(oon)	eigen.
blown	(bloon)	gewaaid.
flown	(floon)	gevlogen.
grown	(Groon)	gegroeid.
growth	(Groo*th*)	groei.
sew	(soo)	naaien.
beau	(boo)	saletjonker.

(8e Oefen.) **F. Lexicographie.**

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

stood, stond. — *afterwards*, samengesteld uit *after*, achter, en *wards*, waarts. — *above*, boven. — *ware-house*, samengesteld uit *ware*, (koop-)waar, en *house*, huis. — *new*, nieuw. — *to answer*, gelijkluidend met het zelfstandig naamwoord, antwoord. — *both*, beide. — *all*, alle. — *same*, zelfde. — *him*, hem. — *oh*, o. — *tight-fisted*, samengesteld uit *tight*, dicht, en *fist*, vuist. — *grind-stone* (*to grind*, fijnmalen, verkruimelen), *stone*, steen. — *squeezing*, kneuzend. — *wrenching*, wringend. — *grasping*, grijpend. — *scraping*, schrapend (schrappend). — *sinner*, zondaar. — *hard*, hard. — *sharp*, scherp. — *which*, welke. — *steel*, staal. — *had*, had. — *struck*, streek. — *fire*, vuur. — *cold*, koud. — *within*, samengesteld uit *with*, met, en *in*, in. — *froze*, vroos (vroor). — *nipped*, neep. — *shrivelled*, schroeide. — *stiffen*, stijven. — *made*, maakte. — *eye*, oog. — *red*, rood. — *thin*, dun. — *lip*, lip. — *blue*, blauw. — *spoke*, sprak. — *frosty*, (nacht-)vorst-achtig. — *head*, hoofd. — *eyebrow*, samengesteld uit *eye*, oog, en *brow*, (wenk-)brauw. — *chin*, kin. — *always*, allerwege. — *iced*, ijsde. — *dog-days*, samengesteld uit *dog*, hond (dog), en *days*, dagen. — *didn't*, verkort van *did not*, deed niet. — *thaw*, dauw. — *one*, een. — *Christmas*, samengesteld uit *Christ*, Christus, en *mas*, mis.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

painted, peint. — *people*, peuple. — *covetous*, convoiteux. — *generous*, généreux. — *secret*, secret. — *solitary*, solitaire. — *feature* van „fait". — *pointed*, pointu. — *voice*, voix. — *rime*, frimas. — *temperature*, température. — *office*, office. — *degree*, degré.

Van gemengden oorsprong zijn: *never*, eene samentrekking van *not* en *ever*. — *selfcontained* is samengesteld uit het Hollandsche „zelf" en het Fransche „contenu". — *oyster*, oester, „huître". — *nose*, neus, „nez". — *grating*, „grattant", krassend. — *carried*, „charriait", karde.

(9e Oefen.) **G. Mondeling Onderhoud.**

Vragen.

1. Wat streek Scrooge nooit uit?
2. Hoe lang stond Marley's naam daar?
3. Waar stond Marley's naam?
4. Welke namen stonden daar?
5. *As what was the firm known?*
6. Wie noemde Scrooge bij verschillende namen?
7. Wat deed Scrooge, als hij zoo genoemd werd?
8. Waarom antwoordde Scrooge?
9. Waar had Scrooge eene stevig-vasthoudende hand.
10. *How hard and sharp was Scrooge?*
11. Wat had het staal niet uit den vuursteen geslagen?
12. *How solitary was Scrooge?*
13. Wat werd ijskoud door de koude in zijn binnenste?
14. Wat maakte die koude nog puntiger?
15. Wat maakte die koude gerimpeld?
16. Wat maakte die koude stijf?
17. Wat maakte die koude rood?
18. Wat maakte die koude blauw?
19. Waarin uitte die koude zich met sluwheid?
20. Wat lag er op zijn hoofd?
21. Waar lag de rijp nog meer?
22. Wat droeg hij altijd met zich om?
23. Wat vervulde hij als met eene ijskoude?
24. Wanneer vervulde hij zijn kantoor als met eene ijskoude?
25. Verwarmde hij *his office at Christmas?* (Antwoord: *No, he* . . . .)
26. Wanneer ontdooide hij het geen enkelen graad?

(10e Oefen.) **II. Gesprekken.**

8.

window (wwin'-doo), raam.
bill (bil), briefje.
apartments (èp-paart'-ments), kamers.
to look at (tôe-loek'-èt), bezichtigen.
them (dhèm), die (4de naamval van *they*).

I see in your window a bill for apartments, can I look at them now?

goodness (Goed'-nès), goedheid.
to walk (wwaok), gaan.
stairs (steerz), trap.

Will you have the goodness, Sir, to walk up stairs?

floor (floor), verdieping.

On what floor are they?

suite (swwiet), volgrij.
rooms (roemz), kamers.
first (feurst), eerste.
second (sèk'-und), tweede.

There is one suite of rooms on the first floor, and another on the second.

furnished (feur'-niajt), gemeubileerd.

Are they furnished?

either (iedh'-*er*), hetzij.
without (wwidh-out'), zonder.
furniture (**feu**rn'-i-tjur), meubels.
You can have them either with or without furniture.
to require (re-kwwair'), verlangen.
two (toe), twee.
sitting (sit'-ting), (om te) zitten;
sitting room, huiskamer, zitkamer.
chamber (tsjeem'-ber), kamer, vertrek.
I require two sitting rooms, two bed rooms, and a chamber for a man servant.
four (foor), vier.
above (e-buv'), boven.
above stairs, boven.
On this floor we have only four rooms, but the servant can sleep in a room above stairs.
terms (**teu**rmz), voorwaarden.
What are the terms, furnished?
to ask (aask), vragen.
pounds (pòun**dz**), ponden.
ten (tèn), tien.
two pounds ten, 2 pond en 10 shillings.
1 pond = 12 gulden.
(Bij opgaven in ponden en shillings wordt het woord *shillings* gemeenlijk achterwege gelaten.)
a week (*e* wwiek), per week.
taken (teekn), genomen.
length (lèng*th*), lengte.
to let (lèt), verhuren.
lower (loo'-*er*), lager, minder.
We ask two pounds ten a week, but if taken for any length of time, we would let them lower.
occupied (òk'-kjôe-pai**d**), betrokken.
When can they be occupied?
to get (gèt), krijgen, maken.
ready (rè**d**'-i), klaar, gereed.
notice (noot'-is), kennisgeving.
at a day's notice, wanneer wij het slechts een dag van te voren weten.
We can get them ready at a day's notice; the day after to-morrow, if you please.

I. Herhaling.

Lees het volgende duidelijk en vlot, volgens de aanduiding op blz. 30, vertaal het dan in het Hollandsch, en breng daarna uwe vertaling weder in het Engelsch over.

Les 5. The mention of Marley's fu'neral brings me back to the point I start'ed from. There is no doubt that Marley was dead'. This must be distinct'ly understood, or nothing won'derful can come' of the sto'ry I am going to relate'. If we were not perfectly convinced' that Hamlet's Father died before' the play began, there would be nothing more' remarkable in his taking a stroll at night', in an easterly wind', upon his own ram'parts, than there would be in any oth'er middle-aged gentleman rashly turning out after dark' in a breezy spot' — say Saint Paul's Church'yard for instance — lit'erally to aston'ish his son's weak mind'!

Les 6. Scrooge never painted out' Old Marley's name'. There it stood', years' afterwards above the ware'-house door: Scrooge and Mar'ley. The firm was known' as Scrooge and Marley. Sometimes people new' to the business called Scrooge Scrooge', and sometimes Mar'ley, but he answered to both' names: it was all the same' to him.

Oh! But he was a tight'-fisted hand at the grind'-stone, Scrooge! a squeez'ing, wrench'ing, grasp'ing, scrap'ing, clutch'ing, cov'etous old sinner! Hard and sharp as flint', from which no steel had ever struck out' generous fire; se'cret, and self'-contained, and sol'itary as an oyster. The cold within' him froze his old fea'tures, nipped his pointed nose, shrivelled his cheek', stiffened his gait'; made his eyes red', his thin lips blue'; and spoke out' shrewd'ly in his grating voice'. A frosty rime' was on his head', and on his eye'-brows, and his wiry chin'. He carried his own low temperature always about' with him; he iced his office in the dog'days; and didn't thaw it one' degree at Christ'mas.

§ 96 (blz. 53). Opgave 1.
§ 97 (blz. 53). Opgave 2.
§ 98 (blz. 53). Opgave 3.
§ 99 (blz. 53). Opgave 4.
§ 100 (blz. 54). Opgave 5.
§ 110 (blz. 58). Opgave 6.
§ 111 (blz. 59). Opgave 7.
§ 114 (blz. 59). Opgaven 8 en 9.
§ 122 (blz. 61). Opgave 10.

Ter oefening in de op blz. 60 en 61 (§§ 115—122) geleerde vervoegingsvormen, volgen hier nog opgaven ter vertaling.

Opgave II. 1. Ben ik niet grootmoedig? — 2. Zij is inhalig. — 3. Wij zijn vrienden. — 4. Gij zijt zwak. — 5. Beide (de) compagnons zijn dood.

6. Ik was op den wal. — 7. Het was een kouden, donkeren nacht. — 8. Wij waren bij [*with*] onzen vader. — 9. Waart gij bij [*at*] de begrafenis? — 10. Waren zij overtuigd?

11. Ik beschouw hem als mijnen vriend. — 12. De geestelijke verhaalt eene geschiedenis. — 13. Wij brengen de spijkers. — 14. Gij noemt mij een zondaar. — 15. Zij droegen de doodkist naar [*to*] het kerkhof.

16. Ik overtuigde den heer. — 17. De gebeurtenis verbaasde den man. — 18. Wij vierden den dag. — 19. Gij gingt uit van hetzelfde punt. — 20. Zij verfden [verven, *to paint*] de deur van het kantoor.

21. Ik word Karel genoemd. — 22. Hij werd overtuigd door zijn vader. — 23. Wij werden gestoord door eene stem. — 24. Waren zijne wangen gerimpeld?

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

4e BRIEF.

(LES 7 EN 8.)

7e LES.

Stilstand is achteruitgang.
Van uitstel komt afstel.

A. Tekst.

(Oefening 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

1 External heat and cold] had little influence 2 on Scrooge.]
èks-teurn″-el hiet ènd koold hèd litl in″-flôe-ènts òn skroedzj
Uitwendige hitte en koude had weinig invloed op Scrooge.

3 No warmth] could warm, nor 4 wintry weather] chill
noo wwaarmth kôed wwaarm″ nòr wwin′-tri wwèdh′-er tsjil″
Geen warmte kon warmen noch winterachtig weder kil maken

him. 5 No wind that blew] was bitterer than he, 6 no
him. noo wwind″. dhèt bloe wwòz bit″-ter-er dhèn hi noo
hem. Geen wind die blies was bitterder dan hij, geen

falling snow] was more intent upon its purpose, 7 no pelting
faol′-ing snoo wwòz moor in-tènt′ up-òn′ its peurp″-us noo pèlt′-ing
vallende sneeuw was meer gebrand op haar doel, geen kletterende

rain] less open to entreaty. Foul weather didn't know
reen″ lès oopn tôe èn-triet″-i fòul wwèdh″-er did′-ent noo
regen minder open voor smeeking. Slecht weder deed niet weten

8 where to have him.] 9 The heaviest rain, and snow, and
wweer tôe hèv″ him dhe hèv′-i-est reen″ ènd snoo″ ènd
waar te hebben hem. De zwaarste regen en sneeuw en

hail, and sleet,] could boast of the advantage over him
heel″ ènd sliet″ kôed boost òv dhi èd-vaant″-edzj oov′-er him
hagel en ijzelregen kon bogen op het voordeel boven hem

10 in only one respect.] They 11 often] »came down"
in oon′-li wwun″ re-spèkt′ dhee òfn keem dòun″
in slechts één opzicht. Zij dikwijls kwamen onder

12 handsomely,] and Scrooge 13 never] did. 14 Nobody] ever
hèns′-um-li ènd skroedzj nèv″-er did noo′-bud-i èv′-er
mooi, en Scrooge nooit deed. Niemand ooit

stopped him 15 in the street] to say, 16 with gladsome
stòpt him in dhe striet″ tôe see wwidh glèd′-sum
hield staande hem in de straat om te zeggen, met blijde

looks,] »My dear Scrooge, 17 how are you?] 18 when will
loeks″ mai dier skroedzj hòu aar″ joe wwèn wwil
blikken, mijn waarde Scrooge hoe zijt gij? wanneer wilt

you come to see me?"] No beggars implored him 19 to
joe kum tôe si″ mi noo bèG′-erz im-ploord′ him tôe
gij komen om te zien mij? Geen bedelaars smeekten hem om te

bestow a trifle,] no children asked him 20 what it was
be-stoo′ e traifl″ noo tsjil′-dren aaskt him wwòt it wwòz
schenken eene kleinigheid, geen kinderen vroegen hem wat het was

o'clock,] 21 no man or woman] 22 ever once in all his life]
oo-klòk″ noo mèn òr wwoem′-en èv′-er wwuns″ in aol hiz laif
op de klok, geen man of vrouw ooit eens in al zijn leven

inquired	the	way	23	to	such	and	such	a	place,]	of	Scrooge.
in-kwwai**rd**′	dh*e*	wwee		tôe	sutsj	è**nd**	sutsj	*e*	plees″	òv	skroe**dz**j
vroegen	den	weg		naar	zulk	en	zulk	eene	plaats	van	Scrooge.

24	Even	the	blindmen's	dogs]	appeared	to	know	him;	and
	ievn	dh*e*	blaind′-mènz	dòGz″	èp-pie**rd**′	tôe	noo	him	è**nd**
	Zelfs	de	blindeman's	honden	schenen	te	kennen	hem;	en

25	when	they	saw	him	coming	on,]	would	tug	their	owners
	wwèn	dhee	sao	him	kum′-*ing*	òn″	wwôe**d**	tuG	dhee*r*	oon′-*er***z**
	als	zij	zagen	hem	komende	aan	wilden	trekken	hunne	eigenaars

26	into	doorways	and	up	courts,]	and	then	would	wag
	in′-tôe	doo*r*″-wwee**z**	è**nd**	up	koo*r***ts**″	è**nd**	dhèn	wwôe**d**	wwèG
	in	poorten	en	op	binnenplaatsen	en	dan	wilden	kwispelen

their	tails	as	though	they	said,	27	»no	eye	at	all	is	better
dhee*r*	tee**l**z″	è**z**	dhoo	dhee	sè**d**		noo	ai	èt	aol″	iz	bet″-*ter*
hunne	staarten	als	of	zij	zeiden		geen	oog	in	'tgeheel	is	beter

than	an	evil	eye,	dark	master!"]								
dhèn	*en*	iev**l**″	ai	da*a*rk	maas′-*ter*								
dan	een	boos	oog,	donkere	meester!								

	But	what	did	Scrooge	care?	It	was	28	the	very	thing
	but	wwòt	di**d**	skroe**dz**j″	kee*r*	it	wwòz		dh*e*	vèr″-ri	*thing*
	Maar	wat	deed	Scrooge	bezorgd zijn?	Het	was		het	juiste	ding

he	liked.]	To	edge	his	way	29	along	the	crowded	paths
hi	laikt″	tôe	è**dz**j	hiz	wwee		*e*-lòn*g*′	dh*e*	kròu**d**′-*ed*	paadh**z**′
hij	hield van.	Te	zoomen	zijnen	weg		langs	de	drukbevolkte	paden

of	life,]	warning	all	human	sympathy	30	to	keep	its
òv	laif″	wwa*o*rn′-*ing*	aol	joem′-*en*	sim″-pa-*thi*		tôe	kiep	its
van	leven,	waarschuwende	alle	menschelijke	medegevoel		te	houden	zijnen

distance,]	was	what	31	the	knowing	ones]	call	„nuts"
dis″-tèns	wwòz	wwòt		dh*e*	noo′-*ing*	wwun**z**	kaol	nuts″
afstand,	was	wat		de	wetenden		noemen	noten

to Scrooge.
tôe skroe**dz**j
voor Scrooge.

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

Uitwendige hitte en koude hadden weinig invloed op Scrooge. Geen warmte kon hem verwarmen, geen winterweder kon hem koude doen gevoelen. Geen snerpende wind was scherper dan hij, geen vallende sneeuw was gretiger om haar doel (te bereiken) *), geen slagregen minder te verbidden door gesmeek. Slecht weder wist niet waar het hem treffen moest. De zwaarste regen en sneeuw en hagel en ijzeljacht konden zich slechts in één opzicht beroemen (het van hem te winnen). Zij (gingen menigmaal te werk met verschooning), en dat deed Scrooge nooit.

Niemand hield hem ooit op straat aan, om met een blij gezicht te zeggen: „Beste Scrooge, hoe maakt gij het? wanneer komt gij mij eens bezoeken?" Geen bedelaars smeekten hem om eene kleinigheid, geen kinderen vroegen hem hoe laat het was, geen man of vrouw had ooit van zijn leven aan Scrooge den weg gevraagd naar daar of daar. Tot zelfs de honden der blinden schenen hem te kennen; en als ze hem zagen aankomen, trokken zij (gemeenlijk) hunne meesters in poorten of op binnenplaatsen, en begonnen dan te kwispelstaarten, als wilden zij zeggen: „In het geheel geen oogen is beter, dan boosaardige oogen, blinde meester!"

Maar wat maalde Scrooge daarom? Het was juist wat hij gaarne had. (Als langs de kantjes) zijnen weg te vervolgen langs de vol gedrang zijnde paden des levens, alle menschelijk medegevoel waarschuwende zich op eenen afstand van hem te houden, dat was voor Scrooge, gelijk de kenners het noemen, (zoo zoet als eene noot).

*) Men herinnere zich de aanmerking van blz. 18 aangaande hetgeen tusschen ronde parenthesen ( ) geplaatst is.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
(Naar het blz. 18 gegeven voorschrift.)

Oplossingen

der in den vorigen brief vervatte opgaven.

Opgave 1 van § 96 (blz. 53):

1. I am a clergyman. — 2. I am going to begin. — 3. We were friends. — 4. We will not come. — 5. Can he be dead?

Opgave 2 van § 97 (blz. 53):

1. A good name is a good thing. — 2. I know a wonderful story. — 3. The gentleman died in a dark night.

Opgave 3 van § 98 (blz. 53):

1. I know the clergyman's doubts. — 2. The clerk's name was Marley. — 3. I know the chief mourner's friend. — 4. Is a father's hand weak?

Opgave 4 van § 99 (blz. 53):

1. Our fathers were friends. — 2. He began with his story. — 3. My son's name is Charles. — 4. The gentleman signed with his own hand.

Opgave 5 van § 100 (blz. 54):

1. I am going to regard the doubts of the clergyman. — 2. We were in the country of our ancestors. — 3. You shall know the story of our church-yard. — 4. He solemnised the day of his father's burial.

Opgave 6 van § 110 (blz. 58):

1. My dead friend was in his coffin. — 2. Paul's father is at our door. — 3. The firm of the business is above the door. — 4. Were we not in the same house?

Opgave 7 van § 111 (blz. 59):

1. Scrooge signed the register of Marley's burial. — 2. Had he no friends? — 3. I know the story of the old gentleman. — 4. The event could not astonish me.

Opgave 8 van § 114 (blz. 59):

was. — *is.* — *been.* — *be.* — *were.* — *am.*

Opgave 9 van § 114 (blz. 59):

was 3e persoon enkelvoud onvolm. verl. tijd (§ 71, blz. 35; § 96, blz. 52).
is 3e persoon enkelvoud tegenwoordige tijd (§ 71, blz. 35; § 96, blz. 52); komt ook geapostropheerd voor (*'s*).
been verleden deelwoord (§ 112, blz. 59).
be onbepaalde wijs (§ 113, blz. 59).
were 3e persoon meervoud onvolm. verl. tijd (§ 71, blz. 35; § 96, blz. 52).
were 1e persoon meervoud onvolm. verl. tijd (§ 71, blz. 35; § 96, blz. 52).
am 1e persoon enkelvoud tegenw. tijd (§ 71, blz. 35; § 96, blz. 52).

Opgave 10 van § 122 (blz. 61):

thou wast disturbed, gij werdt gestoord,
he was disturbed, hij werd gestoord,
we were disturbed, wij werden gestoord,
you were disturbed, gij werdt gestoord,
they were disturbed, zij werden gestoord.

Opgave 11 der Herhaling (blz. 64):

1. Am I not generous? — 2. She is covetous. — 3. We are friends. — 4. You are weak. — 5. Both partners are dead.

6. I was upon the rampart. — 7. It was a cold, dark night. — 8. We were with our father. — 9. Were you at the funeral? — 10. Were they convinced? —

11. I regard him as my friend. — 12. The clergyman relates a story. — 13. We bring the nails. — 14. You call me a sinner. — 15. They carried the coffin to the church-yard.

16. I convinced the gentleman. — 17. The event astonished the man. — 18. We solemnised the day. — 19. You started from the same point. — 20. They painted the door of the office.

21. I am called Charles. — 22. He was convinced by his father. — 23. We were disturbed by a voice. — 24. Were his cheeks shrivelled?

N. B. Bovenstaande volzinnen moeten in het Hollandsch terug worden vertaald.

Les 5 (blz. 56). Gesprekken. 7. Men merkt, dat de dagen beginnen te korten. — Het is een teeken, dat de mooie dagen spoedig ten einde zullen zijn. — Niet altijd; wij hebben somwijlen zomerweder in (den) herfst, en winter (-weder) in (de) lente. — Zijt gij van plan den winter in Londen door te brengen? — Neen, ik zal mijnen neef vergezellen naar het zuiden van Frankrijk. — Dat is een der schoonste klimaten (in) [van] Europa. (Gij hebt zeker) [Ik vooronderstel gij hebt] vrienden daar? — Ja, mijn oom woont daar (voor goed) [bestendig] (voor) [om reden van] zijne gezondheid, en [hij] heeft ons (uitgenoodigd) [eene uitnoodiging gezonden] om den wintertijd (bij) [met] hem te (komen) doorbrengen. — Dat zal bijzonder aangenaam zijn: (nu) [wel], ik wensch u eene genoeglijke reis. — (Zeer verplicht) [Ik ben zeer verplicht aan u]. — Nu wil ik u goeden nacht wenschen. — Waarom zijt gij (zoo gehaast) [in zulk eene haast] om (heen) te gaan? — Wij (eten 's-avonds) [avondmalen] doorgaans om negen (uren), en ik (heb beloofd) [beloofde] tegen dien tijd te huis te (zullen) zijn. — (Nu dan) [Wel dan], goeden nacht, maar ik hoop dat gij mij spoedig (eens) een langer bezoek zult brengen.

Les 6 (blz. 63). Gesprekken. 8. Ik zie (voor) [in] uw raam een briefje (dat hier kamers te huur zijn) [voor kamers]; [kan ik die nu aanzien] (zijn die op dit oogenblik te zien)? — Wilt gij de goedheid hebben, mijuheer! (maar naar boven) te gaan [de trap op]. — Op welke verdieping zijn ze? — Er is eene *suite*

[van kamers] op de eerste verdieping, en (nog eene) [eene andere] op de tweede. — Zijn ze gemeubileerd? — Gij kunt ze (krijgen) [hebben] met of zonder meubelen. — Ik verlang twee zitkamers, twee slaapkamers, en een vertrek voor een knecht. — Op deze verdieping hebben wij slechts vier kamers, maar de knecht kan in een vertrek boven slapen. — Wat (is de prijs) [zijn de voorwaarden], gemeubileerd? — Wij vragen twee pond tien (shillings) per week; maar als (ze) genomen (worden) voor (lang) [eenige lengte van tijd] zouden wij ze (wel iets) minder (willen) verhuren. — Wanneer kunnen ze betrokken worden? — Wij kunnen ze gereed maken als wij het slechts een dag van te voren weten; overmorgen, (als gij wilt) [indien u belieft].

NB. Vooral de Hollandsche vertaling weder in het Engelsch terug te vertalen.

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

the crowded paths.

[§ **130**.] A. In §§ 97—100 (blz. 53 en 54) hebben wij het attribuut leeren kennen en bevonden, dat het uitgedrukt wordt door het bijvoeglijk naamw., door den tweeden naamval (possessief) van het zelfstandig naamw., door het voornaamwoord in den tweeden naamval of het bezittelijk voornaamwoord, door een zelfstandig naamw. met een voorzetsel. Hier hebben wij *crowded*, het verleden deelwoord van het werkwoord *to crowd*, als attribuut.

B. Uit het als attribuut of bijvoeglijk gebruikte verleden deelwoord wordt, door de lettergreep *un* er vóór te zetten, menigmaal een bijvoeglijk naamw. gevormd, dat eene ontkenning is van de beteekenis van het verleden deelw., zoo b. v. *unhallowed* (Les 3) van *hallowed*, 't deelwoord van *to hallow; undoubted* (Les 4) van *doubted*, het deelwoord van *to doubt*.

C. Verder zien wij aan het woord *self-contained* (Les 6), dat bijvoeglijke naamwoorden ook gevormd kunnen worden door eene samenstelling van het verleden deelwoord met een ander woord.

D. Eindelijk zien wij aan de bijvoeglijke naamwoorden *pointed* en *tight-fisted* (Les 6), dat door het woordlidje *-ed* (hetwelk gelijk is aan den uitgang der verl. deelwoorden) bijvoeglijke naamwoorden kunnen gevormd worden uit zelfst. naamwoorden: want in de Lexicographie der 5e Les (blz. 56) hebben wij *point*, punt, en in de Lexicographie der 6e Les (blz. 63) *fist*, vuist, leeren kennen als zelfst. naamwoorden.

Opgave 1. Vertaal:

1. De menschen herhalen eenen geheiligden naam. — 2. Wij zien de verwonderde blikken van den ouden man. — 3. Het huis van onzen meester heeft geverfde deuren en ramen. — 4. Mijne gerimpelde handen zijn zwak.

the knowing ones.

[§ **131**.] A. Van de onbepaalde wijs *to know*, waarvan wij het onregelmatige verleden deelwoord *known* reeds in den tekst der 6e Les hebben leeren kennen, is de vorm *knowing* gemaakt, welke in *the knowing ones* gebruikt wordt als attribuut van *ones*. Deze vorm, die gemaakt wordt door achter de onbepaalde wijs de lettergreep *-ing* te voegen, heet tegenwoordig deelwoord, *present* participle. Wij hebben dien vorm reeds als attribuut ontmoet in: *a* squeezing, wrenching, grasping, scraping, clutching, *covetous old sinner; his* grating *voice; no* falling *snow; no* pelting *rain*.

B. Van de onbepaalde wijs *to come* heet het tegenwoordig deelwoord: *coming*. Bij het vormen van dat deelwoord is dus de stomme *e* der onbepaalde wijs uitgevallen. Hetzelfde heeft plaats bij de vorming der tegenwoordige deelwoorden van *to squeeze*, *to scrape*, *to grate*.

☞ De stomme *e* der onbepaalde wijs valt altijd weg, zoodra in de vervoeging een uitgang gebezigd wordt, die aanvangt met eene klinkletter. Behalve *-ing* zijn dergelijke uitgangen *-est*, *-ed*, *-edst*. Zoo vormt men b. v. van *to implore: thou implorest*, *implored*, *thou implooredst*, *imploring*; van *to like: thou likest*, *liked*, thou *likedst*, *liking*; van *to incline: thou inclinest*, *inclined*, *thou inclinedst*, *inclining*.

C. In het Hollandsch zegt men „de wetenden"; men bezigt dus het deelwoord, zonder meer, als zelfst. naamw. In 't Engelsch wordt veel zeldzamer (in de gevallen, die wij later zullen toelichten) 't deelwoord of eenig ander bijvoeglijk woord zelfstandig (d. i. alleen staande, in de plaats van 't ontbrekende zelfstandig naamw.) gebruikt. Men vervangt het ontbrekende zelfst. naamw. door het aan 't telwoord gelijkluidende voornaamw. *one* (wwun), meerv. *ones* (wwunz). De klasse van voornaamwoorden, waartoe *one* behoort, heet onbepaalde voornaamwoorden, *indefinite* (in-dèf'-i-nit) *pronouns*. Andere onbepaalde voornaamwoorden, die wij in den tekst A. reeds ontmoet hebben, zijn: *no*, *anything*, *many*, *nothing*, *any*, *other*, *both*, *all*, *nobody*.

D. Uit de verbinding *I am going* (Les 5, Tekst) zien wij, dat het tegenw. deelw. ook als gezegde (*predicate*) gebruikt wordt.

Opgave 2. Vertaal:

1. De kinderen waren vatbaar [open]

voor de overtuigende stem eens vaders. — 2. De bedelaar verhaalt eene ontzettende geschiedenis. — 3. Hij ziet den smeekenden blik der vrouw. — 4. Wij weten niets van de toekomende dagen.

[§ **132**.] In den volzin:

Nobody ever stopped him in the street heeft het predicaats-werkwoord *stopped*, behalve het voorwerp *him*, nog de bepalingen *in the street* en *ever* bij zich.

Het zelfstandig naamwoord met het voorzetsel *in the street* zegt ons waar hem (d. i. Scrooge) niemand aanhield, en uit het woord *ever* zien wij wanneer hem niemand aanhield. Bij het gebruik van het zelfstandig naamwoord met het voorzetsel als attribuut en als predicaat (gezegde), welk gebruik wij hebben leeren kennen in § 100 (blz. 53) en § 110 (blz. 58), komt hier dus nog het gebruik als bijwoordelijke, *adverbial* (èd-**veurb**'-i-el) bepaling (dat wil zeggen als bepaling bij het werkwoord). Een zelfstandig naamwoord (of voornaamwoord) met een voorzetsel als adverbiale bepaling hebben wij reeds aangetroffen op de volgende plaatsen, t. w.: Les 3: *of* my own knowledge; *about* a door-nail. Les 4: *for* many years; *on* the very day; *with* an undoubted bargain. Les 5: *to* the point; *of* the story; *at* night; *in* an easterly wind; *upon* his own ramparts; *after* dark; *in* a breezy spot; *for* instance. Les 6: *above* the ware-house door; *to* both names; *to* him; *at* the grind-stone; *in* his grating voice; *with* him; *in* the dog-days; *at* Christmas. Les 7: *in* one respect; *with* gladsome looks; *in* all his life; *of* Scrooge; *into* doorways; *up* courts; *along* the crowded paths; *to* Scrooge.

Opgave 3. Vertaal:

1. Wij beginnen met onze geschiedenis. — 2. De vader legt zijne zwakke hand op de hoofden zijner lieve kinderen. — 3. Wij brengen onze vrienden naar hun huis. — 4. Gij ziet het kerkhof op (*from*) eenen afstand. — 5. De bedelaar was achter mij op de binnenplaats. — 6. De blinden spraken over (*of*) het warme weder. — 7. De hond trekt de vrouw langs den weg.

[§ **133**.] Van de beide in het begin van § 132 vermelde bepalingen van het werkwoord *stopped* moeten wij het woord *ever* nog toelichten.

Eene adverbiale bepaling, die door een enkel woord uitgedrukt wordt, heet een bijwoord, *adverb* (èd'-**veurb**).

Wanneer wij de tot hiertoe in den tekst voorgekomene bijwoorden meer van nabij beschouwen, bevinden wij:

there, *where*, *out*, *back* — als plaats;
when, *once*, *ever*, *never*, *always*, *often*, *sometimes*, *afterwards* — als tijd;
how, *otherwise*, *even*, *only*, *more*, *less*, *emphatically*, *dreadfully*, *distinctly*, *particularly*, *perfectly*, *rashly*, *literally*, *shrewdly*, *handsomely* — als manier.

Opgave 4. Vertaal:

1. Waar wij eene deur open zien, [daar] gaan wij in huis. — 2. Gij gaat uit? Wanneer zult gij terugkomen? — 3. Ik heb hem eens geroepen. — 4. Waart gij ooit in zulk eene straat? — 5. Het werd nooit letterlijk verstaan. — 6. Zijn kantoor is altijd ijselijk koud. — 7. Naderhand sprak de koster den naam duidelijk.

[§ **134**.] De woorden *on*, *with*, *up*, *for*, *about*, die wij hebben leeren kennen als voorzetsels, komen in onze tot dusverre medegedeelde leeslessen tevens als bijwoorden voor. Daar dezelfde woorden menigmaal nu eens als bijwoorden, dan eens als voorzetsels gebruikt worden, is het van zeer veel belang dat gebruik te onderscheiden. Dit zal men gemakkelijk kunnen, wanneer men slechts goed in het geheugen houdt, dat voorzetsels de betrekking uitdrukken van een zelfstandig naamw. of voornaamwoord op een woord dat voorafgaat, terwijl bijwoorden eene bepaling uitdrukken.

They saw him coming on.

A frosty rime was on *his head.*

In den eersten dezer beide volzinnen is *on* eene bepaling van *coming;* het is dus een bijwoord. In den tweeden volzin drukt *on* de betrekking van *head* op *was* uit; het is dus een voorzetsel.

Marley was dead: to begin with.

He carried his own low temperature always about with *him.*

In den eersten volzin dient het bijwoord *with* ter bepaling van *to begin.* In den tweeden volzin stelt het voorzetsel *with* het voornaamwoord *him* met het werkwoord *carried* in betrekking.

Opgave 5. Tracht in de volgende volzinnen op gelijke wijze de bijwoorden en voorzetsels *up*, *for* en *about* te verklaren.

1) *Scrooge was not so dreadfully cut* up. — *They would tug their owners* up *courts.*

2) *The country is done* for. — *Scrooge and he were partners* for *many years.*

3) *He carried his own low temperature always* about *with him.* — *There is no doubt* about *that.*

[§ **135**.] In de verbindingen *particularly dead*, *more remarkable*, *more intent*, *less open* dienen de bijwoorden *particularly*, *more*, *less* tot nadere bepaling van de bijvoeglijke naamwoorden *dead*, *remarkable*, *intent*, *open.*

De bijwoorden (*adverbs*) worden dus

gebezigd ter nadere bepaling niet alleen van de werkwoorden (*verbs*), maar tevens van de bijvoeglijke naamwoorden (*adjectives*).

[§ **136**.] Evenzoo zijn in de verbindingen *new to the business*, *intent upon its purpose*, *open to entreaty* de bijvoeglijke naamwoorden *new*, *intent*, *open* door het op hen volgende zelfst. naamwoord met 't voorzetsel nader bepaald.

☞ Van den aanvang af geve men oplettend acht welke voorzetsels achter zekere bijvoeglijke naamwoorden of werkwoorden voorkomen, ten einde zoodoende van lieverlede ingewijd te worden in het allermoeielijkste gedeelte der Engelsche spraakkunst, namelijk in de kennis der voorzetsels.

[§ **137**.] Nu zullen wij voortgaan met de in §§ 115—122 (blz. 60 en 61) begonnene vervoegingen (*conjugations*).

Behalve het werkwoord *to be* hebben wij allereerst behoefte aan het werkwoord **to have** als hulpwerkwoord.

De vervoegingsvormen, tot dusverre van dat werkwoord behandeld, luiden:

Onbep. Wijs: *to have*, hebben.
Tegenw. deelw.: *having*, hebbende.
Verl. deelw.: *had*, gehad.

Tegenwoordige tijd.

Enkelvoud.

1e persoon: *I* **have** (ai hèv), ik heb,
2e „ *thou* **hast** (dhòu hèst), gij hebt,
3e „ *he* **has** (hi hèz), hij heeft.

Meervoud.

1e pers.: *we* **have** (wwi hèv), wij hebben,
2e „ *you* **have** (joe hèv), gij hebt,
3e „ *they* **have** (dhee hèv), zij hebben.

De tweede en derde persoon enkelvoud hebben den uitgang *-st* en *-s*, terwijl bij beiden niet slechts de eind-*e* maar tevens de *v* van *have* is uitgevallen.

Onvolmaakt verledene tijd.

Enkelvoud.

1e pers.: *I* **had** (ai hèd), ik had,
2e „ *thou* **hadst** (dhòu hèdst), gij hadt,
3e „ *he* **had** (hi hèd), hij had.

Meervoud.

1e pers.: *we* **had** (wwi hèd), wij hadden,
2e „ *you* **had** (joe hèd), gij hadt,
3e „ *they* **had** (dhee hèd), zij hadden.

[§ **138**.] Door den tegenwoordigen tijd van *to have* samen te stellen met het verleden deelwoord, vormen wij den volmaakt verl. tijd, *perfect* (**peur**'-fèkt); en door den onvolm. verl. tijd van *to have* met het verl. deelw. samen te stellen, vormen wij den Meer dan volmaakt verl. tijd, *pluperfect* (ploe-**peur**'-fèkt).

Hoe deze drie verschillende (onvolm., volmaakt, en meer dan volm.) verledene tijden te onderscheiden zijn in het gebruik, zullen wij later ophelderen.

Door samenstelling van 't verl. deelw. 1° met den *present infinitive* (tegenwoordige onbepaalde wijs) en 2° met het tegenw. deelw. (*present participle*), wordt eerstens de verledene onbepaalde wijs, *perfect infinitive*, en tweedens het samengestelde deelwoord *compound* (kòm'-pòund) *participle* gevormd.

De genoemde vormen zijn dienovereenkomstig van *to have:*

Verl. onbep. wijs.
to have had, gehad hebben.
Samengesteld deelw.
having had (§ 141).
Volm. verl. tijd.
I have had, ik heb gehad.

Opgave 6. Geef de vervoeging van den volmaakt verledenen tijd in al de overige personen van het enkelvoud en meervoud.

Meer dan volm. verl. tijd.
I had had, ik had gehad.

Opgave 7. Geef de vervoeging van al de personen enkel- en meervoud van den Meer dan volmaakt verledenen tijd.

Opgave 8. Vertaal:

1. Hebt gij noten? — 2. De blinde bedelaar had een hond. — 3. De oude man heeft geen kinderen. — 4. De goede vrouw had eenen zoon gehad. — 5. Zijne honden hebben vele eigenaars gehad.

[§ **139**.] Van **to be** luiden de samengestelde vormen der verledenheid:

Verl. onbep. wijs.
to have been, geweest zijn.
Samengesteld deelw.
having been (§ 141).
Volm. verl. tijd.
I have been, ik ben geweest.

Opgave 9. Vervoeg den Volmaakt verledenen tijd van *to be* geheel en al.

Meer dan volm. verl. tijd.
I had been, ik was geweest.

Opgave 10. Vervoeg den Meer dan volmaakt verleden tijd van *to be* geheel en al.

Opgave 11. Vertaal:

1. Zijt gij in [*at*] de komedie geweest? — 2. De wind was warm geweest. — 3. Mijn vader is in dezelfde straat geweest. — 4. De kinderen waren niet in het huis geweest.

[§ **140**.] Overeenkomstig § 138 is de verdere vervoeging van *to disturb* aldus:

Bedrijvend.

Verl. onbep. wijs.
to have disturbed, gestoord hebben.
Samengesteld deelw.
having disturbed (§ 141).
Volm. verl. tijd.
I have disturbed, ik heb gestoord.
Meer dan volm. verl. tijd.
I had disturbed, ik had gestoord.

Opgave 12. Vervoeg de beide laatstgenoemde tijden in hun geheel.

Opgave 13. Vertaal.

1. Hadt gij het register op [*in*] het kantoor onderteekend? — 2. Mijn vader was niet geneigd geweest (om) te komen. — 3. Wij hebben den hard(vochtig)en man gesmeekt. — 4. Heeft de geestelijke den zondaar overtuigd?

[§ **141.**] **Lijdend.**

Verl. onbep. wijs: *to have been disturbed*, gestoord geworden zijn.

Samengest. deelw.: *having been disturbed*, gestoord geworden zijnde.

Volm. verl. tijd: *I have been disturbed*, ik ben gestoord geworden.

Meer dan vm. verl. tijd: *I had been disturbed*, ik was gestoord geworden.

Opgave 14. Vervoeg den geheelen Volmaakt verl. tijd en den geheelen Meer dan volm. verl. tijd van den lijdenden vorm.

Opgave 15. Vertaal:

1. Een man met een rooden, spitsen neus was op zijne deur geschilderd geworden. — 2. De kinderen zijn altijd naar [*after*] hunnen vader genoemd geworden. — 3. Waren de noten naar den heer gedragen geworden? — 4. Is de vrouw aangehouden geworden door eenen bedelaar?

(7e Oefen.) **E. Spelling en Uitspraak. h*ea*t.**

[§ **142.**] Wanneer de letters *ea* slechts tot eene en dezelfde lettergreep behooren worden ze altijd uitgesproken als „iet". Voorbeelden zie blz. 38. Er is slechts één uitzondering, nl.: *great* (greet), groot.

Warm*th*; pa*th*s.

[§ **143.**] Nadat wij in § 53 (blz. 21) en § 106 (blz. 54) over de uitspraak der *th* aan het begin en in het midden der woorden het noodige gezegd hebben, rest ons thans nog de *th* als eindklank.

A. Terwijl de *th* in zelfstandige en in bijvoeglijke naamwoorden uitgesproken wordt met den scherpen lispklank, heeft dit letterteeken in werkwoorden den zachten lispklank ook dan, wanneer de zachte uitspraak niet wordt aangeduid door eene stomme eind-*e*.

Dus niet slechts:

to bathe (tôe beedh), baden,
tegenover *bath* (baa*th*), bad;
to swathe (swweedh), zwachtelen,
tegenover *swath* (swwò*th*), zwachtel;
to breathe (briedh), ademhalen,
tegenover *breath* (brè*th*), adem;
to sheathe (sjiedh), in de scheede steken,
tegenover *sheath* (sjie*th*), scheede;
to wreathe (riedh), bekransen,
tegenover *wreath* (rie*th*), krans;
to clothe (kloodh), kleeden,
tegenover *cloth* (kloo*th*), laken;
to loathe (loodh), walgen (van),
tegenover *loath* (loo*th*), walging;
to soothe (soedh), sussen, verzachten,
tegenover *sooth* (soe*th*), zoet-, zachtheid.

Zoomede: *to seethe* (siedh), zieden, koken;

Maar ook:

to mouth (mòudh), gemaakt spreken,
tegenover *mouth* (mòu*th*), mond.

Terwijl: *to smooth* (smoedh), glad maken,
en *smooth* (smoedh), glad,
beiden den zachten lispklank hebben.

B. Eindelijk vindt men den zachten lispklank nog in: *beneath* (be-niedh'), beneden; *booth* (boedh), tent; *with* (wwidh), met, en in het meervoud der op *th* uitgaande zelfstandige naamwoorden; dus:

enkelvoud: *path* (paa*th*), pad,
meervoud: *paths* (paadhz), paden.

Alleen in het meervoud van *truth*, *truths* (troe*th*s), waarheden, schijnen de meeste Engelschen de voorkeur te geven aan den scherpen lispklank der *th*.

C. Als *t* klinkt *th* in:

Thomas (tòm'-es), Thomas, *thyme* (taïm), tijm, *Thames* (tèmz), Teems, *asthma* (èst'-ma), aamborstigheid, *phthisis* (taï'-sis), tering, en alle daarvan afgeleide woorden.

D. Stom is *th* in *clothes* (klooz), kleederen, meerv. van *cloth*, terwijl dat meervoud, in de beteekenis van lakens, zonder *e* is, aldus: *cloths* (klòdhz).

E. De uitspraak van den lispklank (scherp *th*, en zacht dh), gevolgd door eene s (scherp als *s* of zacht als *z* uitgesproken), baart den vreemdeling nog al moeielijkheid; met eenige oefening komt men die echter spoedig te boven.

Hiermede zijn alle moeielijkheden, welke de uitspraak der *th* oplevert, afgehandeld. Ieder, die nu aandachtig naleest hetgeen daarover gezegd is in deze § en in de §§ 53 en 106, zal wel met ons tot de slotsom komen, dat het overwinnen van die moeielijkheden geen heksenwerk kan zijn.

of*t*en; hand*s*omely.

[§ **144.**] Bij de stomme letters uit § 56 (blz. 21), § 60 (blz. 22), § 74 (blz. 35), § 76 (blz. 35), § 87 (blz. 43), § 89 (blz. 43) komen hier nog *t* en *d*. De **t**, achter eene *s* staande, is stom vóór de toonlooze uitgangen *-le* en *-en*, b.v.: *cas***t**le (kaasl), kasteel; *lis***t**en (lisn), luisteren. De eenige uitzondering is: *burs***t**en (**beurst**n), gebarsten.

Wijders is de **t** stom in: *of***t**en en *so***f**t**e**n (sòfn), week maken; *debu***t** (deebjoe'), debuut, eerste optreding, begin; *ecla***t** (i-klaa'), opzien; *gou***t** (Goe), smaak [maar niet in *gout* (Gòut), podagra, voetjicht, (het) pootje]; wel in: *ragou***t** (rèGoe'), ragout; *toupe***t** (toe-pï'), haarkuif; *billet-doux* (biel-jee-doe'), minnebrief;

hautboy (hoo'-bòi), oboë; *haut gout* (hoo GOE'), fijne smaak; *Christmas*; *chestnut* (tsjès'-nut), kastanje; *mortgage* (mòr'-GEdzj), hypotheek; *hostler* (òs'-ler), huisknecht; *bankruptcy* (bènk'-rup-si), bankroet; *mistletoe* (mizl'-too), mispel; *waistcoat* (wwès'-koot), vest.

De **d** is stom in *Wednesday* (wwènz'-dee), Woensdag; *handkerchief* (hènk'-er-tsjif), zakdoek; *handsome* (hèn'-sum), mooi; *handsel* (hènsl), handgeld.

Ook in alle afleidingen en samenstellingen van die woorden blijft *d* en *t* stom.

NB. De *d* in *ordinary* (òrd'-i-nèr-ri) **moet** men altijd uitspreken, of men verraadt gebrek aan beschaving.

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

heat, hitte. — *warmth*, warmte (door den uitgang *th* afgeleid van 't bijvoeglijk naamw. *warm*, warm, gelijkluidend met het werkwoord *to warm*, warmen). — *nor*, noch (ontkenning van *or*). — *wintry*, van *winter*, winter. — *weather*, weder. — *chill*, kil. — *that*, dat. — *blew*, blies. — *bitterer*, bitterder, van *bitter*, bitter. — *to fall*, vallen. — *snow*, sneeuw. — *its*, 2e naamv. van *it*, het, 't. — *rain*, regen. — *open*, open. — *foul*, vuil. — *where*, waar. — *there*, daar. — *heaviest*, 't zwaarst te heffen. — *hail*, hagel. — *over*, over. — *only*, eeniglijk (komt van *one*, een). — *they*, zij [1]). — *often*, volkstaal: of en toe. — *came*, kwam. — *handsomely*, handiglijk. — *stopped*, stopte. — *street*, straat. — *look*, blik. — *dear*, duur, dier. — *when*, wanneer. — *see*, zien. — *saw*, zag. — *to ask*, eischen. — *o'*, verminkt van *on*, aan. — *clock*, klok. — *once* van *one*, gelijk eens van een. — *life*, leven. — *way*, weg. — *such*, zulk (verbasterd: zukke). — *blindmen*, samengesteld uit *blind*, blind, en *men*, het onregelmatige meervoud van *man*, man. — *dog*, dog. — *to tug*, tijgen. — *owner* van *own*, gelijk eigenaar van eigen. — *into*, samengesteld uit *in*, in, en *to*, naar (dus: naar in, naar binnen), duidt eene beweging aan, van de buitenzijde eener plaats naar het meer binnenwaartsche gedeelte; terwijl *in* eene rust, een aanwezigzijn, op of in eene plaats beteekent. — *doorway*, samengesteld uit *door*, deur, en *way*, weg. — *then*, dan. — *wag*, waggelen, bewegen. — *though*, doch. — *said*, zeide. — *better*, beter. *evil*, euvel. — *master*, meester. — *thing*, ding (reeds voorgekomen in de samenstellingen *anything* en *nothing*; zoo ook in *something* (sum'-*thing*), sommig ding, iets. — *along*, langs, 't verminkte voorzetsel *a* en het als zelfst. nw. gebezigde bijvoeglijk nw. *long*, lang. — *path*, pad. — *to warn*, waarschuwen. — *nut*, noot.

[1]) 2e naamval *their*, hun. Ze zijn *hun* geld kwijt, in onze volkstaal: ze zijn *der* geld kwijt. In 't Zweedsch *deras* (uitspraak: dee'-ras.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

external, externe. — *influence*, influence. — *intent*, verwant met „intention". — *purpose*, propos. — *advantage*, avantage. — *respect*, respect. — *to implore*, implorer. — *trifle*, trivial. — *to inquire*, enquérir. — *to appear*, apparaître. — *court*, cour. — *human*, humain. — *sympathy*, sympathie. — *distance*, distance.

N.B. *place:* het Hollandsche „plaats" en het Fransche „place".

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What had little influence on Scrooge?
2. *Op wien hadden hitte en koude* little influence?
3. What could not warm him?
4. What could not chill him?
5. What was not bitterer than he?
6. What was not more intent upon its purpose?
7. What was not less open to entreaty?
8. What did foul weather not know?
9. What could boast of the advantage over him?
10. *In hoe vele opzichten* could they boast of the advantage over him?
11. When came they down?
12. How came they down?
13. How often came Scrooge down?
14. *Wie* stopped Scrooge?
15. Where did nobody ever stop Scrooge?
16. *Met welk een gezicht* did nobody stop him?
17. What did nobody ask Scrooge?
18. What did nobody ask him *verder?*
19. *Tot welk* purpose did beggars not implore him?
20. What did children not ask him?
21. *Wie* did not inquire the way?
22. When did they not inquire the way?
23. *Waarheen* did they not inquire the way?
24. *Wie* appeared to know him?
25. When would the dogs tug their owners *uit den weg?*
26. *Waarheen* would they tug their owners?
27. What appeared the dogs to say?
28. What was that to Scrooge?
29. Where did Scrooge edge his way?
30. *Wat waarschuwde* Scrooge *aan alle* human sympathy?
31. *Wie* call *dergelijke onvriendelijkheden* „nuts" to Scrooge?

8e LES.

De geestdrift, die den mensch vervult
Bij 't werk, dat hij verricht,
Schenkt steeds volharding en geduld
En maakt all' arbeid licht.
Wie werkt met ijver, moed en lust
Is weltevreen bij dag, en slaapt des nachts gerust!
S. d. B.

A. Tekst.

(Oefening 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Once upon a time — of all the good days in the year,
wwuns up-òn' *e* taim'' òv aol dh*e* Goe**d** dee**z** in dh*e* ji*er*''
Eens op een tijd van al de goede dagen in het jaar

1 on Christmas Eve] — old Scrooge sat busy 2 in his count-
òn kris''-mès iev ool**d** skroc**d**zj sèt biz'-i in hiz kòunt''
op kerst-avond oude Scrooge zat bezig in zijn kan-

ing-house.] It was 3 cold, bleak, biting weather:] 4 foggy
i*ng*-hòus it wwòz kool**d** bliek bait''-i*ng* wwèdh'-*er* fòG'-gi
toor. Het was koud huiverig bijtend weder mistig

withal:] and he could hear 5 the people in the court]
wwidh-aol'' èn**d** hi kô**d** hi*er* dh*e* piepl in dh*e* koo*r*t
daarbij en hij kon hooren de lieden in den hof

6 outside] 7 go wheezing up and down,] 8 beating their
òut''-sai**d** Goo wwiez'-*ing* up èn**d** dòun'' biet'-*ing* dh*eer*
daarbuiten gaan snuivende op en neer, slaande hunne

hands upon their breasts,] and 9 stamping their feet upon
hèn**dz**'' up-òn' dh*eer* brèsts'' èn**d** stèmp'-*ing* dh*eer* fiet'' up-òn'
handen op hunne borsten, en stampende hunne voeten op

the pavement-stones] to warm them. 10 The City clocks]
dh*e* pee**v**''-mènt-stoon**z** tô*e* wwao*r*m'' dhèm dh*e* sit''-i klòks
de plaveisteenen om te warmen hen. De stadsklokken

had 11 only just] gone three, but it was quite dark
hè**d** oon'-li dzjust Gòn *th*ri'' but it wwòz kwwait daark'
hadden slechts juist gegaan drie, maar het was geheel donker

already: it had not been light 12 all day:] and 13 candles]
aol-rè**d**'-i it hè**d** nòt bin lait aol dee'' èn**d** kèn**dlz**
reeds: het had niet geweest licht al dag: en kaarsen

were flaring 14 in the windows of the neighbouring offices,]
wwe**ur** flee*r*'-i*ng* in dh*e* wwin''-doo**z** òv dh*e* nee'-b*er*-i*ng* òf''-fis-e**z**
waren flikkerend in de ramen van de naburige kantoren,

15 like ruddy smears upon the palpable brown air.] 16 The
laik rud'-di smie*r***z**'' up-òn' dh*e* pèlp''-e**bl** bròun ee*r*'' dh*e*
als roodachtige vlekken op de tastbare bruine lucht. De

fog] came pouring in 17 at every chink and keyhole,] and
fòG keem poo*r*'-i*ng* in èt èv'-*er*-i tsjink'' èn**d** ki''-hool èn**d**
mist kwam stroomen in bij iedere reet en sleutelgat, en

was so dense 18 without,] that although 19 the court] was of
wwòz soo dèns wwidh-òut'' dhèt aol-dhoo' dh*e* koo*r*t wwòz òv
was zoo dicht daarbuiten, dat ofschoon de hof was van

the narrowest, 20 the houses opposite] were mere phantoms
dh*e* nèr''-roo-*e*st dh*e* hòu**z**'-e**z** òp''-pòz-zit wwe**ur** mi*er* fèn''-tum**z**
de engste de huizen tegenover waren louter spoken.

To see 21 the dingy cloud] come drooping down, obscuring
tôe si dhe din'-dzji klòud kum droep'-ing dòun'' òb-skjoer'-ing
Te zien de donkere wolk komen dalende neder, verduisterende

22 everything,] one might have thought that Nature lived
èv''-er-i-thing wwun mait hèv thaot dhèt nee'-tjur livd
ieder ding, men mocht hebben gedacht dat natuur leefde

23 hard by,] and was 24 brewing on a large scale.]
haard bai'' èndwwòz broe'-ing òn e laardj skeel''
hard bij en was brouwende op eene groote schaal.

25 The door of Scrooge's counting-house] was open 26 that
dhe door òv skroedzj'-ez kòunt''-ing-hòus wwòz oopn'' dhèt
De deur van Scrooge's kantoor was open dat

he might keep his eye upon his clerk,] who 27 in a dismal
hi mait kiep hiz ai up-òn' hiz klaark'' hoe in e diz'-mèl
hij mocht houden zijn oog op zijn klerk, die in eene sombere

little cell beyond,] 28 a sort of tank,] was 29 copying letters.]
litl sèl be-jònd'' e sòrt òv tènk'' wwòz kòp'-i-ing lèt''-terz
kleine cel ginds, eene soort van vierkant hok, was overschrijvende brieven.

Scrooge had 30 a very small fire,] but 31 the clerk's fire]
skroedzj hèd e vèr'-ri smaol'' fair but dhe klaarks'' fair
Scrooge had een zeer klein vuur, maar des klerks vuur

was so very much smaller 32 that it looked like one coal.]
wwòz soo vèr'-ri mutsj smaol''-er dhèt it loekt laik wwun'' kool
was zoo zeer veel kleiner dat het uitzag als één kool.

But he couldn't 33 replenish it,] for 34 Scrooge kept the
but hi kôed'-ent re-plèn''-isj it fòr skroedzj kèpt dhe
Maar hij kon niet weder-vullen het, want Scrooge hield den

coal-box in his own room;] and so surely as the clerk came
kool''-bòks in hiz oon'' roem ènd soo sjoer''-li èz dhe klaark keem
kolenbak in zijne eigene kamer; en zoo zeker als de klerk kwam

in with the shovel, the master predicted 35 that it would
in'' wwidh dhe sjuvl'' dhe maast'-er pre-dikt''-ed dhèt it wwôed
in met de schop, de patroon voorspelde dat het zou

be necessary for them to part.] Wherefore the clerk put on
bi nès''-es-sèr-i fòr dhèm tôe paart'' wweer'-foor dhe klaark pôet òn''
zijn noodig voor hen te scheiden. Waarom de klerk deed om

36 his white comforter,] and tried to warm 37 himself] 38 at
hiz wwait kum''-furt-er ènd traid tôe wwaorm him-sèlf' èt
zijne witte boeffante en trachtte te warmen zich aan

the candle;] in which effort, not being 39 a man of a strong
dhe kèndl'' in wwitsj èf''-furt nòt bi'-ing e mèn òv e stròng
de kaars; in welke poging, niet zijnde een man van eene sterke

imagination,] he failed.
im-èdzj-in-nee''-sjun hi feeld''
verbeeldingskracht, hij faalde.

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Op zekeren tijd — van al de goede dagen in het jaar, op Kerst-avond — zat oude Scrooge bezig op zijn kantoor. Het was koud, huiverig, bitter weder, (en) mistig ook: en hij kon de menschen op de binnenplaats daarbuiten snuivende heen en weer hooren loopen, (hoe ze) de (armen) over hunne borst sloegen, en met de

voeten op den grond stampten om zich te verwarmen. De klokken der City hadden daar pas drie uren geslagen, maar het was reeds volkomen duister: het was den geheelen dag niet licht geweest, en kaarsen flikkerden voor de ramen der belendende kantoren, als roode vlekken op de tastbare donkere lucht. De mist kwam naar binnen stroomen door alle reten en door ieder sleutelgat, en was buiten zoo dik, dat, alhoewel de binnenplaats een van de kleinste was, de huizen aan de overzijde (zich slechts vertoonden als) spookgestalten. Bij het zien nederdalen van het vaalkleurige wolkgevaarte, dat alles verdonkerde, had men kunnen denken, dat de Natuur vlak bij woonde, en (bezig) was met brouwen op eene groote schaal.

De deur van Scrooge's kantoor (stond) open, zoodat hij het oog kon houden op zijnen klerk, die in een somber klein vertrek daarnaast, eene soort van vierkant hok, (bezig) was brieven te kopiëeren. Scrooge had een zeer klein vuur (aan); maar het vuur van den klerk was (nog) veel kleiner, zoo zeer, dat het (er) uitzag als één kooltje. Maar hij kon het niet (opstoken), want Scrooge hield den kolenbak in zijne eigene kamer; en als de klerk (het hart had gehad) met zijne schop binnen te komen, had de patroon hem wis en zeker (aangezegd), dat het (tijd) wierd, dat ze (voor goed) van elkander afgingen. Om die reden deed de klerk zijne witte boeffante om, en trachtte zich te warmen aan de kaars; in welke poging hij (echter), daar hij niet iemand was met eene (levendige) verbeeldingskracht, (niet mocht slagen).

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**

Te maken en in te studeeren volgens het voorschrift op blz. 18. Het zal nuttig zijn, van nu af aan de in de wederzijdsche vertaling nieuw-voorkomende woorden niet meer alleenstaande van buiten te leeren, maar in verband met een gedeelte van den volzin, waartoe ze behooren, waarbij ieder te werk kan gaan naar zijne vatbaarheid, b. v.:

on Christmas Eve, op Kerst-avond;
old Scrooge sat busy, de oude Scrooge zat bezig; enz.

(6e Oefening). **D. Spraakkunst.**

offices; houses.

[§ **145.**] A. De *s* van den meervoud-uitgang (§ 69, blz. 34) wordt wel is waar uitgesproken; doch tot dusverre hebben wij gezien, dat het zelfst. naamw. door de achtervoeging van die *s* niet met eene lettergreep vermeerderd werd. Intusschen is hier het geval anders: het enkelvoud *office* is tweelettergrepig, het enkelvoud *house* éénlettergrepig; en het meervoud *offices* bestaat uit drie, het meervoud *houses* uit twee lettergrepen. Beide woorden zijn dus in het meervoud eene lettergreep langer geworden. Het is namelijk onmogelijk, die eind-*s* achter eenen s- of z-klank uit te spreken, zonder dat men tusschen die twee consonanten-klanken eenen (hoe zwak en schier onmerkbaar dan ook geuiten) vocaal-klank (*e*) doet hooren.

B. Wij hebben dus hier eene nieuwe toepassing van den in § 63 (blz. 22) opgegeven regel, dien wij ook nog tot een ander geval moeten uitstrekken, namelijk tot de woordvervorming, door achtervoeging van eene *s*, voor den derden persoon enkelvoud van den tegenwoordigen tijd, b. v.: ***to place***, plaatsen; *he places.*

C. De onbepaalde wijs *to astonish* eindigt niet op eene stomme *e*. In den derden persoon enkelvoud tegenwoordigen tijd hebben wij echter zulk eene *e* voor de uitspraak noodig, zoodat wij er eene *e* inschuiven: *he astonishes.*

D. Die inschuiving van eene *e* heeft ook plaats bij de vorming van het meervoud der zelfst. naamwoorden, die op een der klanken „s", „z", „sj", „zj", „tsj" of „dzj" eindigen.

E. Wij maken wel opmerkzaam, dat het enkelvoud *house* den scherpen s-klank heeft (hòus); terwijl het meervoud *houses* den zachten z-klank heeft (hòu**z**'-e**z**).

Opgave 16. Vertaal:

1. Wij kennen vele voorbeelden van zijnen invloed. — 2. Des blinden mans zoon stookt het vuur op. — 3. De vader hoort gaarne de stemmen zijner kinderen. — 4. Mijn vriend ontwringt het scherpe staal (aan) [*from*] mijne hand. — 5. De afstanden der drie plaatsen van ons huis zijn dezelfde. — 6. De kaarsen zijn in de witte kistjes.

started; painted; predicted.

[§ **146.**] De onmogelijkheid, twee geheel of nagenoeg gelijkklinkende consonanten achter elkander uit te spreken zonder eenigen tusschenklank, maakt 't ook nog in een ander geval noodig, het woord met eene lettergreep te vermeerderen.

De *e* in den uitgang van het verleden deelwoord of van den onvolmaakt verleden tijd is doorgaans stom, zoodat van den uitgang ... *ed* slechts de *d* hoorbaar is. Wordt echter, zooals in bovenstaande voorbeelden het geval is, die uitgang voorafgegaan door eene *t*, dan krijgt die *e* in den uitgang den toonloozen *e*-klank.

Hetzelfde heeft plaats als het werkwoord in de onbepaalde wijs op *d* eindigt. Of *t* of *d* in de onbepaalde wijs al dan niet door eene stomme *e* gevolgd wordt, heeft daarbij volstrekt geen invloed.

Opgave 17. Vertaal:

1. De blinde bedelaar beschouwde den hond als zijnen vriend. — 2. Ik herhaalde de geschiedenis, die mijn vader verteld had. — 3. De geestelijke pochte op zijn invloed. — 4. De vrienden scheidden.

fog; foggy.

[§ **147.**] A. Gelijk *wintry* van *winter*, is door achtervoeging van eene *y* het bijvoeglijk nw. *foggy* gevormd van 't zelfst. nw. *fog*. Maar de *g* is daarbij verdubbeld. Waarom dat? Wierd de *y* onmiddellijk achter het woord *fog* gevoegd, dan zou men in de verzoeking kunnen komen, om het dus ontstane woord *fogy* in de lettergrepen *fo-gy* af te deelen, en bij gevolg uit te spreken *foo'-dzji*. Om nu de *g* bij de eerste lettergreep te doen blijven, en haar dus in de uitspraak den keelklank (G) te laten behouden, als in *fog*, en tevens aan de *o* het behoud te verzekeren van den korten klank (ò), wordt de *g* verdubbeld.

Deze verdubbeling van de eind-consonant vóór eenen uit eene vocaal bestaanden of met eene vocaal aanvangenden uitgang heeft overal plaats, waar de eind-consonant wordt voorafgegaan door eene korte vocaal in een éénlettergrepig woord of lettergreep met klemtoon.

B. In de vervoeging vinden wij die verdubbeling vóór de deelwoords-uitgangen en vóór alle andere met eene vocaal aanvangende uitgangen, b. v.: *nipped* van *to nip*, *stopped* van *to stop*.

C. De verdubbeling van de *l* in *shrivelled* van *to shrivel* doet ons zien, dat de op ... *el* uitgaande werkwoorden die verdubbeling van de eind-consonant zelfs dan hebben, wanneer hunne eind-lettergreep niet den klemtoon heeft.

D. Ook wanneer anders in de woordvorming of woordvervorming een uitgang aanvangt met eene vocaal, wordt de op eene korte, den klemtoon hebbende vocaal volgende enkele eind-consonant van een woord verdubbeld. Zoo is *sinner* (zondaar) gevormd van *to sin* (zondigen).

Opgave 18. Vertaal:

1. Mijn vader heeft mij vergund het schouwspel te zien. — 2. De bedelaar houdt den heer staande in de poort. — 3. De honden kwispelden (met) hunne staarten en trokken hunne meesters in het huis. — 4. De felle [bijtende] koude nijpt onze neuzen en rimpelt onze wangen. — 5. Zijn vriend waarschuwt hem wanneer hij gezondigd heeft.

[§ **148.**] Om de in de beide vorige lessen aangevangene regelmatige vervoeging ten einde te kunnen brengen, moeten wij den beoefenaar nog bekend maken met twee hulpwerkwoorden, waarvan hij reeds eenige vormen heeft leeren kennen.

Tegenwoordige tijd.

I shall (ai sjèl), ik zal,
thou shalt (dhòu sjèlt), gij zult,
he shall (hi sjèl), hij zal,
we shall (wwi sjèl), wij zullen,
you shall (joe sjèl), gij zult,
they shall (dhee sjèl) zij zullen.

Onvolm. verl. tijd.

I should (ai sjôed), ik zou,
thou shouldst (dhòu sjôedst), gij zoudt,
he should (hi sjôed), hij zou,
we should (wwi sjôed), wij zouden,
you should (joe sjôed), gij zoudt,
they should (dhee sjôed), zij zouden.

Tegenwoordige tijd.

I will (ai wwil), ik wil,
thou wilt (dhòu wwilt), gij wilt,
he will (hi wwil), hij wil,
we will (wwi wwil), wij willen,
you will (joe wwil), gij wilt,
they will (dhee wwil), zij willen.

Onvolm. verl. tijd.

I would (ai wwôed), ik wilde,
thou wouldst (dhòu wwôedst), gij wildet,
he would (hi wwôed), hij wilde,
we would (wwi wwôed), wij wilden,
you would (joe wwôed), gij wildet,
they would (dhee wwôed), zij wilden.

Zonder moeite zijn deze werkwoorden te leeren; slechts de tweede persoon enkelvoud heeft een bijzonderen vorm. De hier medegedeelde vormen zijn overigens de eenige, die deze werkwoorden hebben; alle overige vormen, met name de onbepaalde wijs, de deelwoorden en de daarmede samengestelde vormen, ontbreken.

[§ **149.**] Door bij de eerste personen van den tegenwoordigen tijd van *I shall*, en bij de tweede en derde personen van den tegenw. tijd van *I will*, de tegenwoordige onbepaalde wijs van eenig werkwoord te voegen, vormt men van dat werkwoord den toekomenden tijd (§ 71 blz. 35), gelijk men in het Hollandsch de onbepaalde wijs bij het huipwerkwoord „zullen" voegt.

Zoo is de toekomende tijd van *to be:*

I shall be (bi), ik zal zijn,
thou wilt be, gij zult zijn,
he will be, hij zal zijn,
we shall be, wij zullen zijn,
you will be, gij zult zijn,
they will be, zij zullen zijn.

Opgave 19. Vorm en vervoeg den toekomenden tijd *a*) Bedrijvend; *b*) Lijdend—van:

1. *to have.* — 2. *to disturb.*

3. Vertaal: *a*) Ik zal de geschiedenis

beginnen. — *b*) De geestelijke zal den brief onderteekenen met zijne eigene hand. — *c*) Wij zullen niets zeggen van de begrafenis. — *d*) Gij zult de kinderen niet zien. — *e*) Zullen de kamers van het nieuwe huis geverfd worden? — *f*) Wij zullen een brief hebben van onzen vader.

[§ **150.**) De tegenw. tijd *I disturb* drukt eene tegenwoordig onvoleindigde werking uit; door den volm. verleden tijd *I have disturbed* wordt eene tegenwoordig voleindigde werking uitgedrukt.

De onvolmaakt verl. tijd *I disturbed* drukt eene in 't verledene onvoleindigde werking uit; de meer dan volmaakt verl. tijd *I had disturbed* drukt eene in het verledene voleindigde werking uit.

Zoo ook zijn er twee toekomende tijden.

De toekomende tijd, dien wij in § 149 hebben leeren kennen, drukt eene in de toekomst onvoleindigde werking uit. Hij heet: Eerste toekomende tijd, *first future* (feurst fjoet'-jur).

Om de in de toekomst voleindigde werking uit te drukken dient de Tweede toek. tijd, *second future* (sèk'-und). Deze tijd wordt gevormd door bij de eerste personen van den tegenw. tijd van *I shall*, en bij de tweede en derde personen van den tegenw. tijd van *I will* de verl. onbep. wijs te voegen. Aldus:

I shall have been, ik zal geweest zijn.

Opgave 20.

1. Vervoeg dien tijd in al de personen.
2. Geef den tweeden toekomenden tijd van *to have*.
3. Geef den tweeden toek. tijd bedrijvend van *to disturb*.
4. Geef den tweeden toek. tijd lijdend van *to disturb* (§ 141).
5. Vertaal: *a*) De klok zal drie geslagen hebben eer gij aan [*to*] de deur koomt. — *b*) In minder dan een jaar zal ik u overtuigd hebben.

[§ **151.**] A. De vormen van den tegenwoordigen, onvolmaakt verleden, volm. verleden, meer dan volm. verleden, eersten toekomenden en tweeden toek. tijd, die wij tot hiertoe hebben leeren kennen, stellen eene werking voor als daadzaak.

B. In den volzin:

If we were *not perfectly convinced.* . . . *there* would be *nothing more remarkable.* . . .

Indien wij niet volkomen overtuigd waren. . . . zou er niets opmerkelijkers zijn. . . .

vinden we 't overtuigd-zijn en 't opmerkelijker-zijn niet voorgesteld als daadzaak, maar 't opmerkelijker-zijn is gebonden aan de voorwaarde van 't overtuigd-zijn.

Om eene werking voor te stellen als afhankelijk van een beding, dient de Voorwaardelijke wijs, *conditional* (kòn-dis*j*'-un-*el*), die ook weder twee verschillende vormen heeft, namelijk: voor de onvoleindigde werking de Eerste, *first conditional;* voor de voleindigde werking de Tweede, *second conditional.*

Als men bij de eerste personen van den onvolmaakt verleden tijd van *I shall*, en bij de tweede en derde personen van den onvolm. verl. tijd van *I will* de tegenwoordige onbepaalde wijs van een werkwoord voegt, vormt men de Eerste voorwaardelijke wijs; en door bij dezelfde personen de verledene onbepaalde wijs te voegen, wordt de Tweede voorwaardelijke wijs gevormd:

I should be, ik zou zijn.

I should have been, ik zou geweest zijn.

Opgave 21.

1. Vervoeg die beide vormen verder.

Vorm van *to have:*

2. De Eerste voorwaardelijke wijs.
3. De Tweede voorwaardelijke wijs.

Vorm van *to disturb:*

4. Eerste voorw. wijs, bedrijvend.
5. Tweede voorw. wijs, bedrijvend.
6. Eerste voorw. wijs, lijdend.
7. Tweede voorw. wijs, lijdend.
8. Vertaal: *a*) Indien hij het wist, zou het hem verbazen. — *b*) Ik zou hem niet hooren, indien hij mij riep. — *c*) Wij zouden hem vergund hebben te gaan, indien hij gevraagd had. — *d*) Zij zouden u verstaan hebben, indien gij duidelijk geantwoord hadt.

C. In tegenstelling van de Voorwaardelijke wijs heet de vorm, die eene werking als daadzaak voorstelt, Aantoonende wijs, *indicative* (in-dik'-èt-iv). Het werkwoord heeft dus drie Wijzen, *moods* (moedz), namelijk: de onbepaalde, de aantoonende en de voorwaardelijke.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

time.

[§ **152.**] In de letterverbinding *ime* heeft de *i* altijd haren langen alphabetischen klank „ai", behalve in *primer* (prim'-*er*), eerste leerboek, en *maritime* (mèr'-rit-im), zee-.

bite; quite; white; opposite.

In den uitgang... *ite* heeft de *i*, wanneer er de klemtoon op valt, den langen klank „ai", en zonder klemtoon nu eens den korten „i"-klank (als in 't Holl. woord „pit"), dan eens den langen „ai"-klank. De voorbeelden dient men te leeren uit het gebruik. Door onbeschaafde lieden, b. v. door het dienstbare volkje te Londen, wordt uitgesproken òp'-pòz-zait.

like.

In de letterverbinding *ike* heeft de *i* altijd den langen klank „ai".

office.

In den toonloozen uitgang... *ice* klinkt de *i* altijd kort, alleen uitgezonderd in *cockatrice* (kòk'-èt-trais), basilisk, en in *sacrifice* (sèk'-rif-fais), offer.

outside.

In den uitgang... *ide* heeft de *i* altijd den langen klank „ai".

all; already; although; always; withal.

[§ **153.**] In samenstellingen verliest *all* altijd eene *l*, doch de uitspraak blijft „aol".

Evenzoo verliest *full* eene *l* in samenstellingen, b. v. *wonderful.*

necessary.

Oefen u in de uitspraak aldus:

nec|es|sar|y; — nec-es|; — nec-es-sar|;
nès'|es|sèr|i; — nès'-*es*|; — nès'-*es*-sèr|;
— nec-es-sar-y|.
— nès'-*es*-sèr-i|.

[§ **154.**] Eenlettergrepige Oefeningen.

Vocaal-klank „joe", alphabet. klank der *u*.
(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

dew	(djoe)	dauw.
few	(fjoe)	weinige.
hew	(joe)	houwen.
mew	(mjoe)	miauwen.
new	(njoe)	nieuw.
pew	(pjoe)	kerkbank.
stew	(stjoe)	stoven.
ewe	(joe)	ooi.
lewd	(ljoe**d**)	liederlijk.
news	(njoe**z**)	nieuws.
newt	(njoet)	hagedis.
cube	(kjoe**b**)	cubus; dobbelsteen.
tube	(tjoe**b**)	buis.
huge	(joe**dzj**)	groot.
duke	(djoek)	hertog.
Luke	(ljoek)	Lucas.
puke	(pjoek)	braakmiddel.
mule	(mjoel)	muilezel.
pule	(pjoel)	piepen, kreunen.
fume	(fjoem)	schuim.
tune	(tjoen)	toon; liedje.
dupe	(djoep)	bedrogene.
cure	(kjoe*r*)	geneeskuur.
lure	(ljoe*r*)	lokaas.
mure	(mjoe*r*)	ommuren.
pure	(pjoe*r*)	rein, zuiver.
use	(joes)	gebruik.
muse	(mjoe**z**)	peinzen.
lute	(ljoet)	luit.
mute	(mjoet)	stom.
bugle	(bjoe**g**l)	jachthoorn.
cue	(kjoe)	biljartstok.
due	(djoe)	verschuldigd.
hue	(joe)	kleur, tint.
sue	(sjoe)	aanzoek doen.
suit	(sjoet)	aanzoek.
in lieu of	(in ljoe òv)	in plaats van.

(8e Oefen.) **Lexicographie.**
(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

eve, *even*, *evening*, avond; *eve* inzonderheid: vooravond. — *sat*, zat, onregelmatig onvolmaakt verl. tijd van *to sit*, zitten. — *cold*, koud (dit bijvoeglijk naamw. gelijkluidend met het zelfst. nw. in les 6.) — *bleak*, bleek. — *to bite*, bijten. — *withal* = *with all*, met (dat) al. — *to hear*, hooren. — *outside*, samengesteld van *out*, uit, en *side*, zijde. — *gone*, gegaan, onregelmatig verleden deelw. van *to go*, gaan. — *breast*, borst. — *to stamp*, stampen. — *feet*, voeten, onregelmatig meervoud van *foot*, voet. — *three*, drie. — *already*, (al) reeds. — *light*, (zelfst. en bijvoeg. naamw.) licht (in alle beteekenissen). — *to flare*, flikkeren. — *window*, de bij den gemeenen man in zwang zijnde uitspraak „wwin'-door", brengt ons van zelf tot de afleiding van *wind-door*, winddeur (volmaakt hetzelfde als luchtraam). — *neighbouring*, van het zelfst. naamwoord *neighbour* gevormd, juist gelijk ons „naburig" van „nabuur". — *like*, gelijk. — *ruddy*, roodachtig. — *smear*, zelfst. naamw. gelijkluidend met het werkwoord *to smear*, smeren. — *brown*, bruin. — *although*, samengesteld uit *all*, al, en *though*, hoewel. — *without*, uit *with* en *out* samengesteld, gelijk *within* dat is uit *with* en *in*. — *thought*, gedacht, onregelmatig verl. deelw. van *to think*, denken. — *to live* (liv), leven, in de uitspraak verschillende van het zelfst. naamw. *life* (laif), leven. — *hard*, bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk naamw. in les 6. — *to brew*, brouwen. — *who*, wie. — *beyond*, samengesteld uit het woordlidje *be*, en *yond*, ginder. — *very*, bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk naamw. in les 4. — *small*, smal, *smaller*, smaller; *coal-box*, samengesteld uit *coal*, kool, en *box*, bus. — *room*, ruimte. — *shovel*, schoffel. — *wherefore*, uit *where* en *for* samengesteld juist als *therefore* uit *there* en *for* (les 3). — *white*, wit. — *tried*, trachtte. — *himself*, samengesteld uit *him*, hem, en *self*, zelf; vergelijk *myself*, les 3. — *which*, welke. — *strong*, streng. — *to fail*, falen.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

time, temps. — *to beat*, battre. — *City*, cité, de oude stad, 't gedeelte van Londen, waar men de St.-Paulus-kerk en de kantoren der meeste groote kooplieden vindt. — *candle*, chandelle. — *office*, office. — *palpable*, palpable. — *air*, air. — *dense*, dense. — *opposite*, opposé. — *phantom*, fantôme. — *to obscure*, werk-

woord, gelijkluidend met het bijvoeglijk naamw. *obscure*, obscur. — *large*, large. — *scale*, échelle. — *tank*, étang. — *to copy*, copier. — *letter*, lettre. — *replenish*, 't woordlijde *re* met het bijvoeg. nw. „plein". — *surely*, sûrement. — *to predict*; vergelijk prédiction. — *necessary*, nécessaire. — *to part*, partir. — *comforter*, afgeleid van het werkwoord *to comfort*, conforter. — *effort*, effort (met verschil in klemtoonplaatsing). — *imagination*, imagination.

Het bijvoeglijk nw. *busy* is het wortelwoord van het zelfst. naamw. *business* (les 4). Men lette op: de *y* wordt in *i* veranderd bij de achtervoeging van de Engelsche lettergreep ....„ness" (Holl. ....*nis*, meestal te vertalen met ....„heid"), waardoor zelfst. nw. worden gemaakt van bijvoeglijke: *goodness*, goedheid; *oldness*, oudheid; *sadness*, droevigheid; *wonderfulness*, wonderlijkheid; *remarkableness*, opmerkelijkheid; *darkness*, donkerheid, duisternis; *weakness*, zwakheid; *newness*, nieuwheid; *covetousness*, inhaligheid; *hardness*, hardheid; *sharpness*, scherpheid; *solitariness*, eenzaamheid; *coldness*, koudheid; *frostiness*, vriesachtigheid; *lowness*, laagheid; *openness*, openheid; *blindness*, blindheid; *narrowness*, bekrompenheid; *dinginess*, vuilheid; *smallness*, kleinheid; *whiteness*, witheid. — *counting-house*; *to count*, compter. — *pavement-stones*; *pavement*, pavé; *stone*, „steen". — *just*, justement, „juist". — *Nature*, nature, „natuur". — *cell*, cellule, „cel".

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. When was Scrooge busy?
2. Where sat Scrooge?
3. What sort of weather was it?
4. What more?
5. *Wie* could he hear?
6. Where was the court?
7. What did the people do?
8. What were the people doing to warm their hands? (feet?
9. What were they doing to warm their.
10. What had struck three?
11. When had the clocks struck three?
12. When had it not been light?
13. What was flaring?
14. Where were they flaring?
15. What were the candles like?
16. What came pouring in?
17. Where came it pouring in?
18. Where was it dense?
19. What was very narrow?
20. What looked like mere phantoms?
21. What came drooping down?
22. What did the fog obscure? (live?
23. Where might Nature be thought to
24. What might Nature be thought to be doing?
25. What was open?
26. Wherefore was it open?
27. Where was the clerk?
28. What was the clerk's cell like?
29. What was the clerk doing?
30. What had Scrooge in his room to warm him?
31. What was much smaller?
32. How much was it smaller?
33. What could the clerk not do?
34. Wherefore could the clerk not replenish the fire?
35. What did Scrooge predict, if the clerk came in with the shovel?
36. What did the clerk put on?
37. *Wien* did the clerk try to warm?
38. Where did he try to warm himself?
39. What was the clerk not?

(10e Oefening.) H. Gesprekken.

9.

Ladies (lee'-diez), dames.
to walk (wwaok), gaan.
dining-room (dain'-*ing*-roem), eetzaal.
Ladies and Gentlemen, will you please to walk into the dining-room?
seat (siet), zitplaats.
Mrs. (mis'-ses), mevrouw.
Smith (smi*th*), een eigennaam.
upper {up'-*per*), opper-, boven-.
end (èn**d**), einde.—*table* (tee**b**l), tafel.
Will you take a seat, Mrs. Smith, at the upper end of the table?
Johnson (dzjòn'-sun), een eigennaam.
to sit (sit), zitten.
Mr. Johnson, will you sit here?
Gentlemen, take your seats.
soup (soep), soep.
Will you take some soup, Mrs. Smith?
If I may trouble you.
to like (laik), houden van, vinden.
How do you like it?
indeed (in-die**d**'), inderdaad.
It is very excellent indeed.
Newman (njoe'-mèn), een eigennaam.
to help (hèlp), helpen, rond laten gaan.
fish (fisj), visch.
Mr. Newman, shall I trouble you to help the fish?
sauce (saos), saus.
There is fish-sauce.
slice (slais), sneedje, stukje.
beef (bief), rundvleesch.
I will thank you, Sir, for another slice of beef.
mustard (must'-er**d**), mosterd.
May I trouble you for the mustard?
cauliflower {kaol'-i-flòu*r*), bloemkool.
Here is cauliflower.
roast (roost), gebraden.
veal (**v**iel), kalfsvleesch.
tender (tèn'-de*r*), malsch.
The roast veal is very tender.
wine (wwain), wijn.
Port (poo*r*t), Portwijn. [wijn).
Sherry (sjèr'-ri), Xeres (een Spaansche

Champagne (sjèm-peen'), Champagne.
Hock (hòk), of *Hockamore* (hòk'-*e*-moor), Hochheimer (eene Rijnwijnsoort).
Claret (klèr'-*ret*), Bordeaux.

Which wine would you like? We have Port, Sherry, Champagne, Hock, and Claret.

I prefer (blz. 39) Port. (inschenken.
to pour (poor), gieten. — *to pour out*, *glass* (Glaas), glas.

Shall I pour you out a glass of the old Hock?
partial (paar'-sjel), partijdig, [illegible]erend.
sparkling (spaark'-*liŋg*), schuimend, mous-
even (ievn), zelfs.

I am, indeed, very partial to it, so that I prefer sparkling Hock even to Champagne.
to carve (kaarv), snijden.
fowls (foulz), vogels.

Permit me to carve the fowls.
venison (vènzn), wild.

Do you like venison?
to e[illegible] (iet), eten.

No, I thank you, I shall eat no more.
little (litl), weinig.

You eat very little indeed, Mr. Smith.
to beg (bèg), verzoeken.
pardon (paardn), verschooning.
made (meed), gedaan.
dinner (din'-*ner*), middagmaal.

I beg your pardon, I have made a very good dinner. (stellen.
to propose (pròp-oos'), voorslaan, voor-
absent (èb'-sènt), afwezig.

The wine is before you, Gentlemen, pray help yourselves. I propose: Absent friends!

I. Herhaling

der Opgaven van dezen brief.

Tekst, om gelezen en vertaald te worden (zie het voorschrift op blz. 29 en 30).

Les 7. Exter'nal heat and cold had little in'fluence on Scrooge. No warmth could warm', nor wintry weather chill' him. No wind' that blew was bit'terer than he, no falling snow' was more intent upon its pur'pose, no pelting rain' less open to entreat'y. Foul weath'er didn't know where to have' him. The heaviest rain', and snow', and hail', and sleet', could boast of the advan'tage over him in only one' respect. They often „came down" handsomely, and Scrooge nev'er did.

Nobody ever stopped him in the street' to say, with gladsome looks', „My dear Scrooge, how are' you? when will you come to see' me?" No beggars implored him to bestow a trifle', no children asked him what it was o'clock', no man or woman ever once' in all his life inquired the way to such and such a place' of Scrooge. Even the blindmen's dogs' appeared to know him; and when they saw him coming on', would tug their owners into door'ways and up courts', and then would wag their tails' as though they said, „no eye at all' is bet'ter than an evil' eye, dark master!"

But what did Scrooge' care? It was the ver'y thing he liked'. To edge his way along the crowded paths of life', warning all human sym'pathy to keep its dis'tance, was what the knowing ones call „nuts'" to Scrooge.

Les 8. Once upon a time' — of all the good days in the year', on Christ'mas Eve — old Scrooge sat busy in his count'ing-house. It was cold, bleak, bit'ing weather: foggy withal': and he could hear the people in the court out'side go wheezing up and down', beating their hands' upon their breasts', and stamping their feet' upon the pavement-stones to warm' them. The Cit'y clocks had only just gone three', but it was quite dark' already: it had not been light all day': and candles were flaring in the win'dows of the neighbouring of'fices like ruddy smears' upon the pal'pable brown air'. The fog came pouring in' at every chink' and key'hole, and was so dense without', that although the court was of the nar'rowest, the houses op'posite were mere phan'toms. To see the dingy cloud come drooping down', obscuring ev'erything, one might have thought that Nature lived hard by', and was brewing on a large scale'.

The door of Scrooge's count'ing-house was open' that he might keep his eye upon his clerk', who in a dismal little cell beyond', a sort of tank', was copying let'ters. Scrooge had a very small' fire, but the clerk's fire was so very much smal'ler that it looked like one' coal. But he couldn't replen'ish it, for Scrooge kept the coal'-box in his own' room; and so sure'ly as the clerk came in' with the shovel', the master predict'ed that it would be nec'essary for them to part. Wherefore the clerk put on' his white com'forter, and tried to warm himself at the candle'; in which ef'fort, not being a man of a strong imagina'tion, he failed'.

Taalkundige Opgaven.

§ 130 (blz. 68). Opgave 1.
§ 131 (blz. 68). Opgave 2.
§ 132 (blz. 69). Opgave 3.
§ 133 (blz. 69). Opgave 4.
§ 134 (blz. 69). Opgave 5.
§ 138 (blz. 70). Opgaven 6, 7 en 8.
§ 139 (blz. 70). Opgaven 9, 10 en 11.
§ 140 (blz. 71). Opgaven 12 en 13.
§ 141 (blz. 71). Opgaven 14 en 15.
§ 145 (blz. 75). Opgave 16.
§ 146 (blz. 76). Opgave 17.
§ 147 (blz. 76). Opgave 18.
§ 149 (blz. 76). Opgave 19.
§ 150 (blz. 77). Opgave 20.
§ 151 (blz. 77). Opgave 21.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

5e BRIEF.

(LES 9 EN 10.)

9e en 10e LES.

Nichts unterhält so gut
Die Sinne mit der Pflicht im Frieden,
Als fleissig sie durch Arbeit zu ermüden;
Nichts bringt sie leichter aus dem Gleis,
Als müss'ge Träumerei.

Wieland.

Niets houdt zoo goed de zinnen in de boeien,
Hun aangelegd door rede en plicht,
Als vlijtig hen door arbeid te vermoeien;
Niets brengt hen uit het spoor zoo licht
Als werkloosheid en droomerij.

S. d. B.

A. Tekst.

(Oefening 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

1 »A merry Christmas,] uncle! 2 God save you!"] cried
e mèr'-ri kris''-mès unkl Gòd seev'' joe kraid
Eene vroolijke kerstmis, oom! God behoede u, riep

3 a cheerful voice.] It was the voice of Scrooge's nephew,
e tsjier'-fôel vòis it wwòz dh*e* vòis òv skroedzj'-*ez* nèv''-joe
eene opgeruimde stem. Het was de stem van Scrooge's neef,

who came upon him so 4 quickly] that this was the first
hoe keem up-òn' him soo kwwik''-li dhèt dhis wwòz dh*e* feu*r*st
die kwam op hem zoo snel dat dit was de eerste

intimation he had 5 of his approach.] — 6 »Bah!"] said
in-ti-mee'-sjun hi hèd òv hiz èp-prootsj'' baa'' sèd
wenk hij had van zijne nadering. Bah zeide

Scrooge, 7 »Humbug!"] — He had so heated himself 8 with
skroedzj hum''-bug Lorrerij! Hij had zoo verhit zich met

rapid walking] 9 in the fog and frost,] this nephew of
rèp''-id wwaok'-*ing* in dh*e* fòg'' ènd fròst'' dhis nèv''-joe òv
hard loopen in den mist en vorst deze neef van

Scrooge's, 10 that he was all in a glow;] his face was
skroedzj'-*ez* dhèt hi wwòz aol in *e* Gloo'' hiz fees wwòz
Scrooge, dat hij was al in een gloed; zijn gezicht was

11 ruddy and handsome;] 12 his eyes] sparkled, and 13 his
rud'-di ènd hèn''-sum hiz aiz spaa*r*k''-eld ènd hiz
roodachtig en knap; zijne oogen fonkelden en zijn

breath] smoked again. — 14 »Christmas a humbug, uncle!"]
brè*th* smookt'' *e*-Gèn' kris'-mès *e* hum''-bug unkl
adem dampte weder. Kerstmis eene lorrerij, oom!

said Scrooge's nephew. 15 »You don't mean that, I am
sèd skroedzj'-*ez* nèv''-joe joe doont mien'' dhèt ai èm
zeide Scrooge's neef. Gij doet niet meenen dat, ik ben

sure."] — 16 »I do,"] said Scrooge. »Merry Christmas!
sjoe*r* ai doe'' sèd skroedzj mèr'-ri kris''-mès
zeker. Ik doe, zeide Scrooge. Vroolijke Kerstmis!

what right have you 17 to be merry?] what reason have
wwòt rait'' hèv joe tôe bi mèr'-ri wwòt rie*z*n'' hèv
welk recht hebt gij (om) te zijn vroolijk? welke reden hebt

you to be merry? You're poor enough." — »Come then,"
joe tôe bi mèr'-ri joe*r* poe*r*'' *e*-nuf' kum'' dhèn
gij (om) te zijn vroolijk? Gij zijt arm genoeg. Kom dan

returned the nephew 18 gaily.] »What right have you
re-teu*r*nd' dh*e* nèv'-joe Gee''-li wwòt rait' hèv joe''
hernam de neef opgeruimd. Welk recht hebt gij

19	to	be	dismal?]	what	reason	have	you	20	to	be	morose?]
	tôe	bi	diz''-mèl	wwòt	riezn	hèv	joe''		tôe	bi	mòr-roos''
	(om) te	zijn	treurig?	welke	reden	hebt	gij		(om) te	zijn	knorrig?

You're	rich	enough."	—	Scrooge	having	no	better	answer
joer	ritsj''	*e*-nuf''		skroedzj	hèv'-*ing*	noo	bèt'-*ter*	aan'-*ser*
Gij zijt	rijk	genoeg.		Scrooge	hebbende	geen	beter	antwoord

ready	21	on	the	spur	of	the	moment,]	said	»Bah!"	again;
rèd''-i		òn	dhe	speur	òv	dhe	moo''-ment	sèd	baa''	*e*-gèn'
gereed		op	de	spoor	van	het	oogenblik,	zeide	bah	weder;

and	followed	it	up	with	»Humbug."	—	22	»Don't	be	cross,
ènd	fòl'-lood	it	up	wwidh	hum''-bug			doont	bi	kròs''
en	volgde	het	op	met	lorrerij.			Doe niet	wezen	boos,

uncle,"]	said	the	nephew.
unkl	sèd	dhe	nèv'-joe
oom,	zeide	de	neef.

(4e Oefening.) B. Hollandsche Vertaling.

„Eene vroolijke Kerstmis, oom! God spare u (nog vele jaren na dezen)!" riep eene opgeruimde stem. Het was de stem van Scrooge's neef, die hem zoo (onverwachts op het lijf kwam vallen), dat dit het eerste was (waardoor hij zijne nabijheid gewaar werd). — „Bah!" zeide Scrooge, „lorrerij!" — Hij had zich door het hard loopen in den mist en in de vorst zoo verhit, die neef van Scrooge (*), dat hij (één gloed en al) was; zijn gelaat was blozend en welgevormd; zijne oogen fonkelden, en zijn adem (kwam weder als een dampwolk uit zijnen mond). — „Kerstmis eene lorrerij, oom!" zeide Scrooge's neef. „Dat meent gij niet, (daarvan) ben ik zeker." — „Ik (meen het wel degelijk)," zeide Scrooge. „Vroolijke Kerstmis! welk recht hebt gij om vroolijk te zijn? welke reden hebt gij om vroolijk te zijn? Gij zijt arm genoeg." — „Welnu komaan!" hernam de neef opgeruimd. „Welk recht hebt gij om treurig te zijn? welke reden hebt gij om knorrig te zijn? Gij zijt rijk genoeg." — Daar Scrooge voor het oogenblik geen beter antwoord gereed had, zeide hij wederom „Bah!" en liet er (nogmaals) op volgen: „Lorrerij!" — „Wees niet boos, oom!" zeide de neef.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der Opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 130 (blz. 68):

1. The people repeat a hallowed name. — 2. We see the astonished looks of the old man. — 3. The house of our master had painted doors and windows. — 4. My shrivelled hands are weak.

Opgave 2 van § 131 (blz. 68):

1. The children were open to the convincing voice of a father. — 2. The beggar relates an astonishing story. — 3. He sees the imploring look of the woman. — 4. We know nothing of the coming days.

Opgave 3 van § 132 (blz. 69):

1. We begin with our story. — 2. The father puts his weak hand on the heads of his dear children. — 3. We bring our friends to their house. — 4. You see the churchyard from a distance. — 5. The beggar was in the court after me. — 6. The blindmen spoke of the warm weather. — 7. The dog tugs the woman along the way.

Opgave 4 van § 133 (blz. 69):

1. Where we see a door open, there we go into the house. — 2. You go out? When will you come back? — 3. I have called him once. How often must he be called? — 4. Were you ever in such a street? — 5. It was never literally understood. — 6. His office is always dreadfully cold. — 7. Afterwards the clerk spoke the name distinctly.

Opgave 5 van § 134 (blz. 69):

1. Het bijwoord *up* is eene bepaling van het werkwoord *cut*. — Het voorzetsel *up* drukt de betrekking uit, waarin het zelfst. naamw. *courts* tot het werkwoord *tug* staat.

(*) „*This nephew of Scrooge's*"; deze voor den beginner zeer vreemde woordvoeging zal toegelicht worden in den 9den Brief.

2. Het bijwoord *for* is eene bepaling van het werkwoord *done*. — Het voorzetsel *for* stelt de uitdrukking *many years* in betrekking met het predicaat *were partners*.

3. Het bijwoord *about* is eene bepaling van het werkwoord *carried*. — Het voorzetsel *about* stelt het voornaamwoord *that* in betrekking met het zelfst. naamwoord *doubt*.

Opgave 6 van § 138 (blz. 70):
thou hast had, gij hebt gehad,
he has had, hij heeft gehad,
we have had, wij hebben gehad,
you have had, gij hebt gehad,
they have had, zij hebben gehad.

Opgave 7 van § 138 (blz. 70):
thou hadst had, gij hadt gehad,
he had had, hij had gehad,
we had had, wij hadden gehad,
you had had, gij hadt gehad,
they had had, zij hadden gehad.

Opgave 8 van § 138 (blz. 70):
1. Have you nuts? — 2. The blind beggar had a dog. — 3. The old man has no children. — 4. The good woman had had a son. — 5. His dogs have had many owners.

Opgave 9 van § 139 (blz. 70):
thou hast been, gij zijt geweest,
he has been, hij is geweest,
we have been, wij zijn geweest,
you have been, gij zijt geweest,
they have been, zij zijn geweest.

Opgave 10 van § 139 (blz. 70):
thou hadst been, gij waart geweest,
he had been, hij was geweest,
we had been, wij waren geweest,
you had been, gij waart geweest,
they had been, zij waren geweest.

Opgave 11 van § 139 (blz. 70):
1. Have you been at the play? — 2. The wind had been warm. — 3. My father has been in the same street. — 4. The children had not been in the house.

Opgave 12 van § 140 (blz. 71):
thou hast disturbed, gij hebt gestoord,
he has disturbed, hij heeft gestoord,
we have disturbed, wij hebben gestoord,
you have disturbed, gij hebt gestoord,
they have disturbed, zij hebben gestoord.
thou hadst disturbed, gij hadt gestoord,
he had disturbed, hij had gestoord,
we had disturbed, wij hadden gestoord,
you had disturbed, gij hadt gestoord,
they had disturbed, zij hadden gestoord,

Opgave 13 van § 140 (blz. 71):
1. Had you signed the register in the office? — 2. My father had not been inclined to come. — 3. We have implored the hard man. — 4. Has the clergyman convinced the sinner?

Opgave 14 van § 141 (blz. 71):
thou hast been disturbed, gij zijt
he has been disturbed, hij is
we have been disturbed, wij zijn
you have been disturbed, gij zijt
they have been disturbed, zij zijn
} gestoord geworden.

thou hadst been disturbed, gij waart
he had been disturbed, hij was
we had been disturbed, wij waren
you had been disturbed, gij waart
they had been disturbed, zij waren
} gestoord geworden.

Opgave 15 van § 141 (blz. 71):
1. A man with a red, pointed nose had been painted on his door. — 2. The children have always been called after their father. — 3. Had the nuts been carried to the gentleman? — 4. Has the woman been stopped by a beggar?

Opgave 16 van § 145 (blz. 75):
1. We know many instances of his influence. — 2. The blind man's son replenishes the fire. — 3. The father likes to hear the voices of his children. — 4. My friend wrenches the sharp steel from my hand. — 5. The distances of the three places from our house are the same. — 6. The candles are in the white boxes.

Opgave 17 van § 146 (blz. 76):
1. The blind beggar regarded the dog as his friend. — 2. I repeated the story which my father had related. — 3. The clergyman boasted of his influence. — 4. The friends parted.

Opgave 18 van § 147 (blz. 76):
1. My father has permitted me to see the play. — 2. The beggar stops the gentleman in the doorway. — 3. The dogs wagged their tails and tugged their masters into the house. — 4. The biting cold nips our noses and shrivels our cheeks. — 5. His friend warns him when he has sinned.

Opgave 19 van § 149 (blz. 76):
1. *I shall have*, ik zal hebben,
thou wilt have, gij zult hebben,
he will have, hij zal hebben,
we shall have, wij zullen hebben,
you will have, gij zult hebben,
they will have, zij zullen hebben.

2. a) *I shall disturb*, ik zal storen,
thou wilt disturb, gij zult storen,
he will disturb, hij zal storen,
we shall disturb, wij zullen storen,
you will disturb, gij zult storen,
they will disturb, zij zullen storen.

b) *I shall be disturbed*, ik zal
thou wilt be disturbed, gij zult
he will be disturbed, hij zal
we shall be disturbed, wij zullen
you will be disturbed, gij zult
they will be disturbed, zij zullen
} gestoord worden.

3. *a*) I shall begin the story. — *b*) The clergyman will sign the letter with his own hand. — *c*) We shall say nothing of the burial. — *d*) You will not see the children. — *e*) Will the rooms of the new house be painted? — *f*) We shall have a letter from our father.

Opgave 20 van § 150 (blz. 77):

1. *thou wilt have been*, gij zult
he will have been, hij zal
we shall have been, wij zullen
you will have been, gij zult
they will have been, zij zullen } geweest zijn.

2. *I shall have had*, ik zal
thou wilt have had, gij zult
he will have had, hij zal
we shall have had, wij zullen
you will have had, gij zult
they will have had, zij zullen } gehad hebben.

3. *I shall have disturbed*, ik zal
thou wilt have disturbed, gij zult
he will have disturbed, hij zal
we shall have disturbed, wij zullen
you will have disturbed, gij zult
they will have disturbed, zij zullen } gestoord hebben.

4. *I shall have been* (*disturbed.*) ik zal
thou wilt have been gij zult
he will have been hij zal
we shall have been wij zullen
you will have been gij zult
they will have been zij zullen } gestoord geworden zijn.

5. *a*) The clock will have gone three before you come to the door. — *b*) In less than a year I shall have convinced you.

Opgave 21 van § 151 (blz. 77):

1. *thou wouldst be*, gij zoudt zijn,
he would be, hij zou zijn,
we should be, wij zouden zijn.
you would be, gij zoudt zijn,
they would be, zij zouden zijn.

thou wouldst have been, gij zoudt
he would have been, hij zou
we should have been, wij zouden
you would have been, gij zoudt
they would have been, zij zouden } geweest zijn.

2. *I should have*, ik zou hebben,
thou wouldst have, gij zoudt hebben,
he would have, hij zou hebben,
we should have, wij zouden hebben,
you would have, gij zoudt hebben,
they would have, zij zouden hebben.

3. *I should have had*, ik zou
thou wouldst have had, gij zoudt
he would have had, hij zou
we should have had, wij zouden
you would have had, gij zoudt
they would have had, zij zouden } gehad hebben.

4. *I should disturb*, ik zou storen,
thou wouldst disturb, gij zoudt storen,
he would disturb, hij zou storen,
we should disturb, wij zouden storen,
you would disturb, gij zoudt storen,
they would disturb, zij zouden storen.

5. *I should have* (*disturbed.*) ik zou
thou wouldst have gij zoudt
he would have hij zou
we should have wij zouden
you would have gij zoudt
they would have zij zouden } gestoord hebben.

6. *I should be disturbed*, ik zou
thou wouldst be disturbed, gij zoudt
he would be disturbed, hij zou
we should be disturbed, wij zouden
you would be disturbed, gij zoudt
they would be disturbed, zij zouden } gestoord worden.

7. *I should have been* (*disturbed.*) ik zou
thou wouldst have been gij zoudt
he would have been hij zou
we should have been wij zouden
you would have been gij zoudt
they would have been zij zouden } gestoord geworden zijn.

8. *a*) If he knew it, it would astonish him. — *b*) I should not hear him, if he called me. — *c*) We should have permitted him to go, if he had asked. — *d*) They would have understood you, if you had answered distinctly.

Les 8. (blz. 79). Gesprekken. 9. Mijne heeren en dames *)! mag ik u verzoeken u naar de eetzaal te begeven? — Mevrouw Smith! wilt gij boven aan de tafel plaats nemen? — Mijnheer Johnson! wilt gij hier gaan zitten? — Mijne heeren! neemt plaats. — Mag ik u met soep bedienen, mevrouw Smith? — Als ik u lastig vallen mag. — Hoe vindt gij die soep? — Zij is inderdaad uitmuntend. — Mijnheer Newman! mag ik u verzoeken de visch rond te laten gaan? — Daar is vischsaus. — Mag ik u om nog een stukje rundvleesch verzoeken? — Zou ik u mogen verzoeken om den mosterd? — Hier is bloemkool. — Het kalfsvleesch is zeer malsch. — Welken wijn verkiest gij? Wij hebben Portwijn, Xeres, Champagne, Rijnwijn en Bordeaux. — Ik geef de voorkeur aan Portwijn. — Zal ik u een glas van dezen ouden Rijnwijn inschenken? — Ik ben inderdaad zeer daarvoor ingenomen, zoodat ik mousseerenden Rijnwijn zelfs boven den Champagne verkies. — Vergunt gij mij de vogels voor te snijden? — Eet gij gaarne wild? — Ik dank u, ik zal niet meer eten. — Gij eet waarlijk zeer weinig, mijnheer Smith! — Ik vraag u om verschooning, ik heb uitmuntend gegeten. — De wijn staat (bij) [voor] u. Mijne heeren! asjeblieft, bedient u. (Laten wij eens drinken op de gezondheid van onze) afwezige vrienden.

*) De Engelschen noemen in het aanspreken altijd eerst de dames en dan de heeren.

(6e Oefen.) D. Spraakkunst.

[§ **155.**] De regelmatige vervoeging, waarvoor het werkwoord *to disturb* ons als voorbeeld gediend heeft, hebben wij op weinig na, dat wij in de volgende les zullen behandelen, geheel leeren kennen.

Wij konden echter verscheidene der vormen van het regelmatige werkwoord niet anders samenstellen, dan met aanwending van sommige hulpwerkwoorden. De vervoeging van die werkwoorden *to be*, *to have*, *I shall*, *I will* week in menig opzicht af van de regelmatige vervoeging: die werkwoorden waren derhalve onregelmatig.

Onder de werkwoorden, die ons tot dusverre voorgekomen zijn, bevindt zich een niet gering aantal onregelmatige. Wij willen die thans een weinig meer van nabij gaan beschouwen, en trachten, om in die oogenschijnlijk zoo velerhande vormen eenige orde te brengen. Wij hebben leeren kennen:

Onbepaalde wijs;	Onvolm. verl. tijd:	Verleden deelwoord:
to do	*did*	*done;*
to know,	*knew*,	*known.*

Wij hebben in deze werkwoorden dus het verleden deelwoord niet gevormd met den uitgang *—ed*, en den onvolmaakt verleden tijd niet overeenstemmende met het verleden deelwoord.

Om de onregelmatige werkwoorden der Engelsche taal te leeren kennen, dienen wij dus te letten op hunne Onbepaalde wijs, hunnen Onvolmaakt verleden tijd, en hun Verleden deelwoord. Derhalve juist dezelfde vormen, die wij moeten kennen om een Hollandsch werkwoord te kunnen vervoegen: doen, deed, gedaan; weten, wist, geweten.

De deelwoorden *done*, *known* eindigen, even als het deelwoord *been*, op den klank **n**. Evenzoo eindigen ook zeer vele Hollandsche deelwoorden, b. v. gedaan, geweten, op **n**. Ook het deelwoord *gone*, gegaan, van het werkwoord *to go*, eindigt op den klank **n**.

Wij raden den beoefenaars van onze lessen aan, eene lijst te maken van de onregelmatige werkwoorden, en daarbij de vormen dier werkwoorden op te schrijven, naar gelang die in den tekst A. zullen voorkomen. Tot dat einde neemt men een geliniëerd schrijfboek in quarto-formaat, en deelt daarin elke bladzijde af in vier kolommen, waarvan de drie eerste bestemd zijn voor de drie reeds genoemde vormen (Onbepaalde wijs, Onvolmaakt verleden tijd en Verleden deelwoord), moetende de laatste kolom dienen voor nog andere vormen, waarover wij straks zullen spreken. Zoodoende heeft men het voordeel, dat men eene verzameling erlangt van lieverlede, terwijl men voorzeker afgeschrikt en ontmoedigd zou worden bijaldien men die gansche lijst ineens onder de oogen kreeg, ofschoon de Engelsche taal in dit opzicht niet eens zoo vele moeielijkheden oplevert als het Hollandsch, en bovendien, uithoofde van de verwantschap van vele Engelsche werkwoorden met de Hollandsche, voor den Nederlander gemakkelijker aan te leeren is dan het Fransch. Bij ettelijke werkwoorden zijn, behalve de grondvormen, ook nog afgeleide vormen in die lijst op te teekenen, zoo b. v. de vormen van den Tegenwoordigen tijd *to be*, het meervoud van den Onvolm. verl. tijd van hetzelfde werkwoord, de afkortingen, de verbindingen met *not*. De Hollandsche beteekenis behoeft er niet bijgezet te worden, maar moet telkens bij ieder woord uit het geheugen worden opgenoemd.

Alphabetisch ingericht zou die lijst er tot dusverre uitzien, als volgt:

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
be, am, is, 's, are, 're,	was, were	been	
begin	began		
	blew		
(can)	could, couldn't		
	chose		
come	came		
		cut	
do, don't	did, didn't	done	
	froze		frost
go		gone	
have, hast, has	had	had	
keep	kept		
know	knew	known	knowledge
	made		
	might		
(must)			
put	put		
	sat		
say	said		
see	saw		
(shall)	should		
	spoke		
	stood	stood	
		struck	
		thought	
	understood	understood	
(will)	would		

In de kolom van de Onbepaalde wijs zijn *can*, *must*, *shall* en *will* tusschen haakjes gezet, omdat die werkwoorden, die daar in den Tegenw. tijd der Aantoonende wijs staan, geen Onbep. wijs hebben.

stood is wel is waar slechts als Onvolm. verl. tijd voorgekomen, en *understood* slechts als Verleden deelw.; aangezien *understood* echter baarblijkelijk eene samenstelling van *stood* is, kan men gereedelijk tot de gevolgtrekking komen, dat bij dit werkwoord de Onvolm. verl. tijd en het Verleden deelwoord volkomen gelijkluidend zijn.

De twee zelfstandige naamwoorden *frost* en *knowledge* zijn in de vierde kolom geplaatst, omdat ze eenen vocaal-klank hebben, die niet aangetroffen wordt in de vormen van het werkwoord van denzelfden wortel of stam.

In *begin*, *began*; *can*, *could*; *come*, *came*; *see*, *saw*; *will*, *would* vinden wij eene verandering van den vocaal-klank, juist zooals wij die aantreffen in de daaraan gelijkstaande Hollandsche werkwoorden.

In *put* zijn de Onbepaalde wijs en de Onvolm. verleden tijd volkomen gelijkluidend.

NB. Men zal het best doen als men, om de bedoelde lijst in alphabetische volgorde aan te leggen, een gewoon schrijfboek in quarto-formaat neemt van 33 bladzijden; daarvan neme men:

voor *a, e, i, k, n, p, q*	elk	½ blz.	=	3½ blz.
„ *c, d, g, h, r, t*	elk	1 „	=	6 „
„ *f, l, m, u, w*	elk	2 „	=	10 „
„ *b*		3 „	=	3 „
„ *o, s*	elk	5 „	=	10 „
		samen		32½ blz.

[§ **156.**] In de volzinnen:
I don't *mean to say;*
You don't *mean that;*
I don't *know how many years;*
He didn't *thaw it;*
Foul weather didn't *know where to have him*, hebben wij in de Hollandsche vertaling B. de vormen van het werkwoord *to do* niet teruggegeven. Waarom staan die dan in het Engelsch?

Wanneer ik den volzin *I mean to say* ontkennend wil maken, doe ik dat door er het ontkennende bijwoord *not* bij te voegen. Doch waar zal ik dat woordje *not* moeten plaatsen? Zette ik het vlak achter *mean*, dan zou de als voorwerp (als *object*) gebezigde Onbepaalde wijs *to say* er door gescheiden worden van het werkwoord *mean*; en achter *say* geplaatst, zou het te ver van *mean* verwijderd staan, en buitendien aanleiding kunnen geven tot misverstand: „mijne bedoeling is niet, te zeggen".... drukt iets anders uit dan „mijne bedoeling is, niet te zeggen".... Daarom voegt men in dit geval bij *not* het hier nietsbeteekenende werkwoord *to do*, zet dat werkwoord in den tijd, dien men wenscht uit te drukken (*do*, *did*), en voegt het eigenlijke werkwoord van den volzin daarbij in de Onbepaalde wijs.

[§ **157.**] Wanneer in eenen volzin de vorm van het werkwoord met een hulpwerkwoord (§ 155, blz. 85) samengesteld is, heeft men het werkwoord *to do* niet noodig om eene ontkenning uit te drukken, want dan volgt het ontkennende bijwoord *not* vlak achter het hulpwerkwoord. Het werkwoord *to do* blijft dus weg, niet alleen bij de hulpwerkwoorden, die geen Onbepaalde wijs hebben, waarbij derhalve de samenstelling met *to do* eene onmogelijkheid zoude zijn, zoo als:

My unhallowed hands shall not *disturb it;*
He couldn't *replenish it;*
maar ook bij de hulpwerkwoorden *to have* en *to be*, b. v.:
Scrooge was not *so dreadfully cut up;*
We were not *perfectly convinced;*
It had not *been light all day.*

Van *to do* is de tweede persoon enkelvoud *thou dost*, de derde persoon enkelvoud *he does*. (Over de uitspraak zie § 170, blz. 89.)

Opgave 1. God behoedt de zondaars niet. — 2. Mijn neef kwam niet op [*to*] het kantoor. — 3. Het aangezicht van den klerk is niet mooi. — 4. Het vuur rookt niet in des armen mans huis. — 5. Gij hebt niet het recht, mij aan te houden. — 6. De geestelijke volgde de lijkstaatsie niet.

[§ **158.**] Ook om een vragenden volzin te vormen wordt *to do* gebruikt, b. v.: *What did Scrooge care?*

Intusschen blijft ook hier, gelijk in § 157, hierboven, het gebruik van *to do* achterwege, wanneer het predicaats-werkwoord reeds met een ander hulpwerkwoord samengesteld is, of wanneer dat een der werkwoorden *to have* of *to be* is, b. v.:

How could *it be otherwise? What right* have *you to be merry? What reason* have *you to be morose?*

Opgave 2. Vertaal:

1. Om [*at*] hoe laat begint de komedie? — 2. Was het register onderteekend geworden door des rijken heers*) oom? — 3. Legden de kinderen de spijkers in de

*) Deze 2en-naamvalsvorm, ofschoon minder goed Hollandsch, wordt hier slechts gebezigd om de wijze van vertaling aan te duiden. Beter Hollandsch zou zijn: door den oom van den rijken heer.

doos? — 4. Stoorden de stemmen mijnen vader? — 5. Weet mijn neef des ouden geestelijken naam? — 6. Was de witte hond op [*in the*] straat? — 7. Zijn zijns zoons oogen blauw? — 8 Kon de hitte de sneeuw ontdooien?

[§ **159.**] *Scrooge knew he was dead? Of course he* did (Les 4).

They often came down handsomely, and Scrooge never did (Les 7).

You don't mean that, I am sure. I do.

Wanneer wij ons het gebruik van *to do* is deze volzinnen trachten te verklaren, zal ons dat het gemakkelijkst vallen in den laatsten der drie. De voorafgaande volzin luidt: *You* don't *mean that.* Moet nu de ontkenning opgeheven worden, dan is de eenvoudigste manier om dat te doen: het werkwoord te herhalen met weglating van het ontkennende bijwoord *not.* Doch in plaats van het gansche werkwoord *I do mean* te herhalen, is het voldoende slechts het hulpwerkwoord *I do* te zetten, waaronder men den geheelen volzin verstaat. *)

In de beide eerste volzinnen is het werkwoord *to do* in dezelfde beteekenis gebruikt, juist alsof de voorafgaande volzin het werkwoord *to do* ook reeds inhield, en als stond er b. v.: *Scrooge* did *know he was dead?*

Op die wijze wordt *to do* gebezigd in plaats van de herhaling van een ander werkwoord.

Opgave 3. Vertaal:

1. Verbaast mijn antwoord hem? (Dat) doet het. — 2. Verven de menschen de kerk? (Dat) doen ze. — 3. Vroegt gij hem zijnen naam? (Dat) deden wij. — 4. Ik hoorde de klok niet, maar mijn vader wel †).

handsome, handsomely; sure, surely.

[§ **160.**] *handsome* en *sure* zijn bijvoeglijke naamwoorden, *handsomely* en *surely* zijn bijwoorden.

Door achtervoeging van de lettergreep *ly* (spreek uit: li) wordt een bijvoeglijk naamwoord herschapen in een bijwoord.

Opgave 4. Hoe heeten de volgende bijwoorden, waarvan wij de bijvoeglijke naamwoorden tot hiertoe in den tekst hebben aangetroffen?

1. treurig: — 2. voortreffelijk. — 3. ongetwijfeld. — 4. wonderlijk. — 5. nieuw. — 6. scherp. — 7. grootmoedig. — 8. geheim. — 9. dun. — 10. uitwendig. — 11. open. — 12. duur. — 13. donker. — 14. koud. — 15. bijtend. — 16. dicht. — 17. sterk. — 18. eerstelijk. — 19. snel. — 20. armzalig.

Opgave 5. Hoe heeten de volgende bijvoeglijke naamwoorden, waarvan wij de bijwoorden tot hiertoe in den tekst ontmoet hebben?

1. bijzonder. — 2. nadrukkelijk. — 3. vreeselijk. — 4. duidelijk. — 5. volkomen. — 6. schielijk. — 7. letterlijk. — 8. sluw. — 9. snel.

[§ **161.**] A. In den volzin:

I don't mean to say that I know,

is *I know* het voorwerp van *to say.* Doch *I know* is zelf een volzin. Het woordje *that,* waardoor de volzin *I know* verbonden of samengevoegd wordt met den volzin *I don't mean to say,* heet een voegwoord, *conjunction* (kòn-dzjunk'-sjun).

De volzin *I know* heet voorwerpelijke (*objective,* òb-dzjèk'-tiv) volzin, omdat zij het voorwerp uitdrukt van het werkwoord *to say.*

B. Er zijn verschillende voegwoorden om de verschillende betrekkingen der volzinnen tot elkander uit te drukken.

In den volzin:

He had so heated himself that *he was all in a glow,*

duidt de volzin *he was all in a glow* de mate aan hoeveel de neef zich verhit had; *that* is hier een voegwoord van hoeveelheid.

C. In den volzin:

The door was open that *he might keep his eye upon his clerk,*

geeft de volzin *he might keep his eye upon his clerk* het doel te kennen, dat Scrooge met het openstaan van de deur beoogde; *that* is dus hier een voegwoord van bedoeling.

D. In de volzinnen:

When *they saw him coming on, they would tug their owners into doorways,*

en:

Hamlet's Father died before *the play began,*

wordt door de volzinnen *they saw him coming on, the play began,* de tijd uitgedrukt, wanneer de honden hunne meesters in poorten trokken, en wanneer Hamlet's vader stierf; de voegwoorden, *when* en *before* zijn dus voegwoorden van tijd.

E. In den volzin:

If *we were not convinced, there would be nothing remarkable,*

blijkt uit den volzin *we were not convinced* de voorwaarde, waaronder niets op-

*) In het Hollandsch zou men er ter versterking het woord *wel* achtervoegen, b. v.: Dat meent gij niet. Ik doe wel.

†) Zie betreffende het gebruik in het Hollandsch (*Natuurlijk deed hij*), blz. 41, noot 1; zie ook, wat van den tweeden volzin de vraag betreft, de Holl. vertaling *menschen* blz. 74.

merkelijks zou plaats grijpen; *if* is derhalve een voegwoord van voorwaarde.

F. In den volzin:

So surely as *the clerk came in, the master predicted,*

wordt de volzin *the clerk came in* door het voegwoord *as* vergeleken met den volzin *the master predicted;* dit *as* is dus een voegwoord van vergelijking.

G. In de tot dusverre opgenoemde volzinnen drukt de door het voegwoord verbonden wordende volzin een voorwerp of eene andere bijwoordelijke bepaling uit van den volzin, die, met betrekking tot dezen ondergeschikten, *subordinate* (su**b**-òr′-di-nèt) volzin, de hoofdzin genoemd wordt. De tot hiertoe opgenoemde voegwoorden zijn subordineerende of ondergeschikt-makende voegwoorden.

Opgave 6. Vertaal de volgende volzinnen, en onderstreep daarin de hoofdzinnen.

1. Wij wisten, dat de oude heer in het witte huis woonde. — 2. Het is zoo donker, dat wij in deze kamer niet zien kunnen. — 3. De klerk zeide niet waar hij woonde, opdat zijn patroon hem niet volgen mocht. — 4. Toen de kinderen in het pakhuis kwamen, zagen zij hunnen vader niet. — 5. De bedelaar zeide zijnen naam, eer de koster hem vragen kon. — 6. Indien wij den weg geweten hadden, zouden wij dien niet gevraagd hebben.

[§ **162.**] A. Volzinnen kunnen niet slechts aan elkander ondergeschikt, maar ook nevengeschikt, gecoördineerd, *coordinate* (koo-òr′-di-nèt) worden. Ter verbinding van zulke volzinnen dienen de coördineerende voegwoorden.

B. In den volzin:

Scrooge signed it: and *Scrooge's name was good,*

wordt door het copuleerende, *copulative* (kòp′-jôe-lèt-tiv) voegwoord *and* uitgedrukt, dat de beide daardoor verbondene volzinnen gelijke kracht hebben.

C. In den volzin:

This must be distinctly understood, or *nothing wonderful can come of the story,*

geeft het afwisselende, *alternative* (èl-**teur**′-nèt-tiv) voegwoord *or* te kennen, dat slechts één der twee daardoor verbondene volzinnen van kracht is.

D. In den volzin:

Scrooge had a very small fire, but *the clerk's fire was much smaller,*

wordt door het tegenstellende, *adversative* (èd-**veur**′-sèt-tiv) voegwoord *but* aangeduid, dat er tusschen die twee verbondene volzinnen eene tegenstelling bestaat.

E. In den volzin:

He couldn't replenish it, for *Scrooge kept the coal-box in his own room,*

duidt het redengevend, *causal* (kaoz′-èl) voegwoord *for* aan, dat de tweede volzin eene reden opgeeft voor den eersten.

Opgave 7. Vertaal:

1. Het weder was vriezend, en wij hadden geen vuur. — 2. Wij zijn zeer arm, of wij zouden hun niet gesmeekt hebben. — 3. Wij kenden zijnen naam niet, maar wij wisten waar hij woonde. — 4. Ik kan de geschiedenis niet herhalen, want ik hoorde die niet.

[§ **163.**] De volzin:

His face was ruddy and *handsome,*

bestaat eigenlijk uit de twee volzinnen:

His face was ruddy,
His face was handsome.

Het tot die beide volzinnen behoorende gedeelte *His face was* wordt slechts éénsgezet, en de twee volzinnen dan door middel van het voegwoord *and* tot één volzin samengetrokken.

Evenzoo dienen de vergelijkende voegwoorden *as* en *than* om de volgende samengetrokkene volzinnen te vormen:

The firm was known as *Scrooge and Marley.*
Old Marley was as *dead* as *a door-nail.*
No eye at all is better than *an evil eye.*

[§ **164.**] In den volzin:

Scrooge knew he was dead,

is de volzin *he was dead* onmiddellijk, zonder tusschenkomst van het voegwoord *that,* bij het werkwoord *knew* gevoegd.

In objectieve volzinnen (§ 161, blz. 87) **kan het voegwoord that ook weggelaten worden.**

[§ **165.**] Uit de volzinnen:

Scrooge was not so dreadfully cut up but that *he was an excellent man of business;*
The dogs would wag their tails as though *they said,*

zien wij, dat ook twee voegwoorden met elkander verbonden kunnen worden.

Opgave 8. Vertaal:

1. Het weder is koud en mistig. — 2. Ben ik niet zoo goed als mijn compagnon? — 3. Ons huis is niet veel kleiner dan de oude kerk. — 4. Mijn vriend zeide, (dat) het hem alles hetzelfde was. — 5. Hij was niet zoo zwak, of hij sprak toch zeer duidelijk. — 6. Zijne handen waren koud, als ware hij dood geweest.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

save; face.

[§ **166.**] Wanneer de *a* den klemtoon heeft (of in éénlettergrepige woorden staat), en gevolgd wordt door een enkelen medeklinker en eene stomme *e*, dan heeft

die *a* haren langen alphabetischen klank „ee".

De eenige uitzonderingen zijn: *are* (aar), zijn, *have* (hèv), hebben, welke beide woorden uitgesproken worden als stonden ze zonder stomme *e*.

ne*ph*ew.

[§ **167.**] Ofschoon de *ph* gewoonlijk als *f* uitgesproken wordt, klinkt dat letterteeken als **v** in *ne***ph***ew* (nèv'-joe) en *Ste***ph***en* (stievn), Steven, Stephanus.

wa*l*king.

[§ **168.**] Tusschen *a* en *k* in dezelfde lettergreep is de *l* stom. De *a* beeft dan den klank van „ao", b.v.: *to talk* (taok), praten. Het zelfstandig naamwoord *talk* (tèlk), talk, talk-aarde, wordt beter *talc* geschreven.

*s*ure.

[§ **169.**] De eenige woorden, waarin de *s* als aanvangsletter wordt uitgesproken „sj", zijn de woorden *sure* en *sugar* (sjoeg'-*er*) suiker, en de van die twee afgeleide of daarmede samengestelde woorden.

NB. Men lette echter hierbij op, dat die uitspraak als „sj" louter het gevolg is van de bijzonderheid, dat deze twee woorden (met hunne afleidingen en samenstellingen) de eenige zijn, waarin de *u*, voorafgegaan door eene *s*, haren langen vocaalklank „joe" behoudt.

do; don't.

[§ **170.**] De uitspraak van de onbepaalde wijs *to do*, en van de daarmede gelijkluidende vervoegingsvormen, is „doe"; doch verbonden met de ontkenning *not*, zoodra dit geapostrofeerd en met *do* als één woord geschreven wordt, is de uitspraak „doont". De tweede en derde persoon enkelvoud van den tegenw. tijd *dost* en *does* worden uitgesproken bijna als „dust" en „du**z**".

De tegenwoordige tijd van *to do* is dus in zijn geheel als volgt:

I do (doe), ik doe,
thou dost (dust), gij doet,
he does (du**z**), hij doet.
we do (doe), wij doen,
you do (doe), gij doet,
they do (doe), zij doen.

Eene verandering in de vocaal-uitspraak door de verbinding van een werkwoord met het geapostrofeerde *not* (nòt) heeft wijders plaats in:

can't (kaant) uit *cannot* of *can not;*
shan't (sjaant) uit *shall not;*
won't (wwoont) uit *will not.*

're.

[§ **171.**] Alleen in den alledaagschen spreektrant, of wanneer deze in boeken moet worden nagebootst, is het apostrofeeren van *are* tot *'re*, van *is* tot *'s* (Les 3 Tekst), alsook van *am* tot *'m*, en van *art* tot *'rt* geoorloofd. De van het woord overblijvende medeklinkers sluiten zich dan in de uitspraak onmiddellijk aan de voorafgaande klinkletter aan, b.v.: *I'm* (aim), *thou'rt* (dhòurt), *he's* (hiez), *we're* (wwier), *you're* (joer), *they're* (dheer).

ans*w*er.

[§ **172.**] De consonant *w* is stom:

1) altijd vóór eene *r*; b.v.: *to wrench* (rèntsj), ontwringen; *wren* (rèn), winterkoninkje; *to write* (rait), schrijven.
2) vóór de *h* in *wh**o**le* (hool), geheel; *wh**o*** (hoe), wie; *wh**o**se* (hoez), wier; *wh**o**m* (hoem), wien;
3) in *answer* en in *sword* (soord), zwaard, degen.

De *w* achter eene vocaal, wijzigt de uitspraak van die vocaal, zooals in *know* (noo), *knew* (njoe), *knowledge* (nòl'-èdzj), *own* (oon), *follow* (fòl'-loo), *thaw* (*th**a**o*), *eyebrow* (ai'-broo), *down* (dòun), enz.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaal-klank è, als regelmatigen korten klank van het letterteeken **a** (omschreven § 14, blz. 6).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

blab	(blè**b**)	babbelen.
cab	(kè**b**)	vigilante.
crab	(krè**b**)	krabbe.
dab	(dè**b**)	streelen.
drab	(drè**b**)	beduimelen.
slab	(slè**b**)	tegel.
stab	(stè**b**)	doodsteken.
back	(bèk)	rug.
black	(blèk)	zwart.
clack	(klèk)	klapperen.
crack	(krèk)	kraken.
hack	(hèk)	hakken.
Jack	(dzjèk)	Hans; Jan.
knack	(nèk)	kunstje.
lack	(lèk)	ontberen.
pack	(pèk)	pak.
rack	(rèk)	pijnbank.
sack	(sèk)	zak.
slack	(slèk)	slap.
smack	(smèk)	smakken.
stack	(stèk)	hooischelf.
tack	(tèk)	laveeren.
track	(trèk)	spoor.
bad	(bè**d**)	slecht.
cad	(kè**d**)	conducteur eener omnibus.
clad	(klè**d**)	bekleed.
dad	(dè**d**)	pa.
had	(hè**d**)	gehad.

lad	(lèd)	knaap.
mad	(mèd)	gek.
pad	(pèd)	zitkussen.
sad	(sèd)	treurig.
shad	(sjèd)	elft (vischsoort).
bag	(bèG)	zak, tasch.
brag	(brèG)	snoeven.
crag	(krèG)	klip.
drag	(drèG)	sleepen.
flag	(flèG)	vlag.
gag	(GèG)	prop.
hag	(hèG)	heks.
rag	(rèG)	vod.
stag	(stèG)	hert.
wag	(wwèG)	kwispelen.
shall	(sjèl)	zal.
am	(èm)	ben.
cram	(krèm)	volstoppen.
dram	(drèm)	slokje.
ham	(hèm)	ham.
ram	(rèm)	ram.
Sam	(sèm)	Sam (verkort van Samuël).
slam	(slèm)	al de slagen hagebod.
ban	(bèn)	zemelen.
bran	(brèn)	kan.
can	(kèn)	stam, familie.
clan	(klèn)	waaier.
fan	(fèn)	man.
man	(mèn)	pan.
pan	(pèn)	plan.
plan	(plèn)	span.
span	(spèn)	dan.
tan	(tèn)	looien.
than	(dhèn)	voorhoede.
van	(**v**èn)	kap.
cap	(kèp)	klappen.
clap	(klèp)	klep.
flap	(flèp)	scheur.
gap	(Gèp)	toeval.
hap	(hèp)	schoot.
lap	(lèp)	landkaart.
map	(mèp)	dutje.
nap	(nèp)	pap.
pap	(pèp)	kloppen.
rap	(rèp)	sap.
sap	(sèp)	klap.
slap	(slèp)	snappen.
snap	(snèp)	riem.
strap	(strèp)	deuvik.
tap	(tèp)	val.
trap	(trèp)	hullen.
wrap	(rèp)	als.
as	(è**z**)	gas.
gas	(Gès)	heeft.
has	(hè**z**)	meisje.
lass	(lès)	vledermuis.
bat	(bèt)	kat.
cat	(kèt)	kakelen.
chat	(tsjèt)	vet.
fat	(fèt)	vlak, plat.
flat	(flèt)	mug.
gnat	(nèt)	

hat	(hèt)	hoed.
mat	(mèt)	mat.
pat	(pèt)	streelen.
rat	(rèt)	rat.
sat	(sèt)	zat.
that	(dhèt)	dat; die.
vat	(**v**èt)	vat.
have	(hè**v**)	hebben.
ash	(èsj)	esch.
cash	(kèsj)	kontanten.
clash	(klèsj)	kletteren.
crash	(krèsj)	kraken.
dash	(dèsj)	slaan.
flash	(flèsj)	opvlammen.
gash	(Gèsj)	wond.
lash	(lèsj)	zweeptouw.
rash	(rèsj)	schielijk.
sash	(sèsj)	sjerp.
trash	(trèsj)	afval.
thrash	(*th*rèsj)	dorschen.
tax	(tèks)	belasting.
axe	(èks)	bijl.
**babble*	(bè**b**l)	babbelen.
**dabble*	(dè**b**l)	beklodderen.
**rabble*	(rè**b**l)	gespuis.
**cackle*	(kèkl)	kakelen.
**tackle*	(tèkl)	takel.
**blacken*	(blèkn)	zwart maken.
**slacken*	(slèkn)	verslappen.
act	(èkt)	handeling.
fact	(fèkt)	daadzaak.
pact	(pèkt)	overeenkomst.
tact	(tèkt)	gevoel.
tract	(trèkt)	landstreek.
**addle*	(è**d**l)	ledig.
**paddle*	(pè**d**l)	roeispaan.
**saddle*	(sè**d**l)	zadel.
shalt	(sjèlt)	(gij) zult.
valve	(vèl**v**)	klep.
lamb	(lèm)	lam.
**amble*	(èm**b**l)	telgang.
**gamble*	(Gèm**b**l)	spelen.
**ramble*	(rèm**b**l)	omzwerven.
**shambles*	(sjèm**b**l**z**)	vleeschbank.
damn	(dèm)	verdoemen.
camp	(kèmp)	kamp.
cramp	(krèmp)	kramp.
damp	(dèmp)	vochtig.
stamp	(stèmp)	zegelmerk.
tramp	(trèmp)	trappen.
and	(è**n**d)	en.
band	(bè**n**d)	bende.
bland	(blè**n**d)	zacht.
brand	(brè**n**d)	brand.
gland	(Glè**n**d)	klier.
grand	(Grè**n**d)	grootsch.
hand	(hè**n**d)	hand.
land	(lè**n**d)	land.
sand	(sè**n**d)	zand.
stand	(stè**n**d)	stand.

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

strand	(strènd)	strand.
**candle*	(kèndl)	kaars.
**dandle*	(dèndl)	wiegelen.
clang	(klèng)	klank.
fang	(fèng)	vang, klemhaak.
gang	(Gèng)	ploeg(werkvolk), troep, bende.
hang	(hèng)	hangen.
pang	(pèng)	pijnlijke scheut.
rang	(rèng)	klonk.
sang	(sèng)	zong.
slang	(slèng)	dieventaal.
**dangle*	(dèngGl)	bungelen.
**mangle*	(mèngGl)	verminken.
**tangle*	(tèngGl)	ingewikkeld maken.
**wrangle*	(rèngGl)	twisten.
bank	(bènk)	oever.
crank	(krènk)	bocht.
drank	(drènk)	dronk.
flank	(flènk)	flank.
frank	(frènk)	vrijmoedig.
lank	(lènk)	dun.
plank	(plènk)	plank.
rank	(rènk)	rang.
sank	(sènk)	zonk.
shank	(sjènk)	schenkel.
stank	(stènk)	stonk.
tank	(tènk)	waterbak.
thank	(*th*ènk)	danken.
**ankle*	(ènkl)	enkel.
ant	(ènt)	mier.
cant	(kènt)	lijmerige spraak.
grant	(Grènt)	toestaan.
pant	(pènt)	hijgen.
plant	(plènt)	plant.
scant	(skènt)	karig.
**apple*	(èpl)	appel.
**dapple*	(dèpl)	geschakeerd.
**grapple*	(Grèpl)	plukharen.
apt	(èpt)	geschikt.
chasm	(kèzm)	kloof.
spasm	(spèzm)	kramp.
clasp	(klèsp)	haak.
gasp	(Gèsp; meer algemeen Gaasp)	hijgen.
catch	(kètsj)	vangen.
hatch	(hètsj)	broeien.
latch	(lètsj)	klink.
match	(mètsj)	partij.
patch	(pètsj)	vlek.
scratch	(skrètsj)	krassen.
snatch	(snètsj)	grijpen.
thatch	(*th*ètsj)	dakstroo.
**battle*	(bètl)	veldslag.
**cattle*	(kètl)	hoornvee.
**rattle*	(rètl)	ratelen.
**axle*	(èksl)	wagen-as.

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaal-klank è, als regelmatigen korten klank van het letterteeken **e** (§ 9, blz. 4).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

web	(wwèb)	webbe.
ebb	(èb)	ebbe.
beck	(bèk)	wenken.
check	(tsjèk)	stuiten.
deck	(dèk)	dek.
geck	(Gèk)	gek.
neck	(nèk)	nek.
peck	(pèk)	pek.
speck	(spèk)	spatje; vlekje.
wreck	(rèk)	wrak.
bed	(bèd)	bed.
bled	(blèd)	gebloed.
bred	(brèd)	opgevoed.
fed	(fèd)	gevoed.
fled	(flèd)	gevloden.
Fred	(frèd)	Frits.
led	(lèd)	geleid.
Ned	(nèd)	verkorting voor Eduard.
red	(rèd)	rood.
shed	(sjèd)	vergieten.
shred	(sjrèd)	kleinsnijden.
wed	(wwèd)	trouwen.
beg	(bèG)	verzoeken.
keg	(kèG)	vaatje.
leg	(lèG; bijna leeG)	been.
Meg	(mèG)	Grietje.
peg	(pèG)	houten pen.
egg	(èG; bijna eeG)	ei.
ell	(èl)	el.
bell	(bèl)	bel, klok.
cell	(sèl)	cel.
dell	(dèl)	dal.
dwell	(dwwèl)	wonen.
fell	(fèl)	viel; fel.
hell	(hèl)	hel.
knell	(nèl)	doodklok.
Nell	(nèl)	Leentje.
quell	(kwwèl)	dempen.
sell	(sèl)	verkoopen.
shell	(sjèl)	schil; schaal.
smell	(smèl)	reuk.
spell	(spèl)	spellen.
swell	(swwèl)	zwellen.
tell	(tèl)	vertellen.
well	(wwèl)	wel.
yell	(jèl)	gil; gillen.
gem	(dzjèm)	edelsteen.
hem	(hèm)	zoom.
stem	(stèm)	stam.
them	(dhèm)	hen, hun, haar.
den	(dèn)	hol, spelonk.
fen	(fèn)	veen.
glen	(Glèn)	bergpas.
hen	(hèn)	hen.
ken	(kèn)	onderscheiden.
pen	(pèn)	pen.
ten	(tèn)	tien.

then	(dhèn)	dan.
when	(wwèn)	wanneer.
wren	(rèn)	winterkoninkje.
step	(stèp)	schrede, stap;
yes	(jès)	ja. [stoep.
Bess	(bès)	verkorting voor Elizabeth.
bless	(blès)	zegenen.
cess	(sès)	belasting.
chess	(tsjès)	schaak.
cress	(krès)	ster-kers.
dress	(drès)	kleeding.
guess	(Gès)	raden.
less	(lès)	minder.
mess	(mès)	tafelspijs.
press	(près)	pers.
stress	(strès)	nadruk, klem.
tress	(très)	haarlok.
bet	(bèt)	wedden.
fret	(frèt)	invreten.
get	(Gèt)	krijgen.
let	(lèt)	laten; verhuren.
met	(mèt)	ontmoet.
net	(nèt)	net.
pet	(pèt)	lieveling.
set	(sèt)	zetten.
wet	(wwèt)	nat.
whet	(wwèt)	slijpen, scherpen.
yet	(jèt)	toch.
flesh	(flèsj)	vleesch.
fresh	(frèsj)	frisch.
mesh	(mèsj)	maas.
debt	(dèt)	schuld.
**treble*	(trè**bl**)	drievoudig.
**speckle*	(spèkl)	vlekje.
**beckon*	(bèkn)	wenken.
edge	(è**dz**j)	kant, zoom.
fledge	(flè**dz**j)	vlugs.
hedge	(hè**dz**j)	haag.
pledge	(plè**dz**j)	verpanden.
sledge	(slè**dz**j)	slede.
wedge	(wwè**dz**j)	wigge.
**meddle*	(mè**dl**)	bemoeien.
eft	(èft)	hagedis.
heft	(hèft)	hecht, heft.
left	(lèft)	links; verlaten.
weft	(wwèft)	geweven.
dregs	(drè**gz**)	drab.
belch	(bèltsj)	oprispen.
geld	(Gè**ld**)	lubben.
held	(hè**ld**)	gehouden.
elf	(èlf)	Elf (in de Noordsche mythologie).
delf	(dèlf)	Delftsch aardewerk.
self	(sèlf)	zelf.
elm	(èlm)	olmboom.
helm	(hèlm)	helm.
whelm	(wwèlm)	overstelpen.
help	(hèlp)	helpen.
kelp	(kèlp)	sodakruid.
whelp	(wwèlp)	welp, jong.
else	(èls)	anders.

*) In verzen tweelettergrepig (§ 68, blz. 24).

Welsh	(wwèlsj)	Wallisisch.
belt	(bèlt)	gordel.
Celt	(sèlt)	Celt.
dwelt	(dwwèlt)	verwijld.
felt	(fèlt)	gevoeld; vilt.
gelt	(Gèlt)	gelubd.
melt	(mèlt)	smelten.
pelt	(pèlt)	werpen.
smelt	(smèlt)	geroken.
spelt	(spèlt)	gespeld.
delve	(dèl**v**)	delven. [Elf).
elves	(èl**vz**)	Elven (mrv. van
selves	(sèl**vz**)	zelven.
hemp	(hèmp)	hennep.
**temple*	(tèmpl)	tempel.
fence	(fèns)	omheining.
hence	(hèns)	van hier.
pence	(pèns)	stuivers.
thence	(dhèns)	van daar.
whence	(wwèns)	van waar.
bench	(bèntsj)	bank.
clench	(klèntsj)	ballen.
drench	(drèntsj)	doornat maken.
French	(frèntsj)	Franschen.
quench	(kwwèntsj)	blusschen.
stench	(stèntsj)	stank.
trench	(trèntsj)	greppel.
wench	(wwèntsj)	slet.
wrench	(rèntsj)	ontwringen.
end	(è**nd**)	einde; eindigen.
bend	(bè**nd**)	buigen.
blend	(blè**nd**)	vermengen.
fend	(fè**nd**)	afweren.
lend	(lè**nd**)	leenen.
mend	(mè**nd**)	verbeteren.
rend	(rè**nd**)	scheuren.
send	(sè**nd**)	zenden. [geven.
spend	(spè**nd**)	spendeeren, uit-
wend	(wwè**nd**)	gaan.
cense	(sèns)	belasting.
sense	(sèns)	zin.
length	(lè*ngth*)	lengte.
strength	(strè*ngth*)	kracht.
bent	(bènt)	gebogen.
blent	(blènt)	vermengd.
cent	(sènt)	honderd.
dent	(dènt)	uittanden. [ten.
lent	(lènt)	geleend;(de)Vas-
pent	(pènt)	opgesloten.
rent	(rènt)	rente; huishuur; gescheurd.
sent	(sènt)	gezonden.
spent	(spènt)	gespendeerd.
tent	(tènt)	tent.
vent	(wènt)	uitweg.
went	(wwènt)	ging.
tenth	(tèn*th*)	tiende.
**gentle*	(dzjèntl)	lief.
stepped	(stèpt)	stapte.
crept	(krèpt)	kroop.
kept	(kèpt)	hield.
slept	(slèpt)	sliep.
stept	(stèpt)	stapte.

wept	(wwèpt)	weende.
depth	(dèp*th*)	diepte.
berth	(bèr*th*)	kooi, hangmat.
best	(bèst)	best.
chest	(tsjèst)	kist; borst.
crest	(krèst)	kruin.
guest	(gèst)	gast.
hest	(hèst)	bevel.
jest	(dzjèst)	scherts.
lest	(lèst)	opdat niet.
nest	(nèst)	nest.
quest	(kwwèst)	nasporing.
rest	(rèst)	rust.
test	(tèst)	proef.
vest	(**v**èst)	bekleeden.
west	(wwèst)	west.
wrest	(rèst)	ontwrichten.
yest	(jèst)	gest, gist.
zest	(zèst)	smakelijkheid.
**wrestle*	(rèsl)	worstelen.
etch	(ètsj)	etsen.
fetch	(fètsj)	halen.
sketch	(skètsj)	schets.
stretch	(strètsj)	strekken.
wretch	(rètsj)	ellendige.
**kettle*	(kètl)	ketel.
**mettle*	(mètl)	pittigheid.
**nettle*	(nètl)	netel
**settle*	(sètl)	zetel.
**seven*	(sè**v**n)	zeven.
sex	(sèks)	seksе.
text	(tèkst)	tekst.
Thames	(tèm**z**)	Teems.
bread	(brè**d**)	brood.
dead	(dè**d**)	dood.
dread	(drè**d**)	vrees.
head	(hè**d**)	hoofd.
lead	(lè**d**)	lood.
read	(rè**d**)	gelezen.
spread	(sprè**d**)	verspreiden.
stead	(stè**d**)	plaats.
tread	(trè**d**)	treden.
thread	(*th*rè**d**)	draad.
deaf	(dèf)	doof.
sweat	(swwèt)	zweet.
breath	(brè*th*)	adem.
death	(dè*th*)	dood.
**treadle*	(trè**d**l)	trede.
realm	(rèlm)	(het) rijk.
dealt	(dèlt)	uitgedeeld.
stealth	(stèl*th*)	diefstal.
wealth	(wwèl*th*)	rijkdom.
dreamt	(drèmt)	droomde.
cleanse	(klè**n**z)	schoonmaken.
leant	(lènt)	leunde.
meant	(mènt)	meende.
**weapon*	(wwèpn)	wapen.
leapt	(lèpt)	sprong.
breast	(brèst)	borst.
**threaten*	(*th*rètn)	dreigen.
**heaven*	(hè**v**n)	hemel.
**leaven*	(lè**v**n)	zuurdeeg.

said	(sè**d**; bijna seed)	gezegd.
says	(sè**z**; bijna seez)	zeide.
friend	(frè**n**d)	vriend.
feoff	(fèf)	leen.

De beoefenaar behoeft al de in dezen brief voorkomende woorden der éénlettergrepige oefeningen niet achter elkander van buiten te leeren. Hij kan daartoe zijne ledige uren besteden.

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

God, God (wordt altijd, wanneer men er het Opperwezen mede bedoelt, met eene groote G geschreven). — *quick*, dit woord vinden wij terug in de Hollandsche woorden „kwikzilver", „verkwikken": de oorspronkelijke beteekenis van het Engelsche woord is „levendig". — *first*, voorste, eerste in rang. — *bah*, bah. — *to heat*, verhitten, gelijkluidend met het zelfst. naamw. in Les 7. — *to walk*, waken (als wachter de ronde doen of heen en weer loopen). — *frost*, vorst (eenvoudig eene omzetting der letters *o* en *r*), is het wortelwoord van *frosty*, vriezend (Les 6). Op de vocaal-verwisseling uit *froze* (vroos, vroor) hebben wij reeds opmerkzaam gemaakt in de blz. 85 aangevangene lijst der onregelmatige werkwoorden. — *glow*, gloed, gelijkluidend met het werkw. *to glow*, gloeien. — *to sparkle*, verwant met het Holl. woord „sprank". — *to smoke*, smoken. — *right*, recht. — *enough*, genoeg. — *answer*, zelfst. naamw. (Zweedsch *svar*) gelijkluidend met het werkwoord in Les 6; in het Holl. „antwoord" vinden wij dezelfde wortels *an*, *w*, *r*. — *ready*, (ge)reed, wortelwoord van *already* (Les 8). — *spur*, spoor. — *to follow*, volgen.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

uncle, oncle. — *save*, sauve. — *intimation*, intimation. — *approach*, approche. — *rapid*, rapide. — *face*, face. — *sure* (bijvoegl. naamw. van het in Les 8 voorgekomene bijwoord *surely*), sûr. — *reason*, raison. — *poor*, pauvre. — *to return*, retourner. — *gaily*, gaiement. — *moment*, moment.

Van gemengden oorsprong.

cried, „criait" en „kreet" (van krijten). — *cheerful*, „chère" en „vol". — *nephew*, „neveu" en „neef". — *morose*, „morose" en „morrend", — *rich*, „riche" en „rijk". — *cross*, „croix" en „kruis", vandaar het bijvoeglijk nw. (*cross*, dwarshoofdig).

(9e Oefen.) **G. Mondeling Onderhoud.**

Vragen.

1. What did Scrooge's nephew wish (wwisj, *wenschen*) to his uncle?
2. What more?
3. What sort of a voice had Scrooge's nephew?
4. How came Scrooge's nephew upon his uncle?
5. Of what was this wish (*wensch*) the first intimation?
6. What was Scrooge's answer?
7. What more?
8. With what had the nephew heated himself?
9. Wherein (wweer-in', *waarin*) had he walked?
10. How much had he heated himself?
11. How did his face look (*er uitzien*)?
12. What was sparkling?
13. What was smoking?
14. What did the nephew reply (re-plai', *antwoorden*, *hernemen*) to Scrooge's answer?
15. What more?
16. What was Scrooge's answer then?
17. To what had the nephew no right in Scrooge's opinion (òp-pin'-jun, *meening*, *zienswijze*, *gevoelen*)?
18. How gave (Geev, *gaf*) the nephew his next (nèkst, *naastvolgende*) answer?
19. To what had Scrooge no right in his nephew's opinion?
20. To what had he no reason?
21. When had Scrooge no better answer ready?
22. What did the nephew return to this answer?

(10e Oefening.) **H. Gesprekken.**

10.

right (rait), recht.
to desire (de-zair'), wenschen.
to call (kaol), zich aanmelden.
measure (mèz'-zjur), maat.
pair (peer), paar.
boots (boets), laarzen.

Am I right, sir; was I not desired to call here this morning, to take your measure for a pair of boots?

provided (pròv-vaid'-ed), mits.
to get (Gèt), krijgen.
Saturday (sèt'-er-dee), Zaterdag.

Yes; I wish to have two pair, provided you can get them ready by Saturday.

busy (biz'-i), bezet (met mijn tijd).
I am very busy, ik heb het zeer druk.
just (dzjust), juist.
I'll (ail), samentrekking van *I will* of *I shall*.
to try (trai), beproeven, mijn best doen.
finished (fin'-isjt), klaar, af.

I am very busy, sir, just now, but I'll try and get them finished by that day.

positively (pòz'-i-tiv-li), stellig, zeker.
to leave (liev), verlaten, vertrekken.

I must positively have them, as I leave on Saturday night.

direction (dir-rèk'-sjun), bevel, wenk.
the make (meek), het maken.

Have you any particular directions to give about the make?

let (lèt), laat.
to come up, komen.
pretty (pret'-ti), tamelijk.
high (hai), hoog.
tight (tait), krap, eng, nauw, klein.

No; only let them come up pretty high, and above all, do not make them too tight.

sole (sool), zool.
thick (*th*ik), dik.

Would you like to have the soles thick or thin?

moderation (mòd'-er-ree''-sjun), mate, matigheid.
strong (strò*ng*), sterk.
clumsy (klum'-zi), plomp.

In moderation; strong but not clumsy.

work (wweurk), werk.
satisfaction (sèt-is-fèk'-sjun), bevrediging.

My work, sir, will give you satisfaction.

shoe (sjoe), schoen.

I wish also to have a pair of thin shoes for the summer.

Will you try on the new boots?

to draw (drao), trekken.
afraid (*e*-freed'), bang.

They draw on very tight, I am afraid they are too small.

hook (hoek), haak.

Take the boot-hooks, sir.

across (*e*-kròs'), over, op.
instep (in'-stèp), wreef.
to pinch (pintsj), knellen.
toe (too), teen.

It's hard work; these boots will never do.
— They are too tight across the instep.
— They pinch me at the toes.

last (laast), leest.
again (*e*-Gèn'), weder, nog eens.
stretch (strètsj), rekken.

I shall put them on the last again, and let them stretch a little.

brought (braot), meegebracht.

Now they fit me very well. Have you brought a bill?

I have, sir.

to put (poet), zetten.
receipt (*re*-siet'), quitantie.

Put a receipt to it.

11.

to make (meek), maken.
party (paart'-i), gezelschap.

I am going with some friends to the play this evening, will you make one of the party?

pleasure (plèz'-jur), genoegen.
who (hoe), wie.
rest (rèst), overigen.
company (kum'-pèn-ni), gezelschap.

With pleasure. Who are the rest of the company?

Spencer (spèn'-ser), een eigennaam.
cousin (kuzn), neef.
Miller (mil'-ler), een eigennaam.

Miss Spencer and her cousin Mr. Miller.

to arrive (èr-raiv'), aankomen.

Indeed! when did he arrive from the country?

yesterday (jès'-ter-dee), gisteren.
to remain (re-meen'), blijven.
town (toun), stad.
till (til), tot.
month (munth), maand.

The day before yesterday, and he will remain in town till the end of next month.

to talk (taok), praten.
late (leet), laat.
already (aol-rèd'-i), reeds.
still (stil), nog.
parents (peer'-ents), ouders.
probably (pròb'-e-bli), waarschijnlijk.
to detain (de-teen'), ophouden.
hour (our), uur.

But if we talk much longer, we shall be too late, as it is already half past six, and we have still to call for Miss Spencer and her cousin at the house of her parents, where we shall probably be detained half an hour.

let (lèt), laat (van *to let*, laten).
to set out (sèt out'), vertrekken.
immediately (im-mied'-jèt-li), dadelijk.

Then let us set out immediately, we can talk as we go along.

to perform (per-form'), spelen.

What is to be performed this evening?

tale (teel), sprookje.
farce (faars), kluchtspel.
act (èkt), bedrijf.
pen (pèn), pen.
Buckstone (buk'-stoon), een eigennaam.

The Winter's Tale, and a new farce in two acts from the pen of Mr. Buckstone.

12.

taken (teekn), genomen.
liberty (lib'-er-ti), vrijheid.
happy (hèp'-pi), gelukkig.
to join (dzjoin), zich aansluiten aan.
to believe (be-liev'), geloven.
acquainted (èk-kweent'-ed), bekend.
therefore (dheer'-foor), derhalve.
to dispense (dis-pèns'), nalatig blijven.
formal (form'-el), formeel.
introduction (in-tròd-duk'-sjun), voorstelling.

Good evening, Miss Spencer: you see I have taken the liberty of bringing a friend with me, who will be happy to join the party. I believe you are already acquainted with him, and therefore we may dispense with a formal introduction.

Cooke (koek), een eigennaam.

I have already had the pleasure of seeing Mr. Cooke once in company with my cousin.

now (nou), nu.
to proceed (pròs-sied'), zich voortmaken.
theatre (thi'-eetr), theater.
performance (per-form'-èns), voorstelling.

We had better now proceed to the theatre, as the performance begins at half past seven.

to secure (se-kjoer'), bespreken.

Have you secured places?

find (faind), vinden.
fourth (foorth), vierde.
box-keeper (bòks''-kiep'-er), loge-sluitster.

Yes, I have secured three, and I have no doubt we shall find a fourth, if we give the box-keeper a trifle.

instead of (in-stied' òv), in plaats van.

Why did you not secure four places instead of three?

because (be-kaoz'), omdat.
took (toek), nam.
expect (èks-pèkt'), verwachten.

Because, when I took them, I did not expect my friend here.

worst (wweurst), slechtst.
pit (pit), bak, parterre.

If the worst comes to the worst, I shall find a place, and if it were in the pit.

fortunate (for'-tjun-neet), gelukkig.
front (frunt), voorste rij.

It is fortunate that we have all front seats.

full (fôel), vol.

The house is very full.

overture (oov'-er-tjoer), ouverture.

The overture begins.

signal (sig'-nel), teeken, sein.
to tune (tjoen), stemmen.
instrument (in'-strum-mènt), instrument.

No, that is only the signal for the tuning of the instruments.

What do you think of the performance?

part (paart), rol.
Hermione (her-mai'-òn-ni), een eigennaam.
Kean (kien), een eigennaam.

I think, the part of Hermione could not be better performed than by Mrs. Kean.

first-rate (feurst'-reet), van den eersten rang.

actress (èk'-très), tooneelspeelster.
wife (wwaif), vrouw.
manager (mèn'-*e*-dzj*er*), tooneel-directeur.
She is a first-rate actress and wife to the manager.

young (jung), jong.
character (kèr'-èk-*ter*), rol.
Perdita (p**eu**r'-di-taa), eigennaam.
face (fees), gelaat.
figure (fig'-ur), gestalte.
That young lady in the character of Perdita has a fine face and figure.

awkward (aok'-ww*er***d**), ongepast.
lovely (luv'-li), lief.
creation (kri-ee'-sjun), schepping.
Shakspeare (sjeek'-spier), eigennaam.
imagination (im-mè**d**zj-in-nee'-sjun), verbeelding.
to represent (rèp-re-zènt'), voorstellen.
uncomely (un-kum'-li), onooglijk.
veteran (vèt'-*er*-èn), oud grootje.
It would indeed be awkward to see this lovely creation of Shakspeare's imagination represented by an uncomely veteran.
The piece is over.

to stay (stee), blijven.
afterpiece (aaft'-*er*-pies), nastuk.
Shall we stay and see the afterpiece?

to tire (tair), vermoeien.
I will not disturb the rest of the company: but I am tired, and therefore wish you all a good evening.
Good night.

humble (um**b**l), onderdanig.
Your humble servant.

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Tekst om gelezen en vertaald te worden volgens blz. 29.

„A merry Christ'mas, uncle! God save' you!" cried a cheerful voice. It was the voice of Scrooge's neph'ew, who came upon him so quick'ly that this was the first intimation he had of his approach'! — „Bah'!" said Scrooge, „Hum'bug!" — He had so heat'ed himself with rapid walking in the fog' and frost', this neph'ew of Scrooge's, that he was all in a glow'; his face was rud'dy and hand'some; his eyes sparkled', and his breath smoked' again. — „Christ'mas a hum'bug, uncle!" said Scrooge's neph'ew. „You don't mean' that, I am sure." — „I do'," said Scrooge. „Merry Christ'mas! what right' have you to be merry? what reason' have you to be merry? You 're poor' enough". — „Come', then," returned the nephew gai'ly. „What right have you' to be dis'mal? what reason have you' to be morose'? You 're rich' enough." — Scrooge having no better answer read'y on the spur of the mo'ment, said „Bah'!" again; and followed it up with „Hum'bug". — „Don't be cross', uncle," said the nephew.

Taalkundige opgaven.

§ 157 (blz. 86). Opgave 1.
§ 158 (blz. 86). Opgave 2.
§ 159 (blz. 87). Opgave 3.
§ 160 (blz. 87). Opgaven 4 en 5.
§ 161 (blz. 88). Opgave 6.
§ 162 (blz. 88). Opgave 7.
§ 165 (blz. 88). Opgave 8.

NB. Wie kent niet het spreekwoord: **Hoe meer haast hoe minder spoed?** En wie heeft niet reeds menigmaal de waarheid daarvan ondervonden? Niet slechts in de gewone bezigheden van het dagelijksch leven, maar in alles wat wij doen, vorderen wij altijd het best, wanneer wij geleidelijk, geregeld onzen gang gaan. Zoo ook in de studie, en geenszins het minst voorzeker bij taalstudie. Vooral dan ook moet dit ware woord in het oog worden gehouden door allen, die goed Engelsch wenschen te leeren spreken. Over het algemeen spreken de Engelschen zelven hunne taal zeer rad; geenszins echter is die radheid van tong het eerste, dat de vreemdeling zich eigen moet trachten te maken. Integendeel moet bij ieder, die Engelsch leert, de zuiverheid en duidelijkheid van uitspraak geheel op den voorgrond staan. Wie zuiver en duidelijk ieder woord uitspreken wil, zal aanvankelijk slechts langzaam kunnen spreken; maar zoodoende zal hij zich vrijwaren tegen onjuistheden en onnauwkeurigheden in de uitspraak, die, eenmaal aangewend, niet dan met veel moeite weder af te leggen zouden zijn. Het langzaam spreken daarentegen is een gebrek, dat door de gestadige oefening van dag tot dag minder zal worden; en ieder, die zich bevlijtigd heeft om aanvankelijk zuiver te spreken, hoe langzaam dan ook, zal later het voorrecht hebben, ongemerkt de gewenschte radheid van tong te hebben verkregen zonder nadeel voor de zuiverheid van uitspraak. Op het Engelsch-spreken is van toepassing wat Quinctilianus van het Latijn-schrijven zegt: *Non celeriter scribendo bene, sed bene scribendo celeriter discimus*, dat is: Niet door snel schrijven leeren wij goed schrijven, maar door goed schrijven leeren wij snel schrijven.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

6e BRIEF.

(LES 11 EN 12.)

11e LES.

Dat zij uw doel! De mensch, die, zonder plichtverzaking,
Zijn krachten goed besteedt,
Kan ook op elken trap bereiken de volmaking!
S. d. B.
(Naar Rückert, *Weisheit der Brahmanen*,
XIX. Boek 35, vers 7.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

»What else can I be," returned the uncle, »when I live
wwòt èls″ kèn ai bi re-**teu**r**n**d′ dhi unkl wwèn ai li**v**
Wat anders kan ik zijn, hernam de oom, wanneer ik leef

1 in such a world of fools] as this? Merry Christmas! Out
in sutsj *e* ww**eu**r**l**d òv foels″ è**z** dhis″ mèr′-ri kris″-mès òut″
in zulk eene wereld van gekken als deze ? Vroolijke Kerstmis ! Uit

upon merry Christmas! What's Christmas time to you but
up-òn′ mèr′-ri kris″-mès wwòts kris′-mès taim tôe joe″ but
op vroolijke Kerstmis! Wat is Kerst- tijd voor u behalve

2 a time for paying bills without money,] a time for
e taim fò*r* pee′-*ing* bil**z**″ wwidh-òut′ mun″-i *e* taim fò*r*
een tijd voor betalende rekeningen zonder geld, een tijd voor

finding yourself 3 a year older, and not an hour richer;]
fain**d**′-*ing* *j*e*r*-sèlf″ *e* ji*e*r oold″-*er* è**n**d nòt *en* òu*r* ritsj″-*er*
vindende u zelven een jaar ouder en niet een uur rijker;

a time for balancing your books and having every item in
e taim fò*r* bèl′-èns-*ing* *j*e*r* boeks″ è**n**d hè**v**′-*ing* è**v**′-*er*-i ai″-tèm in
een tijd voor opmakende uwe boeken en hebbende iederen post in

'em 4 through a round dozen of months] presented dead
*e*m *th*roe *e* rò**u**n**d** du**z**n″ òv mun*th*s pre-zènt′-e**d** dè**d**″
hen door een rond dozijn van maanden voorgesteld dood

against you? If I could work my will," said Scrooge,
e-Gènst′ joe if ai kô**e**d ww**eu**rk mai wwil″ sè**d** skroe**dz**j
egen u? Als ik konde bewerken mijn wil, zeide Scrooge

5 indignantly,] »every idiot who goes about with »»Merry
in-diG″-nènt-li è**v**′-*er*-i i**d**′-i-òt hoe Gooz *e*-bòut′ wwidh mèr′-ri
verontwaardigd, iedere half-gare, die gaat rond met vroolijke

Christmas"" 6 on his lips,] should be boiled 7 with his own
kris″-mès òn hi**z** lips sjô**e**d bi bòil**d**· wwidh hi**z** oon
Kerstmis op zijne lippen, zou worden gekookt met zijn eigen

pudding,] and buried 8 with a stake of holly] 9 through his
pu**d**″-di*ng* è**n**d bèr′-rie**d** wwidh *e* steek òv hòl″-li *th*roe hi**z**
pudding en begraven met een paal van steekpalm door zijn

heart.] He should!" — »Uncle!" pleaded the nephew. —
haart hi sjô**e**d″ unkl″ plie**d**′-*ed* dhe nè**v**′-joe
hart. Hij zou! Oom pleitte de neef.

»Nephew!" returned the uncle 10 sternly,] 11 »keep Christ-
nè**v**″-joe re-**teu**r**n**d′ dhi unkl ste**u**rn″-li kiep kris′-
Neef hernam de oom ernstig, houd Kerst-

mas in your own way, and let me keep it in mine."] —
mès in joer oon″ wwee ènd lèt mi″ kiep it in main″
mis in uw eigen weg en laat mij houden het in (den) mijne.

»Keep it!" repeated Scrooge's nephew. »But you don't keep
kiep″ it re-piet′-ed skroedzj′-ez nèv′-joe but joe doont″ kiep
Houden het! herhaalde Scrooge's neef Maar gij doet niet houden

it." — »Let me leave it alone, then," said Scrooge. 12 »Much
it lèt mi liev it e-loon″ dhèn sèd skroedzj mutsj
het. Laat mij laten het alleen dan, zeide Scrooge. Veel

good] may it do you! Much good it has 13 ever] done you!"
Goed mee it doe″ joe mutsj Goed it hèz èv″-er dun joe
goed moge het doen u! Veel goed het heeft immer gedaan u!

(4e Oefening.) B. Hollandsche Vertaling.

„Wat kan ik anders zijn," hernam de oom, „als ik in zulk eene wereld (vol) gekken leef als deze? Vroolijke Kerstmis! Ga weg (met uw) vroolijke Kerstmis! Wat is de Kersttijd voor u anders dan een tijd om rekeningen te betalen zonder geld; een tijd om te bevinden, dat gij een jaar ouder, en geen uur rijker zijt; een tijd om uwe boeken op te maken, en iederen post daarin een rond dozijn maanden lang onbetaald te zien staan? Als ik (mijn zin had)," zeide Scrooge wrevelig, „dan moest iedere half-gare, die rondgaat met „„Vroolijke Kerstmis"" op zijne lippen, met zijn eigen (Kerst-)pudding (gaar-)gekookt en met een priem van steekpalm (*) door zijn hart begraven worden. Dat moest hij!" „Oom!" pleitte de neef. — „Neef!" hernam de oom ernstig, „houd (gij) het Kerstfeest (zooals *gij* goedvindt), en laat mij het houden (zooals *ik* verkies)." — „Het houden!" zeide Scrooge's neef hem na. „Maar gij houdt het (in het geheel) niet." — „Welnu, laat mij het dan (niet houden)," zeide Scrooge. „Veel (heil) moge het u (aanbrengen)! Veel (heil) heeft het u altijd (aangebracht)!"

(*) Op Kerst-avond worden in Engeland de kamers groengemaakt met steekpalm (het groen van den steen-eik; hulst-takken). Een huisgezin moet wel in de allerdiepste armoede verkeeren, wanneer het op Kerst-avond geen *plumpudding* (plum″-pud′-di*ng*) op tafel heeft.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der Opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 157 (blz. 86):

1. God does not save the sinners. — 2. My nephew did not come to the countinghouse. — 3. The face of the clerk is not handsome. — 4. The fire does not smoke in the poor man's house. — 5. You have not the right to stop me. — 6. The clergyman did not follow the funeral.

Opgave 2 van § 158 (blz. 86):

1. At what o'clock does the play begin? — 2. Had the register been signed by the rich gentleman's uncle? — 3. Did the children put the nails into the box? — 4. Did the voices disturb my father? — 5. Does my nephew know the old clergyman's name? — 6. Was the white dog in the street? — 7. Are his son's eyes blue? — 8. Could the heat thaw the snow?

Opgave 3 van § 159 (blz. 87):

1. Does my answer astonish him? It does. — 2. Do the people paint the church? They do. — 3. Did you ask him his name? We did. — 4. I did not hear the clock, but my father did.

Opgave 4 van § 160 (blz. 87):

1. sadly. — 2. excellently. — 3. undoubtedly. — 4. wonderfully. — 5. newly. — 6. sharply. — 7. generously. — 8. secretly. — 9. thinly. — 10. externally. — 11. openly. — 12. dearly. — 13. darkly. — 14. coldly. — 15. bitingly. — 16. densely. — 17. strongly. — 18. firstly. — 19. rapidly. — 20. poorly.

Opgave 5 van § 160 (blz. 87):

1. particular. — 2. emphatical. — 3. dreadful. — 4. distinct. — 5. perfect. — 6. rash. — 7. literal. — 8. shrewd. — 9. quick.

Opgave 6 van § 161 (blz. 88). De hoofdzinnen, die onderstreept moeten worden, zijn hier gedrukt met cursief-letters.

1. *We knew* that the old gentleman lived in the white house. — 2. *It is so*

dark that we cannot see in this room. — 3. *The clerk did not say* where he lived, that his master might not follow him. — 4. When the children came into the warehouse, *they did not see their father.* — 5. *The beggar said his name* before the clerk could ask him. — 6. If we had known the way, *we should not have inquired it.*

Opgave 7 van § 162 (blz. 88):

1. The weather was frosty, and we had no fire. — 2. We are very poor, or we should not have implored them. — 3. We did not know his name, but we knew where he lived. — 4. I cannot repeat the story, for I did not hear it.

Opgave 8 van § 165 (blz. 88):

1. The weather is cold and foggy. — 2. Am I not as good as my partner? — 3. Our house is not much smaller than the old church. — 4. My friend said, it was all the same to him. — 5. He was not so weak, but that he spoke very distinctly. — 6. His hands were cold, as though he had been dead.

Les 9 en 10 (blz. 94). Gesprekken. 10. Ben ik (hier te) recht, mijnheer? (ben) ik niet besteld om van morgen hier te komen, om (u de) maat te nemen (van) [voor] een paar laarzen? — Ja; ik wensch twee paar te hebben, mits gij ze klaar kunt krijgen tegen Zaterdag. — Ik heb het juist (op dit oogenblik) [nu] zeer druk, mijnheer! maar ik zal mijn best doen en (zien dat ik) ze klaar krijg tegen dien dag. — Ik moet ze bepaald hebben, (want) [aangezien] ik vertrek [op] Zaterdag avond. — Hebt gij [eenigerlei] bijzondere voorschriften te geven (hoe ze gemaakt moeten worden) [aangaande het maaksel]? — Neen, (als ze maar tamelijk hoog zijn) [slechts laat ze komen op tamelijk hoog], en maak ze vooral niet te nauw. — (Verlangt gij) [zoudt gij wenschen te hebben] de zolen dik of dun? — (Tusschenbeide) [In gematigdheid]; sterk, maar niet plomp. — Gij zult over mijn werk tevreden zijn, mijnheer! [woordelijk: Mijn werk, mijnheer! zal geven u tevredenheid.] — Ik wensch ook een paar (lichte zomerschoenen) [dunne schoenen voor den zomer] te hebben. — Wilt gij (zoo goed zijn) de nieuwe laarzen aan (te) passen? — Ze (gaan zeer moeielijk) [trekken aan zeer nauw], ik ben bang dat ze te klein zijn. — Neem den laarzentrekker, mijnheer! — Het (gaat moeielijk) [is hard werk]; die laarzen (kan ik onmogelijk houden) [zullen nooit doen]. Ze zijn te nauw op [*across*] de wreef. Ze knellen mij aan de teenen. — Ik zal ze (nog eens) [weder] op de leest zetten, en laten ze een weinig rekken. — Nu passen ze mij zeer goed. Hebt gij (uwe) [eene] nota medegebracht? — (Om u te dienen) [Ik heb], mijnheer! — Zet er (voldaan) [eene quitantie] onder.

(blz. 95.) 11. Ik ga van avond met eenige vrienden naar de komedie; wilt gij (mede) [maken een] van de partij (zijn)? — Met genoegen. Wie zijn de (anderen) [overigen] van het gezelschap? — Jufvrouw Spencer en haar neef mijnheer Miller. — Zoo! wanneer is hij (van buiten) [van het land aan-]gekomen? — Eergisteren, en hij zal in stad blijven tot het laatst [*end*] van (de) volgende maand. — Maar als wij (nog) [veel] langer praten, zullen wij te laat (komen) [zijn], (want) [aangezien] het is reeds half zeven, en wij moeten jufvrouw Spencer en haren neef nog afhalen aan het huis van hare ouders, waar wij waarschijnlijk een half uur opgehouden zullen worden. — Dan (moesten wij maar) [laat ons] dadelijk heen gaan, wij kunnen praten (onderweg) [terwijl wij voortgaan]. — Wat (geven ze) [is te worden gespeeld] van avond? — Het Wintersprookje en een nieuw kluchtspel in twee bedrijven van [de pen van mijnheer] Buckstone.

(blz. 95.) 12. Goeden avond, jufvrouw Spencer! gij ziet, ik heb de vrijheid genomen een vriend mede te brengen, die (zeer) gelukkig zal zijn (zich) aan te (mogen) sluiten (bij) het gezelschap. Ik geloof dat gij reeds met hem bekend zijt, en derhalve kunnen wij eene formeele voorstelling achterwege laten blijven. — Ik heb het genoegen reeds gehad mijnheer Cooke eens te (ontmoeten bij) [zien in gezelschap met] mijne nicht. — (Wij moesten) [wij hadden beter] nu voortmaken naar de komedie, (want) [aangezien] de voorstelling begint om half acht. — Hebt gij plaatsen besproken? — Ja, ik heb (er) drie besproken, en ik twijfel niet (of) wij zullen (nog wel) eene vierde vinden (ook), als wij de loge-sluitster (maar) een fooitje geven. — Waarom hebt gij (geen) [niet] vier plaatsen besproken in plaats van drie? — Omdat ik, toen ik ze nam, mijn vriend hier niet verwachtte. — In het slimste geval (*) zal ik (wel) eene plaats vinden, (al ware het) [*and if it were*] in den bak. — Het is gelukkig dat wij allen voorstebank-plaatsen hebben. — (De komedie, *of* de zaal, is zeer goed bezet) [Het huis is zeer vol]. — De ouverture begint. — Neen, dat is slechts het sein om de instrumenten te stemmen. — Wat (zegt) [denkt] gij van de voorstelling? — Ik (geloof) [denk], (dat) de rol van Hermione niet beter ge-

(*) Als putje bij paaltje komt (zou de gemeene man zeggen). Echt Hollandsch sprekende zou men zeggen: Het zou al zeer erg moeten wezen als ik geen plaats kon vinden, al ware het des noods in den bak.

speeld [*performed*] konde worden, dan (die) door mevrouw Kean (gespeeld wordt). — Zij is eene tooneelspeelster van den eersten rang en (de) vrouw van den tooneeldirecteur. — Die jonge dame in de rol van Perdita heeft een (lief gezichtje) [schoon gelaat] en (eene fraaie) gestalte. — Het zou (ook) inderdaad tegenstrijdig [*awkward*] zijn, deze lieve schepping van Shakespeare's vernuft voorgesteld te zien door een onooglijk oud grootje. — Het stuk is (uit) [over]. — Zullen wij blijven en (ook) het nastuk zien? — Ik zal de overigen van het gezelschap niet hinderen; maar ik ben moe, en daarom wensch (ik) u allen [een] goeden avond. — Goeden nacht. — Uw onderdanige dienaar.

(6e Oefening.) D. Spraakkunst.

[§ **173.**] In § 151 (blz. 77) hebben wij de Onbepaalde wijs, de Aantoonende wijs en de Voorwaardelijke wijzen van het werkwoord leeren kennen. De volzinnen:

Mind!
Come, then;
Don't be cross;
Keep Christmas in your own way;
Let me keep it in mine;
Let me leave it alone

geven ons gelegenheid, om aangaande de Wijzen der werkwoorden nog iets meer te zeggen. De in die volzinnen met cursief-letters gedrukte werkwoorden *mind*, *come*, *don't*, *keep*, *let* drukken geen daadzaken uit, en staan dus niet in de Aantoonende wijs; zij stellen geen werking voor als afhankelijk van een beding, en staan derhalve ook niet in een der twee Voorwaardelijke wijzen; overigens zijn het ook geen deelwoorden, want daarvan hebben zij den uitgang niet; en evenmin zijn het Onbepaalde wijzen, want ze staan niet in de plaats van zelfstandige naamwoorden, ofschoon de vorm, waarin ze zich hier voordoen, zooals wij aan *come*, *do* en *keep* zien, met den vorm der Onbepaalde wijs overeenstemt. Ze drukken allen eene tot een tweeden persoon gerichte aanmaning uit om iets te doen. Om dergelijke aanmaningen, waartoe in de voornaamste plaats de bevelende of gebiedende toespraken behooren, uit te drukken, bezigt men eene bijzondere Wijs van het werkwoord, namelijk de Gebiedende wijs, *imperative* (im-pèr'-rèt-tiv).

De **Gebiedende wijs**, die zoowel in het Enkelvoud als in het Meervoud van den tweeden persoon voorkomt, is altijd gelijkluidend met de Onbepaalde wijs.

Opgave 1. Vertaal:

1. Begint met uwe geschiedenis! — 2. Onderteeken dezen brief niet! — 3. Zegt wat gij er van [*of it*] weet! — 4. Breng mij eene kaars! — 5. Noemt uwen zoon geen gek [Noemt niet uwen zoon een gek]! — 6. Houdt hem staande. — 7. Gaat niet in de wegen der zondaars!

[§ **174.**] Wij hebben reeds zoo vele persoonlijke voornaamwoorden ontmoet, dat nog slechts ettelijke vormen ons ontbreken. De onderstaande tafel zal voor ieder, die reeds de drie personen, geslachten en naamvallen kent, volkomen duidelijk zijn.

Enkelvoud	1.	2.	3.		
			mannelijk	vrouwelijk	onzijdig
1e naamval (subjectief)	*I* (ai)	*thou* (dhòu)	*he* (hi)	*she* (sji)	*it* (it)
2e „ (possessief)	*my* (mai)	*thy* (dhai)	*his* (hiz)	*her* (heur)	*its* (its)
4e „ (objectief)	*me* (mi)	*thee* (dhi)	*him* (him)	*her* (heur)	*it* (it)
Meervoud					
1e naamval	*we* (wwi)	*you* (joe)		*they* (dhee)	
2e „	*our* (òur)	*your* (joer)		*their* (dheer)	
4e „	*us* (us)	*you* (joe)		*them* (dhèm)	

Opgave 2. Geef voor elk der in bovenstaande tafel vermelde vormen de Hollandsche beteekenis op.

[§ **175.**] My *unhallowed hands shall not disturb it.*

Keep Christmas in your own way, and let me keep it in mine.

Hier hebben wij twee verschillende vormen voor het bezittelijk voornaamw. van den eersten persoon enkelv. In den eersten volzin is *my* het attribuut van *hands;* in den tweeden volzin staat *mine* zonder zelfst. naamw.; het is zelf als zelfstandig gebezigd. De vormen van den tweeden naamval, die in de tafel van § 174 voorkomen, zijn de als attributen gebezigd wordende, de bijvoeglijke bezittelijke voornaamw. De zelfstandige bezittelijke voornaamwoorden zijn de onderstaande, die men, daar ze in dezelfde volgorde vermeld staan, gemakkelijk herkennen zal:

mine (main), *thine* (dhain), *his* (hiz), *hers* (heurz), *its* (its), *ours* (òurz), *yours* (joerz), *theirs* (dheerz).

Opgave 3. Geef de Hollandsche beteekenis van bovenstaande zelfstandige bezittelijke voornaamwoorden.

Opgave 4. Vertaal:

1. Breng mij uws vaders rekening, breng mij niet de uwe! — 2. Het is mijn geld, maar de oude vrouw zegt, dat het 't hare is. — 3. De kinderen kwamen met mijne boeken, want zij konden de hunne niet vinden.

[§ **176.**] A. § 161 (blz. 87) heeft ons geleerd, dat de adverbiale bepaling vervangen kan worden door een volzin, den adverbialen nevenzin of adverbialen zin.

In de verbindingen:

his clerk, who *was copying letters;*
Scrooge's nephew, who *came upon him;*
every idiot, who *goes about;*
no wind that *blew*

zijn de zelfst. naamw. *clerk*, *nephew*, *idiot* en *wind* door de daarachter volgende volzinnen nader bepaald; die volzinnen vervangen dus de attributen (§ 97, blz. 53), en zijn derhalve attributieve zinnen. Om de adverbiale zinnen aan het voorafgaande te verbinden, bedienen wij ons van de voegwoorden, ter verbinding van de attributieve zinnen bezigen wij de betrekkelijke voornaamwoorden, *relative* (rèl'-èt-tiv) *pronouns.*

B. Het betrekkelijk voornaamwoord *who* wordt slechts van personen gebruikt. Het heeft een bijzonderen vorm, *whose* (hoez), voor den tweeden naamval, en een bijzonderen vorm, *whom* (hoem), voor den vierden. Achter voorzetsels staat de vierde naamval, zoowel van het betrekkelijk als van het persoonlijk voornaamwoord.

C. Het betrekkelijk voornaamwoord *that* wordt zoowel van personen als van dingen gebruikt.

D. In de volzin-verbinding:

The clerk tried to warm himself at the candle;
in which *effort he failed* (Les 8)

is *in* which *effort he failed* insgelijks een attributieve zin, toegevoegd aan den als zelfst. naamwoord gedachten inhoud van den geheelen voorafgaanden hoofdzin. Het betrekkelijk voornaamw. *which* is echter in dezen zin niet, gelijk *who* en *that*, de vertegenwoordiger van het zelfst. naamw., maar staat attributievelijk of adjectievelijk bij het zelfst. naamw. *effort.*

Het betrekkelijk voornaamw. *which* is het eenige betrekkelijk voornaamwoord, dat **adjectievelijk** gebruikt kan worden.

Wordt het betrekkelijk voornaamwoord *which*, gelijk *who* en *that* **substantievelijk** gebruikt, dan mag men het **niet** op **personen** laten slaan.

Opgave 5. Vertaal:

1. De bedelaar, die zeer oud was, stond op [*in*] de donkere binnenplaats. — 2. Ik zag den heer, wiens neef uw vriend is. — 3. Waar zijn de kinderen, met wie gij naar de kerk kwaamt? — 4. De hond, die mijnen oom volgde, is aan de deur. — 5. Het huis, uit hetwelk zij kwam, is in deze straat. — 6. Ik noemde hem Karel, op welken naam hij antwoordde.

[§ **177.**] In de verbindingen:

the story I am going to relate;
It was the very thing he liked;
the first intimation he had;

zijn de achtergevoegde, met gewone letter gedrukte volzinnen onmiskenbaar attributieve zinnen: daaraan ontbreekt echter het verbindende betrekkelijk voornaamwoord.

Het **betrekkelijk voornaamwoord laat men in het Engelsch zeer gaarne weg,** vooral wanneer het, gelijk in bovenstaande volzinnen, in den **vierden naamval** staat.

Dit geldt niet alleen voor den vierden naamval als voorwerp van bedrijvende werkwoorden, maar tevens voor den van een voorzetsel afhankelijken vierden naamval van het betrekkelijk voornaamwoord; want volgens de vorige paragraaf is de vierde naamval die naamval van het voornaamwoord, die met voorzetsels in verbinding gebracht wordt. Daardoor laten zich ook de volgende verbindingen verklaren:

anything he chose to put his hand to;
the point I started from,

waarin eveneens het betrekkelijk voornaamwoord weggelaten, doch het eigenlijk daarvóór gedachte voorzetsel aan het einde van den relatieven zin gezet wordt.

Opgave 6. Vertaal met weglating van het betrekkelijk voornaamwoord:

1. Ik weet het huis, uit hetwelk hij kwam. — 2. De weg, dien gij gaat, is niet goed. — 3. De lieden, die gij zaagt, zijn aansprekers. [1]) — 4. Het raam, aan hetwelk hij stond, was open.

small, smaller; old, older; rich, richer; dead, deadest.

[§ **178.**] Wanneer wij twee zelfst. naamwoorden, waaraan wij het bijvoeglijk naamw. klein toevoegen, voor zooveel aangaat hunne kleinheid met elkander vergelijken, en bevinden dat het eene voorwerp het andere in kleinheid overtreft, drukken wij dat uit aldus:
Het eene is klein**er** dan het andere.

De vorm „kleiner" van het bijvoeglijk naamw. „klein" heet de vergelijkende trap [2]). In het Hollandsch wordt die gevormd doordien men achter het bijvoeg-

[1]) Aansprekers, nooders, bidders, doodbidders, bedienaars ter begrafenis — in de verschillende deelen van ons vaderland zijn voor die menschen verschillende benamingen in zwang.

[2]) In Hollandsche spraakkunsten noemt men het meestal vergrootende trap.

lijk naamw. den uitgang „er" toevoegt. Volkomen op dezelfde wijze vormt de Engelschman zijnen vergelijkenden trap *comparative* (kòm-pèr'-rèt-tiv) door achtervoeging van ... **er** (spreek uit: *er*). Het voegwoord dan, achter den vergelijkenden trap in het Hollandsch, wordt ook in het Engelsch uitgedrukt door *than*.

Heeft nu de bedoelde vergelijking plaats tusschen meer dan twee zelfstandige naamwoorden, dan bevindt men:

Een der voorwerpen is het kleinst.

De vorm „kleinst" van 't bijvoeglijk nw. „klein" heet de overtreffende trap, *superlative* (sjoe-pèr'-lèt-tiv). In 't Hollandsch wordt die gevormd door achter 't bijvoeglijk naamw. den uitgang „st" te voegen; in het Engelsch door achtervoeging van den uitgang ... **est** (spreek uit: *est*).

Opgave 7. Vertaal:

1. Wij brengen u de nieuwste boeken. — 2. Wat is harder dan de hardste steen, en scherper dan het scherpste staal? — 3. De geringste en armste lieden zijn somwijlen sterker dan de mooiste en rijkste.

[§ **179.**] Volgens § 131 (blz. 68) moet de stomme *e* der Onbepaalde wijs wegvallen, als er een uitgang achtergevoegd wordt, die met eene vocaal aanvangt: 'tzelfde heeft plaats als een bijvoeglijk naamwoord, dat met eene stomme *e* eindigt, in den vergelijkenden of overtreffenden trap gezet wordt.

Opgave 8. Vertaal:

1. Hare oogen zijn gelijk (aan) de blauwste lucht. — 2. Wij zien het licht door den dichtsten mist. — 3. Uw huis is grooter dan het onze. — 4. De kaars heeft een witter licht dan een kolenvuur.

[§ **180.**] De in § 147 (blz. 76) besprokene verdubbeling van de eind-consonant eener den klemtoon hebbende korte lettergreep, heeft ook plaats bij de vergelijking, *comparison* (kòm-pèr'-risn) der bijvoeglijke naamwoorden.

Opgave 9. Vertaal:

1. Wat is treuriger dan eens vaders begrafenis? — 2. De gloed van des honds oogen was rooder dan vuur. — 3. Niet de dunste wolk verdonkerde den dag.

heaviest; merry; carried; copying.

[§ **181.**] A. Eindigt een woord met eene *y*, voorafgegaan door een medeklinker, dan wordt, bij 't aanhechten van een met een medeklinker of eene stomme *e* aanvangend achtervoegsel, die *y* veranderd in eene *i*. In plaats van met eene enkele *s*, wordt dan 't meerv. der zelfst. naamwoorden en de derde persoon enkelv. van den tegenwoordigen tijd gevormd door achtervoeging van ... *es*, bij voorbeeld: *sympathy*, *sympathies; to carry*, *he carries*.

B. Wordt de *y* voorafgegaan door eene vocaal (dat wil zeggen door eene klinkletter), dan blijft de *y* onveranderd, b. v.: *w***ay**, *w***ays**, *d***ay**, *d***ays**.

C. Eindigt de onbepaalde wijs met *ie*, dan wordt dat letterteeken in het verleden deelwoord veranderd in *y*, bij voorbeeld, *to d***ie**, *dying*.

Opgave 10. Vertaal:

1. Kan een sterke man deze zware doos dragen? — 2. [1]Laat [2]ons [4]den invloed van onze smeekingen [3]beproeven. — 3. Zijn de brieven overgeschreven geworden? — 4. Hoordet gij ooit grappiger (grappig = *merry*) histories? — 5. Wij zijn in vriesachtiger landen geweest. — 6. Het plaveisel der steden is met steenen gemaakt. — 7. De kinderen antwoordden met bereidwilligheid toen wij hun vroegen. — 8. Wanneer zullen zij den ouden man begraven?

[§ **182.**] In § 159 (blz. 87) hebben wij het gebruik leeren kennen van *to do* in plaats van de herhaling van een ander werkwoord. Ook hadden wij reeds in de §§ 157 en 158 (blz. 86) gezien, wanneer een werkwoord reeds met een ander hulpwerkwoord samengesteld is, dat alsdan van het hulpwerkwoord *to do* geen gebruik wordt gemaakt. De tekst van deze les levert ons een voorbeeld, dat diezelfde regel ook van toepassing is, wanneer een werkwoord herhaald moet worden.

Every idiot ... should be boiled *with his own pudding* ... *He* should!

In plaats van het werkwoord *should be boiled* te herhalen, staat hier slechts het hulpwerkwoord *should*.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

'em.

[§ **183.**] Slechts in de taal van den dagelijkschen omgang, en waar men die geschreven wil nabootsen, komt *them* geapostrofeerd als *'em* voor.

against.

De gevallen, waarin *ai* als „è" uitgesproken wordt, zijn: *again* (*e*-Gèn'), weder, *against* (*e*-Gènst'), tegen; zoo ook *said* (sèd), wanneer het 't verleden deelwoord is van *to say* (zeggen), maar niet als het een bijvoeglijk naamw. is, b. v.: *the said* (seed) *man*, de genoemde man; en eindelijk *saint*, wanneer het in onmiddellijke verbinding staat met eenen naam, b. v.: *Saint Paul* (Les 5), doch alleen staande wordt het uitgesproken „seent".

goes.

De werkwoorden *to do* en *to go* worden in bijna al de vervoegingsvormen eenerlei geschreven, doch zijn in uitspraak ver-

schillend.

Opgave 11. Schrijf de uitspraak op van de onderstaande vervoegingsvormen:

to do, *to go*, *thou dost*, *thou goest*, *he does*, *he goes*, *done*, *gone*.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaalklank der **i**, gelijk in het Hollandsche woord „lip" (§ 10, blz. 4). (Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

bib	(bi**b**)	fleppen.
fib	(fi**b**)	flousje.
glib	(gli**b**)	glibberig.
jib	(dzji**b**)	kluiverzeil.
rib	(ri**b**)	rib.
squib	(skwwi**b**)	voetzoeker.
chick	(tsjik)	kuiken.
click	(klik)	getik.
kick	(kik)	schoppen.
lick	(lik)	likken.
nick	(nik)	tijdstip.
pick	(pik)	pikken.
prick	(prik)	prikkel.
quick	(kwwik)	snel.
rick	(rik)	stapel, hoop.
sick	(sik)	ziek.
stick	(stik)	stok.
tick	(tik)	tikken.
thick	(*th*ik)	dik.
trick	(trik)	trek.
wick	(wwik)	pit.
bid	(bi**d**)	gebieden.
chid	(tsji**d**)	beknorde.
did	(di**d**)	deed.
glid	(gli**d**)	gleed.
hid	(hi**d**)	verborgen.
kid	(ki**d**)	geitje.
lid	(li**d**)	deksel.
quid	(kwwi**d**)	pruimtabak.
rid	(ri**d**)	ontslagen.
slid	(sli**d**)	gleed.
if	(if)	indien.
cliff	(klif)	klip.
skiff	(skif)	schuitje.
sniff	(snif)	snuffelen.
stiff	(stif)	stijf. [rooken).
whiff	(wwif)	haaltje (bij 't
big	(biG)	dik.
dig	(diG)	graven, spitten.
fig	(fiG)	vijg.
gig	(giG)	sjees.
jig	(dzjiG)	Iersche dans.
pig	(piG)	varken.
rig	(riG)	optuigen.
sprig	(spriG)	takje.
twig	(twwiG)	twijg, tak.
wig	(wwiG)	pruik. [partij).
Whig	(wwiG)	Whig (staatk.
ill	(il)	slecht.
bill	(bil)	bek.
chill	(tsjil)	kil.
dill	(dil)	dille (plant).
drill	(dril)	drillen.
fill	(fil)	vullen.
gill	(Gil)	kieuw.
Gill	(dzjil)	Juultje.
hill	(hil)	heuvel.
kill	(kil)	dooden.
mill	(mil)	molen.
pill	(pil)	pil.
prill	(pril)	tarbot.
quill	(kwwil)	penneschacht.
rill	(ril)	beekje.
sill	(sil)	drempel.
shrill	(sjril)	schel (in klank).
skill	(skil)	bekwaamheid.
spill	(spil)	storten, morsen.
still	(stil)	stil.
till	(til)	tot.
thill	(*th*il)	lemoen.
thrill	(*th*ril)	trillen.
trill	(tril)	triller (muziek).
will	(wwil)	wil.
brim	(brim)	rand.
dim	(dim)	onbestemd.
grim	(Grim)	grimmig.
him	(him)	hem.
Jim	(dzjim)	Kobus, Ko.
prim	(prim)	gemaakt, nuffig.
rim	(rim)	rand.
skim	(skim)	schuim.
swim	(swwim)	zwemmen.
trim	(trim)	tooien.
whim	(wwim)	nuk.
in	(in)	in.

(Voortzetting in de volgende les.)

(8e Oefening.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

world, wereld. — *without*, hier als voorzetsel, in les 8 bijwoord. — *to find*, vinden. — *yourself*, uit *your*, uw (volkstaal: jou), en *self*, zelf. — *book*, boek. — *through*, door. — *month*, maand. — *against*, als het bijwoord *again* (Les 9), jegens. — *to work*, werken. — *will*, wil, zelfst. nw. gelijkluidend met het werkwoord. — *to bury*, bergen; op eene berrie dragen; van dit werkwoord het zelfst. nw. *burial* (Les 2). — *stake*, stek, staak, stok. — *heart*, hart. — *stern*, streng.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

fool, fou. — *to pay*, payer. — *bill*, billet. — *to balance*, balancer. — *to present*, présenter. — *indignant*, indigné. — *idiot*, idiot. — *boiled*, bouilli. — *pudding*, boudin.

Van gemengden oorsprong.

money, „monnaie" en munt. — *round*, „rond" en rond. — *dozen*, „douzaine" en dozijn. — *holly*, „houx" en hulst. — *to plead*, „plaider" en pleiten. — *to let*, „laisser" en laten. — *mine*, „mien" en mijn.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Where did Scrooge believe (spreek uit: be-liev' = *gelooven*) to live?
2. What was Christmas time to Scrooge's nephew?
3. How did Scrooge's nephew find himself at Christmas?
4. How often did Scrooge's nephew find the items of his book dead?
5. How did Scrooge answer?
6. Where had every idiot „Merry Christmas"?
7. With what should he be boiled?
8. With what should he be buried?
9. Where should that stake be?
10. How did Scrooge return his answer?
11. What did he answer?
12. What might Christmas do to Scrooge's nephew?
13. When had Christmas done him good?

(10e Oefening.) H. Gesprekken.

13.

game (Geem), spel.

Shall we have a game at whist?

I will, als het hulpwerkwoord van den toekomenden tijd, komt wel is waar slechts voor in de vormen, opgegeven § 149 (blz. 76); doch *to will*, willens zijn, is een volledig en regelmatig werkwoord.

agreeable (*e*-Gri'-*e***bl**), aangenaam.

I am willing if it is agreeable to the rest of the company.

favour (fee'-**vur**), gunst.

Mr. P. will you do us the favour to take a hand at whist?

to cut (khut), snijden; afnemen.

to play (plee), spelen.

to sit (sit), zitten.

Shall we cut for partners or play as we sit?

consequence (kòn'-*se*-kwwèns), gevolg; aanbelang.

It is of no consequence.

to follow (fòl'-loo), volgen.

custom (kus'-tum), gewoonte, gebruik.

Then let us follow the custom and cut.

Sharp (sjaarp), eigennaam.

proud (pròu**d**), trotsch.

Miss Sharp, I am quite proud to have you for a partner.

to deal (diel), uitdeelen, kaart-geven. verleden deelw.: *dealt* (dèlt).

Who deals?

I have just dealt, sir.

to shuffle (sjufl), doorschudden.

card (kaar**d**), kaart.

Have you shuffled the cards, sir?

to lead (lie**d**), de eerste zijn, uitspelen.

Who leads?

Your partner leads.

pack (pèk), pak; (een) spel (kaarten).

Bring a fresh pack of cards.

Have the goodness to cut.

to misdeal (mis-diel'), verkeerd geven.

There is a misdeal.

You have misdealt.

to count (kount), tellen.

Count the cards.

to want (wwònt), ontbreken.

There is one wanting.

complete (kòm-pliet'), voltallig.

The pack is not complete.

fallen (faoln), gevallen.

floor (floor), vloer.

There is one fallen on the floor.

I have a card too many.

What do we play for?

high (hai), hoog.

I never play high.

halfpenny (hee'-pen-ni), halve penny, halve stuiver, vier duiten.

Then let it be a halfpenny a point.

lead (lie**d**), voorhand.

It is your lead.

trump (trump), troef.

What are trumps?

Hearts (haarts), Harten.

Diamonds (dai'-mun**dz**), Ruiten.

Spades (spee**dz**), Schoppen.

Clubs (klu**bz**), Klaveren.

Hearts (Diamonds; Spades; Clubs).

thirteenth (*the***ur**'-tien*th*), dertiende.

Why do you trump a thirteenth card?

to revoke (re-vook'), verzaken.

suit (sjoet), volgorde; kleur.

You have revoked; you must follow suit.

got (gòt), gehaald.

odd (òd), oneffen.

trick (trik), slag, trek.

We have got the odd trick.

ace (ees), aas.

king (ki*ng*, bijna ki*eng*), koning; heer.

queen (kwwien), koningin; vrouw.

knave (neev), schurk; boer.

honour (òn'-u*r*), eer; honneur, roem.

I had the ace and king, and my partner the queen and knave, therefore we are four by honours.

Two by cards, and four by honours make us just out.

held (hèl**d**), hield.

bad (bè**d**), slecht.

few (fjoe), weinig.

I held bad cards and very few trumps.

lost (lòst), verloren.

to rub (ru**b**), wrijven, uitwisschen.

rubber (ru**b**'-*be*r), robberd.

double (du**bl**), dubbel.

single (sing*Gl*), enkel.

We have lost the rubber; a double, a single, and the rub, make six points.

fond (fòn**d**), veelhoudend.

Are you fond of cards?

to kill (kil), dooden.

No, I think of all ways of killing time, that is the worst.

12e LES.

Een gezonde en vlijtige mensch is nooit arm; de rijkdom bestaat niet in geld, maar in levenskracht, bekwaamheid en vlijt. In dat drietal heeft men een waren schat, dien geen dieven kunnen stelen, en dien geen wisselvalligheden ons ontnemen kunnen. Wie zou hetzelfde durven beweren van geld?

(Naar MÖSER.)

A. Tekst.

(Oefening 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

»There are many things from which I might have derived
dheer aar mèn''-i thingz fròm wwitsj ai mait hèv de-raivd'
Daar zijn vele dingen, van welke ik mocht hebben afgeleid

1 good,] by which 2 I have not profited,] I dare say,"
Goed'' bai wwitsj ai hèv nòt pròf''-it-ed ai deer see
goeds, door welken ik heb niet nut getrokken, ik durf zeggen,

returned 3 the nephew:] 4 »Christmas] among the rest.
re-teurnd' dhe nèv'-joe kris''-mès e-mung' dhe rèst''
hernam de neef. Kerstmis onder de overigen.

But I am sure I have always thought of Christmas time,
but ai èm sjoer'' ai hèv aol'-wweez thaot òv kris''-mès taim
Maar ik ben zeker ik heb altijd gedacht van Kerst- tijd,

when it has come round — apart from the 5 veneration]
wwèn it hèz kum ròund'' èp-paart' fròm dhe vèn-èr-ree''-sjun
wanneer het heeft gekomen rond — afgescheiden van den eerbied

due 6 to its sacred name and origin,] if anything be-
djoe tôe its seek'-red neem ènd òr''-rid-zjin if èn''-i-thing be-
verschuldigd aan zijn geheiligden naam en oorsprong, indien iets be-

longing to it can be apart from that — 7 as a good time:]
lòng'-ing tôe it kèn bi èp-paart'' fròm dhèt èz e Goed'' taim
hoorende tot het kan zijn afgescheiden van dat — als een goeden tijd:

8 a kind, forgiving, charitable, pleasant time:] the only
e kaind'' fòr-giv''-ing tsjèr''-ri-tèbl plèz''-ent taim dhi oon''-li
een vriendelijken, vergevenden, barmhartigen, aangenamen tijd: den eenigen

time I know of, 9 in the long calendar of the year,] when
taim ai noo òv in dhe lòng kèl'-en-der òv dhe jier'' wwèn
tijd ik weet van, in den langen kalender van het jaar, wanneer

men and women seem 11 by one consent] to open 10 their
mèn'' ènd wwim''-èn siem bai wwun kòn-sènt'' tôe oopn dheer
mannen en vrouwen schijnen door eene overeenstemming te openen hunne

shut-up hearts] 12 freely,] and to think of people below
sjut-up' haarts fri''-li ènd tôe think òv piepl be-loo''
gesloten harten vrijelijk, en te denken van lieden beneden

them as if they really were 13 fellow-passengers to the
dhèm èz if dhee ri''-el-li wweur fèl''-loo-pès'-en-dzjerz tôe dhe
hen als of zij werkelijk waren mede-passagiers naar het

grave,] and not 14 another race of creatures bound on other
Greev'' ènd nòt en-udh''-er rees òv kriet'-juz bound òn udh''-er
graf, en niet een ander ras van schepselen gebonden op andere

journeys.] And therefore, uncle, though it has never put
dzjeur''-niez ènd dheer''-foor unkl dhoo it hèz nèv''-er pôet
reizen. En daarom, oom, ofschoon het heeft nooit gelegd

15 a scrap of gold or silver] in my pocket, I believe that
e -skrèp òv Goold″ òr sil″-*ver* in mai pòk′-*et* ai be-liev′ dhèt
een snipper van goud of zilver in mijn zak, ik geloof dat

it has done me 16 good,] and will do me good; and I
it hèz″ dun mi Goed ènd wwil″ doe mi Goed ènd ai
het heeft gedaan mij goed, en zal doen mij goed; en ik

say, 17 God bless it!"] — 18 The clerk in the tank] 19 in-
see Gòd blès″ it dh*e* klaa*r*k in dh*e* tènk in-
zeg God zegene het! De klerk in het hok on-

voluntarily] applauded: becoming 21 immediately] sensible
vòl″-un-tèr′-ri-li èp-plaod′-*ed* be-kum′-*ing* im-mied′-jèt-li sèns′-i*b*l
willekeurig juichte toe: wordende dadelijk gewaar

20 of the impropriety,] 22 he poked the fire,] and extinguished
òv dhi im-pròp-prai″-*e*-ti hi pookt dh*e* fai*r*″ ènd èks-ti*ng*′-Gwwisjt
van de ongepastheid, hij pookte het vuur, en -doofde uit

23 the last frail spark] 24 for ever.] — »Let me hear
dh*e* laast freel spaa*r*k fò*r* èv″-*er* lèt mi hie*r*
de laatste zwakke sprank voor eeuwig. Laat mij hooren

25 another sound] from you," said Scrooge, »and 26 you'll
*e*n-udh′-*er* sòund fròm joe″ sèd skroedzj ènd joel
een ander geluid van u, zeide Scrooge, en gij zult

keep your Christmas by losing your situation.] You're
kiep joe*r* kris′-mès bai loez′-*ing* joe*r* sit-joe-ee″-sjun joe*r*
houden uwe Kerstmis door verliezende uwe betrekking. Gij zijt

27 quite a powerful speaker,] Sir," he added, turning to his
kwwait *e* pòu′-*er*-fôel spiek″-*er* seu*r* hi èd′-ded teu*r*n′-*ing* tôe hiz
volkomen een machtig spreker, mijnheer, hij voegde bij, omdraaiende naar zijn

nephew. »I wonder you don't go 28 into Parliament."]
nèv′-joe ai wwun′-de*r* joe doont Goo in′-tôe paa*r*″-li-mènt
neef. Ik verwonder mij gij doet niet gaan in parlement.

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

„Er zijn vele dingen, waarvan ik nut had kunnen trekken, (doch) waarvan ik geen (behoorlijk) gebruik gemaakt heb, moet ik (tot mijn leedwezen) zeggen," hernam de neef: „Het Kerstfeest onder ardere (ook). Maar ik ben (verzekerd), als het Kerstfeest (op handen was), (dat) ik dan altijd — afgescheiden van de vereering, verschuldigd aan zijnen geheiligden naam en oorsprong, indien iets dat er toe behoort daarvan afgescheiden kan worden — (er aan) gedacht heb als (aan) een goeden tijd: een liefderijken, vergiffenis-brengenden, barmhartigen, aangenamen tijd: den eenigen tijd (die mij bekend is) in den langen kalender van het jaar, wanneer mannen en vrouwen (als door één gevoel gedreven schijnen te worden), om hunne geslotene harten (zonder terughoudendheid) te openen, en over lieden, die beneden hen zijn, te denken als waren die werkelijk (hunne) tochtgenooten naar het graf, en niet een ander schepselen-ras, dat andere tochten (af te leggen heeft dan zij). En daarom, oom! al heeft het nooit een stuk goud of zilver in mijn zak gebracht, geloof ik toch, dat het mij nut gedaan heeft, en (dat het mij) nut doen zal; en ik zeg, God zegene het!" — De klerk in het hok gaf onwillekeurig lucht aan zijne toejuiching; doch dadelijk de ongepastheid (daarvan) beseffende, pookte hij het vuur (op) en doofde (zoodoende) het laatste flauwe sprankje voor goed uit. — „Als ik *uw* geluid nog eens hoor," zeide Scrooge, „zult gij uwe Kerstmis kunnen vieren met het verlies van uwe betrekking. Gij zijt een duchtig redenaar, mijnheer!" voegde hij er bij, zich tot zijnen neef wendende. „Het verwondert mij, dat gij (nog) niet in het parlement (zit)!"

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.
(Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefen.) D. Spraakkunst.

[§ **184.**] Onder de hulpwerkwoorden, die wij noodig hadden bij de vervoeging, hebben wij de werkwoorden *I shall* en *I will* (§ 148, blz. 76) leeren kennen, waarvan verscheidene vormen ontbreken. Zulke werkwoorden, die defectieve, *defective* (de-fèkt'-iv) genoemd worden, heeft de Engelsche taal er nog eenige, die ons gedeeltelijk reeds uit onzen tekst bekend geworden zijn.

Wij vinden b. v.:

What else can *I be*?
1e pers. enk. Tegenw. tijd (Les 11).

Nothing wonderful can *come*.
3e pers. enk. Tegenw. tijd (Les 5).

If I could *work my will*.
1e pers. enk. Onv. verl. tijd (Les 11).

How could *it be otherwise?*
3e pers. enk. Onv. verl. tijd (Les 4).

He couldn't *replenish it*.
3e pers. enk. Onv. verl. tijd, samengetrokken met het geapostrofeerde *not* (Les 8).

Wanneer wij nu nog aan onze beoefenaars zeggen, dat de tweede personen enkelvoud *thou canst* en *thou couldst* heeten, en dat, op den tegenwoordigen en den onvolmaakt verleden tijd na, al de overige vormen ontbreken, zullen zij wel in staat zijn tot het uitwerken over te gaan van

Opgave 12. Vervoeg (Engelsch en Hollandsch) het werkwoord *I can*, ik kan.

NB. Dat wij niet, gelijk de meeste leerboeken, de samenstelling der vormen geheel uitgewerkt mededeelen, maar van den beoefenaar verlangen dat hij zelf, waar het slechts eenigszins mogelijk is, de stof der spraakkunst bijeenvoege en in orde schikke, geschiedt opzettelijk. Wat de beoefenaar, al zij het dan ook op nòg zoo eenvoudige wijze, uit zich zelven gevonden heeft, wordt en blijft veel zekerder eigendom van zijne verstandelijke bevatting, dan hetgeen hem als vreemd werk geheel uitgewerkt wordt aangebracht.

[§ **185.**] *Much good* may *it do you.*
3e persoon enk. Tegenw. tijd (Les 11).

I might *have been inclined.*
1e pers. enk. Onv. verl. tijd (Les 3).

He might *keep his eye.*
3e pers. enk. Onv. verl. tijd (Les 8).

Wanneer wij opmerken, dat de derde persoon enkelvoud tegenw. tijd niet op *s* eindigt, mogen wij, naar aanleiding van de tot hiertoe vervoegde defectieve werkwoorden, de gevolgtrekking maken, dat de derde persoon met den eersten persoon overeenstemt. De tweede personen enkelvoud heeten *thou mayst* en *thou mightst*. Het werkwoord is op dezelfde manier defect als *I shall*, *I will* en *I can*.

Opgave 13. Vervoeg nu het werkwoord *I may*, ik mag.

[§ **186.**] *This* must *be distinctly understood* (Les 5).

Dit werkwoord ondergaat hoegenaamd geen verandering naar persoon en tijd, doch komt in al de personen van den tegenwoordigen, zoowel als van den onvolmaakt verledenen tijd voor.

Opgave 14. Vervoeg nu het werkwoord *I must*, ik moet.

[§ **187.**] Men geve acht, dat *I can*, *I may*, *I must*, even als *I shall*, *I will* en *to do* de onbepaalde wijs zonder *to* als voorwerp achter zich hebben.

One might have *thought*, men had mogen (kunnen) denken (Les 8).

Dit voorbeeld doet ons zien hoe de Engelschen het gebrek aan vormen bij deze defectieve werkwoorden verhelpen. Zij draaien den zin om, en zeggen: men mocht (kon) hebben.

Opgave 15. Vertaal:

1. De brief had door den passagier (eigenhandig) [met zijne eigene hand] onderteekend moeten worden. — 2. Gij hadt (kunnen) [mogen] weten, dat het [3]in uwe betrekking [2]eene onbetamelijkheid [1]was. — 3. Ik had het geld niet kunnen vragen, (al ware ik) [indien ik geweest ware] armer dan een bedelaar (geweest).

NB. Hetgeen tusschen ronde parenthesen () staat moet niet vertaald worden, maar wel hetgeen er tusschen hoekige parenthesen [] achter staat.

[§ **188.**] *God* save *you* (Les 9)!
God bless *it* (Les 12)!

Wierd in deze volzinnen eene daadzaak uitgesproken, dan zouden ze moeten luiden *God* saves *you*; *God* blesses *it*. Wij zouden dan het werkwoord in de Aantoonende wijs zetten. De vormen *save* en *bless* zijn die van de Onbepaalde wijs. Ze zijn echter niet de Onbepaalde wijs zelve, want zij bekleeden in den volzin geen plaats, waarin ze vervangen zouden kunnen worden door een zelfst. naamwoord: ze zijn veel meer de predicaten der beide volzinnen. Intusschen zijn ze ook niet de Gebiedende wijs, want er is hier geen bevel gericht tot een tweeden persoon.

De vormen *save* en *bless* moeten dus nieuwe, ons tot hiertoe onbekende vormen van het werkwoord zijn. Ze zijn de Aanvoegende wijs, *subjunctive* (sub-dzjunk'-tiv), en dienen hier om eenen wensch uit te drukken. Ook in het Hollandsch hebben wij voor de Aanvoegende wijs een bijzonderen vorm: God behoede (niet

„behoedt") u! God zegene (niet „zegent") het!

De Engelsche Aanvoegende wijs luidt in al de vormen gelijk de Onbepaalde wijs. Daar de eerste persoon enkelvoud en het geheele meervoud van de Aantoonende wijs gelijkluidend zijn met de Onbepaalde wijs, onderscheidt zich de Aanvoegende wijs des Tegenwoordigen tijds slechts in den tweeden en derden persoon enkelvoud van de Aantoonende wijs.

thou disturb, gij stoort (storet),
he disturb, hij stoor (store),
thou have, gij hebt (hebbet),
he have, hij hebbe.

Alleen *to be* heeft eene eigene Aanvoegende wijs, doordien het eene van de Onbepaalde wijs afwijkende Aantoonende wijs des Tegenwoordigen tijds heeft:

I be, ik zij,
thou be, gij zijt,
he be, hij zij,
we be, wij zijn,
you be, gij zijt,
they be, zij zijn.

Wat de Aanvoegende wijs des Onvolmaakt verledenen tijds betreft, waarvoor we in het Hollandsch een bijzonderen vorm hebben voor zooveel het enkelvoud betreft, die is in het Engelsch volkomen gelijk aan de Aantoonende wijs des Onvolm. verl. tijds, zooals blijkt uit de voorbeelden:

If we were *not perfectly convinced* (Les 5);
one might *have thought* (Les 8);
if I could *work my will* (Les 11).

Alleen het werkwoord *to be* heeft eene bijzondere Aanvoegende wijs des Onvolm. verl. tijds in het Enkelvoud:

I were, ik ware,
thou wert, gij waart (waret),
he were, hij ware.

Defectieve werkwoorden, die geen Onbepaalde wijs hebben, kunnen natuurlijk ook geen daarmede gelijkluidenden vorm, derhalve geen Aanvoegende wijs des Tegenw. tijds hebben. In de plaats daarvan wordt de Aantoonende wijs gebruikt. Zoo wordt de wensch: Veel goeds moge (niet „mag") het u aanbrengen, uitgedrukt door: *Much good* may *it do you* (Les 11).

Deze ééne paragraaf, die de geheele leer der vorming van de Aanvoegende wijs bevat, levert weder een bewijs hoe uitermate eenvoudig de Engelsche vormleer is, in vergelijking bij het Hollandsch en Fransch.

Wat het gebruik van de Aanvoegende wijs betreft, doen wij hier reeds opmerken, dat deze Wijs meer en meer uit de Engelsche taal begint te verdwijnen. Wij zullen niet nalaten in enkele voorkomende gevallen op de beteekenis er van opmerkzaam te maken; doch eene volledige behandeling van de Aanvoegende wijs achten wij in dezen eersten Cursus minder doelmatig.

Opgave 16. Vertaal:

1. Iedere man zegge zijnen naam. — 2. Gezegend zij uw weg. — 3. Iedere dag brenge u nieuw goeds (aan). — 4. Indien het tooneelspel goed geweest ware, zou het toegejuicht zijn geworden. — 5. Wij hebben een vuur in onze kamer, opdat het ons warm houde. — 6. Uw neef pocht, als ware hij rijk.

It has come round.

[§ **189.**] *to come* is een onzijdig werkwoord; dat wil zeggen: het heeft geen voorwerp bij zich, waarop het overgaat (§ 111, blz. 58 en 59). In het Hollandsch zegt men: Het *is* gekomen. Het onzijdige werkwoord „komen" wordt in het Hollandsch met „zijn" vervoegd. In het Engelsch worden alle onzijdige werkwoorden met *to have* vervoegd — alweder een groot gemak, in vergelijking bij het Hollandsch en Fransch, in welke beide talen men bij de onzijdige werkwoorden weten moet of ze met „hebben" (*avoir*), dan wel met „zijn" (*être*) vervoegd worden.

Opgave 17. Vertaal:

1. Zijn uwe kinderen van u gegaan? — 2. Wanneer is uw vader gestorven? — 3. De naam stond, waar hij altijd gestaan had.

man, men; woman, women.

[§ **190.**] Bij het achtervoegen van de *s*, om het meervoud der zelfst. naamwoorden te vormen, hebben sommige afwijkingen plaats, die afhangen van den uitgang van het woord in het enkelvoud, zooals wij gezien hebben § 145 (blz. 75) en § 181 (blz. 102). Doch behalve dat bestaat er ook nog eene onregelmatige meervoud-vorming, die echter in het Engelsch slechts zeer weinig zelfstandige naamwoorden treft.

De Hollandsche meervoud-vorming enkel door achtervoeging van ... **en** heeft in het hedendaagsche Engelsch nog maar alleen plaats bij het woord *ox* (òks), os; meervoud *oxen* (òksn), ossen.

Met de vocaal-verwisseling samengaande, hebben wij dien uitgang *en* reeds leeren kennen in:

child (tsjaild), kind; mrv. *children*,
man „ *men*,
woman „ *women*.

Wanneer een woord op ... *man* eindigt, heeft men vooral op te letten of het een met *man* samengesteld woord is, dan wel of die uitgang *man* eenen anderen oorsprong heeft. Zoo, b. v., heeft *coun-*

tryman, landsman, het meervoud *countrymen*, landslieden; maar *German* (dzjeur'-mèn), Duitscher, heeft den regelmatigen meervoudsvorm *Germans*, Duitschers.

Enkel door vocaal-verwisseling zonder verandering in den uitgang wordt het meervoud gevormd in:

Enkelvoud.	Meervoud.
foot (foet), voet,	*feet* (fiet), voeten,
goose (Goes), gans,	*geese* (Gies), ganzen,
tooth (toe*th*), tand,	*teeth* (tie*th*), tanden.

Behalve de vocaal-verwisseling nog bovendien eene verandering van den medeklinker, die de stomme eind-*e* vooraf gaat, treffen wij aan in:

Enkelvoud.	Meervoud.
louse (lòus), luis,	*lice* (lais), luizen,
mouse (mòus), muis,	*mice* (mais), muizen.

Over tweeërlei meervoudsvormen en over het meervoud van verscheidene uitheemsche woorden, zullen wij bij latere gelegenheid het noodige zeggen.

(7e Oefen.) **E. Spelling en Uitspraak.**

woman, women.

[§ **191.**] Het uiterst zonderling schijnende verschil der uitspraak van dit woord in het enkelvoud en meervoud is het gevolg van eene tweeledige afleiding, namelijk van *womb* (wwoem), baarmoeder, en van *wife* (wwaif), gade; derhalve: *wombman*, de tot baren bestemde mensch, en *wifeman*, de vrouwelijke mensch.

shut-up.

[§ **192.**] Wanneer in het Hollandsch een werkwoord met een bijwoord samengesteld wordt, staat in de Onbepaalde wijs en in de deelwoorden dat bijwoord voor het werkwoord, waarmede het tot één woord is verbonden, b. v.: binnenkomen, binnenkomende, binnengekomen; in de overige vervoegingsvormen staat het bijwoord achter het werkwoord en daarvan afgescheiden, zoo b. v.: ik kom binnen.

In het Engelsch blijft het bijwoord altijd op dezelfde plaats staan. Slechts in weinige gevallen staat het **vooraan**, zooals in *understood* (Les 5). Doch vele voorbeelden hebben wij reeds leeren kennen, waarin het bijwoord **achteraan** staat: *carried* about (Les 6), *goes* about (Les 11), *came* down (Les 7), *to come* down (Les 8), *came* in (Les 8), *pouring* in (Les 8), *coming* on (Les 7), *put* on (Les 8), *painted* out (Les 6), *spoke* out (Les 6), *struck* out (Les 6), *turning* out (Les 5), *cut* up (Les 4).

Wanneer het verleden deelwoord van zulk een samengesteld werkwoord attributief gebruikt wordt, verbindt men het werkwoord en het bijwoord door een koppelteeken, *hyphen* (haif'-*en*), zijnde een enkel streepje, gelijk het koppelteeken in het Hollandsch.

another.

[§ **193.**] *another* is tot één woord samengetrokken uit het onbepalend lidwoord *an* en het voornaamwoord *other*.

'll.

[§ **194.**] Zoowel *shall* als *will* worden in al de vervoegingsvormen op dezelfde manier verkort, zoodat daaruit de volgende vervoeging ontstaat:

Tegenwoordige tijd.	Onvolmaakt verl. tijd.
I'll (ail),	*I'd* (aid),
thou'lt (dhòult),	*thou'dst* (dhòudst),
he'll (hiel),	*he'd* (hied),
she'll (sjiel),	*she'd* (sjied),
we'll (wwiel),	*we'd* (wwied),
you'll (joel),	*you'd* (joed),
they'll (dheel),	*they'd* (dheed).

De onvolmaakt verledene tijd is niet slechts, even als de tegenwoordige tijd, voor *I shall* en *I will*, maar ook voor *to have* in den geapostrofeerden vorm dezelfde.

Opgave 18.

Welke zijn dus de Hollandsche beteekenissen van de bovenstaande verkorte vormen?

Sir.

[§ **195.**] *Sir*, de gewone benaming, waarmede men eenen heer aanspreekt, dien men niet bij zijnen naam noemt, wordt somwijlen met eene groote, somwijlen met eene kleine *s* geschreven. De Engelschen gebruiken hun woord *sir* wel is waar veel menigvuldiger dan de Nederlanders hun „mijnheer", maar toch op verre na niet zoo dikwijls als de Franschen hun „*monsieur*". Wanneer het de adellijke titel van een baronet of ridder is, als wanneer het altijd gevolgd moet worden door den voornaam, wordt het geschreven met eene groote *s*, dus: *Sir Robert Peel* (**seur** rò**b**'-*ert* piel), *Sir William Williams of Kars* (**seur** wwil'-jèm wwil'-jèm**z** òv kaa*r*s).

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank *i* als in het Hollandsche woord „lip", zijnde de regelmatige korte klank van het letterteeken **i** (§ 10, blz. 4).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Vervolg.)

chin	(tsjin)	kin.
din	(din)	geraas.
fin	(fin)	vin.
gin	(dzjin)	jenever.
grin	(Grin)	grijnzen.
kin	(kin)	maagschap.

pin	(pin)	speld.
sin	(sin)	zonde, zondigen.
shin	(sjin)	scheen,scheenbeen.
skin	(skin)	vel.
spin	(spin)	spinnen.
tin	(tin)	tin.
thin	(*th*in)	dun.
twin	(twwin)	tweeling.
win	(wwin)	winnen.
whin	(wwin)	steekpalm.
inn	(in)	herberg.
chip	(tsjip)	snipper.
clip	(klip)	afknippen.
dip	(dip)	indoopen.
drip	(drip)	druipen.
hip	(hip)	heup.
lip	(lip)	lip.
nip	(nip)	nijpen.
quip	(kwwip)	schimpscheut.
rip	(rip)	rijten.
scrip	(skrip)	briefje.
ship	(sjip)	schip.
skip	(skip)	springen.
slip	(slip)	sluipen.
snip	(snip)	snipper.
strip	(strip)	stroopen.
tip	(tip)	tip.
trip	(trip)	uitstapje.
whip	(wwip)	zweep.
is	(iz)	is.
his	(hiz)	zijn.
this	(dhis)	deze.
bliss	(blis)	zaligheid.
hiss	(his)	sissen.
kiss	(kis)	kus.
miss	(mis)	missen.
Swiss	(swwis)	Zwitser.
it	(it)	het.
bit	(bit)	beet.
chit	(tsjit)	kiem.
cit	(sit)	stee-aap.
fit	(fit)	passend.
hit	(hit)	raken.
knit	(nit)	breien.
lit	(lit)	verlicht.
nit	(nit)	neet.
pit	(pit)	put.
quit	(kwwit)	verlaten.
sit	(sit)	zitten.
slit	(slit)	splijten.
spit	(spit)	spuwen.
split	(split)	splijten.
sprit	(sprit)	spruit.
twit	(twwit)	verwijt.
wit	(wwit)	geestigheid.
whit	(wwit)	aasje, zier.
writ	(rit)	geschrift.
give	(giv)	geven.
live	(liv)	leven.
quiz	(kwwiz)	raadselvraag.
whiz	(wwiz)	suizen.
dish	(disj)	schotel, gerecht.
fish	(fisj)	visch.
pish	(pisj)	bah.
wish	(wwisj)	wenschen.
frith	(fri*th*)	riviermond.
kith	(ki*th*)	maagschap.
pith	(pi*th*)	pit, merg.
smith	(smi*th*)	smid.
with	(wwidh)	met.
fix	(fiks)	vastmaken.
mix	(miks)	mengen.
six	(siks)	zes.
**cribble*	(kribl)	buil, zeef.
**dribble*	(dribl)	druppelen.
**nibble*	(nibl)	knabbelen.
**quibble*	(kwwibl)	dubbelzinnigheden zeggen
**scribble*	(skribl)	krabbelschrift.

(Voortzetting in den volgenden brief.)

(*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

to dare, durven. — *among*, (in) eene menigte. — *come*, hier als verleden deelwoord van de reeds in Les 5 voorgekomene onbepaalde wijs; de onvolm. verl. tijd *came* hebben wij reeds gehad in Les 7; al de vormen van dit onregelmatig werkwoord zijn dus: *come*, *came*, *come*, komen, kwam, gekomen. — *round*, bijwoord, gelijkluidend met het in Les 10 voorgekomene bijvoeglijk naamw. — *to belong*, belangen. — *to forgive*, vergeven. — *only*, bijvoeglijk naamw., gelijkluidend met het bijwoord in Les 7. — *open*, werkwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk naamw. in Les 7. — *to shut*, schutten (opsluiten). — *free*, vrij. — *to think*, denken, onbepaalde wijs van het in Les 8 voorgekomene verleden deelwoord *thought*, gedacht. — *as if*, eene zelfde verbinding van twee voegwoorden als *as though* (*if*, ontstaan uit *give*, geef, drukt eene gegevene voorwaarde uit; *though*, doch, is eene tegenstelling: door *as*, als, worden beiden vergeleken met de werkelijkheid; *though* heeft volkomen dezelfde beteekenis als het samengestelde *although*). — *grave*, graf. — *bound*, gebonden. — *scrap*, schrapsel, is het zelfst. naamw. van het werkwoord *to scrape*, waarvan het tegenwoordig deelwoord *scraping* in Les 6 voorgekomen is. — *gold*, goud; verscheidene Hollandsche woorden, die den klank „ou" hebben, blijven in het Engelsch eveneens, enkel met verandering van de *u* in *l*, bij voorbeeld: oud, *old*; boud (boud spreken), *bold*; houd (van houden), *hold*; koud, *cold*. — *silver*, zilver. — *to believe*, gelooven (in het Engelsch met het partikel of woord-

lidje *be*, in het Hollandsch met *ge*; in *to leave*, laten of veroorloven, hebben wij hetzelfde woord zonder het partikel. — *to become*, bekomen, wordt vervoegd als *to come*: de overeenstemming dier twee werkwoorden blijkt uit de beteekenis: „worden" is zooveel als „komen tot". — *last*, laatste. — Het zelfst. naamw. *spark* is het wortelwoord van *to sparkle*, vonken spatten, in Les 9, en verwant met het Hollandsche „sprank". — *to lose*, loozen (kwijtraken), verliezen; het verl. deelwoord *lost* gelijkt op het Hollandsche „geloosd" (kwijtgeraakt), en het zelfst. naamw. *loss* is het Hollandsche „verlies". — Het zelfst. nw. *speaker* is van het werkwoord *to speak* gevormd, gelijk „spreker" van „spreken"; den onvolmaakt verleden tijd *spoke* kennen wij reeds uit Les 6. — Het zelfst. nw. *wonder*, wonder (in Les 5 voorkomende in het bijvoeglijk nw. *wonderful*) is gelijkluidend met het werkwoord *to wonder*.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

to derive, dériver. — *to profit*, profiter. — *apart*, à part. — *veneration*, vénération. — *due*, dû, due. — *sacred*, sacré. — *origin*, origine. — *charitable*, charitable. — *pleasant*, plaisant. — *real*, réel. — *creature*, créature. — *journey*, journée. — *pocket*, poche. — *involuntarily*, bijwoord van het bijvoeglijk nw. *involuntary*, involontaire. — *to applaud*, applaudir. — *immediate* immédiat. — *sensible*, sensible. — *impropriety*, impropriété. — *to extinguish*, verwant met „extinction". — *frail*, frêle, fragile. — *sound*, son. — *situation*, situation. — *Sir*, sire, sieur. — *to add*, verwant met „addition". — *parliament*, parlement.

Van gemengden oorsprong.

rest, „reste" (rest). — *long*, „long" (lang). — *calendar*, „calendrier" (kalender). — *fellow-passenger*; *fellow* is verwant met *to follow*, volgen, en dus zooveel als *follower* (fòl'-loo-*er*), volgeling, medegaander; *passenger*, „passager" (passagier). — *race*, „race" (ras). — powerful, uit *power*, „pouvoir", en *full*, „vol".

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What might Scrooge's nephew have derived from many things?
2. What must he confess (kòn-fès', *erkennen*) notwithstanding (nòt-wwidhstènd'-*ing*, *evenwel*, *desniettegenstaande*)?
3. Who said all this?
4. What was among these things?
5. What is due to Christmas?
6. To which things belonging to Christmas is veneration due?
7. As what has Scrooge's nephew regarded Christmas?
8. As what more?
9. Wherein is Christmas the only good time?
10. What seem men and women to open at Christmas?
11. By what do they open them?
12. How do they open them?
13. What are people below us really?
14. What are they not?
15. What has Christmas never put in the nephew's pocket?
16. What has Christmas done to Scrooge's nephew?
17. What does Scrooge's nephew wish to Christmas?
18. Who applauded?
19. How did he applaud?
20. Of what became he sensible?
21. When became he sensible of it?
22. What did he do, when he became sensible of it?
23. What did he extinguish?
24. For how long did he extinguish the fire?
25. What did Scrooge not wish to hear?
26. What did Scrooge threaten (*thr*ètn, *dreigen*) to his clerk?
27. What did Scrooge call his nephew?
28. Where should Scrooge's nephew go?

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

14.

somebody (sum'-bò**d**-i), iemand.
to knock (nòk), kloppen.
Somebody knocks at the door.
See who it is.
Come in.
Ha! it is our cousin.
He has just come from London.
How do you do, my dear cousin?
I am very well, I thank you.
We are all very happy to see you.
How are all our friends in London?
They are all quite well, I thank you.
When did you set out?
afternoon (aaft-*er*-noen'), namiddag.
At two o'clock this afternoon.
You have been there a long time.
week (wwiek), week.
since (sins), sedert.
left (lèft), onvolm. verl. tijd van *to leave* (liev), verlaten.
It is about three weeks since I left you.
spent (spènt), verl. deelw. van *to spend* (spènd), spendeeren, besteden, doorbrengen.
How have you spent your time?
to invite (in-vait'), vragen (in de beteekenis van: uitnoodigen).
I have been very often invited out.
acquaintance (èk-kwweent'-èns), kennis, bekende.
Have you seen many of our acquaintances?

spoken (spookn), verl. deelw. van *to speak* (spiek), spreken.
a great many, zeer veel.
to present with (pre-zènt' wwidh), beschenken of begiftigen met (vertaal eenvoudig: doen).
compliment (kòm'-pli-mènt), compliment.
I have spoken to a great many, I am to present you with their compliments.
refreshment (re-frèsj'-mènt), verversching.
Will you take any refreshment?
No, I thank you.
pray (pree), voor *I pray*, ik bid (u).
tell (tèl), vertel.
news (njoez), nieuws.
Pray tell us some news about London.
really (ri'-el-li), werkelijk.
town (tòun), stad.
dull (dul), stil.
lately (leet'-li), in den laatsten tijd.
I really have very little to tell you. The town has been very dull lately.
paper (peep'-er), nieuwsblad.
to contain (kòn-teen'), inhouden.
importance (im-poort'-èns), aanbelang.
The papers contain, indeed, very little of importance.
to stay (stee), blijven.
How long do you intend to stay?
fortnight (foort'-nait), veertien dagen.
A fortnight, or three weeks.
to hope (hoop), hopen.
possible (pòs'-si**b**l), mogelijk.
I hope you will let us have as much of your company as possible in that time.
to oblige (ò**b**-blai**dz**j'), verplichten.
offer (òf'-*fer*), aanbod.
I am much obliged to you, I shall take advantage of your kind offer.
to lodge (lò**dz**j), logeeren.
Where do you lodge?
At No. 3, Cecil (sès'-il) **Street.**
happily (hèp'-pi-li), gelukkig.
near (nie*r*), dichtbij.
That is happily very near.

I. Herhaling

der Opgaven van dezen brief.

Tekst om gelezen en vertaald te worden volgens het voorschrift op blz. 29.

Les 11. „What else' can I be," returned the uncle, „when I live in such a world of fools' as this'? Merry Christ'mas! Out' upon merry Christmas! What's Christmas time to you' but a time for paying bills' without mon'ey; a time for finding yourself a year old'er, and not an hour rich'er; a time for balancing your books' and having every i'tem in 'em through a round doz'en of months presented dead' against you? If I could work my will'," said Scrooge indig'nantly, „every idiot who goes about with „„Merry Christ'mas"" on his lips, should be boiled with his own pud'ding, and buried with a stake of hol'ly through his heart. He should'!" — „Un'cle!" pleaded the nephew. — „Neph'ew," returned the uncle, stern'ly, „keep Christmas in your own' way, and let me keep it in mine'." — „Keep' it!" repeated Scrooge's nephew. „But you don't' keep it." — „Let me leave it alone', then," said Scrooge. „Much good may it do' you! Much good it has ev'er done you!"

Les 12. „There are man'y things from which I might have derived good', by which I have not prof'ited, I dare say," returned the nephew: „Christ'mas among the rest'. But I am sure' I have always thought of Christ'mas time, when it has come round' — apart from the venera'tion due to its sacred name and or'igin, if an'ything belonging to it can be apart' from that — as a good' time; a kind', forgiv'ing, char'itable, pleas'ant time: the only time I know of, in the long calendar of the year', when men' and wom'en seem by one consent' to open their shut-up hearts free'ly, and to think of people below' them as if they re'ally were fellow-passengers to the grave', and not anoth'er race of creatures bound on oth'er journeys. And therefore, uncle, though it has nev'er put a scrap of gold' or sil'ver in my pocket, I believe that it *has'* done me good, and *will'* do me good; and I say, God bless' it!" — The clerk in the tank involuntarily applauded: becoming immediately sensible of the impropri'ety, he poked the fire', and extinguished the last frail spark for ev'er. — „Let me hear another sound from *you'*," said Scrooge, „and you'll keep your Christmas by losing your situa'tion. You're quite a powerful speak'er, Sir," he added, turning to his neph'ew. „I wonder you don't go into Par'liament."

Taalkundige Opgaven.

Opgaven 1—11 (blz. 100—103) en Opgaven 12—18 (blz. 107—109).

In Brief 9 zullen wij een aanvang maken met een geestig kluchtspel in dezen Cursus uit te werken. Intusschen worden de beoefenaars bijzonder opmerkzaam gemaakt op de onderhoudende lectuur, getiteld „Van over de Grenzen" (Engelsche serie). De daarbij gevoegde woord- en zinverklaringen, geheel in den trant van dezen Cursus, maken het zelfs den pasbeginner mogelijk, zich reeds dadelijk met boeiende lectuur bezig te houden; terwijl de geringe prijs van *f* 1.50 voor die Engelsche serie eene aanbeveling te meer is, waarvan ieder, die groote vorderingen wil maken op eene aangename manier, partij behoort te trekken.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

7e BRIEF.

(LES 13 EN 14.)

13e LES.

Ruhe — ein Labetrunk dem Alter, der Jugend ein Gift.
(Kotzebue, Graf von Burgund.)
Rust — voor d'ouderdom verkwikking, voor de jeugd een gif.
(S. d. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

»Don't be 1 angry,] uncle. Come! Dine with us 2 to-
doont bi èng''-gri unkl kum'' dain'' wwidh us tôe-
Doe niet wezen boos oom. Kom! Eet met ons

morrow."] — Scrooge said that he would see him — yes,
mòr'-roo skroedzj sèd dhèt *) hi wwôed si'' him jès
morgen. Scrooge zeide dat hij wilde zien hem ja

indeed he did. He went the whole length of the expression,
in-died' hi did'' hi wwènt dhe hool'' lèngth òv dhi èks-près'-sjun
inderdaad hij deed. Hij ging de geheele lengte van de uitdrukking

and said that he would see him in that extremity first. —
ènd sèd dhèt hi wwôed si him in dhèt èks-trèm''-it-ti feurst
en zeide dat hij wilde zien hem in dien nood eerst.

»But why?" cried 3 Scrooge's nephew.] »Why?" — 4 »Why
but wwai'' kraid skroedzj'-ez nèv'-joe wwai'' wwai
Maar waarom? riep Scrooge's neef. Waarom? Waarom

did you get married?"] said Scrooge. — »Because I 5 fell
did joe Gèt mèr''-ri-ed sèd skroedzj be-kaoz' ai fèl
deedt gij worden getrouwd? zeide Scrooge. Omdat ik viel

in love."] — »Because you fell in love!" growled Scrooge, as
in luv'' be-kaoz' joe fèl in luv'' Gròuld skroedzj èz
in liefde. Omdat gij vielt in liefde, bromde Scrooge, als

if that were the only one thing in the world more 6 ridic-
if dhèt wweur dhi oon''-li wwun thing in dhe wweurld moor'' rid-dik'-
of dat ware het eenige eene ding in de wereld meer bespot-

ulous] than a merry Christmas. »Good afternoon!" — »Nay,
joe-lus dhèn e mèr'-ri kris''-mès Goed aaft-er-noen'' nee''
telijk dan eene vroolijke Kerstmis. Goeden namiddag! Neen

uncle, but you never came to see me 7 before that happened.]
unkl but joe nèv'-er keem tôe si mi be-foor'' dhèt hèp'-pend
oom maar gij nooit kwaamt om te zien mij eer dat gebeurde.

Why give it as a reason 8 for not coming now?"] —
wwai Giv it èz e riezn fôr nòt kum'-ing nòu''
Waarom geven het als eene reden voor niet komende nu?

»Good afternoon," said Scrooge. — »I want 9 nothing] from
Goed aaft-er-noen'' sèd skroedzj ai wwònt'' nuth'-ing fròm
Goeden namiddag zeide Scrooge. Ik heb noodig niets van

you; I ask nothing of you; why cannot we be 10 friends?" —
joe ai aask'' nuth'-ing òv joe wwai kèn'-nòt wwi bi frèndz''
u; ik vraag niets van u; waarom kunnen niet wij zijn vrienden?

*) Let wel op, dat de aanvangs- en eindklanken van said en that duidelijk te onderscheiden moeten zijn in uwe uitspraak.

»Good	afternoon,"	said	Scrooge.	—	»I	am	sorry,	with	all
Goed	aaft-*er*-noen"	sèd	skroedzj		ai	èm	sòr"-ri	wwidh	aol
Goeden	namiddag	zeide	Scrooge.		Ik	ben	bedroefd	met	al

my	heart,	to	find	you	so	11	resolute.]	We	have	never	had
mai	haa*r*t"	tôe	faind	joe	soo		rèz"-òl-jôet	wwi	hèv	nèv'-*er*	hèd
mijn	hart	te	vinden	u	zoo		vastbesloten.	Wij	hebben	nooit	gehad

12	any	quarrel,]	to	which	I	have	been	13	a	party.]	But
	èn'-i	kwwòr"-*re*l	tôe	wwitsj	ai"	hèv	bin		*e*	paa*r*"-ti	but
	eenigerlei	twist	tot	welken	ik	heb	geweest		eene	partij.	Maar

I	have	made	the	trial	14	in	homage	to	Christmas,]	and	I'll
ai	hèv	meed	dh*e*	trai'-*e*l		in	hòm'-*ed*zj	tôe	kris"-mès	ènd	ail
ik	heb	gemaakt	de	poging		in	hulde	aan	Kerstmis	en	ik zal

keep	my	Christmas	humour	15	to	the	last.]	So	16	A	Merry
kiep	mai	kris'-mès	joem'-u*r*		tôe	dh*e*	laast"	soo		*e*	mèr'-ri
behouden	mijne	Kerstmis	stemming		tot	het	laatst.	Zoo		eene	vroolijke

Christmas,]	uncle!"	—	»Good	afternoon!"	said	Scrooge.	—	»And
kris"-mès	unkl		Goed	aaft-*er*-noen"	sèd	skroedzj		ènd
Kerstmis	oom!		Goeden	namiddag	zeide	Scrooge.		En

17	A	Happy	New	Year!"]	—	18	»Good	afternoon!"	said	Scrooge.
	e	hèp'-pi	njoe	jie*r*"			Goed	aaft-*er*-noen"	sèd	skroedzj
	een	gelukkig	Nieuwe	jaar!			Goeden	namiddag	zeide	Scrooge.

(4e Oefen.) B. Hollandsche Vertaling.

„Wees (toch) niet boos, oom! Kom! (kom) morgen middag bij ons (eten)! — Scrooge zeide, dat hij hem (liever) wilde zien — ja, inderdaad, dat (zeide) hij. Hij sprak den volzin (geheel en al) uit, en zeide, dat hij hem eer in dat uiterste zou willen zien. *) — „Maar waarom?" riep Scrooge's neef. „Waarom?" — „Waarom zijt gij getrouwd?" zeide Scrooge. — „Omdat ik verliefd was geworden." — „Omdat gij verliefd waart geworden!" bromde Scrooge, als ware dit het eenige ding ter wereld dat (nòg) ongerijmder was, dan (iemand) eene vroolijke Kerstmis (te wenschen). („Ik wil u groeten.") **) — „Neen, oom! maar gij zijt mij nooit (eens) komen opzoeken voordat dat gebeurd is. (Hoe kunt) gij het (dus) als eene reden (opgeven), waarom gij nu niet komt?" — „Ik wil u groeten," zeide Scrooge. — „Ik heb niets van u noodig; ik (verlang) niets van u; waarom kunnen wij geen (goede) vrienden zijn?" — „Ik wil u groeten," zeide Scrooge. — „Het (doet mij in mijne ziel leed), u zoo (onverzettelijk) te vinden. Wij hebben nooit een twist gehad (samen), waarvan ik de oorzaak ben geweest. Maar ik heb de poging beproefd als eene hulde aan het Kerstfeest, en ik wil mijne Kerstmis-stemming behouden tot het laatst. Dus (nogmaals): Eene vroolijke Kerstmis, oom!" — „Ik wil u groeten!" zeide Scrooge. — „En een gelukkig Nieuwejaar!" — „Ik wil u groeten!" zeide Scrooge.

*) Zie § 196, blz. 116. — **) Zie § 199, blz. 117.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der Opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 173 (blz. 100):

1. Begin with your story! — 2. Do not sign this letter! — 3. Say what you know of it! — 4 Bring me a candle! — 5. Do not call your son a fool! — 6. Stop him! — 7. Do not go in the ways of the sinners!

Opgave 2 van § 174 (blz. 100):

Ik, mijn, mij; wij, ons, ons; gij, uw, u; gij, uw, u; hij, zijn, hem; zij, haar, haar; het, zijn, het; zij, hun (vrouwel. haar), zij.

Opgave 3 van § 175 (blz. 100):

Mijne, uwe, zijne, hare, zijne, onze, uwe, hunne (vrouwelijk: hare).

Opgave 4 van § 175 (blz. 101):

1. Bring me your father's bill, do not bring me yours! — 2. It is my money, but the old woman says that it is hers. — 3. The children came with my books, for they could not find theirs.

Opgave 5 van § 176 (blz. 101):

1. The beggar, who was very old, stood

in the dark court. — 2. I saw the gentleman whose nephew is your friend. — 3. Where are the children with whom you came to the church? — 4. The dog which followed my uncle is at the door. — 5. The house from which she came is in this street. — 6. I called him Charles, to which name he answered.

Opgave 6 van § 177 (blz. 101):

1. I know the house he came from. — 2. The way you go, is not good. — 3. The people you saw, are undertakers. — 4. The window he stood at, was open.

Opgave 7 van § 178 (blz. 102):

1. We bring you the newest books. — 2. What is harder than the hardest stone, and sharper than the sharpest steel? — 3. The lowest and poorest people are sometimes stronger than the handsomest and richest.

Opgave 8 van § 179 (blz. 102):

1. Her eyes are like the bluest air. — 2. We see the light through the densest fog. — 3. Your house is larger than ours. — 4. The candle has a whiter light than a coal fire.

Opgave 9 van § 180 (blz. 102):

1. What is sadder than a father's funeral? — 2. The glow of the dog's eyes was redder than fire. — 3. Not the thinnest cloud obscured the day.

Opgave 10 van § 181 (blz. 102):

1. Can a strong man carry this heavy box? — 2. Let us try the influence of our entreaties. — 3. Have the letters been copied? — 4. Did you ever hear merrier stories? — 5. We have been in frostier countries. — 6. The pavement of the cities is made with stones. — 7. The children answered with readiness when we asked them. — 8. When will they bury the old man?

Opgave 11 van § 183 (blz. 103):

tôe doe, tôe Goo, dhòu dust, dhòu Goost, hi du**z**, hi Goo**z**, dun, Gòn.

Opgave 12 van § 184 (blz. 107):

I can (ai kèn), ik kan,
thou canst (dhòu kènst), gij kunt,
he can (hi kèn), hij kan,
we can (wwi kèn), wij kunnen,
you can (joe kèn), gij kunt,
they can (dhee kèn), zij kunnen.

I could (ai kôe**d**), ik kon (konde),
thou couldst (dhòu kôe**d**st), gij kondt (kondet),
he could (hi kôe**d**), hij kon (konde),
we could (wwi kôe**d**), wij konden,
you could (joe kôe**d**), gij kondt (kondet),
they could (dhee kôe**d**), zij konden.

Opgave 13 van § 185 (blz. 107):

I may (ai mee), ik mag,
*thou may***st** (dhòu meest), gij moogt,
he may (hi mee), hij mag,
we may (wwi mee), wij mogen,
you may (joe mee), gij moogt,
they may (dhee mee), zij mogen.

I might (ai mait), ik mocht,
*thou might***est** (dhòu maitst), gij mocht,
he might (hi mait), hij mocht,
we might (wwi mait), wij mochten,
you might (joe mait), gij mocht,
they might (dhee mait), zij mochten.

Opgave 14 van § 186 (blz. 107):

I must (ai must), ik moet, ik moest,
thou must (dhòu must), gij moet, gij moest,
he must (hi must), hij moet, hij moest,
we must (wwi must), wij moeten, wij moesten,
you must (joe must), gij moet, gij moest,
they must (dhee must), zij moeten, zij moesten.

Opgave 15 van § 187 (blz. 107):

1. The letter should have been signed by the passenger with his own hand. — 2. You might have known that it was an impropriety in your situation. — 3. I could not have asked the money, if I had been poorer than a beggar.

Opgave 16 van § 188 (blz. 108):

1. Every man say his name. — 2. Blessed be your way. — 3. Every day bring you new good. — 4. If the play had been good, it would have been applauded. — 5. We have a fire in our room that it keep us warm. — 6. Your nephew boasts as if he were rich.

Opgave 17 van § 189 (blz. 108):

1. Have your children gone from you? — 2. When has your father died? — 3. The name stood where it had always stood.

Opgave 18 van § 194 (blz. 109):

Tegenwoordige tijd:

ik zal, wil,	wij zullen, willen,
gij zult, wilt,	gij zult, wilt,
hij zal, wil,	zij zullen, willen.
zij zal, wil,	

Onvolmaakt verleden tijd:

ik zou (zoude), wilde, had,
gij zoudt, wildet, hadt,
hij zou (zoude), wilde, had,
wij zouden, wilden, hadden,
gij zoudt, wildet, hadt,
zij zouden, wilden, hadden.

Les 11 (blz. 104). Gesprekken. 13. Zullen wij eene partij whist spelen? — (Met genoegen), als het 't gezelschap aangenaam is. — Mijnheer P.! wilt gij zoo goed zijn een partijtje whist mede te maken? — Zullen wij afnemen (om te zien wie maats zijn), of spelen (zoo) als wij zitten? — Het is hetzelfde. — Laat ons dan het gebruik volgen en afnemen. — Jufvrouw Sharp! ik ben (er) wezenlijk trotsch (op) u tot hulp te hebben. — Wie geeft? — Ik heb pas gegeven [mijnheer]! — Hebt

gij de kaarten doorgeschud [mijnheer]? — Wie speelt voor? — Uw maat speelt voor. — Breng een (versch) spel kaarten. — Wees zoo goed af te nemen. — Er is verkeerd gegeven. — Gij hebt verkeerd gegeven. — Tel de kaarten. — Er ontbreekt (er) één. — Het spel is niet voltallig. — Er is eene (kaart) op den (grond) gevallen. — Ik heb eene kaart te veel. — Om wat spelen wij? — Ik speel nooit hoog. — Laat ons dan om een halven stuiver het punt spelen. — Gij moet uitspelen. — Wat is troef? — Harten (Ruiten; Schoppen; Klaveren). Waarom troeft gij een dertiende af? — Gij hebt verzaakt; gij moet kleur bekennen. — Wij hebben den trek. — Ik heb het aas en den heer gehad, en mijn maat de vrouw en den boer; dus hebben wij een vierde roem. — Twee (voor den trek) en een vierde roem; (dus zijn wij) juist uit. — Ik heb (eene) slechte kaart en zeer weinig troeven (gehad). — Wij hebben den robberd verloren, eene dubbele, eene enkele en de robberd maken zes punten. — Speelt gij gaarne kaart? — Neen, ik (vind) van alle manieren om den tijd te dooden is dit de slechtste.

Les 12 (blz. 111). Gesprekken. 14. (Er) klopt iemand aan de deur. — Zie (eens) wie (daar) is. — Binnen! — Ha! het is [onze] neef. — Hij is (pas) uit Londen (aan)gekomen. — Hoe vaart gij, [mijn] waarde neef? — [Ik ben] zeer wel, [ik] dank u. — Wij zijn allen zeer (blijde) [gelukkig] u te zien. — Hoe (maken het) [zijn] al onze vrienden in Londen? — Ze zijn allen (frisch en gezond) [geheel wel], [ik] dank u. — Wanneer (zijt gij op reis gegaan)? — (Van middag) om twee uren [dezen namiddag]. — Gij zijt lang daar geweest. — Het is omstreeks drie weken (geleden dat) ik u verlaten heb. — Hoe hebt gij uwen tijd doorgebracht? — Ik ben [geweest] zeer dikwijls uitgevraagd. — Hebt gij vele (kennissen van ons) gezien? — Ik heb (er zeer velen) gesproken; ik (moet) u hunne complimenten (doen). — Zult gij (iets gebruiken)? — [Neen, ik] dank u. — Ik bid u, vertel ons (toch) eenig nieuws (uit) Londen. — Ik heb u wezenlijk zeer weinig te vertellen. De stad is zeer stil geweest (in den laatsten tijd). — De nieuwsbladen behelzen inderdaad zeer weinig van aanbelang. — Hoe lang (denkt) gij te blijven? — Veertien dagen of drie weken. — Ik hoop, gij zult ons [in] dien tijd zooveel mogelijk [van] uw gezelschap (gunnen). — Ik ben u zeer verplicht, ik zal van uw vriendelijk aanbod (gebruik maken). — Waar logeert gij? — Cecil Street No. 3. — Dat is gelukkig zeer dichtbij.

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

Scrooge said that he would see him —

[§ **196.**] Hier is klaarblijkelijk de volzin onvoltooid gelaten. Het er op volgende *he went the whole length of the expression*, en de zinspeling op den inhoud van dien volzin: *that extremity* bewijzen zulks. Scrooge heeft namelijk gezegd: *he would see him* hanged (hèngd) *first*, hij wilde hem liever zien ophangen. Als schaamde de schrijver zich, deze afschuwelijke verwensching neer te schrijven, breekt hij midden in den volzin af, en zet ten teeken daarvoor eene gedachtestreep, *dash* (dèsj).

Zulke onvoltooide volzinnen worden ook niet zelden gebezigd, om zich in een levendig gesprek met kortheid uit te drukken. B.v. *Why* give *it as a reason for not coming now*? voor:

Why will you give *it as a reason for not coming now*?

[§ **197.**] A. Bij de Gebiedende wijs wordt doorgaans het onderwerp weggelaten, omdat dit niet genoemd behoeft te worden, daar men den toegesproken persoon voor zich heeft. Behalve de voorbeelden van § 173 (blz. 100) vinden wij in deze Les 13:

Come! Dine *with us to-morrow*.

B. Wanneer men bij de Gebiedende wijs het onderwerp noemt, wordt daarop een bijzondere nadruk gelegd. Zoo is in:

Don't *be cross*, uncle (Les 9 en 10);
Don't *be angry*, uncle,

door er het onderwerp *uncle* bij te zetten aangeduid, hoe onbillijk Scrooge als oom jegens zijnen neef handelde.

C. De bijvoeging van het hulpwerkwoord *to do*, die volgens § 157 (blz. 86) bij *to be* onnoodig is, versterkt hier de door de Gebiedende wijs uitgedrukte aanmaning. In het Hollandsch bezigt men tot zoodanige versterking het bijwoord „toch": Wees toch niet boos, oom!

[§ **198.**] Vooral dikwijls worden de onvoltooide volzinnen in vragen en antwoorden gebezigd, wanneer men het weggelatene gedeelte van den volzin kan opmaken uit hetgeen voorafgaat. Op de vraag: *Why did you get married*? is het antwoord: *Because I fell in love*, dewijl vóór het voegwoord *because* de hoofdzin: *I got* (gòt) *married*, ik ben getrouwd, als van zelf uit de voorafgaande vraag volgt.

Ja, op de bovenvermelde verwensching antwoordt de neef niets anders dan het vragende bijwoord: *Why*? Dat is volkomen toereikend om uit te drukken, dat hij daarmede de vraag bedoelt: *Why would you see me hanged first*?

[§ **199.**] In de toeroepen:

A merry Christmas (Les 9 en 10);
Good afternoon!
A happy New Year!

zijn de voorwerpen van den volzin *I wish* (wwisj) *you*, ik wensch u, achterwege gelaten, omdat het van zelf spreekt, dat die volzin daaronder verstaan moet worden.

De door Scrooge herhaaldelijk gebezigde toeroep *good afternoon* is overigens geenszins een welwillende wensch aan zijnen neef, maar drukt uit, dat Scrooge verlangend is om van zijnen neef ontslagen te worden; daarom hebben wij het vertaald met „ik wil u groeten".

[§ **200.**] Somwijlen wordt 't gesprek zoo levendig, dat wij in de overstelping der gewaarwording geen uitdrukking weten te vinden. Alsdan vervangen wij 't ontbrekende woord door eenen klank te uiten, die op zich zelven niets beteekent, en die louter dient om aan onze gewaarwording lucht te geven. Zulke uitroep-klanken heeten tusschenwerpsels, *interjections* (inter-dzjèk'-sjuns).

Tot dusverre hebben wij aangetroffen: in Les 6 het tusschenwerpsel *Oh*, en in Les 9 het tusschenwerpsel *bah*. In het eerste ligt ongeveer de volgende beteekenis opgesloten: Ja, wacht maar; gij weet nog niet half hoe die Scrooge bestond; ik heb u nog oneindig meer van hem te vertellen. Het *Bah* is de uitdrukking van Scrooge's verachting voor de zegenwenschen, die zijn neef hem komt brengen; en de verachting wordt nog sterker uitgedrukt door het volgende: *Humbug!*, dat ook weder een onvoltooide volzin is, die in haar geheel zou luiden: *All this is humbug*, Dit alles is lorrerij.

[§ **201.**] A. Tusschenwerpsels der blijdschap zijn: *aha* (aa-haa'); *hurrah* (hur-raa'); *huzza* (huz-zaa'); *ha* (haa); *hey* (hee); *hey-day* (hee'-dee).

B. Droefheid en leed worden uitgedrukt door: *ah* (aa), ach; *alack* (èl-lèk'), ach; *alas* (èl-lès'), helaas; *heigh-ho* (hai'-hoo), och he; *O*, *Oh* (oo), o.

C. Verwondering: *eh* (ee), ei; *ha* (haa), ha; *O* (oo), o.

D. Verachting en afkeer: *bah* (baa), ba; *faugh* (fao), ba; *fie*, *fy*, *fye* (fai), foei; *pish* (pisj), *poh* (poo), *pooh* (poe), *pshaw* (sjao), bah, hu.

E. Om stilte te gebieden: *hist* (hist), *hush* (husj), *mum* (mum), *tush* (tusj), *tut* (tut), *whist* (wwist), st, suut, tut, stil.

F. Om aandacht of opmerkzaamheid te wekken: *ahoy* (*e*-hòi'), heiho (zeemansroep); *halloo* (hèl-loe'), hallo (op de jacht); *ho* (hoo), ho; *holla* (hòl-laa'), hola; *hollou*, *hollo* (hòl-loo'), hallo; *hoy* (hòi), hei; *lo* (loo), zie; *O* (oo), o.

G. Twijfel wordt uitgedrukt door: *eh* (ee), ei; *hum* (hm, hum).

H. Verlegenheid door: *hem* (hèm), *ahem* (*e*-hèm'), hem, hm; *why* (wwai), wel.

I. Verlangen door: *O* (oo), o.

K. Schrik door: *Oh* (oo), o.

L. Aansporing aan paarden: *gee* (dzji), ju.

M. Lachen: *ha-ha*, *ha-ha-ha* (haa).

Hoe ontoereikend is de geschrevene taal om de rijke verscheidenheid van het menschelijk stemgeluid af te beelden! Hetzelfde letterteeken O (groot geschreven) treffen wij vijfmaal aan in bovenstaande lijst. En hoe verschillend klinkt het, al naar gelang van de gewaarwording, die er door uitgedrukt wordt.

Opgave 1. Vertaal:

1. Als ik u nog een oogenblik langer zie, zal ik — [woordelijk: Laat mij zien u een oogenblik meer, en ik zal —] .... 2. Geef het geld, of — .... 3. Waarom uwen zoon (te) roepen, als gij het zelf kunt doen? — 4. Hoe hem (te) overtuigen, dat de reis noodzakelijk is? — 5. Geef mij uwe hand! — 6. Houd uwe voeten warm! — 7. Vader, laat mij uwe stem hooren! — 8. Als zondaars u roepen, ga (dan) niet met hen. — 9. Wees niet hard(vochtig), als zulke arme lieden u vragen. — 10. Waarom betaaldet gij de rekening niet? Omdat ik geen geld had. — 11. Wilt gij mij komen zien? Als ik den weg kan vinden. — 12. Gij zult nooit mijne toestemming hebben. Waarom niet? Omdat ik uw gezicht niet mag [*like*]. — 13. Eene vroolijke Kerstmis en een gelukkig Nieuwejaar! — 14. Goeden nacht! — 15. Wanneer de menschen „hoort, hoort" roepen in het parlement, juichen zij den redenaar [spreker] toe. — 16. Hoera voor onze vrienden! — 17. Het oude land (boven) [voor immer], hoezee! — 18. Ach, ze zijn dood. — 19. De dierbaarste vrienden moeten, helaas! scheiden. — 20. O, wat is het koud [woordelijk: hoe koud het is]! — 21, O, wat is God machtig [hoe machtig God is]! — 22. Foei over [*upon*] uwen naam! — 23. St! hoordet gij geen [niet een] geluid? — 24. Zie! dit is de hand Gods! — 25. Hum! het kan wezen. — 26. Waarom is deze man in het huis? Hem! .... ik .... hem .... ik weet niet. — 27. O, ware deze dag mijn (aller)laatste! — 28. O, (welk een) [het] verschrikkelijk weder!

[§ **202.**] A. in § 85 (blz. 43) hebben wij den vragenden volzin en zijne woordvoeging leeren kennen. Wij willen nu nog eenige der tot dusverre voorgekomene vragende volzinnen in nadere beschouwing nemen.

In de volzinnen:

How *could it be otherwise* (Les 4)?
How *are you* (Les 7)?
vraagt het bijwoord *how* naar de manier en hoedanigheid.

B. In den volzin:

When *will you come to see me* (Les 7)?
vraagt het bijwoord *when* naar den tijd. In § 161 D. (blz. 87) hebben wij *when* als voegwoord leeren kennen. Dus even als wij somwijlen hetzelfde woord als bijwoord en voorzetsel aangetroffen hebben (§ 134, blz. 69) ontmoeten wij hier hetzelfde woord als bijwoord en voegwoord. Een bijwoord is *when*, wanneer het eene bepaling van het werkwoord uitdrukt, dus hier de tijdsbepaling van *come*; een voegwoord is *when*, wanneer het twee volzinnen met elkander verbindt. Dus b. v. in den volzin:

When *they saw him coming on*, *they would tug their owners into doorways*,

is de nevenzin van tijd *they saw him coming on* met den hoofdzin *they would tug their owners into doorways* verbonden door het voegwoord van tijd *when*.

C. Men dient bij de behandeling van deze woordsoorten te meer nauwlettend acht te geven, daar de volzinnen:

He couldn't replenish it, for *Scrooge kept the coal-box in his own room* (Les 8),

en: *They were partners* for *many years* (Les 4),

ons doen zien, dat somwijlen ook hetzelfde woord (zooals hier het geval is met *for*) èn als voegwoord èn als voorzetsel gebruikt wordt. Men houde dus dit in het geheugen:

Het bijwoord geeft nadere bepaling aan 't werkwoord of aan 't bijvoeglijk nw.

Het voorzetsel drukt de betrekking van een woord tot een ander woord uit.

't Voegwoord verbindt volzinnen.

D. Na deze door het woord *when* noodig gewordene uitweiding keeren wij terug tot hetgeen wij in den aanvang dezer paragraaf in behandeling hebben genomen.

In de volzinnen:

Why *did you get married*?
Why *cannot we be friends*?

vraagt het bijwoord *why* naar de reden.

De bijwoorden *how*, *when* en *why* zijn vragende bijwoorden.

E. In den volzin:

What *did Scrooge care* (Les 7)?

is *what* voorwerp van het werkwoord *care*, staat dus in de plaats van een zelfstandig naamw., en moet derhalve een voornaamwoord zijn.

In de volzinnen:

What *else can I be* (Les 11)?
What's *Christmas time to you* (Les 11)?

staat het vragend voornaamwoord *what* als predicaat.

In den volzin:

What *right have you to be merry* (Les 9 en 10)?

is het vragend voornaamwoord *what* attribuut van het zelfst. naamw. *right*, en wordt dus bijvoeglijk gebruikt, terwijl het in de vroeger aangehaalde volzinnen zelfstandig gebruikt was. (Over het bijvoeglijk en zelfstandig gebruik van het betrekkelijk voornaamwoord vergelijke men § 176 D., blz. 101.)

Opgave 2. Vertaal:

1. Hoe oud zijt gij? Ik ben even oud als gij. — 2. Wanneer zullen wij middagmalen? Wanneer uw vader terugkomt. — 3. Hij was zeer vroolijk, want hij had alles wat hij voor zijn geld hebben kon. — 4. Waarom is goud duurder dan zilver? Omdat wij minder er van [van het] hebben. — 5. Wat bracht gij (mede) van uwe reis? — 6. Wat is eene klok? Een ding waarop wij zien hoe laat [welke tijd] het is.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank *i* als in het Hollandsche woord „pil" (§ 10, blz. 4).
(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

Voortzetting.

rich	(ritsj)	rijk.
which	(wwitsj)	welke.
**fickle*	(fikl)	wispelturig.
**pickle*	(pikl)	pekel.
**prickle*	(prikl)	prikkel.
**sickle*	(sikl)	sikkel.
**stickle*	(stikl)	stekel.
**tickle*	(tikl)	kittelen.
**trickle*	(trikl)	druppelen.
Pict	(pikt)	Piet (§).
strict	(strikt)	strikt.
bridge	(bridzj)	brug.
ridge	(ridzj)	bergrug.
**fiddle*	(fidl)	vedel, viool.
**middle*	(midl)	midden.
**riddle*	(ridl)	raadsel.
midst	(midst)	(het) midden.
width	(wwidth)	wijdte; breedte.
**stiffen*	(stifn)	stijf maken.
**whiffle*	(wwifl)	fladderen.
drift	(drift)	drift (troep vee).
gift	(Gift)	gift
lift	(lift)	oplichten.
rift	(rift)	spleet.
sift	(sift)	ziften.
shift	(sjift)	vrouwenhemd.
swift	(swwift)	snel.

---

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.
(§) De Picten waren de oorspronkelijke bewoners van Engeland.

thrift	(*th*rift)	tieren, gedijën.
fifth	(fif*th*)	vijfde.
**giggle*	(GIGl)	gichelen.
**higgle*	(hIGl)	knibbelen.
**wriggle*	(rIGl)	kronkelen.
gild	(GIl**d**)	vergulden.
milk	(milk)	melk.
silk	(silk)	zijde.
film	(film)	huidje, vliesje.
kiln	(kil)	oven.
gilt	(Gilt)	verguld.
hilt	(hilt)	heft.
jilt	(dzjilt)	coquette.
kilt	(kilt)	schortje der Berg-
milt	(milt)	milt. [schotten.
quilt	(kwwilt)	gestikte deken.
silt	(silt)	slib.
stilt	(stilt)	stelt.
tilt	(tilt)	steekspel.
filth	(fil*th*)	vuil.
limb	(lim)	lid.
**nimble*	(nim**bl**)	vlug.
**thimble*	(*th*im**bl**)	vingerhoed.
**wimble*	(wwim**bl**)	drilboor.
limn	(lim)	met waterverf schil-
imp	(imp)	entstek. [deren.
limp	(limp)	hinken.
pimp	(pimp)	koppelaar.
shrimp	(sjrimp)	garnaal.
**dimple*	(dimpl)	kuiltje.
**pimple*	(pimpl)	puist.
**simple*	(simpl)	eenvoudig.
**crimson*	(krim**zn**)	karmozijn.
zinc	(zink)	zink.
mince	(mins)	kleinhakken.
prince	(prins)	prins.
quince	(kwwins)	kweepeer.
since	(sins)	sedert.
wince	(wwins)	garenspoel.
inch	(intsj)	duim (eene maat).
clinch	(klintsj)	omklemmen.
finch	(fintsj)	vink.
flinch	(flintsj)	zwichten.
pinch	(pintsj)	nijpen, knellen.
winch	(wwintsj)	haspel.
wind	(wwin**d**)	wind.
**dwindle*	(dwwin**dl**)	wegkwijnen.
**spindle*	(spin**dl**)	spil.
**swindle*	(swwin**dl**)	bezwendelen.
bring	(bri*ng*)	brengen.
cling	(kli*ng*)	vastklampen.
fling	(fli*ng*)	smijten.
king	(ki*ng*)	koning.
ring	(ri*ng*)	ring.
sing	(si*ng*)	zingen.
sling	(sli*ng*)	slinger.
spring	(spri*ng*)	lente.
sting	(sti*ng*)	steken.
string	(stri*ng*)	snoer.
swing	(swwi*ng*)	zwaaien.
thing	(*th*i*ng*)	ding.
wing	(wwi*ng*)	vleugel.
wring	(ri*ng*)	wringen.
cringe	(krin**dzj**)	kruipen.
fringe	(frin**dzj**)	franje.
hinge	(hin**dzj**)	hengsel.
singe	(sin**dzj**)	zengen.
springe	(sprin**dzj**)	sprenkel.
tinge	(tin**dzj**)	kleuren.
twinge	(twwin**dzj**)	nijpen.

(Voortzetting in de vijftiende les.)

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

to-morrow, bijwoordelijke uitdrukking uit het voorzetsel *to* en het zelfst. nw. *morrow*, morgen. — *yes*, ook *yea* (ji), ja. — *indeed*, bijwoord, gevormd uit voorzetsel en zelfst. nw., in(der)daad — *went*, eigenlijk de onvolmaakt verl. tijd van het verouderde werkwoord *to wend*, wenden, wordt gebruikt als onvolm. verl. tijd van *to go*, welk werkwoord geen eigen onvolm. verl. tijd heeft, zoodat derhalve het werkwoord *to go* vervoegd wordt: *go*, *went*, *gone*. — *whole*, (ge)heel. — *length*, lengte, door vocaal-verwisseling en uitgang gevormd van het bijvoeglijk nw. *long*, op gelijke wijze als het zelfst. nw. *strength* gevormd is van *strong*, sterk. — *first*, bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk nw. in Les 9. — *fell*, viel, onvolm. verl. tijd van *to fall*, vallen (Les 7). — *love*, liefde. — *to growl*, grollen. — *nay*, neen (plat-Hollandsch „nee"). — *to give*, geven. — *now*, nu (plat-Holl. „nou"). — *cannot*, samengetrokken uit *can* (Les 5) en *not*; NB. de samentrekking blijft ook in de vragende woordvoeging behouden: *cannot we*, in plaats van *can we not*.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

to dine, dîner. — *expression*, expression. — *extremity*, extrémité. — *to marry*, marier. — *ridiculous*, ridicule. — *resolute*, résolu. — *quarrel*, querelle. — *party*, parti. — *homage*, hommage. — *humour*, humeur (ook in het Hollandsch, als een woord, dat het burgerrecht erlangd heeft).

Van gemengden oorsprong.

because, uit het Hollandsche woordlidje „be" en het Fransche zelfst. nw. „cause", oorzaak. — *trial*, van het werkwoord *to try* (Les 8) gevormd door middel van den Franschen uitgang *...al.*

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What should Scrooge not be?
2. When was Scrooge to dine (*moest S.*

het middagmaal komen gebruiken) with his nephew?
3. Who cried why?
4. What did Scrooge ask again?
5. What was the nephew's reason for marrying? [He . . .]
6. How seemed marrying for (*uit*) love to Scrooge?
7. When did Scrooge never go to see his nephew?
8. For what did Scrooge give his nephew's marriage (mèr'-ridzj, *huwelijk*) as a reason?
9. What did Scrooge's nephew want from his uncle?
10. What wished the nephew to be with his uncle?
11. How did the nephew find his uncle?
12. What had the nephew never had with Scrooge?
13. What had the nephew never been to a quarrel with his uncle?
14. For what reason had the nephew made the trial?
15. Till (til, *tot*) when did the nephew wish to keep his Christmas humour?
16. What did the nephew wish again to [Scrooge?
17. What more?
18. What was Scrooge's eternal (*e-teurn'-el*, *eeuwig*) answer?

(10e Oefen.) ## H. Gesprekken.

15.

to alight (èl-lait'), afstappen, uitstijgen.
Will you please to alight, Gentlemen?
to push (pôesj), duwen; *to push on*, doorzetten, voortmaken.
No, I thank you; we wish to push on as quickly as possible.
posting (poost'-*ing*), (het) reizen met postpaarden.
road (rood), weg, straatweg.
to engage (*en*-Geedzj'), bespreken.
I am sorry, Gentlemen, but the posting on the road is so great to-day, that all our horses are at present engaged.
rather (reedh'-*er*; ook: raadh'-*er*), liever.
I would rather, ik zou wel willen.
Madeira (mèd-di'-ra), Madeira.
sandwich (sènd'-widzj), broodje met vleesch.
I would rather take a glass of Madeira and a sandwich.
to care (keer), er niets tegen hebben.
example (èg-zèmpl'), voorbeeld.
I do not care if I follow your example.
waiter (wweet'-*er*), Jan (de geijkte Hollandsche naam voor alle knechts in koffiehuizen, logementen, enz.).
biscuit (bis'-kit), beschuitje.
Waiter, bring three glasses of Madeira and some biscuits.
Would you like a sandwich?
means (miens), middel.
by all means, in elk geval; vooral.
Yes; by all means.
How do you like the Madeira?
execrable (èks'-*e*-krèbl), afschuwelijk-slecht.
I find it execrable.
to understand (un-*der*-stènd'), begrijpen.
policy (pòl'-is-si), toeleg.
innkeeper (in'-kiep-*er*), logementhouder.
to sell (sèl), verkoopen.
bad (bèd), slecht.
I never can understand the policy of an innkeeper's selling bad wines.
to suppose (sup-pooz'), vooronderstellen.
interest (in'-*ter*-èst), belang.
decent (di'-sènt), tamelijk.
bottle (bòti), flesch.
traveller (trèv'-*el*-*ler*), reiziger.
I suppose they find it more to their interest, for there are very few who will set a decent bottle of wine before a traveller.
boy (bòi), jongen.
postboy (poost'-bòi), postiljon.
to take care, zorg dragen, toezien.
Waiter, ask the postboy, what there is to pay; and take care that the trunks are brought in.
particular (paar-tik'-jôe-*ler*), achtgevend, nauwlettend.
Yes, sir, I'll tell the landlord to be very particular where they are put.
hark (haark), hoor!
ye (ji) = *you*.
chaise (sjeez), rijtuig.
Hark ye! boy, what's the chaise?
fourteen (foor'-tien), veertien.
honour (ôn'-*ur*), eer.
your honour, uwe edelheid (vertaal eenvoudig: mijnheer).
Fourteen shillings, please your Honour.
sovereign (suv'-*er*-in), soverein (een stuk goudgeld ter waarde van 1 pond sterling = 12 gulden).
Can you give me change for a sovereign?
I hope your Honour will give me something, for myself.
To be sure; there are two shillings for you.
driven (drivn), gereden.
I hope you'll give me something more, I have driven very quickly.
Well then, there's another sixpence, and go about your business.
Have you paid for the wine and sandwiches?
Yes, everything is settled.
to put the horses to the carriage (kèr'-ridzj, rijtuig), inspannen.
Are the horses put to?
to visit (viz'-it), bezoeken.
Good day, Gentlemen; I hope you will visit our house the next time you come this road.

14e LES.

Männlich zu leiden, kraftvoll zu meiden,
Kühn zu verachten, bleib' unser Trachten;
Bleib' unser Kämpfen in eherner Brust,
Uns des unsträflichen Willens bewusst.
(v. Matthisson.)

Als mannen te lijden, met wilskracht te mijden,
Met moed te verachten, dat blijv' steeds ons trachten,
Dat blijve onze strijd in 't onwrikbaar gemoed,
Dat vrijheid van wil eert als 't edelste goed.
(S. d. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

1 His	nephew]	left	2 the	room]	without	3 an	angry	word],
hiz	nèv'-joe	lèft	dhe	roem''	wwidh-bùt'	en	èng'-Gri	wweurd
Zijn	neef	verliet	de	kamer	zonder	een	gramstorig	woord,

notwithstanding.	He	stopped	4 at	the	outer	door]	to	bestow
nòt-wwidh-stènd''-ing	hi	stòpt	èt	dhi	bùt'-er	door''	tôe	be-stoo'
desniettegenstaande.	Hij	bleef staan	aan	de	buiten	deur	(om) te	geven

5 the	greetings	of	the	season]	on	the	clerk,	who,	cold	as
dhe	Griet'-ingz	òv	dhe	siezn	òn	dhe	klaark''	hoe	koold	èz
de	begroetingen	van	het	jaargetijde	aan	den	klerk,	die,	koud	als

he	was,	was	warmer	than	Scrooge;	for	he	returned	them
hi	wwòz''	wwòz	wwaorm'-er	dhèn	skroedzj''	fòr	hi	re-teurnd'	dhèm
hij	was,	was	warmer	dan	Scrooge;	want	hij	beantwoordde	hen

6 cordially.]	—	»There's	7 another	fellow,"]	muttered	Scrooge,
kòrd''-jèl-li		dheerz	en-udh''-er	fèl'-loo	mut'-terd	skroedzj
hartelijk.		Daar is	een andere	kerel,	mompelde	Scrooge,

who	overheard	him:	»my	clerk,	with	8 fifteen	shillings]
hoe	oov-er-heurd'	him	mai	klaark''	wwidh	tif''-tien	sjil''-lingz
die	toevallig hoorde	hem:	mijn	klerk	met	vijftien	schellingen

a-week,	and	a	wife	and	family,	talking	about	a	merry
e-wwiek'	ènd	e	wwaif	ènd	fèm''-il-li	taok'-ing	e-bòut'	e	mèr'-ri
in de week	en	eene	vrouw	en	huisgezin,	pratende	over	eene	vroolijke

Christmas.	I'll	retire	9 to	Bedlam."]	This	lunatic,	in
kris''-mès	ail	re-tair'	tôe	bèd''-lèm	dhis	ljoen'-èt-tik	in
Kerstmis.	Ik zal de	wijk nemen	naar	Bedlam.	Deze	waanzinnige	in

letting	10	Scrooge's	nephew]	out,	had	let	11 two	other
lèt'-ting		skroedzj'-ez	nèv'-joe	bùt''	hèd	lèt	toe	udh'-er
latende		Scrooge's	neef	uit,	had	gelaten	twee	andere

people]	in.	They	were	portly	gentlemen,	pleasant	to	behold,
piepl	in''	dhee	wweur	poort'-li	dzjèntl''-mèn	plèz'-ent	tôe	be-hoold''
lieden	in.	Zij	waren	deftige	heeren	innemend	(om) te	aanschouwen,

and	now	stood,	with	their	hats	off,	12 in	Scrooge's	office.]
ènd	nòu	stoed	wwidh	dheer	hèts	òf''	in	skroedzj'-ez	òf''-fis
en	nu	stonden	met	hunne	hoeden	af	in	Scrooge's	kantoor.

They	had	13 books	and	papers]	in	their	hands,	and	bowed
dhee	hèd	boeks	ènd	peep''-erz	in	dheer	hèndz	ènd	bòud''
Zij	hadden	boeken	en	papieren	in	hunne	handen,	en	bogen

to	him.	—	»Scrooge	and	Marley's,	I	believe,"	said	14 one
tôe	him		skroedzj	ènd	maar'-liez	ai	be-liev'	sèd	wwun''
voor	hem.		Scrooge	en	Marley's	ik	geloof,	zeide	een

of	the	gentlemen,]	referring	15 to	his	list.]	»Have	I	the
òv	dhe	dzjèntl''-mèn	re-feur'-ing	tôe	hiz	list''	hèv	ai	dhe
van	de	heeren,	zich houdende	aan	zijne	lijst.	Heb	ik	het

pleasure	of	addressing	Mr.	Scrooge,	or	Mr.	Marley?" —
plèz'-jur	òv	èd-drès'-sing	mist'-er	skroedzj"	òr	mist'-er	maar"-li
genoegen	van	aansprekende	mijnheer	Scrooge	of	mijnheer	Marley?

»Mr.	Marley	has	been	dead	these	16	seven	years,"]	Scrooge
mist'-er	maar'-li	hèz	bin	dèd	dhiez		sèvn	jierz"	skroedzj
Mijnheer	Marley	heeft	geweest	dood	deze		zeven	jaren	Scrooge

replied.	»He	died	seven	years	ago,	this	very	night." —
re-plaid'	hi	daid	sèvn	jierz	e-Goo'	dhis	vèr"-ri	nait
antwoordde.	Hij	stierf	zeven	jaren	geleden	dezen	zelfden	nacht.

»We	have	no	doubt,	his	liberality	is	well	represented	17	by
wwi	hèv	noo	dout"	hiz	lib-er-èl'-it-ti	iz	wwèl	rèp-re-zènt"-ed		bai
Wij	hebben	geen	twijfel	zijne	milddadigheid	is	wel	vertegenwoordigd		door

his	surviving	partner,"]	said	the	gentleman,	presenting
hiz	sur-vaiv'-ing	paart"-ner	sèd	dhe	dzjèntl'-mèn	pre-zènt'-ing
zijnen	overlevenden	compagnon	zeide	de	mijnheer,	aanbiedende

18	his	credentials.] —	It	certainly	was;	for	they	had	been
	hiz	kre-dèn"-sjelz	it	seurt'-en-li	wwòz	fòr	dhee	hèd	bin
	zijne	geloofsbrieven.	Het	zekerlijk	was;	want	zij	hadden	geweest

19	two	kindred	spirits.]	At	the	ominous	word	»liberality",
	toe	kin'-dred	spir"-rits	èt	dhi	òm'-in-us	wweurd	lib-er-èl"-it-ti
	twee	verwante	geesten.	Bij	het	onheilspellende	woord	milddadigheid

Scrooge	frowned,	and	shook	his	head,	and	handed	20	the
skroedzj	fround"	ènd	sjôek	hiz	hèd"	ènd	hènd'-ed		dhe
Scrooge	fronste (de wenkbrauwen)	en	schudde	zijn	hoofd	en	overhandigde		de

credentials]	back. —	»At	21	this	festive	season	of	the	year,]
kre-dèn"-sjelz	bèk	èt		dhis	fèst'-iv	siezn	òv	dhe	jier"
geloofsbrieven	terug.	Op		dit	feestelijk	getijde	van	het	jaar

Mr.	Scrooge,"	said	the	gentleman,	taking	up	22	a	pen,]
mist'-er	skroedzj	sèd	dhe	dzjèntl'-mèn	teek'-ing	up		e	pèn"
mijnheer	Scrooge,	zeide	de	mijnheer,	nemende	op		eene	pen,

»it	is	more	than	usually	desirable	that	we	should	make
it	iz	moor	dhèn	joez'-jôe-èl-li	de-zair"-èbl	dhèt	wwi	sjôed	meek
het	is	meer	dan	gewoonlijk	wenschelijk	dat	wij	zouden	maken

some	slight	provision	23	for	the	poor	and	destitute,]	who
sum	slait	pròv-vizj'-un		fòr	dhe	poer	ènd	dèst"-it-tjoet	hoe
eenige	geringe	voorzorg		voor	de	armen	en	nooddruftigen	die

suffer	greatly	at	the	present	time.	Many	thousands	are
suf'-fer	Greet"-li	èt	dhe	prèz'-ènt	taim"	mèn'-i	thouz"-èndz	aar
lijden	grootelijk	in	den	tegenwoordigen	tijd.	Vele	duizenden	zijn

in	want	24	of	common	necessaries;]	25	hundreds	of	thousands]
in	wwònt		òv	kòm'-mun	nès"-es-sèr-iez		hund"-redz	òv	thouz'-ènds
in	gebrek		van	gewone	noodwendigheden;		honderden	van	duizenden

are	in	want	of	common	comforts,	Sir.
aar	in	wwònt	òv	kòm'-mun	kum"-furts	seur
zijn	in	gebrek	van	gewone	gemakken,	mijnheer.

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Zijn neef ging echter de kamer uit zonder een onvertogen woord. Aan de buitendeur bleef hij stilstaan, om de (gebruikelijke wenschen van den dag) te doen aan den klerk, die, zoo koud als hij was, (toch nog) warmer was dan Scrooge, want hij beantwoordde ze op eene hartelijke wijze. „(Dat is óók zoo'n uilskuiken)," mompelde Scrooge, die hem (toevallig) hoorde: „mijn klerk met vijftien shillings (inkomen)

in de week, en eene vrouw en kinderen, praat (óók al) van eene vroolijke Kerstmis. Ik zal de wijk (dienen te) nemen naar Bedlam." — Toen die waanzinnige Scrooge's neef uitliet, had hij twee andere personen ingelaten. (Het) waren deftige heeren, (een lust om) te zien, en (zij) stonden nu, met hunne hoeden af, (op) Scrooge's kantoor. Ze hadden boeken en papieren in (de) handen, en maakten eene buiging voor hem. — „Scrooge en Marley, geloof ik," zeide een der heeren, afgaande op zijne lijst. „Heb ik het genoegen met mijnheer Scrooge te spreken, of met mijnheer Marley?" — „Mijnheer Marley is (reeds) zeven jaren dood," antwoordde Scrooge; („het is juist van nacht zeven jaren geleden dat hij gestorven is)." — „Wij twijfelen niet of zijne milddadigheid wordt (waardiglijk) vertegenwoordigd door zijn overgebleven compagnon," zeide de mijnheer, (te gelijk) zijne geloofsbrieven overhandigende (om te laten zien wie zij waren). — Zeer zekerlijk was dat het geval, want Marley en Scrooge waren twee verwante geesten geweest. Bij het onheilspellende woord „milddadigheid" (betrok Scrooge's gezicht), en schudde hij (het) hoofd, en (gaf) de geloofsbrieven (terug). — „Tegen dezen feestelijken tijd van het jaar, mijnheer Scrooge!" zeide de mijnheer, (te gelijk) eene pen opnemende, „is het (nog) meer dan anders wenschelijk, dat wij eenigszins zorg dragen voor de armen en nooddruftigen, die (het zeer nijpend hebben) in den tegenwoordigen tijd. Vele duizenden hebben gebrek aan (de onmisbaarste) levensbehoeften; honderdduizenden hebben gebrek aan (alles wat het leven veraangenamen kan), mijnheer!

(5e Oefen.) ## C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefen.) ## D. Spraakkunst.

one coal; two kindred spirits; seven years, fifteen shillings.

[§ **203**.] A. De woorden *one*, *two*, *seven*, *fifteen* vinden wij hier als attributen bij de zelfst. naamwoorden *coal*, *spirits*, *years*, *shillings*. Ze drukken een getal, *number* (num'-ber), uit, en heeten daarom getalwoorden, in het Hollandsch genaamd telwoorden, in het Engelsch geheeten *numeral* (njoem'-*er-el*) *adjectives*. Wij zien dat bij *one*, het telwoord der eenheid, het zelfst. nw. in het enkelvoud staat; bij de overige, die meer dan één beteekenen, staat het zelfst. nw. in het meervoud.

B. De telwoorden heeten naar volgorde:

1	*one* (wwun),	11	*eleven* (*e*-lèvn'),
2	*two* (toe),	12	*twelve* (twwèl**v**),
3	*three* (*th*ri),	13	*thirteen* (*th***eur**'-tien),
4	*four* (foo*r*),	14	*fourteen* (foo*r*'-tien),
5	*five* (fai**v**),	15	*fifteen* (fif'-tien),
6	*six* (siks),	16	*sixteen* (siks'-tien),
7	*seven* (sèvn),	17	*seventeen* (sèvn'-tien),
8	*eight* (eet),		
9	*nine* (nain),	18	*eighteen* (ee'-tien),
10	*ten* (tèn),	19	*nineteen* (nain'-tien).

C. De telwoorden van 13 tot 19 worden dus gevormd door achter het telwoord, dat tien minder beteekent, 't woord *teen* te zetten. Dit achtervoegsel ....*teen* beduidt derhalve juist als in 't Hollandsch: vermeerderd met 10 (*plus* 10). Dus: *nineteen* = 9 + 10, negen vermeerderd met tien = negentien.

Het woord *teen* komt slechts zelden in het meervoud voor: *teens* (tien**z**), tienen; bijna nooit anders dan in de beteekenis van: „de jaren, waarvan de getallen met *teen* worden geschreven, dat wil zeggen van 13 tot 19"; b. v.: *She is out of her teens*, zij is over de negentien.

D. Bij eene oplettende beschouwing van de spelling der telwoorden bevindt men, dat die achtervoeging van *teen*, tien, niet bij allen regelmatig plaats heeft. In het Hollandsch zijn er twee, waarbij het mindere telwoord (het telwoord der Eenheden) in de samenstelling met tien eene verandering ondergaat:

13 heet dertien, niet drietien,
14 heet veertien, niet viertien.

In het Engelsch is dat het geval met de volgende drie:

13 heet *thirteen*, niet *threeteen*,
15 heet *fifteen*, niet *iveteen*,
18 heet *eighteen*, niet *eightteen*.

E. Verder luiden de telwoorden:

20 *twenty* (twwèn'-ti),
21 *twenty-one* of *one and twenty*,
30 *thirty* (*th***eur**'-ti),
32 *thirty-two* of *two and thirty*,
40 *forty* (foo*r*'-ti),
43 *forty-three* of *three and forty*,
50 *fifty* (fif'-ti),
54 *fifty-four* of *four and fifty*,
60 *sixty* (siks'-ti),
65 *sixty-five* of *five and sixty*,
70 *seventy* (sèvn'-ti),
76 *seventy-six* of *six and seventy*,
80 *eighty* (ee'-ti),
87 *eighty-seven* of *seven and eighty*,
90 *ninety* (nain'-ti),
98 *ninety-eight* of *eight and ninety*,
100 *a hundred* of *one hundred* (hun**d**'-re**d**),
112 *one hundred and twelve*,
239 *two hundred and thirty-nine*,
560 *five hundred and sixty*,

1000 *a thousand* of *one thousand* (*thòuz'-ènd*),
1100 *one thousand one hundred* of *eleven hundred*,
1874 *one thousand eight hundred and seventy-four* of *eighteen hundred and seventy-four*,
2000 *two thousand*,
10,000 *ten thousand*,
100,000 *a hundred thousand* of *one hundred thousand*,
300,000 *three hundred thousand*,
1,000,000 *a million* of *one million* (mil'-jun),
2,000,000 *two millions* (mil'-junz).

A billion (bil'-jun) *is a million of millions.*
A trillion (tril'-jun) *is a million of millions of millions.*

F. Om de telwoorden te vormen voor de **tiendeelige** getallen, hetgeen in het Hollandsch plaats heeft door achter de benamingen der Eenheden ... „tig" te voegen, wordt er in 't Engelsch *..ty* achter gevoegd. De beteekenis van die lettergreep *..ty* is dus: „maal tien"; b. v.: *sixty* = 6 × 10, zes maal tien = zestig.

Met die achtervoeging *... ty* ondergaat menig Eenheidstelwoord eene verandering:

two, twee, wordt *twenty*, twintig.
three, drie, wordt *thirty*, dertig (dus juist als bij 't achtervoegsel *...teen*).
four, vier, wordt *forty*, veertig (in 't Engelsch verdwijnt de *u*, maar de uitspraak blijft; in 't Hollandsch is de verandering even als bij 't achtervoegsel ...tien).
five, vijf, wordt *fifty*, vijftig (dus gelijk bij het achtervoegsel *...teen*).
eight, acht, wordt *eighty*, tachtig (dus ook hier valt in 't Engelsch eene „t" weg; in 't Hollandsch zien we 't zonderlinge verschijnsel, dat die eene „t", die uit „achttig" wegvalt, er vóór wordt gezet: „tachtig").

G. De getallen, die uit eene tiendeelige hoeveelheid en een of meer Eenheden bestaan, kunnen in het Engelsch juist als in het Hollandsch uitgedrukt worden, b. v.:

67 *seven and sixty*, zeven en zestig,
89 *nine and eighty*, negen en tachtig.

Doch veel gebruikelijker en schier algemeen is het: eerst 't tiendeelige getal te noemen en dan dat der Eenheden er achter, juist als in het Fransch, en dan saamverbonden door het koppelteeken, b. v.:

67 *sixty-seven;* 89 *eighty-nine.*

H. Moet honderd of een hooger getal met een kleiner getal vermenigvuldigd worden, dan zet men den naam van dat kleinere getal vlak voor den naam van het grootere. De getallen, die een veelvoud van honderd uitdrukken, kunnen, even als in het Hollandsch en Fransch, over de duizend op tweeërlei wijze worden uitgedrukt, namelijk (en dit is het meest gebruikelijk) door eerst de duizendtallen te noemen, en dan de honderdtallen er achter; of ook (doch dit is minder gebruikelijk) door eenvoudig het aantal honderden te noemen; b. v.:

1100 *one thousand one hundred*, of *eleven hundred*,
1700 *one thousand seven hundred*, of *seventeen hundred.*

Hundred*s* of thousand*s*; many thousand*s*; million*s*.

[§ **204.**] A. Tot dusverre hebben wij de telwoorden als attributen beschouwd. Eer wij verder voortgaan, willen wij nu een blik werpen op het rededeel, dat bij voorkeur als attribuut dient, namelijk het bijvoeglijk naamwoord. Wij vinden attributen bij meervoudige zelfst. naamwoorden in de volgende voorbeelden:

my unhallowed *hand***s** (Les 3); *his* old *feature***s** (Les 6); gladsome *look***s** (Les 7); *all the* good *day***s** (Les 8); *the* neighbouring *office***s** (Les 8); ruddy *smear***s** (Les 8); other *journey***s** (Les 12); portly *gentlemen*; common *comfort***s**. De bijvoeglijke naamwoorden *unhallowed*, *old*, *gladsome*, *good*, *ruddy*, *portly*, *common*, hebben, wegens den meervoudsvorm der zelfst. naamwoorden, geen verandering behoeven te ondergaan. Dit zien wij overtuigend uit de voorbeelden, waarin eenige dier bijvoeglijke nw. reeds zijn voorgekomen bij zelfst. naamwoorden in het enkelvoud: Old *Marley* (Les 2); *Scrooge's name was* good (Les 2); *his face was* ruddy (Les 9 en 10).

Dat het zelfst. nw. in het meervoud staat heeft evenmin andere als attribuut gebezigde woorden eene verandering doen ondergaan. Zoo het tegenwoordig deelwoord *neighbouring*, de bezittelijke voornaamwoorden *my* en *his*, de onbepalende voornaamwoorden *all* en *other*, die alle, daar zij als attribuut gebezigd worden, den naam dragen van bijvoeglijke voornaamwoorden.

C. Geen bijvoeglijk naamwoord of eenig ander als bijvoeglijk gebruikt wordend woord ondergaat dus verandering, wanneer het bij een zelfst. naamw. in 't meervoud staat.

D. Een bijvoeglijk nw. kan ook, zonder bij een zelfst. nw. te staan, zelf als zelfstandig naamw. gebruikt worden. In § 131 C. (blz. 68) hebben wij aan 't voorbeeld *the knowing ones* gezien, hoe het zelfstandig gebruik van het bijvoeglijk naamw. vermeden wordt, als men het ontbrekende zelfst. nw. door het onbepalend voornaamwoord *one* vervangt.

E. In den volzin: *the court was of the*

narrowest (Les 8) staat het bijvoeglijk nw. *narrowest* alleen, zonder zelfst. nw. Het voorafgaande zelfst. nw. *court* moet hier echter nog eens, en wel in het meervoud, bij *narrowest* gedacht worden, zoodat de volzin eigenlijk zou luiden: *the court was of the narrowest courts*, de binnenplaats was (een) der kleinste binnenplaatsen.

Een bijvoeglijk naamw. kan derhalve zóó als zelfstandig gebruikt worden, dat uit hetgeen voorafgaat het ontbrekende zelfst. nw. is aan te vullen.

F. In de uitdrukking *the poor and destitute* herkennen wij, na Les 9 en 10 *you're poor enough*, het woord *poor* als bijvoeglijk naamwoord, en mogen daaruit opmaken, dat het in volkomen gelijke omstandigheden geplaatste woord *destitute* insgelijks een bijvoeglijk nw. is. Beide woorden zijn hier evenwel zelfstandig, en nog wel in het meervoud: de armen en nooddruftigen. Men moet zich 't zelfst. nw. „lieden", of „menschen", daarbij denken.

Een bijvoeglijk nw. wordt in het Engelsch in meervoudigen zin zeer dikwijls zelfstandig gebruikt, derwijze, dat het zelfst. nw. *people* of *men* daarbij moet gedacht worden ter aanvulling.

G. In al de tot dusverre voorgekomene gevallen hebben wij het als zelfst. nw. gebezigde bijvoeglijk nw. in het meervoud onveranderd gevonden. In de uitdrukking *common* necessaries echter, waarin wij, na Les 8 *it would be necessary*, het woord *necessaries* herkennen als een zelfstandig gebezigd bijvoeglijk nw., vinden wij den uitgang van het meervoud. Hetzelfde ontmoeten wij in het als zelfstandig nw. gebruikte deelwoord *the* greetings. Voor beide woorden hebben wij in de Holl. vertaling B. zelfst. naamwoorden gebezigd: „levensbehoeften", „wenschen" (eigenlijk „groeten").

Wanneer in het Engelsch bijvoeglijke naamw. als volkomen zelfstandige naamwoorden gebruikt worden, nemen ze in 't meerv. den uitgang *s* aan, juist als de zelfst. naamwoorden.

H. Als de beoefenaar nu nog eens een blik werpt op het opschrift van deze § en op § 203 E., dan komt hij van zelf tot den volgenden regel:

De bijvoeglijke telwoorden *hundred* en *thousand* blijven in het meervoud onveranderd, wanneer ze met een bepaald getal vermenigvuldigd worden; ze nemen echter het teeken van het meervoud aan, zoodra van hen eene onbepaalde menigte opgegeven is. Het woord *million*, even als de woorden die nog grootere getallen beteekenen, zijn volkomene zelfst. naamwoorden, en nemen in het meervoud de eind-*s* aan, ook dan wanneer een bepaald vermenigvuldigtal er voor staat.

Opgave 3. Vertaal:

1. Ik heb twee handen, twee voeten, twee oogen, twee lippen en twee wangen. — 2. Breng mij honderd spijkers. — 3. Deze kamer heeft drie deuren, maar slechts één raam. — 4. Mijn vader is 45 jaren oud. — 5. Eene week heeft zeven dagen, eene maand 30 of 31 dagen; er is ééne maand in het jaar, die slechts 28 of 29 dagen heeft. — 6. De grootste hitte in ons land is 90 graden. — 7. De straat waar [*in which*] wij wonen heeft 158 huizen. — 8. De klok heeft juist 11 geslagen. — 9. Een jaar heeft 365 of 366 dagen. — 10. Er zijn twaalf maanden in het jaar, drie in ieder jaargetijde. — 11. Duizenden [van] menschen sterven elken dag, en millioenen [van] menschen sterven ieder jaar. — 12. Vijf en acht (is) [zijn] dertien. — 13. 27 en 5 en 560 en 352 en 275 (maakt) [zijn] 1219. — 14. Karel de Eerste stierf in 1649. — 15. 325 (is) [zijn] 212 minder dan 537. — 16. Van 50,602 neem 32,476 (af). — 17. (Hoeveel is) [Hoe vele zijn] 8579, 632 en 781?

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

seas*on*.

[§ **205.**] A. In de § § 68 (blz. 24) 81 (blz. 38), 172 (blz. 92 en 93) hebben wij reeds eenige woorden aangetroffen, waarvan de uitgang ... *on* toonloos was. Wij bevonden wel, dat de pauze, die onvermijdelijk is wanneer men de eind-*n* en de voorafgaande consonant achter elkander uitspreekt, oorzaak is dat deze uitgang in verzen als lettergreep geteld wordt; doch de schei:kijke uitspraak laat in deze slechts getelde lettergreep geen vocaal hooren, niet eens eene toonlooze *e*, zoodat de tweelettergrepig geschrevene woorden van die § § in den gewonen prozastijl slechts éénlettergrepig zijn.

B. Wij bevinden dat de *o* in den toonloozen uitgang ... *on* stom is in alle woorden, behalve in de volgende, waarin die *o* den korten „u"-klank heeft:

guerdon (gèr'-dun), belooning.
baron (bèr'-run), baron. (recht.
advowson (èd-vòuz'-un), patronaat-
caparison (kèp-pèr'-ri-sun), schabrak.
diapason (dai-èp-peez'-un), kamertoon.
unison (joen'-i-sun), overeenstemming.
horizon (hoo-raiz'-un), horizon.
Milton (mil'-tun), Milton (de dichter).
sexton (sèks'-tun), doodgraver.

C. De opgenoemde woorden leere men van buiten. In de overige woorden, die op ... *on* eindigen (en die niet van buiten

geleerd behoeven te worden), is de *o* van den toonloozen uitgang ... *on* stom, b. v.: *bacon* (beekn), spek; *beacon* (biekn), baak, baken; *deacon* (diekn), diaken; *falcon* (faokn), valk; *beckon* (bèkn), wenken; *reckon* (rèkn), rekenen; *pardon* (paardn), vergiffenis; *capon* (keepn), kapoen; *weapon* (wwèpn), wapen; *mason* (meezn), metselaar; *reason* (riezn), rede; *season* (siezn), jaargetijde; *treason* (triezn), verraad; *lesson* (lèsn), les; *oraison* (òr'-rizn), gebed; *benison* (bèn'-izn), zegen; *comparison* (kòmpèr'-risn), vergelijking; *disinherison* (diz-in-hèr'-rizn), onterving; *garrison* (gèr'-rizn), garnizoen; *prison* (prizn), gevangenis; *poison* (pòizn), vergift; *damson* (dèmzn), damast-pruim; *crimson* (krimzn), karmozijnrood; *parson* (paarsn), pastoor, dominé; *person* (peursn), persoon; *blazon* (bleezn), wapenkunde; *seton* (sietn), secton; *button* (butn), knoop; *cotton* (kòtn), katoen; *glutton* (glutn), veelvraat; *mutton* (mutn), lamsvleesch; en de eigennamen *Melton* (mèltn), *Stilton* (stiltn), *Wilton* (wwiltn).

D. Zoodra men iets langzamer spreekt is het zeer begrijpelijk, dat in al de opgenoemde woorden de stomme *o* van den uitgang ... *on* eenigszins als eene toonlooze *e* gehoord wordt, zoodat verscheidene der genoemde woorden van den een zóó en van een ander weder anders gehoord worden. Wij hebben ons echter geregeld naar de uitspraak, die door de voornaamste autoriteiten erkend en in de beschaafdste kringen gehoord wordt.

Over den uitgang ... **ion** spreken wij later. (Over ... *tion* zie § 101, blz. 54.)

cord*ial*ly; credent*ial*s; bur*ial*; tr*ial*.

[§ **206.**] A. In deze voorbeelden hebben wij eene groote verscheidenheid van uitspraak der vocaal-verbinding *ia*.

In *trial* ligt de klemtoon op de *i*. Steeds worden *i* en *a* elk afzonderlijk uitgesproken wanneer de *i* den klemtoon heeft, b. v.: *Miltiades* (mil-tai'-èd-diez), Miltiades; *dial* (dai'-èl), wijzerplaat; *dialect* (dai'-èl-lèkt), tongval.

Het eenige woord, dat eene uitzondering hierop maakt, is *diamond* (dai'-mund), diamant, met stomme *a*

B. Wanneer *ia* niet den klemtoon heeft, b. v. gelijk in *burial*, moeten de twee vocalen ook elk afzonderlijk uitgesproken worden, dat wil zeggen, tot twee verschillende lettergrepen behooren. Doch bij het schielijk spreken, gaat hier al licht eene lettergreep verloren, en neemt de *i* den consonanten-klank „j" aan. Zoo hoort men *filial*, kinderlijk, uitspreken fil'-i-el en fil'-jel; *conciliate*, verzoenen, kòn-sil'-i-eet en kòn-sil'-jeet.

C. Algemeen echter is de uitspraak der *i* gelijk „j" in *poniard* (pòn'-jaard), dolk; zoo ook achter eene *d* of *t*, b.v.: *cordial*, *immediate*, *christian* (krist'-jèn).

D. De *c* en *s* ondergaan eene verandering in hare uitspraak zoodra ze gevolgd worden door het toonlooze *ia*. Zoo b. v. spreekt men uit: *social*, gezellig, soo'-sjel; *Asia*, ee'-zji-a; *Persia*, peur'-sji-a.

E. Ja, die invloed doet zich zelfs bij de *t* gelden, hoewel niet in tweelettergrepige woorden. Algemeen is de uitspraak van *credentials*, kre-dèn'-sjelz; het woord *celestial*, hemelsch, hoort men even dikwijls se-lèst'-jel als se-lèst'-sjel; doch *bestial*, beestelijk, klinkt in goed gezelschap altijd bèst'-jel, nooit bèst'-sjel.

F. De *a* is stom in *miniature* (min'-i-tjoer), miniatuur; *parliament* (paar'-li-mènt), parlement, en in den uitgang ... *iage*, b. v.: *carriage* (kèr'-ridzj), rijtuig; *marriage* (mèr'-ridzj), huwelijk.

Bedlam.

[§ **207.**] *Bedlam* is de in ieders mond te Londen gebruikelijke verkorting voor *Bethlehem*, een door Hendrik VIII gesticht gekkenhuis, oorspronkelijk onder den naam *St. Mary of Bethlehem* (sènt mee'-ri òv bèth'-le-hèm), Ste. Maria van Bethlehem.

Scrooge houdt alle menschen, die het Kerstfeest vieren, voor krankzinnig. Daarom wil hij liever in een gekkenhuis gaan, waar de menschen misschien verstandig zijn, terwijl de wereld daar buiten vol gekken is. Uit dien hoofde wordt dadelijk daarop de klerk een *lunatic* genoemd.

Mr. Scrooge.

[§ **208.**] In § 195 (blz. 109) hebben wij de in Engeland gebruikelijke wijze leeren kennen, waarop een heer toegesproken wordt. Wij hebben daar gezien, dat *sir* slechts gebruikt wordt (behalve bij baronets en ridders), wanneer de naam niet genoemd wordt. Hier hebben wij de gebruikelijke toespraak aan eenen heer met bijvoeging van den naam. *Mr.*, verkort van het ons in de Lessen 7 en 8 bekend gewordene woord *master* (uitspraak Les 7), wordt nooit anders geschreven dan verkort, en alsdan uitgesproken mist'-er. Zóó wordt het gebezigd voor den naam van een volwassen heer. Daarentegen worden knapen en nog niet volwassene jongelingen toegesproken met het woord *master*, dat vóór den doop- of familie-naam gezet wordt, en zijne gewone uitspraak (maast'-er) behoudt.

De gehuwde vrouw heet *mistress* (mist'-rès). Van dit woord is de verkorting *Mrs.*, uitgesproken mis'-ses, dat vóór den naam eener gehuwde vrouw gebruikt wordt, gelijk het Holl. „Mevrouw",

Ongehuwde dames noemt men *Miss* (mis), welk woord men echter bij het toespreken van volwassene dames nooit gebruiken mag dan met den naam er bij, en wel voor de oudste dochter met den familie-naam, voor de andere met den doopnaam.

Volwassene dames, ongehuwde zoowel als gehuwde, worden, zonder haren naam er bij te noemen, toegesproken met *madam* (mèd'-èm).

(8e Oefen.) ## F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

word, woord. — Het bijvoeglijke nw. *outer* is van het bijwoord *out* (Les 5) gevormd, gelijk „uiterlijk" van „uit". — *to greet*, groeten. — *fellow*, dat hier alleen staat, hebben wij aangetroffen in *fellow-passengers* (Les 12). — *overheard*, samengesteld uit het hier als bijwoord gebruikte voorzetsel *over* (Les 7) en *heard*, den onvolmaakt verleden tijd van *to hear* (Les 8). — *fifteen*, vijftien. — *shilling*, schelling. — *a-week*, (in) eene week. — *wife*, wijf. — *two*, twee. — *behold*, (in het oog) behouden. — *hat*, hoed. — *off*, af (volkstaal: of). — *these*, meervoud van *this* (Les 5). — *well*, wel. — *kindred*, kind. Het Engelsche zelfst. nw. *kind*, de (verwante) soort, de (gelijke) aard of geaardheid; vandaar het bijvoeglijk naamw. aardig, vriendelijk (Les 12). — *to hand*, overhandigen, gelijkluidend met het zelfst. nw. (Les 2). — *make*, maken; onvolm. verl. tijd *made* (Les 6). — *slight*, slecht. — *greatly*, bijwoord van *great*, groot. — *thousand*, duizend. — *hundred*, honderd.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

season, saison. — *cordial*, cordial. — *retire*, retirer. — *lunatic*, lunatique. — *to refer*, référer. — *pleasure*, plaisir; vergelijk *pleasant* (Les 12). — *to address*, adresser. — *to reply*, répliquer. — *liberality*, libéralité. — *to represent*, gevormd van *to present* (Les 11) even als „représenter" van „présenter." — *to survive*, survivre. — *credentials*, crédit. — *certain*, certain. — *spirit*, esprit (spirituel). — *ominous*, ominеux. — *to frown*, froncer. — *usual*, usuel. — *desirable*, désirable. — *provision*, provision. — *destitute*, destitué. — *to suffer*, souffrir. — *present*, présent. — *comfort*, comfort (Zie Les 8).

Van gemengden oorsprong.

left, onvolm. verl. tijd van *to leave* (Les 11). — *notwithstanding*, samengesteld uit *not*, *with* en *standing* gelijk „niettegen-staande". — *family*, „famille", familie. — *portly*, Fransch „port", houding, met Holl. uitgang ...lijk of ...lig (*ly*), — *gentlemen*, zie *gentleman* (Les 5). — *paper*, „papier", papier. — *list*, „liste", lijst. — *seven*, „sept", zeven. — *shook*, „choquer", schokken. — *festive*, „festival", feestelijk. — *common*, „commun", gemeen.

Opgave 4. Schrijf op in de lijst der onregelmatige werkwoorden:

come. — shut. — think. — bound. — put. — 'll. — went. — fell. — were. — cannot. — made. — left. — let. — make. — overheard. — shook.

(9e Oefen.) ## G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Who left the room?
2. What did he leave? (the room?
3. What did he not speak when he left
4. Where did he stop?
5. What did he bestow on the clerk?
6. How did the clerk return the greetings?
7. How did Scrooge call his clerk?
8. How much had Scrooge's clerk a-week?
9. Where was Scrooge going to retire?
10. Whom had the clerk let out?
11. Whom had he let in?
12. Where did the two gentlemen stand?
13. What had they in their hands?
14. Who addressed Scrooge?
15. To what did the gentleman refer?
16. How long had Marley been dead?
17. By whom might Marley's liberality be represented? (Scrooge?
18. What did the gentleman present to
19. What had Scrooge and Marley been?
20. What did Scrooge hand back?
21. What did the gentleman call Christmas time?
22. What did the gentleman take up?
23. For whom did the gentleman wish to make provision?
24. Of what are many thousands in want?
25. How many are in want of common comforts?

(10e Oefen.) ## H. Gesprekken.

16.

chess (tsjès), schaak.
player (plee'-*er*), speler.

Are you a chess player?
I do not know the game.
to learn (**leu**rn), leeren, aanleeren.
to teach (tietsj), leeren, onderrichten.
If you wish to learn the game, I will teach you.
pleasure (plèz'-jur), genoegen.
With much pleasure; shall we make a beginning?
board (boo**r**d), bord. — *man* (mèn), stuk.
Yes; where is the chess-board and men?
to tell (tèl), zeggen.
Here they are; but first of all, please to tell me the names of the pieces.

bishop (bisj'-òp), raadsheer.
knight (nait), paard. *castle* (kaasl), kasteel.
The king, queen, bishop, knight, castle, and the pawns. *pawn* (paon), pion.
Is the board right?
corner (kòrn'-*er*), hoekruit.
No; the white corners must be to the right hand.
order (òrd'-*er*), orde.
Place your men in order.
each (ietsj), iedere. *colour* (kul'-*ur*), kleur.
Each queen must stand on her own colour.
move (moev), spelen, een zet doen.
Will you move first?
to support (sup-poort'), dekken.
Your pieces are not well supported.
danger (deen'-dzjer), gevaar.
Your queen's in danger.
to guard (Gaard), dekken.
Guard your queen!
more (moev), zet.
That was a very good move. (partij.
match (mètsj), sterk genoeg zijnde tegen-
to castle (kaasl), rokkeeren. (king.
I am no match for you. I must castle my
You cannot castle after having moved your king.
to lose (loez), verliezen.
You lose a knight.
check (tsjèk), schaak! *to* (tôe), aan.
Check to the king.
to protect (pròt-tèkt'), beschermen, dekken.
I protect it with the bishop.
badly (bèd'-li), slecht.
You have played badly, I take your castle.
mate (meet), mat.
stale mate (steel'-meet), pad.
It is a stale mate.
No; check to the king! — Check mate!
You can give me a castle and still beat me.
Will you play another game?
revenge (re-vèndzj'), revanche.
Not this evening; I'll take my revenge another time.
How many games have you played?
Only two.
You have been a long time.
frequently (friek'-wènt-li), dikwijls.
together (tôe-gèdh'-*er*), samen.
Not very long; we frequently play chess for hours together.

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Lees en vertaal volgens blz. 29.

Les 13. „Don't be ang'ry, uncle. Come'! Dine' with us to-morrow." — Scrooge said that he would see' him — yes, indeed he did'. He went the whole' length of the expression, and said that he would see him in that extrem'ity first. — „But why'?" cried Scrooge's nephew. „Why'?" — „Why did you get mar'ried?" said Scrooge. — „Because I fell in love'." — „Because you fell in love'!" growled Scrooge, as if that were the on'ly one thing in the world more' ridiculous than a merry Christ'mas. „Good afternoon'!" — „Nay', uncle, but you never came to see me before' that happened. Why give it as a reason for not coming now'?" — „Good afternoon'," said Scrooge. — „I want' nothing from you; I ask' nothing of you, why cannot we be friends'? — „Good afternoon'," said Scrooge. — „I am sor'ry, with all my heart', to find you so res'olute. We have never had any quar'rel, to which I' have been a par'ty. But I have made the trial in homage to Christ'mas, and I'll keep my Christmas humour to the last'. So A Merry Christ'mas, uncle!" — „Good afternoon'!" said Scrooge. — „And A Happy New Year'!" — „Good afternoon'!" said Scrooge.

Les 14. His nephew left the room' without an angry word', notwithstand'ing. He stopped at the outer door to bestow the greetings of the season on the clerk', who, cold as he was', was warmer than Scrooge'; for he returned them cor'dially. — „There's anoth'er fellow," muttered Scrooge, who overheard him: „my clerk', with fifteen shil'lings a-week, and a wife and fam'ily, talking about a merry Christ'mas. I'll retire to Bed'lam." — This lunatic, in letting Scrooge's nephew out', had let two other people in'. They were portly gentle'men, pleasant to behold', and now stood, with their hats off', in Scrooge's of'fice. They had books and papers in their hands, and bowed' to him. — „Scrooge and Mar'ley's, I believe," said one of the gentlemen, referring to his list'. „Have I the pleasure of addressing Mr. Scrooge', or Mr. Mar'ley?" — „Mr. Marley has been dead' these seven years'," Scrooge replied. „He died seven years ago, this ver'y night." — „We have no doubt', his liberality is well represent'ed by his surviving part'ner," said the gentleman, presenting his creden'tials. — It certainly was'; for they had been two kindred spir'its. At the ominous word liberal'ity, Scrooge frowned', and shook his head', and handed the creden'tials back. — „At this festive season of the year', Mr. Scrooge," said the gentleman, taking up a pen', „it is more than usually desir'able that we should make some slight provision for the poor and des'titute, who suffer great'ly at the present time'. Many thou'sands are in want of common nec'essaries; hund'reds of thousands are in want of common com'forts, Sir."

Taalkundige Opgaven.

§ 201 (blz. 117). Opgave 1.
§ 202 (blz. 118). Opgave 2.
§ 204 (blz. 125). Opgave 3.
Blz. 127. Opgave 4.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

8e BRIEF.

(LES 15 EN 16.)

15e LES.

Om braaf te wezen is het niet genoeg, dat er nu en dan edele voornemens bij ons opwellen; braaf worden wij slechts als wij die voornemens vasthouden en volbrengen. (Rochlitz.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

»Are there no prisons?" asked Scrooge. — 1 »Plenty of
aar dheer noo priznz" aaskt skroedzj plèn"-ti òv
Zijn daar geen gevangenissen? vroeg Scrooge. Overvloed van

prisons,"] said the gentleman, laying down 2 the pen] again; —
priznz sèd dhe dzjèntl'-mèn lee'-*ing* dòun" dhe pèn *e*-gèn'
gevangenissen zeide de mijnheer leggende neder de pen weder.

»And 3 the Union workhouses?"] demanded Scrooge. »Are
ènd dhe joen'-jun wweurk"-hòuz-*ez* *de*-maand'-*ed* skroedzj aar
En de Vereeniging werkhuizen? vroeg Scrooge. Zijn

they still in operation?" — »They are. Still," returned the
dhee stil in òp'-*er*-ee"-sjun dhee aar" stil" *re*-teurnd' dhe
zij nog in werking? Zij zijn. Nogtans, hernam de

gentleman, »I wish I could say they were not." — »4 The
dzjèntl'-mèn ai wwisj ai kôed see dhee wweur nòt" dhe
mijnheer, ik wensch ik konde zeggen zij waren niet. De

Treadmill and the Poor Law] are in full vigour, then?"
trèd"-mil ènd dhe poer" lao aar in fôel vig"-ur dhèn
Tredmolen en de Armen Wet zijn in volle kracht dus?

said Scrooge. — »Both very busy, Sir." — »Oh! I was
sèd skroedzj booth vèr'-ri biz"-i seur oo ai wwòz
zeide Scrooge. Beiden zeer bezig, mijnheer. O ik was

afraid, from what you said at first, 5 that something
e-freed" fròm wwòt joe sèd èt feurst" dhèt sum'-*thing*
in vrees van wat gij zeidet in het eerst dat iets

had occurred] to stop them 6 in their useful course,"] said
hèd òk-keurd" tôe stòp" dhèm in dheer joes'-fôel koors" sèd
had plaats gegrepen (om te) stuiten hen in hunnen nuttigen loop zeide

Scrooge, »I'm very glad to hear it." — »Under the impression
skroedzj aim vèr'-ri glèd tôe hier" it un'-*der* dhi im-près"-sjun
Scrooge. Ik ben zeer blijde te hooren het. Onder den indruk

that they scarcely furnish 7 Christian cheer of mind or body]
dhèt dhee skeers"-li feur'-nisj krist'-jèn tsjier" òv maind" òr bòd"-i
dat zij nauwelijks verschaffen christelijke blijheid van geest of lichaam

8 to the multitude,"] returned the gentleman, »a few of us
tôe dhe mult"-i-tjoed *re*-teurnd' dhe dzjèntl'-mèn *e* fjoe òv us
aan de menigte, hernam de mijnheer, een weinig van ons

are endeavouring to raise 9 a fund] 10 to buy the
aar èn-dèv"-*er*-*ing* tôe reez *e* fund" tôe bai dhe
zijn trachtende (om) te stichten een fonds (om) te koopen de

Poor some meat and drink, and means of warmth.] We
poer" sum miet" ènd drink" ènd mienz òv wwaarmth" wwi
armen eenige spijs en drank en middel van warmte. Wij

choose this time, because it is a time, of all others, when
tsjoez dhis″ taim be-kaoz′ it iz e taim òv aol udh″-erz wwèn
kiezen dezen tijd omdat het is een tijd van alle andere wanneer

11 Want] is keenly felt, and 12 Abundance] rejoices. What
wwònt″ iz kien″-li fèlt ènd e-bun″-dèns re-dzjòis″-ez wwòt
Behoefte is scherp gevoeld en Overvloed zich verlustigt. Wat

shall I put you down for?" — 13 »Nothing!"] Scrooge replied. —
sjèl ai pôet joe dòun″ fòr nuth″-ing skroedzj re-plaid′
zal ik zetten u neder voor? Niets! Scrooge antwoordde.

»You wish to be anonymous?" — »I wish to be left alone,"
joe wwisj tôe bi èn-nòn″-i-mus ai wwisj tôe bi lèft e-loon″
Gij wenscht te zijn ongenoemd? Ik wensch te zijn gelaten alleen,

said Scrooge. »Since you ask me what I wish, gentlemen,
sèd skroedzj sins joe aask mi wwòt ai wwisj″ dzjèntl′-mèn
zeide Scrooge. Daar gij vraagt mij wat ik wensch, heeren,

that is my answer. — I don't make merry myself 14 at
dhèt iz mai aan″-ser ai doont meek mèr′-ri mi-sèlf″ èt
dat is mijn antwoord. Ik doe niet maken vroolijk mij zelf op

Christmas,] and I can't afford 15 to make idle people merry.]
kris′-mès ènd ai kaant èf-foord′ tôe meek aidl piepl″ mèr′-ri
Kerstmis, en ik kan niet betalen (om) te maken lui volk vroolijk.

I help to support the establishments I have mentioned: they
ai hèlp tôe sup-poort′ dhi ès-tèb″-lisj-mènts ai hèv mèn′-sjund dhee
Ik help te onderhouden de instellingen ik heb opgenoemd: zij

cost enough: and 16 those who are badly off] must go
kòst e-nuf″ ènd dhooz hoe aar bèd′-li òf″ must goo
kosten genoeg: en degenen die zijn slecht af moeten gaan

there." — »Many can't go there; and many would
dheer′ mèn′-i kaant″ goo dheer ènd mèn′-i wwôed
daar. Velen kunnen niet gaan daar en velen zouden willen

rather die." — »If they would rather die," said Scrooge,
raadh′-er dai″ if dhee wwôed raadh′-er dai″ sèd skroedzj
liever sterven. Indien zij zouden willen liever sterven, zeide Scrooge,

»they had better do it, and decrease 17 the surplus
dhee hèd bèt′-ter doe″ it ènd de-kries′ dhe seur′-plus
zij hadden beter doen het en verminderen de overtollige

population.] Besides — excuse me — I don't know that." —
pòp-jôe-lee″-sjun be-saidz′ èks-kjoez″ mi ai doont noo″ dhèt
bevolking. Buitendien verschoont mij ik doe niet weten dat.

»But you might know it," observed the gentleman. — »It's
but joe mait″ noo it òb-zeurvd′ dhe dzjèntl′-mèn its
Maar gij kondt weten het, deed opmerken de mijnheer. Het is

not my business," Scrooge returned. »It's enough for a man
nòt mai biz″-nès skroedzj re-teurnd′ its e-nuf″ fòr e mèn
niet mijne zaak, Scrooge hervatte. Het is genoeg voor een man

18 to understand his own business,] and not to interfere
tôe un-der-stènd′ hiz oon″ biz″-nès ènd nòt tôe in-ter-fier′
te verstaan zijne eigene zaak en niet te zich inlaten

with other people's. Mine occupies me 19 constantly.] Good
wwidh udh″-er pieplz main″ òk′-kjôe-paiz mi kòn″-stènt-li goed
met anderer menschen. De mijne houdt bezig mij bestendig. Goeden

afternoon,	gentlemen!" —	Seeing	clearly	that	it	would	be
aaft-*er*-noen″	dzjèntl′-mèn	si′-*ing*	klie*r*″-li	dhèt	it	wwôe**d**	bi
namiddag	heeren.	Ziende	duidelijk	dat	het	zou	zijn

useless	20 to pursue	their	point,]	the gentlemen	withdrew.
joes″-lès	tôe pu*r*-sjoe′	dhee*r*	pòint″	dh*e* dzjèntl′-mèn	wwidh-droe″
nutteloos	te vervolgen	hun	punt,	de heeren	verwijderden zich.

Scrooge	resumed	21 his	labours]	with	an improved	opinion
skroe**d**zj	*re*-zjoem**d**′	hi**z**	lee′-bur**z**	wwidh *en*	im-proe**v**d′	òp-pin′-jun
Scrooge	hervatte	zijne	werkzaamheden	met een	verbeterden	dunk

22 of himself,]	and	in a	more	23 facetious]	temper	than
ò**v** him-sèlf″	è**n**d	in *e*	moo*r*	fès-si″-sjus	tèm′-p*er*	dhèn
van zich zelven	en	in eene	meer	grappige	stemming	dan

was	usual	with	him.
wwò**z**	joe**z**′-jôe-èl	wwidh	him.
was	gewoonlijk	met	hem.

(4e Oefening.) B. Hollandsche Vertaling.

„Zijn er geen gevangenissen?" vroeg Scrooge. — „Gevangenissen in overvloed," zeide de mijnheer, de pen weder neerleggende. — „En de werkhuizen van de Vereeniging?" vroeg Scrooge. „Zijn die nog in gang?" — „(Dat) zijn ze. Intusschen," hernam de mijnheer, „ik wenschte (wel), (dat) ik kon zeggen, (dat) ze (het) niet waren." — „De Tredmolen en de Armenwet zijn dus (nog) in volle kracht?" zeide Scrooge. — „Beiden zeer werkzaam, mijnheer!" — „O, ik was (al) bang, naar hetgeen gij aanvankelijk zeidet, dat (er) een of ander had plaats gegrepen, (waardoor ze gestremd waren geworden) in hunne heilzame werking," zeide Scrooge. „Ik ben zeer blijde het (tegendeel van u) te hooren." — „In de overtuiging, dat zij aan de menigte (weinig of geen) christelijke vreugde verschaffen, (zoomin naar) ziel (als naar) lichaam," hernam de mijnheer, „trachten eenigen onzer een fonds tot stand te brengen, om voor de armen [eenige] spijs en drank en brandstof te koopen. Wij kiezen (daartoe) dezen tijd, omdat dit een tijd is, (meer) dan alle anderen, waarin het Gebrek nijpend gevoeld wordt en de Overvloed feestviert. (Voor hoeveel zal ik u opschrijven?") — „(Voor) Niets!" antwoordde Scrooge. — (O,) gij wenscht ongenoemd te (blijven)?" — „Ik wensch (ongemoeid te blijven)," zeide Scrooge. „Daar gij mij vraagt wat ik wensch, heeren! is dat mijn antwoord. Ik (smul) zelf niet op Kerstmis, en ik kan niet bijdragen om lui volk (te laten smullen). Ik help de instellingen in stand houden, die ik (daareven) genoemd heb; (die) kosten (mij) genoeg, en degenen (wie het niet naar den vleesche gaat), moeten daar gaan." — „Velen kunnen niet daar gaan; en velen zouden liever sterven (eer zij daarheen gingen)." — „Als ze liever zouden sterven," zeide Scrooge, „moesten ze dat maar doen, en verminderen de overtollige bevolking. Overigens (is dat iets) — houdt mij ten goede — dat ik niet weet." — „Maar gij kondt het weten," merkte de mijnheer aan. — „(Het gaat mij niet aan) [Het is mijne zaak niet]," hernam Scrooge. „(Ieder heeft genoeg te doen met) zijne eigene zaak, en (behoeft) zich niet in te laten met die van anderen. (De) mijne (geeft mij aanhoudend werk in overvloed). (Ik wil u groeten), heeren!" — Duidelijk ziende dat het tevergeefs zoude zijn (nog langer te blijven aandringen), gingen de heeren heen. Scrooge hervatte zijne werkzaamheden met een verhoogden dunk van zich zelven, en in eene opgeruimder stemming dan (doorgaans het geval) met hem was.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 201 (blz. 117):

1. Let me see you a moment more, and I will... — 2. Give the money, or... — 3. Why call your son, if you can do it yourself? — 4. How convince him that the journey is necessary? — 5. Give me your hand! — 6. Keep your feet warm! — 7. Father, let me hear your voice! — 8. If sinners call thee, do not thou go with them! — 9. Don't be hard, if such poor people ask you. — 10. Why did you

not pay the bill? Because I had no money. — 11. Will you come to see me? If I can find the way. — 12. You shall never have my consent. — Why not? Because I do not like your face. — 13. A merry Christmas and a happy New Year! — 14. Good night! — 15. When the people cry „hear, hear" in the parliament, they applaud the speaker. — 16. Hurrah for our friends! — 17. The old country for ever, Huzza! — 18. Ah, they are dead! — 19. The dearest friends, alas! must part. — 20. O, how cold it is! — 21. O, how powerful is God! — 22. Fie upon your name! — 23. Hush! did you not hear a sound? — 24. Lo! this is the hand of God! — 25. Hum! it may be. — 26. Why is this man in the house? Hem! — I — hem! — I don't know. — 27. O, were this day my last! — 28. O, the dreadful weather!

Opgave 2 van § 202 (blz. 118):

1. How old are you? I am as old as you. — 2. When shall we dine? When your father comes back. — 3. He was very merry, for he had everything, which he could have for his money. — 4. Why is gold dearer than silver? Because we have less of it. — 5. What did you bring from your journey? — 6. What is a clock? A thing on which we see what time it is.

Opgave 3 van § 204 (blz. 125):

1. I have two hands, two feet, two eyes, two lips, and two cheeks. — 2. Bring me a hundred nails. — 3. This room has three doors, but only one window. — 4. My father is forty-five years old. — 5. A week has seven days, a month thirty or thirty-one days; there is one month in the year, which has only twenty-eight or twenty-nine days. — 6. The greatest heat in our country is ninety degrees. — 7. The street in which we live has one hundred and fifty-eight houses. — 8. The clock has just gone eleven. — 9. A year has three hundred and sixty-five or three hundred and sixty-six days. — 10. There are twelve months in the year, three in every season. — 11. Thousands of men die every day, and millions of men die every year. — 12. Five and eight are thirteen. — 13. Twenty-seven and five and five hundred and sixty and three hundred and fifty-two and two hundred and seventy-five are twelve hundred and nineteen. — 14. Charles the First died in sixteen hundred and forty-nine. — 15. Three hundred and twenty-five are two hundred and twelve less than five hundred and thirty-seven. 16. From fifty thousand six hundred and two take thirty-two thousand four hundred and seventy-six. — 17. How many are eighty-five, seventy-nine, six hundred and thirty-two, and seven hundred and eighty-one?

Opgave 4 (blz. 127).

In Brief 6 en Brief 7 nieuw voorgekomene onregelmatige werkwoordsvormen. (Vergelijk § 155, blz. 85.)

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
be, am, art, is, 's, are, 're	was, wast, were, wert, were. 3e pers. onvolm. verl. tijd Aanv. wijs	been	
		bound	
can, cannot,	could, couldn't		
come	came	come	
fall	fell		
go	went	gone	
leave	left		
let, letting		let	
make	made overheard	made	
put	put shook	put	
		shut	
think		thought	
will, 'll	would		

Alles wat tusschen hoekige parenthesen [] gezet is, behoort noodwendig tot den Engelschen tekst; wat tusschen ronde parenthesen ( ) staat, wordt òf in het geheel niet òf van het Hollandsch afwijkende vertaald.

Les 13 (blz. 120). Gesprekken. 15. [Wilt gij] gelieven uit te stijgen, (mijne) heeren? — Neen, ik dank u; wij wenschen voorwaarts te komen zoo snel als mogelijk (is). — (Het spijt mij), (mijne) heeren! maar het reizen met postpaarden [op den weg] is zoo (druk) van daag, dat al onze paarden op het oogenblik besproken zijn. — Ik zou wel een glas madera en een broodje met vleesch willen nemen. — Ik heb er niets tegen uw voorbeeld (te volgen). — Jan! breng drie glazen madera en eenige beschuitjes. Zoudt gij gaarne een broodje met vleesch willen hebben? — (O) ja, (dat) voor-al. — Hoe (vindt) gij den madera? — Ik vind (hem) afschuwelijk. — Ik (begrijp niet hoe het komt, dat de logementhouders over het algemeen zulke) slechte wijnen verkoopen. — Ik denk (dat) ze het meer in hun (voordeel) vinden; want er zijn (er) zeer weinig, die eenen reiziger eene ordentelijke flesch wijn [zullen] voorzetten. — Jan! vraag den postiljon wat er te betalen is; en draag zorg, dat de koffers in (huis) gebracht worden. — Ja, mijn-

heer! ik zal aan (mijn heer) [den kastelein] zeggen (zorg er voor te dragen) waar ze (neer) gezet worden. — (Zeg) [hoor jij], postiljon! (hoeveel is de vracht) [wat is het rijtuig]? — Veertien shillings (om u te dienen, mijnheer)! — Kunt gij mij (terug) [wisselspecie] geven (van) [voor] een soverein. — Ik hoop (dat mijnheer) mij (ook) iets voor *mij* zal geven? — (Natuurlijk); daar zijn twee shillings voor u. — Ik hoop (dat) gij mij iets meer zult geven. Ik heb zeer hard (door)gereden. — (Nu) [Wel] dan, daar is (nog een) zes-pence, en (ga nu maar gauw heen). — Hebt gij [voor] den wijn en (de) broodjes met vleesch betaald? — Ja, alles is (betaald) [vereffend]. — (Is er ingespannen)? — Goeden dag, heeren! ik hoop (dat gij ons huis (weder) bezoeken zult (als gij een) volgenden keer dezen weg komt.

Les 14 (blz. 127). Gesprekken. 16. Zijt gij een schaakspeler? — Ik ken het spel niet. — Als gij het spel wenscht te leeren, zal ik het u leeren. — Met veel genoegen, zullen wij (maar dadelijk) een begin maken? — Ja; waar is het schaakbord (met de) stukken? — Hier zijn ze; maar (zeg mij asjeblieft allereerst) de namen van de stukken. — De koning, koningin, raadsheer, paard, kasteel en de pionnen. — (Staat) het bord (goed)? — Neen; de witte hoekruiten moeten aan de rechterhand zijn. — Zet uwe stukken in orde. — Elke koningin moet op hare eigene kleur staan. — Wilt gij éérst (spelen)? — Uwe stukken zijn niet goed gedekt. — Uwe koningin is in gevaar. — (Schaak aan de) koningin! — Dat was een zeer goede zet. — Ik ben (niet tegen u opgewassen). Ik moet [mijnen koning] rokkeeren. — Gij kunt niet (meer) rokkeeren, nadat uw koning (reeds van zijne plaats is geweest). — Gij verliest een paard. — Schaak aan den koning! — Ik dek (hem) met den raadsheer. — Gij hebt slecht gespeeld; ik neem uw kasteel. — Het is een (pad-spel). — Neen! schaak aan den koning! — Schaak mat! — Gij kunt mij een kasteel (voor-)geven en (het toch nog van mij winnen). — Wilt gij (nog eene partij) spelen? — (Van avond niet) [Niet dezen avond]; ik zal mijne revanche nemen (op) een anderen tijd. — Hoe vele partijën hebt gij gespeeld? — Maar twee. (Die hebben lang geduurd). — Niet zeer lang; [1]wij [3]spelen [2]dikwijls [4]schaak [7]samen [5]voor] [6]uren (achtereen).

D. Spraakkunst.

(6e Oefening.)

[§ **209**.] *This was the* first *intimation* (Les 9 en 10). (Les 13). *He would see him in that extremity* first *What you said at* first (Les 15).

A. In alle drie deze volzinnen ontmoeten wij het woord *first*. Ook in dat woord ligt een tel-begrip opgesloten, en toch hebben wij het niet aangetroffen in de vorige les. De telwoorden in de vorige les waren de benamingen der getallen zelven; het telwoord *first*, en de verdere telwoorden, die wij nu zullen leeren kennen, duiden de rangschikking aan, waarin een getal in de natuurlijke volgorde der telling voorkomt. Daarom worden ze genoemd rangschikkende telwoorden, *ordinal numbers* (òr'-din-nel num'-berz), terwijl die der vorige les, die de werkelijke getallen aanduiden, den naam dragen van telwoorden van hoeveelheid, of hoofdgetallen, *cardinal* (kaar'-din-nel) *numbers*.

B. De rangschikkende telwoorden zijn:

	Engelsche verkorting.
first (**feu**rst), eerste	1st
second (sèk'-un**d**), tweede . . .	2nd
third (*th***eu**r**d**), derde	3rd
fourth (foor*th*), vierde	4th
fifth (fif*th*), vijfde	5th
sixth (siks*th*), zesde	6th
seventh (sèv**n***th*), zevende . . .	7th
eighth (eet*th*), achtste	8th
ninth (nain*th*), negende	9th
tenth (tèn*th*), tiende	10th
eleventh (*e*-lèvn*th*'), elfde . . .	11th
twelfth (twwèlf*th*), twaalfde . .	12th
thirteenth (*th***eu**r'-tien*th*), dertiende	13th
twentieth (twwèn'-ti-*eth*), twintigste	20th
twenty-first of *one and twentieth*, een-en-twintigste	21st
thirty-second of *two and thirtieth*, twee-en-dertigste	32nd
hundredth (hun**d**'-re**d***th*), honderdste	100th
one hundred and third, honderd en derde	103rd

C. De rangschikkende telwoorden worden dus gevormd van hoeveelheids-telwoorden, door achtervoeging van *...th*. Bijzondere vormen hebben *first* en *second*. Even als *three* in *thirteen* en *thirty* verandert in *thir*, ondergaat het dezelfde verandering hier, met achtervoeging van eene *...d*, *third*. In *fifth* ondergaat *five* dezelfde verkorting als in *fifteen* en *fifty*. Eene gelijke verandering ondergaat *twelve* in *twelfth*. In de spelling van *eighth* gaat ook weder één *t* verloren, gelijk in *eighteen* en *eighty*, doch in de uitspraak blijft die *t* behouden alsof er *eightth* stond. Ofschoon *nine* bij het aanhechten van de *th* de stomme *e* verliest, behoudt de vocaal *i* toch haren langen klank „ai". Bij de samengestelde telwoorden, van 21 af, wordt de *th* (of *st*, of *d*) alleen aan het laatste telwoord toegevoegd; de *y* wordt daarbij in *ie* veranderd (§ 181, blz. 102). Schrijft men de rangschikkende telwoor-

den niet voluit in letters, maar met cijfers, dan zet men boven achter het laatste cijfer de consonanten, waarmede dat telwoord eindigt, dus bij de 1 *...st*, bij de 2 *...nd*, bij de 3 *...rd*, bij de overige *...th*.

D. De rangschikkende telwoorden, zooals wij uit het voorbeeld *the* first *intimation* zien, zijn, even als de telwoorden van hoeveelheid, oorspronkelijk bijvoeglijke naamwoorden. In het voorbeeld *what you said at* first, is *first* zelfstandig gebezigd en dan in verbinding met het voorzetsel *at* eene bijwoordelijke bepaling geworden (§ 132, blz. 69). In den volzin *he would see him in that extremity* first, is het bijvoeglijke rangschikkend telwoord *first* bijwoordelijk gebruikt. Eindelijk vormt men door achtervoeging der eindlettergreep *...ly* (§ 160, blz. 87) bijwoorden van de tien eerste rangschikkende telwoorden: *firstly*, eerstelijk, eerstens; *secondly*, tweedens, ten tweede; *thirdly*, *fourthly*, *fifthly*, enz., tot *tenthly*.

N.B. Altijd met groote aanvangsletter te schrijven zijn de namen der maanden:

January (dzjèn'-joe-*er*-i), *February* (fèb'-roe-*er*-i), *March* (maartsj), *April* (ee'-pril), *May* (mee), *June* (dzjoen), *July* (dzjoe-lai'), *August* (ao'-gust), *September* (sèp-tèm'-*ber*), *October* (òk-too'-*ber*), *November* (noo-vèm'-*ber*), *December* (di-sèm'-*ber*),

en die van de dagen der week:

Sunday (sun'-dee), *Monday* (mun'-dee), *Tuesday* (tjoez'-dee), *Wednesday* (wwènz'-dee), *Thursday* (*theurz*'-dee), *Friday* (frai'-dee), *Saturday* (sèt'-ur-dee).

Opgave 1. Vertaal:

1. Karel de Vijfde werd geboren [*born*, bòrn] op den 24sten [*of*] Februari in het jaar 1500. — 2. Jozef [*Joseph*, dzjoo'-zèf] de Tweede werd geboren op den 13den Maart in het jaar 1741. — 3. Shakespeare (sjeek'-spi*er*) werd op den 23. April 1564 geboren. — 4. Schiller (sjil'-*ler*) stierf op den 9. Mei in het jaar 1805; hij was 46 jaren oud, toen [*when*] hij stierf. — 5. Karel de Twaalfde werd op den 27. Juni in het jaar 1682 geboren. — 6. Scrooge's eerste klerk hield mij staande op [*in the*] straat, om te zeggen, (dat) hij bang was, dat (er) iets had plaats gegrepen op [*in*] Scrooge's kantoor. — 7. Hij stierf in het zevende jaar na zijnen compagnon. — 8. Het register van Marley's begrafenis werd geteekend op Dinsdag den vierden [dag van] November. — 9. (De) [2]avond (vóór) [1]Kerstmis is op den 24sten December, en Kerstdag is op den 25sten December. — 10. Mijn oom trouwde op den 8sten Juli. — 11. Marley werd op den 27. December begraven. — 12. Wij hadden [een] twist op Woensdag, den derden Januari, en waren weder (goede) vrienden op Donderdag, den vierden Januari.

[§ **210.**] 1. *There is no doubt about* that (Les 2).
2. This *must be distinctly understood* (Les 5).
3. *Mr. Marley has been dead* these *seven years* (Les 14).
4. Those *who are badly off* (Les 15).

A. De in deze vier volzinnen voorkomende woorden *that*, *this*, *these*, *those* zijn voornaamwoorden. Als zoodanig herkennen wij ze dadelijk: want in de twee eerste volzinnen staan *that* en *this* in de plaats van den inhoud van den volzin, die voorafgegaan is; en in den vierden zin staat *those* in plaats van „de lieden", *the people*, *the men*. Daar nu door deze woorden met bijzondere duidelijkheid het aangeduide als het ware wordt aangewezen, noemt men ze aanwijzende voornaamwoorden, *demonstrative pronouns* (demòn'-strèt-tiv proo'-nòunz). Door *this* (Holl. „dit") wordt aangewezen hetgeen nader bij den sprekenden persoon ligt, door *that* (Holl. „dat") hetgeen verder van hem af ligt. Het meervoud van *this* is *these*; 't meerv. van *that* is *those*.

B. In den derden volzin is *these* als attribuut van *years*, dus bijvoeglijk gebruikt. Op gelijke wijze vinden wij *this* bijvoeglijk gebruikt in: This *nephew of Scrooge's* (Les 9 en 10), this *very night* (Les 14), this *festive season* (Les 14).

that is bijvoeglijk aanwijzend voornaamwoord in: *He would see him in* that *extremity* (Les 13).

Zelfstandig daarentegen zijn, behalve in de aan het hoofd dezer paragraaf staande volzinnen, de beide woorden gebruikt in: This *was the first intimation* (Les 9 en 10), *as if* that *were the only one thing* (Les 13), *before* that *happened* (Les 13), that *is my answer*.

C. Behalve de bovengenoemde vinden wij aanwijzende voornaamwoorden nog in de volzinnen: *It was all the* same *to him* (Les 6) en: *I live in* such *a world of fools as* this (Les 11), namelijk *same* en *such*.

†† *same* wordt zelden anders dan achter het lidwoord *the* gebruikt, *such* menigmaal voor het lidwoord *an*, *a*.

Opgave 2. Vertaal:

1. Hoe kunt gij zoo boos zijn op zulk een vroolijken tijd als Kerstmis? — 2. Dit is mijns ooms huis, en dat is (het) mijne. — 3. Deze bedelaar smeekte mij, (hem) eene kleinigheid te (geven). — 4. Deze vroolijke stem is (die) mijns neefs, en die krijtende stem is (die) van Scrooge. — 5. Die kinderen wenschen u [een] goeden morgen; waarom beantwoordt gij hunne (be)groetingen niet? — 6. Ik woonde in hetzelfde huis met u, en zag u nooit. — 7. Die kinderen vroegen aan [*of*] mij den

weg naar uw kantoor. — 8. Die geestelijke is de eenige persoon in de wereld, die mijn vriend is. — 9. Dat kind (houdt niet) [is niet veelhoudend = *fond*] van u, omdat gij [5]het [1]nooit [3]vriendelijk [4]toe [2]spreekt. — 10. Zijn dit uwe laatste woorden? — 11. Die lieden praten van (eene) vroolijke Kerstmis, en hebben geen geld om hunne rekeningen te betalen. — 12. Zulke menschen moet ik dwazen noemen. — 13. Scrooge is dezelfde thans, (die) [als] hij was toen zijn compagnon leefde.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

Union; Treadmill; Poor; Poor Law; Want; Abundance.

[§ **211.**] Wij hebben in § 64 (blz. 22) gezien, dat de zelfst. naamwoorden in opschriften met eene groote aanvangsletter geschreven worden. Dit is hier uitgestrekt tot de inzonderheid moetende uitkomen hoofdbegrippen, waarvan in een hoofdstuk gewag wordt gemaakt.

Voor de 1e, 2e en 4e uitdrukking kan men ook daarbij voegen, dat ze als eigennamen gebezigd zijn (§ 64, blz. 22).

Abundance zou ook om die reden met eene groote A geschreven moeten worden, omdat het hier in plaats van „de rijken" staat, omdat dus het begrip van den overvloed hier als persoon optreedt, voorgesteld wordt verpersoonlijkt, gepersonifiëerd.

Christian.

[§ **212.**] Christian is hier wel een bijvoeglijk nw., maar wordt toch, even als het gelijkluidende zelfst. nw., met groote aanvangsletter geschreven; zoo ook: *English* (*ing*'-glisj), Engelsch; *French* (frèntsj), Fransch; *German* (dzj**eur**'-mèn), Duitsch; enz.

†† De namen der volken en der staatkundige en kerkelijke partijën worden, ook als bijvoeglijke naamwoorden, in het Engelsch met groote aanvangsletter geschreven.

operat*ion*; impress*ion*; provis*ion* (Les 14).

[§ **213.**] A. Na in § 205 (blz. 125) gehandeld te hebben over den toonloozen uitgang *...on*, beloofden wij later over den uitgang *...ion* te zullen spreken.

De voorbeelden boven deze § leeren ons, dat die uitgang klinkt als „un", en dat buitendien de *i* van dien uitgang op de uitspraak van de voorafgaande *s* en *t* eenen zelfden invloed uitoefent, als wij in § 206 D (blz. 126) hebben leeren kennen.

B. Achter eene **vocaal** wordt *...sion* als „zjun" uitgesproken. Voorbeelden: *provision*, *evasion*, *decision*, *cohesion*, *confusion* (§ 30, blz. 11), enz.

C. Achter eene **consonant** wordt *....sion* uitgesproken als „sjun", Voorbeelden: *expression* (Les 13), *impression*, *mission* (§ 30, blz. 11), *passion* (pès'-sjun), hartstocht, *expulsion* (èks-pul'-sjun), uitdrijving, *dimension* (dim-mèn'-sjun), afmeting, *conversion* (kòn-**veur**'-sjun), bekeering, enz.

D. *...tion* **achter s en x** wordt uitgesproken als „tjun" (§ 101, blz. 54). Voorbeelden: *digestion* (di**d**-zjès'-tjun), verduwing, *question* (kwwès'-tjun), vraag, *combustion* (kòm-bus'-tjun), verbranding, *mixtion* (miks'-tjun), vermenging, enz.

E. In **alle andere gevallen** wordt de uitgang *...tion* uitgesproken als „sjun" (§ 101, blz. 54). Voorbeelden: *mention* (Les 5), *imagination* (Les 8), *intimation* (Les 9 en 10), *veneration* (Les 12), *situation* (Les 12), *operation*, *population*, *combination* (§ 30, blz. 11), *diminution* (§ 30, blz. 11).

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank *i* als in het Hollandsche woord „pil", zijnde de regelmatige korte klank van het Engelsche letterteeken **i** (§ 10, blz. 4).

(Zie les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Voortzetting.)

**jingle*	(dzjingl)	klingelen.
**mingle*	(mingl)	mengen.
**single*	(singl)	enkel.
**shingle*	(sjingl)	dek-lat.
**tingle*	(tingl)	klingelen.
**tringle*	(tringl)	kroonlijst.
ink	(ink)	inkt.
blink	(blink)	blinken.
chink	(tsjink)	reet.
clink	(klink)	klinken.
drink	(drink)	drinken.
link	(link)	schalm.
pink	(pink)	anjelier.
sink	(sink)	zinken.
slink	(slink)	sluipen.
shrink	(sjrink)	deinzen.
stink	(stink)	stinken.
think	(*th*ink)	denken.
wink	(wwink)	wenk.
**sprinkle*	(sprinkl)	sprenkelen.
**tinkle*	(tinkl)	klingelen.
**twinkle*	(twwinkl)	knip-oogen.
**wrinkle*	(rinkl)	rimpel.
dint	(dint)	inkt.
flint	(flint)	vuursteen.
hint	(hint)	wenk.
lint	(lint)	vlas.

(Voortzetting in de volgende les.)

(*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

(8e Oefening.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

to lay, leggen. — *workhouse*, werkhuis. — *still*, stil (nog = als stond de tijd „stil"). — *wish*, wenschen, — *treadmill*, tredmolen. — *full*, vol. — *under*, onder. — *scarce*, schaarsch. — *drink*, drinken. — *keen*, koen. — *felt*, (ge)voeld. — *since*, sinds. — *afford*, aanvoeren. — *idle*, ijdel. — *help*, helpen. — *rather*, rasscher. — *besides*, bezijden.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

prison, prison. — *plenty*, plénitude. — *union*, union. — *to demand*, demander. — *operation*, opération. — *law*, loi. — *vigour*, vigueur. — *to occur* treft men aan in „occurrent", „occurrence". — *impression*, impression. — *furnish*, fournir; de uitgang komt van „fournissant". — *cheer*, chère. — *multitude*, multitude. — *few*, peu. — *to endeavour*, (se mettre) en devoir. — *fund*, fonds. — *means*, moyens. — *Abundance*, abondance. — *to rejoice*, réjouir. — *anonymous*, anonyme. — *support*, supporter. — *establishment*, établissement. — *to mention*, mentionner (vergelijk Les 5). — *to decrease*, décroître. — *surplus*, surplus. — *population*, population. — *to excuse*, excuser. — *to observe*, observer. — *to occupy*, occuper. — *constant*, constant. — *to pursue*, poursuivre. — *to resume*, résumer. — *labour*, labeur. — *opinion*, opinion. — *facetious*, facétieux. — *temper*, tempérament.

Van gemengden oorsprong.

Christian, christelijk, „chrétien". — *to be badly off*, (gemeenzaam:) slecht-af zijn. — *understand*, onbepaalde wijs van *understood* (Les 5). — *to choose*, onbep. wijs van *chose* (Les 2). — *left*, verl. deelw., gelijkluidend met den onvolm. verl. tijd (Les 14). — *cost*, kosten, „coûter", — *clear*, klaar, „clair".

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. How many prisons are there?
2. What did the gentleman lay down?
3. What was still in operation?
4. What was in full vigour?
5. What was Scrooge afraid of?
6. Wherein might those establishments be stopped?
7. What did those establishments scarcely furnish?
8. To whom did they not furnish it?
9. What were the gentlemen endeavouring to raise?
10. To what purpose?
11. What is keenly felt at Christmas?
12. What does rejoice at Christmas?
13. What did Scrooge wish to be put down for? (himself?
14. When did Scrooge not make merry
15. What could Scrooge not afford?
16. Who must go to the workhouse?
17. What would be decreased, if those died, who are badly off?
18. What is enough for a man?
19. How long was Scrooge occupied by his business?
20. What would have been useless for the gentlemen?
21. What did Scrooge resume?
22. Of whom had Scrooge an improved opinion?
23. What was Scrooge's temper, after the gentlemen withdrew?

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

17.

watch (wwòtsj), horloge.

Where did you buy your watch?

slow (sloo), langzaam.

It does not go well, it goes too fast (too slow).

to gain (Geen), winnen.

to lose (loez), verliezen.

It gains (loses) ten minutes every day.

to set (sèt), zetten.

Set it by the clock.

of itself (it-sèlf'), van zelf.

The clock has stopped of itself.

down (dòun), afgeloopen.

Is it down?

wound up (wwòund up'), opgewonden.

It is wound up.

broken (brookn), gebroken.

Something must be broken in it.

watch-maker (wwòtsj''-meek'-*er*), horlogemaker.

Let us go to the watch-maker's.

spring (spri*ng*), veer.

The spring is broken.

to clean (klien), schoonmaken.

to regulate (règ'-jôe-leet), reguleeren.

sundial (sun''-dai'-èl), zonnewijzer.

You must clean and regulate my watch and set it by the sun-dial.

to take to pieces, uit elkander nemen.

I must take it to pieces.

work (wweurk), werk.

This gold watch has excellent works.

trial (trai'-èl), proef, probeering.

Will you let me have it on trial?

to guarantee (Gaar-èn-ti'), instaan voor.

How long do you guarantee this watch?

stop-watch (stòp'-wwòtsj), seconden-horloge met échappement.

to show (sjoo), aanwijzen.

month (mun*th*), maand.

This stop-watch shows also the day of the month.

key (ki), sleutel.

This key does not fit my watch.

16e LES.

Twee dingen behooren tot de ontwikkeling des verstands, zonder welke geen vooruitgang mogelijk is: een ernstig opzamelen van kundigheden, en eene gestadige oefening van de krachten.

(Schiller.)

A. Tekst.

(Oefening 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Meanwhile 1 the fog and darkness thickened] so, that
mien'-wwail dhe fòg ènd daark'-nès thik'-end soo″ dhèt
Middelerwijl de mist en duisternis werden dikker zoo dat

people ran about 2 with flaring links,] 3 proffering their
piepl rèn e-bòut′ wwidh fleer′-ing links″ pròf′-fer-ing dheer
lieden liepen rond met flikkerende toortsen aanbiedende hunne

services] 4 to go before horses in carriages,] and conduct
seur″-vis-ez tôe goo be-foor′ hòrs′-ez in kèr″-ridzj-ez ènd kòn-dukt′
diensten (om) te gaan voor paarden in rijtuigen en leiden

them on their way. The ancient tower of a church, whose
dhèm òn dheer wwee″ dhi een′-sjent tòu′-er òv e tsjeurtsj″ hoez
hen op hunnen weg. De oude toren van eene kerk welker

gruff old bell 5 was always peeping slily down at Scrooge]
gruf oold bèl wwòz aol′-wweez piep′-ing slai′-li dòun èt skroedzj″
brommende oude klok was altijd glurende sluw neder op Scrooge

out of a gothic window in the wall, became invisible, and
òut òv e gòth′-ik wwin′-doo in dhe wwaol″ be-keem′ in-viz″-ibl ènd
uit van een Gothisch raam in den muur werd onzichtbaar en

6 struck the hours and quarters in the clouds,] with tremulous
struk dhi òurz ènd kwwaort′-erz in dhe klòudz″ wwidh trèm′-jôe-lus
sloeg de uren en kwartieren in de wolken met bevende

vibrations afterwards, 7 as if its teeth were chattering
vai-bree′-sjunz aaft″-er-wweurdz èz if its tieth wweur tsjèt″-ter-ing
trillingen achteraan als of hare tanden waren klapperende

in its frozen head] up there. The cold became intense. In
in its froozn hèd up″ dheer dhe koold be-keem′ in-tèns″ in
in haar bevroren hoofd op daar. De koude werd hevig. In

the main street, at the corner of the court, 8 some labourers
dhe meen″ striet èt dhe kòrn′-er òv dhe koort″ sum lee′-bur-erz
de groote straat op den hoek van de binnenplaats eenige werklieden

were repairing the gas-pipes,] and 9 had lighted a great
wweur re-peer′-ing dhe gès″-paips ènd hèd lait′-ed e greet
waren repareerende de gaspijpen en hadden aangestoken een groot

fire in a brazier,] round which 10 a party of ragged men
fair in e bree″-zjer ròund wwitsj e paar′-ti òv règ′-ged mèn
vuur in een komfoor rond hetwelk eene partij van havelooze mannen

and boys] were gathered: 11 warming their hands and winking
ènd bòiz wweur gèdh″-erd wwaorm′-ing dheer hèndz″ ènd wwink′-ing
en knapen waren verzameld warmende hunne handen en dichtknijpende

their eyes before the blaze in rapture.] The water-plug
dheer aiz″ be-foor′ dhe bleez in rèpt″-jur dhe wwaot′-er-plug
hunne oogen voor de vlam in verrukking. De waterstop

being left in solitude, 12 its overflowings sullenly congealed,]
bi′-ing lèft in sòl″-i-tjoed its oov′-er-floo-ingz sul′-len-li kòn-dzjeld′
zijnde gelaten in eenzaamheid zijne overvloeiingen somber stolden

and	turned	to	misanthropic	ice.	The	brightness	of	the	shops
ènd	teu*r*nd	tôe	mis-èn-*th*ròp'-ik	ais″	dh*e*	brait'-nès	òv	dh*e*	sjòps″
en	veranderden	tot	menschenhatend	ijs.	De	helheid	van	de	winkels

where	13	holly	sprigs	and	berries	crackled	in	the	lamp-
wwee*r*		hòl″-li	spri*g*z	ènd	bèr'-ri*e*z	krèk'-el*d*	in	dh*e*	lèmp″-
waar		steekpalm	takken	en	bessen	knapperden	in	de	lamp-

heat	of	the	windows,]	made	pale	faces	ruddy	as	they
hiet	òv	dh*e*	wwin″-doo*z*	mee*d*	peel	fees'-*e*z	rud″-di	èz	dhee
hitte	van	de	ramen,	maakte	bleeke	gezichten	roodachtig	als	zij

passed.	14	Poulterers'	and	grocers'	trades]	became	a	splendid
paast″		pool″-*ter-er*z	ènd	groos″-*se*rz	tree*d*z	*b*e-keem'	*e*	splèn'-di*d*
voorbijgingen.		Poeliers-	en	kruideniers-	winkels	werden	eene	prachtige

joke:	a	glorious	pageant,	with	which	it	was	next	to	im-
dzjook″	*e*	Gloo*r*'-i-us	pè*d*zj'-ènt	wwidh	wwitsj	it	wwòz	nèkst	tôe	im-
scherts:	een	luisterrijk	praalvertoon,	met	hetwelk	het	was	naast	aan	on-

possible	to	believe	that	such	dull	principles	as	15	bargain
pòs″-si*b*l	tôe	*b*e-lie*v*″	dhèt	sutsj	dul	prin'-sipl*z*	èz		baa*r*'-gèn
mogelijk	te	gelooven	dat	zulke	vervelende	beginselen	als		koop

and	sale]	had	anything	to	do.	The	Lord	Mayor,	16	in	the
ènd	seel″	hè*d*	èn'-i-*thing*	tôe	doe″	dh*e*	lò*r*d	mee″-u*r*		in	dh*e*
en	verkoop	hadden	iets	te	doen.	De	Lord	Mayor		in	de

strong-hold	of	the	mighty	Mansion	House,]	17	gave	orders	to
strò*ng*-hoold	òv	dh*e*	mait'-i	mèn'-zjun	hòus″		Geev	òr'-de*r*z	tôe
sterkte	van	het	machtige	Mansion	House		gaf	bevelen	aan

his	fifty	cooks	and	butlers	to	keep	Christmas	as	a
hiz	fif'-ti	kôeks	ènd	but″-le*r*z	tôe	kiep	kris'-mès	èz	*e*
zijne	vijftig	koks	en	keldermeesters	(om) te	houden	Kerstmis	zooals	eens

Lord	Mayor's	household	should;]	and	even	the	little	tailor,
lò*r*d	mee'-u*r*z	hòus'-hoold	sjôe*d*″	ènd	iev*n*	dh*e*	litl	tee″-lu*r*
Lord	Mayor's	huishouding	behoorde;	en	zelfs	de	kleine	kleedermaker

whom	he	had	fined	five	shillings	on	the	previous	Monday
hoem	hi	hè*d*	fain*d*	faiv	sjil″-li*ng*z	òn	dh*e*	priev'-i-us	mun'-dee
dien	hij	had	beboet	vijf	schellingen	op	den	vorigen	Maandag

18	for	being	drunk	and	bloodthirsty	in	the	streets,]	19	stirred
	fò*r*	bi'-i*ng*	drunk″	ènd	blu*d*″-*th*eu*r*st-i	in	dh*e*	striets″		steu*r*d
	voor	wezende	dronken	en	bloeddorstig	in	de	straten		roerde

up	to-morrow's	pudding]	in	his	garret,	while	his	lean
up″	tôe-mòr'-roo*z*	pu*d*″-di*ng*	in	hiz	Gèr″-ret	wwail	hiz	lien
op	morgendags	pudding	in	zijn	zolderkamertje,	terwijl	zijne	magere

wife	and	the	baby	20	sallied	out	to	buy	the	beef.]
wwaif″	ènd	dh*e*	bee″-bi		sèl'-lie*d*	òut	tôe	bai	dh*e*	bief″
vrouw	en	het	kindje		gingen	uit	(om) te	koopen	het	rundvleesch.

(4e Oefen.)

B. Hollandsche Vertaling.

Ondertusschen nam de mist en (de) duisternis derwijze toe, dat (er) lieden rondliepen met brandende toortsen, hunne diensten aanbiedende, om voor (de) paarden (der) rijtuigen te loopen en hen op hunnen weg te leiden. De oude toren ..ener kerk, welker brommige oude klok altijd sluw uit een Gothisch raam in den muur op Scrooge nederblikte, werd onzichtbaar, en sloeg de uren en kwartieren in de (lucht) met bevende

(na-trillingen), als klapperden haar de tanden in haar bevroren hoofd daar in de hoogte. De koude werd nijpend. In de groote straat, op den hoek der binnenplaats *) waren eenige werklieden (bezig) de gaspijpen te (maken), en hadden een groot vuur (aangelegd) in een komfoor, waar omheen (een hoop) havelooze mannen en knapen verzameld (was), hunne handen warmende en hunne oogen (met genot) dichtknijpende voor de (helle) vlam. (De kraan der waterleidings-pijp aan haar lot overgelaten) zijnde, stolde het (met dof gemurmel daaruit) overloopende water, en veranderde (in) menschenhatend ijs. Het (helle licht) der winkels, waar steekpalm-takken en beziën knapperden in de hitte, (teweeggebracht door) de lampen (die voor de ramen hingen), maakte bleeke gezichten blozend terwijl ze voorbijgingen. Poeliers- en kruideniers-winkels werden eene prachtige scherts, een luisterrijk praalvertoon, (waarvan) het (schier) onmogelijk was te gelooven, dat zulke (prozaïsche) begrippen, als koop en verkoop, iets daarmede (gemeens) hadden. De Lord Mayor, in de sterkte van het machtige Mansion House †) gaf (de noodige) bevelen aan zijne vijftig koks en hofmeesters om Kerstmis te houden, zooals (het aan) eene Lord Mayor's huishouding (betaamt); en zelfs het kleermakertje, dat hij den vorigen Maandag (tot vijf shillings boete veroordeeld had), omdat (de man) dronken en bloeddorstig (geweest was op de openbare straat), besloeg in zijn zolderkamertje den (pudding voor morgen), terwijl zijne magere vrouw (met) het kindje (zich de deur uitspoedde) om het rundvleesch te (gaan) koopen.

*) Vele huizen te Londen staan rondom eene opene binnenplaats, die uitkomt aan de straat.

†) Mansion House (woordelijk: het woonhuis) is de prachtige residentie van den telkens voor een jaar uit de *aldermen* (aol'-der-mèn, wethouders) gekozen wordenden Lord Mayor (burgerlijken gouverneur, stadhouder) van Londen, die van zijn tractement (8000 ponden sterling = *f* 96,000) en van hetgeen hij als eigen vermogen bezit, wel in staat is op eenen ruimen voet te leven. Behalve Londen hebben ook de steden York (jòrk) en Dublin (dub'-lin) elk eenen Lord Mayor; al de overige steden in Engeland hebben slechts *mayors* (burgemeesters).

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefen.) D. Spraakkunst.

[§ **214.**] A. In § 98 (blz. 53) hebben wij den 2en naamval der zelfst. naamwoorden leeren kennen. Voorbeelden hoe die gevormd wordt hadden wij in *Marley's Ghost* (Les 2), *Marley's funeral* (Les 5), *Hamlet's Father* (Les 5).

B. In § 63 (blz. 22) hebben wij den invloed leeren kennen van eenen sisklank op de uitspraak van den 2en naamvalsvorm. Voorbeelden daarvan zijn: *Scrooge's name* (Les 2), *Scrooge's nephew* (Les 9 en 10).

C. Ook de regelmatige meervoudsvorm eindigt met eenen sisklank, met *s*. Het voorbeeld *Poulterers' and grocers' trades* in deze les leert ons, hoe de tweede naamval van het meervoud gevormd wordt.

Achter de *s* van den regelmatigen meervoud-uitgang, wordt, om den 2en naamval te vormen, eene apostrofe (') gevoegd. In de uitspraak is die 2de naamval volmaakt gelijk aan den 1en naamval van het meervoud, en dus ook aan den 2en naamval van het enkelvoud.

D. Het voorbeeld: *the blindmen's dogs* (Les 7) doet ons zien wanneer het meervoud niet met eene *s* eindigt, dat dan de 2de naamval ook weder gevormd wordt door achtervoeging van *'s* (apostrofe en *s*).

E. *Saint Paul's Churchyard* (Les 5);
Old Marley's name (Les 6);
Scrooge and Marley's (Les 14);
a Lord Mayor's household (Les 16).

Deze voorbeelden toonen ons, dat in samengestelde uitdrukkingen alleen het laatste zelfst. nw. het teeken van den 2en naamval ontvangt. Aan „*to-morrow's pudding*" zien wij, dat er zelfs een 2de naamval gevormd wordt van zulke samengestelde uitdrukkingen, die op zich zelven geen zelfstandige naamwoorden zijn, want *to-morrow*, samengesteld uit het voorzetsel *to* en 't zelfst. nw. *morrow*, is eigenlijk eene bijwoordelijke zegswijze (Vergelijk *at night* § 132 blz. 69).

F. Verklaren wij nu nog het gebruik van den 2en naamval in: *this nephew* of *Scrooge's*. Van welk zelfst. nw. is de 2de naamval *Scrooge's* eene bepaling? Verder: Welk zelfst. nw. wordt door het voorzetsel *of* met *nephew* in betrekking gesteld? (Want de 2de naamval *Scrooge's* kan niet met het voorzetsel *of* verbonden zijn, daar, volgens § 111, G., blz. 59, alleen de 4de naamval met de voorzetsels verbonden wordt.) Deze vragen, die wij niet uit de bestanddeelen van den opgenoemden volzin kunnen beantwoorden, duiden aan, dat het zelfst. nw., hetwelk aan die beide eischen voldoen moet, uit den zin weggelaten is. In dit geval moet de volzin worden aangevuld met het meervoud van het voorafgaande woord *nephew*, en zou dus voluit luiden: *this*

nephew of Scrooge's nephews, deze neef van Scrooge's neven, of, in beter Hollandsch: deze eene van Scrooge's neven.

Evenzoo moet het zelfst. nw. *business* achter den 2en naamval *people's* als aanvulling worden gebezigd in den volzin: *It's enough for a man to understand his own* business, *and not to interfere with other* people's (Les 15). Volkomen op dezelfde manier als de 2de naamval der zelfst. naamwoorden, worden de zelfstandig gebezigde bezittelijke voornaamwoorden gebruikt (§ 175, blz. 100); b. v.: *a friend of* mine, voor *a friend of* my *friends*, of gebruikelijker: one *of* my *friends*, een vriend van mij, of: een mijner vrienden.

G. De Engelsche taal heeft de neiging om een 2en naamval af hankelijk te maken van een aan te vullen zelfst. nw., en uit deze neiging laat zich de uitdrukking verklaren: *Scrooge and Marley's* (Les 14). Hier is het ontbrekende zelfst. nw. niet aan te vullen uit hetgeen voorafgaat, want er gaat in het geheel geen zelfst. nw. vooraf: hier moet men er het zelfst. nw. *counting-house* bij denken.

Zoo wordt zeer dikwijls in het Engelsch de 2de naamval van iemands naam gebezigd, om het aan dien persoon toebehoorende of toegewijde gebouw aan te duiden, terwijl dan de naam van het gebouw zelf weggelaten wordt, b. v.: *St. Paul's* voor *St. Paul's church; St. Luke's* voor *St. Luke's hospital* (sènt ljoeks hòs'-pi-tèl); *Verey's* voor *Verey's coffeehouse* (vèr'-eez kòf''-fi-hôus), Verey's koffiehuis te Londen; *my father's* voor *my father's house; Richard's* voor *Richard's house* (Les 5, blz. 51).

Opgave 3. Vertaal: *)

1. Ik hoor eens kinds opgeruimde stem. — 2. Dezes klerks plaats is niet goed. — 3. Des honds staart kwispelde, toen zijn meester zeide: mijn goede hond. — 4. De heer kwam neder over des paards hoofd. — 5. Waar hebt gij der knapen boeken gelegd? — 6. Der passagiers papieren waren in het rijtuig (achter)gelaten [geworden]. — 7. Ik ben volkomen overtuigd, dat de oogmerken van die lieden slecht zijn. — 8. Ik weet de namen van die heeren niet. — 9. Ik had gevoeld, dat de hand van den armen ouden man koud was. — 10. Ik zag hem aan [*at*] de deur van het [2]werkhuis (der) [1]Vereeniging. — 11. De kinderen waren blijde, de stem van eenen vriend en vader te hooren. — 12. Mijnheer Marley's rijtuig staat [*is*] (voor) [*at*] de deur. — 13. Ik vond hem niet op [*in*] deze mijne reis [vertaal: deze reis van (de) mijne]. — 14. Het is mijn recht en niet (dat) van het parlement. — 15. Ik keerde terug naar mijn oom [vertaal: mijns ooms (huis)]. — 16. Gij zult het geld voor uwe rekening krijgen [*get*] aan [*at*] (het kantoor) mijns vaders.

[§ **215.**] People *ran about with flaring links, proffering* their *services.*

A party *of ragged men and boys* were *gathered.*

A. *Their*, het op verscheidene personen slaande bezittelijk voornaamwoord van den derden persoon, slaat hier op het zelfst. nw. *people*, en toch herkennen wij aan *people* geen meervoudsvorm.

were, de meervoudsvorm van het werkwoord, slaat op het zelfst. nw. *party*, en toch mist *party* den meervoudsvorm.

De zelfst. naamwoorden *people* en *party* hebben de beteekenis van het meervoud, doch den vorm van het enkelvoud. Zulke zelfst. nw. heeten Collectieve *collective nouns* (kòl-lèkt'-iv nòunz). *People* is altijd collectief, en heeft nooit den vorm van het meervoud. *Party* kan ook in den meervoudsvorm *parties* voorkomen.

In den tekst onzer lessen tot dusverre hebben wij het woord *people* als collectief kunnen herkennen in deze voorbeelden:

the people *in the court .... beating* their *hands* (Les 8); *to think of* people *below them as if* they *really were.....* (Les 12); two *other* people (Les 14).

B. Onder de overige collectieven zijn de gebruikelijkste: *army* (aar'-mi), armee; *body* (bòd'-i), lichaam, vereeniging; *cattle* (kètl), hoornvee; *cavalry* (kèv'-èl-ri), cavalerie; *clergy* (kleur'-dzji), geestelijkheid; *company* (kum'-pèn-ni), gezelschap; *couple* (kupl), paar; *crowd* (kròud), volksmenigte; *family* (fèm'-il-li), familie; *fish* (fisj), visch; *foot* (fôet), voetvolk, infanterie; *gentry* (dzjèn'-tri), kleine adel; *horse* (hòrs), paardenvolk, ruiterij, cavalerie; *infantry* (in'-fèn-tri), infanterie; *mankind* (mèn'-kaind), menschdom; *mob* (mòb), gepeupel; *nation* (nee'-sjun), natie, volk; *number* (num'-ber), aantal; *pair* (peer), paar; *part* (paart), deel; *race* (rees), geslacht, ras; *rest* (rèst), rest, (de) overige; *world* (wweurld), wereld, (de) menschen.

C. Volgens § 204, F. (blz. 124) wordt ook het zelfstandig gebezigde bijvoeglijk naamwoord collectief gebruikt. Zoo in Les 14, in den volzin: *the* poor *and* destitute, *who* suffer *greatly at the present time;* het werkwoord *suffer* in den meervoudsvorm slaat hier op de woorden *poor* en *destitute*, die in den enkelvoudsvorm staan, doch verscheidene armen, verscheidene nooddruftigen beteekenen.

Opgave 4. Vertaal:

1. De volksmenigte was op [*in*] de bin-

*) Let op de parenthesen. Zie les 3, blz. 40, het N.B.

nenplaats, (aanhoudend schreeuwende) [herhalende] dat zij geld moesten hebben. — 2. Eene vereeniging van heeren bracht eene som bijeen (bijeenbrengen = *to raise*). — 3. (Het) vee is zeer noodzakelijk voor [*to*] ons, dewijl het ons vleesch [*meat*] geeft. — 4. De geestelijkheid tracht [eenig] geld te krijgen voor hare oogmerken. — 5. Het gezelschap was werkelijk in eene Kerstmis-stemming. — 6. Het eenige [ding] ter [*in the*] wereld, (dat) ik dit paar kan toewenschen [*wish for*], is, dat zij altijd gelukkig mogen zijn. — 7. De familie komt bijeen in de ²kamer (hier) ¹naast; ze zijn in eene goede stemming. — 8. Wilt gij [wat] visch koopen? Hij is zeer goed. — 9. De armee lijdt van de hitte. — 10. Vijfentwintig duizend (man) voetvolk is in de stad, en vier duizend (man) paardenvolk is op [*in*] het (platte)land. — 11. Het menschdom leeft gaarne [*fond*] in familiën. — 12. Het gepeupel schreeuwt [*to ask*] op [*in the*] straat om [*for*] (eten en drinken) [spijs en drank]. — 13. De natie wenscht (zich) te verheugen in haren overvloed. — 14. Een groot aantal [van] klerken werkt voor den rijken kruidenier. — 15. Is uw nieuwe paar sporen (van) zilver of (van) ijzer? — 16. (Een) gedeelte van die lieden gaat (mede) met hunnen meester. — 17. Het geslacht van dezen lord draagt roem op [*of*] zijne voorvaderen. — 18. Wij hebben acht kamers in ons huis; in drie [van hen] (liggen) [daar zijn] gaspijpen; en de overige worden [*are*] verlicht met lampen. — 19. (De gansche) [Al de] wereld weet, dat de verkooping morgen aanvangt.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

*h*ours.

[§ **216.**] De eenige woorden, waarin de *h* in het Engelsch stom is, zijn: h*eir* (**eer**), erfgenaam; h*onest* (òn'-èst), eerlijk; h*onour* (òn'-u*r*), eer; h*ostler* (òs'-le*r*), stalknecht; h*our* (ou*r*), uur; h*umble* (um**bl**), nederig; h*umour* (joem'-u*r*), luim; en de derwijze met deze samengestelde of daarvan afgeleide, dat de wortel onveranderd blijft, b. v.: h*eiress* (eer'-ès), erfgename, maar niet **he**r*editary* (hi-rèd'-i-tè*r*-i), erfelijk. Sommigen onderdrukken de *h* ook in h*erb* (**eur**b, beter **heur**b), kruid, groenteplant; door enkele weinigen wordt h*erbage*, driftrecht, **eur**b'-e*d*zj in plaats van **heur**b'-e*d*zj uitgesproken; maar bijna niemand onderdrukt de *h* in de overige afleidingen van h*erb*.

Dat daarentegen de uitspraak van de *h* als „h" door alle Engelschen, die hunne taal zuiver spreken, in het oog wordt gehouden, doch voor den beoefenaar als onnoodig door ons beschouwd wordt, hebben wij reeds in § 36 (blz. 13) gezegd.

Het daar gezegde is ook van toepassing op de uitspraak der *h* vóór den „joe"-klank, b. v.: *huge* (joe*d*zj); de echte Engelschman zegt: hjoe*d*zj, kolossaal; *hew* (joe; eigenlijk: hjoe), houwen; enz.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaalklank *i* als in het Holl. woord „pil", zijnde de regelmatige klank der Engelsche korte **i** (§ 10, blz. 4).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Voortzetting.)

mint	(mint)	munt.
print	(print)	drukken.
squint	(skwwint)	scheelzien.
splint	(splint)	splinter.
stint	(stint)	bekrimpen.
tint	(tint)	tint, kleur.
plinth	(plin*th*)	dekblad.
chintz	(tsjints)	sits.
minx	(minks)	steekneus, nuf.
sphinx	(sfinks)	sphinx.
**triple*	(tripl)	drievoudig.
**cripple*	(kripl)	kreupel.
**ripple*	(ripl)	kabbelen.
**tipple*	(tipl)	pimpelen.
fisc	(fisk)	fiscus.
brisk	(brisk)	flink.

(Voortzetting in den volgenden brief.)

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

meanwhile, middelerwijl. — *to thicken*, verdikken; van *thick*, dik, daarvan het bijwoord *thickly*, en de zelfst. naamwoorden *thickness* †), dikte, en *thicket* (*thik'-et*), kreupelbosch. — *ran*, rende, van *to run* (run), rennen (plat Holl.: runnen). — *before*, hier voorzetsel, in Les 5 voegwoord. — *horse*, ros. — *whose*, wiens; *whom*, wien; zie *who* (§ 176, B., blz. 101). — *gruff*, grof, daarvan *gruffly* (§ 160, blz. 87), *gruffness* (blz. 79). — *bell*, bel. — *slily*, bijwoord van *sly*, sluw. — *out of*, voorzetsel, samengesteld met het bijwoord *out* (Les 5); vergelijk *outer* (Les 14), *outside* (Les 8). — *wall*, wal; doch hesft in het Engelsch de beteekenis van „muur"; ons woord „wal" beteekent in het Engelsch *rampart* (Les 5); het werkwoord *to wall* beduidt „ommuren" en „met metselwerk versterken". — *gas-pipe*, gaspijp. — Het zelfst. nw. *light* is gelijkluidend met het werkwoord *to light*, verlichten, aansteken;

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

†) Wanneer niet het tegendeel is aangewezen blijft in de afleidingen de klemtoon op dezelfde lettergreep als in het wortelwoord.

het bijvoeglijk nw. *light* beteekent licht (niet donker) en licht (niet zwaar). Van deze verschillende woorden zijn afgeleid: *lighter* (lait'-*er*), lichterschip; *lamp-lighter*, lantaarn-aansteker; *lighten* (laitn), verlichten (in alle beteekenissen); *lightning* (lait'-*ning*), weerlicht, bliksem; *lightly*, lichtelijk; *lightness*, lichtheid (in alle beteek.) — *great* (zie *greatly*, Les 14); daarvan *greatness*, grootte, grootheid. — *round*, hier voorzetsel, in Les 11 bijvoeglijk nw., in Les 12 bijwoord; daarvan: *roundly*, rondweg; *roundness*, rondheid; *roundish* (ròund'-isj), rondachtig. — *boy*, plat Hollandsch „booi" voor meid of knecht, dus ook voor „dienstbare jongen", „jongen die nog niet zijn eigen meester is", daarvan: *boyhood* (bòi'-hôed), (de) jongensjaren; *boyish* (bòi'-isj), jongensachtig. — *to gather*, gaderen, garen; daarvan: *gatherer* (gèdh'-*er-er*), gaarder; *together* (tô-gèdh'-*er*), tegader. — *to wink*, wenken; het werkw. gelijkluidend met het zelfst. nw. *wink*, wenk. — *blaze*, verwant met „blazen". — *water-plug*, water-plug; van *water* zijn gevormd: *to water*, bewateren (besproeien); *waterer* (wwaot'-*er-er*), bewateraar; *watery* (wwaot'-*er*-i), waterig; *waterless* (wwaot'-*er*-lès), waterloos; *waterman* (wwaot'-*er*-mèn), schuitenvoerder; enz. — *to overflow*, overvloeien; werkw. *to flow*, vloeien, gelijkluidend met *flow*, vloed. — *ice*, ijs; werkw. *to ice* in Les 6; andere afleidingen: *icy* (ai'-si), ijzig; *icicle* (ai'-sikl), ijskegel. — *berry*, bes, bezie. — *to crackle* van *to crack*, kraken. — *lamp-heat*, lampenhitte. — *next*, naast. — *dull*, dol; daarvan: *dully*, *dulness*. — *strong-hold* van *strong* (Les 8) en *hold*, houd (vergelijk blz. 110, woorden die op .... *old* eindigen). — *mighty*, machtig, van *might*, macht, dat gelijkluidend is met den onvolmaakt verl. tijd van *may*. — *gave*, gaf; onvolm. verl. tijd van *to give* (Les 13; daarvan: *to forgive* (fôr-giv'), vergeven; *giver* (giv'-*er*), gever; *gift* (gift), gift; *to gift*, begiftigen. — *cook*, kok; zoo ook: *to cook*, koken; daarvan: *cookery* (kôek'-*er*-i), kokerij, kookkunst. — *household*, huishouden. — *Monday*, Maandag; vergelijk: *moon* (moen), maan, en *month* (mun*th*), maand. — *drunk*, gedronken, verleden deelw. van *to drink*, drinken; vergelijk het zelfst. nw. in Les 15. Afleidingen: *drinker* (drink'-*er*), drinker; *drinkable* (drink'-èbl), drinkbaar; *drunken* (drunkn), dronken; *drunkenly*; *drunkenness*, dronkenschap; *drunkard* (drunk'-*erd*), dronkaard. — *bloodthirsty*, bloeddorstig, van *blood*, bloed, en *thirsty*, dorstig, dat gevormd is van *thirst*, dorst. Afleidingen: *bloody* (blud'-i), *bloodily* (blud'-il-li), bloedig; *bloodiness* (blud'-i-nès), bloedigheid; *bloodless*, bloedeloos; *bloodhound* (blud'-hòund), bloedhond; *bloodshed* (blud'-sjèd), bloedvergieting; *bloodshot* (blud'-sjòt), met bloed doorschoten of doorloopen. — *to thirst*, dorsten; *thirstiness* (*th*eurst'-i-nès), dorstigheid. — *to stir*, storen. — *while*, wijl (ook wel: „terwijl"); daarvan: *meanwhile*, middelerwijl, onderwijl. — *lean*, klein, lens; daarvan: *leanly* en *leanness*, magerheid.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

to proffer, proférer. — *service*, service. — *to conduct*, conduire. — *ancient*, ancien. — *tower*, tour. — *invisible*, invisible. — *vibration*, vibration. — *intense*, intense. — *labourer*, laboureur; vergelijk *labour* (Les 15) en *to labour*, labourer. — *to repair*, réparer. — *brazier* (ook: *brasier*), brasier. — *solitude*, solitude; vergelijk *solitary* (Les 6) en *sole* (Les 4). — *to congeal*, congeler. — *shop*, échoppe. — *pale*, pâle. — *to pass*, passer. — *poulterer* van „poulet". — *splendid*, splendide. — *glorious*, glorieux. — *impossible*, „impossible": ontkenning van *possible*; daarvan *possibility*, „possibilité" en *impossibility*, „impossibilité". — *principle*, principe. — *Mansion*, mansion. — *order*, ordre. — *tailor*, tailleur. — *to fine*; het zelfst. nw. *fine*, geldboete, is de wortel van „finance". — *previous*, verwant met „prévoir". — *beef*, boeuf. — *to sally*, saillir.

Van gemengden oorsprong.

carriage van *to carry* (Les 6). — *gothic*, Gothisch, „gothique". — *hour*, uur, „heure". — *quarter*, kwartier, „quartier". — *tremulous*, trillend, „tremblant". — *misanthropic*, misanthropisch, „misanthropique". — *Mayor*, majoor, „maire". — *butler*, bottelier; verwant „bouteille".

Opgave 5. Schrijf op in de Lijst der onregelmatige werkwoorden: *chose*. — *felt*. — *left*. — *can't*. — *understand*. — *withdrew*. — *ran*. — *became*. — *struck*. — *frozen*. — *sale*. — *gave*. — *drunk*.

(9e Oefen.) **G. Mondeling Onderhoud.**

NB. Kleine veranderingen in den tekst der antwoorden zijn van nu af aan tusschen haakjes achter de vragen opgegeven; de tusschen [] geplaatste woorden vormen het begin van het antwoord.

Vragen.

1. What occurred meanwhile?
2. With what did people run about?
3. Wherefore were they running about? [Answer: They were...]
4. To what purpose did they proffer their services?
5. What did the old bell do? [It...]
6. What did it further (feurdh'-*er*, *verder*) do? [Answer: It...]

7. How did the bell sound (*klinken*)?
8. What was going on (*gaande*, dat is: *gebeurende*) in the street?
9. What had the labourers done? [They...]
10. Who were gathered round the fire?
11. What did the men and boys do at the fire? [Answer: They were . . .]
12. What was the consequence (kòn'-sekwwèns, *gevolg*) of the water-plug being left in solitude?
13. What was going on in the shops?
14. What became a splendid joke?
15. Which principles seemed too dull for the shops?
16. Where was the Lord Mayor?
17. What did the Lord Mayor do? [He...]
18. Wherefore had he fined the little tailor?
19. What did the tailor do in his garret? [Answer: He . . .]
20. What did his wife do? [Answer: She...]

(10e Oefen.) ## H. Gesprekken.

18.

railway (reel'-wwee), spoorweg.
station (stee'-sjun), station.
Where is the railway station?
omnibus (òm'-ni-bus), omnibus.
passenger (pès'-sen-dzjer), passagier.
There is an omnibus going there. It stops at the door to take up passengers.
train (treen), trein.
Brighton (braitn), (stad in Engeland).
to start (staart), vertrekken. (start.
The first train to Brighton is just going to
to book (boek), boeken, inschrijven.
baggage (bèG'-Gedzj), bagage.
to wait (wweet), wachten.
Where is the booking-office, the baggage-office, the waiting-room?
second (sèk'-und), tweede.
class (klaas), klasse. *ticket* (tik'-et), biljetje.
Two second-class tickets to Brighton!
fare (feer), vracht.
moderate (mòd'-er-èt), matig.
The fares are moderate.
comfortable (kum'-furt-èbl), gemakkelijk.
Germany (dzjeur'-mèn-i), Duitschland.
The carriages are not so comfortable as in Germany.
got (Gòt), bekomen.
receipt (re-siet'), bewijs (van ontvang).
luggage (lug'-Gedzj), bagage.
Have you got a receipt for your luggage?
to weigh (wwee), wegen.
Let it be weighed first.
article (aar'-tikl), ding.
These small articles I will take with me in the carriage.
I will put them under the seat.
responsible (re-spòns'-ibl), verantwoordelijk.
The railway company is not responsible for them.
compartment (kòm-paart'-mènt), afdeeling.
We have our places in the same compartment.
How far are you going with us?
branch (braantsj), tak, zijtak.
Western (wwès'-tern), wester-.
I go to D., which is on the branch of the Great Western Railway.
back (bèk), rug; *engine* (èn'-dzjin), machine.
Do you prefer sitting with your back to the engine, or not, Sir?
perhaps (per-hèps'), misschien.
to change (tsjeendzj), verwisselen.
Would you perhaps like to change places with me? (for R.?
At what time does the train leave (blz. 94)
to set off (sèt-òf''), afrijden.
I saw (blz. 66) **it just set off.**
to show (sjoo), laten zien. (uren.
time-bill (taim''-bil), briefje der vertrek-
Please to show me your time-bill.
The train which starts at eight goes (blz. 97) **all the way without stopping.**
punctually (punk'-tjôe-èl-li), precies.
They start very punctually.
locomotive (lòk-òm-moo'-tiv), locomotief.
to attach (èt-tètsj'), aanhechten.
The locomotive is already attached.
to ring (ring), luiden.
The third bell is ringing already.
to whistle (wwisl), fluiten.
to move (moev), zich bewegen.
The engine whistles; the train is moving.
guard (Gaard), conducteur.
The guard asks for the tickets.
to give up (Giv up'), afgeven.
When you leave the carriage, you must give up the ticket.
to hold (hoold), houden.
conductor (kòn-duk'-tur), conducteur.
Hold it ready for the conductor.
to open, openen.
Do not open the door.
to lean (lien), leunen.
Do not lean out of the window.
to smoke (smook), rooken.
to prohibit (proo-hib'-it), verbieden.
Smoking is prohibited in the first-class carriages.
fast (faast), snel. *safe* (seef), veilig.
so much the safer, des te veiliger.
They do not go very fast, but so much the safer.
Why does the train stop?
intermediate (in-ter-mied'-i-èt), tusschen-.
It is an intermediate station.
minute (min'-it), minuut.
We stop here ten minutes.
to meet (miet), ontmoeten.
goods (Goedz), goederen.
That is the place where we meet the goods-train from S.
refreshment (re-frèsj'-mènt), verversching.
Where is the refreshment room?
Are refreshments to be had here?
I had no time to take anything.
to count (kount), tellen.
truck (truk), rolwagen.
Count the trucks of the goods-train!
in, (bijwoord) in. *to take in''*, innemen.

The engine is taking in water.
At N. we change carriages.
to shift (sjift), overladen.
The passengers' luggage is shifted.
behind (be-haind'), over, na.
The train is a little behind its time.
to let off', uitlaten. *steam* (stiem), stoom.
They are letting off the steam.
to reach (rietsj), bereiken.
We have already reached the station.
Where must I go to get my luggage?
Will you not take a cab?
hotel (ho-tèl'), hotel, logement. **(station.**
I shall walk; the hotel is not far from the
porter (poort'-*er*), kruier.
Give your luggage receipt to a railway
properly (prop'-*er*-li), behoorlijk. **(porter.**
to mark (maark), merken.
Is it properly marked?
to-night (tôe-nait'), van avond. **(night.**
But be sure, and bring it to my hotel to-
to number (num'-*ber*), nommeren.
The guards and porters are all numbered.
civil (siv'-il), beleefd.
attentive (èt-tènt'-iv), oplettend.
They are very civil and attentive.

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Tekst om gelezen en vertaald te worden volgens blz. 29.

Les 15. „Are there no pris'ons?" asked Scrooge. — „Plen'ty of prisons," said the gentleman, laying down' the pen again. — „And the Union work'houses?" demanded Scrooge. „Are they still in opera'tion?" — „They are'. Still'," returned the gentleman, „I wish I could say they were not'!" — „The Tread'mill and the Poor' Law are in full vig'our then?" said Scrooge. — „Both very bus'y, Sir." — „Oh! I was afraid', from what you said at first', that something had occurred' to stop' them in their useful course'," said Scrooge. „I'm very glad to hear' it. — „Under the impres'sion that they scarce'ly furnish Christian cheer' of mind or bod'y to the mul'titude," returned the gentleman, „a few of us are endeav'ouring to raise a fund' to buy the Poor' some meat and drink', and means of warmth'. We choose this' time, because it is a time of all oth'ers, when Want' is keen'ly felt, and Abun'dance rejoic'es. What shall I put you down' for?" — „Noth'ing!" Scrooge replied. — „You wish to be anon'ymous?" — „I wish to be left alone'," said Scrooge. „Since you ask me what I wish', gentlemen, that is my an'swer. I don't make merry myself' at Christmas, and I can't afford' to make idle people' merry. I help to support the estab'lishments I have mentioned: they cost enough': and those who are badly off' must go there." — „Many can't' go there; and many would rather die'." — „If they would rather die'," said Scrooge, „they had better do' it, and decrease the surplus popula'tion. Besid'es — excuse' me — I don't know that." — „But you might' know it," observed the gentleman. — „It's not my bus'iness," Scrooge returned. „It's enough' for a man to understand his own' business, and not to interfere with oth'er people's. Mine' occupies me con'stantly. Good afternoon', gentlemen!" — Seeing clear'ly that it would be use'less to pursue their point', the gentlemen withdrew'. Scrooge resumed his labours with an improved opinion of himself' and in a more face'tious temper than was usual with him.

Les 16. Meanwhile the fog and darkness thickened so', that people ran about with flaring links', proffering their ser'vices to go before horses in car'riages, and conduct them on their way'. The ancient tower of a church', whose gruff old bell was always peeping slily down at Scrooge' out of a gothic window in the wall', became invis'ible, and struck the hours and quarters in the clouds', with tremulous vibrations aft'erwards, as if its teeth were chat'tering in its frozen head up' there. The cold became intense'. In the main' street, at the corner of the court', some labourers were repairing the gas'-pipes, and had lighted a great fire in a bra'zier, round which a party of ragged men and boys were gath'ered: warming their hands' and winking their eyes' before the blaze in rap'ture. The water-plug being left in sol'itude, its overflowings sullenly congealed', and turned to misanthropic ice'. The brightness of the shops' where hol'ly sprigs and berries crackled in the lamp'-heat of the win'dows, made pale faces rud'dy as they passed'. Poul'terers' and gro'cers' trades became a splendid joke'; a glorious pag'eant, with which it was next to impos'sible to believe' that such dull principles as bargain and sale' had anything to do'. The Lord May'or, in the strong-hold of the mighty Man'sion-House, gave orders to his fifty cooks and but'lers to keep Christmas as a Lord Mayor's house-hold should'; and even the little tai'lor, whom he had fined five shil'lings on the previous Mon'day for being drunk' and blood'thirsty in the streets', stirred up' to-morrow's pud'ding in his gar'ret, while his lean wife' and the ba'by sallied out to buy the beef'.

Taalkundige Opgaven.

§ 209 (blz. 134).	Opgave 1.	Blz. 142. Opgave 5.
§ 210 (blz. 134).	Opgave 2.	
§ 214 (blz. 140).	Opgave 3.	
§ 215 (blz. 140).	Opgave 4.	

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

9e BRIEF.

(LES 17 EN 18.)

17e en 18e LES.

Het bezighouden van de verstandelijke vermogens heeft op den inwendigen mensch denzelfden weldadigen invloed, dien de zon uitoefent op de natuur. Het laat aan de wolken der zwaarmoedigheid den tijd niet om zich samen te pakken, het verlicht en verwarmt, en heft den geest langzamerhand op tot eene aan de bewustheid van zijne eigene kracht geëvenredigde kalmte. (W. v. HUMBOLDT.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

1 Foggier	yet,	and	colder!]	2 Piercing,	searching,	biting
fòg″-gi-*er*	jèt	èn*d*	kool*d*″-*er*	piers″-*ing*	seu*r*tsj″-*ing*	bait″-*ing*
Mistiger	nog	en	kouder!	Doordringende,	doorzoekende,	bijtende

cold.]	If	the	good	Saint	Dunstan	had	but	nipped	3 the
kool*d*	if	dh*e*	Goe*d*	sènt	dun″-stèn	hè*d*	but	nipt	dhi
koude.	Als	de	goede	Sint	Dunstan	had	slechts	genepen	des

Evil	Spirit's	nose]	with	a	touch	of	such	weather	as	that,
ie*v*l	spir′-rits	noo*z*″	wwidh	*e*	tutsj	òv	sutsj″	wwèdh′-*er*	èz	dhèt″
Boozen	Geestes	neus	met	een	zweempje	van	zulk	weder	als	dat,

instead	of	using	4 his	familiar	weapons,]	then	indeed
in-stè*d*′	òv	joe*z*′-*ing*	hiz	fèm-mil″-jè*r*	wwèpn*z*	dhèn″	in-die*d*′
in plaats	van	te gebruiken	zijne	gemeenzame	wapenen,	dan	inderdaad

5 he	would	have	roared	to	lusty	purpose.]	6 The	owner	of
hi	wwô*d*	hè*v*	roo*r*d″	tôe	lust′-i	peu*r*″-pus	dhi	oon′-*er*	òv
hij	zoude	hebben	gebruld	tot	lustig	doeleinde.	De	eigenaar	van

one	scant	young	nose,]	7	gnawed	and	mumbled	by	the
wwun	skènt	ju*ng*	noo*z*″		nao*d*	èn*d*	mumbl*d*	bai	dh*e*
een	schrielen	jongen	neus,		afgeknaagd	en	afgeknabbeld	door	de

hungry	cold]	as	8 bones	are	gnawed	by	dogs,]	stooped
hu*ng*′-gri	kool*d*″	èz	boon*z*	a*r*	nao*d*	bai	dòg*z*″	stoept
hongerige	koude	gelijk	beenderen	worden	afgeknaagd	door	honden,	bukte

down	9 at	Scrooge's	keyhole]	10 to	regale	him	with	a
dòun	èt	skroe*d*zj′-*ez*	ki″-hool	tôe	*re*-Geel′	him	wwidh	*e*
neder	aan	Scrooge's	sleutelgat	(om) te	vergasten	hem	met	een

Christmas	carol:]	but	at	the	first	sound	of	— 11	»God	bless
kris″-mès	kèr′-rul	but	èt	dh*e*	fe*u*rst	sòun*d*	òv		gòd	blès″
Kerst-	lied;	maar	bij	het	eerste	geluid	van		God	zegene

you	merry	gentleman!	May	nothing	you	dismay!"]	Scrooge
joe	mèr′-ri	dzjèntl″-mèn	mee	nu*th*″-*ing*	joe	diz-mee″	skroe*d*zj
u	vroolijke	heer	moge	niets	u	neerslaan	Scrooge

seized	12 the	ruler]	13 with	such	energy	of	action,	that	the
sie*z*d	dh*e*	roel″-*er*	wwidh	sutsj	èn′-*er*-dzji	òv	èk″-sjun	dhèt	dh*e*
greep	de	liniaal	met	zulke	drift	van	handeling	dat	de

singer	fled	in	terror,]	leaving	the	keyhole	14 to	the	fog
si*ng*′-*er*	flè*d*	in	tèr″-ru*r*	liev′-*ing*	dh*e*	ki′-hool	tôe	dhe	fòg″
zanger	vlood	in	schrik,	latende	het	sleutelgat	aan	den	mist

and	even	more	congenial	frost.]	—	At	length	15 the
èn*d*	ie*v*n	moo*r*″	kòn-dzjien′-i-èl	frò*s*t″		èt	lè*ngth*	dhi
en	zelfs	meer	verwante	vorst.		Ten	langen (laatste)	het

hour	of	shutting	up	the	counting-house]	arrived.	With	an
òu*r*	òv	sjut′-*ting*	up″	dh*e*	kòunt′-*ing*-hòus	èr-rai*v*d″	wwidh	*en*
uur	van	sluiten	dicht	het	kantoor	kwam aan.	Met	een

ill-will 16 Scrooge dismounted from his stool,] and tacitly
il-wwil′ skroe**dz**j dis-mòunt′-**ed** fròm hi**z** stoel″ è**n**d tès′-sit-li
kwaden wil Scrooge steeg af van zijn kantoorstoel en stilzwijgend

admitted the fact 17 to the expectant clerk in the
è**d**-mit′-te**d** dh*e* fèkt tôe dh*e* èks-pèkt′-è**n**t klaa*r*k in dh*e*
erkende de daadzaak aan den in verwachting zijnden klerk in het

Tank,] who 18 instantly snuffed his candle out, and put on
tè**n**k″ hoe in′-stènt-li snuft hi**z** kè**n**dl òut″ è**n**d pôet òn″
Hok, die oogenblikkelijk snoot zijne kaars uit en zette op

his hat.] — 19 »You'll want all day to-morrow, I
hi**z** hèt″ joel wwònt aol dee″ tôe-mòr″-roo ai
zijnen hoed. Gij zult behoeven geheel (den) dag morgen ik

suppose?"] said Scrooge. — 20 »If quite convenient, Sir."] —
sup-poo**z**″ sè**d** skroe**dz**j if kwwait kòn-**v**ien″-i-è**n**t se**u**r
vooronderstel? zeide Scrooge. Als geheel gelegen-komend mijnheer.

»It's not convenient," said Scrooge, »and it's not fair. If I
its nòt″ kòn-**v**ien′-i-è**n**t sè**d** skroe**dz**j è**n**d its nòt feer″ if ai
Het is niet gelegen-komend, zeide Scrooge, en het is niet mooi. Als ik

was to stop half-a-crown for it, you'd think yourself
wwò**z** tôe stòp haaf-*e*-kroun″ fò*r* it joe**d** *th*ink ju*r*-sèlf″
was te inhouden half eene kroon voor het, gij zoudt denken u

21 ill-used,] I'll be bound?" — The clerk smiled faintly. —
il-joe**zd**″ ail bi zijn bòund″ dh*e* klaa*r*k smail**d** feent″-li
verongelijkt, ik wil gebonden. De klerk glimlachte flauwtjes.

»And yet," said Scrooge, »you don't think me ill-used,
è**n**d jèt″ sè**d** skroe**dz**j joe doont *th*ink mi″ il-joe**zd**″
En toch, zeide Scrooge, gij doet niet denken mij verongelijkt,

when I pay 22 a day's wages for no work."] — The
wwèn ai pee *e* dee**z** wweed**z**j″-*e***z** fò*r* noo ww**eu**rk″ dh*e*
wanneer ik betaal eens dags loon voor geen werk. De

clerk observed that it was 23 only once a year.] — »A
klaa*r*k ò**b**-**zeu**r**vd**′ dhèt it wwò**z** oon′-li wwuns″ *e* jie*r* *e*
klerk deed opmerken dat het was slechts eens in het jaar. Eene

poor excuse for 24 picking a man's pocket every
poe*r* èks-kjoes″ fò*r* pik′-*ing* *e* mè**n**z pòk′-*et* è**v**′-*er*-i
armzalige verontschuldiging voor rollende eens mans zak iederen

twenty-fifth of December!"] said Scrooge, buttoning his great-
twwèn′-ti-fif*th*″ ò**v** di-sèm″-b*er* sè**d** skroe**dz**j but′-tun-*ing* hi**z** greet″-
vijf-en-twintigsten van December zeide Scrooge dichtknoopende zijne over-

coat 25 to the chin.] »But I suppose you must have 26 the
koot tôe dh*e* tsjin″ but ai sup-poo**z**″ joe must hè**v** dh*e*
jas tot de kin. Maar ik vooronderstel gij moet hebben den

whole day.] Be here 27 all the earlier next morning!"] —
hool dee″ bi hie*r* aol dhi **eu**r″-li-*er* nèkst mò*r*n″-*ing*
geheelen dag. Wees hier al het vroegere (den) volgenden morgen.

The clerk promised that he would; and Scrooge walked out
dh*e* klaa*r*k pròm′-i**zd** dhèt hi wwô**d**″ è**n**d skroe**dz**j wwaokt òut″
De klerk beloofde dat hij zou; en Scrooge ging uit

with a growl. The office was closed 28 in a twinkling,]
wwidh *e* grôul″ dhi òf′-fis wwò**z** kloo**zd** in *e* twwink″-li*ng*
met een gebrom. Het kantoor was gesloten in een ommezien,

and	the	clerk,	with	29	the	long	ends	of	his	white	comforter]
ènd	dhe	klaa*r*k″	wwidh		dhe	lò*ng*	èndz	òv	hiz	wwait	kum″-fu*r*t-*er*
en	de	klerk,	met		de	lange	einden	van	zijne	witte	boeffante

dangling	below	his	waist	(for	he	boasted	no	great-coat),
dèng′-gli*ng*	be-loo′	hiz	wweest″	fò*r*	hi	boost′-e*d*	noo	Greet″-koot
bungelende	onder	zijn	middel	(want	hij	praalde (met)	geen	overjas)

30	went	down	a	slide]	on	Cornhill,	31	at	the	end	of	a	lane
	wwènt	dòun	*e*	slaid	òn	kò*r*n″-hil		èt	dhi	ènd	òv	*e*	leen
	ging	af	eene	glijbaan	op	Cornhill		aan	het	einde	van	eene	laan

of	boys,]	32	twenty	times,]	33	in	honour	of	its	being
òv	bòiz″		twwèn″-ti	taimz		in	òn′-u*r*	òv	its	bi′-i*ng*
van	knapen		twintig	maal		in	eere	van	deszelfs	zijnde

Christmas-eve,]	and	then	ran	34	home	to	Camden	Town]	as
kris″-mès-ie*v*′	ènd	dhèn	rèn		hoom″	tôe	kèm′-den	tòun″	èz
Kerstmis-vooravond	en	toen	rende		huiswaarts	naar	Camden	Stad	zoo

hard	as	he	could	pelt,	35	to	play	at	blindman's-buff.]
haa*r*d	èz	hi	kôed	pèlt″		tôe	plee	èt	blaind″-mènz buf
hard	als	hij	kon	slaan,		(om) te	spelen	aan	blindemans slag.

(4e Oefen.)

B. Hollandsche Vertaling.

Mistiger nog en kouder! Scherpe, doordringende, vinnige koude! Als de goede Sint Dunstan den neus van den Booze slechts genepen had met een proefje van zulk weder als dit, in plaats (zich daartoe te bedienen van) zijne gewone wapenen [1]), dan zou hij stellig gebruld hebben (dat het een lust was om te hooren). De eigenaar van een schrielen jongen neus, die afgeknabbeld en afgekloven was door de (felle) koude, zoo (schoon) als beenderen afgekloven worden door honden, (hurkte) neder aan Scrooge's sleutelgat, om hem te vergasten (op) een Kerstlied; maar bij de eerste (tonen) van

„God zegene u, mijn blijde heer!
Dat niets uw vreugde stoor!"

greep Scrooge de liniaal met (zooveel drift), dat de zanger verschrikt (het hazenpad koos), (en) het sleutelgat (overliet) aan den mist en (aan) de (waarlijk nog meer medelijden hebbende) koude. Eindelijk kwam het uur om het kantoor te sluiten. (Tegen wil en dank) klom Scrooge van zijn kantoorstoel af, en erkende stilzwijgend het feit aan den (daarop wachtenden) klerk in het Hok, die oogenblikkelijk zijne kaars uitsnoot en zijn hoed opzette. — „Gij zult morgen (zekerlijk den geheelen dag willen hebben, denk ik)?" zeide Scrooge. — „(Als het u schikt), mijnheer!" — „(Schikken doet het mij niet)," zeide Scrooge, „en het is (ook) niet (zooals behoort). Als ik u eene halve kroon [2]) er voor kortte, zoudt gij u (zeer erg) verongelijkt achten, (dat weet ik zeker)." — De klerk glimlachte (half). — „En toch," zeide Scrooge, „acht gij *mij* niet verongelijkt, wanneer ik (een dag) loon betaal (waarvoor ik niets gedaan krijg)." — De klerk deed opmerken, dat het slechts éénsgebeurde (in) een (geheel) jaar. — „Eene magere verontschuldiging voor (eene handelwijze, die bij mij gelijk staat met) elken vijf-en-twintigsten December iemands zak te rollen!" zeide Scrooge, zijne overjas dichtknoopende tot (aan) de kin. „Maar ik (zie wel, dat) gij den geheelen dag hebben moet. (Kom dus zooveel te vroeger) den volgenden morgen!" — De klerk beloofde, dat hij (dat doen) zou; en Scrooge (ging brommend de deur uit). Het kantoor was in een ommezien gesloten, en de klerk, met de lange einden van zijne witte boeffante [3]) (afhangende tot) beneden zijn middel (want hij

[1]) Eene gloeiende nijptang, waarmede Dunstan, volgens de legende, den Duivel, die hem gedurig in verzoeking kwam brengen, eindelijk bij den neus pakte, na welk bedrijf de booze geest den goeden heilige voortaan met rust liet.

[2]) *a crown* = 5 *shillings; half-a-crown*, ook (zonder - -) *half a crown* = *two shillings sixpence* = *f* 1,50 (een daalder).

[3]) Kleedingstukken hebben menigmaal zonderlinge namen; zoo heet een op de borst gedragen konijnevel: *bosom friend* (buz′-um frènd), boezemvriend.

banjerde niet met eene overjas), ging (omdat het Kerst-avond was) op Cornhill [4]) achter eene lange rij knapen (wel) twintigmaal eene glijbaan af, en (spoedde zich) toen naar Camden Town [5]), zoo hard als hij loopen [6]) kon naar huis, om blindemannetje te spelen.

[4]) Een der hoofdstraten in de *City*, zeer steil.
[5]) Eene buitenwijk van Londen, zeer ver van de *City* af.
[6]) *to pelt*, slaan, namelijk het plaveisel slaan met de voetzolen.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 209 (blz. 134):

1. Charles the Fifth was born on the twenty-fourth of February in the year fifteen hundred. — 2. Joseph the Second was born on the thirteenth of March in the year seventeen hundred and forty-one. — 3. Shakspeare was born on the twenty-third of April in the year fifteen hundred and sixty-four. — 4. Schiller died on the ninth of May, in the year eighteen hundred and five; he was forty-six years old, when he died. — 5. Charles the Twelfth was born on the twenty-seventh of June, in the year sixteen hundred and eighty-two. — 6. Scrooge's first clerk stopped me in the street, to say, he was afraid that something had occurred in Scrooge's office. — 7. He died in the seventh year after his partner. — 8. The register of Marley's burial was signed on Tuesday, the fourth day of November. — 9. Christmas Eve is on the twenty-fourth of December, and Christmas day is on the twenty-fifth of December. — 10. My uncle married on the eighth of July. — 11. Marley was buried on the twenty-seventh of December. — 12. We had a quarrel on Wednesday, the third of January, and were friends again on Thursday, the fourth of January.

Opgave 2 van § 210 (blz. 135):

1. How can you be angry at such a merry time as Christmas? — 2. This is my uncle's house, and that is mine. — 3. This beggar implored me to bestow a trifle. — 4. This merry voice is my nephew's, and that grating voice is Scrooge's. — 5. Those children wish you a good morning; why do you not return their greetings? — 6. I lived in the same house with you, and did never see you. — 7. Those children inquired of me the way to your counting-house. — 8. That clergyman is the only person in the world, who is my friend. — 9. That child is not fond of you, because you never speak kindly to it. — 10. Are these your last words? — 11. Those people talk of merry Christmas, and have no money to pay their bills. — 12. Such people I must call fools. — 13. Scrooge is the same now, as he was when his partner lived.

Opgave 3 van § 214 (blz. 140):

1. I hear a child's cheerful voice. — 2. This clerk's place is not good. — 3. The dog's tail wagged when his master said, my good dog. — 4. The gentleman came down over the horse's head. — 5. Where have you put the boys' books? — 6. The passengers' papers had been left in the carriage. — 7. I am perfectly convinced that those men's purposes are bad. — 8. I do not know those gentlemen's names. — 9. I had felt that the poor old man's hand was cold. — 10. I saw him at the Union workhouse's door. — 11. The children were glad to hear a friend and father's voice. — 12. Mr. Marley's carriage is at the door. — 13. I did not find him in this journey of mine. — 14. It is my right and not the parliament's. — 15. I returned to my uncle's. — 16. You will get the money for your bill at my father's.

Opgave 4 van § 215 (blz. 140):

1. The crowd were in the court, repeating that they must have money. — 2. A body of gentlemen raise a sum. — 3. Cattle are very necessary to us because they give us meat. — 4. The clergy endeavour to get some money for their purposes. — 5. The company were really in a Christmas humour. — 6. The only thing in the world I can wish for this couple is, that they may always be happy. — 7. The family gather in the next room; they are in a good humour. — 8. Will you buy any fish? They are very good. — 9. The army suffer from the heat. — 10. Five and twenty thousand foot are in the town, and four thousand horse are in the country. — 11. Mankind are fond of living in families. — 12. The mob ask in the street for meat and drink. — 13. The nation wish to rejoice in their abundance. — 14. A great number of clerks work for the rich grocer. — 15. Are your new pair of spurs silver or iron? — 16. Part of these people go with their master. — 17. The race of this lord boast of their ancestors. — 18. We have eight rooms in our house, in three of them there are gas-pipes, and the rest are lighted with lamps. — 19. All the world know that the sale begins to-morrow.

Opgave 5, blz. 142 (vergelijk § 155, blz. 85).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
become	became		
can, cannot, can't	could, couldn't		
choose	chose		
drink		drunk	
		felt	
	froze	frozen	frost
give	gave		
leave	left	left	
	ran		
			sale
	struck	struck	
understand		understood	
	withdrew		

Les 15 (blz. 136). Gesprekken.

17. Waar (hebt) gij uw horloge gekocht? — Het gaat niet goed; het (loopt) te hard (te langzaam). — Het (gaat) elken dag tien minuten voor (na). — Zet het (gelijk) naar de klok. — De klok is van zelf stil blijven staan. — Is zij afgeloopen? — Zij is opgewonden. — (Er) moet iets (aan) gebroken zijn. — Laat ons naar den horlogemaker gaan. — De veer is gebroken. — Gij moet mijn horloge schoonmaken en reguleeren, en (zetten) het naar den zonnewijzer. — Ik moet het uit elkander nemen. — Dit gouden horloge heeft (een) uitmuntend werk. — Wilt gij het mij (te probeeren geven)? — Hoe lang staat gij (voor) dit horloge in? — Dit horloge met seconden-wijzer, wijst ook (den dag) van de maand aan. — Deze sleutel past niet (op) mijn horloge.

Les 16 (blz. 143). Gesprekken.

18. Waar is het spoorweg-station? — Er (rijdt) een omnibus (op). (Die) houdt stil (voor) de deur, om reizigers op te nemen. — De eerste trein naar Brighton (zal op het oogenblik) vertrekken. — Waar is het plaatsbriefjes-bureau, het goederen-kantoor, de wachtkamer? — Twee tweedeklasse [briefjes] naar Brighton! — De vrachtprijzen zijn matig (gesteld). — De rijtuigen zijn niet zoo gemakkelijk als in Duitschland. — Hebt gij een bewijs bekomen voor uw bagage? — (Die moet) eerst gewogen worden. — Deze kleine dingen zal ik (bij) mij (houden) in den wagen. — Ik zal ze onder de (bank) zetten. — De spoorweg-maatschappij is (er) niet aansprakelijk voor [hen]. — Wij hebben onze plaatsen in dezelfde coupé. — Hoe ver gaat gij met ons (mee)? — Ik ga naar D., dat aan den zijtak van den Grooten Wester Spoorweg (ligt). — Zit gij bij voorkeur met uwen rug naar de machine, of niet, mijnheer? — Zoudt gij misschien met mij (van plaats willen verwisselen)? — (Hoe laat) vertrekt de trein naar R.? — Ik (heb) hem juist zien afrijden. — (Wees zoo goed en) laat mij uw (briefje van de vertrekuren) (even) zien. — De trein, die om acht uren afrijdt, gaat (door) zonder (ergens) stil te houden. — Ze rijden zeer precies (op hun tijd) af. — De locomotief is reeds aan (den trein) gehecht. — (Dit is het derde gelui reeds). — De machine fluit; de trein (komt in beweging). — De conducteur vraagt naar de plaatsbriefjes. — Als gij den wagen (uitgaat), moet gij (uw) briefje afgeven. — Houd het (bij de hand) voor den conducteur. — (Maak het portier niet open). — Leun niet uit het raam. — Rooken is verboden in de eersteklasse-rijtuigen). — Ze (rijden) niet zeer hard, maar zooveel te veiliger. — Waarom houdt de trein stil? — Het is een tusschen-station (hier). — Wij houden hier tien minuten stil. — Dat is de plaats, waar wij den goederentrein ontmoeten (die) uit S. (komt). — Waar is de (gelag)kamer? — (Kan men hier iets krijgen)? — Ik had geen tijd om iets te nemen. — Tel de (wagens) van den goederentrein. — De machine neemt water in. — Te N. verwisselen wij (van) rijtuigen. — Het passagiersgoed wordt overgeladen. — De trein is een weinig over zijn tijd. — Ze laten den stoom uit. — Wij (zijn) reeds (binnen) het station. — Waar moet ik gaan om mijne bagage te krijgen? — Wilt gij (geen) vigilante nemen? — Ik zal loopen; het logement is niet ver van het station. — Geef uw bagagebewijs aan een (spoorwegman). — Is het behoorlijk gemerkt? — Maar (ik moet er staat op kunnen maken); breng het van avond in mijn logement. — De commissionairs en kruiers (hebben ieder hun nommer). — Ze zijn zeer beleefd en oplettend.

(6e Oefen.) D. Spraakkunst.

[§ **217**.] Wij verzoeken de beoefenaars dringend, § 111 (blz. 58) en § 174 (blz. 100) nauwlettend te herhalen, en zich goed in het geheugen terug te brengen wat wij daar gezegd hebben over bedrijvende werkwoorden, voorwerp en persoonlijke voornaamwoorden. Ze zullen zien, dat het voorwerp der daar besprokene bedrijvende werkwoorden een ander ding of een andere persoon was dan het onderwerp; met andere woorden: dat het voorwerp en het onderwerp twee verschillende dingen of personen waren.

Beschouwen wij nu de volgende volzinnen:

1. *The clerk tried* to warm himself *at the candle* (Les 8).
2. *He had so* heated himself (Les 9 en 10).

3. *You'd* think yourself *ill-used* (Les 17 en 18).

In volzin 1 tracht de klerk te verwarmen, en de klerk wil verwarmd zijn. In volzin 2 heeft „hij" verhit, en dezelfde „hij" is verhit geworden. In volzin 3 heet het: „Gij" acht u verongelijkt en „gij" wordt voor verongelijkt gehouden. In alle drie die zinnen bevinden wij dus, dat het voorwerp dezelfde persoon is als het onderwerp, dat de van het onderwerp uitgaande werking op het onderwerp zelf teruggebracht wordt en daarop wederkeert.

Bedrijvende werkwoorden, welker voorwerp een en hetzelfde is als het onderwerp, heeten wederkeerige werkwoorden, *reflective* (re-flèkt'-iw) *verbs*. Het voorwerp der wederkeerige werkwoorden, altijd gelijk zijnde aan het in denzelfden volzin staande onderwerp, wordt daarom altijd uitgedrukt door een voornaamwoord.

De Hollandsche taal bedient zich voor de voorwerpen der wederkeerige werkwoorden van de persoonlijke voornaamwoorden, en heeft alleen voor den derden persoon een bijzonder wederkeerig voornaamwoord, „zich". De Engelsche taal daarentegen heeft voor iederen persoon een bijzonder wederkeerig voornaamwoord, *reflective pronoun*. De Engelsche wederkeerige voornaamwoorden zijn:

		Enkelvoud.	Meervoud.
1e persoon.		*myself* (mi-sèlf').	*ourselves.* (òu*r*-sèl**vz**').
2e persoon.		*thyself* (dhai-sèlf').	*yourselves* (ju*r*-sèl**vz**').
3e pers.	mann.	*himself* (him-sèlf').	*themselves* (dhèm-sèl**vz**').
	vr.:	*herself* (he*r*-sèlf').	
	onz.	*itself* (it-sèlf').	

Spreekt men één persoon met *you* aan, dan is het wederkeerig voornaamwoord daarvoor *yourself* (ju*r*-sèlf'). Noemt één persoon zich zelven *we* (zooals b. v. vorsten doen, en schrijvers), dan gebruikt men het wederkeerig voornaamwoord *ourself* (òu*r*-sèlf'). Ook voor het onbepaalde persoonlijk onderwerp *one*, men, bestaat er een bijzonder wederkeerig voornaamwoord, *one's-self* (wwun**z**-sèlf').

Het woord *self* is een zelfst. nw., welks meervoud *selves* is. Dit zelfst. nw. wordt met het bezittelijk voornaamwoord van den eersten en tweeden persoon, met den tweeden naamvalsvorm van het onbepaalde *one*, en overigens met den vierden naamvalsvorm van den derden persoon verbonden, om het wederkeerig voornaamwoord te vormen (§ 174, blz. 100). Doorgaans blijft dat *self* in het Hollandsch onvertaald; doch ligt bepaaldelijk de klemtoon daarop, dan wordt het in het Hollandsch uitgedrukt door „zelf".

Opgave 1. Vertaal:

1. De geestelijke wendde zich tot [*to*] de menschen, die voor de kerkdeur verzameld waren. — 2. Kan ik wenschen eene familie te verlaten, waarin ik mij zoo gelukkig gevoel [*find*]? — 3. Hongerig als wij waren, was het zeer aangenaam [*pleasant*] voor ons, ons te vergasten op [*with*] een goed stuk rundvleesch. — 4. De arme kinderen mogen zich beschouwen als [behoorende] tot mijn huisgezin (te behooren). — 5. Geef ons u, opdat wij den Vader en den Zoon mogen zien door [*by*] u. — 6. Ken u zelven. — 7. De oude vrouw vervoegde [*presented*] zich bij [*to*] den Lord Mayor. — 8. Mijn waarde vriend, gij behoeft [*to want*] u niet te verontschuldigen. — 9. Begeeft [*to take*] u naar [*to*] uwe kamers.

[§ **218.**] *Scrooge resumed his labours with an improved opinion* **of** *himself* (Les 15). *He carried his own low temperature always about* **with** him (met zich, Les 6).

Achter voorzetsels staat het wederkeerig voornaamwoord alleen dan, wanneer het gebruik van het persoonlijk voornaamwoord eene onduidelijkheid teweegbrengen zou.

Heette het in den eersten volzin: *with an improved opinion* of him, dan kon dat *him* ook op iemand anders dan *Scrooge* slaan, *Scrooge* kon dan een beteren dunk hebben van een ander. Daarentegen is het volslagen onmogelijk, uit den tweeden volzin te begrijpen, dat hij zijne eigene koude omdroeg met een ander.

Opgave 2. Vertaal:

1. Kies uwe vrienden voor u zelven. — 2. Zou ik tegen mij zelven spreken? — 3. De deur voor zich te openen was hun geheel onmogelijk. — 4. Toen ik in de kamer kwam, keek ik om mij (heen), want ik was bang. — 5. Hij ziet om zich (heen) naar [*for*] eenen vriend (om) hem te helpen. — 6. Jonge lieden moeten niet denken (dat) zij zooveel tijd vóór zich hebben, dat zij dien [*it*] verliezen kunnen [*may*] in ijdele [*idle*] vermaken. — 7. Brengt gij uwe kinderen met u (mede)?

[§ **219.**] *I might have been inclined* myself (Les 3).

Hier is *myself* gebruikt om het voorafgaande *I* te versterken, om daaraan meer nadruk te geven, juist zooals wij dat doen met het Hollandsche „zelf".

Opgave 3. Vertaal:

1. [5]Het is beter, [2]denk [1]ik, dat ik zelf naar het bureau ga. — 2. Zijn neef had meer geld, dan hij zelf had. — 3. De

jonge lord zelf leidde zijnen vriend. — 4. Gij weet (het), mijn oom is (de) milddadigheid [*onzijdig*] zelve. — 5. Des kleedermakers vrouw zelve had ik zeer dikwijls gezien. — 6. Gij weet zelf, dat de kok geen vriend van u is.

[§ **220**.] *They could* boast (zich beroemen) *of the advantage* (Les 7).

Abundance rejoices (verheugt zich) (Les 15).

The fog and darkness thickened (verdikten zich) *so* (Les 16).

Turning (zich wendende) *to his nephew* (Les 12).

I'll retire (mij terugtrekken) *to Bedlam* (Les 14).

Uit het Hollandsch, dat in bovenstaande volzinnen achter de werkwoorden gevoegd is, zal men zien, dat er in het Hollandsch dikwijls wederkeerige werkwoorden gebezigd worden, waar de Engelschman zich bedient van een onzijdig werkwoord (§ 111 A., blz. 58).

Nu kunnen wij ook de juiste opheldering geven over den volzin: I don't *make merry myself* (Les 15). *To make merry* beteekent reeds: „Zich" vroolijk maken. *Myself* is hier dus als versterking van *I* bijgevoegd, en niet als voorwerp van *make merry*.

Het werkwoord *to boast*, in den eersten der bovenstaande volzinnen onzijdig in een wederkeerigen zin gebezigd, is in dit voorbeeld: *He boasted no great-coat* (Les 17 en 18) bedrijvend, doordien de werking op *great-coat* als voorwerp overgaat, doch ook hier in den wederkeerigen zin: *He boasted* (hij beroemde zich op); het wordt in het Hollandsch echter met een onzijdig werkwoord vertaald (hij baarjerde, hij praalde).

Opgave 4. Vertaal:

1. Gij moet (u) buigen voor [*to*] den wil Gods. — 2. Zelfs vrienden moeten scheiden. — 3. Vele lieden, die in de wegen Gods wenschen te wandelen (trekken zich terug) van [*from*] de wereld. — 4. Wanneer een vader terug komt van eene lange reis, verheugen (zich) zijne kinderen. — 5. Wendt u (af) van uwe slechte [*evil*] wegen; want waarom wilt gij sterven? — 6. Hij was zoo koud, dat zijne lippen veranderden [*to turn*] van [*from*] rood in [*to*] blauw. — 7. Toen het boek uit [*out of*] hare hand viel, bukte [*to stoop*] haar zoon om het op te rapen [*to pick up*].

twenty times (Les 17 en 18); once (Les 7).

[§ **221**.] Bij de telwoorden, die wij in § 209, D. (blz. 134) hebben leeren kennen, komen hier nog andere.

Om uit te drukken, hoe dikwijls eene handeling herhaald, hoeveel keeren iets geschied is, plaatst men het telwoord van hoeveelheid vóór het zelfst. nw. *time*, meervoud *times* (woordelijk: tijd, tijden). De beide woorden, dus vereenigd, vormen eene bijwoordelijke zegswijze. Daarbij heeft men voor de drie eerste telwoorden de bijwoorden: *once* (blz. 65 en 73); *twice* (twwais), tweemaal; *thrice* (*th*rais), driemaal.

Opgave 5. Vertaal:

1. Meer dan eens vroeg hij mij den naam van mijnen vriend. — 2. Wat ééns gedaan kan worden, kan (ook) tweemaal gedaan worden. — 3. Zij waren driemaal *) (zoo sterk als) [sterker dan] wij. — 4. Driemaal *) drie (is) [zijn] negen. — 5. Driemaal *) driemaal [bijwoord] is negenmaal. — 6. Al [*If*] [2]wildet [1]gij hem tienmaal het geld geven, hij zou het niet nemen. — 7. O dag, driemaal [bijwoord] en viermaal gelukkig!

*) Vertaal dit niet met het bijwoord, maar met de bijwoordelijke zegswijze.

half-a-crown (Les 17 en 18). the hours and quarters (Les 16).

[§ **222**.] A. „Een half" heet: *a half*, of *one half*. De noemers der overige breuken worden door de rangschikkende telwoorden uitgedrukt, terwijl voor de tellers der breuken de telwoorden van hoeveelheid worden gebezigd. In plaats van *fourth* wordt in ettelijke, bijzonder dikwijls in het dagelijksch leven voorkomende verbindingen het woord *quarter* gebezigd. Is de teller grooter dan 1, dan neemt het rangschikkend telwoord van den noemer de *s* van den meervoudsvorm aan. Het meervoud van *half* is *halves* (haa**vz**).

B. Het meervoud *sixths* is misschien van alle Engelsche woorden het moeielijkste voor de uitspraak. Om zich door oefening de juiste uitspraak siks*ths* eigen te maken, houde men zich streng aan de voorschriften, die wij in § 29 (blz. 10) en § 31 (blz. 11) hebben gegeven betreffende de uitspraak der letterteekens *s* en *th*. Na de *k* van „sik" spreekt men, met den tip der tong achter de bovenrij tanden de *s* uit, brengt dan den tip der tong tusschen de twee rijën tanden om de *th* uit te spreken, waarna de tip der tong terugkeert achter de rij boventanden, ten einde de sluit-*s* uit te spreken. Dat dit alles zeer schielijk, als in een oogwenk, geschieden moet, behoeft wel nauwelijks gezegd, en juist in dat schielijke ligt de groote moeielijkheid.

C. Over het gebruik van *half* en *quarter*, om de uren aan te duiden, zie blz. 29 en 40.

D. Over de plaatsing van het lid-

woord bij *half* zullen wij in de volgende paragraaf het noodige zeggen.

E. Bij gemengde getallen (samengesteld uit heele getallen en breuken) staat het zelfst. naamw., dat aan het getal eene benaming geeft, achter het heele getal.

Opgave 6. Vertaal:

1. Eene halve kroon is twee en een halven shilling. — 2. Ik heb u nog (de helft van) [uw halve] loon te betalen. — 3. Zes maanden zijn een half jaar. — 4. De eerste dag van elke drie maanden wordt kwartaals-dag [*quarter-day*] genoemd. — 5. Op den 31sten Augustus zijn twee derden van het jaar om [*over*]. 6. Hij sloot zijn kantoor [een, *a*] kwartier voor [*to*] zevenen des avonds, en opende het weder om half negen (den) volgenden morgen. — 7. Vijf zesden en een achtste en een vier-en-twintigste maken een geheel. — 8. Wij hadden eene klok, die de (heele en halve uren) [uren en halven] sloeg. — 9. Hij kende [2]drie vierden van het geheele tooneelstuk [1]van buiten [*by heart*].

[§ **223.**] *all the* good days (Les 8);
*half-a-*crown (Les 17 en 18);
quite a powerful speaker (Les 12);
such a world (Les 11);
such and such a place (Les 7).

Terwijl wij het lidwoord, in de talrijke gevallen waarin wij het tot dusverre reeds ontmoet hebben, bijna altijd hebben aangetroffen vóór het als attribuut een zelfstandig naamwoord vergezellende bijvoeglijk naamwoord, bijvoeglijk voornaamwoord of telwoord, staat het in de hierboven gegevene voorbeelden tusschen dat attribuut en het zelfst. nw.

A. Het lidwoord of het (zonder het lidwoord staande) bezittelijk en aanwijzend voornaamwoord staat niet vóór, maar achter de volgende, een aantals-begrip uitdrukkende, voornaamwoorden:

all, *both*, *many* (menig), *half*, *double* (dubbl, dubbel), *treble* (trèbl, drievoudig).

De drie laatstgenoemde woorden kunnen ook achter het lidwoord staan, wanneer in het door hen uitgedrukt wordende getals-begrip niet het lidwoord mede opgesloten moet liggen. Zoo b. v. heet *half a crown* (of, gelijk het ook wel geschreven wordt, *half-a-crown*) de helft van eene geldswaarde, die *crown*, kroon, genoemd wordt, om het even of die geldswaarde in één stuk, dan wel in verscheidene stukken, betaald wordt; *a half crown* daarentegen is één stuk geld, dat de waarde vertegenwoordigt van eene halve kroon. Men zegt *double the money*, omdat de geldsom, die bedoeld wordt met de uitdrukking *the money*, verdubbeld wordt gedacht; maar men zegt *a double blessing*, omdat niet *a blessing*, een zegen, maar het gansche begrip *blessing* dubbel, dat wil zeggen in tweevoudige mate gedacht wordt.

B. Dezelfde woordvoeging heeft plaats achter het bijwoord *quite* en het aanwijzend voornaamw. *such*.

C. Het bij een zelfst. nw. als attribuut staande bijvoeglijk nw. komt vóór het onbepalend lidwoord te staan, wanneer het vergezeld gaat van een der volgende bijwoorden:

as, *how*, *so*, *too*, *however* (hòu-èv'-*er*), echter, hoe(zeer ook)immer.

Zoo ook wordt de van *no* vergezeld gaande vergelijkende (of, gelijk het in 't Holl. heet vergrootende) trap (§ 178, blz. 101) vóór het onbepalend lidwoord gezet, b. v.

as great a man; *how large a* room; *so dark a* night; *too old a* hat; *however biting a* cold; *no kinder a* heart.

Opgave 7. Vertaal:

1. Ik had den dubbelen afstand kunnen loopen (§ 187, blz. 107). — 2. (In het eerste) [Vóór een] half uur [2]zal [4]het [5]voor] [6]hen [4]onmogelijk [3]zijn [8]ons [9]in den mist [7]te zien. — 3. Wij hebben een goed half uur en meer. — 4. [De Onze is eene even goede familie] (Onze familie is even goed) als de uwe. — 5. Hebt gij geestkracht genoeg (om) een zoo groot werk ten uitvoer te brengen [*to carry out*]? — 6. De wereld moet zulk een boek niet verliezen. — 7. Zij is eene veel te goede echtgenoote (om) hem te verlaten. — 8. Heeft de klerk al die brieven gekopiëerd? (Menigeen) [menig een man] kent de wereld niet, waarin hij leeft. — 9. Zij sprak slechts weinig den ganschen weg (over).

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

[§ **224.**]

God *bless you merry gentleman!*
May *nothing you dismay!*

De aanvangswoorden van elk dezer beide uit het kerstlied aangehaalde regels zijn met eene groote aanvangsletter geschreven.

In verzen wordt in het Engelsch, even als in het Hollandsch, iedere nieuwe regel aangevangen met eene groote letter.

Dit ter aanvulling van hetgeen wij over de groote aanvangsletters reeds gezegd hebben in § 64 en 66 (blz. 23), § 80 (blz. 36), § 107 (blz. 55), § 128 (blz. 61), § 195 (blz. 109), § 211 en 212 (blz. 135).

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank *i*, als in het Holl. woord „pil", zijnde de regelmatige klank der korte **i** (§ 10, blz. 4).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Vervolg en Slot.)

disk	(disk)	werpschijf.
frisk	(frisk)	huppelen.
risk	(risk)	wagen; risico.
whisk	(wwisk)	schrobben.
**misle*	(mizl)	stofregen.
schism	(sizm)	scheuring.
crisp	(krisp)	kroezig.
lisp	(lisp)	lispelen.
wisp	(wwisp)	bundel.
fist	(fist)	vuist.
grist	(Grist)	graan (ter maling).
hist	(hist)	st! suut!
list	(list)	lijst.
mist	(mist)	mist.
twist	(twwist)	twijnen; draaien.
whist	(wwist)	stil.
wrist	(rist)	polsgewricht.
**christen*	(krisn)	doopen.
**glisten*	(Glisn)	glinsteren.
**listen*	(lisn)	luisteren.
**bristle*	(brisl)	borstel.
**thistle*	(*th*isl)	distel.
**whistle*	(wwisl)	fluiten.
itch	(itsj)	jeuk.
bitch	(bitsj)	teef.
ditch	(ditsj)	gracht.
flitch	(flitsj)	(eene) zij spek.
pitch	(pitsj)	pek.
stitch	(stitsj)	steek.
switch	(swwitsj)	excentriek (op spoorwegen).
twitch	(twwitsj)	ineenkrimpen.
witch	(wwitsj)	heks.
**little*	(litl)	klein.
**skittle*	(skitl)	kegel.
**spittle*	(spitl)	speeksel.
**tittle*	(titl)	tittel, puntje.
**whittle*	(wwitl)	mesje.
**mittens*	(mitnz)	want (handschoen).
Fitz	(fits)	zoon (in namen).
**drivel*	(drivl)	kwijl.
**shrivel*	(sjrivl)	rimpelen.
**snivel*	(snivl)	snuffelen.
**swivel*	(swwivl)	wervel.
**driven*	(drivn)	gedreven.
**given*	(Givn)	gegeven.
**riven*	(rivn)	gereten.
**striven*	(strivn)	gestreefd.
sixth	(siks*th*)	zesde.
**drizzle*	(drizl)	motteren.
**frizzle*	(frizl)	friseeren.
**grizzle*	(Grizl)	grauw.
**mizzen*	(mizn)	bezaanzeil.
sieve	(siv)	zeef.

(*) In verzen tweelettergrepig (§ 68, blz. 24).

build	(bild)	bouwen.
guild	(Gild)	gilde.
built	(bilt)	gebouwd.
guilt	(Gilt)	schuld.
cuisse (cuish)	(kwwis)	dijstuk.
pyx	(piks)	monstrans.
hymn	(him)	hymne.
lymph	(limf)	lymphe.
nymph	(nimf)	nimf.
lynch	(lintsj)	zonder vorm van proces ter dood brengen.
lynx	(links)	losch.
cyst	(sist)	etterzak.
been	(bin)	geweest.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank ò, den regelmatigen korten klank van het Engelsche letterteeken **o** (§ 11, blz. 5).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

Bob	(bòb)	Robert.
cob	(kòb)	kop, knop.
fob	(fòb)	horloge-zakje.
job	(dzjòb)	karweitje.
knob	(nòb)	knop.
lob	(lòb)	lobbes.
mob	(mòb)	gepeupel.
sob	(sòb)	snikken.
throb	(*th*ròb)	hijgen.
block	(blòk)	blok.
clock	(klòk)	klok.
cock	(kòk)	haan.
dock	(dòk)	dok.
flock	(flòk)	kudde.
frock	(fròk)	pij.
hock	(hòk)	Hochheimer.
knock	(nòk)	kloppen.
lock	(lòk)	slot; sluiten.
mock	(mòk)	spotten.
rock	(ròk)	rots; wiegen.
sock	(sòk)	sok.
shock	(sjòk)	schok.
smock	(smòk)	vrouwenhemd.
stock	(stòk)	stam.
odd	(òd)	raar.
cod	(kòd)	schelvisch.
clod	(klòd)	kluit.
God	(gòd)	God.
hod	(hòd)	kalkbak.
nod	(nòd)	knikken.
pod	(pòd)	dop, bast.
plod	(plòd)	blokken.
rod	(ròd)	roede.
sod	(sòd)	graszode.
shod	(sjòd)	beslagen (paarden).
trod	(tròd)	trad.
off	(òf)	af.
cloff	(klòf)	doorslag.
doff	(dòf)	afleggen.
scoff	(skòf)	spotten.
bog	(bòG)	moeras.
clog	(klòG)	klomp.

cog	(kòg)	bepraten.
dog	(dòg)	hond.
fog	(fòg)	mist.
flog	(flòg)	zweepen.
frog	(frògg)	kikvorsch.
gog	(gògg)	haast.
grog	(grògg)	grog.
hog	(hògg)	zwijn.
jog	(dzjògg)	stooten.
log	(lògg)	blok.
doll	(dòl)	pop.
loll	(lòl)	lui leunen.
Noll	(nòl)	verkort voor Oli-
from	(fròm)	van. [vier.
on	(òn)	op.
don	(dòn)	aandoen.
gone	(gòn)	gegaan.
yon	(jòn)	gindsch.
chop	(tsjòp)	cotelette.
cop	(kòp)	kruin.
crop	(kròp)	oogst.
drop	(dròp)	droppel.
fop	(fòp)	kwast, kwibus.
hop	(hòp)	hop; springen.
lop	(lòp)	snoeien.
pop	(pòp)	pof.
prop	(pròp)	steun, stut.
sop	(sòp)	soppen.
shop	(sjòp)	winkel.
stop	(stòp)	stuiten.
top	(tòp)	top.
boss	(bòs)	bult.
cross	(kròs)	kruis.
dross	(dròs)	metaalschuim.
gloss	(glòs)	glans.
loss	(lòs)	verlies.
moss	(mòs)	mos.
toss	(tòs)	slingeren.
blot	(blòt)	uitvlakken.
clot	(klòt)	kluit.
cot	(kòt)	kot; hut.
dot	(dòt)	spatje.
got	(gòt)	gekregen.
hot	(hòt)	heet.
jot	(dzjòt)	punt; jota.
knot	(nòt)	knoop.
lot	(lòt)	lot.
not	(nòt)	niet.
pot	(pòt)	pot.
plot	(plòt)	komplot.
rot	(ròt)	verrotten.
Scot	(skòt)	Schot.
shot	(sjòt)	geschoten.
sot	(sòt)	zot.
spot	(spòt)	plek.
trot	(tròt)	draven.
broth	(bròth)	vleeschnat.
cloth	(klòth)	laken.
froth	(fròth)	schuim.
moth	(mòth)	mot.
ox	(òks)	os.
box	(bòks)	doos, bus; boksen.
fox	(fòks)	vos.
pox	(pòks)	pokken.
**cobble*	(kòbl)	knoeien.
**hobble*	(hòbl)	hobbelen.
scobs	(skòbz)	schrapsel.
**cockswain*	(kòksn)	bootsmansmaat.
**socle*	(sòkl)	hechte grondslag.
**noddle*	(nòdl)	knikkebollen.
lodge	(lòdzj)	logeeren.
oft	(òft)	dikwijls.
loft	(lòft)	zolder.
soft	(sòft)	zacht.
**often*	(òfn)	dikwijls.
**soften*	(sòfn)	verzachten.
**boggle*	(bògl)	deinzen. [zetten.
**goggle*	(gògl)	groote oogen op-
holm	(hòlm)	rivier-eilandje.
holp	(hòlp)	hielp.
romp	(ròmp)	ravotten.
prompt	(pròmt)	prompt.
sconce	(skòns)	schans.
bond	(bònd)	schuldbrief.
fond (of)	(fònd)	verzot (op).
pond	(pònd)	vijver.
yond	(jònd)	gindsch.
**rondel*	(ròndl)	rondeel.
long	(lòng)	lang.
song	(sòng)	lied.
strong	(stròng)	sterk.
thong	(*th*òng)	riem.
throng	(*th*ròng)	gedrang.
wrong	(ròng)	verkeerd.
tongs	(tòngz)	tang.
font	(fònt)	doopvont.
bronze	(brònz)	brons.
copse	(kòps)	kreupelbosch.
cost	(kòst)	kosten.
frost	(fròst)	vorst.
lost	(lòst)	verloren.
**jostle*	(dzjòsl)	duwen.
blotch	(blòtsj)	blaar.
botch	(bòtsj)	vlek.
crotch	(kròtsj)	haak.
notch	(nòtsj)	kerf.
Scotch	(skòtsj)	Schotsch.
**bottle*	(bòtl)	flesch.
**pottle*	(pòtl)	pot, kan.
**throttle*	(*th*ròtl)	strot.
quab	(kwwòb)	kwabbe.
squab	(skwwòb)	vleezig.
swab	(swwòb)	dweil.
wad	(wwòd)	watteeren.
wan	(wwòn)	bleek.
swan	(swwòn)	zwaan.
was	(wwòz)	(hij, zij) was.
quash	(kwwòsj)	kneuzen.
squash	(skwwòsj)	verpletteren.
wash	(wwòsj)	wasschen.
squat	(skwwòt)	neerhurken.
what	(wwòt)	wat.
**squabble*	(skwwòbl)	kibbelen.
**swaddle*	(swwòdl)	zwachtelen.
**waddle*	(wwòdl)	waggelen.
**twaddle*	(twwòdl)	tatewalen.

wand	(wwònd)	staf.
want	(wwònt)	behoefte.
wasp	(wwòsp)	wesp.
wast	(wwòst)	(gij) waart.
watch	(wwòtsj)	wacht; horloge.
wattle	(wwòtl)	baard (van een
cough	(kòf)	kuch. [visch).
trough	(tròf)	trog.
hough	(hòk)	knie-pees.
lough	(lòk)	meer (in Schotland).
shough	(sjòk)	poedelhond.

Eénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank *u*, als in het Holl. woord „prul", zijnde de regelmatige klank van het Engelsche letterteeken **u** (§ 15, blz. 6).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

club	(klu**b**)	knuppel.
cub	(ku**b**)	jong, welp.
dub	(du**b**)	tot ridder slaan.
grub	(Gru**b**)	rooien.
rub	(ru**b**)	wrijven.
scrub	(skru**b**)	schrobben.
shrub	(sjru**b**)	struik.
tub	(tu**b**)	tobbe.
**bubble*	(bu**b**l)	bubbel.
**stubble*	(stu**b**l)	stoppel.
**subtle*	(sutl)	subtiel.
buck	(buk)	bok.
chuck	(tsjuk)	geklok.
cluck	(kluk)	klokken.
duck	(duk)	eend.
luck	(luk)	geluk.
muck	(muk)	mesthoop.
pluck	(pluk)	plukken.
Puck	(puk)	Puck.
struck	(struk)	sloeg; geslagen.
stuck	(stuk)	gestoken.
suck	(suk)	zuigen.
truck	(truk)	rolwagen.
**buckle*	(bukl)	gesp.
**chuckle*	(tsjukl)	in zijn vuistje
**knuckle*	(nukl)	knokkel. [lachen.
**suckle*	(sukl)	zuigen.
**truckle*	(truk!)	rollen.
bud	(bu**d**)	knop.
cud	(ku**d**)	pruimtabak.
mud	(mu**d**)	modder.
stud	(stu**d**)	knop.
budge	(bu**dz**j)	zich verroeren.
drudge	(dru**dz**j)	arme sloof.
fudge	(fu**dz**j)	fut.
grudge	(Gru**dz**j)	wrok.
judge	(dzju**dz**j)	rechter.
trudge	(tru**dz**j)	strompelen.
**fuddle*	(fu**d**l)	dronken maken.
**huddle*	(hu**d**l)	afroffelen.
**muddle*	(mu**d**l)	warboel.
**puddle*	(pu**d**l)	poel.
**ruddle*	(ru**d**l)	roodaarde.

(Voortzetting in den volgenden Brief.)

(8e Oefen.)

F. Lexicographie.

(Zie blz. 26 en 32.)

N.B. Als wij in dit hoofdstuk woorden opnemen, die niet in tekst A voorkomen, moet de beoefenaar zich niet daardoor laten afschrikken — zijn geheugen wordt daardoor geenszins overladen, maar integendeel ondersteund. Immers, het geheugen is het herinnerings-vermogen. Wij herinneren ons iets als we aan eene gedachte, die ons op het oogenblik zelf bezig houdt, eene andere, in het verledene liggende gedachte vastknoopen. Hoe meer zulke vastknoopingspunten wij hebben, des te gemakkelijker wordt ons de herinnering. Dat zijn als het ware de bruggen, waarvan wij ons bedienen om uit het heden, uit het bekende, dat ons voor de hand ligt, over te gaan tot het verledene, tot het onbekende, dat verre achter ons ligt. Het bouwen van zulke bruggen is voor den aanleerder van eene taal van het hoogste belang. De steenen, die daartoe noodig zijn, zijn bij de gewone leer-methoden op zich zelven zonder waarde. In onzen leercursus daarentegen hebben wij ons beijverd slechts zoodanige steenen als bouwstof aan te brengen, die zoowel afzonderlijk als in verband met het geheel voor den beoefenaar waarde hebben. — Ten dringendste wordt de herhaalde overlezing van hoofdstuk F aan ieder in 't bijzonder aanbevolen.

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

instead, in stede, bijwoord, wordt, door er *of* achter te voegen, een voorzetsel; het komt van *stead*, stede, stad; daarvan: *steadfast* (stèd'-faast), standvastig, stevig; *steady* (stèd'-i), gestadig; *steadily*, *steadiness*, gestadigheid. — *weapon*, wapen. — *lusty*, lustig, van *lust*, lust, daarvan: *to lust*, belust zijn; *lustful*, wellustig, enz. — *young*, jong; daarvan onder andere: *youngling* (jung'-ling), jongeling; *youngster* (jung'-ster), jongste (voor jonkman); *youth* (joeth), jeugd, jongeling. — *to gnaw*, knagen. — *to mumble*, mummelen. — *hungry*, hongerig, van *hunger* (hung'-Ger), honger; daarvan ook: *to hunger*, hongeren. — *bone*, been; daarvan o. a.: *bony* (boon'-i), beenderig. — *ruler* van *rule*, regel; daarvan: *to rule*, regeeren, aan regels binden; *unruly* (un-roel'-i), (letterlijk: onregellijk, d. i. tegen den regel, dus:) weerspannig. — *singer*, zanger, van *to sing*, zingen; daarvan: *sung* (sung), zong, gezongen; *song* (sòng), gezang, lied; *sing-song*, deuntje. — *fled*, vlood, van *to flee*, vlieden. — *ill* (vergelijk *evil*) slecht; daarvan een aantal samenstellingen, b.v.: *ill-will*, *ill-used*, ook *illness* (il'-nès), slechtheid der gezondheid, dus: ziekte; het bijwoord is volkomen aan het bijvoeg-

lijk nw. gelijk. — *stool*, stoel (in 't Eng. echter: stoel zonder leuning, dus: zitbankje); daarvan: *foot-stool* (fôet'-stoel), voetbankje; onze „stoel" heet *chair* (tsjeer.) — *to snuff*, snuiten; daarvan o. a.: *snuffers* (snuf'-ferz), snuiter; *snuff*, snuif (plat Holl. snuf); *to snuffle* (snufl), snuffelen. — *fair*, eene letteromzetting van „fraai". — *half*, half; daarvan: *to halve* (haav), halveeren. — *crown*, kroon; daarvan: *to crown*, kronen. — *work*, werk; vergelijk *to work* (Les 11), *workhouse* (Les 15). — In *once a year* is *a* niet het onbepalend lidwoord, maar een verbasterd voorzetsel met het lidwoord: *once* in the *year*. — *to pick*, pikken; *to pick a pocket*, een zak pikken, dat is: daar uitpikken wat men er van zijne gading in vindt — *twenty*, twintig. — *fifth*, vijfde. — *here*, hier; vergelijk *there* en *where;* wordt even als die twee met bijna alle voorzetsels samengesteld: *hereabout'*, *hereaft'er*, *hereat'*, *hereby'*, *herein'*, *hereof'*, *hereon'*, *hereto'*, *hereupon'*, *herewith'*, enz. — *early*, afgeleid van *ere* (eer), eer, vroeger. — *morning*, van *morn* (mòrn), morgen; vergelijk *to morrow* (Les 13); in de uitspraak wèl te onderscheiden van *to mourn* (moorn), treuren, rouwen. — *growl;* het zelfst. nw. gelijkluidend met het werkw. in Les 13. — *to twinkle*, van *to wink* (Les 16). — *end*, einde (dichterlijk: end), gelijkluidend met *to end*, eindigen; onder meer afleidingen: *endless* (ènd'-lès), eindeloos. *slide*, gelijkluidend met *to slide*, glijden (als eene slede); vergelijk: *sledge* (slèdzj), slede. — *Cornhill*, koornheuvel. — *home* (Zweedsch *hem*, Duitsch *Heim*ath), verwant met „inheemsch", „uitheemsch" en dergelijken; daarvan o. a.: *homely*, alledaagsch (niet uitheemsch); *homesickness* (hoom'-sik-nès), heimwee. Dien ouderen vorm *ham* ook nog in plaatsnamen, b. v. *Oldham* (oold'-hèm), zooals wij in 't Holl. „hem" hebben in Doetinchem, Gorinchem, enz.; van dien ouden vorm ook: *hamlet* (hèm'-lèt), gehucht (dat is: klein *ham*). — *buff*, pof, zoo ook *buffet* (buf'-fet).

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

to pierce, percer. — *to search*, chercher. — *touch*, touche. — *to use* (joez, met zachten eind-sisklank), „user", te onderscheiden van het zelfst. nw. *use* (joes, met scherpen eind-sisklank), dat wij in *useful* en *useless* (Les 15) reeds hebben leeren kennen; van denzelfden wortel *usual* (Les 15), *usually* (Les 14); vergelijk ook *utility* (joe-til'-it-ti), utilité. — *familiar*, familier, van *family* (Les 14). — *to regale*, régaler. — *to seize*, saisir. — *energy*, énergie; daarvan; *energetical* (èn-er-dzjèt'-ik-kèl), énergique. — *action*, action, van *to act* (èkt), agir; gelijkluidend het zelfst. nw. *act*, acte. — *terror*, terreur; daarvan o. a.: *terrible* (tèr'-ribl), terrible; *to terrify* (tèr'-ri-fai), terrifier. — *congenial*, congénial. — *to arrive*, arriver; daarvan *arrival* (èr-raiv'-èl), arrivée. — *to dismount*, démonter, van *to mount*, monter. — *tacit*, tacite; daarvan *taciturn* (tès'-i-teurn), taciturne; *taciturnity* (tès-i-teurn'-it-ti), taciturnité. — *to admit*, admettre; daarvan *admittance* (èd-mit'-tèns), *admission* (èd-mis'-sjun), admission. — *expectant*, expectant; van *to expect*. — *instant*, instant; daarvan *instantaneous* (in-stèn-teen'-i-us), instantané; vergelijk *instance* (Les 5). — *to suppose*, supposer; daarvan *supposition* (sup-poozis'-sjun), supposition; *suppository* (suppòz'-i-tur-ri), suppositoire. — *convenient*, convenant, van *to convene* (kòn-vien'), convenir; daarvan ook *convent* (kòn'-vènt), *convention* (kòn-vèn'-sjun), convention. — *faint*, gelijkluidend met het werkw. *to faint*, faner. — *wages*, gages. — *excuse* (met scherpe *s*), excuse; te onderscheiden van *to excuse* (Les 15, met z-klank), excuser. — *coat*, cotte. — *to promise*, gelijkluidend met het zelfst. nw. *promise*, promesse, van „promettre", verl. deelw. „promis", vrouwelijk „promise". — *to close*, gelijkluidend met het bijvoeglijk nw. *close*, clos, vrouwelijk „close", verl. deelw. van „clore". — *honour*, honneur; gelijkluidend *to honour*, honorer; daarvan o. a.: *honourable* (òn'-ur-èbl), honorable; *honest* (òn'-èst), honnête.

Van gemengden oorsprong.

to roar, razen, (het geweldig) roeren, „raire" (van herten). — *to dismay;* het Fransche partikel „dis", dat afzondering of afscheiding aanduidt, en het Hollandsche „mogen"; dus: van macht of vermogen berooven. — *fact*, feit, „fait". — *December*, „Décembre".

(9e Oefen) G. Mondeling Onderhoud.

(Zie 't Mondeling Onderhoud van Les 16.)

Vragen.

1. How had the weather become?
2. What kind (kaind, *soort*) of a cold was it?
3. What did Saint Dunstan nip?
4. What did Saint Dunstan use to nip it?
5. What would the Evil Spirit have done?
6. Who stooped down?
7. What is said of the boy's nose? [It was . . .]
8. What else are gnawed?
9. Where did the boy stoop down?
10. Wherefore did the boy stand at Scrooge's door?

11. Which were the first words of the boy's Christmas carol?
12. What did Scrooge seize?
13. With how much energy did Scrooge seize it?
14. To what did the boy leave the key-hole?
15. What did arrive at length?
16. What did Scrooge do with an ill-will?
17. To whom did he admit the fact?
18. What did the clerk do thereupon? [He . . .]
19. What did Scrooge say to the clerk?
20. What was the clerk's answer?
21. What would the clerk think himself, if Scrooge stopped half-a-crown?
22. What did Scrooge pay to the clerk on Christmas-day?
23. How often did Scrooge pay it?
24. What did Scrooge call this?
25. How far up did Scrooge button his great-coat?
26. How much time must the clerk have to himself at Christmas?
27. When should the clerk come to the counting-house?
28. How soon (soen, *spoedig*) was the office closed?
29. What did dangle below the clerk's waist?
30. What did the clerk do on Cornhill? [He . . .]
31. Where was the clerk's place on the slide?
32. How often went the clerk down the slide?
33. Why did the clerk do this?
34. Where (*waarheen*) did the clerk run?
35. What did the clerk mean to do at home?

(10e Oefen.) **H. Gesprekken.**

19.

N.B. Na de beoefenaars in gesprekken uit den dagelijkschen omgang met de meeste spreekwijzen bekend gemaakt te hebben, die het veelvuldigst voorkomen, achten wij hen genoegzaam voorbereid om hen in te leiden in de conversatie-school, die algemeen erkend is als de beste, namelijk het lezen van een hedendaagsch Blijspel.

farce (faars), kluchtspel.
act (ękt), bedrijf.
John (dzjòn), Jan, Johannes.
Oxenford (òks'-en-fò**rd**), eigennaam.
Bij de *clerks*, die wij reeds kennen, namelijk: den *vestry* (**v**èst'-ri) *clerk*, sacristijschrijver of koster, en den *merchant's* (**meur**'-tsjènts) *clerk*, koopmansklerk of kantoorbediende, komt hier de *notary's* (noo'-tèr-rie**z**) *clerk*, notarisklerk.

Esq. of *Esqr.* is de verkorting van *Esquire* (ès-kwwair'), zooveel als ons Hollandsche „Weledel" of „Weledelgeboren", met dit onderscheid, dat Esq. altijd a c h t e r den naam gezet wordt, terwijl ook de voornaam, of althans de hoofdletters daarvan, aan den naam vooraf moet gaan. Ook kan *Esq.* nooit te gelijk met *Mr.* (mijnheer) gebruikt worden. Het adres op een brief „Den Weledelgeboren Heer J. Oxenford" luidt dus in het Engelsch:

John Oxenford, Esq.

of wel (doch dit is minder beleefd):

Mr. Oxenford.

De oorsprong van het woord *Esquire* is het Fransche „écuyer", schildknaap, zijnde een graad minder in rang dan „chevalier", ridder. Als zoodanig beteekent het tegenwoordig „landheer" en „jonker", en wordt in die beteekenis geschreven *Squire* (skwwair).

My Fellow Clerk.

A Farce in One Act,
by John Oxenford, Esq.

person (pe**u**rsn), persoon.
to represent (rèp-re-zènt'), voorstellen.
Hooker (hôk'-*er*), eigennaam.
Tactic (tęk'-tik). Deze naam is hier gekozen als toespeling op de taktiek (behendigheid), waarmede de aldus genoemde persoon zich uit menig moeielijk parket weet te redden. Ook de volgende namen hebben eene dergelijke toespeelende beteekenis.
Victim (vik'-tim), slachtoffer.
Fag (fęg), de jongste der drie klerken. De pas-aangekomene leerlingen aan de beroemde school te *Eton* (ietn), door de andere scholieren gebruikt tot het verrichten van allerlei handreikingen en kleine diensten, worden bestempeld met den naam van *Fag*, dat wil zeggen „duivelstoejager", of wat men in de studentenwereld verstaat onder den naam van „Groen".
Knitbrow (nit'-brò**u**), wenkbrauw-fronser.
Bailiff (bee'-lif), deurwaarder.
Dobson (dò**b**'-sun), eigennaam.
Fanny (fèn'-ni), Fransje, van *Frances* (frèn'-se**z**), Francisca.
Juliet (dzjoel'-i-èt), Julia.
to snook (snoek), in 't geniep beloeren.
Betty (bèt'-ti), Liesje.

Persons represented: Mr. Hooker. — Tactic. — Victim. — Fag. — Mr. Knitbrow. — Bailiff. — Mrs. Dobson. — Fanny Dobson. — Juliet Snooks. — Betty.

Scene the first (sien dhe fe**u**rst''), eerste tooneel.

Bij den tweeden naamvalsvorm *at Mrs. Dobson's* heeft men het zelfst. nw. *house* te denken: ten huize van mevrouw Dobson (§ 214, G. blz. 140.)

to sit (sit) (*sat* blz. 73 en 78), zitten.

needlework (nie**dl**'-w**weu**rk), naaiwerk.

(*Scene I. — A Room at Mrs. Dobson's. Mrs. Dobson and Fanny, sitting at needlework.*)

heigho (hai'-hoo), ach! (§ 201 B., blz. 117.)

Fan. Heigho!

to sigh (sai), zuchten. — *sigh*, zucht.

Lawk (laok), gelijk *lud* (lu**d**), verbasterd van *Lord* (lò**rd**), Heere, aanroeping van Gods naam.

sweetheart (swwiet'-haa*r*t), woordelijk: zoethart (Holl. zoetelief), beminde.

rarity (ree'-rit-ti), rariteit, zeldzaamheid.

especially (*e*-spès'-sjèl-li), inzonderheid.

lawyer (lao'-*jer*), rechtsgeleerde.

whole (hool), geheel.

town (toun), stad.

to swarm (swwao*r*m), wemelen.

besides (be-sai**dz**'), buitendien.

breed (brie**d**), ras.

cigar (si-gaa*r*'), sigaar.

song (sò*ng*), liedje.

to sing (si*ng*), zingen.

bagatelle (bèg-èt-tèl'), zeker spel, dat overeenkomst heeft met het biljartspel.

frock-coat (frok'-koot), gekleede rok.

to wear (wweer), dragen.

set (sèt), stelletje, troepje, kliek.

individual (in-di**v**-**vid**'-jôe-èl), persoon.

Mrs. D. There you are, sighing again. Lawk, my dear, sweethearts are no such rarities, especially lawyers' clerks, for the whole town is swarming with them; besides, I am not very fond of the breed — they are generally such a cigar-smoking, song-singing, bagatelle-playing, frock-coat-wearing set of individuals. Then their hours —— oh!

George (dzjò**rdz**j), George, Joris.

different (dif'-*fer*-ènt), verschillend.

except (èk-sèpt'), uitgenomen.

late (leet), laat.

to read (rie**d**), lezen.

paper (peep'-*er*), papier, voor *newspaper* (njoe**z**''-peep'-*er*), nieuwsblad.

amusement (èm-mjoe**z**'-mènt), uitspanning.

White Conduit (wwait kòn'-dit), theetuin in *Islington* (i**z**'-*ling*-tun), eene wijk van Londen.

Sunday (sun'-dee), Zondag.

steady (stè**d**'-i), bestendig.

Fan. But my George Victim was so different from all this (except the frock-coat and the singing), never out late at night — never happy, but when sitting at my side, reading the last week's paper to me — never going to any place of amusement, but to White Conduit on a Sunday, and then, never without me. He was such a steady young man!

matter (mèt'-*ter*), zaak, ding.

home (hoom), te huis.

street-door (striet'-doo*r*), huisdeur, buitendeur.

Mrs. D. Was, my dear — yes, was. But was and is are two very different matters. His hours now are early to be sure, that is to say, he comes home about four o'clock in the morning. Oh, I said there was no good coming, when he asked me for a key of the street-door to himself.

alas (èl-lès'), ach! helaas!

ma (maa), verkort voor *mama* (mèm-maa'), mama.

right (rait), recht; *to be right*, gelijk hebben.

Fan. Alas, ma! you were right. Heigho!

another (namelijk *sigh*, zucht), al weer een zucht.

to tell (tèl), zeggen.

worth (ww**eurth**), waard.

rent (rènt), huur.

to owe (oo), schuldig zijn.

to receive (*re*-sie**v**'), ontvangen.

blood (blu**d**), bloed.

to turn (t**eur**n), omdraaien.

to sleep (sliep), slapen.

beyond (be-jòn**d**'), over, langer dan.

Mrs. D. What, another! I tell you he is not worth sighing for. I have more reasons to sigh for three weeks' rent he owes me. Oh, after the kindness he has received, it makes my blood boil when I hear the street-door key turning at four o'clock. He came home at that time this morning, and is sleeping beyond his office hours.

to detain (de-teen'), ophouden.

Fan. He says business detains him, but —

both (boo*th*), beide.

to rise (rai**z**), opstaan.

maid (mee**d**), meid, dienstmeid.

holiday (hòl'-i-dee), vrijë dag.

occasion (òk-kee'-zjun), gelegenheid; aanleiding.

coat (koot), rok.

excursion (èks-k**eur**'-sjun), tocht, gang.

somehow (sum'-hòu), toevalligerwijs; *somehow or other*, door een of ander toeval.

inside (in'-sai**d**), binnenste.

of itself (òv-it-sèlf'), van zelf.

like (laik), om zoo te zeggen.

to bemean (be-mien'), verlagen.

to feel (fiel), voelen.

Mrs. D. (*Both rising.*) Business! yes, business of his own making. The maid

went out for a holiday one day, and I had occasion to brush my gentleman's coat after one of his business excursions. Somehow or other his pocket turned inside out, quite of itself like — you know I would not bemean myself by feeling in any one's pocket.

certainly (seur'-ten-li), zeer zeker.

Fan. No, ma! certainly not.

principle (prin'-sipl), grondstelling, karakter.
found (found), onvolm. verl. tijd van *to find*, vinden.
halves (haavz), meervoud van *half*, helft.
cigar (si-Gaar'), sigaar.
to screw (skroe), schroeven, inéendraaien.
bit (bit), stukje.
full (foel), vol.
tobacco (tòb-bèk'-koo), tabak.
pipe (paip), pijp.
picture (pik'-tjur), prent.
to describe (de-skraib'), beschrijven.
worse (wweurs), slechter, erger.

Mrs. D. No — that's not my principle. Well, I found halves of cigars — screwed bits of paper, full of tobacco — bits of a pipe — a picture book (I won't describe the pictures, my dear), and worse than all — what do you think?

pistol (pist'-ul), pistool.

Fan. Oh, I don't know. A pistol!

part (paart), gedeelte, stuk.
cap (kèp), muts.
to trim (trim), versieren, tooien.
pink (pink), rozee.
ribbon (rib'-bun), lint.

Mrs. D. No; worse! Part of a cap, trimm'd with pink ribbons!

De herhaling van de *h* duidt aan, dat het *Oh* langgerekt uitgesproken wordt.
naughty (naot'-i), ondeugend.

Fan. Oh — h — h! the naughty man!

nonsense (nòn'-sèns), onzin, gekheid.

Mrs. D. Nonsense, child, don't cry.

why (wwai), zoo!
inconstancy (in-kòn'-stèn-si), onstandvastigheid.
to dwindle (dwwindl), kwijnen.
away (*e*-wwee'), weg.

Fan. Why, I am sure now, ma, he does not care a bit about me, for when inconstancy begins, love soon dwindles away.

to enter (èn'-*ter*), optreden. In Engelsche tooneelstukken wordt dit werkwoord onveranderd, bij de tooneel-opgaven, altijd vóór het onderwerp gezet, als stond er: Er treden op.

(*Enter Victim.*) **Vic. Ah, Fanny, dearest Fanny, good morning!**

Mister is hier voluit geschreven en wijduit gedrukt, om aan te duiden, dat Fanny op dit woord een bijzonderen klemtoon legt. Het dadelijk volgende antwoord van Victim bewijst, dat hij verwacht had hartelijker begroet te zullen worden, b. v. met *George* of *dear George* of *my dear George*.

Fan. Good morning, Mister Victim.

cool (koel), koel.

Vic. Mister? Oh, why so cool? What is the matter, Fanny?

afraid (èf-freed'), bang.
too (toe), te, al te.
close (kloos), druk, aanhoudend.
application (èp-pli-kee'-sjun), inspanning.
to injure (in'-dzjoer), benadeelen.

Mrs. D. Hem! She is afraid that too close an application to business may injure your health.

to hate (heet), haten.

Vic. Ah, business! how I hate the word — but it must be done!

sort (sòrt), soort. — *till* (til), tot.

Fan. What sort of business can it be that keeps you up till four in the morning?

aside (*e*-said'), ter zijde.
excuse (èks-kjoes'), verontschuldiging.
to satisfy (sèt'-is-fai), bevredigen, voldoen.
veriest (vèr'-ri-*est*), grootste, ergste.
infidel (in'-fi-dèl), ongeloovige.

Vic. Why — why — (*Aside.*) Now, if I were Tactic, I should have a ready excuse good enough to satisfy the veriest infidel that ever lived.

daughter (daot'-*er*), dochter.
peculiar (pe-kjoel'-i-*er*), bijzonder.
to require (re-kwwair'), vereischen.
attention (èt-tèn'-sjun), oplettendheid.

Mrs. D. Yes — as my daughter says — what is the peculiar nature of the business that requires such close attention?

will (wwil), uiterste wilsbeschikking, testament.
sudden (sudn), plotseling.
load (loodl), vracht, menigte.
client (klai'-ènt), cliënt.
death (dèth), dood. — *case* (kees), geval.
to stand (stènd), staan (op), zien (op).
perspiration (peur-spi-ree'-sjun), uitwaseming, zweetbad.
lie (lai), leugen.
to send (sènd), zenden, brengen.
forcing-pump (foors'-*ing*-pump) perspomp.

Vic. Wills, wills — sudden wills — such a load of my master's clients on their death-beds — and in such cases one cannot stand about hours, you know. (*Aside.*) What a perspiration I am in! a lie sends the blood into my face like a forcing-pump. Oh, for Tactic's coolness!

employer (èm-plòi'-*er*), patroon.
extra (èks'-tra), extra-, overwerk-.

Mrs. D. But then your employer should pay you for extra-hours.

about (*e*-bòut'), ongeveer.

Vic. So he does, I have received about thirty shillings extra this last week.

perhaps (*per*-hèps'), misschien.
rent (rènt), huur.
between (be-twwien'), tusschen.

Mrs. D. Oh, indeed! Then perhaps you could settle that little account for rent between you and me.

unlucky (un-lnk'-i), ongelukkig.
fortune (fôr'-tjun), geluk.
to lock up (tôe lòk up"), wegsluiten.
desk (dèsk), lessenaar.
Good bye (Gôe**d** bai"), verbasterd van *God be with you*, adieu.
to strike (straik), slaan.
up to (up" tôe), naar (Fanny) toe.
Georgy (dzjòr**dzj**'-i), Zjorsje; vertrouwelijk voor George.
give us a kiss (Giv' us *e* kis"), geef ons een kus; vertrouwelijk voor *give* me *a kiss*.
exit (èks'-it), gaat af (dat wil zeggen: hij of zij gaat van het tooneel af); een Latijnsch woord, in het Engelsch alleen in tooneelstukken gebruikelijk, even als het meervoud *exeunt* (èks'-*e*-unt), gaan af (voor: ze verwijderen zich).

Vic. (*Aside.*) **What unlucky stories mine are! — oh, for Tactic's good fortune!** (*Aloud.*) **Certainly I will, when I come back, it's all locked up in my desk at the office. Good bye, for the present. Dear Fanny, do not frown — you know I love you better than my life.** (*Clock strikes ten. Going up to Fanny.*) **Now, don't be angry with your own Georgy — give us a kiss before I go.** (*Kisses her and exit.*)

good-for-nothing, tot niets deugend, geen knip voor den neus waard.

Mrs. D. Ah, there he goes, a good-for-nothing fellow! He has no more received thirty shillings extra, than I have thirty thousand pounds.

(Voortzetting in den volgenden brief.)

I. Herhaling

der opgaven van deze les.

Lees den hiervolgenden tekst hardop en vlot, vertaal hem in het Hollandsch, vergelijk uwe vertaling met die op blz. 147, en na de noodige verbeteringen moet uwe eigene vertaling weder in het Engelsch terug vertaald worden — alles volgens de voorschriften op blz. 29 en 30.

Fog'gier yet, and cold'er! Pierc'ing, search'ing, bit'ing cold. If the good Saint Dun'stan had but nipped the Evil Spirit's nose' with a touch of such' weather as that', instead of using his famil'iar weapons, then' indeed he would have roared' to lusty pur'pose. The owner of one scant young nose', gnawed and mumbled by the hungry cold' as bones are gnawed by dogs', stooped down at Scrooge's key'hole to regale him with a Christ'mas carol: but at the first sound' of — „God bless' you merry gentle'man! May noth'ing you dismay'!" Scrooge seized the rul'er with such en'ergy of ac'tion, that the singer fled in ter'ror, leaving the keyhole to the fog' and even more' congenial frost'. — At length the hour of shutting up' the counting-house arrived'. With an ill-will Scrooge dismounted from his stool', and tacitly admitted the fact to the expectant clerk in the Tank', who instantly snuffed his candle out', and put on' his hat'. — „You'll want all day to-mor'row, I suppose'?" said Scrooge. — „If quite conve'nient, Sir." — „It's not' convenient," said Scrooge, „and it's not fair'. If I was to stop half-a-crown' for it, you'd think yourself ill-used', I'll be bound'?" — The clerk smiled faint'ly. — „And yet'," said Scrooge, „you don't think me' ill-used, when I pay a day's wag'es for no work'." — The clerk observed that it was only once' a year. — „A poor excuse' for picking a man's pock'et every twenty-fifth of Decem'ber!" said Scrooge, buttoning his great'-coat to the chin'. „But I suppose' you must have the whole day'. Be here all the ear'lier next morn'ing!" — The clerk promised that he would'; and Scrooge walked out' with a growl'. The office was closed in a twink'ling, and the clerk', with the long ends of his white com'forter dangling below his waist' (for he boasted no great'-coat), went down a slide on Corn'hill at the end of a lane of boys', twen'ty times, in honour of its being Christ'mas-eve, and then' ran home' to Camden Town' as hard as he could pelt', to play at blind'-man's-buff.

Taalkundige Opgaven.

§ 217 (blz. 150). Opgave 1.
§ 218 (blz. 150). Opgave 2.
§ 219 (blz. 150). Opgave 3.
§ 220 (blz. 151). Opgave 4.
§ 221 (blz. 151). Opgave 5.
§ 222 (blz. 152). Opgave 6.
§ 223 (blz. 152). Opgave 7.

Lees nog eens aandachtig na blz. 3 tot 16 van Brief I.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

10e BRIEF.

(LES 19 EN 20.)

19e en 20e LES.

Wer immer nichts vollbracht,
fängt er gleich Vieles an,
Wird in Gedanken reich,
in Werk ein armer Mann.
(A. von Logau.)

Wie veel wil te gelijk,
maar niets volbrengen kan,
Is in het willen rijk,
in 't doen een arme man.
(S. d. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Scrooge	took	his	melancholy	dinner	1	in	his	usual
skroedzj	tôek	hiz	mèl'-èn-kòl-li	din''-ner	in	hiz	joez'-jôe-èl	
Scrooge	nam	zijn	nare	middagmaal	in	zijne	gewone	

melancholy	tavern;]	and	having	read	2	all	the	newspapers,]
mèl'-èn-kòl-li	tèv''-*er*n	ènd	hèv'-*ing*	rèd	aol	dhe	njoez''-peep'-*er*z	
nare	herberg;	en	hebbende	gelezen	al	de	couranten	

and	beguiled	the	rest	of	the	evening	3	with	his	banker's-
ènd	be-gaild'	dhe	rèst	òv	dhi	iev'-ni*ng*		wwidh	hiz	bènk''-*er*z-
en	bedrogen	de	rest	van	den	avond		met	zijn	bankiers-

book,]	went	home	to	bed.	He	lived	4	in	chambers	which
bôek	wwènt	hoom	tôe	bèd''	hi	livd		in	tsjeem''-ber*z*	wwitsj
boek	ging	naar huis	naar	bed.	Hij	leefde		in	kamers	die

had	once	belonged	to	his	deceased	partner.]	They	were	a
hèd	wwuns	be-lò*ng*d'	tôe	hiz	de-siesd'	paa*r*t''-ne*r*	dhee	wwe**u***r*	*e*
hadden	eens	behoord	aan	zijn	overleden	compagnon.	Zij	waren	eene

gloomy	suite	of	rooms,	5	in	a	lowering	pile	of	building
Gloem''-i	swwiet	òv	roemz		in	*e*	lòu'-*er*-i*ng*	pail	òv	bild'-*ing*
sombere	rij	van	vertrekken		in	een	somber-uitzienden	hoop	van	gebouw

up	a	yard,]	where	it	had	so	little	business	to	be,	that
up'	*e*	jaa*r*d''	wwee*r*	it	hèd	soo	litl	biz''-nès	tôe	bi	dhèt
op	eenen	hof,	waar	het	had	zoo	weinig	zaak	te	zijn,	dat

one	could	scarcely	help	fancying	6	it	must	have	run
wwun	kôed	skee*r*s'-li	hèlp	fèn''-si-i*ng*		it	must	hèv	run
men	kon	nauwelijks	helpen	zich verbeeldende		het	moest	hebben	geloopen

there	when	it	was	a	young	house,	playing	at	hide-and-seek
dhee*r*	wwèn	it	wwòz	*e*	ju*ng*''	hòus	plee'-*ing*	èt	haid	ènd	siek
daar	toen	het	was	een	jong	huis,	spelende	aan	verbergen	en	zoeken

with	other	houses,	and	have	forgotten	the	way	out	again.]
wwidh	udh''-*er*	hòuz'-*ez*	ènd	hèv	fò*r*-gòtn'	dhe	wwee	òut''	*e*-gèn'
met	andere	huizen	en	hebben	vergeten	den	weg	uit	weder.

It	was	old	enough	now,	and	dreary	enough,	for	7	nobody
it	wwòz	oold''	*e*-nuf'	nòu	ènd	drie*r*''-i	*e*-nuf'	fò*r*		noo'-bud-i
Het	was	oud	genoeg	nu	en	treurig	genoeg,	want		niemand

lived	in	it	but	Scrooge,]	8	the	other	rooms	being	all	let
livd''	in	it	but	skroedzj''		dhi	udh''-*er*	roemz	bi'-*ing*	aol	lèt
leefde	in	het	behalve	Scrooge,		de	andere	vertrekken	zijnde	alle	gelaten

out	as	offices.]	The	yard	was	so	dark	that	even	Scrooge,
òut	èz	òf''-is-*ez*	dhe	jaa*r*d	wwòz	soo	daa*r*k''	dhèt	iewn	skroedzj''
uit	als	kantoren.	De	hof	was	zoo	donker	dat	zelfs	Scrooge,

who	knew	its	every	stone,	was	fain	9	to	grope	with	his
hoe	njoe	its	èv'-*er*-i	stoon''	wwòz	feen		tôe	Groop	wwidh	hiz
die	kende	zijn	elken	steen,	was	blij		te	tasten	met	zijne

hands.] The fog and frost so hung 10 about the black old
hèndz" dhe fòg" ènd fròst" soo hung e-bòut' dhe blèk oold
handen. De mist en vorst zoo hing om den zwarten ouden

gateway of the house,] that it seemed as if the Genius of
Geet"-wwee òv dhe hòus dhèt it siemd èz if dhe dzjien'-i-us òv
poort-weg van het huis, dat het scheen als of de Genius van

the Weather sat in mournful meditation 11 on the threshold.] —
dhe wwèdh"-er sèt in moorn'-fòel mèd-i-tee'-sjun òn dhe thrèsj"-oold
het Weder zat in sombere overpeinzing op den drempel.

Now, it is a fact, that there was nothing at all particular
nòu it iz e fèkt" dhèt dheer wwòz nuth'-ing èt aol paar-tik'-jôe-ler
Nu, het is een feit dat daar was niets aan al bijzonders

12 about the knocker on the door,] except that 13 it was
e-bòut' dhe nòk"-er òn dhe door èk-sèpt' dhèt it wwòz
om den klopper op de deur, behalve dat het was

very large.] It is also a fact that Scrooge had seen it
vèr'-ri laardzj" it iz aol"-soo e fèkt dhèt skroedzj hèd sien it
zeer groot. Het is ook een feit dat Scrooge had gezien het

14 night and morning during his whole residence in that
nait" ènd mòrn"-ing djoer'-ing hiz hool" rèz'-i-dèns in dhèt
nacht en morgen gedurende zijn geheel wonen in die

place;] also that Scrooge had as little of what is called
plees aol'-soo dhèt skroedzj hèd èz litl" òv wwòt iz kaold
plaats; ook dat Scrooge had even weinig van wat is genoemd

fancy about him as any man in the City of London, even
fèn"-si e-bòut' him èz èn"-i mèn in dhe sit'-i òv lun'-dun ievn
verbeel- om hem als eenig man in de City van Londen, zelfs
dingskracht

including — which is a bold word — 15 the corporation,
in-kloed"-ing wwitsj iz e boold" wweurd dhe kòrp-òr-ree"-sjun
insluitende hetgeen is een stout woord het gilde-bestuur

aldermen, and livery.] Let it also be borne in mind that
aol"-der-mèn ènd liv"-er-i lèt it aol"-soo bi boorn in maind dhèt
overlieden en leden. Laat het ook zijn gedragen in zin dat

Scrooge had not bestowed one thought on Marley, 16 since
skroedzj hèd nòt be-stood' wwun" thaot òn maar'-li sins
Scrooge had niet gewijd eene gedachte aan Marley sinds

his last mention of his seven-years' dead partner that
hiz laast mèn'-sjun òv hiz sèvn jierz dèd paart'-ner dhèt
zijne laatste melding van zijn zeven jaren dooden compagnon dien

afternoon.] And then let any man explain to me, if he can,
aaft-er-noen" ènd dhèn" lèt èn"-i mèn èks-pleen" tôe mi if hi kèn"
namiddag. En dan laat eenig man verklaren aan mij, als hij kan,

how it happened that Scrooge, having his key 17 in the
hòu it hèp'-pend dhèt skroedzj" hèv'-ing hiz ki in dhe
hoe het gebeurde dat Scrooge, hebbende zijn sleutel in het

lock of the door,] saw in the knocker, without its under-
lòk òv dhe door" sao in dhe nòk"-er wwidh-òut' its un-der-
slot van de deur, zag in den klopper zonder diens onder-

going any intermediate process of change: 18 not a knocker,
Goo'-ing èn'-i in-ter-mied'-jèt près'-ès òv tsjeendzj" nòt e nòk"-er
gaande eenig tusschenliggend bedrijf van verandering: niet een klopper,

but Marley's face.]
but maar'-liez fees"
maar Marley's gezicht.

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Scrooge gebruikte zijn nare middagmaal in zijne gewone, nare herberg; en na al de couranten gelezen en de rest van den avond met zijn bankiers- (opschrijf)boek doorgebracht te hebben, ging hij naar huis (om zich) naar bed (te begeven). Hij woonde op kamers, die (vroeger) aan zijnen overledenen compagnon toebehoord hadden. Het waren sombere (in elkander loopende) vertrekken, in een somber uitziend gevaarte van (een) gebouw (achter) op een erf, waar het zoo weinig (op zijne plaats stond), dat men bijna niet anders kon denken, dan dat het daarheen geloopen moest zijn toen het (nog) een jong huis was, wegkruipertje spelende met andere huizen, en (dat het) den weg vergeten (moest) hebben om weder daar vandaan te komen. Het was nu (tamelijk) oud, en (tamelijk) somber (ook), want (het werd door) niemand (anders bewoond) dan (door) Scrooge, zijnde al de overige vertrekken verhuurd als kantoren. Het erf was zoo donker, dat zelfs Scrooge, die iederen steen (er van) kende, blijde was met zijne handen (voor zich uit te kunnen tasten om er den weg te vinden). De mist en de vorst (versomberden derwijze) den zwarten ouden ingang (tot) het (gebouw), dat het scheen alsof de Genius der Weersgesteldheid in treurig gepeins (verzonken) zat op den drempel. — Nu is het een feit, dat er hoegenaamd niets bijzonders was aan den deurklopper, dan dat die zeer groot was. Het is ook een feit, dat Scrooge (dien klopper) gezien had (elken) morgen en (elken) avond (zoolang hij reeds daar woonde); alsook dat Scrooge van hetgeen men verbeeldingskracht noemt even weinig (bezat) als (iemand) in de City van Londen, zelfs (niet uitgezonderd) — hetgeen nog al boud (gesproken is) — het gilde-bestuur, overlieden en leden. (Daarbij neme men ook nog in aanmerking), dat Scrooge (geen oogenblik meer) aan Marley gedacht had, sedert hij dien namiddag het laatst melding had gemaakt van zijnen (reeds) zeven jaren (dood zijnden) compagnon. En [2]laat [1]nu (iemand) mij ophelderen, als hij kan, hoe het (kwam) dat Scrooge, toen hij zijnen sleutel in het slot van de deur had, in den klopper, zonder dat die inmiddels eenigerlei verandering ondergaan had, niet eenen klopper zag, maar Marley's aangezicht.

NB. Ieder beoefenaar van onze lessen heeft nu voorzeker reeds vorderingen genoeg gemaakt om daar, waar onze vertaling B van den Engelschen tekst A eenigszins afwijkt, de meeste dier afwijkingen zelf te verklaren. Voortaan zullen wij dus nog slechts belangrijke afwijkingen tusschen haakjes plaatsen (blz. 66, noot).

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 217 (blz. 150):

1. The clergyman addressed himself to the people who were gathered before the church door. — 2. Can I wish to leave a family in which I find myself so happy? — 3. Hungry as we were, it was very pleasant for us to regale ourselves with a good piece of beef. — 4. The poor children may regard themselves as belonging to my household. — 5. Give us thyself, that we may see the Father and the Son by thee. — 6. Know thou thyself. — 7. The old woman presented herself to the Lord Mayor. — 8. My dear friend, you do not want to excuse yourself. — 9. Take yourselves to your rooms.

Opgave 2 van § 218 (blz. 150):

1. Choose your friends for yourself. — 2. Should I speak against myself? — 3. To open the door for themselves was quite impossible to them. — 4. When I came into the room, I looked about me, for I was afraid. — 5. He looke round him for a friend to help him. — 6. Young people must not think they have so much time before them, that they may lose it in idle pleasures. — 7. Do you bring your children with you?

Opgave 3 van § 219 (blz. 150):

1. I think it is better that I go to the office myself. — 2. His nephew had more money than he had himself. — 3. The young lord himself conducted his friend. — 4. You know, my uncle is liberality itself. — 5. The tailor's wife herself I had very often seen. — 6. You know yourself, that the cook is no friend of yours.

Opgave 4 van § 220 (blz. 151):

1. You must bow to the will of God. — 2. Even friends must part. — 3. Many people who wish to walk in the ways of God, retire from the world. — 4. When a father comes back from a long journey, his children rejoice. — 5. Turn from your evil ways, for why will you die? — 6. He was so cold, that his lips turned from red to blue. — 7. When the book fell out of her hand, her son stooped to pick it up.

Opgave 5 van § 221 (blz. 151):

1. More than once he asked me the name of my friend. — 2. What can be done once can be done twice. — 3. They were three times stronger than we. — 4. Three times three are nine. — 5. Three times thrice is nine times. — 6. If you would give him ten times the money, he would not take it. — 7. O day, thrice and four times happy!

Opgave 6 van § 222 (blz. 152):

1. Half-a-crown is two shillings and a half. — 2. I have still to pay you half your wages. — 3. Six months are half a year. — 4. The first day of every three months is called quarter-day. — 5. On the thirty-first of August two thirds of the year are over. — 6. He closed his office at three quarters past six in the evening, and opened it again at half past eight next morning. — 7. Five sixths and one eighth and one twenty-fourth make a whole. — 8. We had a clock, which struck the hours and halves. — 9. He knew by heart three fourths of the whole play.

Opgave 7 van § 223 (blz. 152):

1. I could have walked double the distance. — 2. Before half an hour it will be impossible for them to see us in the fog. — 3. We have a good half hour and more. — 4. Ours is as good a family as yours. — 5. Have you energy enough to carry out so great a work? — 6. The world must not lose such a book. — 7. She is much too good a wife to leave him. — 8. Has the clerk copied all those letters? — 9. Many a man does not know the world in which he lives. — 10. She spoke but little all the way.

Les 17 en 18 (blz. 157). Gesprekken. 19. „Mijn collega". [Een] kluchtspel in één bedrijf, door Johannes Oxenford.

Personen: Mijnheer Hooker. — Tactic. — Victim. — Fag. — Mijnheer Knitbrow. — Deurwaarder. — Mevrouw Dobson. — Fanny Dobson. — Julia Snooks. — Betty.

1e tooneel. — Eene kamer ten huize van mevr. Dobson. Mevr. Dobson en Fanny zitten aan het werktafeltje.

Fanny. Och hé!

Mevr. D. Zit gij al weer te zuchten? Lieve hemel, kind! vrijërs zijn zulke witte raven niet, vooral kantoorklerken, want de stad wemelt er van; buitendien heb ik het niet erg op hen begrepen — het is over het algemeen zulk eene sigarenrookende, liedjes-zingende, bagatelle-spelende, „gekleede-rok"-dragende klasse van jonge lieden. En dan, op welke uren.... o!

Fanny. Maar mijn George Victim was zoo geheel en al anders (uitgenomen den zwarten rok en het zingen), nooit laat uit 's-avonds — nooit gelukkig dan wanneer hij bij mij zat en mij het nieuwsblad van de vorige week voorlas — nooit ging hij naar eene plaats van uitspanning, behalve 's-Zondags naar White Conduit, en dan nooit zonder mij. Hij was zulk een bestendig jong mensch.

Mevr. D. Was, mijn kind! — ja, *was*. Maar *was* en *is* zijn twee zeer verschillende dingen. Zijne uren van tehuiskomen zijn wèl vroeg tegenwoordig: want het is altijd zoo wat vier uren in den ochtend. O, ik heb het wel gezeid dat het mis zou worden, zoodra hij mij vroeg om zelf een sleutel van de huisdeur te hebben.

Fanny. Ach ja, mama! gij hebt het goed geraden. Och hé!

Mevr. D. Wat, alweer! Ik zeg u, dat hij niet waard is dat gij om hem zucht. Ik heb meer reden om te zuchten, ik, over de drie weken huur, die hij bij mij ten achteren is. O, na de goede behandeling, die hij hier heeft genoten, maakt het mijn bloed aan het koken, als ik hem den sleutel in de buitendeur hoor omdraaien 's-nachts de klokke vier uren. Van ochtend is hij ook weer zoo laat te huis gekomen, en nu slaapt hij een gat in den dag, in plaats van op zijn tijd naar zijn kantoor te gaan.

Fanny. Hij zegt dat hij werk heeft dat hem zoo laat ophoudt; maar....

Mevr. D. (Beiden staan op.) Werk! Ja, werk dat hij zich zelven maakt. Op een dag, dat de meid haar uitgaansdag had, ben ik eens in de noodzakelijkheid geweest zelve den rok van mijn heerschap af te schuieren, nadat hij ook weer voor zijn werk uitgeweest was. Toevallig kwam daarbij zijn zak het binnenste buiten; hoe dat zoo kwam, weet ik zelve niet — gij weet wel, dat ik mij niet zoo laag zou aanstellen, in eens anders zak te gaan snuffelen.

Fanny. Neen, ma! dat spreekt.

Mevr. D. Neen — dat is mijn karakter niet. Nu, ik vond eindjes sigaar — ineengedraaide papiertjes met tabak — stukjes van eene pijp — een prentenboek (ik zal u maar niet zeggen welke prenten, mijn kind!), en erger nog dan dat alles — wat, denkt gij?

Fanny. Och, ik weet niet. Eene pistool!

Mevr. D. Neen; vrij wat erger! Een stuk van eene muts, gegarneerd met rosé-lint.

Fanny. O.....o....o! de ondeugende man!

Mevr. D. Gekheid, kind! huil maar niet.

Fanny. Zoo! ik ben er nu zeker van, ma! dat hij niets om mij geeft; want waar de onstandvastigheid begint, kwijnt de liefde spoedig weg.

(Victim komt op.) Vic. Hé, Fanny! lieve Fanny, goeden morgen!

Fanny. Goeden morgen, mijnheer Victim!

Vic. Mijnheer? Hé, waarom zoo koel? Wat scheelt er aan, Fanny.

Mevr. D. Hm! Zij is bang, dat het al te hard werken uwe gezondheid benadeelen zal.

Vic. Ach, werken! ik heb er het land aan — maar het moet gedaan worden!

Fanny. Welk werk kunt gij toch hebben, dat u bezig houdt tot vier uren in den nacht?

Vic. Wel... wel... (Ter zijde) Als ik nu zoo gevat ware als Tactic, zou ik eene verontschuldiging bij de hand hebben, aannemelijk genoeg, om de ergste ongeloovige te voldoen, die ooit op aarde geleefd heeft.

Mevr. D. Ja — zooals mijne dochter zegt — van welken bijzonderen aard kan het werk zijn, dat zóóveel inspanning vordert?

Vic. Testamenten, testamenten — over de hand loopende testamenten — zulk een aantal cliënten van mijn patroon op het sterfbed — en in zulke gevallen kan men zich niet aan uren houden, dat begrijpt gij. (Ter zijde) Wat zit ik in het zweet! Eene leugen jaagt mij het bloed naar mijn aangezicht als eene perspomp. Ach, kon ik mij maar zoo goed houden als Tactic dat kan.

Mevr. D. Maar dan moest uw patroon u overwerk-uren betalen.

Vic. Dat doet hij ook. Ik heb verleden week circa dertig shillings extra ontvangen.

Mevr. D. Zoo, waarlijk! Dan kunt gij misschien het nota'tje van de huur, die nog open staat, wel vereffenen?

Vic. (Ter zijde) Al wat ik verzin slaat mij tegen — ach, ware ik maar zoo gevat als Tactic! (Luid) Zeer zeker, als ik terugkom; al mijn geld ligt weggesloten in mijn lessenaar op het kantoor. Maar nu wensch ik u goeden morgen. Lieve Fanny! kijk toch zoo zwart niet — gij weet, dat ik meer van u houd dan van mijn eigen leven. (De klok slaat tien. Hij loopt naar Fanny toe.) Kom, wees niet boos op uw eigen George — geef mij maar een kus eer ik heenga. (Hij kust haar, en verwijdert zich.)

Mevr. D. Ha, daar gaat hij, (de) [een] sleuterbroer! Hij heeft net zoo min dertig shillings extra ontvangen, als ik dertig duizend pond ontvangen heb.

(6e Oefen.)

D. Spraakkunst.

[§ **225**.] A. In § 131 (blz. 68) hebben wij gezien, dat door aanhechting van *...ing* aan de Onbepaalde wijs het **Tegenwoordig deelwoord** gevormd wordt, zoomede dat de stomme *...e* der Onbepaalde wijs bij die aanhechting verloren gaat.

B. Het voorbeeld ***see**ing* (Les 15) doet ons zien, dat de op *....ee* uitgaande werkwoorden in het tegenw. deelwoord geen der beide *e* verliezen.

C. Dat de in § 147 (blz. 76) geleerde verdubbeling van de eind-consonant na eene den klemtoon hebbende korte vocaal ook in het tegenw. deelwoord van toepassing is, zien wij uit de voorbeelden: *refer**rr**ing* (Les 14) van *to refer*, *let**tt**ing* (Les 14) van *to let*, *shu**tt**ing* (Les 17) van *to shut*.

D. Dat de in § 181 (blz. 102) geleerde verandering van de *...y* in *...ie* op het tegenw. deelwoord niet van toepassing is, werd ons daar reeds medegedeeld, en wij vinden dat bevestigd in de voorbeelden *cop**y**ing* (Les 8) en *fanc**y**ing* (Les 19 en 20). Daarentegen, gelijk wij in dezelfde § 181 gezien hebben, wordt bij de op *....ie* uitgaande werkwoorden die *...ie*, alvorens er *...ing* achter te voegen, veranderd in *...y*, b. v.: *d**y**ing* van *to die*.

[§ **226**.] Na deze herhaling en aanvulling van de leer, de vorming betreffende van het **Tegenwoordig deelwoord**, willen wij ons eenigszins nader bekend maken met het gebruik daarvan. Wij verzoeken onze beoefenaars aan dit stuk eene bijzondere oplettendheid te besteden, daar wij hun met menige samenstelling bekend zullen maken, die aan andere talen ten eenen male vreemd is, doch die ook, door de meerdere plooibaarheid welke zij aanbiedt, aan de Engelsche taal in dit opzicht een voordeel geeft boven alle andere talen.

Wij hebben in § 131 (blz. 68) het op *...ing* uitgaande deelwoord leeren kennen als attribuut. Als zoodanig is het tot hiertoe verder voorgekomen in: *biting weather* (Les 8); *a kind*, *forgiving*, *charitable*, *pleasant time* (Les 12); *his surviving partner* (Les 14); *piercing*, *searching*, *biting cold* (Les 17 en 18); *a lowering pile* (Les 19 en 20).

Opgave 1. Vertaal:

1. Wilt gij mij niet eenige opheldernde woorden laten hooren? — 2. Zijt gij niet bang voor [*of*] de bulderende wateren? — 3. Uw zoon is een (veel-)belovend jong mensch, zeide de oude Lord met een lachend gezicht. — 4. Welke roerende [roeren, *to stir*] gebeurtenissen hebben wij niet in de courant gelezen? — 5. Mijn arme oom (ligt op sterven) [is een stervende man].

[§ **227**.] *Anything belonging to it* (Les 12).

Another fellow, *talking about a merry Christmas* (Les 14).

In de volzinnen der vorige § was het deelwoord niets anders dan een attribuut; het was een bijvoeglijk nw. geworden, waarbij alleen aan den uitgang te

zien was, dat het gevormd was van een werkwoord. Doch anders is het gesteld met de twee hier genoemde voorbeelden. *Belonging* is niet alleen bijvoeglijk attribuut van *anything*, maar het heeft ook als werkwoord de adverbiale bepaling *to it* bij zich. *Talking* is niet alleen bijvoeglijk attribuut van *fellow*, maar het heeft ook als werkwoord de adverbiale bepaling *about a merry Christmas* bij zich.

In plaats van *anything belonging to it* kan men ook zeggen: *anything which belonged to it*. In plaats van *another fellow talking about a merry Christmas* kan men ook zeggen: *another fellow who talks about a merry Christmas*.

Hier staat dus het tegenw. deelwoord als verkorte attributieve zin (§ 176, blz. 101). In dit geval is, zooals wij zien, de plaats van het attributieve deelwoord niet, gelijk die van het bijvoeglijk nw., voor het zelfst. nw., maar er achter.

Opgave 2. Vertaal:

1. Een vriend, die mij elken dag in mijne bezigheden stoort, is mijn vriend niet. — 2. Een bedelaar, die mij op [in de] straat staande hield, vroeg mij om [*for*] eene kleinigheid. — 3. De eerste klerk, die zijnen patroon vertegenwoordigde, sprak de heeren aan. — 4. Eenige arme lieden, die erg [*greatly*] van [*from*] de koude leden, wenschten zich te warmen voor [*before*] het vuur. — 5. Zij is gehuwd met [*to*] den rijken kruidenier, die met u in (ééne) [dezelfde] straat woont.

[§ **228.**] *counting-house* (blz. 73, 79). Ook hier is het tegenw. deelwoord *counting* attribuut van het zelfst. nw. *house*, maar het is geen bijvoeglijk attribuut. *A counting-house* is niet een rekenend huis, maar *a house in which counting is done*, een huis, waarin rekenen plaats heeft, waarin gerekend wordt. Het deelwoord *counting* wordt hier dus als zelfstandig beschouwd, het staat als zelfstandig attribuut.

Het tegenw. deelw. als zelfst. attribuut wordt dikwijls, doch niet noodwendig, met het daarachter volgende zelfst. nw., waarvan het als bepaling dient, door een koppelteeken verbonden.

Opgave 3. Vertaal:

1. *Where is the dining-room?* — 2. *Is there not an eating-house in this street?* — 3. *Do you not know that she loved you to her dying day?* — 4. *Your nephew was not in a speaking humour.* — 5. *We took our tickets at the booking-office, and then went to the waiting-room.*

[§ **229.**] *I am going* (§ 131 D., blz. 68).

Candles were flaring (Les 8).

A. Even als het bijvoeglijk nw. wordt ook het tegenw. deelwoord niet slechts als attribuut, maar ook als predicaat gebruikt. Zoo staat in bovenstaand voorbeeld het deelwoord *flaring*, als predicaat, door het koppelwoord *were* op het onderwerp *candles* (§ 47, blz. 20). Maar, zal men vragen, waartoe dan die omschrijving? Waarom niet de kortere manier van uitdrukking *candles flared* gebruikt? Ziehier: *candles were flaring*, en evenzoo ook in 't Hollandsch „kaarsen waren aan het flikkeren" drukt uit, dat het flikkeren eene poos aanhield, terwijl *candles flared* slechts uitdrukt, dat de kaarsen flikkerden, onverschillig of dat slechts een oogenblik, dan wel eene zekere poos duurde.

B. Deze omschrijving wordt in het Engelsch oneindig veelvuldiger gebruikt, dan de daarbij aangeduide in het Hollandsch. In het Hollandsch behoort die manier van uitdrukking uitsluitend tot de taal van den dagelijkschen omgang; in het Engelsch daarentegen is zij algemeen aangenomen in de geschrevene taal, zoodat zich in het Engelsch, naast de eenvoudige vervoeging der werkwoorden, eene volledige omschrijvende vervoeging gevormd heeft.

C. Tot dusverre hebben wij in tekst A den tegenwoordigen tijd dezer omschrijvende vervoeging slechts leeren kennen in:

I am going (Les 5)
A few of us are endeavouring (Les 15).

D. Behalve in den boven deze § staanden tweeden volzin kwam de onvolm. verl. tijd der omschrijvende vervoeging tot hiertoe slechts voor in deze zinnen: *Nature was brewing* (Les 8); *the clerk was copying letters* (Les 8); *the bell was peeping* (Les 16); *its teeth were chattering* (Les 16); *some labourers were repairing* (Les 16).

E. Het voorbeeld: *The fog came pouring in* (Les 8) doet ons zien, dat niet slechts het werkwoord *to be*, maar ook het werkwoord *to come* dienen kan om het predicatief gebezigde tegenw. deelwoord als koppelwoord met het onderwerp te verbinden.

Opgave 4. Vertaal in de omschrijvende vervoeging:

1. Hier [2]komen [1]onze vrienden (aan). — 2. Eenige heeren gaan naar [*to*] Sicilië [*Sicily*, sis'-il-li], (om) te zien wat de Etna [*Aetna*, èt'-na] doet. — 3. Gij zegt (dat) hij ([2]louter uit) [alles voor] [3]liefde [1]sterft, maar dat kan nooit (het geval) zijn: gij zegt, (dat) zijn hart breekt [*to break*, breek'], moeder [*mother*,

mudh'-*er*], wat (kan mij dat schelen) [is dat aan mij]? — 4. Waar(heen) gaat gij? — 5. Mijn vader leeft niet (meer) [langer]. — 6. Met [*to*] wien praat zij? — 7. (Er) [Daar] ontbreekt niets in ons nieuwe huis. — 8. Zij wisten [gewonen Onvolm. verl. tijd] niet wat zij deden. — 9. De patroon kwam (om) te zien wat (zijn volk deed) [zijne mannen — *men* — deden]. — 10. (Alles) [Ieder ding] ging (bijzonder goed) [opmerkelijk wel] (zijnen gang) [*on*]. — 11. Wat hebt gij (uw geheele) [²al uw] leven ¹gedaan? — 12. Mijne familie [NB. let wel, collectief] heeft (langer) [³meer] dan honderd jaren ²in dit huis ¹gewoond. — 13. Ik had lang getracht u te vinden. — 14. Een arme man zal altijd aan [*of*] de behoeften van zijn gezin denken.

[§ **230.**] In § 95 (blz. 52) hebben wij gezien, dat *I am going*, verbonden met eene Onbepaalde wijs met *to*, gebezigd wordt om eene aanstonds volgende toekomst aan te duiden. Die aanstonds volgende toekomst laat zich ook aanduiden, al ligt zij, op het oogenblik waarop er over gesproken wordt, reeds in het verledene: *My children were going to look for you*, mijne kinderen waren op het punt om naar u te zien (of: wilden juist naar u zien). Zoo wordt dus de Tegenwoordige tijd en de Onvolm. verl. tijd der omschrijvende vervoeging van het werkwoord *to go* gebezigd, om eene aanstonds volgende toekomst aan te duiden, juist als dat in het Fransch het geval is met het werkwoord *aller*.

Opgave 5. Vertaal:

1. Ik vermeldde [gewonen Onvolm. verl. tijd] niet slechts mijnen naam, maar (ook) de plaats naar [*to*] welke ik (voornemens was) [gaande was] heen te gaan. — 2. Ik had in de courant gelezen, dat mijnheer Thornhill (*thôrn'*-hil) ging (trouwen) [te worden getrouwd] met [*to*] juffrouw Wilmot (wwil'-mòt).

[§ **231.**] A. De volzin: *Scrooge having no better answer ready .... said „Bah!"* (Les 9 en 10) kon op het eerste gezicht voor een verkorten attributieven zin (§ 227) worden gehouden. Wat den vorm betreft, stemt hij daarmede geheel overeen: *having* is attribuut van *Scrooge*, en heeft het zelfst. nw. *answer* als voorwerp bij zich. Beschouwen wij echter den inhoud van dien volzin meer van nabij, dan bevinden wij, dat hij dezelfde beteekenis heeft als deze volzin: *Because Scrooge had no better answer ready .... he said „Bah!"* In dezen laatsten volzin herkennen wij den door het ondergeschiktmakende voegwoord *because* met den hoofdzin *he said* verbonden zijnden adverbialen nevenzin *because Scrooge had* (§ 161, blz. 88).

☞ Door weglating van het inleidende voegwoord en van het met den hoofdzin gemeenschappelijke onderwerp, en door het predicaats-werkwoord in een tegenwoordig deelwoord te veranderen, wordt een adverbiale nevenzin verkort.

B. Gelijk wij in § 161 (blz. 87) verschillende subordineerende (dat is: ondergeschikt-makende) voegwoorden hebben leeren kennen, zijn er ook verschillende verkorte adverbiale zinnen.

Zoo hebben wij tot dusverre in tekst A de volgende verkorte reden-gevende adverbiale zinnen aangetroffen:

... in which effort, not being a man of a strong imagination, he failed (Les 8). — *... becoming ... sensible of the impropriety, he poked the fire* (Les 12). — *Seeing clearly ... the gentlemen withdrew* (Les 15).

C. De verkorte adverbiale zin *... said Scrooge buttoning his great-coat* (Les 17 en 18) beduidt hetzelfde als de met het voegwoord van tijd *while* verbondene volzin: *... said Scrooge, while he buttoned his great-coat.* De nevenzin *buttoning his great-coat* is dus een verkorte adverbiale zin van tijdsbepaling.

D. Deze verkorting van den adverbialen zin is in het Engelsch zoo zeer in zwang, dat de Engelschen menigmaal in dien vorm eene gedachte uitdrukken, waarvoor het niet mogelijk zou zijn een voegwoord te vinden, volkomen geschikt om den nevenzin in zijne volledige gedaante te verbinden met den hoofdzin. Dit is voornamelijk van toepassing op de adverbiale zinnen, die de manier hoe te kennen geven. Wij hebben daarvan reeds de volgende voorbeelden aangetroffen:

To edge ... warning all human sympathy (Les 7). — *... the people ... go wheezing up and down, beating their hands ...., and stamping their feet* (Les 8). — *To see the dingy cloud come drooping down, obscuring everything* (Les 8). — *... he added, turning to his nephew* (L. 12). — *... said one of the gentlemen, referring to his list* (Les 14). — *... said the gentleman, presenting his credentials* (Les 14). — *... said the gentleman, laying down the pen* (Les 15). — *... a party .... were gathered: warming their hands and winking their eyes* (Les 16). — *... the singer fled in terror, leaving the keyhole* (Les 17 en 18). — *... Scrooge, having his key in the lock of the door, saw* (Les 19 en 20).

E. De volzin *Scrooge ... having read all the newspapers, and beguiled the rest of the evening ... went home to bed* doet ons zien, dat het samengestelde deelwoord (§ 138, blz. 70) even als het tegenwoordig deelwoord gebezigd wordt om verkorte nevenzinnen te vormen.

[§ **232.**] A. In de verkorte adverbiale zinnen van § 231 (blz. 167) hadden hoofdzin en nevenzin een en hetzelfde onderwerp, waarom het dan ook in den nevenzin weggelaten werd.

In den volzin: *The water-plug being left in solitude, its overflowings sullenly congealed* (Les 16) heeft de hoofdzin tot onderwerp *its overflowings*, en de verkorte adverbiale zin heeft tot onderwerp *the water-plug*.

☞ Wij zien dus, dat de hoofdzin en de verkorte adverbiale zin ook verschillende onderwerpen kunnen hebben. Dat was b. v. het geval in den volzin: *Nobody lived in it but Scrooge, the other rooms being all let out* (Les 19 en 20).

B. De in de beide volzinnen van deze § voorkomende lijdende tegenw. deelwoorden *being left* en *being let* bewijzen, hoe de Engelsche taal zich oneindig beter tot het gebruik van verkorte adverbiale zinnen leent dan de Hollandsche; want in onze taal is die vorm menigmaal niet verkieslijk, als hebbende iets stroefs en gedwongens; hetzelfde geldt ten aanzien van de deelwoordsvormen in § 141 (blz. 71).

Opgave 6. Vertaal:

1. Toen de jongen 't verlichte raam van des rijken mans huis voorbij kwam, keek hij er in. — 2. Niet wetende welken weg in te slaan, vroeg ik (het aan) eene vrouw (die) op [in de] straat (was). — 3. Daar ik niet verstond wat de mijnheer mij zeide, verzocht [*to ask*] ik hem zijne woorden te herhalen. — 4. Geen geld in zijnen zak hebbende, beloofde de kleedermaker, dat hij des avonds [in den avond] terugkomen zou. — 5. Hier is een schelling voor u, zeide de goede oude heer, terwijl hij naar het arme kind [neder] bukte, en het bij [*by*] de hand vatte. — 6. Hoe kunt gij, slecht zijnde, goede dingen spreken? — 7. Het wordt [*to get*, § 229, blz. 166] koud, zeide mijn vader, terwijl hij het raam dichtdeed [*to close*, dichtdoen]. — 8. Zijnen hoed opzettende, ging mijn oom de kamer uit. — 9. Met zijne handen langs den muur tastende, vindt de blinde knaap (den) [zijnen] weg naar de deur. — 10. Nadat zij hare voeten (bij) [voor] het vuur gewarmd had, ging de oude vrouw weder heen [*to withdraw*, heengaan]. — 11. In de kamer alleen gelaten zijnde, begon het kind met het vuur te spelen. — 12. Daar [mijn] vader nog niet teruggekeerd is van zijne reis, (kan ik u niet komen bezoeken) [ik kan niet komen te zien u]. — 13. Nu mijn compagnon (dood is) [gestorven heeft], ben ik (alleen) [de eenige] eigenaar van de zaak.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

[§ **233.**] A. In § 192 (blz. 109) hebben wij reeds van het Engelsche koppelteeken (*hyphen*) gesproken. Wij zullen hier het gebruik daarvan in beschouwing nemen uit de ons tot dusverre voorgekomene voorbeelden.

door-nail (Les 2); *coffin-nail* (Les 3); *ware-house* (Les 6); *dog-days* (Les 6); *pavement-stones* (Les 8); *coal-box* (Les 8); *gas-pipes* (Les 16); *water-plug* (Les 16); *lamp-heat* (Les 16); *Christmas-eve* (Les 17 en 18).

Wij vinden hier twee zelfstandige naamwoorden door het koppelteeken met elkander verbonden, en wel zoo, dat het eerste zelfst. nw. ter bepaling van het tweede dient.

B. *chief mourner* (Les 2); *city clocks* (Les 8); *Christmas humour* (Les 13); *Union workhouses* (Les 15); *Poor Law* (Les 15); *holly sprigs* (Les 16); *Mansion House* (Les 16); *Christmas carol* (Les 17 en 18); *Camden Town* (Les 17 en 18).

Ook hier zijn twee zelfst. naamwoorden naast elkander geplaatst, waarvan het eerste ter bepaling van het tweede dient; hier zijn ze echter niet door het koppelteeken verbonden.

Het verband tusschen de slechts aldus naast elkander geplaatste zelfst. naamwoorden is minder nauw, meer toevallig, dan wanneer ze door een koppelteeken verbonden zijn.

C. *clergyman* (Les 2); *ironmongery* (Les 3); *Churchyard* (Les 5); *doorways* (Les 7); *keyhole* (Les 8); *workhouses* (Les 15); *Treadmill* (Les 15); *Cornhill* (Les 17 en 18); *newspaper* (Les 19 en 20); *gateway* (Les 19 en 20).

Hier is het eerste, bepalende zelfst. naamw. met het tweede, dat is met het bepaald wordende zelfst. nw. verbonden tot één woord.

Het verband is in dit geval nog nauwer dan met het koppelteeken; het door 't tweede zelfst. nw. uitgedrukte begrip wordt door die verbinding met het eerste zelfst. nw. zeer bepaald veranderd.

[§ **234.**] *blindman's-buff* (Les 17 en 18); *banker's-book* (Les 19 en 20).

Deze voorbeelden doen ons zien, dat ook tweeden-naamvalsvormen (§ 98, blz. 53; § 214, blz. 139) met het door hen bepaald wordende zelfstandig naam-

woord verbonden worden door middel van een koppelteeken, wanneer het verband, dat tusschen beiden bestaat, aangeduid moet worden als van nauweren aard, zoodra het ter bepaling daaraan toegevoegde begrip het daardoor bepaald wordende begrip aanmerkelijk verandert. Zoo beteekent *buff* een klap of stoot; doch *blindman's-buff* beteekent den klap, die gegeven wordt door dengene die geblinddoekt is, en heeft dus de beteekenis van blindenmans-spel. — *a banker's book* zou zijn een aan eenen bankier toebehoorend boek; doch *a banker's-book* is een boek, waarin een bankier zijne beurs-noteeringen opschrijft.

[§ **235**.] A. *his melancholy dinner; the black old gateway.* De gewone plaats van het attributieve bijvoeglijk naamwoord (§ 97, blz. 53) is onverbonden vóór het zelfstandig nw.

B. *strong-hold* (Les 16); *ill-will* (Les 17 en 18); *great-coat* (Les 17 en 18). Is het verband tusschen bijvoeglijk nw. en zelfst. naamwoord nauwer dan de bloot attributieve bepaling, ondergaat het zelfstandige begrip door toevoeging van het attributieve bijvoeglijk nw. eene verandering in zijn wezen, dan worden beiden door een koppelteeken verbonden.

C. *gentleman* (Les 5); *alderman* (Les 19 en 20). Is het onder B. vermelde verband nog nauwer, die verandering nog aanmerkelijker, dan wordt het op die wijze samengestelde zelfstandig nw. als één woord geschreven.

[§ **236**.] A. Het ligt voor de hand, dat de beslissing, of het verband tusschen het bepalende en het bepaalde woord nauwer dan wel minder nauw zij, derhalve of men beiden als één woord schrijven, dan wel door een koppelteeken samenbinden, of eindelijk onverbonden naast elkander plaatsen moet, verschilt naar gelang van omstandigheden. De beoefenaar verlange dus geen zekerheid omtrent dingen, die bij de Engelschen zelven niet vaststaan, en waaromtrent men zelfs bij een en denzelfden schrijver niet zelden het gemis van een vasten regel opmerkt. In het algemeen is in ieder goed woordenboek dienaangaande te vinden wat men meest noodig heeft.

B. *counting-house* (Les 8). Dezelfde verscheidenheid in het gebruik van het koppelteeken treffen wij aan in de samengestelde zelfstandige naamwoorden van § 228 (blz. 166), waarin het op . . . *ing* uitgaande deelwoord als zelfstandig attribuut staat.

C. Ook *grind-stone* (Les 6), waarin het bepalende woord een werkwoord is, wordt door anderen als één woord geschreven *grindstone*.

D. Dat in *half-a-crown* het gebruik geen vasten regel volgt, hebben wij reeds in § 223 (blz. 152) opgemerkt.

E. In *seven-years' dead* duidt het koppelteeken aan, dat eerst het woord *seven* verbonden moet worden met *years*, en dat dan de aldus gevormde verbinding als bepaling vóór *dead* geplaatst wordt. Op gelijke wijze: *the seven-years' war* (wwaor), de zevenjarige oorlog.

F. In *fellow-passengers* (Les 12) dient niet het eene zelfstandig nw. ter bepaling van het andere, maar beiden zijn aanduidingen van een en hetzelfde wezen; de bedoelden zijn *fellows*, makkers, en *passengers*, reizigers.

G. In *ware-house door* (Les 6) zien wij, dat twee door een koppelteeken verbondene zelfstandige naamwoorden weder als bepaling vóór een derde zelfstandig nw. geplaatst kunnen worden.

H. In *hide-and-seek* is met behulp van het koppelteeken uit twee door het voegwoord *and* verbondene werkwoorden, die in de Onbepaalde wijs staan, een samengesteld zelfstandig nw. gevormd.

[§ **237**.] A. — *self-contained* (Les 6); *ill-used* (Les 17 en 18). Hier vinden wij het attributief gebruikte deelwoord met het ter bepaling dienende bijwoord door een koppelteeken verbonden.

B. *shut-up* (Les 12). In § 192 (blz. 109) hebben wij dezelfde verbinding leeren kennen, doch in omgekeerde orde.

C. *middle-aged* (Les 5); *tight-fisted* (Les 6). Ook met de door den deelwoordsuitgang . . . *ed* gevormde bijvoeglijke naamwoorden wordt het daarvóór staande bijwoord saamverbonden door middel van een koppelteeken.

D. *twenty-fifth* (Les 17 en 18). In de uit eene hoeveelheid tientallen en eenheden gevormde getallen (§ 203 G., blz. 124; § 209 C., blz. 134) worden, volgens de beste schrijfwijze, de tientallen met de eenheden saamverbonden door een koppelteeken.

E. *to-morrow* (Les 13); *a-week* (Les 14).

1) Een voorzetsel in verband met een zelfstandig nw. hebben wij leeren kennen in § 100 (blz. 53), § 110 (blz. 58), § 132 (blz. 69).

2) In § 51 (blz. 20) hebben wij gezien, dat het nauwe verband, waarin het voorzetsel *to* met het daarachter volgende zelfstandig nw. staat, invloed heeft op de uitspraak van *to*.

3) Wordt dat verband nog nauwer, dan plaatst men tusschen het voorzetsel *to* en het zelfstandige nw. een koppelteeken. Zoo ontstaan de adverbiale zegswijzen *to-morrow*, morgen; *to-day*, heden, van daag; *to-night*, van nacht, van avond.

4) In *o'clock* (Les 7) zien wij, hoe de

door het nauwe verband teweeggebrachte vluchtige uitspraak van het voorzetsel *on* zelfs van invloed is op de wijze, waarop dat geschreven wordt.

5) In weerwil van het nauwe verband treffen wij in *o'clock* geen koppelteeken aan, omdat **apostrofe en koppelteeken nooit bij elkander staan.**

6) In *a-week* in plaats van *in the week* hebben wij een ander verminkt voorzetsel, *a* uit *in the*.

7) In *a year* (Les 17 en 18) hebben wij hetzelfde verminkte voorzetsel zonder koppelteeken (§ 236 A).

8) Eindelijk ontmoeten wij verbindingen met het voorzetsel *a* tot één woord in *about* (Les 2 en 6), aan (de) buiten(zijde); *above* (Les 6), boven; *afraid* (Les 15) = *in fright* (frait), in vrees; *again* (Les 9 en 10), *against* (Les 11), jegens; *ago* (Les 14), in (het) gaan; *along* (Les 7), langs; *among* (Les 12), in (eene) menigte.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten vocaal-klank **u** als in het Hollandsche woord „nut" (§ 15, blz. 6).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Vervolg en Slot.)

suds	(su**dz**)	zeepsop.
buff	(buf)	buffelleder.
cuff	(kuf)	manchette.
gruff	(Gruf)	brommig.
muff	(muf)	mof.
puff	(puf)	opblazen.
ruff	(ruf)	kraag.
snuff	(snuf)	snuif.
stuff	(stuf)	stof.
tuff	(tuf)	tufsteen.
**buffle*	(bufl)	buffel.
**duffle*	(dufl)	duffel.
**muffle*	(mufl)	inmoffelen.
**ruffle*	(rufl)	roffel.
**scuffle*	(skufl)	gescharrel.
**shuffle*	(sjufl)	schoffelen.
**snuffle*	(snufl)	snuffelen.
tuft	(tuft)	bos.
bug	(bug)	wandluis.
drug	(drug)	apothekerswaar.
dug	(dug)	uier.
hug	(hug)	omarming.
jug	(dzjug)	kruik.
lug	(lug)	sleepen.
mug	(mug)	kroes, drinkkan.
plug	(plug)	prop.
pug	(pug)	mopje (hond).
rug	(rug)	vloerkleed.
shrug	(sjrug)	schouder-ophalen.
slug	(slug)	luilap.
smug	(smug)	netjes.
snug	(snug)	snugger.
tug	(tug)	trekken.
**juggle*	(dzjugl)	goochelen.
**smuggle*	(smugl)	smokkelen.
**struggle*	(strugl)	worstelen.
cull	(kul)	plukken.
dull	(dul)	dom.
gull	(Gul)	zeemeeuw.
hull	(hul)	romp (van schepen).
lull	(lul)	sussen.
mull	(mul)	gekruid maken.
null	(nul)	nul.
scull	(skul)	roeispaan.
skull	(skul)	schedel.
bulb	(bul**b**)	bloembol.
mulct	(mulkt)	boete.
gulf	(Gulf)	golf, zeeboezem.
bulge	(bul**dz**j)	zwellen.
bulk	(bulk)	massa.
hulk	(hulk)	romp (van schepen).
sculk	(skulk)	loeren.
sulk	(sulk)	pruilen.
stulm	(stulm)	watergang.
pulp	(pulp)	vleezig deel.
pulse	(puls)	pols.
chum	(tsjum)	makker.
crum	(krum)	kruim.
drum	(drum)	trom.
grum	(Grum)	stuursch.
gum	(Gum)	tandvleesch.
hum	(hum)	gonzen.
mum	(mum)	stil!
plum	(plum)	pruim.
rum	(rum)	rum.
scum	(skum)	schuim.
stum	(stum)	most.
sum	(sum)	som; totaal.
swum	(swwum)	gezwommen.
crumb	(krum)	kruim.
dumb	(dum)	stom.
numb	(num)	bedwelmd.
plumb	(plum)	dieplood.
thumb	(*th*um)	duim.
**crumble*	(krum**bl**)	kruimelen.
**fumble*	(fum**bl**)	friemelen.
**grumble*	(Grum**bl**)	brommen.
**humble*	(um**bl**)	nederig.
**jumble*	(dzjum**bl**)	poespas.
**mumble*	(mum**bl**)	mummelen.
**rumble*	(rum**bl**)	rommelen.
**stumble*	(stum**bl**)	stommelen.
**tumble*	(tum**bl**)	tuimelen.
bump	(bump)	stomp, duw.
clump	(klump)	klomp.
hump	(hump)	bochel.
jump	(dzjump)	springen.
lump	(lump)	klomp, massa.
mump	(mump)	mompelen.
plump	(plump)	plomp.
pump	(pump)	pomp.
rump	(rump)	romp.
stump	(stump)	stomp, tronk.
thump	(*th*ump)	stomp, stoot.
trump	(trump)	troef.
**crumple*	(krumpl)	kreukelen.

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

**rumple*	(rumpl)	verfrommelen.
dun	(dun)	manen; maner.
fun	(fun)	grap.
gun	(Gun)	geweer; kanon.
nun	(nun)	non.
pun	(pun)	woordspeling.
run	(run)	rennen; loopen.
shun	(sjun)	mijden.
spun	(spun)	gesponnen.
stun	(stun)	wezenloos maken.
sun	(sun)	zon.
tun	(tun)	ton.
dunce	(duns)	stoffel.
fund	(fund)	fonds.
**bundle*	(bundl)	bundel.
**rundle*	(rundl)	laddersport.
**trundle*	(trundl)	rollen.
bung	(bung)	bomgat.
clung	(klung)	vastgeklemd.
dung	(dung)	mest.
hung	(hung)	hing.
lung	(lung)	long.
rung	(rung)	gebeld, geluid.
slung	(slung)	geslingerd.
sprung	(sprung)	gesprongen.
strung	(strung)	geregen.
stung	(stung)	gestoken.
sung	(sung)	gezongen.
swung	(swwung)	gezwaaid.
wrung	(rung)	gewrongen.
plunge	(plundzj)	dompelen.
**bungle*	(bungl)	knoeiwerk.
**jungle*	(dzjungl)	kreupelbosch.
drunk	(drunk)	gedronken.
junk	(dzjunk)	jonk.
shrunk	(sjrunk)	gedeinsd.
spunk	(spunk)	zwam.
stunk	(stunk)	gestonken.
sunk	(sunk)	gezonken.
**drunken*	(drunkn)	dronken.
blunt	(blunt)	stomp, bot.
grunt	(Grunt)	knorren.
hunt	(hunt)	jagen.
stunt	(stunt)	kwijnen.
bunch	(buntsj)	tros.
hunch	(huntsj)	bochel.
lunch	(luntsj)	tweede ontbijt.
munch	(muntsj)	kauwen.
punch	(puntsj)	pons.
up	(up)	op.
cup	(kup)	kopje, kom.
sup	(sup)	avondmalen.
**supple*	(supl)	lenig.
us	(us)	ons.
thus	(dhus)	dus.
buss	(bus)	zoen, kus.
truss	(trus)	tros; bos.
**muscle*	(musl)	spier.
busk	(busk)	voorbalein.
dusk	(dusk)	schemerig.
husk	(husk)	bast, dop.
musk	(musk)	muskus.
tusk	(tusk)	slagtand.

cusp	(kusp)	punt.
crust	(krust)	korst.
dust	(dust)	stof.
fust	(fust)	vatsmaak.
gust	(Gust)	windvlaag.
just	(dzjust)	rechtvaardig.
lust	(lust)	wellustigheid.
must	(must)	beschimmelen.
rust	(rust)	roest.
thrust	(*th*rust)	stoot.
trust	(trust)	vertrouwen.
**bustle*	(busl)	beweging.
**hustle*	(husl)	hutselen.
**justle*	(dzjusl)	botsen.
**rustle*	(rusl)	ruischen.
but	(but)	maar.
cut	(khut)	snijden.
gut	(Gut)	ingewand.
hut	(hut)	hut.
jut	(dzjut)	uitspringen.
nut	(nut)	noot.
put	(put)	lummel.
rut	(rut)	bronstigheid.
shut	(sjut)	sluiten.
slut	(slut)	slet; slons.
smut	(smut)	smet; vuil.
strut	(strut)	statig stappen.
tut	(tut)	tut! stil!
butt	(but)	doelwit.
clutch	(klutsj)	grijpen.
crutch	(krutsj)	kruk.
Dutch	(dutsj)	Hollandsch.
hutch	(hutsj)	kneedtrog.
**scuttle*	(skutl)	luik.
**shuttle*	(sjutl)	weversspoel.
**glutton*	(Glutn)	veelvraat.
**mutton*	(mutn)	lamsvleesch.
flux	(fluks)	vloed.
lux	(luks)	verstuiken.
buzz	(buz)	gonzen.
fuzz	(fuz)	rafelen.
**muzzle*	(muzl)	muilkorf.
**puzzle*	(puzl)	in verlegenheid
blush	(blusj)	blozen. [brengen.
brush	(brusj)	borstel.
crush	(krusj)	verpletteren.
flush	(flusj)	blozen.
gush	(Gusj)	stroomen.
hush	(husj)	stil!
plush	(plusj)	pluis.
rush	(rusj)	aanstormen.
thrush	(*th*rusj)	lijster.
tush	(tusj)	stil!
much	(mutsj)	veel.
such	(sutsj)	zulk.
come	(kum)	komen.
some	(sum)	eenige.
bomb	(bum)	bom.
son	(sun)	zoon.
ton	(tun)	ton.
won	(wwun)	gewonnen.
one	(wwun)	één.
done	(dun)	gedaan.

none	(nun)	geen.
once	(wwuns)	eens.
sponge	(spundzj)	spons.
tongue	(tu*ng*)	tong.
monk	(munk)	monnik.
front	(frunt)	voorzijde.
month	(mun*th*)	maand.
dost	(dust)	(gij) doet.
doth	(du*th*)	(hij) doet.
dove	(du**v**)	duif.
glove	(g**l**u**v**)	handschoen.
love	(lu**v**)	liefde.
shove	(sju**v**)	schuiven.
**hovel*	(hu**v**l)	loods, afdak.
**shovel*	(sju**v**l)	schoffel.
coz	(ku**z**)	verkort v. *cousin*.
**cozen*	(ku**z**n)	bedriegen.
**dozen*	(du**z**n)	dozijn.
blood	(blu**d**)	bloed.
flood	(flu**d**)	vloed.
does	(du**z**)	(hij) doet.
**double*	(du**b**l)	dubbel.
**trouble*	(tru**b**l)	wederwaardigheid.
chough	(tsjuf)	kouw, kraai.
rough	(ruf)	ruw.
slough	(sluf)	slangevel.
tough	(tuf)	taai.
young	(ju*ng*)	jong.
**couple*	(kupl)	paar.
**cousin*	(ku**z**n)	neef.
joust	(dzjust)	steekspel.
touch	(tutsj)	aanraken.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den gansch eigenaardigen Engelschen vocaalklank **eu**, bijna als in het Hollandsche woord „verscheu**r**d" (§ 21, blz. 8).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, bl. 32.)

her	(he**ur**)	haar.
err	(**eur**)	omdolen.
herb	(he**urb**)	kruid, gras.
verb	(**veurb**)	werkwoord.
herd	(he**urd**)	kudde, zwerm.
were	(ww**eur**)	(wij) waren.
serf	(se**urf**)	lijfeigene.
merge	(me**urdzj**)	indompelen.
serge	(se**urdzj**)	serge.
verge	(**veurdzj**)	staf.
jerk	(dzje**urk**)	rukken.
merle	(me**url**)	merel.
germ	(dzje**urm**)	kiem.
sperm	(spe**urm**)	vischkuit.
term	(te**urm**)	term.
fern	(fe**urn**)	varenkruid.
stern	(ste**urn**)	strak, stroef.
hers	(he**urz**)	(de) hare.
herse	(he**urs**)	lijkwagen.
terse	(te**urs**)	glad, net.
verse	(**veurs**)	vers.
**person*	(pe**ursn**)	persoon.
pert	(pe**urt**)	brutaal.
wert	(ww**eurt**)	(gij) waart.
nerve	(ne**urv**)	zenuw.
serve	(se**urv**)	dienen.
swerve	(sww**eurv**)	afdwalen.
perch	(pe**urtsj**)	vogelroest.
heard	(he**urd**)	gehoord.
earl	(**eurl**)	graaf.
pearl	(pe**url**)	parel.
earn	(**eurn**)	winnen.
yearn	(je**urn**)	reikhalzen.
hearse	(he**urs**)	lijkwagen.
earth	(**eurth**)	aarde.
dearth	(de**urth**)	duurte.
search	(se**urtsj**)	doorzoeken.
fir	(fe**ur**)	denneboom.
sir	(se**ur**)	mijnheer!
stir	(ste**ur**)	zich verroeren.
whir	(ww**eur**)	snorren.
**circle*	(se**urkl**)	cirkel.
bird	(be**urd**)	vogel.
gird	(**Geurd**)	gorden.
third	(*th*e**urd**)	derde.
**girdle*	(**Geurdl**)	gordel.
dirge	(de**urdzj**)	lijkzang.
irk	(e**urk**)	ergeren.
dirk	(de**urk**)	dirk, dolk.
quirk	(kww**eurk**)	kwinkslag.
girl	(**Geurl**)	meisje.
twirl	(tww**eurl**)	maalstroom.
whirl	(ww**eurl**)	maalstroom.
firm	(fe**urm**)	ferm.
chirp	(tsje**urp**)	tjilpen.
first	(fe**urst**)	eerst.
thirst	(*th*e**urst**)	dorst.
dirt	(de**urt**)	vuil, drek.
flirt	(fle**urt**)	coquette.
shirt	(sje**urt**)	hemd.
skirt	(ske**urt**)	zoom.
spirt	(spe**urt**)	spuiten.
squirt	(skww**eurt**)	spuiten.
birth	(be**urth**)	geboorte.
mirth	(me**urth**)	vroolijkheid.
birch	(be**urtsj**)	berkeboom.
word	(ww**eurd**)	woord.
work	(ww**eurk**)	werk.

(Voortzetting in den volgenden brief.)

(8e Oefening.) F. Lexicographie.

(Zie blz 26 en 32.)

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

riddle (**ridl**), raadsel. — *bed*, bed; *to bed*, te bed brengen. — *to build*, bouwen. — *forgotten*, verl. deelw. van *to forget* (fòrgèt'), vergeten, samengesteld uit *for* en *to get* (Les 13). — *dreary*, treurig; daarvan: *dreariness*, treurigheid. — *to grope*, grijpen, tasten. — *hung*, onvolm. verl. tijd van *to hang*, hangen. — *black*, daarvan *to blacken*, (iemand) belakken, zwartmaken. — *gate-way*, samengesteld uit *gate*, gat, en *way*, weg. — *knocker* van *to knock*, kloppen. — *seen*, verl. deelw. van *to see* (Les 7). — *bold*, boud (zie blz. 110),

daarvan *boldly*, *boldness*. — *alderman*, oudere man, oudste. — *borne*, verl. deelw. van *to bear* (beer), waarvan, *bier* (bier), (draag)baar. — *thought*, zelfst. nw., gelijkluidend met het verl. deelw. in Les 8. — *since*, sinds, hier voorzetsel, gelijkluidend met het voegwoord in Les 15; is ook bijwoord. — *to undergo*, ondergaan, samengesteld uit *under* en *go*.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

melancholy (gelijkluidend met het zelfst. nw.), mélancolie. — *dinner*, dîner (vergelijk *to dine*, Les 13). — *deceased*, décédé. — *suite*, suite. — *pile*, pile. — *to fancy*, gelijkluidend met het zelfst. nw. *fancy*, fantaisie. — *meditation*, méditation. — *particular*, particulier, daarvan: *particularly* (Les 3), *particularity* (paar-tik-jôelèr'-it-ti), particularité. — *except*, excepté; gelijkluidend *to except*, excepter; daarvan: *exception* (èk-sèp'-sjun), exception. — *residence*, résidence, van *to reside* (re-zaid'), résider. — *including*, inclusivement; van *to include*, enclore. — *corporation*, corporation. — *livery*, livrée. — *intermediate*, intermédiat. — *process*, procès.

Van gemengden oorsprong.

tavern „taverne", tapperij. — *newspaper* uit *news* (nieuws) van *new* (Les 6) en *paper* (Les 14). — *banker's-book*, uit *banker*, „banquier", bankier (van *bank*, „banque", bank) en *book*. — *chamber*, „chambre", kamer. — *Genius*, „génie", genius. — *mournful*, samengesteld uit *mourn* (Les 2) en *full*, vol. — *during*, „durant", gedurende.

Opgave 7. Schrijf op in de Lijst der onregelmatige werkwoorden:

fled. — *shutting*. — *took*, *take* (Les 5). — *read*. — *run*, *ran* (Les 16). — *forgotten*. — *hung*. — *seen*, *see* (Les 7). — *borne*.

(9e Oefen.) ## G. Mondeling Onderhoud.

(Zie het Mondeling onderhoud van Les 16).

Vragen.

1. Where did Scrooge take his dinner?
2. What did Scrooge read after his dinner?
3. Wherewith did Scrooge beguile the rest of the evening?
4. Where did Scrooge live?
5. Where were Scrooge's rooms?
6. What could one scarcely help fancying?
7. Why was the house dreary? [Because...]
8. Why did Scrooge live alone in the house? [*Verander* were *in* being.]
9. What was Scrooge fain to do in the dark yard?
10. Where hung the fog and frost?
11. Where seemed the Genius of the Weather to sit?
12. About what was there nothing particular?
13. Was the knocker small? [No, ...]
14. When had Scrooge seen the knocker?
15. Who have as little fancy as Scrooge?
16. Since when had Scrooge not bestowed one thought on Marley?
17. Where had Scrooge his key?
18. What did Scrooge see in the knocker?

(10e Oefen.) ## H. Gesprekken.

(Vervolg van 't kluchtspel: *My Fellow Clerk*.)

ma'am (mam) verkort voor *madam*.

(*Enter Betty*.) **Betty. Here's a letter come for Miss Fanny, ma'am.**

Augustus (ao-Gus'-tus), August.

Fan. A letter for me; — (*takes it. Exit Betty*.) Why, ma! it is signed »Augustus Tactic".

Mrs. D. Who is he?

why, wel!

brought (braot), bracht.

here (hier), hier.

about (*e*-bòut'), omstreeks.

Fan. Why, Victim's fellow-clerk, that he brought here about a month ago.

to be about, betreffen.

what about, waarover.

Mrs. D. What is the letter about?

lovely (luv'-li), beminnelijk.

sex (sèks), sekse, geslacht.

affected (èf-fèkt'-*ed*), getroffen, aangedaan.

sorrow (sòr'-roo), verdriet.

corroder (kòr-rood'-*er*), afknager.

(NB. *Tactic* schrijft in een zeer gezwollen, hoogdravenden stijl.)

to move (moev), gaande maken.

sympathy (sim'-pa-*thi*), sympathie.

writer (rait'-*er*), schrijver.

humble (umbl), nederig.

epistle (*e*-pisl'), epistel; gezwollene uitdrukking voor *letter*, brief.

Fan. I'll read it, ma. »Madam — One of your lovely sex, when even in the slightest degree affected by sorrow, that corroder of hearts, is sure to move the sympathy of the writer of this humble epistle." —

prettily (prit'-ti-li), sierlijk.

expressed (èks-prèst'), uitgedrukt.

I wonder (ai wwun'-*der*), ik ben benieuwd.

to mean, beduiden.

Mrs. D. How prettily expressed! I wonder what it means?

☞ De beoefenaar late zich niet afschrikken door de nu volgende lange ceel van woorden. Vele daarvan zijn hem reeds bekend en worden hier slechts opgenomen ter herinnering.

the very last, de allerlaatste. Juist op dezelfde wijze is *very* gebruikt in

this very night (Les 14).
to tear (teer), scheuren.
apart, van elkander. Minder gezwollen zou het heeten: *asunder* (*e*-sun'-*der*).
amatory (èm'-èt-tur-i), tot liefde geneigd. Weder gezwollen, voor: *loving* (luv'-*ing*), minnend.
to destine (dès'-tin), bestemmen.
each other (ietsj udh'-*er*), elkander.
irrevocable (ir-rèv'-òk-èbl), onherroepelijk.
fate (feet), noodlot.
faithless (feeth'-lès), trouweloos.
shepherd (sjèp'-*erd*), herder.
to offer (òf'-*er*) *up*, offeren.
incense (in'-sèns), wierook.
shrine (sjrain), kastje waarin reliquieën bewaard worden; altaar.
inconstancy (in-kòn'-stèn-si), onbestendigheid.
dissipation (dis-sip-pee'-sjun), uitspatting, losbandigheid.
he cannot help, hij kan niet nalaten.
to beware (be-wweer'), op de hoede zijn, zich in acht nemen.
adresses (èd-drès'-*ez*), toespraken; aanzoeken.
aye (eei), ja (als tegenstelling).
false (faols), valsch.
aforesaid (*e*-foor'-sèd), voornoemd.
(Hier bezigt *Tactic* eene uitdrukking die veel in notariëele akten gebruikt wordt.)
grievous (Griev'-us), smartelijk.
to slight (slait), kleinachten.
sun (sun), zon.
charm (tsjaarm), bekoorlijkheid.
to compel (kòm-pèl'), noodzaken, dwingen.
shade (sjeed), schaduw.
meaning (mien'-*ing*), bedoeling.
sentence (sèn'-tèns), volzin.
to remain (re-meen'), blijven.
respectfully (re-spèkt'-fòel-li), met alle achting. (NB. *Daar dit het gebruikelijke slot is van bijna alle brieven, kan dit tevens als Model dienen voor den Briefstijl.*)

Fan. (*Reading.*) »**Augustus Tactic would be the very last to tear apart two amatory hearts destined for each other by the irrevocable book of fate — but, when he sees a faithless shepherd (that means Victim, ma!) offering up incense at the shrine of inconstancy and dissipation, he cannot help telling you to beware of the adresses — aye, and excuses — of the false shepherd aforesaid. It is grievous to see how, when one slights the sun of your charms, another, who shall be nameless, is compelled to sigh in the shade. But, enough; I will not explain the meaning of this sentence. I remain, Madam, yours, respectfully, Augustus Tactic.**"
as well, even goed.
to suppose (sup-pooz'), vermoeden.

Mrs. D. He might as well have explained the last sentence. Do you suppose, Fanny, that is a love letter?
exactly (èg-zèkt'-li), juist.
warning (wwaorn'-*ing*), waarschuwing.

Fan. I don't know the meaning of it exactly, ma! but it certainly is a warning against Victim.
to please (pliez), bevallen, behagen.
salary (sèl'-*er*-i), salaris.
to find out (tôe faind òut"), op het spoor komen.
to call on, zich aanmelden bij, een bezoek afleggen bij.

Mrs. D. Ah, there was something about that young Tactic that pleased me much — has not he a better salary than Victim? But we will find Master Victim out, we'll call on Mr. Hooker this morning.
suspense (sus-pèns'), onzekerheid.
string (string), snaar, koord, pees.
bow (boo), boog.
to turn out, blijken te zijn.
yet, nog, alsnog.
I set my cap at him, woordelijk: ik zet mijne muts naar hem, dat beteekent: ik zie hem in te pakken. In de Hollandsche volks-taal hebben wij eene uitdrukking: mijne muts staat er niet naar, voor: ik ben niet er toe gezind.

Fan. Yes, ma! Anything is better than suspense. (*Exit Mrs. D.*) **After all, it is good to have two strings to one's bow, and if Victim should turn out so very bad, I can yet set my cap at Mr. Tactic.**
Scene the second, Tweede Tooneel.
to fit up (tôe fit' up"), voorzien, toerusten.
centre (sèn'-*ter*), middelpunt.
flat (flèt), vlak; vlakte; achtergrond van het tooneel.
to sit (sit), zitten.
to write (rait), schrijven.
watch (wwòtsj), horloge.

(*Scene II. — Mr. Hooker's Office, fitted up with desks. A large open door in the centre flat. Fag sitting at a desk, writing. — Enter Mr. Hooker, with his watch in his hand.*)
neither (niedh'-*er*; ook veel: naidh'-*er*), noch.
neither .... nor, noch.... noch.
this won't do, dit gaat niet aan.
as for, wat betreft.
on, voort (als bijwoord met klemtoon).
to discharge (dis-tsjaardzj'), ontslaan, afdanken.

Mr. Hooker. Ten o'clock, and neither Victim nor Tactic come — this won't do. Tactic, no doubt, has some good reason, but as for that fellow Victim, if he goes on this way, I'll discharge

him. Fag, do you know where Mr. Victim is?

Fag. No, sir.

at all, in het geheel.

to send (sènd), zenden, sturen.

up, op, naar boven.

Mr. H. Well, then, when he comes; that is, if the gentleman means to come at all, send him up to my room; I want to speak with him.

comfortable (kum'-furt-èbl), aangenaam, genoeglijk.

conversation (kòn-ver-see'-sjun), samenspraak.

what the conversation turns upon, waarover het gesprek loopt.

special (spès'-sjèl), bijzonder.

invitation (in-vi-tee'-sjun), uitnoodiging.

Fag. Yes, sir. (*Exit Mr. H.*) **Wants to speak with him: that's comfortable — I know what the conversation turns upon, when the old man gives a special invitation.**

late (leet), laat.

(*Enter Victim.*) **Fag. Oh, Mr. Victim, Mr. Hooker says you come very late, and he wants to speak with you; you understand?**

I say, ik zeg. Wordt gebezigd op gelijke wijze als in het Hollandsch deze uitdrukkingen: wat ik zeggen wil; zeg eens; hoor eens.

to look, er uitzien; schijnen te zijn.

humour (joem'-ur), humeur, bui, luim.

Vic. Speak to me! What do I care! I am not the man to be afraid of him! But I say, Fag, did he look in a good humour?

about (*e*-bout'), ongeveer.

sovereign (suv'-*er*-en), goudstuk ter waarde van een pond sterling.

to slip (slip), glijden.

hole (hool), gat.

you had better, gij moest liever; gij zoudt beter doen als gij ....

haste (heest), haast.

to make haste, zich haasten.

lecture (lèk'-tjur), voorlezing; boetpredicatie.

ginger (dzjin'-dzjer), gember.

beer (bier), bier.

to gain (geen), winnen.

strength (strèngth), kracht.

bottle (bòtl), flesch.

to bottle, bottelen, aftappen op flesschen.

to be bottled up, gebotteld blijven liggen.

Fag. Yes, very — about as pleasant as when you let the three sovereigns slip through a hole in your pocket. But you had better make haste and let him have his lecture out: lectures, like ginger-beer, gain strength by being bottled up.

over, voorbij, achter den rug.

soon (soen), spoedig.

Vic. Oh, very well. Why, yes; it may as well be over soon. Is Tactic come?

Fag. No.

to be in', in de fuik zijn, er tegen aanloopen.

for it, er voor (namelijk, voor het te laat komen).

Vic. Oh, well, he will be in for it as well as I. (*Exit.*)

bundle (bundl), pakje.

to tinge (tindzj), kleuren.

to recover (re-kuv'-*er*), herstellen.

towards (too'-*erdz*), naar.

NB. De woorden *desk* en *bundle* staan hier zonder lidwoord, omdat deze tooneelvoorwerpen als medespelend, dus als handelende personen gedacht worden; en persoonsnamen hebben het lidwoord niet.

(*Enter Tactic, with a bundle, his eye is tinged, as if recovering from being black. Goes towards desk, and puts in' bundle.*)

Fag. Mr. Hooker has been inquiring after you.

Tac. Oh, he has, has he?

pleased (pliezd), tevreden.

Fag. He is not very well pleased at your being so late.

Tac. Ha!

pretty (prit'-ti), [bijwoord] tamelijk.

easy (iez'-i), gerust, bedaard.

however (hòu-èv'-*er*), nogtans.

Fag. You seem pretty easy, however.

to make a point of it, er zijn werk van maken, zich ten regel stellen.

NB. Vóór *make* is hier het onderwerp *I* weggelaten, hetgeen nooit anders geschiedt dan in den alledaagschen spreektrant.

breeze (briez), wind.

to blow (bloo), waaien.

over me, over mijn hoofd heen zonder mij te deren.

Tac. Always make a point of taking every thing easy, and then all breezes are sure to blow over me.

to carry off, wegdragen (den prijs); behandelen.

style (stail), stijl, manier.

that Victim has. Het woord *that* is hier minachtend gebezigd; vóór *has* is het betrekkelijk voornaamwoord *who* weggelaten.

stair (steer), trap; *up stairs*, de trappen op, de trap op, naar boven.

big (big), dik, groot; *to talk big*, groot spreken, zwetsen.

knee (ni), knie.

to knock (nòk), kloppen, knikken, kraken.

step (stèp), voetstap; *to take a step*, een stap doen, een voet verzetten.

Fag. Ah, you are something like a man — you really carry things off in fine style. There's that Victim has just gone up stairs talking big enough, but his knees were knocking every step he took.

Pithias (pith'-i-ès), eigenlijk Phintias, voor wien Damon zich uit vriend-

schap opofferde door borg voor hem te blijven; dus juist het tegenbeeld van de verhouding tusschen Victim en Tactic.

shadow (sjèd'-o), schaduw.

scape-goat (skeep''-goot), zondenbok, van *escape* (ès-keep'), ontloopen, en *goat*, geit.

to listen (lisn), luisteren.

Timothy (tim'-ò-*thi*), ook *Timotheus* (tai-moo'-*thi*-us), Timotheüs; de gemeenzame verkorting voor dezen naam is *Tim* (tim).

devil (dèvl), duivel; *devilish* (dèvl'-isj), verduiveld (bijvoeglijk nw. en bijwoord).

droll (drool), zot, koddig.

forward (foor'-wwerd), voorwaarts.

Bow-street (boo'-striet), eene straat in de City van Londen, waar een der acht politie-bureaux der stad gevestigd is.

respectable (re-spèkt'-ebl), achtenswaardig.

solicitor (sòl-is'-i-tur), procureur.

brought (braot), gebracht; verl. deelw. van *to bring*.

magistrate (mèdzj'-is-treet), magistraat, vrederechter.

ornamented (òrn'-èm-ènt-ed), versierd, prijkende.

furious (fjoer'-i-us), geweldig.

to charge (tsjaardzj), beschuldigen.

to create (kri-eet'), aanrichten, veroorzaken.

disturbance (dis-teurb'-èns), rustverstoring; van *to disturb*.

defendant (de-fènd'-ènt), verweerder, beschuldigde; *because he has to defend* (de-fènd', verweren, verdedigen) *himself*.

state (steet), staat, toestand.

intoxication (in-tòks-i-kee'-sjun), beschonkenheid, dronkenschap.

to amuse (e-mjoez'), vermaken.

to upset (up-sèt'), omver-werpen.

saloop (sèl-loep'), ook *salep* (sèl-lèp'), salep (het meel van den wortel van zekere plant, en een daarvan bereide drank voor de mindere volksklasse).

stall (staol), stalletje, kraampje.

found (fòund), gevonden; verl. deelw. van *to find*.

policeman (pòl-lies'-mèn), diender, agent van politie. De dienstmeiden in Londen spreken dit woord bijna algemeen uit als *pleaseman* (pliez'-mèn).

G. division (dzji''-div-viz'-jun), afdeeling G. Ook te Londen, gelijk in vele andere groote steden, zijn de politie-beambten ingedeeld in afdeelingen, die ter onderscheiding elk eene afzonderlijke letter hebben.

pugilistic (pjoe-dzjil-ist'-ik), vuistvechtend, boksend.

encounter (èn-kount'-er), ontmoeting.

chimney-sweeper (tsjim''-ni-swwiep'-er), schoorsteenveger.

respectively (re-spèkt'-iv-li), ieder in 't bijzonder.

proprietor (pròp-prai'-e-tur), eigenaar.

Tac. Victim! Ha, ha, ha! My Pythias, my shadow, my scape-goat! Listen, listen, Timothy Fag, and I'll read you something devilish droll. (*Takes a newspaper out of his pocket and reads. Fag rises and comes forward.*) **»Bow-street. — George Victim, clerk to Mr. Hooker, a respectable solicitor, was, on Thursday last, brought up before Mr. Knitbrow, sitting magistrate, ornamented with a furious black eye, and charged with creating a disturbance in the streets. Defendant, it appears, being in a state of intoxication, had amused himself by upsetting three saloop stalls, and he was found by policeman, G. division, in a pugilistic encounter with three chimney-sweepers, respectively, friends of the proprietors."**

to perpetrate (peur'-pe-treet), bedrijven, verrichten.

Fag. And did Victim really perpetrate all this?

least (liest), minst (overtreffende trap van *little*, min); *at least*, ten minste.

proxy (pròks'-i), plaatsvervanging, volmacht; verbasterd van *procuracy* (pròk'-jôe-rès-si).

hero (hier'-roo), held.

ecce signum (èk'-si sig'-num), Latijn: zie het teeken.

to point, wijzen.

Tac. No, not he! At least he did it by proxy. I was the hero, ecce signum. (*Points to his eye.*)

Fag. You? Why, how came you to be called Victim of all the names in the world!

(Voortzetting in den volgenden brief.)

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

In den volgens de 3e Oefening (blz. 17) overgeschreven Engelschen tekst de volzintoonteekens (″) invullen, zoo als wij dat tot hiertoe gedaan hebben, en daarna het overgeschrevene vlot lezen overeenkomstig de voorschriften op blz. 29 en 96. Ten aanzien van de terugvertaling en overige herhalings-opgaven, ga men steeds te werk volgens blz. 30 (Opgave 5, *a*, *b*, *c*).

Taalkundige Opgaven.

§ 226 (blz. 165). Opgave 1.
§ 227 (blz. 166). Opgave 2.
§ 228 (blz. 166). Opgave 3.
§ 229 (blz. 166). Opgave 4.
§ 230 (blz. 167). Opgave 5.
§ 232 (blz. 168). Opgave 6.
Blz. 173. Opgave 7.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

11e BRIEF.

(LES 21 EN 22.)

21e en 22e LES.

To business that we love, we rise betime,
And go to it with delight.
(Shakespeare.)

Voor werk, dat ons bevalt, vroegtijdig op te staan
Verhoogt den lust, waarmee wij aan den arbeid gaan.
(S. d. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

Marley's	**face.**	**It**	**was**	**not**	**in**	**impenetrable**			**shadow**	**as**	**the**	**other**	**objects**	**in**	**the**	**yard**	**were,**	**but**	**1**
maar'-liez	fees''	it	wwòz	nòt	in	im-pèn'-e-trèbl			sjèd''-ò	èz	dhi	udh''-er	òb'-dzjèkts	in	dhe	jaard	wweur	but	hèd
Marley's	gezicht.	Het	was	niet	in	ondoordringbare			schaduw	als	de	andere	voorwerpen	in	den	hof	waren,	maar	had

had	**a**	**dismal**	**light**	**about**	**it,]**	**like**	**2**	**a**	**bad**	**lobster**	**in**	**a**	**dark**	**cellar.]**	**It**	**was**	**not**	**angry**	**or**
e	diz'-mèl	lait''	e-bòut'	it	laik	e		bèd	lòb''-ster	in	e	daark	sèl''-er		it	wwòz	nòt	èn''-gri	òr
een	akelig	licht	om	het,	gelijk	een		slechte	zeekreeft	in	een	donkeren	kelder.		Het	was	niet	vertoornd	of

ferocious,	**but**	**looked**	**at**	**Scrooge**	**3**	**as**	**Marley**	**used**	**to**	**look:]**	**with**	**ghostly**	**spectacles**	**4**	**turned**	**up**	**upon**	**its**	**ghostly**
fe-roo''-sjus	but	lôekt	èt	skroedzj		èz	maar'-li	joezd''	tôe	lôek	wwidh	Goost'-li	spèk''-tèklz		teurnd	up''	up-òn'	its	Goost'-li
woest,	maar	keek	naar	Scrooge		als	Marley	placht	te	kijken:	met	spookachtige	bril		gewend	op	op	zijn	spookachtig

forehead.]	**5**	**The**	**hair**	**was**	**curiously**	**stirred,**	**as**	**if**	**by**	**breath**	**or**	**hot-air;]**	**and**	**though**	**the**	**eyes**	**were**	**wide**	**open,**
foor''-hèd		dhe	heer	wwòz	kjoe'-ri-us-li	steurd''	èz	if	bai	brèth''	òr	hòt-eer''	ènd	dhoo	dhi	aiz	wweur	wwaid	oopn''
voorhoofd.		Het	haar	was	vreemd	bewogen,	als	of	door	adem	of	heete lucht;	en	ofschoon	de	oogen	waren	wijd	open,

6	**they**	**were**	**perfectly**	**motionless.]**	**That,**	**and**	**its**	**livid**	**colour,**	**made**	**it**	**horrible:**	**but**	**7**	**its**	**horror**	**seemed**	**to**	**be,**
dhee	wweur	peur'-fèkt-li	moo''-sjun-lès	dhèt	ènd	its	liv'-id	kul''-ur	meed	it	hor''-ribl	but		its	hòr'-rur	siemd	tôe	bi	
zij	waren	volkomen	beweegloos.	Dat	en	zijne	blauwachtige	kleur	maakte	het	afschuwelijk;	maar		zijne	afschuwelijkheid	scheen	te	zijn,	

in	**spite**	**of**	**the**	**face**	**and**	**beyond**	**its**	**control,**	**rather**	**than**	**a**	**part**	**of**	**its**	**own**	**expression.]**	**—**	**As**	**Scrooge**
in	spait''	òv	dhe	fees	ènd	be-jònd'	its	kòn-trool''	raadh'-er	dhèn	e	paart	òv	its	oon			èz	skroedzj
in	spijt	van	het	gezicht	en	boven	zijne	macht,	liever	dan	een	gedeelte	van	zijne	eigene			Als	Scrooge

looked	**fixedly**	**at**	**this**	**phenomenon,**	**8**	**it**	**was**	**a**	**knocker**	**again.]**	**—**	**9**	**To**	**say**	**that**	**he**	**was**	**not**	**startled,**
lôekt	fiks''-ed-li	èt	dhis	fi-nòm'-e-nòn		it	wwòz	e	nòk''-er	e-gèn'			tôe	see	dhèt	hi	wwòz	nòt	staartld''
keek	strak	naar	dit	verschijnsel,		het	was	een	klopper	weder.			Te	zeggen	dat	hij	was	niet	ontsteld,

or	**that**	**his**	**blood**	**was**	**not**	**conscious**	**of**	**a**	**terrible**	**sensation**	**to**	**which**	**it**						
òr	dhèt	hiz	blud	wwòz	nòt	kòn'-sjus	òv	e	tèr'-ribl	sèn-see''-sjun	tôe	wwitsj	it						
of	dat	zijn	bloed	was	niet	bewust	van	eene	vreeselijke	gewaarwording	aan	welke	het						

had been a stranger from infancy,] would be untrue. But
hèd bin e streen'-dzjer fròm in''-fèn-si wwôed bi un-troe'' but
had geweest een vreemdeling van kindsheid, zou zijn onwaar. Maar

10 he put his hand upon the key he had relinquished,
hi pôet hiz hènd up-òn' dhe ki hi hèd re-ling''-kwwisjt
hij legde zijne hand op den sleutel hij had losgelaten,

turned it sturdily, walked in, and lighted his candle.] —
teurnd it steur''-di-li wwaokt in'' ènd lait'-ed hiz kèndl''
draaide het met kracht, ging in, en stak aan zijne kaars.

He did pause, with a moment's irresolution, 11 before he
hi did'' paoz wwidh e moo'-mènts ir-rèz-òl-joe''-sjun be-foor' hi
Hij deed stilstaan met een oogenbliks besluiteloosheid eer hij

shut the door;] and he did look cautiously behind it first,
sjut dhe door'' ènd hi did'' lôek kao'-sjus-li be-haind' it feurst''
sloot de deur; en hij deed kijken behoedzaam achter het eerst,

as if he half-expected 12 to be terrified with the sight of
èz if hi haaf-èks-pèkt'-ed tôe bi tèr'-ri-faid wwidh dhe sait òv
als of hij half verwachtte te zijn verschrikt met het gezicht van

Marley's pig-tail sticking out into the hall.] But there
maar'-liez pig''-teel stik'-ing òut'' in'-tôe dhe haol'' but dheer
Marley's varkensstaart stekende uit in het voorhuis. Maar daar

was nothing on the back of the door, except 13 the screws
wwòz nuth'-ing òn dhe bèk òv the door'' èk-sèpt' dhe skroez
was niets op den rug van de deur, behalve de schroeven

and nuts that held the knocker on;] so he said »pooh,
ènd nuts'' dhèt hèld dhe nòk'-er òn'' soo hi sèd poe
en moeren die hielden den klopper aan; zoo hij zeide poe

pooh!" and 14 closed it with a bang.] — 15 The sound
poe'' ènd kloozd it wwidh e bèng'' dhe sòund
poe en sloot het met een knal. De klank

resounded through the house like thunder.] Every room
re-zòund'-ed throe dhe hòus laik thun''-der èv'-er-i roem
weergalmde door het huis gelijk donder. Iedere kamer

above, and every cask in the wine-merchant's cellars below,
e-buv'' ènd èv'-er-i kaask in dhe wwain''-meur'-tsjènts sèl'-lerz be-loo''
boven en ieder vat in de wijnkoopers kelders beneden,

appeared to have 16 a separate peal of echoes of its
èp-pierd' tôe hèv e sèp'-èr-èt piel òv èk'-ooz òv its
scheen te hebben een afzonderlijken knal van echo's van zijn

own.] Scrooge was not a man to be frightened 17 by
oon'' skroedzj wwòz nòt e mèn tôe bi frait'-end bai
eigen. Scrooge was niet een man te zijn verschrikt door

echoes.] 18 He fastened the door, and walked across the
èk''-ooz hi faassnd dhe door'' ènd wwaokt e-kròs' dhe
echo's. Hij maakte vast de deur, en ging door het

hall, and up the stairs;] slowly too; trimming 19 his candle]
haol'' ènd up dhe steerz'' sloo''-li toe trim'-ming hiz kèndl''
voorhuis, en op de trappen; langzaam ook; snuitende zijne kaars

as he went.
èz hi wwènt
als hij ging.

(4e Oefen.) B. Hollandsche Vertaling.

Marley's gezicht. Het was niet in eene ondoordringbare schaduw, zooals de overige voorwerpen op het erf waren, maar had een akelig lichtschijnsel om zich heen, gelijk een slechte zeekreeft in een donkeren kelder. Het zag er niet vertoornd of woest uit, maar keek Scrooge aan, zooals Marley placht te kijken: met een spookachtigen bril omhoog gezet op zijn spookachtig voorhoofd. Het haar werd zonderling heen en weer bewogen, als door den invloed van adem of van heete lucht; en ofschoon de oogen wijd open stonden, waren ze volkomen onbeweeglijk. Dit en zijne blauwachtige kleur maakte het afschuwelijk; maar (die) afschuwelijkheid scheen in weerwil van het gezicht zelf, (en zonder dat dit iets er tegen doen kon,) te bestaan, veel meer dan deel uit te maken van deszelfs eigene uitdrukking. — Toen Scrooge dit verschijnsel strak aankeek, was het weder een klopper. — (Als wij zeiden) dat hij niet ontsteld was, of dat zijn bloed niet eene vreeselijke gewaarwording (ondervond), die hem van kindsbeen af vreemd was geweest, zouden wij te kort doen aan de waarheid. Maar hij legde zijne hand op den sleutel, dien hij losgelaten had, draaide hem met kracht om, trad binnen, en stak zijne kaars aan. Een oogenblik stond hij (werkelijk) besluiteloos, eer hij de deur dichtdeed; en werkelijk keek hij eerst eens behoedzaam er achter, als verwachtte hij half en half, te zullen ontstellen door Marley's varkensstaart (*) te zien uitsteken in het voorhuis. Maar aan de binnenzijde van de deur was niets te zien, dan de schroeven en moeren, waarmede de klopper (vastzat), zoodat hij „poe, poe!" zeide, en de deur dichtsmeet. De slag dreunde het gansche huis door als (een) donderslag. Al de vertrekken boven en al de vaten in de wijnkoopers-kelders beneden, schenen elk in het bijzonder eene eigene echo te hebben. Scrooge was er geen man naar, om zich bang te laten maken door echo's. Hij deed de nachtsluiting op de deur, en ging het voorhuis door en de trap op, en langzaam ook, onder het loopen zijne kaars snuitende.

(*) *pig-tail*, varkensstaart, schertsende benaming voor den staart eener pruik, of voor de vroeger in zwang geweest zijnde mannen-mode, om het haar aan het achterhoofd bij wijze van staart in een zakje gebonden te dragen.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 226 (blz. 166):

1. Will you not let me hear some explaining words? — 2. Are you not afraid of the roaring waters? — 3. Your son is a promising young man, said the old Lord with a smiling face. — 4. What stirring events have we not read in the newspaper! — 5. My poor uncle is a dying man.

Opgave 2 van § 227 (blz. 166):

1. A friend disturbing me every day in my business, is not my friend. — 2. A beggar, stopping me in the street, asked me for a trifle. — 3. The first clerk, representing his master, addressed the gentlemen. — 4. Some poor people, suffering greatly from the cold, wished to warm themselves before the fire. — 5. She is married to the rich grocer, living in the same street with you.

Opgave 3 van § 228 (blz. 166):

1. Waar is de eetzaal? — 2. Is er geen etenshuis in deze straat? — 3. Weet gij niet, dat zij u tot aan den dag van haren dood bemind heeft? — 4. Uw neef was niet in eene spraakzame stemming. — 5. Wij namen onze plaatsbriefjes aan het plaatsbureau, en gingen toen naar de wachtkamer.

Opgave 4 van § 229 (blz. 166):

NB. § 183, Opgave 11 (blz. 102, 115).

1. Here our friends are coming. — 2. Some gentlemen are going to Sicily, to see what the Aetna is doing. — 3. You say he's dying all for love, but that can never be: You say his heart is breaking, mother — what is that to me? — 4. Where are you going? — 5. My father is no longer living. — 6. To whom is she talking? — 7. There is nothing wanting in our new house. — 8. They knew not what they were doing. — 9. The master came to see what his men were doing. — 10. Every thing was going on remarkably well. — 11. What have you been doing all your life? — 12. My family have been living in this house, more than a hundred years. — 13. I had been long endeavouring to find you. — 14. A poor man will be always thinking of the wants of his family.

Opgave 5 van § 230 (blz. 167):

1. I mentioned not only my name, but the place to which I was going to withdraw. — 2. I had read in the newspaper that Mr. Thornhill was going to be married to Miss Wilmot.

Opgave 6 van § 232 (blz. 168):

1. The boy passing before the lighted window of the rich man's house, looked into it. — 2. Not knowing which way to turn, I asked a woman in the street. — 3. Not understanding what the gentleman

said, I asked him to repeat his words. — 4. Having no money in his pocket, the tailor promised that he would return in the evening. — 5. Here is a shilling for you, said the good old gentleman, stooping down to the poor child and taking it by the hand. — 6. How can you, being evil, speak good things? — 7. It is getting cold, said my father, closing the window. — 8. Putting on his hat, my uncle went out of the room. — 9. Groping with his hands along the wall, the blind boy finds his way to the door. — 10. Having warmed her feet before the fire, the old woman withdrew again. — 11. Being left alone in the room, the child began to play with the fire. — 12. My father having not yet returned from his journey, I cannot come to see you. — 13. My partner having died, I am the only owner of the business.

Opgave 7, blz. 173 (Vergelijk § 155, blz. 85).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
		borne	
	fled		
		forgotten	
		hung	
		read	
	ran	run	
see	saw	seen	
shut	shut	shut	
take	took		

Gesprekken. Les 19 en 20 (blz. 173).

(Betty treedt op). Betty. Hier is een brief voor jufvrouw Fanny gekomen, mevrouw!

Fanny. Een brief voor mij? (Zij neemt hem aan. Betty gaat af.) Hé, mama! hij is onderteekend „August Tactic".

Mevr. D. Wie is dat?

Fanny. Wel, Victim's kameraad, dien hij ongeveer eene maand geleden eens hier medegebracht heeft.

Mevr. D. Wat behelst de brief?

Fanny. Ik zal hem u voorlezen, mama. „Mejufvrouw! Een lid van uwe beminnelijke sekse, bijaldien zij zich slechts in het minst verteerd voelt door verdriet, dat aan het hart knaagt, is verzekerd de sympathie gaande te maken van den schrijver dezer nederige letteren."

Mevr. D. Hoe sierlijk uitgedrukt! Ik ben benieuwd wat het beduidt.

Fanny (leest). „August Tactic zou de allerlaatste zijn om twee minnende harten, door het onherroepelijke boek des noodlots voor elkaar bestemd, van elkander af te scheuren; maar wanneer hij ziet hoe een ontrouwe herder (dat doelt op Victim, ma!) wierook offert op het altaar der onbestendigheid en losbandigheid, kan hij niet nalaten u te zeggen op uwe hoede te zijn tegen de betuigingen — ja, en verontschuldigingen — van den valschen herder voornoemd. Het is smartelijk te zien hoe, terwijl de een de zon uwer bekoorlijkheden kleinacht, een ander, die ongenoemd zal blijven, genoodzaakt is te zuchten in de schaduw. Doch, genoeg! ik zal de bedoeling van dezen volzin niet ophelderen. Ik blijf, Mejufvrouw! de uwe met alle achting, August Tactic."

Mevr. D. Hij had even goed dien laatsten volzin mogen ophelderen. Vermoedt gij niet, dat dit een minnebrief is?

Fanny. Ik weet eigenlijk zelve niet wat ik er van denken zal, ma! doch het is zeer zekerlijk eene waarschuwing tegen Victim.

Mevr. D. Ja, er was iets aan dien jongen Tactic, dat mij bijzonder voor hem innam — heeft hij niet een beter salaris dan Victim? Maar wij zullen wel te weten komen, waaraan wij ons met dat heerschap Victim te houden hebben: wij zullen van morgen mijnheer Hooker eens gaan spreken."

Fanny. Ja, ma! Alles is beter dan onzekerheid. (Mevr. D. gaat af.) Alles wèl bezien, is het goed twee kansen voor één te hebben; en als Victim mocht blijken zoo ijselijk slecht te zijn, kan ik altijd nog bijdraaien naar mijnheer Tactic.

(Tweede tooneel. — Het kantoor van mijnheer Hooker, gemeubileerd met lessenaars. Eene groote openstaande deur midden op den achtergrond. Fag zit aan een der lessenaars te schrijven. — Mijnheer Hooker treedt op, met zijn horloge in de hand.)

Mr. Hooker. Tien uren, en noch Victim noch Tactic hier — dat kan zoo niet gaan. Tactic heeft stellig de eene of andere geldige reden; maar wat dien snaak van een Victim betreft, als die zoo voortgaat, zal ik hem zijn ontslag geven. Fag! weet gij niet waar mijnheer Victim is?

Fag. Neen, mijnheer!

Mr. Hooker. Nu, als hij komt — ten minste als het heerschap in het geheel van plan is om te komen — stuur hem dan bij mij boven; ik moet hem eens spreken.

Fag. Goed, mijnheer! (Mr. Hooker gaat af.) Moet hem eens spreken: dat is een buitenkansje — ik weet ten naasten bij waarover er te spreken valt, als de oude heer zulk eene bijzondere uitnoodiging doet.

(Victim treedt op.) Fag. Zoo, mijnheer Victim! mijnheer Hooker zegt dat gij zeer laat komt, en hij wenscht u te spreken; begrijpt gij?

Victim. Mij te spreken! Wat geef ik daarom! Ik ben de man niet om bang voor hem te zijn! Maar wat ik zeggen wil, Fag! scheen hij goed gemutst te zijn?

Fag. Ja, uitermate — ongeveer zoo pleizierig, als toen gij de drie pond verloren hadt door een gat in uwen zak. Maar zoudt gij niet liever haast maken en laten hem zijne boet-predicatie uitkramen? Boet-predicaties zijn juist gelijk gemberbier: zij nemen toe in kracht hoe langer ze gekurkt blijven liggen.

Victim. O, dat is niets. Of, ja; hoe eer het achter den rug is hoe beter. Is Tactic er al?

Fag. Neen.

Victim. O, dat is goed! die zal er dus even goed tegen aanloopen als ik.

(Tactic treedt op met een paket; hij ziet er uit als iemand, die een blauw oog opgedaan heeft. Gaat naar zijnen lessenaar en legt het paket er in.)

Fag. Mijnheer Hooker heeft naar u gevraagd.

Tactic. Zoo, is het tòch waar, heeft hij?

Fag. Hij is niet best gemutst dat gij zoo laat komt.

Tactic. Ha!

Fag. Gij schijnt het nog al bedaard op te nemen.

Tactic. Ik doe altijd mijn best om alles bedaard op te nemen, en zoo doende waaien alle stormen over mijn hoofd heen zonder mij te deren.

Fag. Juist, gij gelijkt nog naar een man — gij behandelt de dingen op eene degelijke manier. Daar is die Victim — toen die daareven naar boven gegaan is zwetste hij hard genoeg, maar zijne knieën knikten onder hem bij elken voet, dien hij verzette.

Tactic. Victim! Ha, ha, ha! Mijn Pythias, mijne schim, mijn zondenbok. Luister, luister, Timotheüs Fag! en ik zal u iets verduiveld koddigs voorlezen. (Haalt eene courant uit zijnen zak en leest. Fag staat op, en komt voorwaarts.) Bow-Street. — George Victim, klerk bij den heer Hooker, een achtenswaardig procureur, werd laatstleden Donderdag voor den heer Knitbrow, fungeerend vrederechter, gebracht, versierd met een ijselijk blauw oog, en beschuldigd van rustverstoring op straat verwekt te hebben. Het schijnt dat de beklaagde, in eenen staat van dronkenschap verkeerende, zich had vermaakt met het omver-werpen van drie salep-kraampjes, en hij werd door den agent van politie, Afdeeling G., aangetroffen handgemeen met drie verschillende schoorsteenvegers, vrienden van de eigenaars der bedoelde kraampjes.

Fag. En heeft Victim dat alles werkelijk verricht?

Tactic. Neen, *hij* niet! Ten minste hij heeft het slechts bij plaatsvervanging gedaan. *Ik* ben de held geweest, *ecce signum.* (Wijst op zijn oog.)

Fag. Gij? Maar hoe komen ze u dan, van al de namen die er in de wereld zijn, Victim te noemen?

(Voortzetting in den volgenden brief.)

(6e Oefening.) **D. Spraakkunst.**

[§ **238**.] A. Wij gaan voort met de Leer van het gebruik van het op ...*ing* uitgaande **tegenwoordig deelwoord,** doch noemen allereerst uit tekst A. van deze les het voorbeeld

the sight of Marley's pig-tail sticking *out into the hall*

onder § 227 (blz. 165), en het voorbeeld

He ... walked ... up the stairs ... trimming *his candle as he went*

onder § 231 D. (blz. 167).

B. *One could scarcely help* fancying (Les 19 en 20).

Hier is het deelw. *fancying* zelfstandig gebruikt als voorwerp van het werkwoord *help.* Wij hebben in het Hollandsch als zelfstandigen vorm van het werkwoord (§ 113, blz. 59) slechts de Onbepaalde wijs: men kon bijna niet nalaten te denken. De Engelsche taal is dus voor dit geval een vorm rijker. Wij zullen later zien in welke gevallen zij van den eenen of van den anderen dezer vormen gebruik maakt. In de volgende opgaven bezige de beoefenaar overeenkomstig het voorbeeld van bovenstaanden volzin het tegenwoordige deelwoord.

Om voor de taalkundige oefenings-opgaven tot voorbeelden geschikte volzinnen uit Engelsche klassieken te kunnen gebruiken, zullen wij ons niet uitsluitend meer bepalen bij den woorden-voorraad van tekst A. der tot dusverre behandelde lessen; daar waar wij dat noodig achten zullen wij echter de verklaring der onbekende woorden aan de opgaven vooraf laten gaan.

NB. Deze, hier (in hoofdstuk D) aan elke oefening voorafgaande woorden worden, even als de in tekst A. en in de Gesprekken voorkomende woorden, bij de latere oefeningen geacht aan den beoefenaar nauwkeurig bekend te zijn. Ze moeten voor het uitwerken van de Opgaven van buiten geleerd, **niet** bij het vertalen als hulpmiddel geraadpleegd worden. Dit laatste zou eene volkomen nuttelooze zelfmisleiding zijn.

Opgave 1. Leer van buiten:

zich voorstellen,	*to propose*	(pròp-oo**z**′).
waardigheid,	*dignity*	(diG′-nit-ti).
bevelen,	*to command*	(kom-maan**d**′).
ijver,	*diligence*	(dil′-i**d**-zjèns).
dienen,	*to serve*	(s**eurv**).
bijna,	*almost*	(aol′-moost).
beproeven,	*to attempt*	(èt-tèmt′).
beschrijven,	*to describe*	(de-skrai**b**′).
toch, nogtans,	*yet*	(jèt).

hooren,	*to hear*, onvolm. verl. tijd en verl. dw. *heard*	(**heurd**).
kajuit,	*cabin*	(kè**b**'-in).
zich weerhouden,	*to withhold*	(wwidh-hoold'),
Guido,	*Guy*	(Gai).
de voorkeur geven aan,	*to prefer*	(pre-f**eur**').
zich koesteren,	*to bask in the sun*	(baask). (sun).
levens-beschrijving,	*life*, mrv. *lives*.	(lai**vz**).
dichter,	*poet*	(poo'-*et*).
lezen,	*to read*	(rie**d**).
onmogelijk,	*impossible*	(im-pòs'-si**bl**).
voornemens zijn,	*to intend*	(in-tè**nd**').
Amerika,	*Amerika*	(èm-èr'-ri-kaa).
staatkunde,	*politics*	(pòl'-it-tiks).
redekavelen,	*to talk*	(taok).
muziekkorps,	*band*	(bè**nd**).
ophouden,	*to cease*	(sies).
twisten,	*to quarrel*	(kwwòr'-rel).
nalaten,	*to forbear*	(fòr-beer').
bevreemding,	*surprise*	(su**r**-praiz').
uitdrukken,	*to express*	(èks-près').

Vertaal: 1. Wanneer [2]gij u voorstelt [1]ooit met waardigheid te bevelen, moet gij [2]met ijver [1]dienen. — 2. Het is bijna nutteloos te beproeven [2]het op papier [1]te beschrijven. — (maar) toch [2]wil [1]ik (het) beproeven. — 3. Haar vader hoorde lachen in de kajuit. — 4. Hij kon zich niet langer weerhouden, zich aan hem bekend te maken. — 5. Guido geeft (er) de voorkeur (aan), zich te koesteren in de zon, en de Levensbeschrijvingen der dichters te lezen. — 6. Het was voor de jonge dame onmogelijk zich van glimlachen te onthouden. — 7. Ik ben voornemens naar Amerika te gaan. — 8. De (beide) [twee] heeren begonnen (over) staatkunde te redekavelen. — 9. Het muziekkorps hield op (met) spelen. — 10. Scheidt uit (met) twisten [§ 147, blz. 76]. — 11. Hij kon niet nalaten eenige bevreemding uit te drukken.

[§ **239**.] *They saw him coming on* (Les 7), ze zagen hem aankomen.

De inhoud van dezen volzin kan ook uitgedrukt worden door: *they saw that he was coming on*, ze zagen dat hij aankwam. De volzin *that he was coming on* is dus voorwerp van het werkwoord *saw* (§ 161 A., blz. 87). Te gelijk echter is ook *him* voorwerp van *saw: they saw him*, ze zagen hem. Eindelijk is *coming* voorwerp van *saw: they saw* [*the*] *coming on*, ze zagen (het) aankomen.

Deze drieledige voorwerps-betrekking wordt in het Engelsch uitgedrukt, door den objectief of vierden naamval (§ 111, blz. 59) van het zelfstandig nw. of voornaamwoord benevens het tegenwoordig deelwoord als voorwerp (object) bij het werkwoord te plaatsen.

Met andere woorden: de objectief of vierde naamval met het tegenwoordig deelwoord is dus een objectieve volzin, waarvan het onderwerp in den vierden naamval, en het predicaatswerkwoord in den tegenwoordig-deelwoordsvorm staat.

In het Hollandsch zien wij in alle dusdanige gevallen de Onbepaalde wijs gebezigd in plaats van het Engelsche Tegenwoordig deelwoord. Wij zullen later zien, dat ook de Engelsche taal dit gebruik van de Onbepaalde wijs kent.

Opgave 2. Leer van buiten:

gedruis,	*noise*	(nòiz).
spook,	*phantom*	(fèn'-tum).
staan,	*to stand*	(stè**nd**).
voelen,	*to feel*	(fiel).
lijkwagen,	*hearse*	(h**eur**s).
duisternis,	*gloom*	(Gloem).
voortgaan,	*to go on'*	
eensklaps,	*on a sudden*	(su**d**'-den).
gemeenzaamheid,	*familarity*	(fêm-il-jèr'-it-ti).
doopnaam,	*christian name*	
toeroepen,	*to hail*	(heel).
zien, aanschouwen,	*to behold*	(be-hoold').
knielen,	*to kneel*	(niel).
vinden,	*to find*, Onvolm. verl. tijd; en verleden deelw. *found*	(fou**nd**).
opzitten,	*to sit up'*	(sit).
(dienst)maagd,	*maid*	(mee**d**).
snikken,	*to sob*	(sò**b**).
bespeuren,	*to perceive*	(p*er*-siev').
stoet,	*procession*	(près-sès'-sjun).
voorwaarts,	*forward*	(foor'-ww**erd**).
gaan,	*to march*	(maartsj).

Vertaal: 1. Hij hoorde het gedruis de trap opkomen. — 2. Hij zag het spook voor zich staan. — 3. De geest moet hem hebben hooren denken. — 4. Ik voel mijn laatste uur naderen. — 5. Scrooge dacht (dat) hij [2]een lijkwagen [4]voor zich uit [1]zag [3]gaan [5]in de duisternis. — 6. Ik hoorde eensklaps eene stem [3]met groote gemeenzaamheid [2]mij [1]toeroepen [4]bij mijnen voornaam. — 7. Zie hem daar (neder)knielen. — 8. Ik vond hem opzitten in zijn bed. — 9. De (dienst-)maagden hoorden haar des nachts [*at night*] loopen en snikken. — 10. Ik bespeurde (dat) de stoet langzaam [2]voorwaarts [1]ging.

[§ **240**.] *Nothing more remarkable... than there would be* in *any other middle-aged* gentleman *rashly* turning *out* (Les 5).

The clerk with *the long* ends *of his white comforter* dangling *below his waist* (Les 17 en 18).

Daar volgens § 111 G. (blz. 59) de voorzetsels met den vierden naamval verbonden worden, is het gemakkelijk te verklaren, dat ook de vierde naamval met het tegenwoordig deelwoord niet slechts, gelijk in de vorige §, als voorwerp (object) van een bedrijvend werkwoord staat, maar dat deze woordvoeging ook in verband met een voorzetsel als adverbiale bepaling (§ 132, blz. 69) of als attribuut (§ 100, blz. 53) gebruikt worden kan.

In laatstbedoelden zin komt vooral dikwijls het voorzetsel *with* voor, en dit gebruik vinden wij ook wel in het Hollandsch: met de lange einden van zijne witte boeffante afhangende (tot) over zijn middel.

Opgave 3. Leer van buiten:

vallen,	*to fall*, Onvolm. verl. tijd *fell*	(fèl).
veldslag,	*battle*	(bètl).
volkomen,	*absolutely*	(èb'-sòl-jòet-li).
beslissen,	*to decide*	(de-said').
gordijn,	*curtain*	(keur'-ten).
liggen,	*to lie*	(lai).
kans,	*chance*	(tsjaans).
misdaad,	*crime*	(kraim).
geheim,	*secret*	(siek'-ret).
blijven,	*to remain*	(re-meen').
ontvangen,	*to receive*	(re-siev').
schip,	*ship*	(sjip).
waarschijnlijkheid,	*probability*	(pròb-èb-il'-it-ti).
aanhouden, voortduren,	*to continue*	(kòn-tin'-joe).

Vertaal: 1. (De) nacht viel, zonder dat de slag volkomen beslist was. — 2. Gij wilt [*to mean*] (toch) niet zeggen, (dat) gij de gordijnen afgenomen hebt (met) ringen en al, terwijl [*with*] hij daar lag. — 3. Er [*there*] is geen kans, dat [*of*] zulk eene misdaad geheim blijft. — 4. Wij ontvingen de treurige tijding, dat het schip (veronGelukt was) [was geweest verloren]. — 5. Het laat zich als hoogst waarschijnlijk aanzien, dat de vorst eenige dagen zal aanhouden [woordelijk: Daar is iedere waarschijnlijkheid van de vorst voortdurende eenige dagen].

[§ **241.**] A. *A time for paying bills* (Les 11).

A time for finding yourself a year older (Les 11).

A time for balancing your books and having every item.... presented dead against you (Les 11).

A reason for not coming now (Les 13).

The pleasure of addressing Mr. Scrooge (Les 14).

The hour of shutting up the counting-house (Les 17 en 18).

A poor excuse for picking a man's pocket (Les 17 en 18).

Hier hebben wij het als zelfstandig gebezigde tegenwoordig deelwoord, in verband met een voorzetsel, als attribuut van het voorafgaande zelfstandig naamwoord. Laat het voorzetsel in het Engelsch wezen om het even welk, in het Hollandsch hebben wij slechts één middel om dat verband uit te drukken: „te" met de Onbepaalde wijs, eene woordvoeging, die, zooals wij later zullen zien, ook in het Engelsch bestaat.

B. *You'll keep your Christmas by losing your situation* (Les 12).

This lunatic, in letting Scrooge's nephew out, had let two other people in (Les 14).

Dunstan had... nipped the nose... instead of using his familiar weapons (Les 17 en 18).

In deze volzinnen is dezelfde woordvoeging als adverbiale bepaling gebruikt. In het Hollandsch kan die niet eens altijd worden teruggegeven door de Onbepaalde wijs met „te", maar moet meestal door eenen volzin omschreven worden, b. v. *by losing*, door te verliezen; maar beter: met het verlies van; *in letting out*, uitlatende; maar beter: toen hij uitliet.

Opgave 4. Leer van buiten:

thermometer,	*thermometer*	(*th*eur-mòm'-*e-ter*).
krampachtig,	*tight*	
stoel,	*chair*	(tsjeer).
behoeden,	*to save*	
bezwijming	*swoon*	(swwoen).
vallen,	*to fall*	
kreet,	*cry*	(krai).
kans,	*chance*	(tsjaans).
lot,	*fate*	(feet).
ontgaan,	*to escape*	(ès-keep').
spook,	*spectre*	(spèk'-ter).
instemmen,	*to join*	(dzjòin).
luisteren,	*to listen*	(lisn).
treurig,	*mournful*	
lijkzang,	*dirge*	(deurdzj).
zich ontkleeden,	*to undress*	(un-drès').
hier,	*here*	
eer,	*before*	(be-foor').
Engeland,	*England*	(ing'-glènd).
scheepgaan,	*to embark*	(em-baark').
stad,	*town*	(tòun).
versterken,	*to fortify*	(fòrt'-i-fai).
raad,	*advice*	(èd-vais').
trotsch,	*proud*	(pròud).
onderrichten,	*to instruct*	(in-strukt').
nauwelijks,	*scarcely*	(skeers'-li).
aanzien,	*to look on'*	
lachen,	*to laugh*	(laaf).
voelen,	*to feel*, Onv. verl. t.; en verl. dw. *felt*	(fèlt).

leedwezen,	*regret*	(re-grèt').
kameraad,	*companion*	(kòm-peen'-jun).
soort,	*description*	(de-skrip'-sjun).
verlaten,	*to quit*	(kwwit).
lordschap,	*lordship*	(lòrd'-sjip).
zich herinneren,	*to recollect*	(rèk-òl-lèkt').

Vertaal: 1. De thermometer (stond) [was] een (goed eind) [langen weg] onder [*below*] (het vriespunt) [vriezende]. — 2. Scrooge [1]hield (zich) [3]krampachtig aan [*to*] zijnen stoel [2]vast [*on*], (om) zich te behoeden voor [*from*] [2]in [een] zwijm [1]vallen. — 3. De Geest, dit (hoorende) [op het hooren], (gaf) [zette op] (nog een) [een anderen] kreet. — 4. Gij hebt nog [*yet*] eene kans en hoop om [*of*] mijn lot te ontgaan. — 5. Het spook, [1]na [3][voor] [4]een [5]oogenblik [2]geluisterd (te hebben), stemde (mede) in den treurigen lijkzang. — 6. Hij ging naar bed zonder zich uit te kleeden. — 7. Hij volgde den man zonder te antwoorden. — 8. Wat (is uw doel) [meent gij] met [*by*] hier te komen op [*at*] dezen tijd van (den) dag? — 9. Wij hadden nog [*yet*] vijf dagen (over) [te sparen, *to spare* (speer)] alvorens scheep te gaan naar [*for*] Engeland. — 10. [*At*] Een [*one*] oogenblik dacht hij (er) aan [*of*] [2]de stad [1]te versterken. — 11. (God gave) [Ik wensch aan God] dat gij [*you*] even veel lust [*pleasure*] hadt mijnen raad te [*in*] te volgen, als ik heb [3]u [2]dien [*it*] [1]te geven. — 12. Ik zal (er) trotsch (op) zijn u te [*of*] onderrichten. — 13. Gij kondt hem nauwelijks aanzien zonder te lachen. — 14. Ik voelde weinig leedwezen kameraden van dien stempel [*description*] te [*in*] verlaten. — 15. Ik heb het genoegen niet mij zijn lordschaps familienaam te [*of*] herinneren.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

[§ **242.**] A. Nadat wij in den vorigen brief hebben toegelicht hoe het koppelteeken gebruikt wordt om samengestelde woorden te vormen, zal de beoefenaar wel verlangend zijn ook iets te vernemen aangaande het gebruik daarvan bij het

splitsen in lettergrepen,

wanneer hij genoodzaakt is aan het einde van eenen regel een woord af te breken.

Terwijl wij den beoefenaar hier in de eerste plaats verwijzen naar onze bij de aanduiding der uitspraak opgegevene splitsing in lettergrepen, moeten wij echter tevens daarbij doen opmerken, dat *die* splitsing alleen bestemd was voor de uitspraak, en niet voor het schrijven. Wij willen hier in de volgorde van tekst A der verschillende lessen eenige gevallen aanhalen, waarin de lettergrepen-splitsing der uitspraak van die in het schrijven afwijkt.

B. *burial.* Wij hebben dat afgebeeld: bèr'-ri-*el*, met dubbele *r*. De *r* behoorde namelijk tot de lettergreep *bèr*, omdat zij invloed uitoefent op de uitspraak van de *u*; doch zij behoort ook, volgens § 54 (blz. 21), tot de volgende lettergreep, omdat zij niet zacht, maar scherp uitgesproken wordt. Voor de lettergrepen-splitsing bij het schrijven weegt eerstgenoemde reden het zwaarst: *bur'-i-al.* Evenzoo is het in *ver'-y* (vèr'-ri); *bur'-ied* (bèr'-rie**d**).

C. *excellent.* Wij hebben dit afgebeeld èks'-èl-lènt, doch hadden eigenlijk beter gedaan als wij gezet hadden èks'-sèl-lènt, want de *ks* vertegenwoordigt alleen de *x*, terwijl de *c* wel degelijk mede uitgesproken wordt als scherpe *s*. Overal waar de lettergreep *ex* door den klank *s* gevolgd wordt, is de uitspraak van dat *ex* eenvoudig èk. Bij het schrijven is het intusschen zonneklaar, dat de lettergrepen-splitsing niet anders kan wezen dan *ex'-cel-lent.*

D. *business.* In de uitspraak-afbeelding biz'-nès; doch in het schrijven is de stomme *i* wel degelijk eene lettergreep: *bus'-i-ness.*

E. *signed.* In de uitspraak eenlettergrepig: sai**nd**; geschreven tweelettergrepig: *sign'-ed.* Op gelijke wijze alle woorden, waarin de *e* van den deelwoords-uitgang *...ed* stom is.

F. *reason* (riezn). Al de woorden, die in de Eenlettergrepige oefeningen E. der verschillende lessen als in vers-maat tweelettergrepig zijn aangeduid, worden ook in het schrijven als tweelettergrepig aangemerkt, dus: *rea'-son.* Worden van zulke woorden verleden deelwoorden gevormd, dan bestaan die in het schrijven zelfs uit drie lettergrepen, b. v. *shriv'-el-led* (sjrivl**d**); *stif'-fen-ed* (stifn**d**).

G. *im-me'-di-ate-ly* (im-mie**d**'-jèt-li). Wanneer de *i* vóór eene vocaal tot *j* overgaat, en dus in de uitspraak met die vocaal tot één lettergreep samensmelt, blijven niettemin de beide vocalen in het schrijven van elkander afgezonderd. Eene uitzondering op dezen regel is, wanneer de op die *i* volgende vocaal geheel stom is, b. v.: *par'-lia-ment* (paar'-li-mènt).

[§ **243.**] A. Nadat wij in de vorige § gezien hebben hoe de lettergrepen-splitsing bij de uitspraak verschilt met die in het schrijven, kan het niet anders of de beoefenaars van onze lessen zullen verlangend zijn om een richtsnoer te leeren kennen, waaraan ze zich ten dien aanzien zullen kunnen houden. Twee dingen geven ons het richtsnoer aan de hand, om de woorden in lettergrepen te splitsen:

1) het ontstaan der woorden door samenstelling en afleiding;

2) de uitspraak.

Wanneer deze beide dingen tot hetzelfde resultaat leiden, levert de lettergrepen-split-

sing volstrekt geen moeielijkheid op. Maar niet zelden zijn die twee dingen met elkander in strijd, en daaruit ontstaan de tegenstrijdigste lettergrepen-splitsingen van een en hetzelfde woord. De beoefenaar zal echter veilig kunnen afgaan op hetgeen wij hem in dezen onzen cursus aangaande dat punt leeren, daar wij geheel in overeenstemming zijn met 't voornaamste hedendaagsche woordenboek der Engelsche taal, namelijk dat van *Webster-Goodrich* (wwèb'-ster Goed'-ritsj).

B. Derhalve de bestanddeelen, waaruit een woord **samengesteld** is, moeten bij de lettergrepen-splitsing van elkander afgescheiden worden: *what-ev'er*, *cler'gy-man*, *an'y-thing*, *my-self'*, *i'ron-mongery*, *oth'er-wise*, *under-stood'*, *gen'tle-man*, *church'-yard*, *some'-times*, *eye'-brow*, enz.

C. Dit moet ook het geval zijn, al heeft een of ander der bestanddeelen zijnen oorspronkelijken vorm niet behouden: *a'l-ways*, *fif'-teen*, *there'-fore*, enz.

[§ **244.**] A. **Afleidings-lettergrepen** moeten van den wortel afgescheiden worden. Zoo de voorwoordjes (woordlidjes, die vóór aan het hoofdwoord gehecht zijn): *a-bout'*, *a-bove'*, *ad-dress'*, *be-cause'*, *fore'-head*, *un-hal'lowed*, *un-doubt'ed*, enz.

B. Ook die voorwoordjes, welker oorspronkelijke vorm eenigerlei verandering ondergaan heeft, worden afgescheiden, b. v.: *as-sign'*, *ap-proach'* (voor pasbeginners is het nog al moeielijk daaromtrent te beslissen).

C. De sluitwoordjes of achtervoegsels, dat zijn woordlidjes, die achter aan den wortel van het hoofdwoord worden vastgehecht, worden bij het afbreken daarvan afgescheiden, om het even of de wortel van het woord onveranderd is gebleven, dan wel eenigerlei verandering ondergaan heeft. Onder die achtervoegsels rangschikken wij ook die lettergrepen, die in de vervoeging en bij de meervoudvorming der woorden er achter aangehecht worden: *remark'-able*, *bur'i-al*, *wis'-dom*, *sign'-ed*, *inclin'-ed*, *start'-ed*, *paint'-ed*, *point'-ed*, *an'swer-ed*, *know'-edge*, *undertak'-er*, *mourn'-er*, *small'-er*, *dead'-est*, *won'der-ful*, *go'-ing*, *tak'-ing*, *turn'-ing*, *squeez'-ing*, *wrench'-ing*, *grasp'-ing*, *scrap'-ing*, *clutch'-ing*, *grat'-ing*, *partic'ular-ly*, *distinct'-ly*, *per'fect-ly*, *rash'-ly*, *shrewd'-ly*, *emphat'ic-al-ly*, *lit'er-al-ly*, *dread'-ful-ly*, *bus'i-ness*, *cov'et-ous*, *af'ter-wards*, *breez'-y*, *frost'-y*, enz.

[§ **245.**] A. (Twee op elkander volgende vocalen.) Om den invloed van de **uitspraak** op de lettergrepen-splitsing te bepalen, zullen wij in de eerste plaats spreken over het geval als twee vocalen naast elkander staan. Wij zullen die twee vocalen in het schrijven natuurlijk slechts dan van elkander mogen scheiden, wanneer ze werkelijk tot verschillende lettergrepen behooren, en dus ook elk afzonderlijk uitgesproken worden, b. v.: *go'-ing*, *be-yond'*, *be'-ing*, *pay'-ing*, *re'-al*, *in'flu-ence*, enz.

B. Worden de twee vocalen als slechts één klank uitgesproken, of is er een van de twee stom (§ 242 G., blz. 184), dan behooren beiden tot eene en dezelfde lettergreep, en mogen niet gescheiden worden. Zoo zijn eenlettergrepig: *nail*, *saint*, *paint*, *rain*, *hail*, *air*, *fail*, *frail*, *gait*, *said*, *say*, *day*, *play*, *way*, *Paul*, *mean*, *year*, *weak*, *heat*, *bleak*, *hear*, *beat*, *smear*, *plead*, *leave*, *dead*, *head*, *read*, *breast*, *breath*, *squeeze*, *steel*, *cheek*, *sleet*, *street*, *wheeze*, *feet*, *three*, *see*, *keep*, *been*, *key*, *eye*, *died*, *chief*, *friend*, *boast*, *coal*, *goes*, *point*, *voice*, *boil*, *door*, *fool*, *Scrooge*, *droop*, *room*, *good*, *stood*, *look*, *book*, *doubt*, *out*, *round*, *sound*, *cloud*, *house*, *course*, *mourn*, *pour*, *court*, *thought*, *you*, *through*, *could*, *should*, *would*, *blue*, *due*, *quite*, enz.

[§ **246.**] A. Staan er consonanten tusschen de vocalen, dan is de vraag of de lettergreep met eene vocaal of met eene consonant eindigt, derhalve of de consonant tot de voorafgaande of tot de volgende lettergreep behoort; of, zijn er meer consonanten, welke daarvan tot de voorafgaande lettergreep behooren, en welke tot de volgende. Het einde eener lettergreep biedt een rustpunt in het woord aan; de stem kan echter slechts rusten op eene vocaal; wanneer er dus geen redenen bestaan, die het tegendeel noodzakelijk maken, eindigt de lettergreep met eene vocaal, en voegt men de consonant of de consonanten bij de volgende lettergreep. Vooral geldt deze regel ten aanzien van de lange vocalen aan het einde der lettergreep, b. v.: *fu'-neral*, *sto'-ry*, *fa'-ther*, *a'-ged*, *peo'-ple*, *na'-ture*, *rea'-son*, *mo'-ment*, *i'-tem*, *sa'-cred*, *o'-pen*, *imme'-diate*, enz. Somwijlen wordt wel door deze wijze van splitsen gehandeld in strijd met andere regelen, b. v.: § 244 C. door *a'-ged*, waar ...*ed* toch de uitgang is, waarmede het woord uit *age* is gevormd. Doch voor dergelijke twijfelachtige gevallen is het onmogelijk den pasbeginner een richtsnoer aan de hand te geven, daar de Engelschen zelven het dienaangaande niet altijd met elkander eens zijn.

B. Ook korte vocalen staan aan het einde der lettergrepen, wanneer de afleiding het gedoogt, en wanneer ze niet (zie de volgende §) den klemtoon hebben. Zoo b. v.: *be-gin'*, *de-gree'*, *de-rive'*, *mo-rose'*, *pre-sent'*, *re-late'*, *re-spect'*, *re-turn'*, enz.

[§ **247.**] A. Eene **klemtoon hebbende korte lettergreep** eindigt met het *letterteeken* van één consonanten-*klank*.

Zijn er dus twee of meer consonanten aanwezig, dan behoort tot de voorafgaande lettergreep slechts de eerste consonant *), en de overige consonanten maken deel uit van de volgende lettergreep, b. v.: *ev'-er, ev'-ery, reg'-ister, an'-y, partic'-ular, cof'-fin, an'-cestor, sim'-ile, hal'-lowed, coun'-try, emphat'-ical, oth'-er, exec'-utor, resid'-uary, sol'-emnise, won'-der, noth'-ing, ram'-part, gen'-tleman, in'-stance, lit'-eral, aston'-ish, cov'-etous, sin'-ner, gen'-erous, sol'-itary, shriv'-el, stif'-fen, tem'-perature, of'-fice, in'-fluence, win'-try, wealth'-er, bit'-ter, heav'-y.*

beg'-gar, chil'-dren, sym'-pathy, dis'-tance, fog'-gy, read'-y, rud'-dy, pal'-pable, nar'-row, op'-posite, phan'-tom, din'-gy, dis'-mal, lit'-tle, cop'-y, let'-ter, replen'-ish, shov'-el, nec'-essary, com'-forter, can'-dle, ef'-fort, mer'-ry, un'-cle, hum'-bug, rap'-id, neph'-ew, bet'-ter, fol'-low, mon'-ey, doz'-en, indig'-nantly, id'-iot, pud'-ding, hol'-ly, prof'-it, or'-igin, char'-itable, pleas'-ant, cal'-endar, pas'-senger, invol'-untarily, extin'-guish, enz.

B. Wij hebben in § 40 (blz. 14) den klemtoon beperkt tot é é n e enkele lettergreep der Engelsche woorden, en ons aan die beperking gehouden bij de afbeelding der uitspraak zelfs van de langste woorden. De Engelsche taal heeft echter, even als de Hollandsche, eene natuurlijke neiging tot regelmatige afwisseling tusschen klemtoon-hebbende en geen klemtoon-hebbende lettergrepen. Wij zien dit vooral in vers-maat, b. v.:

De band', die 't har'te bindt'
Der moe'der aan' het kind',
Gebaard' met wee' en smar'te, enz.

Deze regelmatige afwisseling van klemtoon doet zich ook bij de langere woorden gelden in dezer voege: wanneer de eerste of derde lettergreep van een woord den vollen klemtoon heeft, komt van zelf op alle o n e v e n e lettergrepen iet of wat meer toonval dan op de andere; en heeft de tweede of vierde lettergreep van het woord den vollen klemtoon, dan is dat het geval met al de e v e n e lettergrepen. Daar echter, gelijk wij daareven zeiden, die iet of wat sterkere toonval op de bedoelde lettergrepen zich v a n z e l f doet gelden, hebben wij ons wel gewacht ook die lettergrepen van een toonteeken te voorzien, hetgeen onvermijdelijk slechts gestrekt zoude hebben om den beoefenaar in de war te brengen. Ook is die ondergeschikte klemtoon, in vergelijking bij den vollen klemtoon, zoo zwak, dat die veelal te nauwernood merkbaar is. Intusschen zien wij, dat ook de lettergreep met dien ondergeschikten klemtoon, even als die met den vollen klemtoon, liefst uitgaat op eene consonant, b. v.: *admin-istra'tor, nec'essar-y, imag-ina'tion, invol'untar-ily,* enz.

[§ **248.**] Eene **consonanten-verbinding**, waarvan de uitspraak aan het begin eener lettergreep onmogelijk of zeer ongemakkelijk zoude zijn, moet bij het afdeelen in lettergrepen g e s p l i t s t worden, en wel in dier voege, dat zooveel mogelijk één der consonanten aan de voorafgaande lettergreep getrokken wordt, b. v.: *par-tic'ularly, em-phat'ically, part'-ner, ex'cel-lent, sol'em-nise, con-vince', con-tain', en-treat'y, ad-vant'age, im-plore', in-quire', ob-scure', in-tima'tion, in-dig'nantly, an'-swer,* enz.

[§ **249.**] A. Eene stomme letter, of eene consonant, die, stom of klinkend, invloed uitoefent op de u i t s p r a a k v a n d e v o o r a f g a a n d e letter, behoort tot de voorafgaande lettergreep, b. v.: *Mar'-ley, cler'-gy, per-mit', bar'-gain, per'-fect, pur'-pose, hand'-some, Christ'-mas, neigh'-bour, jour'-ney,* enz.

B. Wordt de uitspraak eener lettergreep door de v o o r a f g a a n d e consonant bepaald, dan mag deze niet daarvan afgescheiden worden, *men'-tion, fea'-ture, tem'-pera-ture, na'-ture, intima'-tion, crea'-ture, situa'-tion,* enz.

*) Of het letter*teeken* van den eersten consonanten-*klank*, b. v. *ph, th,* enz.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den eigenaardigen vocaalklank **eu**, bijna als in het Hollandsche woord „scheur"

(§ 21, blz. 8).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

(Vervolg en slot.)

world	(wwe**urld**)	wereld.
worm	(wwe**urm**)	worm.
worse	(wwe**urs**)	erger.
worst	(wwe**urst**)	ergst.
whort	(wwe**urt**)	blauwe bes.
wort	(wwe**urt**)	kruid.
worth	(wwe**urth**)	waarde.
scourge	(sk**eurdzj**)	geesel.
blur	(bl**eur**)	vlek.
bur	(b**eur**)	klis.
cur	(k**eur**)	kefhond.
fur	(f**eur**)	bont (pels-).
purr	(p**eur**)	spinnen (van kat-
slur	(sl**eur**)	sleuren. [ten).
spur	(sp**eur**)	spoor.
curb	(k**eurb**)	kinketting.
curd	(k**eurd**)	stremsel.
**curdle*	(k**eurdl**)	stremmen.
**hurdle*	(h**eurdl**)	hord.
**burden*	(b**eurdn**)	last.
**hurden*	(h**eurdn**)	zaklinnen.
scurf	(sk**eurf**)	schurft.
surf	(s**eurf**)	branding.
turf	(t**eurf**)	gras.
urge	(**eurdzj**)	dringen.
purge	(p**eurdzj**)	zuiveren.
surge	(s**eurdzj**)	hoogaan.

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68 blz. 24.

burgh	(beurG)	marktvlek.
lurk	(leurk)	loeren.
Turk	(teurk)	Turk.
churl	(tsjeurl))	lompe vlegel.
curl	(keurl)	krul.
furl	(feurl)	oprollen.
hurl	(heurl)	slingeren.
purl	(peurl)	murmelen.
urn	(eurn)	urne.
burn	(beurn)	branden.
churn	(tsjeurn)	karn.
spurn	(speurn)	verschoppen.
turn	(teurn)	draaien.
**purple*	(peurpl)	purper.
curse	(keurs)	vloek.
nurse	(neurs)	kindermeid.
purse	(peurs)	(geld-)beurs.
burst	(beurst)	bersten.
curst	(keurst)	vervloekt.
blurt	(bleurt)	uitflappen.
burt	(beurt)	schol (visch).
hurt	(heurt)	kwetsen.
**turtle*	(teurtl)	schildpad.
curve	(keurv)	kromme lijn.
furze	(feurz)	priemkruid.
church	(tsjeurtsj)	kerk.
lurch	(leurtsj)	loeren.
myrrh	(meur)	myrrhe.
**myrtle*	(meurtl)	mirt.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaalklank **aa** (§ 8, blz. 4).
(Zie les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

ha	(haa)	ha!
ah	(aa)	ah!
hah	(haa)	ha!
calf	(kaaf)	kalf; (beene-) kuit.
half	(haaf)	half; helft.
balm	(baam)	balsem.
calm	(kaam)	kalm.
palm	(paam)	palm.
psalm	(saam)	psalm.
alms	(aamz)	aalmoes.
salve	(saav)	zalf.
calves	(kaavz)	kalveren; kuiten.
halves	(haavz)	helften.
chance	(tsjaans)	toeval; kans.
dance	(daans)	dansen.
glance	(Glaans)	blik; kijken.
lance	(laans)	lans.
prance	(praans)	steigeren.
trance	(traans)	verrukking.
stanch	(staantsj)	sterk; stremmen.
ha'n't	(haant)	verkort v. *have not.*
bar	(baar)	sluitboom.
car	(kaar)	kar.
char	(tsjaar)	verkolen; karwei.
dar	(daar)	witvisch.
far	(faar)	ver.
jar	(dzjaar)	pot; krassen.
lar	(laar)	huisgod.
mar	(maar)	bederven.
scar	(skaar)	schram, litteeken.
spar	(spaar)	spar; spaath.
star	(staar)	ster.
tar	(taar)	teer.
yarr	(jaar)	brommen.
are	(aar)	zijn (van *to be*).
barb	(baarb)	baard.
garb	(Gaarb)	gewaad.
**garble*	(Gaarbl)	ziften.
**marble*	(maarbl)	marmer.
farce	(faars)	klucht.
arch	(aartsj)	boog; gewelf.
larch	(laartsj)	lorkeboom.
march	(maartsj)	Maart; marsch; marcheeren.
parch	(paartsj)	schroeien.
starch	(staartsj)	stijfsel.
bard	(baard)	bard.
card	(kaard)	kaart.
chard	(tsjaard)	artisjokkeblad.
fard	(faard)	blanketten.
guard	(Gaard)	wacht; bewaken.
hard	(haard)	hard; moeielijk.
lard	(laard)	spek.
nard	(naard)	spijkbalsem.
pard	(paard)	luipaard.
shard	(sjaard)	scherf.
yard	(jaard)	erf; el.
**garden*	(Gaardn)	gaard, tuin.
**harden*	(haardn)	harden.
**pardon*	(paardn)	vergiffenis.
hards	(haardz)	werk (van vlas, [enz.).
scarf	(skaarf)	sjerp.
barge	(baardzj)	bark.
charge	(tsjaardzj)	last.
large	(laardzj)	groot.
**gargle*	(GaarGl)	gorgelen.
ark	(aark)	ark.
bark	(baark)	bast; blaffen.
cark	(kaark)	knijzen.
dark	(daark)	donker.
hark	(haark)	luister!
lark	(laark)	leeuwerik.
mark	(maark)	merk.
park	(paark)	park.
shark	(sjaark)	haai.
spark	(spaark)	vonk.
stark	(staark)	sterk.
**sparkle*	(spaarkl)	vonkelen.
**darken*	(daarkn)	donker worden.
harl	(haarl)	vezel.
marl	(maarl)	mergel.
snarl	(snaarl)	snauwen.
carle	(kaarl)	kerel; hennep.
arm	(aarm)	arm; wapenen.
barm	(baarm)	gest.
charm	(tsjaarm)	bekoorlijkheid.
farm	(faarm)	boerderij.
harm	(haarm)	deren; letsel.
arms	(aarmz)	wapenen.
barn	(baarn)	schuur.
darn	(daarn)	stoppen.
yarn	(jaarn)	garen.
carp	(kaarp)	karper; vitten.

harp	(haarp)	harp.
scarp	(skaarp)	schuine kant.
sharp	(sjaarp)	scherp.
**sharpen*	(sjaarpn)	scherpen.
parse	(paars)	taalkundig ontleden.
harsh	(haarsj)	barsch.
marsh	(maarsj)	moeras.
art	(aart)	kunst; (gij) zijt.
cart	(kaart)	kar.
chart	(tsjaart)	zeekaart.
dart	(daart)	werpspies.
hart	(haart)	hert.
mart	(maart)	markt.
part	(paart)	deel; scheiden.
smart	(smaart)	smart; lief.
start	(staart)	schrikken; afrijden.
tart	(taart)	taart; vinnig.
**startle*	(staartl)	schrikken.
garth	(Gaar*th*)	gordel.
carve	(kaar**v**)	voorsnijden.
starve	(staar**v**)	honger lijden.
ass	(aas)	ezel.
class	(klaas)	klasse.
glass	(Glaas)	glas.
grass	(Graas)	gras.
mass	(maas)	massa; Mis.
pass	(paas)	voorbijgaan.
cast	(kaast)	werpen.
last	(laast)	laatste; duren.
mast	(maast)	mast.
past	(paast)	voorbij.
lath	(laa*th*)	lat.
path	(paa*th*)	pad.
rath	(raa*th*)	ras, voorbarig.
laugh	(laaf)	lachen.
draught	(draaft)	tocht; teug.
craunch	(kraantsj)	kraken, aan stukken bijten.
haunch	(haantsj)	heup.
launch	(laantsj)	van stapel laten.
maunch	(maantsj)	wijde mouw.
paunch	(paantsj)	pens.
maund	(maan**d**)	bedelen; prevelen.
aunt	(aant)	tante.
daunt	(daant)	afschrikken.
gaunt	(Gaant)	ijl.
haunt	(haant)	bezoeken, rondwalen.
taunt	(taant)	laken.
heart	(haart)	hart.
hearth	(haar*th*)	haard.
**hearken*	(haarkn)	luisteren.
clerk	(klaar*k*)	klerk; koster.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den eigenaardigen vocaalklank **ao** (§ 13, blz. 5).

(Zie les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

la	(lao)	zie [beter *lo* (loo)].
all	(aol)	alle.
ball	(baol)	bal.
call	(kaol)	roepen; noemen.
fall	(faol)	vallen.
gall	(Gaol)	gal; kapotschaven.
hall	(haol)	zaal.
nall	(naol)	priem.
pall	(paol)	lijkkleed.
scall	(skaol)	hoofdschurft.
small	(smaol)	klein.
squall	(skwwaol)	windvlaag; gil.
stall	(staol)	stalletje, kraampje.
tall	(taol)	groot; lang.
thrall	(*th*raol)	tot slaaf maken.
wall	(wwaol)	muur.
bald	(baol**d**)	kaal.
scald	(skaol**d**)	Noordsch dichter.
balk	(baok)	misleiden.
calk	(kaok)	kalfaten.
chalk	(tsjaok)	krijt.
stalk	(staok)	stengel.
talk	(taok)	praten.
walk	(wwaok)	gaan; wandeling.
halm	(haom)	halm; stoppel.
false	(faols)	valsch.
halt	(haolt)	halt; mankgaan.
malt	(maolt)	mout.
salt	(saolt)	zout.
spalt	(spaolt)	spaath.
waltz	(wwaolts)	wals.
war	(wwaor)	oorlog.
**warble*	(wwaor**bl**)	kweelen.
sward	(swwaor**d**)	zwoord.
ward	(wwaor**d**)	pupil; hoede.
**warden*	(wwaor**dn**)	voogd; bewaarder.
dwarf	(dwwaorf)	dwerg.
warm	(wwaorm)	warm; warmen.
swarm	(swwaorm)	zwerm; zwermen.
warmth	(wwaorm*th*)	warmte.
warn	(wwaorn)	waarschuwen.
warp	(wwaorp)	schering.
quart	(kwwaort)	kwart.
swart	(swwaort)	zwartachtig.
thwart	(*th*wwaort)	dwarsboomen.
wart	(wwaort)	wrat.
swarth	(swwaor*th*)	zwartachtig.
faugh	(fao)	bah!
daub	(dao**b**)	besmeren; huichelen.
sauce	(saos)	saus.
fraud	(fraod)	bedrog.
gaud	(Gaod)	opschik.
laud	(laod)	lof.
Maud	(maod)	Mathildje.
**caudle*	(kaod**l**)	kraamvrouwensoep.
cauf	(kaof)	vischkaar.
caul	(kaol)	haarnet; netvlies.
Gaul	(Gaol)	Gallië.
haul	(haol)	halen.
maul	(maol)	moker.
Paul	(paol)	Paulus.
Saul	(saol)	Saul.
waul	(wwaol)	miauwen.
fault	(faolt)	fout.
vault	(**v**aolt)	gewelf.
haum, haulm	(haom)	stoppel.
faun	(faon)	Faun (boschgod).
vaunt	(**v**aont)	pochen.
cause	(kao**z**)	oorzaak; veroorzaken.

(Voortzetting in den volgenden brief.)

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

Woorden van gelijken oorsprong als de Hollandsche.

shadow, schaduw, even als *shade* (sjeed). — *light*, licht, hier zelfstandig naamw.; in Les 8 het gelijkluidende bijvoeglijk nw., en in Les 16 het dito werkwoord. — *ghostly*, van *ghost*, geest. — *forehead*, uit *fore*, voor, en *head* (Les 6). — *hair*, haar. — *as if*, als of; vergelijk *as though* Les 7, *as* Les 2. — *wide*, wijd; daarvan met vocaal-verandering het zelfst. nw. *width*, wijdte. — *in spite of*, in spijt van. — *beyond*, voorzetsel, gelijkluidend met het bijwoord in Les 8. — *to startle* van *to start* (Les 5). — *blood*, zie *bloodthirsty* (Les 16). — *untrue*, ontrouw, van *true*, trouw; daarvan de zelfst. naamwoorden *truth* en *untruth*. — *sturdily*, bijwoord van *sturdy*, halsstarrig. — *shut*, onvolm. verl. tijd, gelijkluidend met het verl. deelw. in Les 12 en de Onbepaalde wijs (Les 17 en 18). — *sight*, gezicht, vergelijk *see*, *saw*, *seen*. — *to stick*, steken. — *held*, hield, onvolm. verl. tijd van *to hold*, houden. — *above*, bijwoord, gelijkluidend met het voorzetsel in Les 6. — *to frighten*, vrees aanjagen, van *fright*, vrees. — *to fasten*, vastmaken, van *fast*, vast. — *across*, (als) een kruis, overdwars, van *cross*, kruis (Les 9 en 10). — *stair*, steiger. — *slow*, slof, sloffend, langzaam. — *too*, (daar) toe, tevens.

Woorden van gelijken oorsprong als de Fransche.

impenetrable, impénétrable; van: *to penetrate*, pénétrer. — *object*, objet. — *ferocious*, féroce; vergelijk: *ferocity*, férocité. — *curiously*, bijwoord van *curious*, curieux. — *livid*, livide. — *horrible*, horrible; van denzelfden wortel: *horror*, horreur; ook: *horrid*, horride, *to abhor* (ĕb-hôr'), abhorrer, „verafschuwen". — *control*, contrôle; gelijkluid. werkwoord *to control*, contrôler; daarvan *controller*, contrôleur. — *part*, part; vergelijk *to part* (Les 8), *party* (Les 13 en 16), *partner* (Les 4), *particular* (Les 19 en 20), *particularly* (Les 3). — *fixedly*, bijwoord van het verl. deelw. *fixed*, van: *to fix*, fixer. — *conscious*, conscient; meer overeenkomst met elkander hebben: *conscience* (kòn'-sjèns), conscience; *conscientious* (kòn-sji-èn'-sjus), conscientieux. — *terrible*, terrible; *to terrify*, terrifier; vergelijk: *terror* (Les 17 en 18). — *sensation*, sensation; *sensible* (Les 12) van *sense* (sèns), sens; daarvan ook: *sentiment* (sèn'-ti-mènt), sentiment. — *stranger*, étranger; *strange* (streendzj), étrange. — *infancy*, enfance; van *infant*, enfant. — *to relinquish*, van denzelfden wortel als *relic* (rèl'-ik), relique. — *irresolution*, irrésolution; van *resolution*, résolution; van *to resolve* (re-zòlv'), résoudre. — *cautiously*, bijwoord van *cautious*; van denzelfden stam *caution* (kao'-sjun), caution. — *to resound*, résonner; van *to sound* (vergelijk het gelijkluidende zelfst. nw. in Les 12). — *separate*, gelijkluidend het werkwoord *to separate*, séparer; daarvan *separation* (sèp-èr-ree'-sjun), séparation. — *peal*; daarvan *to appeal* (èp-piel'), appeler.

Van gemengden oorsprong.

bad, bijvoeglijk nw. van het bijwoord *badly* (Les 15). — *cellar*, kelder, „cellier", van *cell* (Les 8). — *spectacles*, in deze beteekenis slechts in 't meervoud gebruikt; *spectacle*, „spectacle". — *hot-air*; *hot*, heet; vergelijk het zelfst. nw. *heat* in Les 7 en het gelijkluidende werkwoord in Les 9 en 10; *air* (Les 8). — *motionless*; *motion*, „motion", van *to move* (moev), „mouvoir"; van denzelfden wortel: *movement* (moev'-mènt) „mouvement", en *motive* (moo'-tiv) „motif". — *colour*, kleur, „couleur". — *phenomenon*, phenemeen, „phénomène"; de Engelsche uitgang is als in het Grieksch, aan welke taal ook het meervoud *phenomena* (—aa) ontleend is. — *to pause*, gelijkluidend met het zelfst. nw., (tusschen-)poos, „pause". — *to half-expect*; *half*, half; *to expect*, vergelijk *expectant* (Les 17 en 18). — *hall*, hal, „halle". — *back*, zelfst. nw.; gelijkluidend het bijwoord in Les 5. — *screw*, schroef, „écrou". — *thunder*, donder, „tonnerre". — *wine-merchant*; *wine*, wijn, „vin"; *merchant*, „marchand". — *echo*, echo, „écho".

Nieuwe inrichting wat betreft tekst A. en de Lexicographie F.

Van nu af aan zullen wij hier de nieuw-voorkomende woorden van tekst A. der naastvolgende les mededeelen. Die woorden moeten goed uit het hoofd geleerd, en door wederzijdsche vertaling vast in het geheugen geprent worden, opdat de beoefenaar in staat zij, den tekst dadelijk op het eerste gezicht te lezen en te verstaan, hetgeen hem niet weinig genoegen zal verschaffen. Hij zal dan meteen de proef op de som hebben, of hij al de woorden goed in zijn geheugen heeft; en mocht het onverhoopt blijken, dat daaraan iets ontbreekt, zoo zal hij dat door vlijtige herhaling herstellen. Als herinneringsmiddel zal de door hem zelven aangelegde woordenlijst (blz. 26, F., 3) hem daarbij des te beter diensten bewijzen, naarmate hij die lijst heeft bijgehouden met meer zorg.

Woordenboek.

Thans kan de beoefenaar reeds met vrucht gebruik beginnen te maken van een Woordenboek; wij moeten hem echter op drie dingen opmerkzaam maken. Eerstens op hetgeen wij gezegd hebben in § 41 (blz. 15), met de opmerking, dat de beoefenaar, waar hij

eenig verschil meent te ontdekken of werkelijk ontdekt in de aanwijzing der uitspraak, de aanwijzing van het woordenboek moet laten voor hetgeen zij is, en zich uitsluitend houden aan onze aanwijzing in dezen cursus. — Ten andere hopen wij, dat ieder door onze woordelijke vertalingen regel voor regel onder tekst A. voldoende geoefend zal zijn, om de samenstelling van eenen volzin reeds met een opslag van het oog te overzien. Daardoor nu zal ieder zich kunnen waarborgen om niet, bij het naslaan van het Engelsch-Hollandsche deel van zijn woordenboek, uit de woorden, die hij daar vindt, juist het verkeerdste woord te kiezen. Dus: **eerst** den volzin **ontleden**, en **dan** pas de onbekende woorden opzoeken. — Eindelijk moeten wij den beoefenaar ook bij het overzetten van onze taalkundige opgaven waarschuwen, geen verkeerde woorden te kiezen als hij het Hollandsch-Engelsche deel van zijn woordenboek raadpleegt. Dan kieze hij altijd slechts die woorden, die hem reeds bekend zijn, waarvan hij zeker weet, dat hij ze in de verlangde beteekenis heeft aangetroffen. Wie b. v.: louter met behulp van een woordenboek dezen eenvoudigen volzin wilde vertalen; zij roept haren man, kon allicht iets onverstaanbaars voor den dag brengen, b. v.: *she cries her man;* in plaats van: *she calls her husband* (huz'-bènd). (*).

Of de beoefenaar, bij het gebruiken van een Woordenboek, nog zal voortgaan de op blz. 26 (F., 3) voorgeschrevene Woordenlijst bij te houden, hangt geheel en al af van zijn eigen lust en ijver; bepaald noodig is dat niet, maar het is en blijft nog altijd zeer nuttig.

Nieuw doel van Hoofdstuk F.

De beoefenaar vindt van nu af aan in dit hoofdstuk de tot hiertoe onder tekst A. opgegevene uitspraak tusschen haakjes ( ) en beteekenis, met vermelding van den oorsprong der Engelsche woorden. De Fransche woorden, op welker verwantschap met de Engelsche wij opmerkzaam willen maken, zullen voortaan tusschen aanhalingsteekens „..." geplaatst zijn. De Hollandsche beteekenissen zullen zich menigmaal niet bepalen tot één enkele: van de beteekenissen, die wij opgeven, zal doorgaans de laatste die zijn, welke het Engelsche woord op de behandeld wordende plaats heeft; daarvóór zal de oorspronkelijke beteekenis staan; en geheel vooraan het Hollandsche woord, dat met het Engelsche eene en dezelfde afleiding heeft. Waar de beoefenaar gevaar konde loopen zich te vergissen, zullen wij door eene korte omschrijving daartegen vrijwaren.

(*) In het tweede deel van mijn Engelsch woordenboek (uitgave van D. Noothoven van Goor te Leiden) heb ik, in den thans compleet zijnden Tweeden Druk meer nog dan in den Eersten, het hier bedoelde gevaar weggenomen door omschrijving der verschillende beteekenissen van een en hetzelfde woord. Er zijn echter veel Woordenboeken, die den beoefenaar geheel in den blinde laten. S. d. B.

Lexicographie van Les 23.

vague (veeg), „vague", onbestemd. — *to drive* (draiv), drijven, rijden. — *coach* (kootsj), „coche", koets; *a coach-and-six* (*horses*), eene koets met zes paarden; *a coach-and-pair'*, eene koets met twee paarden. — *flight* (flait), vlucht; *a flight of stairs'*, eene vlucht trappen, eene trap. — *act* (èkt), „acte", akte; *Act of Parliament*, Parlements-akte, zoo heet eene wet, die, als wets-ontwerp [*bill*] ingediend, door het Lagerhuis en door het Hoogerhuis aangenomen is en de koninklijke bekrachtiging erlangd heeft. — *I mean to say*, ik meen te zeggen, ik zeg en ik meen het. — *got* (gòt), verleden deelw. van *to get*, verwant met gade, verwekken, krijgen. — *hearse* (heurs), lijkwagen. — *staircase* (steer'-kees), *the case* („case", kas, kast) *which encloses* (en-kloo**z**'-e**z**) *the stairs*, de naar eene hooge, smalle kast gelijkende afschutting, binnen welke de trap besloten is; de trap zelve. — *taken* (teekn), verl. deelw. van *to take*. — *broadwise* (braod'-wwaiz), bijwoord van het bijvoeglijk naamw. *broad*, breed, en het zelfst. nw. *wise*, wijze: op breede wijze, in de breedte. — *splinter-bar* (splin'-*ter*-baar) van *splinter*, splinter, en *bar*, „barre", ijzeren bout, houten spil, disselboom. — *towards* (too'-er**dz**), samengesteld uit *to* en *wards*, waarts, beteekent de richting naar iets toe, naar. — *balustrade* (bèl'-us-treed), „balustrade", leuning. — *easy* (iez'-i), „aisé", gemakkelijk, bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk nw. — *width* (wwid*th*), wijdte, ruimte; zie *wide* (Les 21 en 22). — *room*, ruimte, plaats (in Les 8: kamer). — *to spare* (speer), sparen, besparen, overhebben. — *perhaps* (per-hèps'), uit het voorzetsel *per*, „par", en het zelfst. nw. *hap*, toeval (vergelijk *to happen* en *happy*), bij toeval, misschien. — *thought*, onvolm. verl. tijd, gelijkluidend met het verl. deelwoord van *to think*, denken, meenen, gelooven. — *locomotive* (lòk-òm-oo'-tiv), „locomotif", bijvoeglijk nw., zich van de plaats bewegend. — *gloom* (gloem), duisternis, vergelijk *gloomy*. — *entry* (èn'-tri), „entrée", intrede, in-

gang, voorhuis. — *too* (toe), te. — *well*, bijwoord, wel, goed. — *pretty* (prit'-ti), bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk nw., prettig, mooi, tamelijk. — *to dip* (dip), doopen, indoopen; daarvan het zelfst. nw. *dip*, ('t) ingedoopte, vetkaars. — *button* (butn), „bouton", knoop, vergelijk het werkwoord; *to care not a button for it*, (in de volks-taal:) er geen knoop om geven, er niets om geven. — *cheap* (tsjiep), (verwant met koopen, in 't Zweedsch *köpa*, uitgesproken: tsjeup'-a), goedkoop. — *right* (rait), recht, bijvoeglijk nw. gelijkluidend met het zelfst. nw. — *recollection* (rèk-òl-lèk'-sjun), „récollection", „recueillement", herinnering, van *to recollect* (rèk-òl-lèkt'), „récolliger", „recueillir", zich herinneren; *to recollect*, in de beteekenis van herzamelen, wordt uitgesproken: ri-kòl-lèkt'. — *to desire* (de-zair'), „désirer", wenschen. — *sitting-room* van *to sit* (sit), onv. verl. tijd *sat*, zitten, zitkamer, huiskamer, in tegenstelling van *bed'-room*, slaapkamer. — *lumber-room* (lum'-ber-roem), rommelkamer. — *table* (teebl), „table", tafel. — *sofa* (soo'-faa), „sofa", sofa. — *grate* (Greet), rooster. — *spoon* (spoen), lepel. — *basin* (beesn), „bassin", bekken, kom. — *saucepan* (saos'-pèn) uit *sauce*, „sauce", saus, en *pan*, pan. — *gruel* (Groe'-el), „gruau", (haver-)gort. — *cold* (koold), koude, verkoudheid; *a cold in the head*, eene verkoudheid. — *hob* (hòb), plaatje in den haard om iets daarop warm te houden. — *closet* (klòz'-et), „closet", „clos", kabinet, kast. — *dressing-gown* (drès'-*ing*-Gòun), kamerjapon, huisjas, van *to dress*, „dresser", aanrichten, aankleeden, en *gown*, gewaad, dus: een gewaad, dat men aanheeft, terwijl men zich kleedt. — *to hang* (hèng), onv. verl. tijd *hung*, hangen; *to hang up*, ophangen, hangen. — *against the wall*, aan den muur. — *fire-guard* (Gaard), „garde", hekje om den haard, om het uitvallen van kolen te beletten. — *shoe* (sjoe), schoen. — *fish-basket* (fisj''-baask'-et), vischmand; *washing-stand* (wwòsj'-*ing*-stènd), gemeenlijk *wash'-hand stand*, waschtafeltje, van *to wash*, wasschen, en *stand*, standerd, van het werkwoord *to stand*, staan. — *leg* (lèG, bijna leeG), been, poot. — *poker* (pook'-*er*), pook, van *to poke*. — *to satisfy* (sèt'-is-fai), „satisfaire", voldoen. — *to lock*, gelijkluidend met het zelfst. nw. *lock*, slot; *to close*, dichtdoen, zóó toemaken dat hetgeen open was dicht (*close*, bijvoeglijk nw.) is; *to shut*, dichtdoen, iets zóó toemaken dat het als afgeschut, tegen binnendringen beschut is; *to lock*, sluiten, op slot doen; *to lock in*, binnensluiten, opsluiten. — *custom* (kus'-tum), gewoonte. — *to secure* (sekjoer'), vergelijk „sécurité", verzekeren, waarborgen. — *surprise* (seur-praiz'), „surprise", verrassing, overrompeling. — *cravat* (krèv-vèt'), „cravate", das. — *slipper* (slip'-*per*), slof, pantoffel, van *to slip*, sloffen, sluipen. — *night-cap* (kèp), nachtmuts, slaapmuts. — *sat*, zat, zette zich, ging zitten.

Opgave 5. Schrijf op in de lijst der onregelmatige werkwoorden:

shut. — *sight*, *see* (Les 7). — *held.*

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Was Marley's face in impenetrable shadow? [No, it . . .]
2. What would have had a light like Marley's face?
3. How did Marley's face look at Scrooge?
4. Where had Marley's face its spectacles? [They were . . .]
5. In what state (steet, *staat*, *toestand*) was the hair?
6. Did the eyes move (moev, *zich bewegen*)?
7. Which was the peculiarity (pe-kjoeljèr'-rit-ti, *eigenaardigheid*, *bijzonderheid*) of the face?
8. What was the face, when Scrooge looked fixedly at it?
9. What would be untrue?
10. What did Scrooge do, after he had looked at the face?
11. When did Scrooge pause?
12. What did Scrooge half-expect?
13. What was there on the back of the door?
14. How did Scrooge close the door? [He . . .]
15. Was the sound of the closed door the only one, which Scrooge heard? [No . . .]
16. What seemed every room and every cask to have?
17. By what was Scrooge not to be frightened?
18. What did Scrooge do after he had closed the door?
19. What did Scrooge do as he went? [He trimmed . . .]

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

Vervolg van 't kluchtspel: *My Fellow Clerk.*)

client (klai'-ènt), cliënt.
fiction (fik'-sjun), verdichting.
Jackson (dzjèk'-sun), eigennaam.
tip (tip), tip, top, punt.
tongue (tung), tong.
to get out', uitkrijgen, uitbrengen.

to remember (re-mèm'-ber), zich herinneren.
to attempt (èt-tèmt'), trachten.
Douglas (duG'-lès), eigennaam.
Williamson (wwil'-jèm-sun), eigennaam.
to name (neem), noemen.

Tac. Why, look here. — Old Knitbrow, you know, is a client of this house. When I was before him — »What's your name, young man?" says he. Fiction was working in my heart, and »Jackson" was at the tip of my tongue, but before I could get the word out, the old man begins: — »I remember your face, young man, don't attempt to call yourself Johnson, or Douglas, or Williamson — you are one of Mr. Hooker's clerks; Mr. Hooker's clerks are named Tactic, Victim, and Fag; therefore Tactic, Victim, or Fag, you must be."

awful (ao'-fôel), verschrikkelijk.
situation (sit-jôe-ee'-sjun), toestand.
horrible (hòr'-ri**b**l), ontzettend.
to write (rait), schrijven.
account (èk-kòunt'), verslag.
to send (sèn**d**), zenden.
terrific (tèr-rif'-ik), schrikverwekkend; *the Terrific-Register*, een blad, waarin alle verschrikkelijke gebeurtenissen van den dag vermeld worden.

Fag. What an awful situation! Horrible! Write an account, and send it to the »Terrific-Register!"

logically (lòdzj'-ik-èl-li), logisch, verstandig.
terrible (tèr'-ri**b**l), verschrikkelijk, vreeselijk.
unusual (un-joe**z**'-jôe-èl), ongewoon, vreemd.
taken (teekn), aangegrepen; verl. deelw. van *to take*.
nearly (nier'-li), bijna.

Tac. Yes, a magistrate who talks logically is terrible indeed — terrible as unusual. I was so taken by surprise, that I nearly did a thing unusual with me.

Fag. What was that?

told (too**l**d), onvolm. verl. tijd van *to tell* (tèl), zeggen.
truth (troe*th*), waarheid.

Tac. I nearly told the truth.

Fag. How melancholy!

real (ri'-el), werkelijk.
devil (dèv**l**), duivel.
shape (sjeep), gedaante.
to report (re-poort'), berichten; *reporter*, berichtgever.
damned (dèm**d**), vervloekt.
note (noot), aanteekening.
to dress (drès) *up'*, opstellen.
case (kees), geval, voorval.
to shudder (sju**d**'-*der*), sidderen, rillen.
to tremble (trèm**b**l), beven.

Tac. I was just going to tell my real name, when the devil turned me from my purpose in the shape of a newspaper reporter. There he was, with his damned note-book in his hand, dressing up the case in a pleasant form for old Hooker to read with his coffee and toast. I shuddered at the thought, and my trembling tongue said, »My name is George Victim".

devilish (dèv'-lisj), verduiveld.
glad (Glè**d**), blijde.

Fag. I am devilish glad your trembling tongue did not say »Timothy Fag".

special (spès'-sjèl), bijzonder.
regard (re-Gaar**d**'), achting.
besides (be-sai**dz**'), buitendien.
to strike (straik), slaan.
common-law (kòm'-mun-lao), het gemeene recht.
to draw (drao), trekken, brengen.
scrape (skreep), verlegenheid, (het) nauw.
unless (un-lès'), ten ware, indien niet.
to get, komen.

Tac. No, Fag; I had a special regard for you. (*Aside*) Besides Victim's name came into my head first. (*Strikes his heart.*) A common-law clerk never draws a friend into a scrape — that is, unless it is to get out of one himself.

to recognise (rèk'-òG-nai**z**), herkennen.

Fag. Oh! that of course. But when old Knitbrow comes here, he will recognise you.

to fear (fier), vreezen.
future (fjoe'-tju*r*), toekomst.
fortune (fòr'-tjun), geluk.
to be sure', wel is waar.
to knock about', spelen met, heen en weer werpen.
shuttlecock (sjutl'-kòk), pluimbal.
right (rait), recht.
downwards (dòun'-wwer**dz**), naar beneden.

Tac. Never fear that! the future I leave in the hands of fortune. Fortune, to be sure, does knock me about like a shuttlecock; but, like a shuttlecock, I always come with the right end downwards.

for, voor, met.
deep (diep), diep; *deep play*, uitgeslapenheid, geslepenheid.
wrong (rò*ng*), verkeerd.
upwards (up'-wwer**dz**), naar boven.
to sit (sit), zitten; gaan zitten.

Fag. Ah, for all your deep play, you may some day come with the wrong end upwards. (*Goes to desk and sits.*)

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Den tekst overschrijven en lezen overeenkomstig blz. 176.

Taalkundige Opgaven.

§ 238 (blz. 182). Opgave 1.
§ 239 (blz. 182). Opgave 2.
§ 240 (blz. 183). Opgave 3.
§ 241 (blz. 183). Opgave 4.
Blz. 191. Opgave 5.

12e BRIEF.

(LES 23 EN 24.)

23e LES.

Im engen Kreis verengert sich der Sinn; es wächst der Mensch mit seinen Zwecken.
(SCHILLER.)

In een beperkten kring wordt de bevatting gestadig bekrompener; de mensch ontwikkelt zich naar gelang van de doeleinden, waarnaar hij streeft. (S. D. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

You may talk vaguely about driving a coach-and-six 1 up
joe mee taok veeG''-li e-bòut' draiv'-*ing* e kootsj-ènd-siks'' up''

a good old flight of stairs, or through a bad young Act of
e Goed oold flait òv steerz'' òr *th*roe'' e bèd ju*ng* èkt òv

Parliament;] but I mean to say you might have got 2 a
paar''-li-mènt but ai mien tôe see'' joe mait hèv Gòt e

hearse] up that staircase, and taken it 3 broad-wise, with
heurs'' up'' dhèt steer'-kees ènd teekn it braod''-wwaiz wwidh

the splinter-bar towards the wall, and the door towards
dhe splin''-*ter*-baar too'-*erdz* dhe wwaol'' ènd dhe door'' too'-*erdz*

the balustrades:] and done it easy. 4 There was plenty of
dhe bèl''-us-treedz ènd dun it iez''-i dheer wwòz plèn''-ti òv

width for that, and room to spare;] which is perhaps the
wwid*th* fòr dhèt ènd roem tôe speer'' wwitsj iz per-hèps' dhe

reason why 5 Scrooge thought he saw a locomotive hearse
riezn'' wwai skroedzj *th*aot hi sao e lòk-òm-oo'-tiv heurs''

going on before him in the gloom.] 6 Half a dozen gas-lamps
Goo'-*ing* òn'' be-foor' him in dhe Gloem'' haaf e duzn Gès''-lèmps

out of the street] wouldn't have lighted the entry too well,
òut òv dhe striet'' wwôed'-ent hèv lait'-ed dhi èn'-tri toe wwèl''

so you may suppose that 7 it was pretty dark] with Scrooge's
soo joe mee sup-pooz'' dhèt it wwòz prit'-ti daark'' wwidh skroedzj'-ez

dip. — Up Scrooge went, not caring 8 a button] for that:
dip'' up'' skroedzj wwènt nòt keer'-*ing* e butn'' fòr dhèt''

darkness 9 is cheap,] and Scrooge liked it. But before he
daark'-nès iz tsjiep'' ènd skroedzj laikt'' it but be-foor' hi

shut his heavy door, 10 he walked through his rooms to see
sjut hiz hèv'-i door'' hi wwaokt *th*roe hiz roemz'' tôe si

that all was right.] He had just enough recollection of the
dhèt aol wwòz rait'' hi hèd dzjust e-nuf'' rèk-òl-lèk'-sjun òv dhe

face to desire to do that. — 11 Sitting-room, bed-room, lumber-
fees'' tôe de-*z*tir' tôe doe dhèt'' sit''-ti*ng*-roem bèd''-roem lum''-ber-

room.] All 12 as they should be.] 13 Nobody] under the
roem aol èz dhee sjôed'' bi noo'-bòd-i un'-der dhe

table, nobody under the sofa; 14 a small fire in the grate;]
teebl'' noo'-bòd-i un'-der dhe soo''-fa e smaol fair in dhe Greet''

spoon and basin ready; and the 15 little saucepan] of gruel
spoen ènd beesn rèd''-i ènd dhe litl saos'-pèn òv groe''-el

(16 Scrooge had a cold in his head]) 17 upon the hob.]
skroedzj hèd *e* koold″ in hiz hèd″ up-òn′ dh*e* hòb″

Nobody under the bed; nobody in the closet; nobody in his
noo′-bòd-i un′-d*er* dh*e* bèd″ noo′-bòd-i in dh*e* klòz″-*et* noo′-bòd-i in hiz

dressing-gown, which 18 was hanging up in a suspicious
drès″-*ing*-gòun wwitsj wwòz hèng′-*ing* up″ in *e* sus-pis′-sjus

attitude against the wall.] Lumber-room as usual. 19 Old
èt″-ti-tjoed *e*-Gènst′ dh*e* wwaol″ lum″-b*er*-roem èz joez′-jôe-èl oold

fire-guard, old shoes, two fish-baskets, washing-stand on
fair″-Gaard oold sjoez″ toe fisj″-baask′-*ets* wwòsj″-*ing*-stènd òn

three legs, and a poker.] --- Quite satisfied, 20 he closed
*th*ri leeGz″ ènd *e* pook″-*er* kwwait sèt″-is-faid hi kloozd

his door, and locked himself in;] double-locked himself in,
hiz doo*r*″ ènd lòkt him-sèlf′ in″ dubl″-lòkt him-sèlf′ in″

which was not his custom. Thus secured against surprise,
wwitsj wwòz nòt″ hiz kus′-tum dhus″ se-kjoe*r*d′ *e*-Gènst′ seu*r*-praiz″

21 he took off his cravat; put on his dressing-gown and
hi tôek òf″ hiz krèv-wèt″ pôet òn″ hiz drès″-*ing*-Gòun ènd

slippers, and his night-cap; and sat down before the fire
slip″-p*er*z ènd hiz nait″-kèp ènd sèt dòun″ be-foo*r*′ dh*e* fai*r*″

to take his gruel.]
tôe teek hiz Groe″-*el*.

(4e Oefening.) B. Hollandsche Vertaling.

Men moge onbestemd praten over het mennen van eene koets met zes paarden eene trap op (uit den goeden ouden tijd), of door eene Parlements-Akte (uit den slechten nieuwen tijd); maar ik zeg, en ik meen het, dat men een lijkwagen die trap op had kunnen brengen, en dat nog wel in de dwarste, met den egelantierboom naar den muur, en het portier naar de leuningen: en dat men dit had kunnen doen met gemak. Er was breedte genoeg voor, en nog plaats over zelfs; dit was dan ook misschien wel de reden, dat Scrooge dacht, dat hij een beweegbaren lijkwagen voor zich uit zag gaan in de duisternis. Een half dozijn gaslantaarns van de straat zouden het voorhuis niet eens te hel verlicht hebben, zoodat men kan nagaan, dat het tamelijk duister was bij Scrooge's vetkaars. — Maar Scrooge ging de trap op, zonder iets daarom te geven: de duisternis is goedkoop, en daarom was het Scrooge naar den zin. Doch eer hij zijne zware deur dichtdeed liep hij zijne kamers door, om te zien of alles richtig was. Het gezicht was hem nog zóó bijgebleven, dat hij het raadzaam oordeelde dat te doen. Zitkamer, slaapkamer, rommelkamer. Alle drie behoorlijk in orde. Niemand onder de tafel, niemand onder de sofa; een klein vuur op den rooster; een lepel en schaal klaargezet, en het sauspannetje met havergortpap (Scrooge was verkouden) op het plaatje, om het warm te houden. Niemand onder het bed; niemand in de kast; niemand in zijne huisjas, die in eene verdachte houding aan den muur hing. De rommelkamer als gewoonlijk. Een oud haardhekje, oude schoenen, twee vischmanden, een waschtafeltje op drie pooten, en eene pook. — Volkomen voldaan deed hij zijne deur dicht, en sloot zich op, met de deur op het nachtslot, hetgeen hij anders nooit deed. Dus gevrijwaard tegen overrompeling deed hij zijne das af, trok zijne huisjas en zijne pantoffels aan, en zette zijne slaapmuts op, en ging bij het vuur zitten, om zijne havergortpap te nuttigen.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Opgave 1 van § 238 (blz. 182):

1. If ever you propose commanding with dignity, you must serve with diligence. — 2. It is almost useless to attempt describing it on paper — yet I will try. — 3. Her father heard laughing in the cabin. — 4. He could no longer withhold making himself known to him. — 5. Guy prefers basking in the sun, and reading the Lives

of the Poets. — 6. It was impossible for the young lady to help smiling. — 7. I intend going to America. — 8. The two gentlemen began talking politics. — 9. The band ceased playing. — 10. Leave off quarrelling. — 11. He could not forbear expressing some surprise.

Opgave 2 van § 239 (blz. 182):

1. He heard the noise coming up the stairs. — 2. He saw the phantom standing before him. — 3. The spirit must have heard him thinking. — 4. I feel my last hour approaching. — 5. Scrooge thought he saw a hearse going on before him in the gloom. — 6. I heard a voice on a sudden hailing me with great familiarity by my christian name. — 7. Behold him kneeling there. — 8. I found him sitting up in his bed. — 9. The maids heard her walking and sobbing at night. — 10. I perceived the procession slowly marching forward.

Opgave 3 van § 240 (blz. 183):

1. Night fell without the battle being absolutely decided. — 2. You don't mean to say you took the curtains down, rings and all, with him lying there? — 3. There is no chance of such a crime remaining secret. — 4. We received the sad news of the ship having been lost. — 5. There seems every probability of the frost continuing some days.

Opgave 4 van § 241 (blz. 184):

1. The thermometer was a long way below freezing. — 2. Scrooge held on tight to his chair, to save himself from falling in a swoon. — 3. The Ghost, on hearing this, set up another cry. — 4. You have yet a chance and hope of escaping my fate. — 5. The spectre, after listening for a moment, joined in the mournful dirge. — 6. He went to bed without undressing. — 7. He followed the man without answering. — 8. What do you mean by coming here at this time of day? — 9. We had yet five days to spare before embarking for England. — 10. At one moment he thought of fortifying the town. — 11. I wish to God that you had as much pleasure in following my advice, as I have in giving it you? — 12. I shall be proud of instructing you. — 13. You could scarcely look on him without laughing. — 14. I felt little regret in quitting companions of this description. — 15. I have not the pleasure of recollecting his lordship's family name.

Opgave 5. blz. 191 (Vergelijk § 155, blz. 85).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
see	held saw	seen	sight
shut	shut	shut	

Gesprekken Les 21 en 22 (blz. 191).

Tactic. Wel, (dat zal ik u zeggen) [zie hier]. (De) oude Knitbrow, (dat) [2]weet [1]gij, is een cliënt van dit (kantoor) [huis]. Toen ik voor hem (stond) [was], [3](sprak) [zegt] hij: [1]„Hoe) [Wat] is uw naam, [2]jong mensch?" (De) verdichting was (aan het werk) [werkende] in mijn hart, en „Jackson" (had ik op mijne lippen) [was op den tip van mijne tong]; maar eer ik het woord uitbrengen kon, [2](begon) [begint] [1]de oude man: — „Ik herinner (mij) uw gezicht, jong mensch! probeer (dus) niet u zelven Johnson of Douglas of Williamson te noemen, — gij zijt een van mijnheer Hooker's klerken; mijnheer Hooker's klerken (heeten) [zijn genaamd] Tactic, Victim en Fag; dus [3]moet [2]gij [1]Tactic, Victim of Fag [4]zijn."

Fag. Wat een benauwd (oogenblik) [toestand]! Verschrikkelijk! Schrijf (er) een verslag (van) en zend het aan het „Ongeluksblad"!

Tactic. Ja, een vrederechter, die logisch(e taal) (spreekt) [praat] is [2]inderdaad [1]verschrikkelijk — (even) verschrikkelijk als (zeldzaam) [ongewoon]. Ik was zoo (verwonderd) [genomen bij verrassing], dat ik bijna [2](iets) [een ding] [1]deed, (dat) (eene zeldzaamheid) [ongewoon] (is) (bij) [met] mij.

Fag. (Wat dan?) [wat was dat?]

Tactic. Ik [2]zeide [1]bijna [3]de waarheid.

Fag. (Hoe is het mogelijk!) [Hoe melancholiek!)

Tactic. Ik was juist (op het punt) [gaande] mijn waren naam te zeggen, toen de duivel mij van mijn voornemen afbracht in de gedaante van een dagblad-berichtgever. Daar [2](stond) [was] [1]hij, met zijn vermaledijde opschrijfboekje in (de) [zijne] hand, [3](de historie) [het geval] [2]op[1]stellende [4]in eenen [6]vorm [5]behaaglijk [8](om) te lezen [7]voor ouden Hooker ([9]bij) [met] zijne koffie en geroost brood. Ik sidderde bij de gedachte, en mijne bevende tong zeide: „Mijn naam is George Victim".

Fag. Ik ben verduiveld blij, (dat) uwe bevende tong niet (gezegd heeft) [zeide]: „Timotheüs Fag".

Tactic. Neen, Fag! (*u* wilde ik liever niet er in betrekken) [ik had eene bijzondere achting voor u]. Ter zijde: Buitendien, Victim's naam kwam (het) [2]eerst [1](op mijne tong) [in mijn hoofd]. Slaat (op zijne borst) [zijn hart]: Een (notaris-) [gemeenrecht-] klerk [2](brengt) [trekt] [1]nooit [3]een vriend in [eene] ongelegenheid — dat is (te zeggen), (als het niet is) [tenzij het is] (om) [3]zelf [2](er uit) [uit eene] [1]te komen.

Fag. O, dat (spreekt) [*of course*]. Maar als (de) oude Knitbrow hier komt, zal hij u herkennen.

Tactic. (Geen nood!) [Nooit vrees dat!]

De toekomst laat ik (geheel) in [de] handen van (het) geluk. (Het) geluk [2]slingert mij [1]wel is waar [3]heen en weer als een pluimbal; maar even als een pluimbal [3]kom [1]ik [2]altijd [4]met het rechte einde naar beneden.

Fag. Ach, met [*for*] al uw(e) (geslepenheid) [diep spel] [2]kunt [1]gij ([3]vroeg of laat) [eenigerlei dag] [5]met het verkeerde einde naar boven [4]komen. Gaat naar (den) lessenaar en (zet zich daar neder) [zit].

(6e Oefen.) D. Spraakkunst.

[§ **250**.] A. Tot dusverre geeft onze tekst ons nog altijd het middel aan de hand, om de leer betreffende het gebruik van het tegenwoordig deelwoord, reeds in de beide vorige brieven door ons behandeld, verder te vervolgen. Eer wij echter verder gaan, willen wij aan de in den tekst dezer les voorkomende deelwoorden op *...ing* de plaatsen aanwijzen, die ze als voorbeelden van de tot hiertoe opgehelderde gevallen hebben in te nemen.

§ 225 C. (blz. 165) *sitting.*

§ 228 (blz. 166) *sitting-room; dressing-gown; washing-stand.*

§ 229 D. (blz. 166) *which was hanging.*

§ 231 (blz. 167) *Up Scrooge went, not caring a button for that.*

§ 239 (blz. 182) *he saw a... hearse going on before him.*

§ 241 (blz. 183). *You may talk ... about driving a coach.*

B. *There would be nothing ... remarkable in his taking a stroll* (Les 5). *in honour of its being Christmas-eve* (Les 17 en 18). *without its undergoing any ... process of change* (Les 19 en 20).

Wij hebben in de vorige les herhaalde malen het op ... *ing* uitgaande deelwoord als zelfstandig zien gebruiken. Doch even als, volgens § 98 en 99 (blz. 53) het zelfstandig nw. eenen tweeden naamval als attribuut bij zich kan hebben, zoo kan ook het als zelfstandig gebruikte op ...*ing* uitgaande deelwoord vergezeld worden door eenen attributieven tweeden naamval, en zulks niet slechts, gelijk in bovenstaande voorbeelden, door den tweeden naamval van een persoonlijk voornaamwoord, maar ook, zooals men uit ettelijke voorbeelden der volgende oefenings-opgave zien zal, door den tweeden naamval van een zelfstandig nw.

C. Dit verband van den tweeden naamval met het op ...*ing* uitgaande deelwoord is als een verkorte nevenzin te beschouwen, waarvan het onderwerp in den tweeden naamval, en het predicaat in het tegenwoordig deelwoord staat. Zoo zou de inhoud der bewuste plaatsen in de drie hierboven vermelde zinnen, op stellige wijze uitgedrukt, aldus luiden:

he took a stroll;
it was Christmas-eve;
it did not undergo any process of change.

D. De vorm van uitdrukking, waarin wij dusdanige zinnen in het Hollandsch teruggeven, is zeer verschillend.

In zijn ronddolen.

Hier hebben wij, even als in het Engelsch, het bezittelijk voornaamwoord, en in plaats van het deelwoord, dat wij in het Hollandsch niet als zelfstandig kunnen gebruiken, de Onbep. wijs.

E. Ter eere van (het feit) dat het Kerst-avond was.

Ter eere van den Kerst-avond.

Om de Engelsche uitdrukking zoo trouw mogelijk door een nevenzin terug te geven, moeten wij onze toevlucht nemen tot eene omschrijving, die altoos nog iets gewrongens heeft, zoodat wij ons verplicht zien tot eene vrijëre vertaling, die wel in het algemeen de Engelsche gedachte wedergeeft, maar minder bepaald uitgedrukt dan in den Engelschen vorm.

F. Zonder dat hij eenige verandering onderging.

Ongerekend de vrijë overzetting van *to undergo a process of change* door „eenige verandering ondergaan", is de Engelsche uitdrukking wedergegeven door eenen vollen nevenzin, die er aan verbonden wordt door middel van het voegwoord „dat". Tot dit middel zien wij ons meestal genoodzaakt onze toevlucht te nemen. De volzinnen der Opgave 1 zullen nog andere Hollandsche vormen van uitdrukking voor deze korte Engelsche woordvoeging doen kennen. Gemakshalve zijn de woorden, die door den tweeden naamval met het op ...*ing* uitgaande deelwoord vertaald moeten worden, wijd uit gedrukt.

Opgave 1. Leer van buiten:

huiveringwekkend,	*awful*	(ao'-fôel).
helsch,	*infernal*	(in-**feur**'-nel).
atmosfeer,	*atmosphere*	(èt'-mòs-fier).
toerusten,	*to provide*	(pròv-vaid').
verhinderen,	*to prevent*	(pre-vènt').
vroeg,	*soon*	(soen).
lordschap,	*lordship*	(lòrd'-sjip).
vriendelijk,	*kind*	(kaind).
oproeping,	*summons*	(sum'-munz).
gevolg geven,	*to attend*	(èt-tènd').
verlies,	*loss*	(lòs).
lichaamsdeel,	*limb*	(lim).
noodzaken,	*to oblige*	(òb-blaidzj').
bedelen,	*to beg*	(bèg).
dank,	*thank*	(*th*ènk).
hemel,	*Heaven*	(hèvn).
klagen,	*to complain*	(kòm-pleen').

leed,	*evil*	(ievl).
worden,	*to become*	(be-kum').
draaglijk,	*supportable*	(sup-poort'-èbl).
gewennen,	*to accustom*	(èk-kus'-tum).
lachen,	*to laugh*	(laaf).
geweldig,	*tremendous-*	(tre-mèn'-dus-li).
gedachte,	*idea* [*ly*]	(ai-di'-a).
tocht,	*expedition*	(èks-pe-dis'-
beginnen,	*to open*	(oopn). [sjun).
orakel,	*oracle*	(òr'-rèkl).
Delphi,	*Delphos*	(dèl'-fòs).
raadplegen,	*to consult*	(kòn-sult').
macht,	*power*	(pòu'-*er*).
voelen,	*to feel*	(fiel).
durven, het hart hebben,	*to dare*	(deer).
zelfs,	*even*	(ievn).
morren,	*to murmur*	(meur'-*mer*).
voorschrijven,	*to direct*	(dir-rèkt')
voorzeker,	*certainly*	(seur'-tèn-li).
best,	*best*	(bèst).
leering,	*instruction*	(in-struk'-sjun)
verdrinken,	*to drown*	(dròun).
huishoudster,	*house-keeper*	(hòus''-kiep'-*er*).
dame,	*lady*	(lee'-di).
bemerken,	*to be sensible*	(sèn'-sibl).
binnenkomen,	*to enter*	(èn'-*ter*).
herinneren,	*to remind*	(re-maind').
blozen,	*to blush*	(blusj).
gesteld zijn op, staan op,	*to insist upon*	(in-sist').
ontmoeten,	*to meet*	(miet).
gedachte,	*notion*	(noo'-sjun).
doen ontstellen,	*to shake*	(sjeek).

Vertaal: 1 (Er) [Daar] was iets huiveringwekkends in, (dat) het spook toegerust was met eene (eigene) helsche atmosfeer [van zijn eigen]. — 2. Bezigheden [enkelvoud] verhinderden mij vroeger gevolg te geven aan uw lordschaps vriendelijke oproeping [meervoud]. — 3. Behalve het verlies van mijn lichaamsdeel, en (dat) ik genoodzaakt ben te bedelen, [2]weet [1]ik, [5](de) Hemel [4](zij) dank [3]geen [*not any*] reden [6](waarom) [dat] ik (zou hebben) [heb] te klagen. — 4. (Alle) [Ieder] leed wordt (draaglijker) [meer draaglijk] ([1]zoodra [doordien]) wij [4](er aan) [aan het] [3]gewend [2]zijn. — 5. De twee jonge Cratchits [krètsj'-its] lachten geweldig bij [*at*] de gedachte alsof [*of*] Pieter [*Peter*, piet'-*er*] een man van zaken zoude zijn. — 6. Deze tocht van Alexander [èl-èks-èn'-*der*] begint (hiermede, dat) hij het orakel te [*at*] Delphi raadpleegde. — 7. Hij liet [*to make*] hun zijne macht voelen, zonder (dat) zij het hart hadden of zelfs geneigd waren [2]er over [*at it*] [1]te morren. — 8. (Dat) gij ons voorschrijft te lezen [*reading*, ried'-*ing*] is voorzeker het beste middel tot onze leering. — 9. Zijn streven (om) zijne liefde in (den) wijn te verdrinken is [2]olie in [*upon*] het vuur [1]werpen [*throwing*, *throo'-ing*]. — 10. Mijnheer H. en zijne huishoudster hadden eenige oogenblikken in de kamer gestaan, zonder (dat) de jonge dame bemerkte dat [*of*] zij binnengekomen waren. — 11. Ik herinnerde hem, niet zonder (te) blozen, dat [*of*] ik geen geld had. — 12. Ik sta (er) op, (dat) gij allen mij daar ontmoet. — 13. [5]Nu [2]was [1]het [3]hunne beurt [4](om) te lachen, bij [*at*] de gedachte, dat [*of*] hij Scrooge deed ontstellen.

[§ **251**.] *With rapid walking in the fog* (Les 9 en 10).
The greetings of the season (Les 14).
Its overflowings... congealed (Les 16).
The office was closed in a twinkling (Les 17 en 18).
A... pile of building (Les 19 en 20).

A. Ofschoon wij in de voorafgegane opheldering herhaaldelijk het op *...ing* uitgaande deelwoord ontmoet hebben als zelfstandig nw., herkenden wij daarin toch altijd tevens den aard van het werkwoord, doordien het bedrijvend bleef, of eene adverbiale bepaling bij zich had. In de hier opgegevene voorbeelden is het echter geheel en al zelfst. naamwoord geworden; het heeft geen voorwerp, geen adverbiale bepaling bij zich, doch is vergezeld van een attribuut of van het lidwoord, of neemt het teeken van het meervoud aan.

B. In dit geval wordt het ook in het Hollandsch overgezet met een zelfst. nw., en wel meestal met een zoodanig zelfst. nw., dat even als het Engelsche eindigt met *...ing*.

C. Er zijn in het Engelsch ook zelfst. naamwoorden, die, ofschoon op *..ing* uitgaande, niet uit deelwoorden ontstaan zijn, zoo b. v.: *pudding* (Les 11), *thing* (Les 13), *shilling* (Les 14), *morning* (Les 17 en 18), *evening* (Les 19 en 20). Onder de hier opgenoemde zelfst. naamwoorden herkennen wij slechts de twee laatste als door achtervoeging van de lettergreep *...ing* afgeleid van andere zelfst. naamwoorden, *morn* en *even*, die in de oude taal, en nog tegenwoordig in de poëzie, dezelfde beteekenis hebben als de langere vormen.

Ook in de volgende opgaven zijn wij duit gedrukt al de woorden, die vertaald moeten worden met deelwoorden op *...ing*.

Opgave 2. Leer van buiten:

doen en laten,	*to deal*	(diel).
nering, vak,	*trade*	(treed).
droppel,	*drop* [*sive*	(dròp). [siv.
omvattend,	*comprehen-*	(kòm-pre-hèn'-
oceaan,	*ocean*	(oo'-sjèn).
geen... meer,	*no longer*	(noo lòng'-*er*).
vraag, twijfel,	*question*	(kwwès'-tjun).
zegenen,	*to bless*	(blès).

waarmede,	*wherewith*	(wweer-wwidh').
doen,	*to do*	(doe).
leeftijd,	*age*	(eedzj).
voelen,	*to feel*	(fiel).
toen,	*then*	(dhèn).
verontrusten,	*to agitate*	(èdzj'-i-teet).
waakzaam,	*vigilant*	(vidzj'-i-lènt).
voogd,	*guardian*	(gaard'-jèn).
bevel,	*commission*	(kòm-mis'-sjun).
uitvaardigen,	*to issue*	(is'-sjoe).
lichten,	*to levy*	(lèv'-i).
regiment,	*regiment*	(rèdzj'-i-mènt).
zoo... als,	*as... as*	
stipt,	*punctual*	(punkt'-jôe-èl).
man van zaken,	*tradesman*	(treedz'-mèn).
vrij,	*at liberty*	(lib'-er-ti).
wonen,	*to lodge*	(lòdzj).
rouwen,	*to mourn*	(moorn).
baten,	*to avail*	(e-veel').
gala-kleeding,	*robe of state*	(roob, steet).
openen,	*to open*	(oopn).
Hoogerhuis,	*House of Lords*	(hòus òv lòrdz'').
verslinden,	*to devour*	(de-vòur').
gretig, begee-	*eagerly*	(ieg'-er-li).
geworpen, [rig,	*thrown*	(throon).
licht,	*light*	[èbl).
groot,	*considerable*	(kòn-sid'-er-
opstaan, [van,	*to rise*	(raiz).
ten voordeele	*in favour of*	(fee'-vur).
kostelijk,	*delightful*	(de-lait'-fôel).
spreken,	*to speak*	(spiek).
waarheid,	*truth*	(troeth).

Vertaal: 1. Het doen en laten [meervoud] van mijn vak was slechts een druppel [van] water in den (onmetelijken) [omvattenden] oceaan van mijne bezigheid. — 2. (Er) [Daar] was (geen twijfel meer) [geen langer eenige vraag] wat zij was, of geen [*any*] gedachte, (dat [§ 250 E, blz. 196]) zij een levend wezen was. — 3. Dit is de zegen (zegening), waarmede Mozes [*Moses*, moo'-zez] de man Gods, [2]de kinderen Israëls [iz'-ra-èl] [1]zegende [3]voor zijnen dood. — 4. Hij wilde [3]zulk doen in zijn huis [2]niet [*no*] [1]hebben. — 5. Die leeftijd is de gelukkigste (waarin) [wanneer] zulke gevoelens, als ik toen (ondervond) [voelde], ons niet meer verontrusten kunnen. — 6. Ik maakte een steunpunt [*to foot* § 190, blz. 108] in den muur. — 7. (Des) jongen Arthur [aar'-*thur*]'s komen [meervoud] en gaan [meerv.] was (zeer goed) [geheel wel] [2]aan zijnen waakzamen voogd [1]bekend [*known*]. — 8. (Er) [2]werden [1]bevelen [3]uitgevaardigd (om nieuwe regimenten te lichten) [voor de lichting van nieuwe regimenten]. — 9. Hij was in zijn doen en laten [meervoud] zoo stipt als een man van zaken. — 10. Wij zullen (vrijër) [meer in (*at*) vrijheid] zijn in mijne woning [meervoud]. — 11. Uw rouwen [meerv.] kan mij niet baten. — 12. Ik heb [2]hem [4]bij [*at*] de opening van het Hoogerhuis [3]in zijn gala-kostuum [mrv. *robes*] [1]gezien. — 13. Hij verslond gretig de lichte lectuur [*to read*, ried] (die hem onder de handen kwam) [geworpen in zijnen weg]. — 14. (Er had) [Daar was] een groote opstand (plaats) ten voordeele van Monmouth [mòn'-muth]. — 15. (Er) [Daar] is niets, zegt Plato [plee'-too], zoo kostelijk als het hooren of het spreken van (de) waarheid.

[§ **252**.] *Scrooge had seen it... during his whole residence* (Les 19 en 20).
Any man in the City of London even including... the corporation, aldermen, and livery (Les 19 en 20).

A. In den eersten dezer twee volzinnen dient het woord *during* om het zelfst. nw. *residence* met het werkwoord *seen* in betrekking te stellen; het is dus baarblijkelijk een voorzetsel (§ 100, blz. 53; § 134, blz. 69). Vergelijk het Fransche *durant* en het Hollandsche gedurende, beiden insgelijks voorzetsels gewordene deelwoorden.

Later zullen wij nog eenige zulke uit deelwoorden ontstane voorzetsels leeren kennen.

B. In het tweede voorbeeld is ons het ontstaan van het voorzetsel *including* uit het werkwoord *to include*, insluiten, veel duidelijker. De volzin *even if we include*, zelfs wanneer wij ...insluiten (namelijk in het begrip *any man in the City of London*), is verkort, het predicaatswerkwoord in het op ...*ing* uitgaande deelwoord gezet, en het onderwerp, omdat het gemakkelijk aan te vullen is, geheel weggelaten. In het Hollandsch is uit den lijdenden zin: zelfs wanneer ...daaronder begrepen worden, een dergelijk absoluut gebruik van het verleden deelwoord ontstaan: zelfs daaronder begrepen. Vergelijk het Fransche *inclus*.

Opgave 3. Leer van buiten:

afwezigheid,	*absence*	(èb'-sèns).
verscheidene,	*several*	(sèv'-er-el).
paket,	*packet*	(pèk'-et).
achterlaten,	*to leave*	(liev).
niettegenstaande,	*notwithstanding*	(nòt-wwidh-stènd'-ing).
slag,	*battle*	(bètl).
gevochten,	*fought*	(faot).
wond,	*wound*	(wwoend).
ontkomen,	*to escape*	(ès-keep').

Vertaal: 1. Gedurende mijne afwezigheid op [*in*] het land waren verscheidene paketten voor mij achtergelaten [geworden]. — 2. Niettegenstaande de vele veldslagen, waarin hij (mede) gevochten had, was zijn aangezicht (het) ontkomen zonder eene (enkele) wond.

[§ **253**.] *His nephew left the room without an angry word notwithstanding* (Les 14).

Notwithstanding, dat wij in den tweeden volzin der vorige opgave als voorzetsel gebruikt hebben, is hier een bijwoord geworden. Wij zien dus, dat het in § 134 (blz. 69) geleerde ook van toepassing is op de uit deelwoorden gevormde voorzetsels.

(7e Oefen.) **E. Spelling en Uitspraak.**

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaalklank **ao** (§ 13, blz. 5).
(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

Vervolg en slot.

pause	(paoz)	pauze; ophouden.
aught	(aot)	iets.
caught	(kaot)	gevangen.
fraught	(fraot)	bevracht.
naught	(naot)	nietswaardig.
raught	(raot)	bereikt.
taught	(taot)	onderwezen.
gauze	(Gaoz)	gaas.
caw	(kao)	krassen.
claw	(klao)	klauw.
craw	(krao)	krop (van vogels).
daw	(dao)	raaf.
draw	(drao)	trekken; teekenen.
flaw	(flao)	mikmak.
haw	(hao)	haag.
jaw	(dzjao)	kaakbeen.
law	(lao)	wet.
maw	(mao)	maag (van dieren).
paw	(pao)	poot.
pshaw	(sjao)	poeh!
raw	(rao)	rauw.
saw	(sao)	zaag.
shaw	(sjao)	kreupelbosch.
squaw	(skwwao)	vrouw van een Instroo. [diaan.
straw	(strao)	
taw	(tao)	looien; knikker.
thaw	(*th*ao)	dauwen.
yaw	(jao)	gieren.
awe	(ao)	ontzag.
**bawble*	(baobl)	beuzelding.
bawd	(baod)	koppelaar.
hawk	(haok)	valk.
awl	(aol)	els. [wen.
bawl	(baol)	balken, schreeuschreeuwen, lawaai
brawl	(braol)	
crawl	(kraol)	kruipen. [maken.
nawl	(naol)	priem (*nall*, blz.
scrawl	(skraol)	krabbelen. [188).
shawl	(sjaol)	omslagdoek.
spawl	(spaol)	speeksel.
yawl	(jaol)	jol (boot).
brawn	(braon)	wildzwijnsvleesch.
dawn	(daon)	ochtendschemegetrokken. [ring.
drawn	(draon)	
fawn	(faon)	jong hert.
lawn	(laon)	grasperk; wildbaan.
pawn	(paon)	pand; pion.
prawn	(praon)	garnaal.
sawn	(saon)	gezaagd.
spawn	(spaon)	vischkuit.
yawn	(jaon)	geeuwen.
hawse	(haos)	kluis (aan een schip).
broad	(braod)	breed.
groat	(Graot)	groot (4 pence).
bought	(baot)	gekocht.
brought	(braot)	gebracht.
fought	(faot)	gevochten.
nought	(naot)	niets; nul.
ought	(aot)	moest.
sought	(saot)	gezocht.
thought	(*th*aot)	gedacht.
wrought	(raot)	gewrocht.

(8e Oefen.) **F. Lexicographie**

der 24e Les (zie blz. 189).

to oblige (òb-blaidzj'), „obliger", noodzaken. — *to sit*, zitten, gaan zitten. — *close* (kloos), „clos", bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk nw., dicht. — *to brood* (broed), broeden, broeien, neerhurken. — *to extract* (èks-trèkt'), „extraire", „extrait", (er) uittrekken. — *handful*, handvol. — *fuel* (fjoe'-el), van „feu", brandstof. — *fire'-place*, vuurplaats, haard. — *built* (bilt), verl. deelw. en onv. verl. tijd van *to build*, bouwen. — *Dutch* (dutsj), (Neder-)Duitsch, Hollandsch. — *to pave* (peev), „paver", plaveien, inleggen. — *all round'*, rondom. — *quaint* (kwweent), zonderling, vreemd, zeldzaam. — *tile* (tail), tegeltje, „tuile". — *to design* (de-sain'), „désigner", bestemmen. — *to illustrate* (il-lus'-treet), „illustrer", illustreeren, door afbeeldingen opluisteren of ophelderen. — *Scripture* (skript'-jur), „Écriture", (de) Schrift, Heilige Schrift. — *daughter* (daot'-er), dochter. — *Queen* (kwwien), koningin. — *Scheba* (sji'-ba), Scheba. — *Angelic* (èn-dzjèl'-ik), „angélique", engelachtig. — *messenger* (mès'-sèn-dzjer), „messager", boodschapper, bode. — *to descend* (de-sènd'), „descendre", nederdalen. — *feather* (fèdh'-er), veder. — *feath'er-bed*, verenbed. — *Apostle* (èp-pòsl'), apostel, „apôtre". — *sea* (si), zee; *to put off' to sea'*, in zee steken. — *butter* (but'-ter), boter, „beurre"; *boat* (boot), „bot", „bateau"; *but'ter-boat*, sauspannetje, notedop. — *figure* (fig'-joer), „figure", figuur, popje. — *to attract* (èt-trèkt'), „attraire", vergelijk „attrait", „attraction", aantrekken. — *yet* (jèt), toch. — *rod* (ròd), roede, staf. — *to swallow* (swwòl'-lo), vergelijk zwelgen; *to swallow up'*, inslokken, verzwelgen. — *each* (ietsj), ieder. — *smooth* (smoedh), glad. — *blanc* (blènk), „blanc", blanke (ledige) plaats. — *at first*, aanvankelijk, in (het) eerst. — *to shape* (sjeep), scheppen, voortbrengen. — *picture* (pik'-tjur),

„peinture", schilderstuk; vergelijk *to paint*. — *surface* (**seur**'-fees), „surface", uit *face*, oppervlakte. — *to disjoint* (dis-dzjòint'), „disjoindre", scheiden, uit *to joint*, „joindre", samenvoegen. — *fragment* (frèg'-mènt), „fragment", brokstuk; van denzelfden wortel *frail* (blz. 106, 111). — *copy*, „copie", gelijkluidend met het werkwoord (blz. 74), kopie, afbeeldsel. — *to sever* (sèv'-*er*), „sevrer", scheiden; daarvan *several* (sèv'-*er*-el), gescheiden, afgescheiden, verscheidene, eenige. — *turn*, gelijkluidend met het werkwoord, „tour" omgang, ommekeer, heen en weer loop. — *threw* (*th*roe), onvolm. verl. tijd van *to throw* (*th*roo), werpen. — *chair* (tsjeer), „chaire", stoel. — *glance* (glaans), glans (der oogen), blik. — *to rest* (rèst), rusten, „rester". — *his glance happened* (Les 13) *to rest'*, zijn blik rustte toevallig, zijn oog viel toevallig. — *bell* (Les 16), bel. — *to disuse* (dis-joe**z**'), van *dis* en *use*, buiten gebruik laten blijven. — *to communicate* (kòm-mjoen'-i-keet), „communiquer", in gemeenschap staan. — *high* (hai), hoog, „haut". — *story* (vergelijk Les 5), verdieping. — *astonishment* (èstòn'-isj-mènt), „étonnement", verbazing, van *to astonish* (Les 5). — *strange* (streen**dz**j), „étrange", vreemd; vergelijk *stranger* (blz. 178, 189). — *inexplicable* (in-èks'-plikè**bl**), „inexplicable", onverklaarbaar. — *dread*, vrees; vergelijk *dreadfully* (Les 4). — *to swing* (swwi*ng*), slingeren, onv. verl. tijd *swung* (swwu*ng*). — *softly* (sòft'-li), bijwoord van *soft*, zacht (Holl. volks-taal „zoft"). — *outset* (out'-sèt), uitzet, begin, zelfst. nw. van het werkwoord *to set out'*, op pad gaan, eene reis aanvaarden, eenen tocht beginnen. — *soon* (soen), weldra, spoedig. — *rang* (rè*ng*), onvolm. verl. tijd van *to ring*, bellen, luiden. — *loudly* (lou**d**'-li), bijwoord van *loud*, luid, hard. — *to last* (laast), duren. — *minute* (min'-it), „minute", minuut. — *to cease* (sies), „cesser", ophouden. — *begun* (be-Gun'), verl. deelw. van *to begin*. — *together* (tôegèdh'-*er*), te zamen, van *to gather* (Les 16). — *to succeed* (suk-sie**d**'), volgen; *to succeed* is een bedrijvend werkwoord, en kan dus in den lijdenden vorm gezet worden (§ 112, blz. 59); met volgen is dat insgelijks het geval. — *to clank* (klè**n**k), van klank, kletteren. — *noise* (nòi**z**), „noise", geraas, gedruis. — *deep* (diep), diep, bijwoord, gelijkluidend het bijvoeglijk nw.; *deep down below*, diep in de laagte beneden: twee woorden, die bijna hetzelfde beteekenen, zooals *down* en *below*, kunnen wij in het Hollandsch niet naast elkander zetten. — *person* (**peur**sn), persoon, „personne"; *some person*, eenigerlei persoon, iemand. — *to drag* (drèG), „traire", „trainer", trekken, sleepen; verwant met dregge. — *chain* (tsjeen), „chaîne", keten, ketting. — *to remember* (re-mèm'-*ber*), zich herinneren. — *heard* (**heurd**), verl. deelw. en onv. verl. tijd van *to hear*, hooren, even als *overheard* van *to overhear* (blz. 121, 126). — *to haunt* (haant), „hanter", bezoeken; *this house is haunt'ed*, het spookt in dit huis. — *to describe* (de-skrai**b**'), beschrijven. — *flew* (floe), onvolm. verl. tijd van *to fly* (flai), vliegen; daarvan het zelfst. nw. *flight*. — *to boom* (boem), dreunen, bonzen, dit werkwoord bootst den klank na, even als de tusschenwerpsels „boum", bom! — *floor* (floor), vloer. — *straight* (street), bijwoord, gelijkluideud met het bijvoeglijk nw., regelrecht. — *won't*, zie § 170, blz. 89.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Where might a coach-and-six be driven (drivn)?
2. What might we have got up Scrooge's staircase?
3. How might we have taken the hearse?
4. Why might we have got a hearse up Scrooge's staircase?
5. What did Scrooge think, when he went up the stairs?
6. What would not have given light enough to light the entry?
7. What was the effect (èf-fèkt', *uitwerking*) of Scrooge's dip upon the entry?
8. What did Scrooge care for the darkness of the entry? [Not . . .]
9. Why did Scrooge like darkness? [It . . .]
10. What did Scrooge do, before he shut his door?
11. Which were the names of Scrooge's rooms?
12. How did Scrooge find all his rooms?
13. Whom did Scrooge find in all his rooms?
14. What was there to warm Scrooge?
15. Wherein was the gruel? [In a . . .]
16. Why did Scrooge want to take gruel?
17. Where was the saucepan?
18. Why did Scrooge look into his dressing-gown? [It . . .]
19. What was in the lumber-room?
20. What did Scrooge do, after he had walked through his rooms?
21. What did Scrooge do, after he had secured himself against surprise?

24e LES.

He who knows not what it is to labour, knows not what it is to enjoy. Blair (vergelijk § 255).

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

It was 1 a very low fire] indeed; nothing on such 2 a bitter
it wwòz e vèr''-ri loo fair in-died'' nuth''-ing òn sutsj e bit''-ter

night.] He was obliged to sit close to it, and brood over
nait hi wwòz òb-blaidzjd' tôe sit kloos'' tôe it ènd broed'' oo'-ver

it, before he could extract the least sensation of warmth
it be-foor' hi kôed èks-trèkt' dhe liest'' sèn-see'-sjun òv wwaormth

from such 3 a handful of fuel.] The fire-place was an old
fròm sutsj e hènd''-fôel òv fjoe'-el dhe fair''-plees wwòz en oold

one, built by 4 some Dutch merchant] 5 long ago,] and
wwun bilt bai sum dutsj meur''-tsjènt lòng e-Goo'' ènd

paved all round 6 with quaint Dutch tiles,] designed 7 to
peevd aol ròund'' wwidh kwweent dutsj tailz'' de-saind' tôe

illustrate the Scriptures.] There were Cains and Abels;
il-lus'-treet dhe skrip''-tjurz dheer wweur keenz'' ènd ee''-bèlz

Pharaoh's daughters, Queens of Sheba, Angelic messengers
fee''-rooz dao'-terz kwwienz òv sji''-ba èn-dzjèl'-ik mès''-sen-dzjerz

8 descending through the air on clouds like feather-beds,]
de-sènd'-ing throe dhi eer òn klòudz laik fèdh''-er-bèdz

Abrahams, Belshazzars, Apostles 9 putting off to sea in
ee''-bre-hèmz bèl-sjèz''-aarz èp-pòslz'' pôet'-ing òf'' tôe si in

butter-boats,] hundreds of figures, to attract his thoughts:
but''-ter-boots hun''-dredz òv fig'-joerz tôe èt-trèkt' hiz thaots''

and yet that face of Marley, seven years dead, came 10 like
ènd jèt dhèt fees òv maar''-li sèvn jierz dèd keem laik

the ancient Prophet's rod,] and swallowed up the whole. If
dhi een'-sjènt pròf''-ets ròd ènd swwòl'-lood up'' dhe hool'' if

each smooth tile had been a blank at first, with power to
ietsj'' smoedh tail hèd bin e blènk'' èt feurst wwidh pòu'-er tôe

shape some picture on its surface from the disjointed frag-
sjeep sum pik''-tjur òn its seur'-fees fròm dhe dis-dzjòint'-ed frèg'-

ments of his thoughts, there would have been 11 a copy of
mènts òv hiz thaots'' dheer wwôed hèv bin e kòp''-i òv

old Marley's head] on every one. — »Humbug!" said Scrooge;
oold maar''-liez hèd òn èv''-er-i wwun hum''-bug sèd skroedzj

and walked across the room. — After several turns, 12 he
ènd wwaokt e-kròs' dhe roem'' aaft'-er sèv'-er-el teurnz'' hi

sat down again.] As 13 he threw his head back in the chair,]
sèt dòun'' e-gèn' èz hi throe hiz hèd bèk'' in dhe tsjeer

his glance happened to rest 14 upon a bell,] a disused
hiz glaans hèpnd tôe rèst up-òn' e bèl'' e dis-joezd''

bell, that hung in the room, and communicated for some
bèl dhèt hung in dhe roem'' ènd kòm-mjoen'-i-keet-ed fòr sum

purpose now forgotten 15 with a chamber in the highest story
peur''-pus nòu fòr-gòtn'' wwidh e tsjeem'-ber in dhe hai''-est stoo'-ri

of the building.] It was with great astonishment, and with
òv dhe bild''-*ing* it wwòz wwidh Greet ès-tòn''-isj-mènt ènd wwidh

a strange, inexplicable dread, that as he looked, 16 he saw
e streendzj in-èks'-pli-kèbl drèd'' dhèt èz hi lôekt'' hi sao

this bell begin to swing.] 17 It swung so softly in the outset
dhis bèl be-Gin' tôe swwi*ng*'' it swwu*ng* soo sòft''-li in dhi òut''-sèt

that it scarcely made a sound; but soon it rang out loudly,
dhèt it skeers'-li meed *e* sòund'' but soen'' it rè*ng* òut lòud''-li

and so did every bell in the house.] — This might have lasted
ènd soo'' did èv''-*er*-i bèl in dhe hòus'' dhis mait hèv laast'-*ed*

18 half a minute, or a minute, but it seemed an hour.] The
haaf'' *e* min'-it òr *e* min''-it but it siemd'' *en* òu*r*'' dhe

bells ceased as they had begun, together. They were suc-
bèls siest'' èz dhee hèd be-Gun'' tôe-gèdh''-*er* dhee wwe*ur* suk-

ceeded 19 by a clanking noise,] 20 deep down below; as if
sied''-*ed* bai *e* klènk''-*ing* nòiz diep dòun be-loo'' èz if

some person were dragging a heavy chain over the casks in
sum pe*ur*sn wwe*ur* drèG'-*ing* *e* hèv'-i tsjeen'' oo'-*ver* dhe kaasks'' in

the wine-merchant's cellar.] 21 Scrooge then remembered
dhe wwain''-me*ur*''-tsjènts sèl''-*ler* skroedzj dhèn re-mèm'-be*rd*

to have heard that ghosts in haunted houses were described
tôe hèv he*urd*'' dhèt Goosts in haant'-*ed* hòuz'-*ez* wwe*ur* de-skraibd'

as dragging chains.] — The cellar-door flew open 22 with
èz drèG'-*ing* tsjeenz'' dhe sèl''-*ler*-doo*r* floe oopn wwidh

a booming sound,] and then he heard the noise much louder,
e boem''-*ing* sòund ènd dhèn'' hi he*urd* dhe nòiz mutsj lòud''-*er*

23 on the floors below; then coming up the stairs; then
òn dhe floo*rz* be-loo'' dhèn kum'-*ing* up'' dhe steer*z* dhèn

coming straight towards his door.] — »It's humbug still!"
kum'-*ing* street'' too'-*erdz* hiz doo*r*'' its hum''-buG stil

said Scrooge. »I won't believe it."
sèd skroedzj ai wwoont'' be-liev' it

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

Het was inderdaad een zeer (klein) vuur, (zoo goed als) niets op zulk een bitter (kouden) avond. Hij was genoodzaakt er vlak bij te gaan zitten, en er over heen te hurken, eer hij het minste gevoel van warmte kon trekken uit zulk een handjevol brandstof. De haard was een oude(rwetsche) [§ 131 C., blz. 68], lang geleden gebouwd door een of anderen Hollandschen koopman, en rondom ingelegd met zeldzame Hollandsche tegeltjes, bestemd om (eene aanschouwelijke voorstelling te geven van tooneelen uit de Heilige) Schrift. Daar waren Caïns en Abels; Pharao's dochters, koninginnen van Scheba, Engelen (die als) boden (des Hemels) nederdaalden door de lucht, op wolken gelijk (aan) verenbedden, Abrahams, Belsezzars, Apostelen die [3]in kouden[2]in zee [1]staken, honderden van afbeeldingen om zijne gedachten tot zich te trekken: en toch kwam dat gezicht van den reeds zeven jaren dood zijnden Marley, gelijk de staf van den ouden profeet (*) en verzwolg het geheel(e tooneel). Bijaldien ieder glad tegeltje aanvankelijk blank ware geweest, met de macht om een of ander beeldje op deszelfs oppervlakte (te voorschijn te brengen) uit de verstrooide fragmenten van Scrooge's gedachten, zou er een afbeeldsel van des ouden Marley's hoofd te zien zijn geweest op ieder. — „Lorrerij!" zeide Scrooge, en (begon) door de kamer te loopen. — Na (die) verscheidene malen op en neder (geloopen te heb-

(*) Exodus 7 : 12.

ben) ging hij weder zitten. Toen hij zijn hoofd achterover wierp in den stoel (viel zijn oog) toevallig op eene bel, eene niet meer gebruikt wordende bel, die [2]in de kamer [1]hing, en [2]tot een of ander [4]nu vergeten [3]doeleinde [1]in gemeenschap stond [5]met eene kamer op [*in*] de (bovenste) verdieping van het gebouw. Met groote verbazing, en met een vreemden, onverklaarbaren angst zag hij, terwijl hij keek, dat die bel (heen en weer begon te gaan). Zij (bewoog zich) zoo zacht in het begin, dat zij bijna geen geluid gaf; maar (al) spoedig klonk zij hard, en (datzelfde deden al de bellen) in het (gansche) huis. — Dit kon eene halve minuut of eene minuut geduurd hebben, maar het scheen wel een uur. De bellen hielden op, zoo als ze begonnen waren, (allen) te gelijk. Ze werden gevolgd door een kletterend geraas, geheel onder in het huis, alsof iemand eene zware keten voortsleepte over de vaten in den wijnkooperskelder. Toen herinnerde Scrooge zich (wel eens) gehoord te hebben, dat geesten in huizen waar het spookt beschreven werden als [2]ketenen (met zich voort) [1]te sleepen. — De kelderdeur vloog open met een (zwaren slag), en toen hoorde hij het geraas veel harder op de beneden-verdieping, toen de trap opkomende, toen regelrecht naar zijne deur komende. — „Het is [2]toch (maar) [1]lorrerij!" zeide Scrooge. „Ik wil (er) niet aan gelooven."

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
(Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefening.) **D. Spraakkunst.**

[§ **254**.] A. Nadat wij in de vorige lessen de leer van het gebruik der tegenw. deelwoorden afgehandeld hebben, zoo ver als die ons tot dusverre begrijpelijk geworden was, zal het den beoefenaar niet onwelkom zijn, ook over den anderen zelfstandigen vorm van het werkwoord, waarop wij bij die gelegenheid zoo dikwijls gewezen hebben, namelijk over de Onbepaalde wijs, thans iets naders te vernemen, dan wij hem tot hiertoe in § 113 (blz. 59), § 118 (blz. 60), § 138 (blz. 70), § 187 (blz. 107) hebben kunnen mededeelen.

B. To edge *his way... was what the knowing ones call „nuts" to Scrooge* (Les 7).

To say *that he was not startled... would be untrue* (Les 21 en 22).

Van het tegenwoordig deelwoord hebben wij gezien, dat het onder andere als zelfstandig gebruikt wordt; de onbepaalde wijs kan slechts als zelfstandig gebruikt worden. Wij kunnen dus verwachten, de Onbepaalde wijs in dezelfde taalkundige betrekkingen te ontmoeten, waarin het zelfstandig naamwoord gebruikt wordt. Zoo ontmoeten wij haar het allereerst hier als onderwerp. De onbepaalde wijs als onderwerp is altijd vergezeld van het voorzetsel *to*. De onbepaalde wijs met *to* als onderwerp, wordt in het Hollandsch teruggegeven deels door de onbepaalde wijs zonder te, deels door eene omschrijving, zooals b. v.: Als wij zeiden dat hij niet, enz.

C. Ook het tegenwoordig deelwoord komt als onderwerp voor; doch daarvan hebben wij in onzen tekst tot dusverre nog geen voorbeeld aangetroffen. Wij moeten dit punt voorshands onaangeroerd laten, daar wij ons hier nog niet met de onderscheiding tusschen tegenwoordig deelwoord en onbepaalde wijs kunnen bezig houden.

Opgave 4. Leer van buiten:

ijdel	*vain*	(**v**een).
veelmeer	*rather*	(raadh'-*er*).
teeken	*mark*	(maa**r**k).
nederigheid	*humility*	(joe-mil'-it-ti).
trots	*pride*	(prai**d**).
jagen	*to chase*	(tsjees).
vangen	*to capture*	(kèp'-tjur).
gehoorzamen	*to obey*	(òb-bee').
verlaten	*to leave*	(lie**v**).
onvriendelijk	*unkind*	(un-kaind').
wetenschap	*science*	(sai'-ènse).
kunst	*art*	(aart).
wereld	*world*	(ww**e**u**r**l**d**).
moeielijk	*hard*	(haa**r**d).
sparen	*to spare*	(spee**r**).
vergrijp [heid	*outrage*	(òut'-re**d**zj).
menschelijk-	*humanity*	(joe-mèn'-it-ti).
betamelijkheid	*decency*	(di'-sèn-si).
bedriegen	*to deceive*	(de-siev').
dwalen	*to err*	(**eu**r).
menschelijk	*human*	(joe'-mèn).
vergeven	*to forgive*	(fòr-Giv').
goddelijk	*divine*	(di-vain').

Vertaal: 1. IJdel zijn is veel meer een teeken van nederigheid dan (van) trots. — 2. (Jagen en vangen zijn twee) [jagen is één ding, vangen een ander]. — 3. Hooren is gehoorzamen. — 4. U dus te verlaten (kon) [mocht] onvriendelijk schijnen. — 5. (Er) [Daar] is geen wetenschap of kunst in de wereld zoo moeielijk als wèl te leven en te sterven. — 6. Hem te zien en hem niet te sparen was een vergrijp tegen [*on*] menschelijkheid en betamelijkheid. — 7. Niet wenschen is niet bedrogen worden. — 8. Dwalen is menschelijk, vergeven goddelijk.

[§ **255**.] It *would be useless* to pursue (Les 15).

It *was next to impossible* to believe (Les 16).

Ook hier zijn de onbepaalde wijzen *to pursue* en *to believe* onderwerpen, maar alleen wat de gedachte, niet wat den vorm betreft. Wat den vorm aangaat is *it* het onderwerp, en dit staat dan ook op de gewone plaats van het onderwerp,

aan het begin van den volzin, om naar het later volgende, eigenlijke onderwerp te verwijzen. Om deze beide onderwerpen van elkander te onderscheiden, noemt men de onbep. wijs het logische (redekunstige), het vnw. het grammaticale (spraakkunstige) onderwerp. Ook als logisch onderwerp heeft de onbepaalde wijs steeds het voorzetsel *to* bij zich. In het Hollandsch hebben wij dezelfde woordvoeging met het voornaamwoord het als grammaticaal onderwerp, doch wij maken er niet zoo menigvuldig gebruik van als de Engelschen doen; b. v. niet in de vertaling van het motto dezer les: „Wie niet weet wat werken is, weet (ook) niet wat genieten is."

Opgave 5. Leer van buiten:

gewoonte	*habit*	(hèb'-it).
nadenkend	*thoughtful*	(*th*aot'-fôel).
worden	*to become*	(be-kum').
broekzak	*breeches'-pocket*	(britsj'-ez). (pòk'-et).
steken	*to put*	(pôet).
gemakkelijk	*easy*	(iez'-i).
vergeten	*to forget*	(fòr-gèt').
roem	*glory*	(gloo'-ri).
beleediging	*offence*	(òf-fèns').
ongemerkt voorbij laten gaan	*to pass*	(paas).
grieven	*to grieve*	(griev).
onaangenaam	*disagreeable*	(dis-*e*-gri'-èbl).
terughoudend	*reserved*	(re-**zeurvd**').
gevaarlijk	*dangerous*	(deen'-dzj*er*-us).
betamen	*to become*	
deugd	*virtue*	(**veur**'-tjoe).
intusschen	*yet*	(jèt).
slechts	*but*	(but).
dankbaarheid	*gratitude*	(grèt'-i-tjoed).
vermelden	*to mention*	(mèn'-sjun).

Vertaal: 1. Het was eene gewoonte van [*with*] Scrooge (altijd, als) [*whenever*] hij nadenkend werd, zijne handen in zijne broekzakken te steken. — 2. Het is niet gemakkelijk te vergeten. — 3. Het is de roem van eenen man, eene beleediging ongemerkt voorbij te laten gaan. — 4. Het grieft mijn hart, u dus te zien. — 5. Het is zeer onaangenaam, terughoudend te schijnen, en zeer gevaarlijk, [3]het [*so*] [1]niet [2]te zijn. — 6. Het betaamt [2]*mij* [1]niet, van hare deugden te spreken; intusschen is het slechts dankbaarheid (er gewag van te maken) [[2]ze [1]te vermelden].

[§ **256.**] A. Even als volgens § 229 (blz. 166) het tegenw. deelwoord als predicaat gebruikt werd, ontmoeten wij ook de onbepaalde wijs als predicaat. Voorbeelden van eene als predicaat gebezigde onbepaalde wijs, die door het koppelwoord *to be* op het onderwerp slaat, leveren ons de volzinnen 3 en 7 der oefeningsopgave 4 van § 254 (blz. 203).

B. Even the blindmen's dogs *appeared to know* him (Les 7).
Every room ... *appeared to have* (Les 21 en 22).
Men and women *seem* ... *to open* ... and *to think* (Les 12).
Its horror *seemed to be* (Les 21 en 22).
His glance *happened to rest* (Les 24).

Hier vinden wij, gelijk in § 229 E. (blz. 166) ook andere werkwoorden dan *to be* als koppelwoord gebezigd. Daarvan drukken wij *to appear* en *to seem* beiden uit door schijnen. Beduidt schijnen het zichtbaar-worden van het wezen van iets in deszelfs uiterlijke verschijning, dan heet het *to appear;* doch beduidt schijnen de (mogelijk ook onjuiste) gevolgtrekking uit de uiterlijke verschijning op het wezen van iets, dan heet het *to seem.* De bovenstaande volzinnen beteekenen dus: Men zag (of het bleek) dat de honden der blinden hem kenden; men merkte (of het bleek) dat ieder vertrek zijne eigene echo had; het is alsof mannen en vrouwen hunne harten openen; het was alsof zijne afschuwelijkheid bestond. Niet altijd wordt op dit onderscheid stipt gelet.

C. Het als koppelwoord gebezigde werkwoord *to happen* (blz. 113) kunnen wij in het Hollandsch niet met een werkwoord teruggeven. Om het te vertalen, moeten wij onze toevlucht nemen tot een bijwoord: zijn blik rustte toevallig.

D. *If I* was to stop *half-a-crown* (Les 17 en 18): als ik eene halve kroon wilde korten.

Dit predicatieve gebruik van de onbepaalde wijs herinnert zeer sterk het in § 95 (blz. 52) en § 230 (blz. 167) verklaarde *I am going to...* Gelijk daar eene naastvolgende toekomst, wordt hier eene beoogde handeling uitgedrukt. Men vindt in dezen zin den tegenwoordigen en den onvolmaakt verleden tijd van *to be* samengesteld met de onbepaalde wijs met *to.* In het Hollandsch worden dergelijke zinnen vertaald met willen, zullen, moeten, enz.

Opgave 6. Leer van buiten:

werkelijk,	*positive*	(poz'-i-tiv).
kuiten,	*calves*	(kaavz).
uitgaan, voortkomen,	*to issue*	(is'-sjoe).
er om geven,	*to care*	(keer).
plicht,	*duty*	(djoe'-ti).
voornaamste,	*principal*	(prin'-si-pèl).
schoonheid,	*beauty*	(bjoz'-ti).
citadel,	*citadel*	(sit'-a-dèl).
vijand,	*enemy*	(èn'-*e*-mi).
uitsluiten, buiten houden,	*to exclude*	(èks-kloed').
op aangename wijze,	*delightfully*	(de-lait'-fôel-li).

onderrichten,	*to instruct*	(in-strukt').
algemeen,	*general*	(dzjèn'-*er*-èl).
doel [kunde,	*end*	(èn**d**).
poëzie, dicht-	*poetry*	(poo'-et-ri).
in 't geheel niet,	*not at all*	
berouw hebben,	*to repent*	(re-pènt')
welwillend,	*benevolent*	(be-nèv'-òl-ènt).
schatting,	*estimation*	(ès-ti-mee'-sjun).
gedwee zijn,	*to submit*	(su**b**-mit').
voornaamste,	*paramount*	(pèr'-rèm-òunt).
onderdaan,	*subject*	(su**b**'-dzjèkt).
worden,	*to become.*	

Vertaal: 1. Wij zullen [3](den ganschen Kersttijd) [al de Kerstmis lang] [2](bij elkander) [te zamen] [1]zijn. — 2. Gij moet (nu) een man zijn, en nooit (weder) hier [terug] komen. — 3. Een werkelijk licht scheen van Fezziwig's [fès'-zi-wwi**g**z) kuiten uit te gaan. — 4. (Geen mensch) [niet een] scheen er om te geven. — 5. Onze eerste plicht is (geen) [niet] [2]kwaad [1]te doen. — 6. De voornaamste schoonheid eener citadel is den vijand buiten te houden. — 7. Op (eene) aangename wijs te onderrichten is het algemeene doel van alle poëzie. — 8. Betere dagen schenen voor hem (aan te breken) [te openen]. — 9. Hij scheen in 't geheel geen berouw te hebben van hetgeen hij gedaan had. — 10. Zijn welwillende geest schijnt nog (altijd) op ons (neer te zien met welgevallen) [te glimlachen]. — 11. In zijne schatting [2]waren [1]gedwee-zijn en gehoorzamen, [3]de groote, de voornaamste plichten (der) [van] onderdanen. — 12. Wat moet (er) van zijn armen jongen worden?

[§ **257.**] A. Even als het tegenw. deelwoord (§ 238 B., blz. 181), kan ook de onbepaalde wijs voorwerp (*object*) van een bedrijvend werkwoord zijn; en niet alleen wordt daartoe, gelijk tot dusverre, de onbepaalde wijs met *to*, maar ook de onbepaalde wijs zonder *to* gebruikt.

> De onbepaalde wijs zonder *to* als voorwerp staat achter de in § 187 (blz. 107) opgenoemde werkwoorden, en ook achter *to dare* en *I had better*, alsmede achter eenige andere verbindingen van *I had* met bijwoorden van gelijke beteekenis, zooals wij later zullen leeren kennen.

Wij willen allereerst van de tot dusverre voorgekomene voorbeelden, gerangschikt naar die werkwoorden, een overzicht geven. De beoefenaar moet ieder voorbeeld, dat hij zich niet volkomen meer herinnert, opzoeken in tekst A. der aangeduide les.

How *could* it *be* otherwise (Les 4)? Nothing wonderful *can come* (Les 5.) No warmth *could warm*, nor wintry weather *chill* him (Les 7). The heaviest rain ... *could boast* (Les 7). He *could hear* (Les 8). He *couldn't replenish* it (Les 8). What else *can I be* (Les 11)? If I *could work* my will (Les 11). If anything *can be* apart from that (Les 12). Why *cannot* we *be* friends (Les 13)? I *could say* (Les 15). I *can't afford* (Les 15). Many *can't go* (Les 15). He *could pelt* (Les 17 en 18). One *could* scarcely *help* (Les 19 en 20). He *could extract* (Les 24).

I *might have* been inclined (Les 3.) He *might keep* (Les 8). Much good *may* it *do* you (Les 11). I *might have* derived (Les 12). You *might know* it (Les 15). *May* nothing you *dismay* (Les 17 en 18). You *may talk* (Les 23). You *might have* got (Les 23). You *may suppose* (Les 23). This *might have* lasted (Les 24).

This *must be*... understood (Les 5). Those ... *must go* (Les 15). You *must have* (Les 17 en 18). It *must have* run (Les 19 en 20).

My... hands *shall* not *disturb* (Les 3). Every idiot... *should be* boiled (Les 11). We *should make* (Les 14). They *should be* (Les 23).

You *will permit* (Les 3). There *would be* nothing... remarkable (Les 5). The... dogs ... *would tug*... and *would wag* (Les 7). It... *will do* me good (Les 12). You'*ll keep* (Les 12). He *would see* (Les 13). I'*ll keep* (Les 13). I'*ll retire* (Les 14). Many *would* rather *die* (Les 15). It *would be* (Les 15). You'*d think* (Les 17 en 18). I'*ll be* bound (Les 17 en 18). To say... *would be* untrue (Les 21 en 22). ... Gaslamps... *wouldn't have* lighted (Les 23). I *won't believe* (Les 24).

I *don't mean* (Les 3). He... *didn't thaw* (Les 6). Foul weather *didn't know* (Les 7). What *did* Scrooge *care* (Les 7)? You *don't mean* that (Les 9 en 10). *Don't be* cross (Les 9 en 10). You *don't keep* (Les 11). *Don't be* angry (Les 13). Why *did* you *get* married (Les 13)? I *don't make* (Les 15). I *don't know* (Les 15). You *don't think* (Les 17 en 18). He *did pause* (L. 21 en 22). He *did look* (Les 21 en 22).

I *dare say* (Les 12).

They *had better do* it and *decrease* (Les 15).

B. Wanneer bij alle andere bedrijvende werkwoorden eene onbepaalde wijs als voorwerp staat, heeft die het voorzetsel *to* vóór zich.

Voorbeelden: I can't *afford to make* (Les 15). He saw this bell *begin to swing* (Les 24). He *chose to put* (Les 2). To *desire to do* that (Les 23). A few of us are *endeavouring to raise* (Les 15). He *half-expected to be* terrified (Les 21 en 22). ...*had* anything *to do* (Les 16). I *help to support* (Les 15). I don't *mean to say* (Les 3). I *mean to say* (Les 23). Scrooge ...*remembered to have* heard (Les 24). The clerk... *tried to warm* himself (Les 8). Marley *used to look* (Les 21 en 22). You *wish to be* (Les 15). I *wish to be* left (Les 15).

C. Such dull principles... *had anything to do* (Les 16).

Hier is *to do* het voorwerp van *had*, en *anything* is voorwerp van *do*. De woorden zijn echter zoo geplaatst, alsof *anything* het voorwerp van *had* ware. Deze met het Hollandsch overeenstemmende afwijking van de natuurlijke volgorde der woorden treft men dikwijls aan achter de werkwoorden *to have*, *to find*, enz., waarover later.

Opgave 7. Leer van buiten:

niets meer,	*no more*	(noo moor'').
hofmeester,	*steward*	(stjoe'-*erd*).
ontbieden,	*to summon*	(sum'-mun).
ongehoorzaam	*to disobey*	(dis-ò*b*-bee').
roem, [zijn,	*fame*	(feem).
voortspruiten,	*to arise*	(*e*-raiz').
beoefening,	*practice*	(prèk'-tis).
overleven,	*to survive*	(*seur*-vaiv').
lieftallig,	*kind*	(kaind).
plegen, gewoon zijn,	*to use*	(joez).
schrijven,	*to write*	(rait).
daar naar toe,	*there*	(dheer).
terugkeeren,	*to return*	(re-*teurn*').
aantal,	*number*	(num'-*ber*).
verdienen,	*to deserve*	(de-*zeurv*').
plicht,	*duty*	(djoe'-ti).
beschermen,	*to protect*	(pròt-tèkt').
uitzetten,	*to get out'.*	
school,	*school*	(skoel).
deugen,	*to do.*	
toost,	*toast*	(toost).
eenige,	*a few*	(fjoe).
mijl,	*mile*	(mail).
rijden,	*to ride*	(raid).
al,	*though*	(dhoo).
slechts,	*only*	(oon'-li).
seconde,	*second*	(sèk'-und).
spook,	*vision*	(*viz*'-jun).
strak,	*stony*	(stoon'-i).
blik,	*gaze*	(Geez).
afwenden,	*to divert*	(di-*veurt*').
bezoek,	*visit*	(*viz*'-it).
hopen,	*to hope*	(hoop).
vermijden,	*to shun*	(sjun).
bewandelen,	*to tread*	(trèd).
wagen, [fen.	*to venture*	(vèn'-tjur).
opslaan, opheffen,	*to raise*	(reez).
vriendelijk,	*kind*	(kaind).
aanraken,	*to touch*	(tutsj).
teeken,	*sign*	(sain).
zorg,	*care*	(keer).
vrekkigheid,	*avarice*	(èv'-èr-ris).
dragen,	*to wear*	(wweer).
vreezen,	*to fear*	(fier).
werk,	*work*	(ww*eurk*).
weinig,	*little*	(litl).
bekorten,	*to retrench*	(re-trèntsj').
veranderen,	*to alter*	(aol'-*ter*).
leeren,	*to learn*	(l*eurn*).
boog,	*bow*	(boo).
spannen,	*to bend*	(bènd).
speer,	*spear*	(spier).
torschen,	*to lift*	(lift).
vrees,	*fear*	(fier).
wegnemen,	*to relieve*	(re-liev').
knoop,	*button*	(butn).
achter,	*behind*	(be-haind').
jas,	*coat*	(koot).
verlangen,	*to want*	(wwònt).
zin,	*sense*	(sèns).
troost,	*comfort*	(kum'-furt).
rusten,	*to rest*	(rèst).
blijven,	*to stay*	(stee).
vertoeven,	*to linger*	(ling'-*Ger*).
ergens,	*anywhere*	(èn'-i-wweer).

Vertaal (*): 1. Ik kan niets meer zeggen. — 2. De hofmeester werd boven ontboden, en hij durfde niet ongehoorzaam zijn. — 3. Alle roem spruit niet voort uit [*from*] de beoefening van (de) deugd. — 4. Lear [lier] [2]overleefde dit lieftallige kind [1]niet lang. — 5. Ik ben niet gewoon zulke lange brieven te schrijven. — 6. Gij deedt beter daar naar toe te gaan zoodra [als] gij kunt. — 7. Inderdaad, mylord, wij zouden beter doen terug te keeren. — 8. (Dat) [2]gij [4]een groot aantal [van] gelukkige nieuwjaren [3]verdienen [1]moogt! en als gij (ze) verdient, (dat) [2]gij [4]ze (dan) [3]hebben [1]moogt! — 9. Wij moeten vergeten en vergeven. — 10. Wij moeten onzen plicht doen, en de wetten beschermen. — 11. „Wat zullen wij doen," zeide Corbett [kòr'-bèt], „de boot uitzetten?" — 12. Gij zult niet (geschikt zijn) [deugen] voor eene school. — 13. Wij zullen allen dien toost drinken. — 14. Ik zal eenige mijlen met u (mede) rijden. — 15. Hij wenschte, al ware het slechts voor eene seconde, (den) [3]strakken blik [2]van het spook [4]van zich [1]af te wenden. — 16. Zonder hunne bezoeken kunt gij niet hopen [2]het pad [1]te vermijden [3](dat) ik bewandel. — 17. Hij waagde (het) zijne oogen weder op te slaan. — 18. Vader is veel vriendelijker dan hij placht te zijn. — 19. Zij trachtte zijn hoofd aan te raken. — 20. Zij begon hem naar [*towards*] de deur te sleepen. — 21. Zijn gezicht (was) [had] de teekenen van zorg en vrekkigheid (beginnen) [begonnen] te dragen. — 22. Gij hebt niets te vreezen. — 23. In zijne werken vindt gij weinig te bekorten of (te) veranderen. — 24. Hij leerde den boog zijner vaderen spannen en de speer torschen. — 25. Ik wensch uwe vreezen weg te nemen. — 26. Scrooge kon [2]de twee knoopen [4]achter [3] op zijne jas [1]zien. — 27. Wat verlangt gij van [*with*] mij? — 28. Waarom twijfelt gij (aan) uwe zinnen? — 29. Ik heb geen troost te geven. — 30. (Ik heb nergens rust of duur) [Ik kan niet rusten, ik kan niet blijven, ik kan niet vertoeven ergens].

(*) Hier „gij" overal vertalen met *you*.

(7e Oefen.) **E. Spelling en Uitspraak.**

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaalklank „**oe**" (§ 12, blz. 5).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

do	(doe)	doen.
to	(toe)	te (zonder nadruk [tôe).
two	(toe)	twee.
who	(hoe)	wie; die.
whom	(hoem)	wien; dien.
tomb	(toem)	graf; tombe.
womb	(wwoem)	baarmoeder.
lose	(loe**z**)	verliezen.
move	(moe**v**)	bewegen.
prove	(proe**v**)	bewijzen.
shoe	(sjoe)	schoen. (een paard) bekirren.
coo	(koe)	[slaan.
loo	(loe)	slam (in 't kaartspel: al de slagen).
moo	(moe)	loeien, bulken.
too	(toe)	te, alte.
woo	(wwoe)	vrijën.
brood	(broe**d**)	broed; broeien.
food	(foe**d**)	voeder; voedsel.
mood	(moe**d**)	wijs(der werkwoorden); stemming.
pood	(poe**d**)	pud(Russ.gewicht).
rood	(roe**d**)	kruis; roede (maat).
**noodle*	(noe**dl**)	klonter.
**poodle*	(poe**dl**)	poedel.
hoof	(hoef)	hoef.
loof	(loef)	loef.
proof	(proef)	bewijs.
roof	(roef)	dak.
woof	(wwoef)	inslag (bij wev.).
Scrooge	(skroe**dzj**)	eigennaam.
cool	(koel)	koel.
fool	(foel)	gek.
pool	(poel)	poel.
school	(skoel)	school.
spool	(spoel)	spoel; spoelen.
stool	(stoel)	stoel.
tool	(toel)	werktuig.
boom	(boem)	havenboom; dreu-
bloom	(bloem)	bloesem. [nen.
broom	(broem)	bezem.
coom	(koem)	roet.
doom	(doem)	oordeel.
gloom	(Gloem)	duisternis.
groom	(Groem)	stal-(of rij-)knecht.
loom	(loem)	weefstoel.
room	(roem)	plaats; kamer.

(Voortzetting in den volgenden brief.)

(8e Oef.) **F. Lexicographie** der 25e Les.

to change (vergelijk blz. 23 en 26), „changer", veranderen. — *though*, bijwoord, gelijkluidend het voegwoord (blz. 66, 72, § 202 C., blz. 118), toch. — *pause*, „pause", pauze, (eene) poos (van stilstand), zelfst. nw., gelijkluidend 't werkwoord in Les 21 en 22. — *to pass* (paas), „passer", voorbijgaan, doorgaan (Les 16), — *flame* (fleem), „flamme", vlam. — *to leap* (liep), springen; stamverwant met loopen. — *very*, is oorspronkelijk bijvoeglijk nw., zooals wij het op blz. 41, 45 hebben leeren kennen, doch komt gemeenlijk voor als bijwoord in de beteekenis van zeer; wanneer het een bijvoeglijk nw. is, vertalen wij het doorgaans met een bijwoord: *the very day*, den dag zelven, den eigen dag; *the very same*, juist dezelfde, volkomen dezelfde. — Uit *waist* (Les 17 en 18) en *coat* (Les 17 en 18) is *waist-coat* (wwès'-koot), vest, borstrok, samengesteld. — *tights*, ijlstaande, nauwsluitende, strakgespannen broek, van het bijvoeglijk nw. in Les 6. — *boot* (boet), „botte", laars. — *tassel* (tès'-*sel*), kwast. — *latter* (lèt'-*ter*), latere, vergelijkende trap van *late* (leet), laat, waarvan *last* (Les 12) de overtreffende trap is. — *bristle* (brisl), borstel; *to bristle*, overeind staan. — *skirt*, pand, zoom. — *drew* (droe), onvolm. verl. tijd van *to draw*, trekken, verwant met *to drag* (Les 24). — *to clasp* (klaasp), (om iets heen) slaan, winden. — *middle*, middel; vergelijk blz. 49, 56. — *wound* (wwòund), onvolm. verl. tijd en deelw. van *to wind* (wwaind), winden. — *to observe* (Les 15), gadeslaan. — *closely*, bijwoord van het bijvoeglijk nw. in Les 24, nauwlettend. — *cash* (kèsj), „caisse", kas, klinkende munt; *cash'-box*, geldkast [in het jaar 1843, toen Dickens zijn *Christmas Carol* schreef, waren de *safes* (seefs) of *iron safes*, ijzeren geldkisten, van *Chubb* (tsjub), den beroemden smid op *St. Paul's Churchyard*, nog niet in gebruik]. — *padlock* (pèd'-lòk), hangslot. — *ledger* (lèdzj'-*er*), legger, grootboek. — *deed* (die**d**), daad, handeling, van *to do*; dit *to do* beteekent ook rechtsgeldig behandelen, vandaar *deed*, akte, rechtsgeldig document. — *purse* (peu*r*s), beurs, „bourse". — *wrought* (raot), gewrocht, verl. deelw. van *to work*, werken. — *transparent* (trènspeer'-ènt), „transparent", doorschijnend. — *button* (blz. 191), knoop. — *behind*, bijwoord, gelijkluidend met het voorzetsel in Les 21 en 22. — *bowels* (bòu'-el*z*), „boyaux", darmen, ingewanden, slechts in het meervoud gebruikelijk; *he has no bowels* wordt figuurlijk gebezigd in denzelfden zin als: hij heeft geen hart. — *till* (til) en *until* (un-til'), tot. — *through*, bijwoord, gelijkluidend met het voorzetsel (blz. 97, 103). — *to stand* (stènd), staan; vergelijk *stood* (Les 6), *understand* (Les 15), *understood* (Les 5). — *death* (dè*th*), dood; vergelijk *dead* (blz.

(*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

20, 28), *to die* (blz. 49, 55). — *death'-cold*, doodskoud. — *to mark* (maark), „marquer", bemerken, opmerken. — *texture* (tèks'-tjur), verwant met „tissu", weefsel. — *fold* (foold), vouw; *to fold*, vouwen. — *kerchief* (keur'-tsjif), „couvre-chef", hoofd-doek; daarvan, *handkerchief* (hèng'-ker-tsjif), zakdoek, en *neckerchief* (nèk'-er-tsjif), halsdoek, in welke woorden slechts het begrip doek vastgehouden, en met *hand* en *neck* („nuque", nek) verbonden is; doch verkeerd is de in hoofdst. 4 van deel 1 van *Uncle Tom's cabin* (tòmz kèb'-in) voorkomende verbinding *headkerchief*, omdat het begrip hoofd tweemaal daarin voorkomt, eens als *head* (hoofd) en dan als *chief* („chef", hoofd). — *to wrap* (rèp), wikkelen; *wrapper* (rèp'-per), datgene waarmede iets omwikkeld, omwonden, omkleed is, dus: omslagdoek, dekblad van eene sigaar, enz. — *incredulous* (in-krèd'-jôe-lus), „incrédule", ongeloovig. — *fought* (faot), onvolm. verl. tijd en verl. deelw. van *to fight* (fait), vechten, strijden. — *sense* (sèns), „sens", zin; daarvan: *sensation* (Les 21 en 22), *sensible* (Les 12). — *caustic* (kaos'-tik, „caustique", bijtend, scherp. — *to raise* (Les 15), heffen. — *shade*, zie *shadow* (Les 21 en 22). — *to substitute* (sub'-sti-tjoet), „substituer", in de plaats stellen. — *appropriate* (èp-proo'-pri-èt), „approprié", gepast, passend. — *Jacob* (djee'-kòb), Jacob, de bijbelsche naam, die bijna even veelvuldig in het gebruik voorkomt als het gewone *James* (djeemz), Jacobus. — *doubtfully* (dòut'-fôel-li), bijwoord van het bijvoeglijk nw. *doubtful*, twijfelachtig, dat samengesteld is uit *doubt* (blz. 17, 21, 26) en *full*. — *question* (kwwès'-tjun), „question", vraag; *to ask a question*, eene vraag doen. — *whether* (wwèdh'-er), of. — *condition* (kòn-dis'-sjun), „condition", voorwaarde, toestand, staat. — *to take a chair* of *to take a seat* (siet: zetel, zitplaats), plaats nemen, gaan zitten. — *event* (blz. 41, 45), gebeurtenis; *in the event of*, wanneer het gebeurde dat, in het geval dat. — *to involve* (in-wòlv'), in zich sluiten. — *necessity* (ne-sès'-sit-ti), „nécessité", noodzakelijkheid. — *to embarrass* (em-bèr'-rès), „embarrasser", in verlegenheid brengen. — *explanation* (èks-plèn-ee'-sjun), opheldering, van *to explain* (Les 19 en 20). — *side* (said), zijde. — *to use* (Les 17 en 18), gebruiken, gewennen.

Opgave 8. Schrijf op in de lijst der onregelmatige werkwoorden:

flight. — *got.* — *taken.* — *thought.* — *wouldn't.* — *hang.* — *sit.* — *built.* — *threw.* — *hung*, onvolm. verl. tijd. — *swing.* — *swung.* — *rang.* — *begun.* — *heard*, onvolm. verl. tijd en verl. deelw. — *flew.* — *won't.*

(9e Oefen.) **G. Mondeling Onderhoud.**

Vragen.

1. What had Scrooge in his room to warm himself?
2. What sort of a night was it?
3. What was in the fire-place to give warmth?
4. Who had built the fire-place?
5. When had the fire-place been built?
6. With what was the fire-place paved?
7. To what were the tiles of the fire-place designed?
8. How were the Angelic messengers represented?
9. How were the Apostles represented?
10. Like what did Marley's face swallow up the other figures?
11. What believed Scrooge to see on each of the tiles?
12. What did Scrooge do after several turns across his room?
13. What did he do after he had sat down?
14. Upon what did his glance rest?
15. With what did the bell communicate?
16. What did Scrooge see, as he looked at the bell?
17. Did the bell swing very loud, and which bells did the same?
18. How long did the sound of the bells last, and how long seemed it to Scrooge?
19. By what was the sound of the bells succeeded?
20. Where was the noise, and what was it like?
21. What did Scrooge remember now?
22. With what sort of a sound did the cellar-door fly open?
23. In which succeeding (*op elkander volgende*) places did Scrooge hear the noise?

(10e Oefen.) **H. Gesprekken.**

(In den volgenden brief voortzetting van het kluchtspel: *My fellow Clerk.*)

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Den tekst overschrijven en lezen overeenkomstig blz. 176.

Taalkundige opgaven.

§ 250 (blz. 196). Opgave 1.
§ 251 (blz. 197). Opgave 2.
§ 252 (blz. 198). Opgave 3.
§ 254 (blz. 203). Opgave 4.
§ 255 (blz. 204). Opgave 5.
§ 256 (blz. 204). Opgave 6.
§ 257 (blz. 206). Opgave 7.
Blz. 208. Opgave 8.

13e BRIEF.

(LES 25 EN 26.)

25e LES.

Verkwikking schenkt vermoeiden elke nacht genoeg,
Des echten mans genot ligt in de daad.
(Naar GÖTHE.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32 en 189.)

De woorden hiervan zijn reeds verklaard op blz. 207.

His colour changed though, when, without a pause, 1 it
hiz kul'-ur tsjeendzjd dhoo" wwèn wwidh-òut' e paoz" it

came on through the heavy door, and passed into the room]
keem òn" throe dhe hèv'-i door" ènd paast in'-tôe dhe roem"

before his eyes. Upon its coming in, 2 the dying flame
be-foor' hiz aiz" up-òn' its kum'-ing in" dhe dai'-ing fleem

leaped up, as though it cried »I know him! Marley's Ghost!"
liept up" èz dhoo it kraid ai noo" him maar'-liez goost"

and fell again.] — The same face: the very same. 3 Marley
ènd fèl" e-gèn' dhe seem" fees dhe vèr"-ri seem maar'-li

in his pig-tail, usual waistcoat, tights, and boots; the
in hiz pig"-teel joez'-jôe-èl wwès"-koot taits" ènd boets" dhe

tassels on the latter bristling, like his pig-tail, and his
tès'-selz òn dhe lèt'-ter bris"-ling laik hiz pig'-teel ènd hiz

coat-skirts, and the hair upon his head.] The chain he drew
koot"-skeurts ènd dhe heer up-òn' hiz hèd" dhe tsjeen" hi droe

4 was clasped about his middle.] 5 It was long, and wound
wwòz klèspt e-bòut' hiz midl" it wwòz lòng" ènd wwòund

about him like a tail; and it was made (for Scrooge observed
e-bòut' him laik e teel" ènd it wwòz meed" fòr skroedzj òb-zeurvd'

it closely) of cash-boxes, keys, padlocks, ledgers, deeds, and
it kloos"-li òv kèsj"-bòks'-ez kiez" pèd"-lòks lèdzj"-erz diedz" ènd

heavy purses wrought in steel.] 6 His body was transparent:
hèv'-i peurs"-ez raot in stiel hiz bòd'-i wwòz trèns-peer"-ènt

so that Scrooge, observing him, and looking through his
soo dhèt skroedzj òb-zeurv"-ing him ènd lôek'-ing throe hiz

waistcoat, could see the two buttons on his coat behind.] —
wwès"-koot kôed si dhe toe butnz" òn hiz koot be-haind"

Scrooge had often heard it said 7 that Marley had no bowels,]
skroedzj hèd òfn heurd it sèd dhèt maar'-li hèd noo bòu"-elz

but he had never believed it until now. — No, nor did he
but hi hèd nèv'-er be-lievd' it un-til' nòu" noo" nòr did hi

believe it even now. Though 8 he looked the phantom through
be-liev' it ievn nòu" dhoo hi lôekt dhe fèn'-tum throe"

and through, and saw it standing before him; though he
ènd throe" ènd sao it stènd'-ing be-foor" him dhoo hi

felt the chilling influence of its death-cold eyes; and marked
fèlt dhe tsjil'-ing in'-flôe-èns òv its dèth"-koold aiz ènd maarkt

the very texture of the folded kerchief bound about its head
dhe vèr'-ri tèks"-tjur òv dhe foold'-ed keur"-tsjif' bòund e-bòut' its hèd"

and chin,] which wrapper he had not observed before: 9 he
ènd tsjin" wwitsj rèp'-per hi hèd nòt òb-zeurvd' be-foor" hi

was still incredulous, and fought against his senses.] —
wwòz stil in-krèd"-jôe-lus ènd faot e-gènst' hiz sèns"-ez

»How now!" said Scrooge, caustic and cold as ever. »What
hòu nòu" sèd skroedzj kaos'-tik ènd koold èz èv"-er wwòt

do you want with me?" — »Much!" — 10 Marley's voice,
doe joe wwònt" wwidh mi mutsj" maar"-liez vòis

no doubt about it.] — »Who are you?" — »Ask me who I
noo dòut" e-bòut' it hoe aar" joe aask mi hoe ai

was." — Who were you then?" said Scrooge, raising his
wwòz" hoe wweur" joe dhèn sèd skroedzj reez'-ing hiz

voice. »You're particular — for a shade." He was going to
vòis" joer paar-tik"-jôe-ler fòr e sjeed" hi wwòz goo'-ing tôe

say »to a shade", but substituted this, as more appropriate. —
see toe" e sjeed but sub'-sti-tjoet-ed dhis" èz moor èp-proo"-pri-èt

»In life I was your partner, 11 Jacob Marley."] — »Can
in laif" ai wwòz joer paart"-ner dzjee'-kòb maar"-li kèn

you — can you sit down?" asked Scrooge, looking doubtfully
joe kèn joe sit dòun" aaskt skroedzj lôek'-ing dòut"-fôel-li

at him. — »I can." — »Do it then." — Scrooge asked the
èt him ai kèn" doe" it dhèn skroedzj aaskt" dhe

question, 12 because he didn't know whether a ghost so
kwwès'-tjun be-kaoz' hi didnt noo' wwèdh'-er e goost soo

transparent might find himself in a condition to take a chair;
trèns-peer"-ènt mait faind him-sèlf' in e kòn-dis'-sjun tôe teek e tsjeer"

and felt that in the event of its being impossible, it might
ènd fèlt dhèt in dhi e-vènt' òv its bi'-ing im-pòs"-sibl it mait

involve the necessity of an embarrassing explanation.] But
in-vòlv' dhe ne-sès'-sit-ti òv en em-bèr'-rès-ing èks-plèn-ee"-sjun but

the ghost sat down 13 on the opposite side of the fire-place,]
dhe goost sèt dòun òn dhi òp'-pòz-it said òv dhe fair"-plees

as if he were quite used to it.
èz if hi wweur kwwait joezd" tôe it

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

Zijne kleur veranderde toch, toen het, zonder (een oogenblik stil te houden), door de zware deur aankwam en in de kamer (drong) voor zijne oogen. Toen het binnenkwam (flikkerde) de uitgaande vlam op, als riep zij: „Ik ken hem! Marley's geest!" en (verflauwde) weder. — Hetzelfde gezicht: volmaakt hetzelfde. Marley (met) zijn (haarstaart), (zijn) gewone vest, (zijne) nauwsluitende broek, en (zijne) laarzen; de kwasten van laatstgenoemde overeindstaande, gelijk zijn haarstaart, en zijne rokspanden, en het haar op zijn hoofd. De keten, (die) hij (met zich voortsleepte), was om zijn middel geslagen. Zij was lang, en om hem heen gewonden als een staart; en zij was gemaakt (want Scrooge nam haar nauwlettend op) van geldkistjes, sleutels, hangsloten, grootboeken, akten en zware, (van) staal vervaardigde geldbeurzen. Zijn lichaam was doorschijnend: zoodat Scrooge, hem gadeslaande, en door zijn vest heen kijkende, de twee knoopen achter op zijne jas kon zien. — Scrooge had [het] dik-

wijls hooren zeggen, dat Marley geen hart had (*), maar hij had het tot nu toe nooit (willen gelooven). — Neen, zelfs nu geloofde hij het nog niet. Ofschoon hij het spook door en door keek, en het voor zich zag staan; ofschoon hij den verkillenden invloed voelde van zijne doodskoude oogen, en (tot zelfs) het weefsel van den gevouwen doek herkende, (die) om zijn hoofd en (zijne) kin (was) gebonden, welk omwindsel hij vroeger niet opgemerkt had, was hij (toch) nog ongeloovig, en streed tegen zijne zinnen. — „(Wat) nu!" zeide Scrooge, schamper en koud als (altijd). „Wat (verlangt gij van mij)?" — „Veel!" — Marley's stem, [3]er (was) [1]geen twijfel [2]aan. — „Wie zijt gij?" — „Vraag mij wie ik (geweest ben)." — „(Nu) dan, [1]wie (zijt) [3]gij [2](geweest)?" zeide Scrooge, met eenige verheffing van stem. „Gij zijt (nog al) precies — voor eene schim." Hij meende te zeggen „op een woordje", maar stelde dit (er voor) in de plaats, als (beter) passend (†). — „(Toen ik leefde) was ik uw compagnon, Jacob Marley!" — „Kunt gij — kunt gij gaan zitten?" vroeg Scrooge, hem twijfelend aanziende. — „(Dat) [2]kan [1]ik." — „Doe het dan." — Scrooge (deed die) vraag, omdat hij niet wist of een [2]zoo doorschijnende [1]geest zich in [eenen] staat kon bevinden (om) eenen stoel te nemen, en (omdat hij) gevoelde, dat het, in [het] geval (dat dit onmogelijk was), eene onaangename opheldering noodzakelijk zou kunnen maken. Maar de geest ging zitten aan den anderen kant van den haard, alsof hij (het) volkomen gewend was.

(*) *Marley had no bowels*, is eene Engelsche woordspeling. *Bowels* beteekent: ingewanden. Alleen in geval Marley's lichaam van binnen ledig was, dus geen ingewanden had, kon Scrooge (aangenomen dat de kleeding doorschijnend was) de knoopen op zijnen rug zien. *Marley had no bowels* heeft echter ook nog de figuurlijke beteekenis: Marley was iemand zonder gevoel, Marley had geen hart. Nu heeft de Hollandsche taal geen woord, waardoor de beide beteekenissen voldoende uitgedrukt kunnen worden, zoodat de vertaler zich tevreden moet stellen met slechts een van die twee beteekenissen, en wel die, die hier de voornaamste is, terug te geven. In het Fransch heeft *Marley était un homme sans entrailles* insgelijks de dubbele beteekenis.

(†) Wederom eene woordspeling. *Shade* heet schaduw, schim, de onlichamelijke verschijning, en het beteekent ook zweem, schakeering, gering en schier onmerkbaar verschil in kleur. *You are particular* for *a shade* wil zeggen: Voor eene schim (of: al zijt gij maar eene schim) let gij nog al nauw. *You are particular* to *a shade* beduidt: gij let nog al nauw, dat gij zóó de puntjes op de i's zet.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 250 (blz. 197):

1. There was something very awful in the spectre's being provided with an infernal atmosphere of its own. — 2. Business prevented my sooner attending to your lordship's kind summons. — 3. Except the loss of my limb, and my being obliged to beg, I don't know any reason, thank Heaven, that I have to complain. — 4. Every evil becomes more supportable by our being accustomed to it. — 5. The two young Cratchits laughed tremendously at the idea of Peter's being a man of business. — 6. This expedition of Alexander opens with his consulting the oracle at Delphos. — 7. He made them feel his power, without their daring, or even being inclined, to murmur at it. — 8. Your directing us to reading is certainly the best means to our instruction. — 9. His endeavouring to drown his love in wine, is throwing oil upon the fire. — 10. Mr. H. (§ 39) and his housekeeper had stood some moments in the room, without the young lady's being sensible of their entering it. — 11. I reminded him, not without blushing, of my having no money. — 12. I insist on your all meeting me there. — 13. It was their turn to laugh now, at the notion of his shaking Scrooge.

Opgave 2 van § 251 (blz. 197):

1. The dealings of my trade were but a drop of water in the comprehensive ocean of my business. — 2. There was no longer any question what she was, or any thought of her being a living being. — 3. This is the blessing wherewith Moses the man of God blessed the children of Israel before his death. — 4. He would have no such doings in his house. — 5. That age is the happiest, when such feelings as I felt then can agitate us no more. — 6. I made a footing in the wall. — 7. Young Arthur's comings and goings were quite well known to his vigilant guardian. — 8. Commissions were issued for the levying of new regiments. — 9. He was in his dealings as punctual as a tradesman. — 10. We shall be more at liberty in my lodgings. — 11. Thy mournings cannot avail me. — 12. I have seen him in his robes of state at the opening of the House of Lords. — 13. He devoured eagerly the light reading thrown in his way. — 14. There was a considerable rising in favour of Monmouth. — 15. There is nothing, says Plato, so delightful, as the hearing or the speaking of truth.

Opgave 3 van § 252 (blz. 198):

1. During my absence in the country, several packets had been left for me. —

2. Notwithstanding the many battles in which he had fought, his face had escaped without a wound.

Opgave 4 van § 254 (blz. 203):

1. To be vain is rather a mark of humility than pride. — 2. To chase is one thing, to capture another. — 3. To hear is to obey. — 4. To leave you thus might seem unkind. — 5. There is no science or art in the world so hard as to live and die well. — 6. To see him and not to spare him was an outrage on humanity and decency. — 7. Not to wish is not to be deceived. — 8. To err is human, to forgive divine.

Opgave 5 van § 255 (blz. 204):

1. It was a habit with Scrooge, whenever he became thoughtful, to put his hands in his breeches' pockets. — 2. It is not easy to forget. — 3. It is the glory of a man to pass an offence. — 4. It grieves my heart to see thee thus. — 5. It is very disagreeable to seem reserved, and very dangerous not to be so. — 6. It becomes not me to speak of her virtues; yet it is but gratitude to mention them.

Opgave 6 van § 256 (blz. 204):

1. We are to be together all the Christmas long. — 2. You are to be a man, and are never to come back here. — 3. A positive light appeared to issue from Fezziwig's calves. — 4. No one seemed to care. — 5. Our first duty is not to do evil. — 6. The principal beauty of a citadel is to exclude the enemy. — 7. To instruct delightfully is the general end of all poetry. — 8. Better days seemed to open for him. — 9. He seemed not at all to repent of what he had done. — 10. His benevolent spirit seems still to smile upon us. — 11. In his estimation, to submit and to obey, were the great, the paramount duties of subjects. — 12. What is to become of his poor boy?

Opgave 7 van § 257 (blz. 206):

1. I can say no more. — 2. The steward was summoned up, and he dared not disobey. — 3. All fame does not arise from the practice of virtue. — 4. Lear did not long survive this kind child. — 5. I do not use to write such long letters. — 6. You had better go there as soon as you can. — 7. Indeed, my lord, we had better return. — 8. May you deserve a great number of happy new years! and if you deserve, may you have them! — 9. We must forget and forgive. — 10. We must do our duty, and protect the laws. — 11. „What shall we do," said Corbett, — „get the boat out?" — 12. You won't do for a school. — 13. We will all drink that toast. — 14. I will ride with you a few miles. — 15. He wished, though it were only for a second, to divert the vision's stony gaze from himself. — 16. Without their visits, you cannot hope to shun the path I tread. — 17. He ventured to raise his eyes again. — 18. Father is much kinder than he used to be. — 19. She tried to touch his head. — 20. She began to drag him towards the door. — 21. His face had begun to wear the signs of care and avarice. — 22. You have nothing to fear. — 23. In his works you find little to retrench or alter. — 24. He learned to bend the bow of his fathers, and to lift the spear. — 25. I wish to relieve your fears. — 26. Scrooge could see the two buttons on his coat behind. — 27. What do you want with me? — 28. Why do you doubt your senses? — 29. I have no comfort to give. — 30. I cannot rest, I cannot stay, I cannot linger anywhere.

NB. Terug-vertaling!

Opgave 8, blz. 208 (vergelijk § 155, blz. 85; opg. 4, blz. 132; opgave 5, blz. 149; opgave 7, blz. 180; opgave 5, blz. 195).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
begin	began	begun	
build		built	
	flew		flight
get		got	
hang	hung	hung	
hear	heard	heard	
	rang		
sit	sat		
swing	swung		
take	took	taken	
think	thought	thought	
	threw		
(will, 'll, won't)	would, wouldn't		

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

[§ **258.**] He could *hear* the *people*... *go* (Les 8). To *see* the dingy *cloud come* (Les 8.) He *saw* this *bell begin* (Les 24). *Let me keep* (Les 11). *Let me leave* (Les 11). *Let me hear* (Les 12). *Let it*... *be* borne (Les 19 en 20). *Let* any *man explain* (Les 19 en 20).

Toen wij in § 239 (blz. 182) den vierden naamval (den objectief) met het tegenwoordig deelwoord opheldderden, zagen wij reeds, dat in denzelfden zin de objectief met de onbepaalde wijs voorkomt. Zoo hebben wij in de bovenstaande volzinnen als voorwerp (als object) der werkwoorden *to hear*, *to see* en *to let:*

1) de objectieven (vierde naamvallen) *people*, *cloud*, *bell*, *me*, *it*, *man;*
2) de onbep. wijzen *go*, *come*, *begin*, *keep*, *leave*, *hear*, *be borne*, *explain;*
3) de zinnen *people go*, *the cloud comes*, *this bell began*, *I keep*, *I leave*, *I hear*, *it is borne*, *any man explains.*

Staat in deze verbinding, zooals hier, in het Engelsch de onbepaalde wijs **zonder** *to*, dan gebruiken wij in het Hollandsch gewoonlijk dezelfde wending, doch kunnen ook eenen door het voegwoord **dat** aangehechten objectieven zin bezigen, b. v. hij kon hooren, **dat** de lieden gingen.

Opgave 1. Leer van buiten:

edel,	*noble*	(noo**bl**).
streven,	*aspiration*	(ès-pi-ree'-[sjun]).
een voor een,	*one' by one'*	
in 't niet zinken,	*to fall off'*	
heette (gebood),	*bade*	(bee**d**).
boom,	*tree*	(tri).
schreeuwen,	*to shriek*	(sjriek).
luidkeels,	*aloud*	(*e*-lòu**d**').
hulp,	*help*	(hèlp).
uitzetten,	*to get out'*	
sidderen,	*to shudder*	(sju**d**'-*der*).
ijskoud worden,	*to feel cold'*	
vogelroer,	*fowling-piece*	(fòul'-*ing*).
dragen,	*to carry*	(kèr'-ri).
laden,	*to load*	(loo**d**).
toevallig hooren,	*to overhear*	[dee'-sjun].
lof,	*commendation*	(kòm-mèn-stipt, precies,	*exactly*	(èG**z**-èkt'-li).

Vertaal: 1. Ik heb (de pogingen van) uw edeler streven [meervoud] een voor een in het niet zien zinken. — 2. Ik heette hem naar [*to*] den boom te gaan. — 3. Ik hoorde hem schreeuwen en luidkeels om [*for*] hulp roepen. — 4. „(Laten wij) [Laat ons] onze boot uitzetten, Stewart [stjoe'-*ert*]," zeide zijn lordschap, „en hen helpen." — 5. Het (deed) [maakte] hem sidderen en ijskoud worden. — 6. [4]De twee vogelroeren, [5]die wij altijd droegen, [2]liet [*to make*] [1]ik [3]hem nemen, [6]en [hen] laden. — 7. Hij hoorde toevallig zijnen jongen meester onze namen noemen [*to mention*] met grooten lof. — 8. Ik zag hem weder terugkomen. — 9. Doe precies zooals gij [2]mij [1]ziet [3]doen.

[§ **259.**] No beggars *implored him to bestow* (Les 7).

You will... *permit me to repeat* (Les 3).

Warning all human *sympathy to keep* (Les 7).

Hier hebben wij, in den 4en naamval met onbepaalde wijs, de onbepaalde wijs met *to*. Gebruiken wij in 't Holl. dezelfde wending, dan zetten wij insgelijks het voorzetsel te hier vóór de onbep. wijs. In den verderen loop onzer lessen geve men nauwlettend acht wàar in den tekst de onbepaalde wijs **met** of **zonder** *to* voorkomt: zoodoende zal de beoefenaar later de zelfvoldoening smaken in den door ons op te geven regel slechts eene bevestiging te zien van hetgeen eigene opmerking hem reeds geleerd heeft.

Opgave 2. Leer van buiten:

verzoeken,	*to beg*	
leiden,	*to lead*	(lie**d**).
dwingen,	*to force*	(foo**rs**).
nu aanstonds,	*next*	(nèkst).
gebeuren,	*to happen*	(hèpn).
erkennen,	*to acknowledge*	(èk-nòl'-e**dzj**).
voorbeeld,	*example*	(èG**z**-èmpl').
toelaten,	*to allow*	(èl-lòu').
minder,	*less*	(lès).
prachtig,	*sumptuous*	(sum'-tjôe-us).
manier, wijze,	*manner*	(mèn'-*ner*).
onthalen,	*to entertain*	(èn-*ter*-teen').
vroeger,	*before*	(be-foo*r*').
rechtsgeleerde,	*lawyer*	(la*w*'-*jer*).
aanstellen,	*to appoint*	(èp-pòint').
rekening,	*account*	(èk-kòunt').
nazien,	*to examine*	(èG**z**-èm'-in).
verplichting,	*liability*	(lai-è**b**-il'-it-ti).
kwijten, verefenen,	*to adjust*	(è**d**-dzjust').
houden van,	*to like*	(laik).
gezind,	*disposed*	(dis-poo**zd**').
koning,	*king*	(ki*ng*).
broeder,	*brother*	(brudh'-*er*).
terdoodbrengen,	*to put to death'*.	
enkel,	*ankle*	(ènkl).
wrijven,	*to rub*	(ru**b**).
zien, aanschouwen,	*behold, beheld*	(be-hoo**ld**', bewen,	*beheld* (*)	hèl**d**').
bestemmen,	*to destine*	(dès'-tin).
vertrek,	*apartment*	(èp-paar'-mènt).
belasten,	*to charge*	(tsjaa**rdzj**).
vlak, dicht,	*close*	(kloos).
blijven,	*to keep*	(kiep).
gebieden,	*to command*	(kòm-maan**d**').
verklaren,	*to declare*	(d*e*-kleer').
legitiem,	*legitimate*	(l*e*-dzjit'-i-mèt).
toebereidselen maken,	*to prepare*	(pre-peer').
verdedigen,	*to defend*	(d*e*-fèn**d**').
kiezen,	*to choose*	(tsjoe**z**).
stadhouder,	*Governor*	(G**u**v'-*er*-nu*r*).
beschermer,	*Protector*	(pròt-tèkt'-u*r*).
koninkrijk,	*kingdom*	(ki*ng*'-dum).
Engelsch,	*English*	(in*g*'-glisj).
rechter,	*judge*	(dzju**dzj**).
veroordeelen,	*to condemn*	(kòn-dèm').
terdoodbrengen,	*to execute*	(èks'-*e*-kjoet).
eigenschap,	*qualification*	(kwwòl-if-i-kee'-overhalen, doen | | sjun).
besluiten,	*to determine*	(d*e*-**teurm**'-in).
dienst,	*service*	(**seurv**'-is).
wenschen,	*to desire*	(d*e*-**zair**').
reisvalies,	*portmanteau*	(pòrt-mèn'-too).
dragen,	*to carry*	
verplichtend, vleiend,	*obliging*	(ò**b**-blai**dzj**'-*ing*).
plichtpleging,	*compliment*	(kòm'-pli-mènt).
ontdekken,	*to discover*	(dis-ku**v**'-*er*).
schurk,	*scoundrel*	(sk**o**un'-drel).

(*) Wanneer **drie** vormen van een werkwoord opgegeven worden zonder verdere toelichting, is altijd de eerste vorm de onbepaalde wijs, de tweede vorm de onvolmaakt verl. tijd, de derde vorm het verleden deelwoord.

smeeken,	*to entreat*	(*en*-triet').
zich bedenken,	*to pause*	(paoz).
dwaas,	*foolish*	(foel'-isj).
aanzoek,	*suit*	(sjoet).
gehoorgeven,	*to yield*	(jield).
gissen, raden,	*to guess*	(Gès).
Italiaan,	*Italian*	(it-tèl'-jèn).
werkelijk,	*really*	(ri'-*el*-li).
woordenboek,	*dictionary*	(dik'-sjun-èr-i).
noodighebben,	*to want*	(wwònt).
taal,	*language*	(lèng'-Gwwedzj).
binnenkomst,	*entrance*	(èn'-trèns).
gast,	*guest*	(Gèst).
nopen,	*to induce*	(in-djoes').
tijdverdrijf,	*amusement*	(èm-mjoez'-mènt).
staken,	*to suspend*	(sus-pènd').
vermanen,	*to exhort*	(èGz-hòrt').
vastberadenh.,	*firmness*	(feurm'-nès).
verwachten,	*to expect*	(èks-pèkt').
eenige,	*a few*	(fjoe). [*er*).
nieuwskramer,	*newsmonger*	(njoez''-mung'-).
wijk (stads-)	*quarter*	(kwwaort'-*er*).
smeeken,	*to implore*	(im-ploor').
zeggen,	*to tell*	(tèl).
dringen,	*to press*	(près).
nu,	*at present*	(prèz'-ènt).
uitspreken,	*to pronounce*	(pròn-nòuns').
kleeding,	*dress*	(drès).
volmaakt,	*perfect*	(peur'-fèkt).
overlaten,	*to leave*	(liev).
bepalen,	*to fix*	(fiks).
bevelen, gebieden,	*to order*	(òr'-*der*).
kanoe (boot),	*canoe*	(kèn-noe').
verzoeken,	*to request*	(re-kwwèst').
naar beneden,	*down below*	
waan,	*delusion*	(de-ljoe'-zjun).
blijven,	*to remain*	(re-meen').
vertrouwen,	*to trust*	(trust).
erkennen,	*to acknowledge*.	

Vertaal: 1. Scrooge verzocht den geest, hem te leiden waar hij wilde. — 2. De geest dwong hem, op te merken wat er nu [*next*] gebeurde. — 3. [2]Hij erkent, (dat) [1]zijn naam [3]niet [5]Pickersgill [pik'-*er*z-Gil] [4]is. — 4. Ik raad u, mijn voorbeeld te volgen. — 5. Ik wil niet toelaten, (dat) de dames op [*in*] eene minder prachtige wijze onthaald worden dan vroeger. — 6. Ik wil een rechtsgeleerde aanstellen (om) uwe rekeningen na te zien en mijne verplichtingen te kwijten. — 7. Ik vraag u niet, (om) van dien man te houden. — 8. Ik geloofde, dat hij welgezind was jegens [*towards*] mij. — 9. De koning liet [*to cause*] zijnen broeder ter dood brengen. — 10. Ik liet [*to cause*] Vrijdag zijne enkels wrijven. — 11. Ik zag [*to behold*] eene kamer, die ik van [*from*] dat (oogenblik) [uur] (af aan) bestemde (om) mijn vertrek te zijn. — 12. Ik belastte hem, vlak achter mij te blijven [*to keep*]. — 13. Mevrouw! gij (hebt) mij eens (geboden) nooit weder aan [*of*] Beverley [bèv'-*er*-li] te denken. — 14. Het parlement verklaarde de koningin [te zijn] legitiem. — 15. De Schotten maakten toebereidselen (om) zich te verdedigen, en kozen Wallace [wwòl'-lès] (tot) [te zijn] Stadhouder of Protector des [konink-]rijks. — 16. De Engelsche rechters veroordeelden hem, (om) ter dood gebracht te worden. — 17. Deze twee eigenschappen deden mij besluiten, u in mijne dienst te nemen. — 18. Ik verlangde (van) hem, een mijner reisvaliezen voor mij te dragen. — 19. Zij maakte mij duizend vleiende complimentjes, en verzocht [*to desire*] mij, (om) dikwijls te komen. — 20. Ik heb ontdekt, (dat) hij een schurk (is). — 21. Ik bezweer [*to entreat*] u, u te bedenken, eer gij aan het dwaze aanzoek van mijnen dwazen neef gehoor geeft. — 22. Gij zoudt [3]dezen man [1]nooit [4]voor [*to be*] een Italiaan [2]aangezien [*to guess*] hebben. — 23. Hij zou werkelijk een woordenboek noodig hebben, (om) [2]hem [4]zijne eigene taal [1]te helpen [5]verstaan. — 24. Het binnenkomen van eenen gast noopte haar niet, dit aangename tijdverdrijf te staken. — 25. Hij vermaande haar, hare vastberadenheid te behouden. — 26. Zij verwachtten hem [2]in eenige weken [1](terug) [terug te keeren]. — 27. Ik vond hem [te zijn] de(n) grootste(n) nieuwskramer in onze wijk. — 28. Ik smeekte u, mij niets meer te zeggen. — 29. Ik wil niet (bij) [2]u [1]aandringen (om) [6]nu [5]met mij [4]mede [*along*] [3]te gaan. — 30. Al de dames van Screwstown [skroez'-toun] verklaarden [*to pronounce*] (dat) hare kleeding volmaakt (was). — 31. Ik zal (het aan) u overlaten, uw eigen tijd te bepalen. — 32. Ik gebood Vrijdag een der kanoes te nemen. — 33. Zij weet, (dat) gij in [het] huis zijt, en wil u vergunnen, haar te zien. — 34. Ik verzoek [*to request*] u en de (overige) [andere] dames, naar beneden te gaan. — 35. Hij liet [*to suffer*] mij niet lang in dien aangenamen waan [blijven]. — 36. Het is [2]zoo slecht [1]niet, als gij (denkt) [neemt het te zijn]. — 37. Gij kunt mij vertrouwen (als) [te zijn] uw vriend en vader. — 38. Het was [3]inderdaad [1]niet [2]zoo, ofschoon hij wenschte (dat het zoo ware). — 39. Engeland [*ing'*-glènd] verwacht (dat) ieder [man] zijn plicht zal doen. — 40. Ik geloof (dat) uw broeder een goede man (is). — 41. Zij wist (dat) zij nog geen twintig (was). — 42. Wij erkennen (dat) Gij onze Heer (zijt).

[§ **260.**] It's *enough for* a *man to understand*... and not *to interfere* (Les 15).

It would be *necessary for them to part* (Les 8).

Gelijk in § 240 (blz. 182) den vierden naamval met het tegenw. deelwoord, vinden

wij hier den vierden naamval met de onbepaalde wijs met *to*, afhankelijk van een voorzetsel, en zulks veel menigvuldiger dan in het Hollandsch; intusschen beperkt zich dat gebruik tot het voorzetsel *for*.

Wel is waar kunnen in de twee bovenstaande voorbeelden de onbepaalde wijzen *to understand*, *to interfere*, *to part* als logische onderwerpen (§ 255, blz. 203), de van het voorzetsel *for* afhankelijke vierde naamvallen *a man*, *them* als adverbiale bepaling van *enough* en *necessary* opgevat worden; doch reeds in de hieronder volgende oefenings-opgaven komen gevallen voor, waarin deze of eene dergelijke opvatting niet plaats heeft. Bij den 6den volzin is zelfs geen andere verklaring mogelijk, dan die van eenen van *for* afhankelijken vierden naamval met de onbepaalde wijs. Door welke wending zulke volzinnen in het Hollandsch terug te geven zijn, zal tevens uit de volgende volzinnen duidelijk worden.

Opgave 3. Leer van buiten:

tevergeefs,	*in vain*	(veen).
pleiten, voorgeven,	*to plead*	(plied).
voet-,	*pedestrian*	(pe-dès'-tri-èn).
geschikt maken,	*to adapt*	(èd-dèpt').
zich onthouden van,	*to help*	
weeklagen,	*to lament*	(lèm-mènt').
smeeken,	*to supplicate*	(sup'-pli-keet).
neiging,	*inclination*	(in-kli-nee'-sjun).
voldoende,	*sufficiently*	(suf-fisj'-ènt-li).
gemakkelijk,	*easy*	(iez'-i).
ten uitvoer brengen,	*to effect*	(èf-fèkt').
gelijkenis,	*resemblance*	(re-zèm'-blèns).
vermomming,	*disguise*	(diz-gaiz').
misleiden,	*to deceive*	(de-siev').
waarheid,	*truth*	(troeth).
betrekken,	*to concern*	(kòn-seurn').
opheldering,	*explanation*	(èks-plèn-nee'-sjun).
monarch,	*monarch*	(mòn'-èrk).
teeken, wenk,	*sign*	(sain).
heengaan, zich verwijderen,	*to retire*	(re-tair').
zeggen,	*to tell.*	

Vertaal: 1. Het zou tevergeefs geweest zijn (al had) Scrooge (willen voorgeven) dat het weder en het uur niet geschikt waren voor [2](tochten) [doeleinden] [1]te voet. — 2. Het was [2]voor de jonge dame [1]onmogelijk (niet te) lachen. — 3. (Hij was er de man niet naar, om) te weeklagen en te smeeken. — 4. Mijne eigene neiging maakte het voor hem [2]gemakkelijk [1](genoeg) [voldoende] [4]zijn voornemen [3]ten uitvoer te brengen. — 5. De gelijkenis was te (sprekend) [volkomen] (dan dat ik) door de vermomming (misleid had kunnen worden). — 6. Zij was te zeer in de waarheid betrokken, (dan dat hij) eene opheldering van haar (had kunnen verwachten). — 7. „Ga, vriend!" zeide de monarch tegen [*to*] mij, (mij eenen wenk gevende om mij te verwijderen) [2]een teeken [1]makende, (dat) voor mij (het sein was om) heen te gaan.] — 8. Het is vergeefs(che moeite) voor mij [2]u (nog) meer [1]te zeggen.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaalklank **oe** (§ 12, blz. 5).

(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

Vervolg.

coomb	(koem)	4-bushels-maat.
boon	(boen)	gift; geschenk.
moon	(moen)	maan.
noon	(noen)	middag.
soon	(soen)	spoedig.
spoon	(spoen)	lepel.
swoon	(swwoen)	zwijm.
coop	(koep)	kippenmand.
hoop	(hoep)	hoepel.
loop	(loep)	lus.
poop	(poep)	achtersteven.
scoop	(skoep)	schop, schepper.
sloop	(sloep)	sloep.
stoop	(stoep)	bukken.
swoop	(swwoep)	grijpen, wegrooven.
troop	(troep)	troep.
whoop	(hoep)	hop hop!
woop	(wwoep)	roodborstje.
boor	(boer)	boer.
moor	(moer)	Moor; veen.
poor	(poer)	arm.
woos	(wwoes)	zeegras.
choose	(tsjoez)	kiezen.
goose	(Goes)	gans.
loose	(loes)	los.
moose	(moes)	elanddier.
noose	(noez)	strik, strop.
**loosen*	(loesn)	losmaken.
roost	(roest)	(kippen-)roest.
boot	(boet)	laars. [hoen.
coot	(koet)	meerkoet, water-
hoot	(hoet)	najouwen.
moot	(moet)	disputeer-oefening.
root	(roet)	wortel.
soot	(soet)	roet.
shoot	(sjoet)	schieten.
wootz	(wwoets)	Indisch staal.
sooth	(soeth)	waarheid; waarlijk.
smooth	(smoedh)	glad.
tooth	(toeth)	tand.
soothe	(soedh)	sussen.
**smoothen*	(smoedhn)	gladmaken.
groove	(Groev)	groef.
ooze	(oez)	doorsijpelen.

(Voortzetting in de volgende les.)

*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68 blz. 24.

(8e Oefen.) F. Lexicographie (blz. 189) der 26e Les.

Door wederzijdsche vertaling (blz. 18, 19) goed in het geheugen te prenten eer men aan de volgende les begint.

evidence (èv'-i-dèns), „évidence", oogenschijnlijkheid, bewijs. — *reality* (ri-èl'-i-ti), „réalité", werkelijkheid, van *real* (blz. 111). — *to doubt*, „douter", twijfelen, gelijkluidend met het zelfst. nw. (blz. 19 en 26). — *little*, klein, luttel (vergelijk blz. 65). — *to affect* (èf-fèkt'), „affecter", aandoen. — *disorder* (dis-òr'-der), „désordre", ongeregeldheid, wanorde, (het) van-streek-zijn. — *stomach* (stòm'-èk), „estomac", maag. — *to cheat* (tsjiet), bedriegen; *cheat*, bedrog, bedrieger. — *digest* (di-dzjèst'), „digérer", verduwen, verteren; *digestion* (di-dzjès'-tjun), „digestion", spijsvertering; *undigested* (un-di-dzjèst'-ed), onverteerd. — *bit* (bit), bete, beetje, stukje, vergelijk *to bite* (blz. 77). — *beef* (bief), „boeuf", rundvleesch. — *blot* (blòt), vlek, dotje, kloddertje. — *mustard* (mus'-terd), mosterd, „moutarde". — *crumb* (krum), kruimel, kruimpje. — *cheese* (tsjiez), kaas. — *underdone* (under-dun'), ongaar, verl. deelw. van *underdo*, niet gaar laten worden; *done*, gaar; *overdone*, te gaar. — *potato* (pòt-tee'-too), „patate", aardappel. [In Amerika zijn *potatoes*, zoete aardappelen; onze gewone aardappelen heeten daar *Irish* (air'-isj) *potatoes*, Iersche aardappelen. De alledaagsche uitspraak van *potatoes* is: tee'-terz: vandaar *ta'ter-trap* (trèp), aardappelval, val om aardappelen in te vangen, gemeene spotnaam voor m o n d.] — *gravy* (greev'-i), het sap dat uit gebraden wordend vleesch druipt, saus, zjeu (zie § 30, blz. 10); vandaar *gravy-soup* (soep), vleeschsoep. — *habit* (hèb'-it), „habitude", gewoonte. — *to crack* (krèk), kraken, „craquer"; *to crack jokes*, aardigheden opdisschen, kwinkslagen maken. — *to feel* (fiel), voelen; onv. verl. tijd en verl. deelw. *felt* (Les 15). — *means* (mienz), „moyen", middel; *by means' of*, door middel van; *by no means*, geenszins; *not by an'y means*, volstrekt niet. — *waggish* (wwèg'-gisj), kortswijlend, snaaksch; van *wag* (wwèg), spotvogel; vergelijk *to wag* (blz. 66, 72). — *truth*, zie blz. 71, § 143 B. en *untrue* (Les 21 en 22). — *smart* (smaart), smartend, bijtend, scherp, (de zinnen) prikkelend, geestig, aardig. — *to distract* (dis-trèkt'), „distraire", verstrooien, afleiden. — *attention* (èt-tèn'-sjun), „attention", aandacht. — *spectre* (spèk'-ter), „spectre", spook. — *marrow* (mèr'-roo), merg. — *to stare* (steer), staren — *to fix* (fiks), „fixer", vestigen, strak staan (op één punt gericht). — *to glaze* (gleez), verglazen, van *glass* (Glaas), glas. — *silence* (sai'-lèns), „silence", stilte, (het) stilzwijgen. — *to play*, spelen, vergelijk het zelfst. nw. blz. 49. — *deuce* (djoes), droes, drommel, in den gemeenzamen spreektrant voor *devil* (dèvl), duivel. — *something*, zie blz. 72. — *awful* (ao'-fôel), ontzagwekkend, huiveringwekkend, akelig. — *to provide* (pròv-vaid'), voorzien, toerusten; vergelijk *provision* (blz. 122, 127). — *infernal* (in-feur'-nel), „infernal", helsch. — *atmosphere* (èt'-mòs-fier), „atmosphère", dampkring, atmosfeer. — *case* (kees), „cas", geval; als we dit woord vergelijken met *case*, kast (Les 23), dan zien wij dat twee v e r s c h i l l e n d e Fransche woorden (hier „cas" en „case") in het Engelsch dezelfde gedaante kunnen aannemen. — *skirt*, zie *coat-skirt* (blz. 207). — *to agitate* (èdzj'-i-teet), „agiter", heen en weer bewegen. — *vapour* (veep'-ur), „vapeur", stoom, damp. — *oven* (uvn), oven. — *tooth-pick* (toeth'-pik), tandenstoker, van *tooth* (blz. 108, § 190) en *to pick*, pikken, uitpikken, uitsteken, uithalen. — *charge* (tsjaardzj), „charge", last, aanval. — *to assign*, „assigner", aanduiden, opgeven; vergelijk het zelfst. nw. (blz. 41 en 45). — *second* (§ 209 B., blz. 133), „seconde", seconde. — *to divert* (di-veurt'), „divertir". afleiden. — *stone* (stoon), steen; *stony* (stoon'-i), steenig, steenachtig, onbeweeglijk als een steen. — *gaze* (geez), blik. — *to persecute* (peur'-se-kjoet), „persécuter", vervolgen. — *legion* (lied'-zjun), „légion", legioen, legio. — *goblin* (gòb'-lin), „gobelin", spook. — *creation* (kri-ee'-sjun), „création", schepping. — *to tell* (tèl), vertellen, zeggen.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Did the noise pause before Scrooge's door? [No, . . .]
2. What did the fire do, when Marley's Ghost came into the room?
3. What did Scrooge see when the Ghost came in?
4. Where had Marley his chain? [It . . .]
5. Describe the chain!
6. Was Marley's body opaque (òp-peek', *ondoorschijnend*)? [No, . . .]
7. What had Scrooge often heard said of Marley?
8. Did Scrooge observe the phantom very closely? [Yes.... NB. though *weglaten*.]
9. Did Scrooge believe now in the phantom? [No, . . .]
10. Whose voice did Scrooge hear, when the phantom answered?
11. What was Marley's full name?
12. Why did Scrooge ask Marley, whether he could sit down?
13. Where did the ghost sit down?

26e LES.

Vooruit, vooruit, tot ge eerst het doel bereikt!
Slechts na volbrachten arbeid is 't goed rusten.
(Naar GEORGE KEIL.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189 en 216.)

»You don't believe in me," observed the Ghost — »I don't,"
joe doont be-liev″ in mi òb-zeurvd′ dhe goost ai doont″

said Scrooge. — »What evidence would you have of my
sèd skroedzj wwòt èv″-i-dèns wwôed joe hèv òv mai

reality, beyond that of your senses?" — »I don't know,"
ri-èl″-it-ti be-jònd″ dhèt òv jur sèns′-ez ai doont noo″

said Scrooge. — »Why do you doubt your senses?" — 1 »Be-
sèd skroedzj wwai doe joe dòut jur sèns″-ez be-

cause, said Scrooge, »a little thing affects them.] 2 A slight
kaoz″ sèd skroedzj e litl thing èf-fèkts″ dhèm e slait

disorder of the stomach] makes them cheats. You may be
dis-òr′-der òv dhe stòm″-èk meeks dhèm tsjiets″ joe mee bi

3 an undigested bit of beef, a blot of mustard, a crumb of
en un-di-dzjèst′-ed bit òv bief″ e blòt òv mus″-terd e krum òv

cheese, a fragment of an underdone potato.] 4 There's more
tsjiez″ e frèg′-mènt òv en un-der-dun′ pòt-tee″-too dheerz moor

of gravy than of grave about you,] what-ever you are!" —
òv gree″-vi dhèn òv greev″ e-bòut′ joe wwòt-èv″-er joe aar

Scrooge was not much 5 in the habit of cracking jokes,] nor
skroedzj wwòz nòt mutsj in dhe hèb′-it òv krèk′-ing dzjooks″ nòr

did he feel, in his heart, by any means waggish then. The
did hi fiel in hiz haart bai èn′-i mienz wwèg″-gisj dhèn dhe

truth is, that he tried to be smart, 6 as a means of dis-
troeth″ iz dhèt hi traid tôe bi smaart″ èz e mienz òv dis-

tracting his own attention, and keeping down his terror;]
trèkt′-ing hiz oon èt-tèn″-sjun ènd kiep′-ing dòun″ hiz tèr″-rur

for the spectre's voice 7 disturbed the very marrow in his
fòr dhe spèk′-terz vòis dis-teurbd′ dhe vèr′-ri mèr″-roo in hiz

bones.] — 8 To sit, staring at those fixed, glazed eyes, in
boonz″ tôe sit″ steer′-ing èt dhooz fikst″ gleezd″ aiz in

silence for a moment,] would play, Scrooge felt, the very
sai″-lèns fòr e moo″-mènt wwôed plee″ skroedzj fèlt″ dhe vèr′-ri

deuce with him. There was something very awful, too, 9 in
djoes″ wwidh him dheer wwòz sum′-thing vèr′-ri ao″-fôel toe in

the spectre's being provided with an infernal atmosphere of
dhe spèk′-terz bi′-ing pròv-aid′-ed wwidh en in-feurn′-el èt″-mòs-fier òv

its own.] Scrooge could not feel it himself, but this was
its oon″ skroedzj kôed nòt fiel it him-sèlf″ but dhis″ wwòz

clearly the case; for though the Ghost sat perfectly motionless,
klier′-li dhe kees″ fòr dhoo dhe goost sèt peur′-fèkt-li moo″-sjun-lès

10 its hair, and skirts, and tassels, were still agitated as
its heer″ ènd skeurts″ ènd tès″-selz wweur stil èdzj″-i-teet-ed èz

by hot vapour from an oven.] — »You see this toothpick?"
bai hòt veep′-ur fròm en uvn″ joe si dhis toeth″-pik

said Scrooge, returning quickly to the charge, for the reason
sèd skroedzj re-teurn′-ing kwwik′-li tôe dhe tsjaardzj″ fòr dhe riezn

just assigned; and wishing, though it were only for a
dzjust ès-saind″ ènd wwisj″-ing dhoo it wweur oon′-li fòr e

second, 11 to divert the vision's stony gaze from himself.] —
sèk″-und tôe di-veurt′ dhe vizj′-unz stoon′-i geez″ fròm him-sèlf′

»I do," replied the Ghost. — »You are not looking at it,"
ai doe″ re-plaid′ dhe goost joe aar nòt lôek″-ing èt it

said Scrooge. — »But I see it," said the Ghost, »notwith-
sèd skroedzj but ai si″ it sèd dhe goost nòt-wwidh-

standing." — Well!" returned Scrooge. »I have but to swallow
stènd″-ing wwèl′ re-teurnd″ skroedzj ai hèv but tôe swwòl′-loo

this, and be for the rest of my days persecuted 12 by a
dhis″ ènd bi fòr dhe rèst òv mi deez″ peur′-se-kjoet-ed bai e

legion of goblins,] all of my own creation. Humbug, I tell
liedzj″-un òv gòb″-linz aol òv mai oon kri-ee″-sjun hum″-bug ai tèl

you — humbug!"
joe hum″-bug.

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

„Gij gelooft niet (aan) mij," merkte de Geest aan. — „(Dat) doe ik (ook) niet," zeide Scrooge. — „Welk bewijs van mijn werkelijk-bestaan zoudt gij (dan nog meer) willen hebben, (buiten) dat van uwe zintuigen?" — „Ik weet niet," zeide Scrooge. — „Waarom twijfelt gij (aan) uwe zintuigen?" — „Omdat," zeide Scrooge, „een luttel iets ze in de war brengt. (Het geringste van-streek-zijn) van de maag maakt hen (tot) bedriegers. Gij kunt een onverteerd stukje [van] rundvleesch zijn, een kloddertje [van] mosterd, een kruimeltje [van] kaas, een brokje van een aardappel (die niet goed gaar is geweest). Er is meer van (de gaarkeuken), dan van (den grafkelder *) aan u, wat gij ook zijt!" — Scrooge was niet (erg) gewoon kwinkslagen te maken, (en) [4]inwendig [3]voelde hij (zich) [2]ook [5]volstrekt [1]niet [6](gestemd om te kortswijlen) [7](op dat oogenblik). De waarheid is, dat hij (zijn best deed om) geestig te zijn, als een middel om zijn eigene aandacht af te leiden, en zijne bangheid te onderdrukken; want de stem van het spook (drong door tot) het merg zelfs van zijne beenderen. — [5](Slechts) een moment [4]zwijgend [3]die strakke, verglaasde oogen [2]aan [1]te zitten staren, [6]zou (genoeg zijn geweest), [8]Scrooge voelde (het), [9](om) in waarheid den droes met hem [7](te laten) spelen. Er was ook iets zeer akeligs in, (dat) het spook (omringd was van) eene (geheel bijzondere) helsche atmosfeer. [5]Zelf [2]kon [1]Scrooge [4](dat) [3]niet voelen, maar het was (blijkbaar) het geval; want alhoewel de Geest volkomen onbeweeglijk zat, werden zijne haren [enkelvoud] en rokspanden en laarzenkwasten nog altijd heen en weer bewogen als door heeten damp uit eenen oven. — „Gij (†) ziet dezen tandenstoker?" zeide Scrooge, [2]om de zooeven aangeduide reden [1]schielijk (weder het woord nemende (§)) [3]en verlangend (om zoodoende), al ware het slechts voor eene seconde, des spooksels strakken [*stony*] blik van zich af te leiden. — „(Ja)," antwoordde de Geest. — „Gij kijkt er niet naar," zeide Scrooge. — „[1]Maar [6]niettemin [3]zie [2]ik [4]hem," [5]zeide de Geest. —

(*) De woordspeling tusschen de beide tamelijk eenerlei klinkende woorden *gravy* en *grave* heb ik trachten weer te geven door twee Hollandsche woorden, die beiden met *g* aanvangen, doch eene tegenstelling zijn (keuken en kelder), namelijk gaarkeuken en grafkelder. De ziel van den Engelschen tekst is: Gij zijt niet uit het graf verrezen, maar slechts een zinsbedrog, teweeggebracht doordien mijne maag van streek is door het een of ander, dat ik uit de keuken gebruikt heb.

(†) Als de Engelschman iemand aanspreekt, zelfs in den gemeenzamen spreektrant, bedient hij zich nooit anders dan van het voornaamwoord *you*. Het enkelvoud *thou* wordt slechts aangetroffen in den verouderden schrijfstijl, en is alleen nog maar gebruikelijk in den hartstochtelijken spreektrant, alsook bij dichters, en bij de Kwakers.

(§) *To return to the charge*, in 't Fransch woordelijk te vertalen met *revenir à la charge*.

„Wel(nu)!" hernam Scrooge, „ik heb (dien) maar in te slikken, (om) voor de rest van mijne (levens)dagen vervolgd te worden door een legio [van] spoken, allen (door mij zelven in het aanzijn geroepen). Lorrerij, zeg ik u — lorrerij!"

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
(Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

[§ **261**.] A. I am *going to relate* (Les 5). — He was *going to say* (Les 25).

Deze verbinding van de **Onbepaalde wijs** met het werkwoord *to go* hebben wij reeds in § 95 (blz. 52) en § 230 (blz. 167) leeren kennen. De onbepaalde wijs met het voorzetsel *to* is hier, zooals wij zien, adverbiale bepaling van het werkwoord *to go*.

B. When will you *come to see* me (Les 7)? — You never *came to see* me (Les 13). — *proffering* their services *to go* (Les 16). — the clerk... *ran* home... *to play* (Les 17 en 18). — *sallied* out *to buy* (Les 16). — *sat* down before the fire *to take* (Les 23). — *stamping* their feet ... *to warm* them (Les 8). — *stooped* down *to regale* (Les 17 en 18). — Nobody... *stopped* him in the street *to say* (Les 7). — He *stopped*... *to bestow* (Les 14). — any ... gentleman ... *turning* out ... literally *to astonish* (Les 5). — he *walked* through his rooms *to see* (Les 23).

Hier zien wij de onbep. wijs met *to* als adverbiale bepaling van verschillende werkwoorden, om aan te duiden een doel der door het werkwoord uitgedrukte handeling.

C. tiles, *designed to illustrate* (L. 24). — I might have been *inclined*... *to regard* (L. 3). — he was *obliged to sit* (L. 24).

Hier is de onbepaalde wijs met *to* adverbiale bepaling van een verleden deelw.

In al de hiervoren opgenoemde gevallen wordt ook in de Hollandsche taal gebruik gemaakt van de onbepaalde wijs met te, somwijlen met om te.

Opgave 4. Leer van buiten:

van nacht,	*to-night*	(tôe-nait'').
waarschuwen,	*to warn*	(wwaorn).
aanraken,	*to touch*	(tutsj).
veer, [ge,	*spring*	(spri*ng*).
repetitie-horlo-	*repeater*	(re-piet'-*er*).
gelijkzetten,	*to correct*	(kòr-rèkt').
afvegen, afwrij-	*to rub off*	(ru**b** òf'').
mouw, [ven,	*sleeve*	(sliev).
zich verstouten,	*to make bold'*	(boold).
vragen,	*to inquire*	(in-kwwair').
bracht,	*brought*	(braot).
broeder,	*brother*	(brudh'-*er*).
gegeven,	*given*	(*G*ivn).
geboren,	*born*	(bòrn).
persoonlijk,	*private*	(praiv'-èt).
fout, gebrek,	*fault*	(faolt).
bijdragen,	*to contribute*	(kòn-tri**b**'-jôet).
in ongenade brengen,	*to disgrace*	(dis-*G*rees').
eindelijk,	*at last*	(èt laast'').
halt houden,	*to halt*	(haolt).
marktvlek,	*borough*	(bur'-roo).
schoolbank,	*form*	(fòrm).
weende,	*wept*	(wwèpt).
ik (zelfst. nw.),	*self*	(sèlf).
behagen schep-	*to delight*	(de-lait').
kwellen, [pen,	*to torture*	(tòr'-tjur).
wegblijven,	*to keep away*	(kiep *e*-wwee'').
reizen,	*to travel*	(trèv'-*el*).
mijl,	*mile*	(mail).
aandoen,	*to affect*	(èf-fèkt').
tooneel,	*scene*	(sien).
vinger,	*finger*	(fi*ng*'-*G*er).
telkens,	*frequently*	(fri'-kwwènt-li)
mond,	*mouth*	(mòu*th*).
wijzen, te ken- nen geven,	*to signify*	(si*G*'-ni-fai).
noodig hebben,	*to want*	(wwònt).
voedsel, eten,	*food*	(foe**d**).
weinigen,	*few*	(fjoe).
vertellen,	*to tell*	(tèl).
mare, vertelling,	*tale*	(teel).
kruistocht,	*crusade*	(kroe-seed').
doen herleven,	*to revive*	(re-vaiv').
verbreiden,	*to diffuse*	(dif-fjoe**z**')
voorbereiden,	*to prepare*	(pre-peer').
Europa,	*Europe*	(joe'-roop).
toekomstig,	*future*	(fjoe'-tjur).
ontdekking,	*discovery*	(dis-kuv'-*er*-i).
Pruisen, [men,	*Prussia*	(prus'-sja).
er in toestem-	*to agree*	(*e*-*G*ri').
handhaven,	*to maintain*	(mèn-teen').
strikt,	*strict*	(strikt).
onzijdigheid,	*neutrality*	(njoe-trèl'-it-ti).

Vertaal: 1. Ik ben van nacht hier, om u te waarschuwen. — 2. Hij raakte de veer van zijn repetitie-horloge aan, om (het) [de klok] gelijk te zetten. — 3. Hij was verplicht, de wasem [*frost*] af te vegen met de mouw van zijne huisjas, eer hij iets [*anything*] kon zien. — 4. Hij verstoutte zich, te vragen (welk belang) [welke bezigheid] hem daar bracht. — 5. Ik ben gekomen, om u (naar) huis te brengen, lieve broeder! — 6. Wat zou ik niet hebben gegeven, om een van hen te zijn. — 7. Wij worden geboren, om te sterven. — 8. Zelfs zijne persoonlijke fouten droegen (er toe) bij, om hem in ongenade te brengen. — 9. Ik zal verplicht zijn, [3]eindelijk [2]zonder hem [1]te gaan. — 10. (Den) volgenden dag waren wij verplicht, halt te houden in een klein vlek. — 11. Scrooge ging op eene schoolbank zitten, en weende (toen) hij zijn arme, vergetene „Ik" (zag), zooals hij had plegen te zijn. — 12. Waar-

om schept gij (er) behagen (in), mij te kwellen? — 13. Hoe kwaamt gij zoo lang weg te blijven? — 14. Ik zou honderd mijlen (ver) gereisd zijn, om dit aandoenlijke tooneel te zien. — 15. Hij bracht [*put*] zijn vinger telkens aan zijnen mond, om hun te wijzen, dat hij eten noodig had. — 16. Weinigen keerden terug, om de mare te vertellen. — 17. De kruistochten droegen (er toe) bij, [zulk] eenen geest te doen herleven en te verbreiden, die [*as*] Europa voorbereidde op [*for*] toekomstige ontdekkingen. — 18. Ik schep (er) behagen (in), uwen wil te doen, o mijn God! — 19. Pruisen stemde (er in) toe, eene strikte onzijdigheid te handhaven.

[§ **262.**] Scrooge ... was *fain* to grope (L. 19 en 20). — I'm very *glad to hear* (L. 15). — *pleasant to behold* (L. 14). — I am *sorry ... to find* you so resolute (L. 13).

Gelijk de bijwoorden niet slechts ter bepaling van de werkwoorden, maar ook van de bijvoeglijke naamwoorden gebruikt worden (§ 135, blz. 70), ontmoeten wij ook in deze volzinnen de onbepaalde wijs met *to* als adverbiale bepaling van bijvoeglijke naamwoorden, een gebruik, waartoe § 261 C. reeds als overgang dient.

Opgave 5. Leer van buiten:

onderhevig,	*liable*	(lai'-**ebl**).
dwalen,	*to err*	(**eur**).
verheugd,	*rejoiced*	(re-dzjòist').
grenzen,	*bounds*	(bòun**dz**).
hartstocht,	*passion*	(pès'-sjun).
geschikt,	*proper*	(pròp'-*er*).
gaande maken,	*to move*	(moe**v**).
belangstelling,	*concernment*	(kòn-**seu**rn'-).
vrees,	*fear*	(fie*r*). [mènt).
medelijden,	*pity*	(pit'-i).
verlangend,	*anxious*	(ènk'-sjus).
herstellen,	*to redeem*	(re-diem').
herwinnen,	*to regain*	(re-geen').
thuis, vadererf,	*home*	(hoom).
hartelijk,	*heartily*	(haart'-i-li).
innig,	*most heart'ily*	(moost).
ongeduldig,	*impatient*	(im-pee'-sjènt).
kasteel,	*castle*	(kaasl).
Dublin (stad)	*Dublin*	(du**b**'-lin).
in staat,	*able*	(ee**bl**).
verduren,	*to stand*	(stèn**d**).
monarch,	*monarch*	(mòn'-èrk).
trotsch,	*proud*	(pròu**d**).
ontvangen,	*receive*	(re-siev').
ridder,	*knight*	(nait).
ridderschap,	*knighthood*	(nait'-hôe**d**).
gewoon,	*private*	(prai'-vèt).
edelman,	*gentleman*	(dzjèntl'-mèn).
Frans,	*Francis*	(frèn'-sis).
eergierig, begeerig,	*ambitious*	(èm-bis'-sjus). [gwwisj).
onderscheiden,	*to distinguish*	(dis-ting'-
hoedanigheid,	*quality*	(kwwòl'-it-ti).
volmaakt,	*accomplished*	(èk-kòm'-plisjt).
volks-	*popular*	(pòp'-jôe-*ler*
partij,	*faction*	fèk'-sjun).
wapenen,	*arms*	(aa*rm*z).
Hendrik,	*Henry*	(hèn'-ri).
Majesteit,	*Majesty*	(mè**dz**j'-ès-ti).
Napoleon,	*Napoleon*	(nèp-poo'-li-un).
innemen, opne-	*to take*	(teek).
onder, [men,	*amongst*	(*e*-mu*ngst*').
oud,	*ancient*	(een'-sjènt).
dynastie, regeerend stamhuis,	*dynasty*	(din'-ès-ti).

Vertaal: 1. (De) mensch is onderhevig (aan) [te] dwalen. — 2. Ik ben onderhevig (aan) [te] vallen. — 3. Waarom was hij (uitermate) [boven alle grenzen] verheugd hem te zien? — 4. Geen hartstochten in eene geschiedenis zijn zoo geschikt (om) onze belangstelling gaande te maken als vrees en medelijden. — 5. Hij is verlangend (om) zijnen naam te herstellen en zijn vadererf te herwinnen. — 6. Mijnheer! ik ben innig blijde u te zien. — 7. Ongeduldig (om) mijn eigen kasteel te zien, verliet ik Dublin. — 8. Ik zal voorzeker niet in staat zijn het te verduren. — 9. Monarchen waren trotsch (het) ridderschap te ontvangen uit de handen van gewone edellieden. — 10. Frans de Eerste was begeerig (om) zich te onderscheiden door al de deugden [*qualities*] van een volmaakt ridder. — 11. Eene volkspartij was bereid (om) ieder oogenblik de wapenen op te vatten tegen Hendrik den Zevende. — 12. (Het spijt mij) [Ik ben treurig] (dat ik) Uwe Majesteit geen betere tijding te geven (heb). — 13. Ik zal gelukkig zijn u te zien. — 14. Napoleon de Eerste was ongeduldig (om) zijne plaats in te nemen onder de oude dynastieën van Europa.

[§ **263.**] He had just *enough* recollection .... to desire (L. 23).

Gelijk in de beide vorige paragrafen de onbepaalde wijs met het voorzetsel *to* adverbiale bepaling was van werkwoorden en bijvoeglijke naamwoorden, is zij dat hier van het bijwoord *enough*.

Behalve *enough* kunnen door de onbepaalde wijs met *to* bepaald worden: *sufficiently* (suf-fis'-sjènt-li), voldoende, toereikend; *too*, te, alte, teveel; *afraid* (*e*-free**d**'), bang, bevreesd.

Opgave 6. Leer van buiten:

voorzeker,	*surely*	(sjoe*r*'-li).
wijd, groot,	*wide*	(wwai**d**').
houden,	*to hold*	(hoo**ld**).
opwinden,	*to excite*	(èk-sait').
acht geven,	*to pay attention*	(èt-tèn'-sjun).
lui,	*lazy*	(leez'-i).
machtig, sterk,	*powerful*	(pòu'-*er*-fôel).
vrijmaken,	*to emancipate*	(*e*-mè**n**'-si-peet).
vooroordeel,	*prejudice*	(prè**dz**j'-ôe-dis).
opvoeding,	*education*	(è**d**-jôe-kee'-sjun).

voorbeeld,	*example*	(èGz-èmpl').
een voorbeeld geven,	*to set an example*	(sèt).
Lodewijk,	*Lewis*	(loe'-is).
verlokken,	*to invite*	(in-vait').
navolgen,	*to imitate*	(im'-i-teet).
vorst,	*prince*	(prins).

Vertaal: 1. De wereld [2]is [1]voorzeker [3]groot [*wide*] genoeg (om) (zoowel) [beide] u (als) [en] mij te herbergen [*to hold*]. — 2. Lord B. was te [veel] opgewonden (om) acht te geven. — 3. Hij zegt weinig, omdat hij te lui is (om) te spreken. — 4. Zijn geest [*mind*] was niet sterk [*powerful*] genoeg (om) zich vrij te maken van de vooroordeelen (der) [van] opvoeding. — 5. Het voorbeeld, dat Lodewijk de Elfde gaf, was te verlokkend (om) niet door andere vorsten nagevolgd te worden. — 6. Ik was niet bang (om) hem te vragen.

[§ **264.**] Marley was dead: *to begin* with (L. 2). — *To see* the dingy cloud .... one might have thought (L. 8).

Hier staan de onbepaalde wijzen *to begin* en *to see* schijnbaar geheel onverbonden; maar dat is het geval slechts schijnbaar. Inderdaad is de onbepaalde wijs *to begin* adverbiale bepaling van het weggelatene werkwoord *we say*; namelijk: *we say this, to begin with*, wij zeggen dit, om (daar)mede te beginnen. Gelijk wij zien, hebben wij in het Hollandsch dezelfde spraakkunstige wending.

De onbepaalde wijs *to see* is eene adverbiale bepaling van het spreekwoord *one might have thought*, en staat namelijk in plaats van den adverbialen zin: *if one saw*, als men zag. In het Hollandsch hebben wij deze verkorting van den adverbialen zin door de onbepaalde wijs met te insgelijks (zie b. v. den vierden volzin hieronder); meestal echter bedienen wij ons van de onbepaalde wijs met om te; doch dikwijls ook moeten wij den vollen adverbialen zin bezigen. De Fransche taal heeft hier volmaakt dezelfde wending als de Engelsche: *à voir cela on eût pu croire.*

Opgave 7. Leer van buiten:

besluiten,	*to conclude*	(kòn-kloed').
paar, [heid],	*pair*	(peer).
rechtvaardigheid,	*justice*	(dzjus'-tis).
recht laten wedervaren,	*to do justice.*	tjurd).
goedhartig,	*good-natured*	(Goed-nee'-
zorgende,	*notable*	(noot'-èbl).
bekennen,	*to confess*	(kòn-fès').
oordeelen,	*to judge*	(dzjudzj).
misleiding,	*delusion*	(de-ljoe'-zjun).
vernieuwen,	*to renew*	(re-njoe').
moede maken,	*to tire*	(tair).
altijd,	*always*	(aol'-wweez).
wijs, verstandig,	*wise*	(wwaiz).
duidelijk,	*plainly*	(pleen'-li).
leerling,	*scholar*	(skòl'-*er*).
verdeelen,	*to divide*	(di-vaid').
klasse,	*class*	(klaas).
praten,	*to talk*	(taok).
zich verbeelden,	*to imagine*	(im-èdzj'-in).
genieten, bekleeden,	*to enjoy*	(*en*-dzjòi').
gewichtig,	*important*	(im-poort'-ènt).
plaats, ambt,	*post*	(poost).
hoog,	*high*	(hai).
dunk,	*opinion*	(òp-pin'-jun).

Vertaal: 1. Om te besluiten, het gelukkige paar (§ 215, blz. 140) werd getrouwd. — 2. Om haar recht te laten wedervaren, zij was eene goedhartige, zorgende vrouw. — 3. Om de waarheid te bekennen, hij was nooit meester daar. — 4. „Te oordeelen naar [*by*] de (couranten) [nieuwspapieren]," zeide ik, „worden dezelfde misleidingen weder (herhaald) [vernieuwd]." — 5. Om de waarheid te zeggen, ik was (het moede) [vermoeid] altijd wijs te zijn. — 6. Om duidelijk te spreken, zijne leerlingen waren verdeeld in twee klassen. — 7. Als men u hoort praten, zou men zich verbeelden, (dat) gij (eene) [eenigerlei] gewichtige plaats in de familie bekleedt. — 8. Om u de waarheid te zeggen, ik heb geen hoogen dunk van hem.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den vocaalklank **oe** (§ 12, blz. 5).
(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)
(Vervolg en slot.)

flowk	(floek)	bot (visch).
you	(joe)	gij.
through	(*thr*oe)	door.
gout	(Goe)	smaak.
gouge	(Goedzj)	guts (holle beitel).
rouge	(roezj)	blanketsel.
wound	(wwoend)	wond; wonden.
croup	(kroep)	kruis (v. paarden); keelziekte.
group	(Groep)	groep; groepeeren.
soup	(soep)	soep.
tour	(toer)	rondreis; wending.
your	(joer, jur)	uw.
bouse	(boez)	zuipen, pimpelen.
route	(roet)	weg; marsch.
youth	(joe*th*)	jeugd.
**ruble*	(roebl)	roebel.
crude	(kroed)	rauw; onrijp.
prude	(proed)	nuf, steekneus.
rude	(roed)	ruw, grof.
rule	(roel)	regel; regeeren.
June	(dzjoen)	Juni.
prune	(proen)	pruim; snoeien.
**scruple*	(skroepl)	schrupel; gewetensbezwaar.
sure	(sjoer)	zeker, wis.
truth	(troe*th*)	waarheid.

(*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

blue	(bloe)	blauw.
flue	(floe)	kachelpijp; dons.
glue	(gloe)	lijm; gelei.
rue	(roe)	wijnruit; berouwen.
true	(troe)	waar; trouw.
juice	(dzjoes)	sap.
sluice	(sloes)	sluis.
bruise	(broez)	kneuzing; kneuzen.
cruise	(kroez)	kruisen; kruisvaart.
fruit	(froet)	vrucht; fruit.
chew	(tsjoe)	kauwen.
Jew	(dzjoe)	Jood.
blew	(bloe)	blies.
clew	(kloe)	kluwen; *fig.* sleutel.
flew	(floe)	vloog.
slew	(sloe)	versloeg.
brew	(broe)	brouwen.
crew	(kroe)	scheepsvolk.
drew	(droe)	trok.
screw	(skroe)	schroef.
shrew	(sjroe)	helleveeg.
strew	(stroe)	strooien.
threw	(*th*roe)	wierp.
shrewd	(sjroed)	sluw, geslepen.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten „oe"-klank, nog korter dan in het Hollandsche woord „soep" (§ 12, blz. 5), afgebeeld met: ôe.
(Zie Les 2, E. Oefening 7, blz. 32.)

bull	(bôel)	bulle.
full	(fôel)	vol.
pull	(pôel)	trekken.
puss	(pôes)	poes.
bush	(bôesj)	kreupelbosch.
push	(pôesj)	duwen.
put	(pôet)	zetten; leggen.
wolf	(wwôelf)	wolf.
wolves	(wwôelvz)	wolven.
good	(gôed)	goed.
hood	(hôed)	kap.
stood	(stôed)	stond.
wood	(wwôed)	bosch, woud.
book	(bôek)	boek.
brook	(brôek)	beek; verduren.
cook	(kôek)	kok; koken.
crook	(krôek)	haak; krommen.
hook	(hôek)	haak.
look	(lôek)	kijken; blik.
nook	(nôek)	hoek.
rook	(rôek)	raaf.
shook	(sjôek)	schudde.
took	(tôek)	nam.
wool	(wwôel)	wol.
foot	(fôet)	voet.
could	(kôed)	konde.
should	(sjôed)	zoude.
would	(wwôed)	wilde.

(8e Oefen.) F. Lexicographie (blz. 189) van de 27e Les.

frightful (frait'-fôel), vervaarlijk, ijselijk; vergelijk *to frighten* (L. 21 en 22). — *cry*, kreet, gil, geschreeuw; vergelijk *to cry* (L. 9 en 10). — *to appall* (èp-paol'), van *pale*, „pâle" (L. 16), doen verbleeken, ontzetten. — *swoon* (swwoen), onmacht, zwijm. — *bandage* (bènd'-edzj), „bandage", verband, windsel. — *warm*, warm; zie *to warm* en *warmth*, blz. 65, 72. — *to wear* (wweer), onvolm. verl. tijd *wore* (wwoor), dragen; *this cloth* (klòth) *wears well*, dit laken staat goed. — *in'-doors*, binnensdeurs, binnenshuis. — *jaw* (dzjao), kaak, verwant met „*joue*". — *drop* (dròp), droppel; *to drop*, droppelen, druipen, neervallen. — *knee* (ni), knie. — *clasp*, haak, klamp; *to clasp* (L. 25), vasthaken, toehaken, vastklemmen, ineenslaan. — *mercy* (meur'-si), „merci", genade. — *apparition* (èp-pèr-ris'-sjun), „apparition", verschijning. — *to trouble* (trubl), „troubler", verontrusten, kwellen. — *worldly* (wweurld'-li), wereldsch, van *world* (blz. 97, 103). — *to walk*, als onzijdig werkwoord op blz. 81 en 93; hier bedrijvend: bewandelen, wandelen op. — *earth* (eurth), aarde. — *to require* (re-kwwair'), „requérir", vereischen, vorderen. — *broad* (braod), breed; *abroad* (*e*-braod'), in de wijde wereld. — *fellow-man'*, medemensch, zie *fellow-passengers* (blz. 105, 111). — *to travel* (trèv'-el), reizen, trekken; verwant met het Fransche „travailler", werken, inspanning doen. — *far* (faar), ver. — *forth* (fòrth), voort. — *to condemn* (kòndèm'), „condamner", veroordeelen. — *to doom* (doem), doemen. — *to wander* (wwòn'-der), ronddolen, omzwerven, verwant met wandelen en met (rond)waren. — *woe* (wwoo), wee; *woe' is me*, wee mij. — *witness* (wwit'-nès, van *to wit*, weten), getuige; *to witness*, getuige zijn van, bijwonen. — *to shear* (sjier), scheren met eene schaar; *share* (sjeer), gedeelte (dat met de schaar afgeknipt is); *to share*, deelachtig zijn, deelen in. — *to turn* (blz. 49, 56), veranderen, herscheppen. — *happiness* (hèp'-pi-nès), geluk; zie *happy* (blz. 114). — *wrung* (rung), onvolm. verl. tijd van *to wring* (ring), wringen. — *shadowy* (sjèd'-ò-i), schaduwachtig, schimachtig, spookachtig, van *shadow* (blz. 177, 189). — *to fetter* (fèt'-ter), boeien, ketenen. — *to tremble* (trèmbl), „trembler", beven. — *forge* (foordzj), „forger", smeden. — *link*, lid, schalm; een woord van geheel andere afstamming en beteekenis is het gelijkluidende op blz. 137. — *yard* (jaard), el (lengtemaat van 3 Engelsche voet), gelijkluidend met *yard*, gaard, hof, erf (Les 19 en 20). — *to gird* (geurd), gorden; *to gird on'*, aangorden, zich omgorden met. — *pattern* (pèt'-tern), „patron", patroon, model, makelij. — *to pursue*, op blz. 131 en 136 bedrijvend, hier onzijdig: vervol-

gen, voortgaan. — *weight* (wweet), wicht, gewicht, zwaarte. — *coil* (kòil), opgeschoten kabel of ketting, ineengekronkelde slang, kluister. — *to bear* (beer), onv. verl. tijd *bore* (boor), verl. deelw. *borne* (L. 19 en 20), dragen; daarvan: *bier* (bier), (draag)baar, lijkbaar, „bière", en *burden* (**beurdn**), last, vracht; dus beduidt *to bear*, torschen, dat is: eene zwaarte optillen en dragen; terwijl *to wear* wil zeggen: voortdurend dragen, zonder torschen of tillen; *to bear*, baren, ter wereld brengen, is hetzelfde werkwoord, doch vormt zijn verl. deelw. *born* (bòrn), geboren; van dit *to bear* komt ook *birth* (**beurth**), geboorte. — *full*, bijwoord, gelijkluidend met het bijvoeglijk naamw. (blz. 129, 136), ten volle, volkomen, ruim. — *to labour*, „labourer", werken, arbeiden, zie *labour* (blz. 131, 136), *labourer* (blz. 137, 142). — *since*, bijwoord, gelijkluidend met het voorzetsel (Les 19 en 20), en met het voegwoord (blz. 130, 136), sinds, sedert. — *ponderous* (pòn'-der-us), zwaar, vergelijk „pondérer", verwant met het Hollandsche pond. — *to glance*, gelijkluidend met het zelfst. nw. in Les 24, kijken. — *about*, voorzetsel (blz. 19), om ... heen, rondom; blz. 58 hadden wij het gelijkluidende bijwoord. — *floor* (Les 24), vloer. — *expectation* (èks-pèk-tee'-sjun), „expectation", verwachting; zie *expectant* (Les 17 en 18). — *to surround* (**seur**-ròund'), omringen, van *round* (blz. 97, 103). — *fathom* (fèdh'-um), vadem, vaam. — *iron*, bijvoeglijk nw., gelijkluidend met het zelfst. nw. (blz. 33), ijzeren. — *cable* (kee**b**l), „câble", kabel; *iron cable*, kettingkabel.

Opgave 8. Schrijf op in de lijst der onregelmatige werkwoorden.

drew. — wound. — deed. — wrought. — said. — stand. — felt. — fought. — underdone. — feel.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Why did Scrooge doubt his senses? [Leave out: „said Scrooge".]
2. What makes the senses cheats?
3. What might the ghost be in Scrooge's opinion?
4. What pun (pun, *woordspeling*) made Scrooge with respect (*re*-spèkt') to (*met betrekking tot*) the ghost?
5. In what habit was Scrooge not?
6. Why did Scrooge try to be smart?
7. What influence had the spectre's voice on Scrooge? [It ...]
8. What would play the deuce with Scrooge?
9. Wherein was something very awful?
10. What was the case, though the ghost sat motionless?
11. What did Scrooge wish, in requiring the ghost to look at the toothpick?
12. By what would Scrooge be persecuted, if he swallowed the toothpick?

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

(Vervolg van 't kluchtspel: *My Fellow Clerk.*)

to catch (kètsj), vangen, snappen; *you will catch it*, gij zult het snappen.
marriage-settlement (sètl'-mènt), huwelijks-kontrakt.
provision (pròv-vizj'-un), voorziening, voorzorgsbepaling.

(*Enter Victim.*) **Vic. You will catch it, Tactic. — I have had a lecture as long as a marriage-settlement with provisions for younger children.** (*Goes to desk.*)

to fear (fier), vreezen, bang zijn.
to do well', zich goedhouden.

Tac. Fear not for me — I shall do well enough.

during (djoer'-ing), gedurende, onder.
dialogue (dai'-èl-lòg), samenspraak.
to observe, gadeslaan.

(*Enter Hooker. During the following dialogue, Fag and Victim are observing Hooker and Tactic.*)

to agree (*e*-gri'), overeenstemmen; *this food* (foe**d**) *does not agree with me*, deze spijs bekomt mij niet goed.
uncommonly (un-kòm'-mun-li), ongemeen, bijzonder.

Tac. Good morning, sir; this weather agrees with you — you look uncommonly well.

civility (siv-il'-it-ti), wellevendheid.
late (leet), laat; *to be late*, laat komen.

Mr. H. Why, yes, Tactic, I am very well. (*Aside.*) **There is some civility about this fellow. But, Tactic, you are late to-day.**

contrary (kòn'-trèr-ri) *to*, strijdig tegen.
custom (kus'-tum), gewoonte.

Tac. Yes, sir, contrary to my usual custom, I am.

ahem (*e*-hèm'), hem! tusschenwerpsel, dat het geluid van hoesten nabootst, want Tactic's onbeschaamdheid, zijn telaatkomen iets ongewoons te noemen, vindt Fag wat al te kras.

Fag. Ahem!

cause (kaoz), zaak.
benevolent (be-nèv'-òl-lènt), welwillend, menschlievend; *benevolence* (be-nèv'-òl-lèns), menschlievendheid.
lenient (lien'-i-ènt), verzachtend, verschoonend, toegevend.

Tac. But I knew the cause of benevolence would move you to look upon me with a lenient eye.

earth (**eurth**), aarde, wereld; *what on earth'*, wat ter wereld, wat in vrede's naam.

Mr. H. The cause of benevolence? What, on earth, do you mean?

Tac. Why, sir, you know I live at Islington.

Mr. H. Yes. Well?

to pass (paas), voorbijgaan, overgaan.
river (riv'-*er*), rivier; *the New River*, een kunstmatig geleide stroom, die Londen van water voorziet, in 1608 geopend, 40 Eng. mijlen lang, van *Amwell* (èm'-wwèl) in *Hertfordshire* (haar'-fu*r*d-sjier) tot aan het *New Riv'er Head*, zijnde een ringvormig bassin in Islington.
distress (dis-très'), nood.

Tac. Passing by the New River, I heard the cry of a child in distress.

Vic. (*Aside.*) **What the devil is coming now!**

positive (pòz'-i-tiv), precies, stellig.

Tac. I looked, and saw a child about four years old, it might be five, I won't be positive, sir.

never mind, dat doet er niet toe.
material (mèt-tier'-ri-èl), van wezenlijk belang.

Mr. H. Never mind that point, it is not material.

to carry, dragen, drijven.
regard (re-Gaar*d*'), achting, liefde.
fault (faolt), fout, gebrek.

Tac. No, sir; but you know I carry my regard for truth even to a fault.

sincere (sin-sier'), oprecht.

Fag. (*Aside.*) **O, he's too sincere.**

to struggle (strug*G*l) *for*, worstelen om.

Tac. This child was in the water, struggling for its life.

to affect, roeren, aandoen.
to pull (pôel), uithalen, voor den dag halen.
handkerchief (hèn*g*'-*ker*-tsjif), zakdoek.

Vic. (*Aside to Fag.*) **How affecting — pull out your handkerchief.**

to gasp (Gèsp), hijgen, zwoegen, zich aftobben.
agony (èG'-òn-ni), angst, doodstrijd.

Tac. Sir, I ask you as a man, aye, and a benevolent man, when a fellow-creature was gasping in the agonies of death, was that a time to think of office hours?

Mr. H. No, no, good Tactic, certainly not.

to jump (dzjump), springen.
wet (wwèt), nat.
skin (skin), huid, vel, bloot lichaam.
to wear (wweer), dragen; *wore* (wwoor), *worn* (wwòrn).
yesterday (jès'-*ter*-dee), gisteren.

Tac. In I jumped — saved the child, but got wet to the skin — you see these are not the same clothes I wore yesterday.

difference (dif'-*fer*-ènz), onderscheid, verschil.
to notice (noot'-is), letten op.

Mr. H. I did not observe any difference; but I do not notice clothes — I must say they looked the same to me.

monstrous (mòn'-strus), monsterachtig.
impudence (im'-pjôe-dèns), onbeschaamdheid.

Fag. (*Aside.*) **Devilish strange if they did not — he has worn them the last six months. What monstrous impudence!**

suit (sjoet), stel, kostuum, pak.
to hope (hoop), hopen.
fully (fôel'-li), volkomen.
to account (èk-kòunt'), rekenschap geven, zich verantwoorden.

Tac. The fact is, I stopped at the tailor's to get a new suit. I hope I have fully accounted for being late, sir?

otherwise (udh'-*er*-wwais*e*), anders.

Mr. H. Oh, certainly, certainly! you could not have done otherwise.

request (re-kwwèst'), verzoek.
to be ashamed (*e*-sjeem*d*'), zich schamen.

Tac. There is a little request — no, I am ashamed to make it.

Mr. H. Speak out, good Tactic.

modest (mòd'-èst), bloode.

Fag. (*Aside.*) **Poor creature, he is too modest.**

rather, nog al, eenigszins, tamelijk.
suddenly (su*d*'-*den*-li), plotseling, onvoorziens.
properly (pròp'-*er*-li), eigenlijk.
to advance (èd-vaans'), voorschieten, vooruitgeven.
purely (pjoer'-li), louter.
accident (èk'-si-dènt), toevallige gebeurtenis, toeval, kwade kans, ongeluk.

Tac. Why you see, this suit of clothes comes upon me rather suddenly — I could not properly afford it. Could you make it convenient to advance me about five pounds? You see it was purely an accident that made me in want of money.

to shoot (sjoet), doodschieten; *shot* (sjòt), *shot*. Zie de noot op blz. 213.
to beat, slaan, overtreffen, te boven gaan.

Vic. (*Aside.*) **Well, may I be shot, if this does not beat all I ever heard of.**

however (hòu-èv'-*er*), toch, echter.
to occasion (òk-kee'-zjun), veroorzaken.
to refuse (re-fjoez'), weigeren.
just (dzjust), juist.

Mr. H. Why, I don't know, but, however, as your want was occasioned by your benevolence, I know not how to refuse you. (*Puts his hand in pocket.*) **Here — here are just five sovereigns.**

Tac. My dear sir.

convenience (kòn-vien'-jèns), gemak.
I say, wat ik zeggen wil.

Mr. H. Say nothing about it — you can pay me at your convenience. But, I say, Tactic, let no one come into my room, I shall be very busy. (*Exit Mr. Hooker. Victim rises and comes forward.*)

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Den tekst overschrijven en lezen volgens blz. 176.

Taalkundige opgaven.

§ 258—260 (blz. 212—215). Opg. 1—3.
§ 261—264 (blz. 219—221). Opg. 4—7.
Blz. 223. Opgave 8.

14e BRIEF.

(LES 27 EN 28.)

27e LES.

Aangename inspanning is nuttige uitspanning.
(Clarisse S. Meijer.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

(Zie blz. 19, 32 en 189.)

At this, the spirit raised 1 a frightful cry,] and shook
èt dhis″ dhe spir′-rit reezd e frait′-fôel krai″ ènd sjôek

its chain with such a 2 dismal and appalling] noise, that
its tsjeen wwidh sutsj e diz′-mèl ènd èp-paol′-ing nòiz″ dhèt

Scrooge held on tight to his chair, 3 to save himself from
skroedzj hèld òn″ tait tôe hiz tsjeer″ tôe seev him-sèlf′ fròm

falling in a swoon.] But how much greater was his horror,
faol′-ing in e swwoen″ but hòu mutsj Greet″-er wwòz hiz hòr′-rur

when the phantom taking off 4 the bandage round its head,]
wwèn dhe fèn′-tum teek′-ing òf″ dhe bènd″-edzj ròund its hèd

as if it were 5 too warm to wear in-doors,] 6 its lower jaw
èz if it wweur toe wwaorm″ tôe wweer in″-doorz its loo′-er dzjao

dropped down upon its breast!] — 7 Scrooge fell upon his
dròpt dòun″ up-òn′ its brèst″ skroedzj fèl up-òn′ hiz

knees, and clasped his hands before his face.] — »Mercy!"
niez″ ènd klèspt hiz hèndz″ be-foor′ hiz fees″ meur″-si

he said. »Dreadful apparition, why do you trouble me?" —
hi sèd drèd″-fôel èp-pèr-ris′-sjun wwai doe joe trubl″ mi

8 »Man of the worldly mind!"] replied the Ghost, »do you
mèn″ òv dhe wweurld′-li maind″ re-plaid′ dhe Goost doe joe

believe in me or not?" — »I do," said Scrooge, »I must.
be-liev″ in mi òr nòt″ ai doe″ sèd skroedzj ai must″

But why do spirits walk the earth, and why do they
but wwai doe spir′-rits wwaok dhi eurth″ ènd wwai doe dhee

come to me?" — »It is required of every man," the Ghost
kum tôe mi″ it iz re-kwwaird′ òv èv″-er-i mèn dhe Goost

returned, »that the spirit within him 9 should walk abroad
re-teurnd′ dhèt dhe spir′-rit wwidh-in″ him sjôed wwaok e-braod″

among his fellow-men, and travel far and wide;] and if
e-mung′ hiz fèl″-lò-mèn′ ènd trèv′-el faar″ ènd wwaid″ ènd if

that spirit goes not forth in life, it is condemned to do so
dhèt spir′-rit Gooz nòt fòrth in laif″ it iz kòn-dèmd′ tôe doe′ soo

after death. It is doomed to wander through the world —
aaft′-er dèth″ it iz doemd tôe wwòn′-der throe dhe wweurld″

oh, woe is me! — and witness what it cannot share, but
oo wwoo″ iz mi ènd wwit′-nès wwòt it kèn′-nòt sjeer″ but

might have shared on earth, and turned to happiness!" —
mait″ hèv sjeerd òn eurth ènd teurnd tôe hèp″-pi-nès

Again 10 the spectre raised a cry, and shook its chain,
e-gèn″ dhe spèk′-ter reezd e krai″ ènd sjôek its tsjeen″

and wrung its shadowy hands.] — »You are fettered," said
ènd rung its sjèd'-ò-i hèndz" joe aar fèt"-terd sèd

Scrooge trembling. »Tell me why?" — 11 »I wear the
skroedzj trèm"-bling tèl mi wwai" ai wweer" dhe

chain I forged in life,"] replied the Ghost. 12 »I made it
tsjeen ai foordzjd in laif" re-plaid' dhe Goost ai meed" it

link by link, and yard by yard; I girded it on of my own
link" bai link" ènd jaard" bai jaard" ai Geurd'-ed it òn" òv mai oon"

free will, and of my own free will I wore it.] Is its
fri wwil" ènd òv mai oon" fri wwil" ai wwoor" it iz its

pattern strange to you?" — Scrooge trembled more and
pèt'-tern streendzj tôe joe" skroedzj trèmbld moor" ènd

more. — »Or would you know," pursued the Ghost, »the
moor" òr wwôed joe noo" peur-sjoed' dhe Goost dhe

weight and length of the strong coil you bear yourself?
wweet" ènd lèngth" òv dhe stròng kòil" joe beer jur-sèlf'

It was full as heavy and as long as this, 13 seven
it wwòz fôel èz hèv"-i ènd èz lòng èz dhis" sèvn"

Christmas Eves ago.] You have laboured on it, since. It
kris'-mès ievz e-Goo" joe hèv lee"-burd òn it sins" it

is 14 a ponderous chain!"] — Scrooge glanced about him
iz e pòn"-der-us tsjeen skroedzj Glaanst e-bòut" him

on the floor, in the expectation of finding himself sur-
òn dhe floor" in dhi èks-pèk-tee'-sjun òv faind'-ing him-sèlf' seur-

rounded 15 by some fifty or sixty fathoms of iron cable;]
ròund"-ed bai sum fif'-ti òr siks'-ti fèdh"-umz òv ai"-ern keebl

but 16 he could see nothing.]
but hi kôed si nuth"-ing

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Hierop hief de Geest een vervaarlijk geschreeuw aan, en schudde zijnen ketting met zulk een akelig en ontzettend geraas, dat Scrooge zich stevig vasthield aan zijnen stoel (om) zich te vrijwaren tegen in [eene] onmacht vallen. Maar hoeveel grooter was zijn afgrijzen toen het spook het windsel, (dat) om zijn hoofd (zat), afdeed, als ware het te warm (om) het binnenshuis te dragen, (en) zijne benedenkaak neerzakte op zijne borst! Scrooge viel op zijne knieën, en bedekte zijn aangezicht met zijne handen. — „Genade!" zeide hij. „Vreeselijke verschijning, waarom komt gij mij kwellen?" — „(Wereldsgezinde) man [van den wereldschen zin]," hernam de Geest, „gelooft gij aan [*in*] mij, of niet?" — „(Ja) [Ik doe]," zeide Scrooge. „Ik moet (wel). Maar waarom wandelen geesten op de aarde, en waarom komen ze bij [*to*] mij?" — „(Er) [Het] wordt van iederen mensch gevorderd," antwoordde de Geest, „dat de geest (die) in hem (is) moet uitgaan [*to walk abroad*] onder zijne medemenschen, en (rond)trekken heinde en verre; en als die geest niet uit [*forth*] gaat bij [*in*] (zijn) leven, wordt die [*it*] veroordeeld (om) dat [*so*] te doen na (zijnen) dood. Hij is gedoemd (om) ^{5}de wereld ^{2}door ^{1}te zwerven — o, wee [is] mij! — en bij te wonen wat hij niet deelachtig zijn kan, maar (dat hij tijdens zijn leven) op aarde deelachtig had kunnen zijn, en (dat hij) in [*to*] geluk (had kunnen) herscheppen!" — Wederom gaf [*to raise*] het spook een schreeuw, en schudde zijn ketting, en wrong zijne schimachtige handen. — „Gij zijt geketend," zeide Scrooge bevende. „Zeg mij (toch) waarom?" — „Ik draag de keten (die) ik gesmeed heb [onvolm. verl. tijd] tijdens [*in*] (mijn) leven," hernam de Geest. „Ik heb die [*it*] gemaakt [onv. verl. tijd] schalm voor [*by*] schalm, en el voor el; ik heb ^{2}die [*it*] ^{3}aan ^{1}gegord [onv. verl. tijd] uit [*of*] mijn eigen vrijën wil, en uit mijn eigen vrijën wil heb ik die [*it*]

gedragen [onv. verl. tijd]. Is het [*its*] model vreemd voor [*to*] *u*?" — Scrooge beefde (hoe langer hoe harder) [meer en meer]. — „[1]Of," [6]vervolgde de Geest, „[2]zoudt [4]gij [7]de zwaarte en (de) lengte [3]willen [5]weten [8]van de sterke kluister [*coil*] (die) [9]gij [11]zelf [10]torscht? Die [*it*] was ruim zoo zwaar en zoo lang als deze, zeven Kerst-avonden geleden. Gij hebt [4]sedert [3]daar[2]aan [1]gearbeid. Het is eene zware keten!" — Scrooge keek [*to glance*] (eens) rondom zich [*him*] op den vloer, in de verwachting zich omringd te (zien) [vinden] door een [*some*] vijftig of zestig (tal) vademen [van] kettingkabel; maar hij kon niets (ontdekken) [zien].

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 258 (blz. 213):

1. I have seen your nobler aspirations *fall* off one by one. — 2. I bade him *go* to the tree. — 3. I heard him *shriek*, and *call* aloud for help. — 4. „Let us *get* our boat out, Stewart," said his lordship, „and *help* them." — 5. It made him *shudder*, and *feel* very cold. — 6. I made him *take* the two fowling-pieces, which we always carried, and *load* them. — 7. He overheard his young master *mention* our names with great commendation. — 8. I saw him *come* back again. — 9. Do exactly as you see me *do*.

Opgave 2 van § 259 (blz. 214):

1. Scrooge begged the Ghost *to lead* him where he would. — 2. The Ghost forced him *to observe* what happened next. — 3. His name he acknowledges not *to be* Pickersgill. — 4. I advise you *to follow* my example. — 5. I will not allow the ladies *to be entertained* in a less sumptuous manner than before. — 6. I will appoint a lawyer *to examine* your accounts, and *adjust* my liabilities. — 7. I do not ask you *to like* this man. — 8. I believed him *to be* well disposed towards me. — 9. The King caused his brother *to be put* to death. — 10. I caused Friday *to rub* his ankles. — 11. I beheld a chamber, which from that hour I destined *to be* my apartment. — 12. I charged him *to keep* close behind me. — 13. Madam, you once commanded me never *to think* of Beverley again. — 14. The parliament declared the queen *to be* legitimate. — 15. The Scots prepared to defend themselves, and chose Wallace *to be* Governor or Protector of the kingdom. — 16. The English judges condemned him *to be executed*. — 17. These two qualifications determined me *to take* you into my service. — 18. I desired him *to carry* one of my portmanteaus for me. — 19. She made me a thousand obliging compliments, and desired me *to come* often. — 20. I have discovered him *to be* a scoundrel. — 21. I entreat you *to pause* before you yield to the foolish suit of my foolish nephew. — 22. You would never have guessed this man *to be* an Italian. — 23. He would really want a dictionary to help him *to understand* his own language. — 24. The entrance of a guest did not induce her *to suspend* this agreeable amusement. — 25. He exhorted her *to keep* her firmness. — 26. They expected him *to return* in a few weeks. — 27. I found him *to be* the greatest newsmonger in our quarter. — 28. I implored you *to tell* me nothing more. — 29. I will not press you *to go* along with me at present. — 30. All the ladies of Screwstown pronounced her dress *to be* perfect. — 31. I'll leave you *to fix* your own time. — 32. I ordered Friday *to take* one of the canoes. — 33. She knows you are in the house, and will permit you *to see* her. — 34. I request you and the other ladies *to go* down below. — 35. He did not suffer me *to remain* long in this agreeable delusion. — 36. It is not so bad as you take it *to be*. — 37. You may trust me *to be* your friend and father. — 38. It was not so, indeed, though he wished it *to be* so. — 39. England expects every man *to do* his duty. — 40. I believe your brother *to be* a good man. — 41. She knew her *to be* not yet twenty. — 42. We acknowledge Thee *to be* the Lord.

Opgave 3 van § 260 (blz. 215):

1. It would have been in vain for Scrooge *to plead* that the weather and hour were not adapted to pedestrian purposes. — 2. It was impossible for the young lady *to help* smiling. — 3. It was not for him *to lament* and *supplicate*. — 4. My own inclination made it sufficiently easy for him *to effect* his purpose. — 5. The resemblance was too perfect for me *to be deceived* by this disguise. — 6. She was too much concerned in the truth, for him *to expect* an explanation from her. — 7. „Go, friend," said the monarch to me, making a sign for me *to retire*. — 8. It is in vain for me *to tell* you more.

Opgave 4 van § 261 (blz. 219):

1. I am here to-night *to warn* you. — 2. He touched the spring of his repeater, *to correct* the clock. — 3. He was obliged *to rub* the frost off with the sleeve of his dressing-gown before he could see anything. — 4. He made bold *to inquire* what business brought him there. — 5. I have come *to bring* you home, dear brother! —

6. What would I not have given *to be* one of them! — 7. We are born *to die*. — 8. Even his private faults contributed *to disgrace* him. — 9. I shall be obliged *to go* without him at last. — 10. Next day we were obliged *to halt* in a small borough. — 11. Scrooge sat down upon a form, and wept *to see* his poor forgotten self as he had used *to be*. — 12. Why do you delight *to torture* me? — 13. How came you to keep away *so long*? — 14. I would have travelled a hundred miles *to see* this affecting scene. — 15. He put his finger frequently to his mouth, *to signify* to them that he wanted food. — 16. Few returned *to tell* the tale. — 17. The crusades contributed *to revive* and *diffuse* such a spirit as prepared Europe for future discoveries. — 18. I delight *to do* thy will, O my God. — 19. Prussia agreed *to maintain* a strict neutrality.

Opgave 5 van § 262 (blz. 220):

1. Man is liable *to err*. — 2. I am liable *to fall*. — 3. Why was he rejoiced beyond all bounds *to see* them? — 4. No passions in a story are so proper *to move* our concernment as fear and pity. — 5. He is anxious *to redeem* his name — *to regain* his home. — 6. Sir, I am most heartily glad *to see* you. — 7. Impatient *to see* my own castle, I left Dublin. — 8. I shall certainly not be able *to stand* it. — 9. Monarchs were proud *to receive* knighthood from the hands of private gentlemen. — 10. Francis the First was ambitious *to distinguish* himself by all the qualities of an accomplished knight. — 11. A popular faction was ready, every moment *to take* arms against Henry the Seventh. — 12. I am sorry *to have* no better news to give Your Majesty. — 13. I shall be happy *to see* you. — 14. Napoleon the First was impatient *to take* his place amongst the ancient dynasties of Europe.

Opgave 6 van § 263 (blz. 221):

1. This world, surely, is wide enough *to hold* both thee and me. — 2. Lord B. was too much excited *to pay* attention. — 3. He says little, because he is too lazy *to speak*. — 4. His mind was not sufficiently powerful *to emancipate* itself from the prejudices of education. — 5. The example which Lewis the Eleventh set was too inviting not *to be imitated* by other princes. — 6. I was not afraid *to ask* him.

Opgave 7 van § 264 (blz. 221):

1. *To conclude*, the happy pair were married. — 2. *To do* her justice, she was a good-natured, notable woman. — 3. *To confess* the truth, he was never master there. — 4. „*To judge* by the newspapers," said I, „the same delusions are renewed again." — 5. *To say* the truth, I was tired of being always wise. — 6. *To speak* plainly, his scholars were divided into two classes. — 7. *To hear* you talk, one would imagine you enjoy some important post in the family. — 8. *To tell* you the truth, I have no high opinion of him.

Ogave 8, blz. 223 (zie § 155, blz. 86; Opg. 4, blz. 132; Opg. 5, blz. 149; Opg. 7, blz. 180; Opg. 5, blz. 195; Opg. 8, blz. 212).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
do, don't	did, didn't	done	deed
	drew		
feel	felt	felt	
	fought		
say	said	said	
stand	stood		
		underdone	
		wound	
		wrought	

Gesprekken. Les 26 (blz. 223).

(Victim treedt op.) Victim. Gij zult het (treffen), Tactic! Ik heb eene predicatie (geslikt) zoo lang als een huwelijkskontrakt met voorzorgsbepalingen voor (de) jongere kinderen (*). (Gaat naar (den) lessenaar).

Tactic. Wees (maar) niet bang voor mij. — Ik zal mij wel [*enough*] goed houden.

(Hooker treedt op. Gedurende de volgende samenspraak, slaan Fag en Victim (aanhoudend) Hooker en Tactic gade.)

Tactic. Goeden morgen, mijnheer! dit weder bekomt u goed — gij ziet (er) bijzonder goed uit.

Mijnheer H. (Wel), ja, Tactic! Ik ben (bijzonder) wel. (Ter zijde.) (Die jongen heeft eene zekere wellevendheid over zich). [Daar is eenige wellevendheid omtrent dezen snaak.] Maar, Tactic! gij komt laat van daag.

Tactic. Ja, mijnheer! tegen mijne doorgaande gewoonte, ik (beken het).

Fag. Hem!

Tactic. Maar ik (begreep) [wist] (dat) de zaak (der) menschlievendheid u zou nopen [*to move*], op mij (neder) te zien met een toegevend oog.

Mr. H. De zaak der menschlievendheid? Wat, in vrede's naam, meent gij (daarmee)?

Tactic. Wel, mijnheer! gij weet, ik woon te Islington.

Mr. H. Ja. Nu?

Tac. [3]De New River [2]over [*by*] [1]gaande, hoorde ik het gegil van een kind in nood.

Victim. (Ter zijde.) Wat [den] duivel zal er nu (uit) komen!

Tactic. Ik keek, en zag een kind (van) omstreeks vier jaren oud, het kon (er) vijf wezen, (zoo) precies wil ik het niet zeggen, mijnheer!

(*) In Engeland is de eerstgeboren zoon zijns vaders universeele erfgenaam.

Mr. H. Dat doet er niet toe [dat punt], dat [*it*] is (van ondergeschikt belang) [niet van wezenlijk belang].

Tac. Neen, mijnheer! maar gij weet ik drijf [*to carry*] mijne liefde voor de waarheid (zoo ver, dat die) tot een gebrek (wordt).

Fag. (Ter zijde). O, (nu) [2]is [1]hij [3](al) te oprecht!

Tac. (Dat) [Dit] kind lag [*was*] in 't water, worstelend (om 't behoud van) zijn leven.

Victim. (Ter zijde tegen [*to*] Fag). Hoe aandoenlijk — haal (toch) uw zakdoek (voor den dag) [uit].

Tac. Mijnheer! ik vraag u als een man, ja, als een menschlievend man, (terwijl) [toen] een (natuurgenoot) [mede-schepsel] (lag) [*was*] te hijgen in de angsten des [*of*] doods, was dat een (oogenblik) [tijd] (om) aan [*of*] kantoor-uren te denken?

Mr. H. Neen, neen, goede Tactic! zekerlijk niet.

Tactic. (Er) in [2]sprong [1]ik — redde het kind, maar werd [*to get*] (tot op mijn hemd doornat) [nat tot de huid] — gij ziet, dit [meervoud] zijn niet dezelfde kleederen (die) ik [2]gisteren [1]aanhad [*to wear*].

Mr. H. Ik bemerkte (er) (geen) [niet eenig] onderscheid (in) op; maar ik let niet op kleeren — ik moet zeggen, dat ze mij toeschenen [*to look*] dezelfde (te zijn).

Fag. (Ter zijde). (Het zou ook) verduiveld vreemd (zijn) als ze (dat) niet deden — hij heeft ze de laatste zes maanden (elken dag) aangehad. (Welk eene) [Wat] monsterachtige onbeschaamdheid!

Tactic. De (waarheid) is, dat ik in [*at*] den kleedermaker's(winkel) aangeloopen ben [*to stop*, onvolm. verl. tijd] (om) een nieuw pak te (koopen). Ik hoop (dat) ik mij volkomen verantwoord heb (waarom ik zoo laat kom), mijnheer?

Mr. H. O, zekerlijk, zekerlijk! gij zoudt niet anders hebben kunnen handelen.

Tactic. (Nu heb ik) een klein verzoek — (maar) neen, ik schaam mij (er mede voor den dag te komen).

Mr. H. (Zeg maar op), goede Tactic!

Fag. (Ter zijde.) (De) arme (stumperd), hij is te bloo.

Tactic. Nu dan, [3]dit pak [van] kleeren, [2]ziet [1]gij, [4]komt [6]tamelijk onvoorziens [5]op mij(n zak) — ik kon [4]het [2]eigenlijk [1]niet (er van afnemen) [3][*afford*]; (zoudt gij niet zoo goed willen zijn mij een pond of vijf als voorschot te geven) [kondet gij maken het gelegen-komend te verschieten mij omstreeks vijf pond]? Gij ziet, het is louter een toeval geweest [onvolm. verl. tijd] dat [2]mij in geld-ongelegenheid [1]gebracht heeft [*to make*, onv. verl. tijd].

Victim. (Ter zijde.) (Goed zoo, ik laat mij doodschieten) [wel, moge ik worden doodgeschoten], [1]als dit niet [3]alles [2]te boven gaat [4](wat) ik ooit gehoord heb [onvolm. verl. tijd met het voorzetsel *of*].

Mr. H. Nu, ik weet niet; maar, toch, daar uw (geld)gebrek veroorzaakt (is) [werd] door uwe menschlievendheid, weet ik niet hoe (het) u te weigeren. (Steekt zijne hand in (zijnen) zak.) Hier — hier zijn juist vijf sovereins.

Tac. Mijn (goede) [waarde] mijnheer —

Mr. H. Zeg (maar) niets er over — gij kunt (ze) mij (teruggeven) [betalen] op uw gemak. Maar, wat ik zeggen wil, Tactic! laat niemand in mijne kamer komen, (want ik heb het zeer druk) [ik zal zijn zeer bezig]. (Mijnheer Hooker gaat af. Victim staat op, en komt voorwaarts.)

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

[§ **265.**] What right have you *to be* merry? what reason have you *to be* merry (L. 9 en 10)? — What right have you *to be* dismal? what reason have you *to be* morose (L. 9 en 10)? — Something had occurred *to stop* (L. 15). — to raise a fund *to buy* (L. 15). — ... gave orders ... *to keep* Christmas (L. 16). — It had so little business *to be* (L. 19 en 20). — Scrooge was not a man *to be frightened* (L. 21 en 22). — hundreds of figures *to attract* his thoughts (L. 24). — with power *to shape* some picture (L. 24). — in a condition *to take* a chair (L. 25).

De onbepaalde wijs staat hier als attribuut (§ 97, blz. 53) van een zelfst.nw. of van een als zelfst.nw. gebezigd voornaamwoord — een gebruik, dat met dat in het Hollandsch meestal overeenstemt.

Opgave 1. Leer van buiten:

maken,	*to render*	(rèn'-der).
drukkend,	*burdensome*	(beurdn'-sum).
billijk, recht-	*just*	(dzjust).
reden, (matig,	*cause*	(kaoz).
treuren,	*to grieve*	(griev).
slechts, nauwe-	*barely*	(beer'-li).
rollen, [lijks,	*to reel*	(riel).
ongerustmaken,	*to alarm*	(èl-laarm').
voor't oogenblik,	*at present*	(prèz'-ènt).
de eer aan-	*to do the*	
doen,	*honour*	(òn'-ur).
tot geleide strek-	*to attend*	(èt-tènd').
geluk, [ken,	*fortune*	(fòr'-tjun).
ongeluk,	*misfortune*	(mis-fòr'-tjun).
opmerkzaamh.,	*notice*	(noot'-is).
goedkeuring,	*approbation*	(èp-pròb-bee'-).
geboren,	*born*	(bòrn). [sjun).
grondbezitting,	*estate*	(es-teet').
onderwijzer,	*teacher*	(tietsj'-er).
verlof,	*leave*	(liev).
voorstellen,	*to introduce*	(in-tròd-djoes').
spoedig,	*soon*	(soen).
bevrijden,	*to relieve*	(re-liev').

lastig, netelig,	*troublesome*	(trub**l**'-sum).
verlegen, pijn-	*perplexed*	per-plèkst').
toestand, [lijk,	*situation*	(sit-jôe-ee'-sjun)
verlangen,	*desire*	(de-**z**air').
dorp,	*village*	(vil'-le**dzj**).
wederstaan,	*to resist*	(re-**z**ist')
klagen,	*to complain*	(kòm-pleen')
lot,	*lot*	(lòt).
overreden,	*to persuade*	(per-swwee**d**')
Duitscher,	*German*	(dzj**eur**'-mèn)
plan, oogmerk,	*design*	(de-sain').
verkorten,	*to abridge*	(è**b**-bri**dzj**').
godsdienstig,	*religious*	(re-li**dzj**'-us).
vrijheid,	*liberty*	(li**b**'-*er*-ti).
verklaren,	*to declare*	(de-kleer').
bereidwilligh.,	*willingness*	(wwil'-*ing*-nès).
vergeven,	*to forgive*	(fòr-gi**v**').
vroeger,	*past*	(paast).
gedrag,	*conduct*	(kòn'-dukt).
Oostenrijk,	*Austria*	(aos'-tri-a).
voornemen,	*intention*	(in-tèn'-sjun).
blijven,	*to remain*	(re-meen').
onzijdig,	*neutral*	(njoet'-rèl).
voldoening,	*satisfaction*	(sèt-is-fèk'-sjun)
goedkeuren,	*to approve*	(èp-proe**v**').
ten hoogste,	*very much.*	
koning,	*King*	(ki*ng*).
erkennen,	*to recognise*	(rèk'-òg-nai**z**).
titel,	*title*	(taitl).
keizer,	*Emperor*	(èm'-*per*-ur).

Vertaal: 1. Onze meester heeft de macht om ons gelukkig of ongelukkig te maken; om [2]onze dienst licht of drukkend [1]te maken [*to make*]. — 2. Ik heb geen billijke reden om te treuren. — 3. Hij had slechts (den) tijd om naar bed te rollen. — 4. Wel, ik zie niets om ons voor het oogenblik ongerust te maken. — 5. (Mevrouw, Freule, Jufvrouw), zal ik mij de eer (geven) [doen] u tot geleide te strekken? — 6. Hij had het goed geluk, de opmerkzaamheid en de goedkeuring van [*of*] Lord Clive (klai**v**) tot zich te trekken. — 7. Hij heeft het ongeluk, tot [*to*] eene groote [*large*] grondbezitting geboren [te zijn] en een gek te zijn. — 8. Roland [roo'-lèn**d**] gevoelde dat hij [3]de man [2]niet [1]was, om onderwijzer te zijn. — 9. Ik had geen reden om (aan) zijne kunde te twijfelen. — 10. [Geef mij verlof] (Vergun mij) u mijnheer Faulkland [faok'-lèn**d**] voor te stellen. — 11. Zij [2]vond [1]spoedig (een) middel om mij uit [*from*] mijn neteligen en pijnlijken toestand te bevrijden. — 12. Ik (was zeer verlangend) [had een groot — *great* — verlangen] om het dorp te zien. — 13. Gij [enkelvoud] hebt de macht om (weerstand te bieden) [te wederstaan]. — 14. Ik heb geen reden om over [*of*] mijn lot te klagen. — 15. Karel trachtte de Duitschers te overreden, dat hij geen plan had om hunne godsdienstige vrijheden te verkorten. — 16. Hij verklaarde zijne bereidwilligheid om hun vroeger gedrag te vergeven. — 17. Oostenrijk verklaarde zijn [*vrouwelijk*] voornemen om onzijdig te blijven. — 18. Ik had de voldoening, te hooren, dat hij het las en ten hoogste goedkeurde. — 19. De Koning van Pruisen was een der eersten om den titel van [den] Keizer Napoleon [nèp-poo'-li-un] te erkennen.

[§ **266.**] Why *give* it as a reason (Les 13)?

Dezen onvoltooiden volzin hebben wij reeds in § 196 (blz. 116) verklaard. Zoo vinden wij met weglating van het hulpwerkwoord, in den levendigen spreektrant, dikwijls de onverbondene onbepaalde wijs zonder *to*, gelijk wij de onverbondene onbepaalde wijs met *to* in § 264 (blz. 221) gevonden hebben.

Opgave 2. Leer van buiten:

zich herinneren,	*to recollect*	(rèk-òl-lèkt').
zich herinneren,	*to remember*	(re-mèm'-*ber*).
ijver, warmte,	*fervour*	(**feur**'-vur).
loslaten,	*to relinquish*	(re-*ling*'-kwwisj)
zaak	*cause*	(kao**z**).
echtgenoot,	*husband*	(hu**z**'-bèn**d**).
vernemen,	*to learn*	(le**ur**n).
woonplaats,	*residence*	(rèz'-i-dèns).
vijandig,	*hostile*	(hòs'-til).
boosaardig,	*malignant*	(mèl-lig'-nènt).
smet,	*stain*	(steen).
eer,	*honour*	(òn'-ur).
verschuiven,	*to delay*	(de-lee').

Vertaal: 1. „Gij herinnert u den weg?" vroeg de Geest. „Mij hem herinneren!" riep Scrooge met warmte. — 2. „Hoe!" riep ik, „de zaak der [*of*] waarheid loslaten, en hem een echtgenoot laten worden [*to be*]! — 3. Zij [3e persoon enkelv.] mijne woonplaats wenschen te vernemen! (Dat) [Het] kan slechts met [*for*] (een of ander) [eenig] vijandig en boosaardig oogmerk zijn. — 4. Zij (geloof slaan) [gelooven] (aan) zulk eene smet op [*on*] Audley's [ao**d**'-lie**z**] eer! — 5. Maar waarom de waarheid (te) verschuiven? Hij stierf.

[§ **267.**] *To go* before horses in carriages, and *conduct* (L. 16). — He was obliged *to sit* close to it, and *brood* over it (L. 24). — I have but *to swallow* this, and *be* (L. 26). — It is doomed *to wander* . . . and *witness* (L. 27).

In bovenstaande voorbeelden zien wij twee onbepaalde wijzen in elken volzin, onder volkomen gelijke omstandigheden; de eerste is telkens vergezeld van het voorzetsel *to*, de tweede niet.

Wanneer in een en denzelfden volzin twee of meer onbepaalde wijzen op elkander volgen, die, bijaldien ze afzonderlijk stonden, elk afzonderlijk het voorzetsel *to* vóór zich zouden moeten hebben, behoeft voor de tweede en volgende onbepaalde wijzen het voorzetsel *to* niet herhaald te worden.

Opgave 3. Leer van buiten:

te zamen, bijeen,	*together*	(tôe-gèdh'-*er*).
liggen,	*to lie*	(lai).
gering,	*slight*	(slait).
onbeduidend,	*insignificant*	(in-sig-nif'-i-kènt).
onmogelijk,	*impos'sible*	
samentrekken,	*to add*	(èd).
opsommen,	*to count up*	(kòunt-up'').
voorkomen,	*to prevent*	(pre-vènt').
vrede,	*peace*	(pies).
besluiten,	*to resolve*	(re-zòlv').
reis,	*journey*	(dzjeur'-ni).
verder gaan,	*to proceed*	(près-sied').
onaangenaam,	*disagreeable*	(dis-e-gri'-èbl).
manier,	*manner*	(mèn'-ner).
inademen,	*to breathe*	(briedh).
verkrijgen,	*to prevail*	(pre-veel').
wekken,	*to wake*	(wweek).
marskramer,	*pedlar*	(pèd'-ler).
bekend maken,	*to inform*	(in-fòrm').

Vertaal: 1. Wij zullen (§ 256, blz. 204) (den geheelen Kersttijd) [al Kerstmis lang] bijeen zijn, en den genoeglijksten [*merry*] tijd (van) [in al] de wereld hebben. — 2. Zijne macht ligt in dingen, (die) zoo gering en onbeduidend (zijn), dat het onmogelijk is ze samen te trekken en op te sommen. — 3. Alle mogelijke middelen worden gebruikt om onrust te voorkomen en vrede te behouden. — 4. Ik besloot, het overige van mijne reis te [*on*] voet (af te leggen) [te reizen], liever dan op [*in*] zulk eene onaangename manier verder te gaan. — 5. Waag (het) niet, dezelfde lucht in te ademen of (van) hetzelfde licht (gebruik te maken) [te gebruiken] (als ik) [met mij]! — 6. Ik verkreeg van [*on*] hem, den marskramer te wekken en hem bekend te maken [van] wat hij gezien en gehoord had.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak. Éénlettergrepige Oefeningen

over den korten klank der **o** (afgebeeld ò; § 11, blz. 5). De zachte **r** (afgebeeld *r*, zie § 33, blz. 12) geeft aan die ò een gerekten klank, die naar de lange „oo" zweemt (in vele woorden wordt de vocaal „o" door die zachte *r* werkelijk lang, zie *port*, blz. 12).

or	(ò*r*)	of.
for	(fò*r*)	voor; want.
nor	(nò*r*)	noch; ook niet.
dor	(dò*r*)	tor.
orb	(ò*rb*)	hemelbol; oogappel.
corb	(kò*rb*)	kolenmand. [pel.
orc	(ò*rk*)	stormvisch.
scorch	(sk*ò*rtsj)	zengen, schroeien.
torch	(t*ò*rtsj)	toorts.
cord	(kò*rd*)	koord.
chord	(kò*rd*)	snaar.
lord	(lò*rd*)	lord; Heer.
gorge	(g*ò*rdzj)	keel.
George	(dzj*ò*rdzj)	Joris.
cork	(kò*rk*)	kurk.
fork	(fò*rk*)	vork.
stork	(st*ò*rk)	ooievaar. [raal).
shorl	(sj*ò*rl)	schorrel (een mine-
form	(fò*rm*)	vorm; schoolbank.
storm	(st*ò*rm)	storm; stormen.
born	(bò*rn*)	geboren.
corn	(kò*rn*)	koorn; eksteroog.
dorn	(dò*rn*)	rog (visch).
horn	(hò*rn*)	hoorn.
lorn	(lò*rn*)	verloren.
morn	(mò*rn*)	morgen.
scorn	(skò*rn*)	hoon; honen.
thorn	(thò*rn*)	doorn.
corpse	(kò*rps*)	lijk.
corse	(kò*rs*)	lijk.
dorse	(dò*rs*)	draaghemel.
gorse	(gò*rs*)	stekelbrem.
horse	(hò*rs*)	paard.
morse	(mò*rs*)	walrus.
torse	(tò*rs*)	krans.
mort	(mò*rt*)	hallali (dood van
short	(sj*ò*rt)	kort. [het wild).
snort	(snò*rt*)	snorken.
sort	(sò*rt*)	soort.
north	(nò*rth*)	('t)noorden.

(8e Oefen.) F. Lexicographie (blz. 189) van de 28e Les.

implor'ingly, smeekend, van *to implore* (blz. 65, 72). — *to speak* (spiek), spreken; daarvan: *speaker* (blz. 106, 111). — *comfort* (kum'-furt), „confort", troost; vergelijk *comforter* (blz. 74, 79). — *none* (nun), geen, zelfstandig voornaamwoord van het bijvoeglijke *no* (blz. 19). — *region* (riedzj'-un), „région", streek, oord, sfeer. — *Ebenezer* (èb-en-iez'-*er*), Ebenezer. — *to convey* (kòn-vee'), „convoyer", overbrengen. — *minister* (min'-is-*ter*), „ministre", minister, dienaar. — *kind* (kaind), aard, soort; kind (Holl. woord), een wezen van dezelfde soort of aard als de ouders; het bijv. nw. (blz. 105) aardig, vriendelijk. — *to stay* (stee), staan, blijven, vertoeven. — *to linger* (ling'-ger), dralen, talmen, leuteren, vertoeven; van *long*, dus lang blijven; *lingering*, langwijlig. — *an'ywhere*, ergens, uit *any* en *where*. — *to rove* (roov), rondzwalken, ronddolen; verwant met rooven (rooftocht, rondzwalkerij om te rooven). — *limit* (lim'-it), „limite", grens. — *hole* (hool), gat, hol. — *weary* (wwier'-ri), langwijlig, vermoeiend; van *to wear* (blz. 223). — *to lie* (lai), liggen. — *whenever* (wwèn-èv'-*er*), wanneer ooit, altijd als; uit *when* (blz. 66, 72) en *ever* (blz. 57). — *thoughtful* (thaot'-fôel), gedachtevol, nadenkend; uit *thought* (Les 19 en 20) en *full* (§ 153, blz. 78). — *breeches* (britsj'-ez), „braies", broek; in 't Engelsch slechts in het meervoud gebruikelijk. — *to ponder* (pòn'-der), „pon-

dérer", overwégen, als bij pondenzwaarte wegen, peinzen; vergelijk *ponderous* (blz. 223). — *to lift* (lift), tillen, lichten, „lever"; *to lift up'*, oplichten, opslaan. — *to get*, als bedrijvend werkwoord, zie *got* (blz. 190); als onzijdig werkwoord, worden (blz. 113), krijgen, bekomen, geraken, opkomen. — *off*, voorzetsel, van; vergelijk het bijwoord blz. 121, 127. — *slow*, langzaam, verwant met slap; vergelijk *slowly* (L. 21 en 22). — *business-like*, zakenmansachtig. — *manner* (mèn'-ner), manier, „manière". — *humility* (joemil'-it-ti), „humilité", nederigheid, deemoed; vergelijk *humble* (§ 216, blz. 141). — *deference* (dèf'-er-ens), „déférence", eerbied, onderdanigheid. — *to muse* (mjoez), „muser", muizen (vandaar: muizenissen in 't hoofd hebben), peinzen, peinzend aanmerken, meesmuilen. — *rest*, rust; verg. *to rest* (blz. 200). — *peace* (pies), „paix", vrede. — *incessant* (in-sès'-sènt), „incessant", onophoudelijk; vergelijk *to cease* (blz. 200). — *torture* (tòr'-tjur), „torture", foltering, marteling. — *remorse* (re-mòrs'), „remords", wroeging. — *fast* (faast), vast, snel; daarvan: *to fasten* (L. 21 en 22). — *wing* (wwing), wiek, vleugel. — *quantity* (kwwòn'-tit-ti), „quantité", hoeveelheid, menigte, uitgestrektheid. — *ground* (Grònd), grond; *ground*, deelw. van *to grind*, malen, fijnwrijven (blz. 63). — *to set* (sèt), zetten; *to set up' a cry*, schreeuwen, een gil geven, eene keel opzetten. — *to clank*, bedrijvend: doen klinken, rammelen met; onzijdig blz. 200. — *hideously* (hid'-i-us-li), bijwoord van *hideous*, „hideux", afschuwelijk, akelig. — *ward* (wwaord), ook *guard* (Gaard), „garde", wacht, rustbewaarder, nachtwacht, klapperman. — *to justify* (dzjust'-i-fai), „justifier", rechtvaardigen; *just* (blz. 73, 79). — *to indict* (in-dait'), aanklagen, aanbrengen; vergelijk *to indicate* (in'-di-kèt), „indiquer", aanwijzen, aanduiden, aantoonen, waarvan *indicative*. — *nuisance* (njoe'-sens), rustverstoring (van „nuire"). — *captive* (kèp'-tiv), „captif", gevangen. — *to iron* (blz. 33), in ijzers klinken, in ketenen slaan; *to double-iron*, dubbel in ketenen klinken. — *age* (eedzj), „âge", ouderdom, leeftijd, eeuw; daarvan *aged* (blz. 49, 56). — *mortal* (mòr'-tèl), „mortel", sterfelijk; *immortel* (im-mòr'-tèl), „immortel", onsterfelijk. — *eternity* (e-teurn'-it-ti), „éternité", eeuwigheid; vergelijk *eternal* (e-teurn'-el), „éternel", eeuwig. — *susceptible* (sus-sèpt'-ibl), „susceptible", vatbaar. — *to develop* (de-vèl'-òp), „développer", ontwikkelen. — *sphere* (sfier), „sphère", sfeer. — *short* (sjòrt), kort, „court". — *opportunity* (òp-pòr-tjoen'-it-ti), „opportunité", gelegenheid; van *opportune* (òp-pòr-tjoen'), „opportun", gelegen (van pas) komend. — *to misuse* (mis-joez'), „mésuser", misbruiken, niet goed gebruiken, verwaarloozen. — *fault* (faolt), „faute", fout, gebrek; daarvan: *to faulter*, of meer *to falter* (faolt'-er), falen, gebrekkig spreken, stamelen. — *to apply* (èp-plai'), „appliquer", toepassen. — *to wring* (ring), onv. verl. tijd en verl. deelw. *wrung* (blz. 222), wringen (wrong, gewrongen). — *welfare* (wwèl'-feer), welvaren, welvaart, welzijn; van *well* en *to fare*, varen. — *charity* (tsjèr'-rit-ti), „charité", christelijke liefde, liefdadigheid, liefde tot den evennaaste; vergelijk *charitable* (blz. 105, 111). — *to forbear* (fòr-beer'), verdragen (van *to bear*, blz. 223); *forbearance* (fòr-beer'-èns), verdraagzaamheid, lankmoedigheid. — *benevolence* (be-nèv'-òl-lèns), „bénévolence", welwillendheid. — *deal* (diel), deel; *to deal*, deelen, handel drijven; *dealing*, verkeer, handeling. — *drop*, droppel; vergelijk *to drop* (blz. 222). — *to comprehend* (kòm-pre-hènd'), „comprendre", begrijpen, bevatten, omvatten; *comprehensive* (kòm-pre-hèn'-siv), „compréhensif", veelomvattend. — *ocean* (oo'-sjen), „océan", oceaan. — *arm* (aarm), arm. — *cause* (kaoz), „cause", oorzaak. — *to avail* (e-veel'), „valoir", baten; *unavailing*, nietsbatend, vergeefsch. — *grief* (grief), „grief", grief, droefheid, klacht. — *to fling* (fling), onvolm. verl. tijd en verl. deelw. *flung* (flung), slingeren, smijten.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What did the spirit raise?
2. Was the noise, with which the spirit shook its chain?
3. Why did Scrooge hold on tight to his chair?
4. What did the spirit take off?
5. Why did the spirit take it off? [Because it was . . .]
6. What happened, when the spirit took it off?
7. What was the effect (èf-fèkt', *uitwerking*) of this on Scrooge?
8. How did the apparition call Scrooge?
9. What should the spirit of every man do? [It . . .]
10. What did the spectre do, after it had spoken?
11. What reason did the spirit give for its being fettered?
12. In what words did the spirit describe the origin of the chain?
13. When was Scrooge's chain full as long and heavy as Marley's?
14. What kind of a chain was Scrooge's?
15. By what did Scrooge expect to find himself surrounded?
16. Did he really see such a chain? [No . . .]

28e LES.

Er zijn voortreffelijke menschen, die niets buiten den regel, niets luchtig-weg kunnen doen, maar wier aard vordert, dat ze ieder onderwerp, waarmede zij zich bezighouden, bedaard en op hun gemak uitpluizen. Zulke talenten maken ons menigmaal ongeduldig, daar men zelden van hen bekomt wat men op het oogenblik wenscht; doch langs dien weg wordt het hoogste volbracht. (Naar Goethe.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32 en 189.)

»Jacob," he said, imploringly. »Old Jacob Marley, tell
dzjee'-kòb hi sèd im-ploor'-*ing*-li oold dzjee'-kòb maar''-li tèl

me more. Speak comfort to me, Jacob." — »I have none to
mi moor'' spiek kum''-furt tôe mi dzjee'-kòb ai hèv nun'' tôe

give," the Ghost replied. 1 »It comes from other regions,]
Giv dhe Goost re-plaid' it kumz fròm udh''-*er* ri'-dzjunz

Ebenezer Scrooge, and is conveyed 2 by other ministers, to
èb-*en*-i'-*zer* skroedzj ènd iz kòn-veed' bai udh''-*er* min'-is-terz tôe

other kinds of men.] Nor can I tell you what I would.
udh''-*er* kaindz òv mèn nòr kèn ai tèl'' joe wwòt ai wwôed''

3 A very little more,] is all permitted to me. 4 I cannot
e vèr'-ri litl moor'' iz aol'' *per*-mit'-ted tôe mi ai kèn'-nòt

rest, I cannot stay, I cannot linger anywhere.] My spirit
rèst'' ai kèn'-nòt stee'' ai kèn'-nòt li*ng*'-*ger* èn''-i-wwee*r* mai spir'-rit

never walked beyond our countinghouse — mark me! — in
nèv'-*er* wwaokt be-jònd' òur kount'-*ing*-hòus maark'' mi in

life my spirit never roved beyond the narrow limits of our
laif'' mai spir'-rit nèv'-*er* roovd be-jònd' dhe nèr''-roo lim'-its òv òur

5 money-changing hole;] and 6 weary journeys] lie before me!" —
mun''-i-tsjeendzj'-*ing* hool ènd wwier''-ri dzjeur'-niez lai be-foor'' mi

It was a habit with Scrooge, whenever he became thoughtful,
it wwòz *e* hèb''-it wwidh skroedzj wwèn-èv'-*er* hi be-keem' *tha*ot''-fôel

7 to put his hands in his breeches' pockets.] Pondering on
tôe pôet hiz hèndz in hiz britsj''-ez pòk'-*e*ts pòn'-d*er*-*ing* òn

what the Ghost had said, he did so now, but without lifting
wwòt dhe Goost hèd sèd'' hi did soo nòu'' but wwidh-òut' lift'-*ing*

up his eyes, or getting off his knees. — »You must have
up'' hiz aiz'' òr Gèt'-ti*ng* òf hiz niez'' joe must hèv

been very slow about it, Jacob," Scrooge observed, 8 in a
bin vèr'-ri sloo'' *e*-bòut' it dzjee'-kòb skroedzj òb-zeurvd' in *e*

business-like manner, though with humility and deference.] —
biz''-nès-laik mèn'-n*er* dhoo wwidh joe-mil''-it-ti ènd dèf''-*er*-ens

»Slow!" the Ghost repeated. — »Seven years dead," mused
sloo'' dhe Goost re-piet'-ed sèvn jierz dèd'' mjoezd

Scrooge. »And travelling all the time?" — »The whole time,"
skroedzj ènd trèv'-*el*-*ing* aol'' dhe taim dhe hool'' taim

said the Ghost. »No rest, no peace. Incessant torture of
sèd dhe Goost noo rèst'' noo pies'' in-sès''-sènt tòr'-tjur òv

remorse." — »You travel fast?" said Scrooge. — »On the
re-mòrs' joe trèv'-*el* faast'' sèd skroedzj òn dhe

wings of the wind," replied the Ghost. — »You might have
wwi*ngz* òv dhe wwin**d**″ re-plai**d**′ dhe Goost joe mait hèv

got 9 over a great quantity of ground] in seven years," said
Gòt oov′-*er* e Greet″ kwwònt′-it-ti òv Gròun**d**″ in sèvn jie**rz**″ sè**d**

Scrooge. — The Ghost, on hearing this, set up another cry,
skroe**dz**j dhe Goost″ òn hie*r*″-*ing* dhis sèt up″ *en*-udh′-*er* krai″

and 10 clanked its chain so hideously in the dead silence
èn**d** klènkt its tsjeen soo hi**d**″-i-us-li in dhe dè**d** sai′-lèns

of the night, that the Ward would have been justified in
òv dhe nait″ dhèt dhe wwao*rd* wwôe**d** hèv bin dzjust″-i-fai**d** in

indicting it for a nuisance.] — »Oh! captive, bound, and
in-dait″-*ing* it fò*r* e njoe″-sèns oo kèp″-tiv bòun**d**″ èn**d**

double-ironed," cried the phantom, »not to know 11 that
du**b**l″-ai′-*er*n**d** krai**d** dhe fèn′-tum nòt tôe noo″ dhèt

ages of incessant labour by immortal creatures for this earth,
ee**dz**j″-*ez* òv in-sès′-sènt lee″-bu*r* bai im-mò*r*″-tèl kri′-tju*rz* fò*r* dhis **eu***rth*″

must pass into eternity before the good of which it is
must paas in′-tôe *e*-t**eu***r*n″-it-ti b*e*-foo*r*′ dhe Gôe**d**′ òv wwitsj it i**z**

susceptible is all developed.] Not to know 12 that any
sus-sèpt″-i**b**l i**z** aol d*e*-v**è**l″-òpt nòt tôe noo″ dhèt èn″-i

Christian spirit working kindly in its little sphere, whatever
krist′-jèn spir′-rit wwe**u***r*k′-*ing* kain**d**″-li in its litl sfie*r*″ wwòt-èv′-*er*

it may be, will find its mortal life too short, opportunities
it mee bi″ wwil fain**d** its mò*r*′-tèl laif toe sjò*rt*″ òp-pò*r*-tjoen′-it-tie**z**

misused!] Yet such was I! Oh! such was I!" — »But you
mis-joe**zd**″ jèt sutsj wwòz ai″ oo sutsj wwòz ai″ but joe

were always 13 a good man of business,] Jacob," faultered
wwe**u***r* aol′-wwee**z** *e* Gôe**d** mèn òv bi**z**″-nès dzjee′-kò**b** faolt′-*er***d**

Scrooge, who now began to apply this to himself. — »Business!"
skroe**dz**j hoe nòu″ b*e*-Gèn′ tôe èp-plai′ dhis tôe him-sèlf″ bi**z**′-nès

cried the Ghost, wringing its hands again. 14 »Mankind
krai**d** dhe Goost ri*ng*′-*ing* its hèn**dz** *e*-Gèn′ mèn″-kain**d**

was my business. The common welfare was my business:
wwò**z** mai bi**z**′-nès dhe kòm′-mun wwèl″-fee*r* wwò**z** mai bi**z**′-nès

charity, mercy, forbearance, and benevolence, were, all, my
tsjè*r*″-it-ti m**eu***r*″-si fò*r*-bee*r*″-ènz èn**d** b*e*-nè**v**″-òl-lèns wwe**u***r* aol″ mai

business. The dealings of my trade were but a drop of
bi**z**′-nès dhe diel′-*ing***z** òv mai tree**d** wwe**u***r* but *e* drò**p** òv

water in the comprehensive ocean of my business!"] — It held
wwaot′-*er* in dhe kòm-pre-hèn′-siv oo′-sjen òv mai bi**z**′-nès it hèl**d**

up its chain 15 at arm's length,] as if that were the cause
up″ its tsjeen″ èt aa*rmz*″ lè*ngth* è**z** if dhèt″ wwe**u***r* dhe kao**z**″

of all its unavailing grief, and 16 flung it heavily upon the
òv aol″ its un-*e*-veel′-*ing* Grief″ èn**d** flu*ng* it hèv″-i-li up-òn′ dhe

ground again.]
Gròun**d**″ *e*-Gèn′

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

„Jacob!" zeide hij smeekend. „Oude (*) Jacob Marley! zeg mij meer. Spreek mij troost toe, Jacob!" — „Ik heb geen (troost om) te geven," hernam de Geest. „Die [*it*] komt uit andere sfeeren, Ebenezer Scrooge! en wordt door andere dienaren overgebracht aan andere soorten van menschen. Ook kan ik u niet zeggen wat ik (wel) zou willen. (Nog) [een] zeer weinig [meer] is alles (wat) mij vergund (is). (Ik heb nergens rust of duur). [Ik kan niet rusten, ik kan niet blijven, ik kan niet vertoeven ergens. (†).] Mijn geest heeft zich nooit buiten ons kantoor bewogen [*to walk*, in den onvolm. verl. tijd] — (hoor wel wat ik zeg) — (bij mijn) [*in*] leven heeft mijn geest nooit rondgezworven [*to rove*, onvolm. verl. tijd] buiten de enge grenzen van ons geldwissel-hol; en vermoeiende reizen liggen vóór mij! — Het was eene gewoonte van [*with*] Scrooge, altijd als hij nadenkend werd, zijne handen in zijne broekzakken te steken. Peinzende over [*on*] hetgeen de Geest gezegd had [2]deed [1]hij [3]dat [*so*] (ook) [4]nu, maar zonder zijne oogen op te slaan of (uit zijne knielende houding op te staan). — „Gij moet zeer langzaam daarmede [*about it*] geweest zijn, Jacob!" merkte Scrooge aan, op [*in*] eene zakenmansachtige manier, ofschoon met deemoed en eerbied. — „Langzaam!" herhaalde de Geest. — „Zeven jaren dood," meesmuilde Scrooge. „En al (dien) [den] tijd gereisd?" — „(Al dien) [Den ganschen] tijd," zeide de Geest. „Geen rust, geen vrede. Onophoudelijk gemartel van (gewetens)wroeging." — „[2]Reist [1]gij [3]snel?" vroeg Scrooge. — „Op de vleugelen van den wind," hernam de Geest. „Gij hadt een groot (eind verder) kunnen komen in zeven jaren," zeide Scrooge. — [2][*on*] [4]Dit [3]hoorende [5](gaf) [1]de Geest [6](andermaal een) schreeuw, en rammelde (met) zijn ketting zoo akelig in de doodstilte van den nacht, dat de Klapperman gerechtvaardigd zou geweest zijn, als hij hem aangeklaagd had wegens [*for*] [eene] rustverstoring. — „O, gevangen, gebonden, en dubbel in ketenen geklonken," riep het spook, „niet te weten, dat (er) eeuwen van onophoudelijken arbeid door onsterfelijke schepselen voor deze aarde moeten overgaan in (de) eeuwigheid, eer het goede, waarvoor zij vatbaar is, geheel [*all*] is ontwikkeld! Niet te weten, dat (iedere) [eenigerlei] christelijke geest (die) liefderijk [*kindly*] (werkzaam is) in zijne kleine sfeer, wat die ook moge wezen, zijn sterfelijk leven te kort, (de) gelegenheden niet goed gebruikt zal vinden! (En) toch, (zoo) [zulk] ben ik geweest [onv. verl. tijd]! o, (zoo) [zulk] ben ik geweest [onv. verl. tijd]!" — „Maar gij zijt altijd [een] goed [man] (voor de) [van] zaak geweest [onvolm. verl. tijd], Jacob!" stamelde Scrooge, die nu begon dit op zich zelven toe te passen. — „Zaak!" riep de Geest, weder zijne handen wringende. „(Het) menschdom was mijne zaak. Het algemeen welzijn was mijne zaak; menschlievendheid, erbarming, verdraagzaamheid en welwillendheid waren alle mijne zaak. De handelingen van mijn (koopmans)bedrijf waren slechts een droppel [van] water in den veelomvattenden oceaan van mijne zaak!" — Hij hield zijn ketting omhoog [*up*] (zoo hoog als zijn arm reiken kon) [ter-*at*-arms lengte], alsof die de oorzaak ware van al zijn vergeefsche klagen, en smeet hem (toen) (met zijne volle zwaarte) weder op den grond.

(*) Oud wordt in het Hollandsch somwijlen als schertsend of liefkoozend bijvoeglijk naamw. gebruikt, b. v.: oude jongen. In het Engelsch wordt *old* zeer dikwijls zoo gebruikt: *old boy*, *Old England*, *the old country*: het lieve Engeland, het dierbare vaderland.

(†) In dezen volzin hebben de Engelsche woorden den regelmatigen toonval als in versmaat.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**
(Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

[§ **268**.] *as Marley used to look* (L. 21 en 22).
with gladsome looks (L. 7).

A. Even als het tegenwoordig deelwoord (§ 251, blz. 197) wordt ook de onbepaalde wijs een zelfstandig naamwoord. Ofschoon niet zoo talrijk als in het Hollandsch (want in onze taal kunnen alle onbepaalde wijzen, zonder uitzondering, gebezigd worden als zelfstandige naamwoorden van het onzijdig geslacht) is toch ook in het Engelsch het getal groot van zelfstandige naamwoorden, die gelijkluidend zijn met de werkwoorden, welke talrijkheid eenigszins kan blijken uit onderstaande lijst, waarin wij niet anders hebben opgenomen dan woorden, die wij reeds in onzen tekst A. of in de Gesprekken hebben aangetroffen.

act, handelen; handeling, akte.
answer, antwoorden; antwoord.
approach, naderen; nadering.
assign, machtigen; gemachtigde.

boast, grootspreken; grootspraak.
bow, buigen; buiging.
call, roepen; kort bezoek.
cast, werpen; worp.
change, veranderen, wisselen; verandering, wisseling, wisselspecie, kleingeld.
charge, laden, belasten; lading, last.
comfort, troosten; troost.
consent, toestemmen; toestemming.
cry, schreeuwen, krijten; schreeuw, kreet.
cut, snijden; snede.
demand, vragen; vraag.
doubt, twijfelen; twijfel.
dress, kleeden; kleeding.
drink, drinken; drank.
fail, falen; feil.
fall, vallen; val.
flare, flikkeren; geflikker, flikkering.
frown, het voorhoofd fronsen; gefronst voorhoofd.
gaze, aanschouwen; blik.
glow, gloeien; gloed.
growl, brommen; gebrom.
haunt, bezoeken, zich (ergens) ophouden; plaats van oponthoud.
help, helpen; hulp.
hope, hopen; hoop.
keep, bewaren, houden; bewaring.
knock, slaan; slag.
leap, springen; sprong.
look, kijken; blik.
love, beminnen; liefde.
make, maken; maaksel.
pack, pakken; pak.
paint, verven; verf.
pass, voorbijgaan, dóórtrekken; (berg)engte.
pay, betalen; betaling, loon, soldij.
pinch, knijpen; kneep, (een) snuifje (dat, tusschen vinger en duim geknepen, aan den neus wordt gebracht).
play, spelen; spel, komedie.
promise, beloven; belofte.
rain, regenen; regen.
regard, aanzien; blik, achting.
repair, herstellen, verstellen; reparatie.
reply, antwoorden; antwoord.
respect, achten; achting.
return, terugkeeren; terugkeer.
rise, opstaan, opgaan; opgang.
sleep, slapen; slaap.
slide, glijden; glijbaan.
smear, smeren; smeer, vlek.
smile, glimlachen; glimlach, lachje.
speed, spoeden; spoed.
stamp, stampen, stempelen, zegelen; stempel, stempelmerk, zegel.
stand, staan; standpunt, standerd.
support, ondersteunen; ondersteuning, steun.
swoon, bezwijmen; bezwijming, zwijm.
talk, praten; praat.
touch, aanraken; aanraking.
travel, reizen; reis.
trouble, kwellen, verontrusten, lastig vallen; kwelling, onrust, last.
turn, wenden; wending.
visit, bezoeken; bezoek.
wag, kwispelen, heen en weer bewegen; kwikstaart (zeker vogeltje), potsenmaker, spotvogel.
walk, gaan, loopen, wandelen; wandeling.
wash, wasschen; waschgoed, spoeling (voor varkens).
wear, dragen, verslijten; (het) slijten.
will, willen; wil.
wish, wenschen; wensch.
work, werken; werk.

B. De tot hiertoe genoemde woorden waren, zooals wij gezegd hebben, zelfstandige raamwoorden, gemaakt van gelijkluidende werkwoorden. Omgekeerd nu worden ook zelfstandige naamwoorden, zonder eenige verandering in vorm te ondergaan, als werkwoorden gebruikt, gelijk de volgende voorbeelden uit onzen tot hiertoe aangeleerden woordenvoorraad bewijzen:

account, rekening, rekenschap; rekenschap afleggen.
chain, keten; ketenen.
design, oogmerk; beoogen.
dread, vrees; vreezen.
edge, kant, zoom; langs den kant gaan.
end, einde; eindigen.
eye, oog; begluren, opnemen met de oogen.
face, gezicht; het hoofd bieden, tegenover staan, onder de oogen zien.
fancy, verbeelding; zich verbeelden.
fashion, fatsoen; fatsoeneeren.
favour, gunst; begunstigen.
fire, vuur; vuren.
fold, vouw; vouwen.
forge, smidse; smeden.
front, voorzijde; tegenover staan.
glance, blik; kijken.
hand, hand; overhandigen.
head, hoofd; aan het hoofd staan, aanvoeren.
honour, eer; vereeren.
hook, haak; haken.
ice, ijs; ijskoud maken.
influence, invloed; invloed uitoefenen.
labour, arbeid; arbeiden.
light, licht; lichten.
link, schakel; aaneenschakelen.
lock, slot; sluiten.
mark, teeken, merk; merken.
master, meester; overmeesteren.
mention, melding, gewag („mention"); vermelden, („mentionner") gewag maken van ...
mind, meening, gedachte, geheugen; denken om.
motion, beweging, wenk; wenken.
number, getal; tellen.
order, orde, bevel; ordenen, rangschikken, verordenen, bevelen.
part, deel, gedeelte; deelen, scheiden.

pause, pauze; pauzeeren, ophouden.
pen, pen; pennen, schrijven.
people, volk; bevolken.
picture, schilderij; schilderen.
pile, stapel; opstapelen.
place, plaats; plaatsen.
pocket, zak; zakken, in den zak steken.
point, punt; aanpunten, aanduiden, aanwijzen.
post, post; op de post brengen.
profit, nut, voordeel, profijt; nut trekken, voordeel trekken, profiteeren.
quarrel, twist; twisten.
question, vraag; vragen.
reason, rede; redeneeren.
register, register, boek; boeken, in een register opschrijven.
remark, opmerking („remarque"); opmerken („remarquer").
rest, rust; rusten.
salt, zout; zouten.
scale, ladder; met ladders beklimmen.
screw, schroef; schroeven.
season, jaargetijde; voor het jaargetijde geschikt maken, gewennen.
seat, zetel, zitplaats; zetelen, zich nederzetten.
shade, schaduw; beschaduwen.
share, aandeel; deelen.
shoe, schoen, schoeisel, hoef, voetbeslag; van schoeisel voorzien, (paarden) beslaan.
sign, teeken, kenmerk; teekenen, onderteekenen, merken, van een kennelijk teeken voorzien.
silence, stilte, stilzwijgen; tot zwijgenbrengen.
sin, zonde; zondigen.
smoke, rook; rooken.
snow, sneeuw; sneeuwen.
snuff, kaarsensnuitsel; (de kaars) snuiten.
spur, spoor; aansporen.
thunder, donder; donderen.
tower, toren; opstapelen (als tot een toren).
trade, handel; handel drijven.
tune, toon, zangwijs, deuntje; aanheffen.
wall, muur; ommuren, metselen.
want, gebrek, behoefte; behoeven, noodig hebben.
water, water; bewateren, besproeien.
witness, getuige; getuige zijn van...
wonder, wonder, bevreemdend iets; benieuwd zijn, verwonderd zijn.

C. De zelfstandige naamwoorden, die gevormd worden van onbepaalde wijzen door eene, hetzij grootere of kleinere, verandering van het woord in de uitspraak of in de spelling of in beiden, behooren in bovenstaande lijsten niet te huis, doch daarvan zal later een overzicht worden gegeven. Tot zoo lang verzoeken wij den beoefenaar acht te geven op alle woorden van dien aard, welke men mocht ontmoeten. Wij maken tot dat einde opmerkzaam op: *use* en *to use*, *excuse* en *to excuse* (blz. 156), de woorden die op *the* en *th* uitgaan in § 143 (blz. 71), de werkwoorden en zelfst. naamwoorden in § 40 (blz. 14), en eindelijk op de van werkwoorden afgeleide zelfst. naamwoorden in de vierde kolom der Lijst van onregelmatige werkwoorden, die wij tot dusverre in de oplossingen der opgaven gebracht hebben.

Te letten op de Verwijzingen.

Wij verzoeken de beoefenaars dringend, overal waar wij verwijzen naar vroegere plaatsen in onze brieven, toch nooit in gebreke te blijven die plaatsen op te zoeken, aandachtig na te lezen, en er niet eer van te scheiden, dan nadat zoodanige plaats, èn op zich zelve èn in verband met de plaats waar men er naar verwezen werd, volkomen begrepen is. Bevindt men dat men de plaats, waarheen men verwezen is, nog goed onthouden heeft, dan zal men eene aangename zelfvoldoening smaken; bevindt men het tegendeel, dan heeft men meteen het bewijs, dat eene herhaling hoog noodig was; hoe het ook zij, die verwijzingen zorgvuldig na te slaan is een onmisbaar vereischte, en ieder verzuim op dat punt straft zich zelven door de oppervlakkigheid, door de ondegelijkheid, waarmede men aanleeren zal hetgeen later komt.

[§ **269.**] Wij hebben in § 114 (blz. 60) de drie spraakkunstige geslachten, op dezelfde plaats en in § 174 (blz. 100) de daarvoor gebezigde persoonlijke voornaamwoorden, eindelijk in § 217 (blz. 150) de betrekkelijke voornaamwoorden leeren kennen, doch weten tot nu toe nog niet, welke zelfst. naamwoorden mannelijk, welke vrouwelijk, en welke onzijdig zijn; wij weten dus nog niet, voor welke de voornaamwoorden *he*, *his*, *him*, voor welke *she*, *her*, *her*, en voor welke *it*, *its*, *it* gebruikt moeten worden.

A. Wij vinden de mannelijke voornaamwoorden, *he*, *his*, *him* gebezigd ter vertegenwoordiging van de zelfstandige naamwoorden: *clerk* (L. 8), *father* (L. 5), *gentleman* (L. 5, 14), *idiot* (L. 11), *Lord Mayor* (L. 16), *man* (L. 27), *Marley* (L. 2), *nephew* (L. 9 en 10), *Saint Dunstan* (L. 17 en 18), *Scrooge* (L. 2). Al deze zelfst. naamwoorden beteekenen mannen of althans personen van het mannelijk geslacht.

B. Van vrouwen of personen van het vrouwelijk geslacht hebben wij in onzen tekst A. nog geen voorbeelden aangetroffen. Maar dàt zijn de zelfst. naamwoorden, waarvoor men de vrouwelijke voornaamw. *she*, *her*, *her* moet gebruiken.

C. De onzijdige voornaamwoorden *it*, *its*, *it* vinden wij in de plaats gesteld voor de volgende zelfst. naamwoorden;

bandage (L. 27), *bell* (L. 24), *blood* (L. 21 en 22), *cask* (L. 21 en 22), *chain* (L. 25), *Christmas* (L. 11), *coil* (L. 27), *comfort* (L. 28), *darkness* (L. 23), *door* (L. 21 en 22), *earth* (L. 28), *entry* (L. 23), *face* (L. 21 en 22), *fire* (L. 8), *flame* (L. 25), *funeral* (L. 4), *hearse* (L. 23), *key* (L. 21 en 22), *knocker* (L. 19 en 20), *name* (L. 6), *phantom* (L. 25), *phenomenon* (L. 21 en 22), *pile* (L. 19 en 20), *room* (L. 21 en 22), *simile* (L. 3), *snow* (L. 7), *spectre* (L. 26), *sphere* (L. 28), *sympathy* (L. 7), *tile* (L. 24), *time* (L. 12), *toothpick* (L. 26), *tower* (L. 16), *voice* (L. 9 en 10), *water-plug* (L. 16). Van het onzijdig geslacht zijn derhalve alle zelfstandige naamwoorden, die **geen personen** aanduiden.

Buitendien ziet men nog het gebruik van het onzijdig voornaamwoord *it* in § 83 (blz. 42) en § 255 (blz. 203), waarvan wij een aantal voorbeelden hebben in de lessen: 4, 6, 7, 8, 11, 15, 17 en 18, 19 en 20, 24, 25, 26, 27, 28.

D. *ghost* zien wij in Les 25 mannelijk, in Les 26 onzijdig gebruikt; zoo ook is *Evil spirit* in Les 17 en 18 mannelijk, *spirit* in Les 27 en *Christian spirit* in Les 28 onzijdig. Dergelijke afwisselingen in het spraakkunstige geslacht ontstaan als men een ding, hetwelk eigenlijk geen persoonlijkheid heeft en dus geen persoon is, personifieert, dat wil zeggen, als men zich zulk een ding voorstelt als ware het een persoon. Dit punt behoeft thans nog niet uitvoeriger behandeld, hier is deze eenvoudige regel voldoende:

Mannelijke personen zijn mannelijk, vrouwelijke personen zijn vrouwelijk, en al wat geen persoon is is onzijdig.

Opgave 4. Leer van buiten:

rillen,	*to shiver*	(sjiv'-*er*).
wisschen,	*to wipe*	(wwaip).
zweet,	*perspiration*	(p**eur**-spi-ree'-).
voorhoofd,	*brow*	(bròu). [sjun).
binden,	*to bind*,	(baind).
(blz. 213, noot.)	*bound, bound*	(bòund).
geheel,	*entirely*	(*en*-tair'-li).
verdwijnen,	*to vanish*	(vèn'-isj).
spoor,	*vestige*	(vès'-tidzj).
verlichten,	*to light up'*.	
binnen,	*in*	
werkmeid,	*housemaid*	(hòus'-meed).
neef,	*cousin*	(kuzn).
bakker,	*baker*	(beek'-*er*).
keukenmeid,	*cook*	(kôek).
broeder,	*brother*	(brudh'-*er*).
melkman,	*milkman*	(milk'-mèn).
vedelaar, vioolman,	*fiddler*	(fid'-l*er*).
steken,	*to plunge*	(plundzj).
kan,	*pot*	(pòt).
plaats,	*station*	(stee'-sjun).
in het bijzonder,	*individually*	(in-di-vid'-jôe-).
ondergaan,	*to undergo'*.	[èl-li).
verbazend,	*surprising*	(s**eur**-praiz'-*ing*).
verandering,	*transformation*	(trèns-fò*r*-mee'-).
schijnen,	*to shine* (sjain),	[sjun).
	shone, shone	(sjòn).
hut,	*hut*	(hut).
snel,	*swiftly*	(swwift'-li).
(voorwaarts) gaan;		
spoeden,	*to advance*	(èd-vaans').

Vertaal. 1. Scrooge rilde, en wischte (zich) het zweet van [*from*] (het) [zijn] voorhoofd. — 2. Toen het deze woorden gezegd had, nam het spook zijn omwindsel van [*from*] de tafel, en bond het om [*round*] zijn hoofd. — 3. De nacht werd [*to become*] zooals die [*it*] geweest was toen hij (naar) huis ging. — 4. De stad was [§ 189, blz. 108] geheel verdwenen — (geen) [niet een] spoor daarvan was te zien [lijdenden vorm]. — 5. Het was avond, en de straten waren verlicht. — 6. (De) oude Fezziwig (fèz'-i-wwig) legde ²zijne pen ¹neder. — 7. Binnen kwam de werkmeid, met haren neef, den bakker. Binnen kwam de keukenmeid, met haars broeders bijzonderen vriend, den melkman. — 8. De vioolman stak [*to plunge*] zijn heete gezicht in [*into*] eene kan [*of*] porter [poo*rt'-er*]. — 9. Mijnheer en mevrouw Fezziwig namen [hunne] plaats [meervoud], een aan elke [*either*] zijde van de deur, en (de hand gevende aan) [handen schuddende met] ieder [persoon] in het bijzonder als hij of zij (er) uitging, wenschten (zij) hem of haar eene Vroolijke Kerstmis. — 10. Wederom ²zag ¹Scrooge ³zich zelven. — 11. Het was zijne eigene kamer. Maar zij [*it*] had eene verbazende verandering ondergaan. — 12. (Er) ²scheen ¹een licht ³uit [*from*] het raam eener hut, en snel ²spoedden [*to advance*] ¹zij ³(er op aan) [*towards* het].

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den tweeklank „òi", zijnde de klank van het Engelsche letterteeken **oi** en **oy**.

(Deze oefening komt in den volgenden brief.)

(8e Oef.) F. Lexicographie (blz. 189) der 29e Les.

to roll (rool), rollen. — *most* (moost), meest; overtreffende trap van *much* (blz. 74) en van *many* (blz. 41, 45); vergelijkende trap *more* (blz. 49, 55). — *crowd* (kròud), menigte, schare. — *being*, wezen, schepsel. — *to bless* (blès), zegenen; onv. verl. tijd en verl. deelw. *blessed* of *blest* (beiden uitgesproken: blèst); het bijvoeglijk nw. *blessed* (blès'-ed), welgelukzalig, geheiligd. — *star* (staar), ster, star. — *to lead* (lied),

led (lèd), *led*, leiden, voorgaan. — *wise* (wwaiz), wijs. — *abode* (*e*-bood'), plaats van oponthoud, verblijf. — *home* (blz. 156), huisdak, woning. — *to dismay* (dis-mee'), met angst vervullen. — *rate* (reet), wijze, mate, voege. — *to quake* (kwweek), sidderen, beven. — *to exceed* (èk-sied'), „excéder", te boven gaan, overtreffen; *exceeding*, *exceedingly*, uitermate, in de hoogste mate, geweldig. — *near* (nie*r*), nabij; *nearly*, bijna. — *flower* (flòu'-*er*), „fleur", bloem; *flowery* (flòu'-*er*-i), „fleuri", bloemrijk, beeldsprakig, wijdloopig, lang van stof. — *to pray* (pree), „prier", bidden, verzoeken (in plaats van *I pray* zegt men zeer dikwijls slechts *Pray*, wanneer we in 't Hollandsch asjeblieft zeggen). — *shape*, gedaante (verwant met scheppen en geschapen); gelijkluidend met het werkwoord in Les 24). — *to sit*, *sat*, *sat*, zitten; vergelijk Les 24 en blz. 73, 78. — *beside* (*be*-said'), bezijden, naast; vergelijk *besides* (blz. 130, 136). — *idea* (ai-di'-a), „idée", idee, gedachte. — *to shiver* (sjiv'-*er*), rillen, sidderen, beven. — *to wipe* (wwaip), afvegen, afwisschen. — *perspiration* (peur-spi-ree'-sjun), „perspiration", uitwaseming, zweet. — *brow* (bròu), voorhoofd (verwant met wenkbrauw). — *penance* (pèn'-èns), straf, pijniging, boete; zelfde beteekenis als *penitence* (pèn'-i-tèns), „pénitence". — *chance* (tsjaans), „chance", kans. — *to hope* (hoop), hopen; *hope*, hoop. — *to procure* (pròk-kjoer'), „procurer", verschaffen; *of my procuring* = *procured by me* = *which I have procured*. — De *subjective* van het voornaamwoord *you* wordt bij het vlug spreken zeer dikwijls „je" uitgesproken, en in den ouden vorm ook wel *ye* geschreven. Door misbruik gaat die uitspraak en schrijfwijze over op den *objective*; vandaar *thank ye* of nog korter *thank'ee* (*th*ènk'-i), voor *I thank you* (welk eene treffende overeenkomst heeft dit *thank'ee* met het Hollandsche dankie voor ik dank u). — *countenance* (kòunt'-*e*-nèns), „contenance", zelfbeheersching, de uitdrukking daarvan op het gelaat, gezicht. — *almost* (aol'-moost), bijna. — *to visit* (viz'-it), „visiter", bezoeken; *visit*, „visite", bezoek; *visitor* (viz'-i-tur), „visiteur", bezoeker. — *to shun* (sjun), schuwen, vlieden, mijden. — *to tread* (trèd), treden; betreden; vergelijk *treadmill* (blz. 129, 136). — *to toll* (tool), luiden, slaan. — *hint* (hint), wenk; *to hint*, een wenk geven, opperen. — *stroke* (strook), slag; vergelijk *to strike*, *struck* (blz. 57, 63, 137). — *to vibrate* (vai'-breet), „vibrer", trillen, weergalmen; vergelijk *vibration* (blz. 137, 142). — *sake* (seek), zaak; *for my sake*, om mijnentwil; *for God's sake*, om Godswil. — *to pass* (blz. 138, 142, L. 25), gebeuren, voorvallen, plaats hebben. — *between* (be-twwien'), tusschen; uit het woordlidje *be* en *twain* (twween), tweeën. — *to bind* (baind), *bound*, *bound* (blz. 105, 110), binden, bond, gebonden. — *before*, alvorens, te voren, vroeger, bijwoord, gelijkluidend met het voorzetsel (blz. 137, 141) en het voegwoord (blz. 49, 55). — *smart* (Les 26), scherp. — *to bring* (blz. 49, 55), *brought* (braot), *brought*, brengen, bracht, gebracht. — *to venture* (vènt'-jur), durven, wagen. — *to find* (blz. 97, 103), *found* (fòund), *found*, vinden, vond, gevonden. — *supernatural* (sjoep'-*er*-nee''-tjur-rel), „surnaturel", bovennatuurlijk; van *nature* (blz. 74, 79). — *to confront* (kòn-frònt'), „confronter", tegenover stellen, tegenover staan. — *to erect* (*e*-rèkt'), „ériger", oprichten; *erect*, recht-op, kaarsrecht; *erection* (*e*-rèk'-sjun), „érection", oprichting. — *attitude* (èt'-ti-tjoed), „attitude", houding.

Opgave 5. Schrijf op in de lijst der onregelmatige werkwoorden:

wring, *wrung*. — *wear*, *wore*, *weary*. — *bear*, *borne*. — *speak*, *spoke*. — *set*. — *work*, *wrought*. — *flung*.

(9e Oefen.)

G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. From whence (wwèns) does comfort come?
2. By and to whom is comfort conveyed?
3. What was all that the Ghost was permitted to tell Scrooge?
4. In what words did the Ghost express its restlessness?
5. How did Marley's Ghost call the counting-house? [A...]
6. What was still lying before the Ghost?
7. What was a habit with Scrooge, when he became thoughtful?
8. In what manner did Scrooge address the Ghost?
9. How far might the Ghost have travelled in seven years?
10. What noise made the Ghost at the same time that it cried? [It...]
11. What did Scrooge not know?
12. What more did he not know?
13. What had Marley always been?
14. What did Marley's Ghost declare (*de*-kleer', *verklaren*) to have been its business?
15. How far did the Ghost hold up its chain?
16. What did the Ghost do with the chain then? [It...]

(10e Oefen.)

H. Gesprekken.

(Vervolg van 't kluchtspel: *My Fellow Clerk.*)

bravo (bree'-woo), bravo!

beauty (bjoe'-ti), schoonheid.
beautiful (bjoe'-ti-fôel), schoon, mooi.
to lend (lènd), *lent* (lènt), *lent*, leenen.
I have lent a book, ik heb een boek te leen gegeven; *a book* is voorwerp van *lent*.
I have a book lent, ik heb een boek te leen gekregen, *a book* is voorwerp van *have*, en *lent* is attribuut van *book*.

Vic. Bravo, Tactic! — beautiful! — Why, you have money lent for coming too late.

aye (ee'-i), ei, of (zie blz. 174), ja als tegenstelling; het gewone ja wordt door *yes* uitgedrukt.
fun (fun), klucht.

Tac. Aye, aye, you never saw that sort of fun before.

Harry (hèr'-ri), gemeenzame vorm voor *Henry* (hèn'-ri), Hendrik. *Old Harry* even als *Old Nick* (nik), schertsende benaming voor den Duivel; „*by the Lord Harry*" roept den duivel tot getuige aan, op gelijke wijze als God aangeroepen wordt in „*by the Lord*", „*by God*".

Vic. No, by the Lord Harry!

mere (mier), *merely* (mier'-li), slechts.
scrape, ongelegenheid, verknijping.
to show (sjoo), toonen, laten zien.
specimen (spès'-i-mèn), staaltje.
to practice (prèk'-tis), in praktijk brengen.
to require (re-kwwair'), vereischen.
superior (sjoe-pier'-i-ur), grooter, meer dan alledaagsch.
genius (dzjien'-i-us), geest, genie, talent.
principle (prin'-sipl), beginsel;
upon principle, stelselmatig.
scientifically (sai-en-tif'-i-kèl-li), wetenschappelijk.
brilliant (bril'-jènt), schitterend, levendig, vruchtbaar.
ready, vlug, ree.
flow (floo), vloed.
eloquence (èl'-ò-kwwèns), welsprekendheid.
to prepossess (pri-pò-zès'), innemen.
ease (iez), gemakkelijkheid, losheid, ongedwongenheid.
address (èd-drès'), omgang.
to lie, liegen; *lie*, leugen; *liar* (lai'-er), leugenaar.
to tell, vertellen, zeggen, spreken; *teller*, verteller, zegger, spreker; *teller of truth*, waarheidspreker, iemand die de waarheid zegt.
log (lòg), blok, stuk hout, prul.

Tac. You see, my dear Victim, there are two sorts of excuses — one merely helps you out of a scrape, the other puts you in a better situation than if said scrape had never happened. I showed you a specimen of the last just now — the first I practise every hour. Any one can tell a lie, but it requires a superior genius to lie upon principle — scientifically. It requires quick and brilliant imagination — a ready flow of eloquence — a prepossessing ease of address. A great liar must be a great man, to which the teller of truth is a mere log.

how are you, even als *how do you do*, hoe vaart gij, hoe gevoelt gij u, hoe maakt gij het?
lark (laark), leeuwerik; lol, klucht.

Vic. Well; but how are you, Tactic? How did you get home last night? What a lark that was.

prime (praim), prima, bovenst.
spree (spri), klucht, lol.

Tac. Oh, a prime spree!
Vic. But do you remember that? (*Winking.*)
Tac. Oh, what, about him? (*Winking.*)
Vic. No, about her? (*Winking.*)
to be sure, zeer zeker; nu, òf ik.
joke (dzjook), pret, lol.

Tac. To be sure, that was the best part of the joke. — Then, the cab!

song (sòng), liedje.

Vic. And the song!

altogether (aol-tôe-gèdh'-er), alles te zamen, alles in alles.
glorious (Gloo'-ri-us), heerlijk.
adventure (èd-vèn'-tjur), avontuur.
've verkort voor *have; I've* (aiv).

Tac. And the policeman! Altogether it was the most glorious adventure I ever had in all my life, and I've seen a thing or two. (*Winks.*)

Vic. So have I. I think I have been out with you every night, except last Wednesday.

to wit (wwit), te weten, namelijk.
vide (vai'-di), zie (Latijnsch woord).
Times (taimz), Tijden (het voornaamste dagblad van Engeland).
et cetera of *et caetera* (èt-sèt'-e-ra), en zoo voorts (Latijn).

Tac. (*Aside.*) **To wit, the saloop and chimney-sweeper night — vide „Times", „Morning Herald", et cetera, et cetera.**

hard up', slecht bij kas.
to pay, *paid* (peed), *paid*, betalen.
to settle (sètl), afrekenen.
to press (près), dringen.

Vic. But, I say, I am rather hard up. You know I paid last night — we were to settle this morning. I would not press if I had not seen the five sovereigns.

willing (wwil'-ing), gewillig, bereid.

Tac. Oh! I am quite willing.

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Den tekst overschrijven en lezen volgens blz. 176.

Taalkundige opgaven.

§ 265—267 (blz. 229—231), Opg. 1—3.
§ 269 (blz. 237), Opgave 4.
blz. 239, Opgave 5.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

15e BRIEF.

(LES 29 EN 30.)

29e LES.

Der Geist, der will, hat Wunderkraft,
Drum nicht verzagt und nicht erschlafft,
Laboremus! wollen wir sprechen.
(L. SEEGER.)

De geest, die wil, heeft wonderkracht,
Dus met vernieuwden moed getracht!
Laat onze leus zijn: *werken!*
(S. D. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 238 en 239.)

1 »At this time of the rolling year,"] the spectre said,
èt dhis″ taim òv dhe rool′-*ing* jie*r* dhe spèk′-*ter* sè**d**

»I suffer most. Why did I walk through crowds of fellow-
ai suf′-*fer* moost″ wwai di**d** ai wwaok *th*roe kròu**dz** òv fèl″-ò-

beings with my eyes turned down, and never raise them to
bi′-*ing***z** wwidh mai ai**z** te**ur***n***d** dòun″ èn**d** nè**v**′-*er* ree**z**″ dhèm tôe

2 that blessed Star which led the Wise Men to a poor abode?]
dhèt blès′-*e***d** staa*r*″ wwitsj lè**d** dhe wwai**z**″ mèn tôe *e* poe*r* *e*-boo**d**″

Were there no 3 poor homes] to which its light would have
wwe**ur** dhee*r* noo poe*r* hoom**z**″ tôe wwitsj its lait wwô**ed** hè**v**

conducted me!" — 4 Scrooge was very much dismayed to hear
kòn-dukt′-*e***d** mi skroe**dz**j wwò**z** **v**èr′-ri mutsj di**z**-mee**d**″ tôe hie*r*

the spectre going on at this rate, and began to quake ex-
dhe spèk′-*ter* Goo′-*ing* òn″ èt dhis reet″ èn**d** be-gèn′ tôe kwweek èk-

ceedingly.] — »Hear me!" cried the Ghost. »My 5 time is
sie**d**′-*ing*-li hie*r*″ mi krai**d** dhe Goost mai taim i**z**

nearly gone."] — »I will," said Scrooge. »But don't be hard
nie*r*′-li gòn″ ai wwil″ sè**d** skroe**dz**j but doont bi haa*r***d**″

upon me! Don't be flowery, Jacob! Pray!" — »How it is that
up-òn′ mi doont bi flòu″-*er*-i dzjee′-kò**b** pree″ hòu it i**z** dhèt

I appear before you in a shape that you can see, I may not
ai èp-pie*r*′ be-foo*r*′ joe in *e* sjeep dhèt joe kèn si″ ai mee nòt

tell. I have sat invisible beside you 6 many and many a day."]
tèl″ ai hè**v** sèt in-**v**iz″-i**b**l be-sai**d**′ joe mèn′-i èn**d** mèn′-i *e* dee

— It was not an agreeable idea. Scrooge shivered, and wiped
it wwò**z** nòt *en* *e*-Gri″-è**b**l ai-di′-a skroe**dz**j sjiv″-*er***d** èn**d** wwaipt

the perspiration from his brow. — »That is no light part of
dhe pe*ur*-spi-ree′-sjun fròm hi**z** bròu″ dhèt i**z** noo lait″ paa*r*t ò**v**

my penance," pursued the Ghost. »I am here to-night to
mai pèn″-èns pu*r*-sjoe**d**′ dhe Goost ai èm hie*r* tôe-nait′ tôe

warn you, that you have yet a chance and hope of escaping
wwao*r*n″ joe dhèt joe hè**v** jèt *e* tsjaans èn**d** hoop ò**v** ès-keep″-*ing*

my fate. A chance and hope of my procuring, Ebenezer." —
mai feet″ *e* tsjaans èn**d** hoop ò**v** mai″ pròk-kjoe*r*′-*ing* è**b**-*e*n-i′-*zer*

»You were always a good friend to me," said Scrooge.
joe wwe**ur** aol″-wwee**z** *e* gô**e**d frèn**d**″ tôe mi sè**d** skroe**dz**j

»Thank'ee!" — »You will be haunted," resumed the Ghost,
*th*ènk″-i joe wwil bi haant″-*e***d** re-sjoem**d**′ dhe Goost

7 »by Three Spirits."] — Scrooge's countenance fell 8 almost
bai *th*ri spir″-rits skroe**dzj**′-*e*-**z** kòunt′-*e*-nèns fèl aol′-moost

as low as the Ghost's had done.] — »Is that the chance and
è**z** loo″ è**z** dh*e* Goosts″ hè**d** dun i**z** dhèt″ dh*e* tsjaans è**nd**

hope you mentioned, Jacob?" he demanded, 9 in a faultering
hoop joe mèn′-sjun**d** dzjee′-kò**b** hi d*e*-maan**d**′-*ed* in *e* faolt′-*er*-*ing*

voice.] — »It is." — »I — I think I'd rather not," said Scrooge. —
vòis it i**z**″ ai ai *th*ink ai**d** raadh′-*er* nòt″ sè**d** skroe**dzj**

»Without their visits," said the Ghost, »you cannot hope to
wwidh-òut″ dhee*r* vi**z**′-its sè**d** dh*e* Goost joe kèn″-nòt hoop′ tôe

shun the path I tread. Expect the first 10 to-morrow, when
sjun dh*e* paa*th* ai″ trè**d** èks-pèkt′ dh*e* f**eu**r*s*t″ tôe-mòr″-roo wwèn

the bell tolls one."] — »Couldn't I 11 take 'em all at once,
dh*e* bèl too**lz** wwun″ kôe**d**′-*ent* ai teek *em* aol èt wwuns″

and have it over,] Jacob?" hinted Scrooge. — »Expect 12 the
è**nd** hè**v** it oo**v**′-*er* dzjee′-kò**b** hint′-*ed* skroe**dzj** èks-pèkt′ dh*e*

second on the next night at the same hour. The third upon
sèk″-un**d** òn dh*e* nèkst″ nait èt dh*e* seem″ òu*r* dh*e* *th***eu***r***d**′ up-òn′

the next night when the last stroke of twelve has ceased
dh*e* nèkst″ nait wwèn dh*e* laast″ strook òv twwèl**v**″ hè**z** siest

to vibrate.] Look to see me no more: and look that, 13 for
tôe **v**ai′-breet lôek tôe si″ mi noo moo*r*″ è**nd** lôek″ dhèt fò*r*

your own sake,] you remember what has passed between us!"
joe*r* oon″ seek joe r*e*-mèm′-b*er* wwòt hè**z** paast″ b*e*-twwien′ us

— When it had said these words, 14 the spectre took its
wwèn it hè**d** sè**d**″ dhie**z** ww**eu***r***dz** dh*e* spèkt′-*er* tôek its

wrapper from the table, and bound it round its head, as
rèp″-p*er* fròm dh*e* tee**bl**″ è**nd** bòun**d** it ròun**d** its hè**d**″ è**z**

before.] Scrooge knew this, 15 by the smart sound its teeth
b*e*-foo*r*′ skroe**dzj** njoe″ dhis bai dh*e* smaa*r*t sòun**d** its tie*th*″

made, when the jaws were brought together by the bandage.]
mee**d** wwèn dh*e* dzjao**z** ww**eu***r* braot tôe-gèdh″-*er* bai dh*e* bènd′-*edzj*

He ventured to raise his eyes again, and found 16 his super-
hi vèn′-tju*r***d** tôe ree**z** hi**z** ai**z**″ *e*-gèn′ è**nd** fòun**d** hi**z** sjoep-*er*-

natural visitor confronting him in an erect attitude, with
nee′-tjur-rèl vi**z**″-it-u*r* kòn-frònt′-*ing* him in *en* *e*-rèkt″ èt′-ti-tjoe**d** wwidh

its chain wound over and about its arm.]
its tsjeen wwòun**d** oo**v**′-*er* è**nd** *e*-bòut′ its aa*r*m″

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

„Om [*at*] dezen tijd van het (daarheen) rollende jaar," zeide het spook, „lijd ik het meest. Waarom (heb ik) mijnen weg vervolgd [*did I walk*] door scharen van medemenschen met mijne oogen nedergeslagen en (zonder ze ooit) op te slaan naar die geheiligde Ster, die de Wijzen (*) voorging naar een armoedig verblijf? Waren er geen arme woningen, naar welke haar licht mij zou geleid hebben? — Scrooge werd zeer erg [*much*] met angst vervuld, toen hij het spook op die wijze hoorde voortgaan, en begon geweldig te beven. — „Hoor mij (aan)!" riep de Geest. „Mijn tijd is bijna (om) [ge-

(*) *Wise Men* (Mattheüs 2), hier beschouwd als personen-naam (blz. 22, § 64).

gaan]!" — „Ik wil (u aanhooren)," zeide Scrooge. „Maar wees niet te hard tegen [*upon*] mij! Wees niet lang van stof, Jacob! Asjeblieft!" — „Hoe het (komt) [is] dat ik [voor] u verschijn in eene gedaante, die gij zien kunt, mag ik niet vertellen. Ik heb onzichtbaar bezijden u gezeten menigen en menigen [een] dag." — Het was geen aangename gedachte. Scrooge huiverde en wischte het zweet van zijn voorhoofd af. — „Dat is geen licht gedeelte van mijne boete," vervolgde de Geest. „Ik ben heden nacht hier om u te waarschuwen, dat gij nog [eene] kans en hoop hebt om mijn lot te ontgaan. Eene kans en (eene) hoop (die *ik* u verschaft heb), Ebenezer!" — „Gij zijt altijd een goed vriend voor [*to*] mij geweest [onv. verl. tijd]," zeide Scrooge. „Dankje." — „Gij zult bezocht worden," hernam de Geest, „door drie Geesten." — Scrooge's gezicht (werd) [viel] bijna zoo (lang) [laag] als (dat) van den Geest gedaan had. — „Is dat de kans en (de) hoop, (die gij bedoeld hebt) [gij vermelddet], Jacob?" vroeg hij (met) [in] eene stamelende stem. — „(Ja) [Het is]." — „(Mij — mij dunkt) [Ik — ik denk] ik zou liever niet," zeide Scrooge. — „Zonder hunne bezoeken," zeide de Geest, „kunt gij niet hopen het pad te (zullen vermijden), (dat) ik betreed. Verwacht den eersten morgen, als de klok één slaat." — „(Zou) ik hen niet allen te gelijk (kunnen) nemen en hebben het (zoodoende ineens achter den rug), Jacob?" opperde Scrooge. — „Verwacht den tweeden [op] den naast (volgenden) nacht op [*at*] hetzelfde uur. Den derden [op] den naast (volgenden) nacht als de laatste slag van twaalven heeft opgehouden te trillen. Kijk [3]niet meer (uit, om) [2]mij [1]te zien; en zie toe [toezien = *to look*] dat [2]gij [1]om uws zelfs wil [3]onthoudt [*to remember*] wat (er) tusschen ons heeft plaats gehad!" Toen [5]het spook [4]deze woorden [3]gezegd [2]had, [6]nam [1]het [7]zijn omwindsel van de tafel, en bond het om [*round*] zijn hoofd, als bevorens. Scrooge (begreep) [wist] dit door het krassende [*smart*] geluid, (dat) zijne tanden maakten toen de kaken (weder) (tot elkander) [te zamen] gebracht werden door het verband [*bandage*]. Hij waagde (het) zijne oogen weder op te slaan en (zag) [vond] zijn bovennatuurlijken bezoeker (voor zich staan) in eene kaarsrechte houding, met zijne keten over en om zijnen arm gewonden.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**

Oplossingen (Zie blz. 18, 75.) der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1. van § 265 (blz. 230):

1. Our master has the power to render us happy or unhappy; to make our service light or burdensome. — 2. I have no just cause to grieve. — 3. He had barely time to reel to bed. — 4. Well, I see nothing to alarm us at present. — 5. Madam, shall I do myself the honour to attend you? — 6. He had the good fortune to attract the notice and approbation of Lord Clive. — 7. He has the misfortune to be born to a large estate, and to be a fool. — 8. Roland felt that he was not the man to be a teacher. — 9. I had no reason to doubt his knowledge. — 10. Give me leave to introduce Mr. Faulkland to you. — 11. She soon found means to relieve me from my troublesome and perplexed situation. — 12. I had a great desire to see the village. — 13. Thou hast the power to resist. — 14. I have no reason to complain of my lot. — 15. Charles endeavoured to persuade the Germans that he had no design to abridge their religious liberties. — 16. He declared his willingness to forgive their past conduct. — 17. Austria declared her intention to remain neutral. — 18. I had the satisfaction to hear that he read and approved it very much. — 19. The King of Prussia was one of the first to recognise the title of the Emperor Napoleon.

Opgave 2 van § 266 (blz. 230):

1. „You recollect the way?" inquired the Spirit. „Remember it!" cried Scrooge with fervour. — 2. „How!" cried I, „relinquish the cause of truth, and let him be a husband?" — 3. She wish to learn my residence! It can be but for some hostile and malignant purpose. — 4. She believe such a stain on Audley's honour! — 5. But why delay the truth? He died.

Opgave 3 van § 267 (blz. 231):

1. We are to be together all the Christmas long, and have the merriest time in all the world. — 2. His power lies in things so slight and insignificant that it is impossible to add and count them up. — 3. All possible means are used to prevent trouble and preserve peace. — 4. I resolved to travel the rest of my journey on foot, rather than proceed in such a disagreeable manner. — 5. Don't dare to breathe the same air, or use the same light with me! — 6. I prevailed on him to wake the pedlar, and inform him of what he had seen and heard.

Opgave 4 van § 269 (blz. 238):

1. Scrooge shivered, and wiped the perspiration from his brow. — 2. When it had said these words, the spectre took

its wrapper from the table, and bound it round its head. — 3. The night became as it had been when he walked home. — 4. The city had entirely vanished. Not a vestige of it was to be seen. — 5. It was evening, and the streets were lighted up. — 6. Old Fezziwig laid down his pen. — 7. In came the housemaid, with her cousin, the baker. In came the cook, with her brother's particular friend, the milkman. — 8. The fiddler plunged his hot face into a pot of porter. — 9. Mr. and Mrs. Fezziwig took their stations, one on either side the door, and shaking hands with every person individually as he or she went out, wished him or her a Merry Christmas. — 10. Again Scrooge saw himself. He was older now. — 11. It was his own room. But it had undergone a surprising transformation. — 12. A light shone from the window of a hut, and swiftly they advanced towards it.

Opgave 5, blz. 239 (vergelijk § 155, blz. 86; opg. 4, blz. 132; opg. 5, blz. 149; opg. 7, blz. 180; opg. 5, blz. 195; opg. 8, blz. 212; opg. 8, blz. 228).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
bear		borne	
	flung		
	set		
speak	spoke		
wear	wore		weary
work		wrought	
wring	wrung		

(6e Oefen.)

D. Spraakkunst.

[§ **270**.] Even als wij bij den veranderden vorm van hoofdstuk F., Lexicographie, den beoefenaars gelegenheid gegeven hebben en nog geven, om voldoening te smaken over de volledigheid der door hen aangelegde Woordenlijst, willen wij hen thans ook in staat stellen, om voor de Spraakkunst nut te trekken van de Lijst der onregelmatige werkwoorden, die overeenkomstig onze aanduiding door hen aangelegd is. Wij zullen de tot dusverre voorgekomene onregelmatige werkwoorden in klassen rangschikken, en de voor den beoefenaar nieuwe werkwoorden toevoegen aan elke klasse, waartoe ze behooren. Wij verzoeken den beoefenaars, aan deze nieuwe rangschikking der onregelmatige werkwoorden hunne geheele oplettendheid te schenken, maar tevens te blijven voortgaan met het bijhouden van de door hen zelven aangelegde Lijst. Die Lijst heeft in hare alphabetische orde hare waarde met en benevens de nu volgende paragrafen der Spraakkunst; en die waarde zal door de telkens in de Lijst op te teekenen nieuwe woorden aanhoudend worden verhoogd.

Eerste klasse. Eerste groep. Uit de groep der onregelmatige werkwoorden, die wij Eerste groep noemen, hebben wij tot dusverre de volgende vormen aangetroffen:

Onbep. wijs *bear*: verl. deelw. *borne*. — Onbep. wijs *choose*; onv. verl. tijd *chose*. — Verl. dw. *forgotten*. — Onv. verl. tijd *froze*; verl. dw. *frozen*; afleiding *frost*. — Onv. verl. tijd *get*; verl. dw. *got*. — Afleiding *heavy*. — Onbepaalde wijs *help*. — Afl. *share*. — Onbep. wijs *speak*; onvolm. verl. tijd *spoke*. — Onbep. wijs *tread*. — Onbep. wijs *wear*; onv. verl. tijd *wore*; Afl. *weary*.

Deze werkwoorden komen hierin overeen, dat de vocaal, die in hunne Onbepaalde wijs verschillend is, bij allen in den onvolm. verl. tijd en in het verleden deelwoord in o verandert, welke o bij sommigen lang (oo), bij sommigen kort (ò) uitgesproken wordt.

☞ De eerste kolom links bevat altijd de onbep. wijs, de tweede kolom den onvolm. verl. tijd, de derde het verl. deelw., en de vierde de afleidingen.

A. De tot deze eerste groep behoorende werkwoorden met lange „oo" zijn:

bear (beer), dragen	*bore* (boor)	*borne* (boorn)	*bier* (bier), baar; *burden* (**beur**dn), vracht, last, *barrow* (bèr'-roo), kruiwagen.
[wereld brengen		[boorn)	[te.
bear (beer), baren, ter	*bore* (boor)	*born* (bòrn; bijna:	*birth* (**beur**th), geboor-
break (breek), breken	*broke* (brook)	*broken* (brookn)	*breach* (brietsj), breuk; Fransch: „brèche".
swear (swweer), zweren	*swore* (swwoor)	*sworn* (swwoorn)	
tear (teer), scheuren	*tore* (toor)	*torn* (toorn)	[wijlig, moede.
wear (wweer), dragen	*wore* (wwoor)	*worn* (wwoorn)	*weary* (wwier'-ri), lang-
freeze (frie**z**), vriezen	*froze* (froo**z**)	*frozen* (froo**z**n)	*frost* (fròst), vorst.
heave (hie**v**), heffen	*heaved* (hie**v**d), *hove* (hoov) [(sjoor)	*heaved*, *hove*, *hoven* (hoovn)	*heavy* (hèv'-i), zwaar.
shear (sjier), scheren	*sheared* (sjier**d**), *shore*	*sheared*, *shorn* (sjoorn	*share* (sjeer), aandeel.
speak (spiek), spreken	*spoke* (spook)	*spoken* (spookn)	*speech* (spietsj), rede.
steal (stiel), stelen	*stole* (stool)	*stolen* (stooln)	*stealth* (stèl*th*), geniep.

weave (wwiev), weven	*wove* (wwoov), *weaved* (wwievd)	*woven* (wwoovn)	*weft* (wwèft), *woof* (wwoef), inslag (bij het weven).
help (hèlp), helpen	*helped* (hèlpt), *holp* [(hoolp)	*helped*, *holpen* [(hoolpn)	
choose (tsjoez), kiezen	*chose* (tsjooz)	*chosen* (tsjoozn)	*choise* (tsjòis), keus.

to bear, baren, was eertijds hetzelfde woord (drachtig zijn) als *to bear*, dragen (vandaar in 't Holl. nog, onder 't hart „dragen", „voldragen", „onvoldragen"); tegenwoordig is het verleden deelwoord der beide werkwoorden in uitspraak en spelling verschillend. *to bear*, dragen, torschen, tillen, beuren, sluit de beteekenis in zich van „een last dragen", dus figuurlijk ook van „verdragen", dulden, uitstaan; terwijl *to wear* zoodanig „dragen' beteekent, waarbij niet het torschen van een last te pas komt, maar wel het bestendig „met zich omdragen", het „voortdurend dragen", vandaar ook de figuurlijke beteekenis van „slijten", „afslijten".

Waar van eenen werkwoordstijd meer vormen dan één voorkomen, hebben wij die zoo gerangschikt, dat de meest in gebruik zijnde het eerst vermeld staat.

Wanneer samengestelde werkwoorden in hunne vervoeging afwijken van die der eenvoudige werkwoorden, zullen wij dat telkens afzonderlijk opgeven. Van de met werkwoorden dezer groep samengestelde, en eveneens als deze vervoegd wordende, werkwoorden zijn de gebruikelijkste: *to forbear* (fòr-beer'), verdragen; *to forswear* (fòrswweer'), valschelijk zweren; *to bespeak* (be-spiek'), bespreken, bestellen.

B. Werkwoorden, waarvan de vocaalklank verandert in „ò":

get(gèt), krijgen, worden	*got* (gòt)	*got*, *gotten* (gòtn)	
beget (be-gèt'), verwekken [geten	*begot* (be-gòt'), *begat* (be-gèt')	*begotten* (be-gòtn'), *begot* [*forgot*	
forget (fòr-gèt'), ver-	*forgot* (fòr-gòt')	*forgotten* (fòr-gòtn'),	
tread (trèd), treden	*trod* (tròd)	*trodden* (tròdn), *trod*	
seethe (siedh), zieden, koken [teren	*seethed*, *sod* (sòd)	*seethed*, *sodden* (sòdn)	*suds* (sudz), zeepsop. [glans.
shine (sjain), schit-	*shone* (sjòn)	*shone*	*sheen* (sjien), schijn,

shone wordt ook „sjoon" uitgesproken; doch beter is „sjòn".

De beoefenaars zullen opmerken, dat de deelwoorden van al de werkwoorden dezer groep uitgaan op den consonanten-klank **n**, hetzij dan *n* of *en* of *ne* geschreven. Van de onregelmatige werkwoorden nemen wij het eerst in behandeling die, welker verleden deelwoord op **n** uitgaat, onverschillig of nevens dien vorm nog andere, bijv. de regelmatige, voorkomen of niet; zij vormen de Eerste klasse.

Vormen, die slechts zeldzaam voorkomen, of tot de taal der dichtkunst behooren, of verouderd zijn, hebben wij gemeend hier liever niet te moeten opnemen.

NB. De werkwoorden van deze *en van al de volgende* groepen moet de beoefenaar opteekenen in zijne Lijst der onregelmatige werkwoorden. Bij de volgende groepen zullen wij veel korter zijn, en verwijzen eens voor al naar de in deze paragraaf gegevene algemeene wenken.

Opgave 1. Leer van buiten:

in het geheel,	*at all.*	
omslagdoek,	*shawl*	(sjaol).
rekening,	*account*	(èk-kòunt').
schaap (mrv. als enk.)	*sheep*	(sjiep).
wol,	*wool*	(wwôel).
lepel,	*spoon*	(spoen).
mond,	*mouth*	(mòuth).
houten,	*wooden*	(wwôedn).
pollepel,	*ladle*	(leedl).
ellende,	*wretchedness*	(rètsj'-ed-nès).
gezondheid,	*health*	(hèlth).
maan,	*moon*	(moen).
waarlijk,	*truly*	(troe'-li).
sier, bevalligh.,	*grace*	(Grees).
Eleonora,	*Ellinor*	(èl'-i-noor).
noodlot,	*fate*	(feet).
Heiden,	*gentile*	(dzjèn'-tail).
dooden,	*to kill*	(kil).
volkomen,	*quite*	(kwwait).
kwistig,	*extravagant*	(èks-trèv' [-e-Gènt).
avonddisch,	*supper*	(sup'-per).
bedekking,	*covering*	(kuv'-er-ing).
krans,	*wreath*	(rieth).
knecht,	*servant*	(seurv'-ènt).

Vertaal: 1. Hij denkt niet dat gij hem in het geheel verdragen hebt, en hij heeft geen plan u te verdragen. — 2. De sjaal [*shawl*] was voor [*on*] hare rekening besteld. — 3. Ik vergeet u niet; maar het schijnt (dat) Engeland (u) vergeten heeft. — 4. Gij zijt een [*one*] der gelukkige schapen die uitgaan om [*for*] wol en [3]geschoren [2]naar huis [1]komen. — 5. (De een) [Één mensch] wordt geboren met een zilveren lepel in (den) [zijn] mond, en een ander met een houten pollepel. — 6. Mijne eigene ellende kan ik dragen. — Ik heb [2]die [*it*] [3]lang [1]gedragen. — 7. Zijne gezondheid was (geknakt) [gebroken]. — 8. Moget gij gelukkig zijn in het leven (dat) gij gekozen hebt. — 9. (Goed) [Wel] geschenen, maan! — Waarlijk, de maan schijnt (liefe-

lijk [met eene goede sier]. — 10. Ga en spreek [2]met [*to*] Eleonora, [1]zooals gij met mij gesproken hebt. — 11. De hand des [*of*] noodlots heeft u van [*from*] mij gescheurd. — 12. Jeruzalem [*Jerusalem* (dzje-roes'-sa-lèm)] zal (vertreden) [[2]neder-[1]getreden] worden door [*of*] de Heidenen. — 13. Ik konde (even) [volkomen zoo] veel menschen dooden als gij, als ik [2]dat [*it*] [1]verkoos, maar ik verkies [§ 156, blz. 86] het niet (te doen). — 14. (Dat) [Zoo] zwoer ik, en ik zweer het nog. — 15. Mijnheer Watson (wwòt'-sun) bestelde den (kwistigsten) [meest kwistigen] avonddisch. — 16. De maan scheen. — 17. Hij had te spreken, en hij sprak (goed) [wel]. — 18. Hij, die stal, heeft geleerd [2]niet [*no*] meer [1]te stelen. — 19. Op [*on*] zijn hoofd droeg het geen andere bedekking, dan een steekpalm-krans. — 20. *The first begotten had his father's share.* — 21. *He has holpen his servant Israel.*

[§ **271.**] **Tweede groep der Eerste klasse.** De eenige tot hiertoe voorgekomene vorm is *driving*, waaruit wij afleiden, dat de onbepaalde wijs is *to drive*. De vocaal-verwisseling in *o* (als langen „o"-klank) vinden wij ook hier in den onvolm. verl. tijd *drove* (droov); in het verleden deelw. *driven* (drivn) echter heeft de vocaal-verwisseling plaats in eene *korte i*.

drive (draiv), drijven	*drove* (droov)	*driven* (drivn)	*drift* (drift), drift (d. i. gedreven wordende troep).
ride (raid), rijden	*rode* (rood)	*ridden* (ridn)	*road* (rood), rijweg, reede.
rise (raiz), opstaan	*rose* (rooz)	*risen* (rizn)	*to raise* (reez), heffen, opheffen, verheffen.
shrive (sjraiv), biechten.	*shrived*, *shrove* (sjroov)	*shrived*, *shriven*, (sjrivn)	*shrift* (sjrift), biecht.
smite (smait), slaan, kastijden.	*smote* (smoot)	*smitten* (smitn), *smit* (smit)	
stride (straid), schrijden.	*strode* (strood)	*stridden* (stridn)	
bestride (be-straid'), betreden.	*bestrid* (be-strid'), *bestrode* (be-strood')	*bestridden* (be-stridn'), *bestrid* (be-strid')	
strive (straiv), streven, strijden.	*strove* (stroov)	*striven* (strivn)	*strife* (straif), strijd.
thrive (*th*raiv), tieren, aarden, gedijën, welig opgroeien.	*thrived*, *throve* (*th*roov)	*thrived*, *thriven* (*th*rivn)	*thrift* (*th*rift), gedijing.
write (rait), schrijven.	*wrote* (root)	*written* (ritn)	*writ* (rit), geschrift.
rive (raiv), splijten.	*rived* (raivd)	*riven* (rivn)	*rift* (rift), spleet.

Het laatste der bovenstaande werkwoorden heeft wel is waar volgens het tegenwoordige spraakgebruik nog slechts den regelmatigen onvolm. verl. tijd *rived*, doch behoort niettemin tot deze klasse.

Met *to rise* samengesteld is *to arise* (*e*-raiz'), zich verheffen, ontstaan.

Opgave 2. Leer van buiten:

weg,	*away*	(*e*-wwee').
gereedschap,	*material*	(mèt-ti'-ri-èl).
lag, lagen,	*lay*	(lee).
verderf,	*doom*	(doem).
indien niet, tenzij,	*unless*	(un-lès').
uitwisschen,	*to erase*	(*e*-rees').
te gemoet komen,	*to meet*	(miet).
hartstocht,	*passion*	(pès'-sjun).
paard, ros,	*steed*	(stied).
adres,	*address*	(èd-drès').
vast,	*steady*	(stèd'-i).
hoe dan ook,	*somehow*	(sum'-hòu).
dansen,	*to danse*	(daans).
gelijk,	*equal*	(i'-kwwul).
vroolijk,	*gaily*	(Gee'-li).
tuinweg,	*garden sweep*	(Gaardn'' swwiep).

Vertaal: 1. Onder uwe zorg zijn zij welig opgegroeid. — 2. Gelijk [*As*] rook (verdreven) [[2]weg[1]gedreven] wordt, zoo (verdrijf hen) [drijf hen weg]. — 3. [Eenig] schrijf- (§ 228, blz. 166) gereedschap [*mrv.*] lag vóór hen, doch (er) [2]was [1]niets [4]op het papier [3]geschreven. — 4. Op [*on*] zijn voorhoofd zie ik geschreven hetgeen [dat hetwelk] Verderf is, tenzij het schrift [§ 251, blz. 197] uitgewischt worde. — 5. Uw geweten kastijdde u. — 6. Dit hart, dat niet meer streeft, streefde eens (om) zijnen hartstocht te gemoet te komen. — 7. De ridder (besteeg) [betrad] zijn ros. — 8. De hand, (waarmede) [in welke] hij het adres schreef, was (geen) [niet eene] vaste [§ 131, C., blz. 68] (hand), maar schrijven deed hij het, hoe dan ook. — 9. Zij danste, liep en reed met evenveel bevalligheid. — 10. Engeland (was nooit zoo bloeiend) [nooit gedijde zoo wel]. — 11. Zij reden vroolijk [2]den tuinweg [1]af [*down*].

[§ **272.**] **Derde groep der Eerste klasse.** Uit deze groep hebben wij *to bite* en *to hide* leeren kennen. De korte „i", die bij de vorige groep slechts in het verleden deelwoord aangetroffen werd, vinden wij hier in onvolm. verl. tijd en in verl. deelwoord, *bit* (bit), *bitten* (bitn); *hid* (hid), *hidden* (hidn). Tot deze groep behooren:

bite (bait), bijten	*bit* (bit)	*bitten* (bitn), *bit*
chide (tsjaid), beknorren	*chid* (tsjid)	*chid*, *chidden* (tsjidn)
hide (haid), verbergen	*hid* (hid)	*hidden* (hidn), *hid*
slide (slaid), glijden	*slid* (slid)	*slid*, *slidden* (slidn)
spit (spit), spuwen	*spit* (spit)	*spit*, *spitten* (spitn)

spittle (spitl), speeksel.

Opgave 3. Vertaal: 1. Zij moeten (een of ander) [wenigerlei] verborgen doel hebben. — 2. Ik werd (onder)laatst beknord, omdat [*for*, § 241, B., blz. 183] ik te [*too*] langzaam was. — 3. Haar (hondje) [kleine hond] beet mij eens. — 4. Martha [maar'-*tha*] verborg zich.

(7e Oefen.) **E. Spelling en Uitspraak.**

Éénlettergrepige Oefeningen

over den tweeklank „òi", zijnde de klank van het Engelsche letterteeken **oi** en **oy**.

(Zie § 19, blz. 7, en blz. 32 E. 7.)

foible	(fòi**b**l)	zwakke zijde.
choice	(tsjòis)	keus; uitgezocht.
voice	(vòis)	stem.
void	(vòi**d**)	ledig; leegte.
**hoiden*	(hòi**d**n)	ongelikte beer.
coif	(kòif)	kuif; doctorale [hoed.
oil	(òil)	olie.
boil	(bòil)	koken.
broil	(bròil)	opschudding; braoprollen; rol. [den.
coil	(kòil)	druiloor, luilap.
droil	(dròil)	verijdelen; floret.
foil	(fòil)	vermoeien.
moil	(mòil)	grond.
soil	(sòil)	roof; bederven.
spoil	(spòil)	zwaar werk.
toil	(tòil)	gemunt geld; wig.
coin	(kòin)	stoot; stooten.
foin	(fòin)	lies.
groin	(Gròin)	voegen (samen-).
join	(dzjòin)	lenden.
loin	(lòin)	wig.
quoin	(kwwòin, ook: kòin)	zalven.
oint	(òint)	voeg; geleding.
joint	(dzjòint)	punt.
point	(pòint)	geraas.
noise	(nòi**z**)	wegen.
poise	(pòi**z**)	vadem
toise	(tòi**z**)	vergif; vergeven.
**poison*	(pòizn)	onderschuiven.
foist	(fòist)	hijschen.
hoist	(hòist)	dwarsbalk.
joist	(dzjòist)	vochtig.
moist	(mòist)	duit.
doit	(dòit)	werpschijf.
quoit	(kwwòit)	jongen.
boy	(bòi)	bakenlon; drijven
buoy	(bwwòi, ook: bòi)	overladen; vernagelen.
cloy	(klòi)	bloode, schuchter.
coy	(kòi)	heiho!
hoy	(hòi)	vreugde.
joy	(dzjòi)	balanceerstok.
poy	(pòi)	speelgoed; darteTroje. [len.
toy	(tòi)	
Troy	(tròi)	

(*) In verzen tweelettergrepig. Zie § 68, blz. 24.

(8e Oefen.) **F. Lexicographie** (blz. 189)

van Les 50.

backward (bèk'-wwe**r**d), rugwaarts; vergelijk *back* blz. 49; in verband met „achter baks houden" voor: terughouden. — *step* (stèp), trede, voetstap, stap; *to step*, stappen. — *to reach* (rietsj), reiken, bereiken. — *to beckon* (bèkn), wenken; verwant met baken, baak. — *pace* (pees), „pas", pas, schrede, voetstap; *to pace*, met voetstappen meten, op en neder loopen. — *each other*, elkander. — *to obey* (ò**b**-bee'), „obéir", gehoorzamen; *obedient* (ò**b**-bie**d**'-i-ènt), gehoorzaam; *obedience* (ò**b**-bie**d**'-i-èns), „obédience", gehoorzaamheid. — *fear* (fier), vrees; *to fear*, vreezen. — *to confuse* (kòn-fjoe**z**'), verwarren; *confused*, „confus", verward. — *to cohere* (koo-hier'), samenhangen; *coherent*, „cohérent", samenhangend; *incoherent* (in-koohier'-ènt), onsamenhangend. — *to lament* (lèm-mènt'), „lamenter", jammeren; *lamentation* (lèm-mèn-tee'-sjun), „lamentation", gejammer. — *regret* (re-Grèt'), „regret", leedwezen; *to regret*, „regretter", leedwezen voelen over, betreuren. — *to wail* (wweel), huilen, weeklagen. — *to express* (èks-près'), uitdrukken; *expressible*, uit te drukken; *inexpressible* (in-èks-près'-si**b**l), „inexpressible", niet uit te drukken, daarvan het bijwoord *inexpressibly*; vergelijk *expression* (blz. 113, 119). — *sorrow* (sòr' roo), zorg, verdriet, kommer; *sorrowful* (sòr'-roo-fòl), kommervol; vergelijk *sorry* (blz. 114). — *to accuse* (èkkjoe**z**'), „accuser", beschuldigen, aanklagen; *accusatory* (èk-kjoe**z**'-èt-tur-ri), „accusateur", aanklagend; *self-accusatory*, gevormd als *self-contained* (blz. 57, 63). —

listen (lisn), luisteren. — *to join* (dzjòin), „joindre", zich vereenigen, zich aansluiten, instemmen. — *dirge* (**deurdz**j), lijkzang, van het Latijnsche *dirige*, zijnde de aanhef van een Roomsch-katholiek kerkgezang. — *to float* (floot), „flotter", vlot zijn, drijven, zweven. — *despair* (despeer'), „désespoir", wanhoop; *to despair*, „désespérer", wanhopen; *desperate* (dès'-per-èt), „désespéré", wanhopig. — *curiosity* (kjoe-ri-òs'-it-ti), „curiosité", nieuwsgierigheid; vergelijk *curiously* (blz. 177, 189). — *to fill* (fil), vullen; vergelijk *full* (blz. 129, 136; blz. 78, § 153). — *hither* (hidh'-*er*), hierheen; *thither* (dhidh'-*er*), daarheen; *hither and thither*, her- en derwaarts; vergelijk *here* (blz. 146, 156), *there* (blz. 17, 26). — *restless* (rèst'-lès), rusteloos, van *rest*, rust; vergelijk *to rest* (blz. 200, 201). — *haste* (heest), haast, „hâte". — *to moan* (moon), weeklagen. — *guilt* (Gilt), strafbaarheid, schuld; *guilty* (Gil'-ti), strafbaar, schuldig. — *to govern* (Guv'-*ern*), „gouverner", regeeren; *government* (Guv'-*ern*-mènt), regeering. — *to link*, aaneenschakelen, kluisteren; vergelijk *link* (blz. 222). — *personal* (**peur**'-sun-èl), „personnel", persoonlijk; van *person* (blz. 200); daarvan het bijwoord *personally*. — *lives* (laiv**z**), meervoud van *life* (blz. 66, 72). — *monstre* (mòn'-ste*r*), „monstre", monster; *monstrous* (mòn'-strus), „monstrueux", monsterachtig. — *safe* (seef), „sauf", veilig, ongedeerd; als zelfst. naamwoord: veilige bewaarplaats, broodkast, geldkist; vergelijk *to save* (blz. 81, 93). — *to attach* (èt-tètsj'), „attacher", vasthechten, vastmaken. — *ancle*, meestal gespeld *ankle* (ènkl), enkel (van den voet). — *pity* (pit'-i), „pitié", medelijden, jammer; *piteous* (pit'-i-us), medelijdend, jammerlijk; daarvan het bijwoord *piteously*. — *able* (ee**b**l), „habile", bekwaam, in staat; *unable* (un-ee**b**l'), niet in staat. — *to assist* (ès-sist'), „assister", bijstaan — *wretch* (rètsj), ellendige, ongelukkige; *wretched* (rètsj'-e**d**), ellendig, ongelukkig. — *infant* (in'-fènt), „enfant", klein kind (dat nog niet spreken kan); vergelijk *infancy* (blz. 178, 189). — *door-step*, stoep. — *misery* (miz'-*e*-ri), „misère", ellende, ongeluk. — *to seek* (blz. 161), *sought* (saot), *sought*, zoeken. *to interfere* (blz. 130), zich bemoeien. — *matter* (mèt'-*ter*), „matière", stof, zaak. — *to lose*, *lost* (lòst), *lost* (blz. 106, 111). — *to fade* (fee**d**), verdwijnen. — *mist* (mist), mist. — *shroud* (sjròu**d**), doodkleed, omhulsel; *to enshroud* (*en*-sjròu**d**'), omhullen. — *to examine* (èG**z**-èm'-in), „examiner", in oogenschouw nemen. — *to enter* (èn'-*ter*), „entrer", binnenkomen; vergelijk *entry* (blz. 190). — *bolt* (boolt), bout(vergelijk blz. 110), ijzeren bout, grendel. — *undisturbed* (un-dis-teur**b**d'), ongestoord, onaangeroerd; van *to disturb* (blz. 33). — *syllable* (sil'-lè**b**l), „syllabe", lettergreep. — *emotion* (*e*-moo'-sjun), „émotion", aandoening, gemoedsbeweging; zie *motionless* (blz. 177, 189). — *undergone*, verl. deelw. van *to undergo* (blz. 162, 173); vergelijk ook *gone* (blz. 73, 78). — *fatigue* (fètieG'), „fatigue", vermoeienis. — *glimpse* (glimps), glimp. — *dull*, langwijlig (blz. 138, 142). — *conversation* (kòn-*ver*-see'-sjun), „conversation", gesprek, onderhoud. — *late* (leet), laat; *lateness* (leet'-nès), laatheid, laatte. — *need* (nie**d**), nood, behoefte. — *to repose* (re-poo**z**'), „reposer", rusten; *repose*, „repos", rust. — *to undress* (un-drès'), ontkleeden, zich uitkleeden; vergelijk *dressing-gown* (blz. 191). — *sleep* (sliep), slaap; *to sleep*, slapen; *asleep* (*e*-sliep'), in slaap; vergelijk blz. 170, § 237, 6) 7) 8). — *instant* (in'-stènt), oogenblik (blz. 156).

(9e Oefen.) **G. Mondeling Onderhoud.**

Vragen.

1. When did the spectre say, that it suffered most?
2. By what words did the Ghost design the Star of Bethlehem?
3. Where would the light of this star have conducted Marley? [To...]
4. What was the impression which the words of the Ghost made on Scrooge?
5. Could the Ghost remain long with Scrooge? [No, its... was...]
6. How often had the Ghost sat invisible beside Scrooge?
7. By what should Scrooge be haunted?
8. How low fell Scrooge's countenance?
9. In what sort of a voice did Scrooge speak to the Ghost?
10. When was Scrooge to expect the first spirit?
11. What would Scrooge have preferred to seeing the spirits one after the other? [To...]
12. When was Scrooge to expect the two other spirits?
13. Wherefore was Scrooge to remember what had passed between him and Marley's Ghost? [...his...]
14. What did the spectre do after it had said its last words?
15. Whereby did Scrooge know that the spectre bound its wrapper round its head?
16. What did Scrooge see, when he ventured to raise his eyes again?

30e LES.

Studeeren is eene soort van geestenzienerij, eene gewaarwording van hoogere krachten, een voorsmaak des hemels. (Hippel.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 216 en 247.)

1 The apparition walked backward from him;] and 2 at
dhi èp-pèr-ris'-sjun wwaokt bèk''-wwe**r**d fròm him è**n**d èt

every step it took, the window raised itself a little, so that
è**v**'-*er*-i stèp'' it tôek dh*e* wwin'-doo ree**z**d'' it-sèlf' *e* litl soo dhèt''

when the spectre reached it, it was wide open.] It beckoned
wwèn dh*e* spèk'-*ter* rietsjt'' it it wwò**z** wwai**d** oopn'' it bèk''-un**d**

Scrooge to approach, which he did. When they were within
skroe**d**zj tôe èp-prootsj' wwitsj hi di**d**'' wwèn dhee ww**eu***r* wwidh-in'

two paces of each other, 3 Marley's Ghost held up its hand,
toe pees''-*ez* ò**v** ietsj udh''-*er* maa*r*'-lie**z** Goost hèl**d** up'' its hè**n**d''

warning him to come no nearer.] Scrooge stopped. — 4 Not
wwao*rn*'-*ing* him tôe kum noo nie*r*'-*er* skroe**d**zj stòpt'' nòt''

so much in obedience, as in surprise and fear:] for on the
soo mutsj in ò**b**-bie**d**''-i-ènz è**z** in s**eu***r*-praiz'' è**n**d fie*r*'' fò*r* òn dh*e*

raising of the hand, 5 he became sensible of confused noises
ree**z**'-*ing* ò**v** dh*e* hè**n**d'' hi b*e*-keem' sèns'-i**b**l ò**v** kòn-fjoe**z**d' nòi**z**'-*ez*

in the air; incoherent sounds of lamentation and regret;
in dhi ee*r*'' in-ko-hie*r*'-rènt sòun**dz** ò**v** lèm-èn-tee''-sjun è**n**d re-Grèt''

wailings inexpressibly sorrowful and self-accusatory.] 6 The
wweel'-*ing***z** in-èks-près'-si**b**-li sòr''-roo-fôel è**n**d sèlf''-èk-kjoe**z**'-èt-tur-ri dh*e*

spectre, after listening for a moment, joined in the mournful
spèk''-*ter* aaft'-*er* lisn'-*ing* fò*r* *e* moo''-mènt dzjòin**d** in dh*e* moo*rn*'-fôel

dirge; and floated out upon the bleak, dark night.] —
d**eu***r***d**zj'' è**n**d floot'-e**d** òut'' up-òn' dh*e* bliek daa*r*k nait''

7 Scrooge followed to the window: desperate in his curiosity.]
skroe**d**zj fòl'-loo**d** tôe dh*e* wwin''-doo dès'-p*er*-èt in hi**z** kjoer-ri-òs''-it-ti

He looked out. 8 The air was filled with phantoms, wandering
hi lôekt òut'' dhi ee*r*'' wwò**z** fil**d** wwidh fèn''-tum**z** wwòn'-d*er*-*ing*

hither and thither in restless haste, and moaning as they
hidh''-*er* è**n**d dhidh''-*er* in rèst'-lès heest'' è**n**d moon''-*ing* è**z** dhee

went.] 9 Every one of them wore chains like Marley's Ghost;
wwènt'' è**v**'-*er*-i wwun ò**v** dhèm wwoo*r* tsjeen**z**'' laik maa*r*'-lie**z** Goost''

some few (they might be guilty governments) were linked
sum fjoe'' dhee mait bi Gilt'-i Gu**v**''-*er*n-mènts ww**eu***r* linkt

together; none were free.] 10 Many had been personally known
tôe-gèdh''-*er* nun'' ww**eu***r* fri'' mèn'-i hè**d** bin p**eu***r*'-sun-èl-li noon''

to Scrooge in their lives.] 11 He had been quite familiar with
tôe skroe**d**zj in dhee*r* lai**vz**'' hi hè**d** bin kwwait fèm-mil''-*jer* wwidh

one old ghost, in a white waistcoat, with a monstrous iron
wwun'' oo**l**d Goost in *e* wwait wwès''-koot wwidh *e* mòn'-strus ai''-*ern*

safe attached to its ancle, who cried piteously at being unable
seef èt-tètsjt' tôe its ènkl hoe kraid pit''-i-us-li èt bi'-*ing* un-eebl'

to assist a wretched woman with an infant, whom it saw
tôe ès-sist' *e* rètsj'-*ed* wwôem'-*en* wwidh *en* in''-fènt hoem it sao

below, upon a door-step.] 12 The misery with them all was,
be-loo' up-òn' *e* doo*r*''-stèp dhe miz'-*er*-i wwidh dhèm aol'' wwòz

clearly, that they sought to interfere, for good, in human
klie*r*'-li dhèt dhee saot tôe in-*ter*-fie*r*' fòr goed'' in joem''-èn

matters, and had lost the power for ever.] — 13 Whether
mèt'-*terz* ènd hèd lòst dhe pòu'-*er* fòr èv''-*er* wwèdh'-*er*

these creatures faded into mist, or mist enshrouded them,
dhiez kri'-tju*r*z feed''-*ed* in'-tôe mist òr mist *en*-sjròud''-*ed* dhèm

he could not tell.] But 14 they and their spirit voices faded
hi kôed nòt tèl'' but dhee'' ènd dhee*r* spir''-rit vòis'-*ez* feed'-*ed*

together, and the night became as it had been when he
tôe-gèdh''-*er* ènd dhe nait be-keem' èz it hèd bin'' wwèn hi

walked home.] — 15 Scrooge closed the window, and examined
wwaokt hoom'' skroedzj kloozd'' dhe wwin'-doo ènd èg*z*-èm'-ined

the door by which the Ghost had entered.] 16 It was double-
dhe doo*r*'' bai wwitsj dhe goost hèd èn''-*ter*d it wwòz dubl''-

locked, as he had locked it with his own hands, and the
lòkt èz hi hèd lòkt it wwidh hiz oon hèndz'' ènd dhe

bolts were undisturbed.] 17 He tried to say »Humbug!" but
boolts wwe*ur* un-dis-te*ur*bd'' hi traid tôe see hum''-bug but

stopped at the first syllable.] And being, 18 from the emotion
stòpt èt dhe fe*ur*st sil''-lèbl ènd bi'-*ing* fròm dhi *e*-moo''-sjun

he had undergone, or the fatigues of the day, or his glimpse
hi hèd un-de*r*-gòn' òr dhe fèt-tiegz' òv dhe dee'' òr hiz glimps

of the Invisible World, or the dull conversation of the Ghost,
òv dhi in-viz'-ibl wwe*ur*ld'' òr dhe dul kòn-*ver*-see'-sjun òv dhe goost''

or the lateness of the hour,] much in need of repose, 19 went
òr dhe leet'-nès òv dhi òu*r*'' mutsj in nied òv *re*-pooz' wwènt

straight to bed, without undressing, and fell asleep upon
street tôe bèd wwidh-òut' un-drès''-*ing* ènd fèl *e*-sliep' up-òn'

the instant.]
dhi in''-stènt

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

De verschijning liep achteruit van hem (weg), en bij elken voetstap (dien) zij deed, (werd) het raam een weinig hooger (opgeschoven), zoodat [2]het (waag) wijd open(stond) [1]toen het spook het bereikte. Het wenkte Scrooge (om dichterbij te komen), hetgeen hij deed. Toen ze (op) twee schreden (afstands) van elkander waren, (kief) Marley's geest (de) hand op, hem waarschuwende niet (verder) te komen. Scrooge bleef staan. — Niet zoo zeer (uit) gehoorzaamheid, als uit verwondering en vrees: want bij het omhooggaan van de hand werd hij (een) verward gedruis [*meervoud*] in de lucht gewaar; onsamenhangende geluiden van jammer en berouw; (een) geweeklaag [*mrv.*] onuitsprekelijk verdrietig en zelfbeschuldigend. Het spook, na [voor] een oogenblik geluisterd te hebben, (begon mede te doen met) den somberen doodenzang, en zweefde (het raam) uit (in) den kouden, donkeren nacht. — Scrooge volgde (het) naar het raam: radeloos in zijne nieuwsgierigheid. Hij keek (naar) buiten. — De lucht was (op)gevuld met spoken, die her- en derwaarts (zweefden) in rusteloozen haast, en weeklaagden terwijl

ze (zich bewogen). Ieder hunner dreeg ketenen gelijk Marley's Geest; (ettelijken) — [zij mochten zijn] (misschien wel) misdadige gouvernementen — waren aan elkander (vast)geketend; geen (een) was [*mrv.*] vrij. Velen waren [aan] Scrooge persoonlijk bekend geweest in hun leven [*mrv.*]. Hij had (op een zeer gemeenzamen voet gestaan) met een ouden Geest, in een wit buisje, met eene (ontzaglijk groote) ijzeren geldkist (die) aan zijnen enkel vastgemaakt (was), (deze) schreeuwde jammerlijk, niet in staat te zijn (hulp te verleenen aan) eene ongelukkige vrouw met een klein kind, die hij beneden op eene stoep zag (zitten). De ellende bij allen was, baarblijkelijk, dat ze zich, ten goede, zochten te bemoeien met menschelijke zaken, en (dat ze) het vermogen (daartoe) verloren hadden voor immer. Of deze schepselen zich oplosten in nevel, (dan wel) of (de) nevel hen omhulde, kon hij niet zeggen. Maar zij en hunne geestenstemmen verdwenen te zamen, en de nacht werd (weder) zoo als (die) geweest was toen hij naar huis (k'wam). — Scrooge (deed) het raam (dicht), en nam de deur in oogenschouw, (waardoor) [door welke] de Geest binnengekomen was. (Die deur) was (op het nachtslot) zoo als hij (die) (eigenhandig) gesloten had, en de grendels waren onaangeroerd. Hij (meende) „Lorrerij!" te zeggen, maar (hield het woord binnen) bij de eerste lettergreep. En daar hij (door) de gemoedsbeweging, (die) hij ondergaan had, of (door) de vermoeienissen van den dag, of (door den) glimp (dien hij gezien had) van de Onzichtbare Wereld, of (door) het langwijlige gesprek van den Geest, of (door) de laatheid van het uur, (groote behoefte gevoelde aan) rust, ging hij regelrecht naar bed, zonder zich uit te kleeden, en viel oogenblikkelijk in slaap.

(5e Oefen.) C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Gesprekken. Les 28 (blz. 239):

Victim. Bravo, Tactic! — (heerlijk!) — Nu, gij hebt geld te leen gekregen (omdat gij) te laat gekomen zijt.

Tactic. Ja, ja, (man!) (zulk eene) klucht (hebt) gij (nog) nooit gezien.

Victim. Neen, (de dieven mogen mij stelen)!

Tactic. [2]Ziet [1]gij, mijn waarde Victim! er zijn twee soorten van verontschuldigingen — (de) eene helpt u slechts uit (de) [eene] ongelegenheid, de andere brengt [*to put*] u in eenen beteren toestand dan indien (de bedoelde) [gezegde] ongelegenheid nooit voorgevallen ware. Ik [1]heb [3]u [6]daar even [4]een staaltje [2]laten zien [5]van de laatste (soort) — de eerste breng ik ieder (oogenblik) [uur] in praktijk. Iedereen kan eene leugen vertellen; maar het vereischt een meer dan alledaagsch talent om te liegen stelselmatig — wetenschappelijk. (Dat) [Het] vereischt (eene) vlugge en vruchtbare verbeelding — eene (bijzondere gaaf) van welsprekendheid — eene innemende ongedwongenheid (in den) omgang. Een groot leugenaar moet een groot man zijn, (in vergelijking) waarbij [*to which*] (iemand, die de waarheid spreekt) slechts een prul is.

Victim. Goed, maar hoe gevoelt gij u, Tactic? Hoe zijt gij (van nacht) naar huis gekomen? Wat een lol is dat geweest [onvolm. verl. tijd]!

Tactic. O, eene bovenste klucht!

Victim. Maar herinnert gij u dat? (Knipoogt).

Tactic. O, wat, over hem? (Knipoogt).

Victim. Neen, over haar. (Knipoogt.)

Tactic. (Nu, òf ik), dat was het beste gedeelte van de pret. — Dan, de vigilante (*cab*)!

Victim. En het liedje!

Tactic. En de politie-agent! Alles in alles is het 't heerlijkste avontuur geweest [onvolm. verl. tijd], (dat) ik ooit in al mijn leven gehad heb [onv. verl. tijd], en ik heb (zoo het een en ander) gezien. (Knipoogt.)

Victim. (En ik) [Zoo heb ik]. Ik (geloof) [denk] (dat) ik elken nacht met u uit geweest ben, behalve verleden Woensdag.

Tactic. (Ter zijde). Te weten, den salep- en schoorsteenvegers-nacht — zie *Times*, *Morning Herald*, enz., enz.

Victim. Maar, (wat ik zeggen wil), ik ben vrij [*rather*] slecht bij kas. Gij weet (dat) ik (van nacht) betaald heb [onvolm. verl. tijd]. — Wij zouden (van) [dezen] morgen afrekenen [*to settle*]. Ik zou niet (zoo) dringen, als ik de vijf sovereins niet gezien had.

Tactic. O, ik ben volkomen bereid.

NB. Terug-vertaling!

(6e Oefen.) D. Spraakkunst.

[§ **273.**] A. *life* (blz. 66, 72), *lives* (L. 30.)

Aan hetgeen wij reeds over de vorming van het meervoud der zelfstandige naamwoorden gezegd hebben (blz. 34, § 69; blz. 71, § 143; blz. 75, § 145; blz. 102, § 181; blz. 108, § 190, zullen wij hier nog een en ander toevoegen.

B. ...ife. Even als in de meervoudsvormen *houses* (§ 145, blz. 75) en *paths* (§ 143, blz. 71) eene zachte *s* en *th* in de plaats treedt van de scherpe *s* en *th*

dier woorden in het enkelvoud, zoo verandert ook de harde *f* van *life* in het meervoud *lives* in den verwanten zachten klank *v*, en zulks niet slechts in de uitspraak, maar tevens in de spelling. Hetzelfde heeft plaats in de woorden *knife* (naif), mes, en *wife* (wwaif), vrouw, echtgenoote; doch niet in *strife* (straif), streven, strijd, *fife* (faif), dwarsfluit, *safe* (Les 30), die alle drie hun meervoud regelmatig vormen: *strifes*, *fifes* en *safes*.

C. ...**f**. Ook onder de zelfstandige naamwoorden met den uitgang f zijn er vele, die de *f* in 't meervoud veranderen in *ves*; inzonderheid de zelfst. naamwoorden van gelijke afkomst als Hollandsche; die van eenerlei afkomst met de Fransche, vormen meerendeels hun meervoud regelmatig. Zoo b. v.: *leaf* (lief), loof, blad, *leaves* (lievz); *sheaf* (sjief), schoof, *sheaves* (sjievz); *thief* (*th*ief), dief, *thieves* (*th*ievz); *loaf* (loof), bij de Duitschers „Laib", (een) brood, *loaves* (loovz), brooden; *calf* (kaaf), kalf, *calves* (kaavz); *half* (haaf), helft, *halves* (haavz), helften; *elf* (èlf), elf (in de Noordsche mythologie), *elves* (èlvz); *self*, *selves* (blz. 150, § 217); *shelf* (sjèlf), legplank, kast, *shelves* (sjèlvz); *wolf* (wwôelf), wolf, *wolves* (wwôelvz), maar ook *beef* (bief), „boeuf", rund, *beeves* (bievz). Daarentegen blijft de *f* behouden, b. v. in: *chief* (tsjief), „chef", hoofd, opperste, aanvoerder, en de samenstellingen: *kerchief*, *handkerchief*, *neckerchief* (blz. 208), *mischief* (mis'-tsjif), „méchef", onheil; *grief* (Grief), „grief", leed, grief; *relief* (re-lief'), verlichtenis, opbeuring, troost; *gulf* (Gulf), „golfe", golf, zeeboezem.

D. ...**oof**. De zelfst. naamwoorden met den uitgang *oof* vormen allen hun meervoud door achtervoeging van eene *s*; zoo b. v.: *hoof* (hoef), hoef; *roof* (roef), dak; *proof* (proef), bewijs. Van de op *ff* uitgaande is *staff* (staaf), staf, 't eenige dat zijn meervoud vormt *staves* (steevz) van den ouden vorm *stave*, die nog tegenwoordig in de beteekenis van strophe, stanza gebruikt wordt.

...**rf**. Ook de zelfst. naamwoorden, die op *rf* uitgaan, vormen algemeen hun meervoud door achtervoeging van eene *s*; alleen van *wharf* (wwaorf), werf, en *turf* (teurf), grasveld, heeft men zoowel *wharves* en *turves* als *wharfs* en *turfs*.

E. Dezelfde verwisseling van *f* en *v* ontmoeten wij in de uit *five* en *twelve* gevormde telwoorden (§ 203, blz. 123, § 209, blz. 133), zoomede in de uit de werkwoorden *to weave* (§ 270, blz. 245), *to drive*, *to shrive*, *to strive*, *to thrive*, *to rive* (§ 271, blz. 246), *to live* (blz. 74, 78) en *to save* (blz. 81, 93) gevormde zelfst. naamwoorden *weft*, *woof*, *drift*, *shrift*, *strife*, *thrift*, *rift*, *life* (blz. 66, 72) en *safe* (Les 30).

F. *echo*, *echoes* (blz. 178, 189).

...**o**. Even als de werkwoorden *to do* en *to go* den derden pers. enkelvoud der Aantoonende wijs tegenw. tijd niet met *s*, maar met *es* vormen (§ 183), wordt ook het meervoud der meeste op *o* uitgaande Engelsche zelfst. naamwoorden niet met *s*, maar met *es* gevormd. Uitzonderingen zijn uitheemsche woorden.

Opgave 4. Leer van buiten:

doopen,	*to dip* [§ 147]	(dip).
hertog,	*duke*	(djoek).
zeggen,	*to tell*, *told*, *told*	(tèl, toold).
beschouwen,	*to look upon*.	
held,	*hero*	(hi'-roo).
eeuw,	*age*	(eedzj).
Neger,	*negro*	(ni'-groo).
wapenen,	*to arm*	(aarm).
loopknecht,	*foot-boy*	(fôet'-bòi).
dragen,	*to carry*	(kèr'-ri).
geel aardewerk,	*yellow-ware*	(jèl'-loo-wweer).
schaal, schotel,	*dish*	(disj).
achterkamer,	*backroom*	(bèk'-roem).
bakker,	*baker*	(beek'-er).
verkoopen,	*to sell*	(sèl).
stapelen,	*to pile*	(pail).
bedekken,	*to cover*	(kuv'-er).
scherpe kant,	*edge*	(èdzj).
beleedigen,	*to wrong*	(ròng).
vrouwelijk,	*female*	(fi'-meel).
gestalte,	*form*	(fòrm).

Vertaal: 1. Nog (altijd) stonden de oppерhoofden (daar) in hunne smart. — 2. Wat zijn mijne jonge grieven bij [*to*] (de) (zijne). — 3. Vele zakdoeken werden gedoopt in [*in*] des Hertogs bloed. — 4. Gij zegt (dat) gij bewijzen hebt. Wij moeten vol(ledig) bewijs hebben. — 5. Gij weet niet welke strijden (er) kunnen [*may*] ontstaan. — 6. Vul al de glazen. — 7. Ik werd [het] nooit moede [3]met mevrouw Primmins [prim'-minz] [2][*at*] domino [*mrv.*] [1]te [*of*] spelen [§ 241, blz. 183]. — 8. Ik zeide hem, dat ik hem beschouwde als een der eerste helden van (zijne) [de] eeuw. — 9. (De) [2]hand [1]van elken Neger [3]is gewapend tegen [*against*] zijne mede-negers. — 10. Een vuile loopknecht droeg [§ 229, blz. 166] een geel-aarden schotel met [*of*] aardappelen in de achterkamer. — 11. Bladeren hebben hunnen tijd (om) te vallen. — 12. De bakker verkoopt zijne brooden. — 13. Schoven [2]op [*on*] schoven [1]gestapeld [3]bedekten [5]den [4]ganschen [*all*] [6]vloer. — 14. Zijne dochter (keerde zich om naar) [draaide tot] een der houten kasten. — 15. Messen hebben scherpe kanten. — 16. Beleedigt (nooit) [niet], (ik bezweer het u) bij [*on*] uw leven [*mrv.*], (een) [één] vrouwelijk (wezen) [gestalte]; — bedenkt — wij hebben zelven vrouwen.

[§ **274.**] Nu vervolgen wij onze Lijst der onregelmatige werkwoorden.

Vierde groep der Eerste klasse. Uit de vierde groep hebben wij tot hiertoe leeren kennen: *to give* (blz. 113, 119), *gave* (blz. 138, 142), *forgiving* (blz. 105).

Deze groep bevat slechts twee niet-samengestelde werkwoorden:

bid (bid), bieden, verzoeken, gebieden	*bade* (bèd, zeldzamer beed), *bid* (bid)	*bid, bidden* (bidn)	
give (Giv), geven	*gave* (Geev)	*given* (Givn)	*gift* (Gift), gift.

Daarbij komen de samengestelde werkwoorden: *to forbid* (fòr-bid'), verbieden; *to forgive* (fòr-Giv'), vergeven; *to misgive* (mis-Giv'), met argwaan vervullen.

Opgave 5. Leer van buiten:

slag,	*knock*	(nòk).
dienst,	*turn*	(teurn).
wederzijdsch huwelijk,	*intermarriage*	(in-ter-mèr'-ridzj).
verschillend,	*different*	(dif'-er-ènt).
godsdienst,	*religion*	(re-lidzj'-un).
bezitten,	*to possess*	(pòz-zès').
vast eigendom (onroerend goed)	*estate*	(ès-teet').
Ierland,	*Ireland*	(air'-lènd).
verslag,	*account*	(èk-kòunt').
rechter,	*justice*	(djus'-tis).
meesteres,	*mistress*	(mis'-très).

Vertaal: 1. Ofschoon ik veel harde slagen vergeten en vergeven heb, [3]vergeet [1]ik [2]nooit [4]eene goede dienst. — 2. Wederzijdsche huwelijken tusschen personen van verschillende godsdienst, [en] (die) een [*any*] vast eigendom in Ierland bezaten [§ 227, blz. 166] waren verboden. — 3. Geef uwe hand, waar uw hart (weg)gegeven is. — 4. Ofschoon ik een zeer waar verslag gaf, [2]zeide [1]de rechter (dat) ik geen verslag geven kon. — 5. Ofschoon het bezwaarlijk te vergeven was [2](geloof) [denk] [1]ik (dat) mijne meesteres het vergaf.

[§ **275.**] **Vijfde groep der Eerste klasse.** Uit de vijfde groep hebben wij reeds ontmoet: *take*, onbep. wijs; *took*, onvolm. verl. tijd; *taken*, verl. deelw. — *shook*, onvolm. verl. tijd.

Onbepaalde wijs en verl. deelwoord hebben den vocaal-klank „ee" (geschreven *a*) in den onv. verl. tijd verwisseld in „ôe" (geschreven *oo*). Hiertoe behooren:

forsake (fòr-seek'), verlaten, begeven	*forsook* (fòr-sôek')	*forsaken* (fòr-seekn')	
shake (sjeek), schudden, schokken	*shook* (sjôek)	*shaken* (sjeekn)	*shock* (sjòk), schok.
take (teek), nemen	*took* (tôek)	*taken* (teekn)	

Samengestelde werkwoorden: *to betake* (be-teek') *one's self*, zich begeven; *to mistake* (mis-teek'), misvatten, zich vergissen; *to overtake* (oov-er-teek'), inhalen; *to partake* (paar-teek'), deelnemen; *to undertake* (un-der-teek'), ondernemen.

Opgave 6. Leer van buiten:

kapitein,	*captain*	(kèp'-ten).
ongelukkig,	*perverse*	(per-veurs').
toeval,	*accident*	(èk'-si-dènt).
ziel,	*soul*	(sool).
zenuw,	*nerve*	(neurv).
nauwelijks,	*hardly*	(haard'-li).
verzoeken,	*to bid*	(bid).
vreemdeling,	*stranger*	(streendzj'-er).
uitrusten,	*to fit*	(fit). [sjun].
tocht,	*expedition*	(èks-pe-dis'-sjun).
sedert,	*since*	(sins).
gisteren,	*yesterday*	(jès'-ter-dee).
zich toeleggen op,	*to apply one's self to*	(èp-plai').
vlijt, [den,	*industry*	(in'-dus-tri).
behagen vinden,	*to take delight*	(de-lait').
er zijn,	*there is, there are*	
vermaak,	*pleasure*	(plèz'-jur).
in staat,	*capable*	(keep'-ebl).
pakken,	*to pack*	(pèk).
vastberadenh.	*firmness*	(feurm'-nès).

Vertaal: 1. De kapitein had [3]zich, [1]door [*by*] (een) ongelukkig toeval, [5]dien avond [4]op [*to*] eene nieuwe wandeling [2]begeven. — 2. [1]Door [2]u [3]verlaten, [2]verlaat mij nu [1]zelfs mijne ziel. — 3. Haar geheele (zenuwstelsel) [zenuwen, *mrv.*] was [*mrv.*] zoo geschokt door [*with*] (den) schrik, dat zij [2]den vreemdeling [1]nauwelijks durfde verzoeken [3]binnen te komen. — 4. Zij werden uitgerust voor den tocht, (dien) zij [2]sedert [3]ondernomen [1]hebben. — 5. Ik (geloof) [denk] (dat) ik hem geschokt heb [*onvolm. verl. tijd*] gisteren. — 6. Ofschoon ik [3]mij [4]met veel vlijt [5]op boeken [2]toegelegd [1]had, (waarin) [in welke] ik groot behagen vond, [2]waren [1]er [3]andere vermaken, waarin ik in staat was [2]veel grooter (behagen) [1]te [*of*] vinden. — 7. [Zij begaf zich aan de bezigheid van pakken] (zij ging aan het pakken). — 8. Alle vastberadenheid begaf mij. — 9. Zij schudde (het) [haar] hoofd.

[§ **276.**] **Zesde groep der Eerste klasse.** Uit deze groep hebben wij tot hiertoe leeren kennen het geheele werkwoord:

know, onbep. wijs; *knew*, onvolm. verl. tijd; *known*, verl. deelw.; *knowledge*, afleid.; wijders de onvolm. verl. tijden *blew*, *threw*, *drew*, *flew*, en van dit laatste afgeleid het zelfst. nw. *flight*.

De tot de zesde groep behoorende werkwoorden hebben in den onvolm. verl. tijd *ew*, hetwelk in *knew* (van *to know*) uitgesproken wordt „joe". In de overige werkwoorden wordt dat *ew* voorafgegaan door *l* of *r*, en daar het achter deze letters moeielijk zou zijn „joe" uit te spreken, heeft dit *ew* hier de uitspraak „oe". Deze zesde groep bestaat uit:

blow (bloo), blazen, waaien	*blew* (bloe)	*blown* (bloon)	
grow (Groo), groeien, worden	*grew* (Groe)	*grown* (Groon)	*growth* (Groo*th*), wasdom.
know (noo), kennen, weten	*knew* (njoe)	*known* (noon)	*knowledge* (nòl'-*e*dzj), kennis.
throw (*th*roo), werpen	*threw* (*th*roe)	*thrown* (*th*roon)	
draw (drao), trekken	*drew* (droe)	*drawn* (draon)	*draught* (draaft), trek, tocht.
fly (flai), vliegen, vlieden, vluchten	*flew* (floe)	*flown* (floon)	*flight* (flait), vlucht.
slay (slee), doodslaan	*slew* (sloe)	*slain* (sleen)	*slaughter* (slaot'-*er*), moordtooneel, bloedbad.

Eveneens ook: *to foreknow* (foo*r*-noo'), vooruit weten; *to withdraw* (wwidh-drao'), intrekken, terugtrekken, zich verwijderen.

Opgave 7. Leer van buiten:

terwijl,	*while*	(wwail)
blijven,	*to remain*	(re-meen').
Afrika,	*Africa*	(èf'-ri-ka).
omtrek, buitenlijn,	*skirt*	(s**keur**t).
beschuldiging,	*charge*	(tsjaa*r***dz**j).
reeds,	*already*	(aol-rè**d**'-i).
zeezaken,	*sea-business*	(si''-bi**z**'-nès).
recht,	*straight*	(street).
inslaan,	*to take*	(teek).
gunstig,	*fair*	(fee*r*).
koeltje, windje,	*breeze*	(brie**z**).
schuim,	*foam*	(foom).
vroeger,	*former*	(fòrm'-*er*).
groot,	*large*	(laa*r***dz**j).
vuil, morsig,	*dirty*	(d**eur**t'-i).
vuiler, morsiger,	*more dirty.*	
lamp,	*lamp*	(lèmp).
plaatsen,	*to place*	(plees).
naast, bij,	*near*	(nie*r*).
sterk,	*strong*	(strò*ng*).
opnieuw in het licht geven.	*to republish*	(re-pu**b**'-lisj).

Vertaal: 1. Weinigen werden doodgeslagen, terwijl (er) meer [2]dood te slaan [1](over)bleven. — 2. Afrika is [aan] u slechts in zijne omtrekken bekend [*to know*]. — 3. Ik kan [3]de beschuldiging [1]niet [2]teruggetrokken, omdat — ik [3]die [*it*] [4]reeds [2]teruggetrokken [1]heb. — 4. God weet (het), ik wist niets van zeezaken [*collectief z. nw.*, § 215, blz. 140]. — 5. Hij wist welk pad recht voor [*before*] hem lag, en [3]dat [*it*] [2]sloeg [1]hij (in). — 6. De gunstige koelte woei, het witte schuim vloog. — 7. Scrooge's vroegere Ik werd grooter bij [*at*] (die) [de] woorden, en de kamer werd [*to become*] een weinig donkerder en vuiler. — 8. Eene [3]bij hem [2]geplaatste [1]lamp [4]wierp haar licht (vol) [sterk] op [*on*] zijn hoofd. — 9. Hij trok deze uitdrukkingen in, toen zijne werken opnieuw in het licht gegeven werden.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak. Éénlettergrepige Oefeningen

over den tweeklank „ou", den Engelschen klank van het letterteeken **ou** (§ 20, blz. 8 en blz. 32, E. 7.)

thou	(dhòu)	gij.
bough	(bòu)	boomtak.
plough	(plòu)	ploeg; ploegen.
slough	(slòu)	slijkpoel.
couch	(kòutsj)	rustbed.
crouch	(kròutsj)	nederhurken.
pouch	(pòutsj)	zak, tasch.
slouch	(slòutsj)	hangerig zijn.
vouch	(v**ou**tsj)	vrijwaren.
cloud	(klòu**d**)	wolk.
proud	(pròu**d**)	trotsch.
shroud	(sjròu**d**)	doodkleed.
foul	(fòul)	vuil.
noun	(nòun)	naamwoord.
ounce	(òuns)	ons (gewicht).
bounce	(bòuns)	bonzen.
flounce	(flòuns)	strook, opnaaisel.
pounce	(pòuns)	puimsteen.
trounce	(tròuns)	ranselen.
bound	(bòun**d**)	gebonden.
found	(fòun**d**)	gevonden.
ground	(Gròun**d**)	vergruisd; grond.
hound	(hòun**d**)	jachthond.
mound	(mòun**d**)	dijk, dam.
pound	(pòun**d**)	pond; fijnstampen.
round	(ròun**d**)	rond.
sound	(s**ou**n**d**)	klank; gezond.
stound	(stòun**d**)	verdriet hebben.
wound	(ww**ou**n**d**)	ik wond; gewonden.
zounds	(z**ou**n**dz**)	God! (als vloek-[woord.
lounge	(lòun**dz**j)	luieren.
count	(kòunt)	tellen; graaf.

fount (fòunt) bron.
mount (mòunt) berg; bestijgen.
our (òu*r*) ons, onze.
flour (flòu*r*) bloemmeel, blom.
hour (òu*r*) uur.
scour (skòu*r*) schuren.
sour (sòur) zuur.
ours (òur*z*) onze.
chouse (tsjòus) bedrog; domoor.
douse (dòus) in 't water werpen.
grouse (Gròus) berkhoen.
house (hòus) huis.
house (hòu*z*) onder dak brengen.
louse (lòus) luis.
louse (lòu*z*) van luizen bevrijmuis. [den.
mouse (mòus)
mouse (mòu*z*) muizen vangen.
rouse (ròu*z*) wakker maken.
souse (sòus) pekel; nederschie-
spouse (spòu*z*) verloofde. [ten.
touse (tòu*z*) plukharen.
oust (òust) wegnemen; af-
out (òut) uit. [schaffen.
bout (bòut) klap, slag.
clout (klòut lap; vlek, vlak.
dout (dòut) saamgetrokken van *to do out* uitdoen.
doubt (dòut) twijfel; twijfelen.
flout (flòut) spotten.
gout (Gòut) podagra.
grout (Gròut) grondsop.
knout (nòut) knoet.
lout (lòut) lomperd.
pout (pòut) lamprei; pruilen.
rout (ròut) rotte, bende.
scout (skòut) verspieder.
shout (sjòut) schreeuwen; juichen.
snout (snòut) snoet.
spout (spòut) spuiten; water- [straal.
sprout (spròut) spruiten; spruit.
stout (stòut) sterk; gespierd.
trout (tròut) forel (visch).
mouth (mòu*th*) mond.
mouth (mòudh) een grooten mond opzetten. [*th*) zuid; zuiden.
south (sòu
bow (bòu) buigen; boog.
brow (bròu) (wenk)brauw; voorhoofd.
cow (kòu) koe.
how (hòu) hoe.
mow (mòu) maaien; scheef
now (nòu) nu. [gezicht.
sow (sòu) zeug.
vow (vòu) gelofte; zweren.
crowd (kròu**d**) menigte.

(8e Oefen.) **F. Lexicographie** (blz. 189) van Les 31.

Stave (steev), strophe, stanza (§ 273 D., blz. 252). De aanduiding *Stave I.* (*stave the first*) hadden wij boven het opschrift „*Marley's Ghost*" op blz. 17 weggelaten, om vóór het begin van den eigenlijken tekst de buiten het verband van den zin staande woorden niet nog talrijker te maken, dan ze nu toch reeds zijn. — *awake* (*e*-wweek'), *awoke* (*e*-wwook'), *awoke*, ontwaken, wakker worden; *awake*, bijwoord, wakker. — *to distinguish* (dis-ting'-Gwwisj), „distinguer", onderscheiden; van denzelfden wortel *distinct*, *distinctly* (blz. 49, 56), *distinction* (dis-tink'-sjun), „distinction", onderscheiding. — *opaque* (òp-peek'), „opaque", ondoorschijnend. — *to pierce* (piers), „percer", doorboren, doordringen. — *ferret* (fèr'-ret), fret, „furet". Omdat de fretten zoo goed in den donker kunnen zien, worden ze gebruikt om konijnen uit hun hol te verjagen [*to ferret*, „fureter"], vandaar *ferret eyes*, fretten-oogen, oogen die scherp zien in de duisternis. — *chime* (tsjaim), welluidendheid; in 't meervoud: klokkenspel. — *regular* (rèG'-jôe-l*er*), „régulier", regelmatig; bijwoord *regularly*: daarmede verwant *to regulate* (rèG'-jôe-leet), „régler", regelen. — *up' to*, op tot, tot. — Van *to pass* (blz. 138, 142) heet het verleden deelwoord ook *past*, in plaats van *passed*, naar de uitspraak (paast). Dit verl. deelw. *past* wordt ook als voorzetsel gebezigd in de beteekenis van: voorbij. — *to wring*, *wrung*, *wrung* (blz. 222), wringen, verdraaien; daarmede verwant het bijvoeglijk nw. *wrong* (rò*ng*), verdraaid, verkeerd, in de war. — *icicle*, zie blz. 142 onder *ice*. — *to touch*, „toucher", aanraken, duwen (op iets); zie het gelijkluidende zelfst. nw., blz. 145, 156. — *to spring*, (spri*ng*), *sprung* (sprun*g*), *sprung*, springen; *spring*, springbron (waar water ontspringt), lente ('t jaargetijde waarin de planten ontspringen of uitloopen), springveer, veer. — *repeater* (re-piet'-*er*), repetitie-horloge, van *to repeat* (blz. 33, 38). — *to correct* (kòr-rèkt'), „corriger", verbeteren, gelijk zetten, terecht wijzen. — *most* (blz. 238), hoogst, uiterst, aller (met den overtreffenden trap er achter). — *preposterous* (pre-pòst'-*er*-us), ongerijmd, verkeerd, in de war zijnde. — *pulse* (puls), pols, „pouls". — *to beat* (blz. 73, 78), *beat*, *beaten* (bietn), „battre", slaan — *possible*, mogelijk; vergelijk *impossible* (blz. 138, 142). — *to sleep* (blz. 248, *asleep*) *slept* (slèpt), *slept*, slapen. — *alarm* (èl-laar*m*'), „alarme", ongerustheid; *to alarm*, „alarmer", verontrusten. — *to scramble* (skrèm**bl**), krabbelen. — *to rub* (ru**b**), wrijven. — *sleeve* (sliev), mouw. — *to make* (blz. 122, 127) *out'*, opmaken (uit een en ander), ontdekken. — *extreme* (èks-triem'), „extrême", uiterst; bijwoord

extremely; vergelijk ***extremity*** (blz. 113, 119). — ***to run***, ***ran***, ***run***, zie blz. 137, 141. — ***to*** (tôe) ***and fro*** (froo, in plaats van ***from***), heen en weer, in onze volkstaal: af en aan. — ***stir***, beweging; zie het werkwoord blz. 138, 142. — ***to question*** (blz. 208), ondervragen, vragen, ***questionable*** (kwwès'-tjun-èbl), te vragen, onzeker; ***unquestionable***, niet te vragen, uitgemaakt, ontegenzeglijk. — ***to beat off***, afslaan, uit het veld slaan, op de vlucht drijven, verdrijven. — ***bright*** (brait), helder, klaarlicht; daarvan ***brightness*** (blz. 138). — ***to possess*** (pòz-zès'), „posséder", bezitten; ***possession*** (pòz-zès'-sjun), „possession", bezitting, bezit. — ***relief*** (re-lief'), „relief", opbeuring, geruststelling, (§ 273 C., blz. 252), ***to relieve*** (re-liev'), „relever", geruststellen. opbeuren, verlichtenis aanbrengen. — ***exchange*** (§ 66, blz. 23, 26) of: ***bill*** (bil) ***of exchange***, wisselbrief, wissel. — ***order*** (blz. 138, 142), order. — ***to become***, ***became***, ***become***, zie blz. 106, 111, 137. — ***to unite*** (joe-nait'), „unir", vereenigen; van denzelfden stam ***union*** (blz. 129, 136). — ***state*** (steet), staat, „état". — ***security*** (se-kjoer'-rit-ti), zekerheid, waarborg; van ***secure*** (se-kjoer'), sekuur, zeker, „sûr" (blz. 191). — ***to count*** (kòunt), „compter", tellen. — ***by***, bijwoord (blz. 74), daarbij, daarnaar, gelijkluidend met het voorzetsel (blz. 17, 26). — ***over***, bijwoord, over; als voorzetsel blz. 65, 72. — ***to perplex*** (per-plèks'), perplex maken, in de war brengen. — ***to bother*** (bòdh'-er), in den alledaagschen spreektrant voor ***to pother*** (pòdh'-er), lastig vallen, overlast aandoen, kwellen. — ***to resolve*** (re-zòlv'), „résoudre", besluiten; ***resolution*** (rèz-òl-joe'-sjun), „résolution", besluit; vergelijk ***resolute*** (blz. 114, 119). — ***mature*** (mèt-tjoer'), „mûr", rijp; daarvan ***maturity*** (mèt-tjoe'-rit-ti), „maturité", rijpheid. — ***inquiry*** (in-kwwai'-ri), onderzoek, nasporing, uitvorsching, nadenken, overweging, van ***to inquire*** (blz. 65, 72), waarvan ook ***Inquisition*** (in-kwwiz-zis'-sjun), Inquisitie. — ***dream*** (driem), droom. — ***to release*** (re-lies'), „relâcher", loslaten. — ***position*** (pòz-zis'-sjun), „position", standpunt, stand, staat van zaken, staat, gesteldheid. — ***problem*** (pròb'-lèm), „problème", problema, vraagstuk. — ***through***, door, bijwoord, gelijkluidend met het voorzetsel (blz. 97, 103). — ***to lie*** (blz. 231), ***lay*** (lee), ***lain*** (leen), liggen, lag, gelegen. — ***sudden*** (sud'-den), „soudain", plotseling; als zelfst. nw.: plotseling voorval; ***on a sudden***, ***of a sudden***, evenals ***suddenly*** (sud'-den-li), plotselings, eensklaps. — ***to warn*** (blz. 66, 72) ***of***, aankondigen. — ***visitation*** (viz-i-tee'-sjun), „visitation", bezoeking, bezoek; vergelijk ***to visit***, ***visitor*** (blz. 239). — ***to consider*** (kòn-sid'-er), „considérer", in aanmerking nemen, overwegen; het verleden deelwoord ***considering*** wordt ook als bijwoord gebruikt: aangezien; en gevolgd door het voegwoord ***that*** wordt het eene voegwoordelijke zegswijs: ***considering that***, aangezien (***that*** blijft onvertaald). — ***heaven*** (hèvn), hemel. — ***wise*** (wwaiz), wijs, verstandig; daarvan ***wisdom*** (blz. 33).

Opgave 8. Schrijf op in de lijst der onregelmatige werkwoorden:

led. — *abode.* — *sat*, verl. deelw. — *stroke.* — *bound*, onvolm. verleden tijd. — *brought.* — *found.* — *sought.* — *lost.* — *undergone.*

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. Which way did the apparition move?
2. What became of the window?
3. What did Marley's Ghost order to Scrooge at two paces' distance?
4. Wherefore did Scrooge obey the Ghost?
5. Of what became Scrooge sensible, when the Ghost raised its hand?
6. In what way did the spectre leave Scrooge?
7. What did Scrooge do, after the spectre had left him?
8. What did Scrooge see, when he looked out of the window?
9. Did the phantoms wear chains?
10. Did Scrooge know the phantoms?
11. Was there any one particularly known to Scrooge?
12. What seemed to be the cause of their wailings?
13. Could Scrooge observe how the phantoms vanished (vèn'-isjt, *verdwenen*)?
14. What was it then, that Scrooge perceived?
15. What did Scrooge do, after the phantoms had vanished?
16. In which state did he find the door?
17. By what may we see that a change of humour had come upon Scrooge?
18. From what reasons might Scrooge be in need of repose?
19. What did he do therefore? [He...]

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

(Vervolg van 't kluchtspel: *My Fellow Clerk* in den volgenden brief.)

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Den tekst overschrijven en lezen overeenkomstig blz. 176.

Taalkundige opgaven.

§ 270—272 (blz. 244—247). Opg. 1—3.
§ 273—276 (blz. 251—254). Opg. 4—7.
Blz. 255. Opgave 8.

16e BRIEF.

(LES 31 EN 32.)

31e LES.

Wer recht bequem ist und faul,
Flög' dem eine gebrat'ne Taube in's Maul,
Er würde höchlich sich's verbitten,
Wär' sie nicht auch geschickt zerschnitten.
(GOETHE).

Wie 't hoogste genot steeds in luieren vond,
Vloog hem een gebradene duif in den mond,
Hij zou het gewis nog als lastig beschouwen
Geen ander te hebben, die voor hem kon kauwen.
(S. D. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)

(Zie blz. 19, 32, 189, 255.)

Stave II. (the second) The first of the three Spirits. —
steev dhe sèk''-und dhe feu*r*st'' òv dhe *th*ri spir''-rits

When Scrooge awoke, 1 it was so dark, that looking out
wwèn skroedzj *e*-wwook'' it wwòz soo daa*r*k'' dhèt lôek'-*ing* òut

of bed, he could scarcely distinguish the transparent window
òv bèd'' hi kôed skeer*s*'-li dis-ti*ng*'-gwwisj dhe trèns-pee*r*'-ènt wwin''-doo

from the opaque walls of his chamber.] He was endeavouring
fròm dhi òp-peek' wwaolz'' òv hiz tsjeem'-*ber* hi wwòz èn-dèv'-*w*-*ing*

to pierce the darkness with his 2 ferret eyes,] when 3 the
tôe pie*r*s'' dhe daa*r*k'-nès wwidh hiz fèr''-*r*et aiz wwèn dhe

chimes of a neighbouring church struck the four quarters.]
tsjaimz òv *e* nee'-bu*r*-*ing* tsjeurtsj'' struk dhe foo*r* kwwao*r*t''-*er*z

So he listened for the hour. — To his great astonishment
soo hi lisnd fò*r* dhi òu*r*'' tôe hiz Greet ès-tòn''-isj-mènt

the heavy bell went on from six to seven, and from seven
dhe hèv'-i bèl wwènt òn'' fròm siks tôe sèvn'' ènd fròm sèvn

to eight, and regularly up to twelve; then stopped. Twelve!
tôe eet'' ènd règ'-jôe-l*er*-li up'' tôe twwèlv'' dhèn stòpt'' twwèlv''

4 It was past two when he went to bed.] 5 The clock
it wwòz paast toe'' wwèn hi wwènt tôe bèd'' dhe klòk

was wrong. An icicle must have got into the works.]
wwòz ròng'' en ai'-sikl must hèv Got in'-tôe dhe wweurks

Twelve! — 6 He touched the spring of his repeater,] to
twwèlv'' hi tutsjt dhe spri*ng* òv hiz re-piet''-*er* tôe

correct this most preposterous clock. Its rapid little pulse
kòr-rèkt' dhis moost pre-pòst'-*er*-us klòk'' its rèp'-id litl puls

beat twelve; and stopped. — »Why, it isn't possible," said
biet twwèlv'' ènd stòpt'' wwai'' it iznt pòs''-sibl sèd

Scrooge, »that I can have slept 7 through a whole day
skroedzj dhèt ai kèn hèv slèpt *th*roe *e* hool dee''

and far into another night.] It isn't possible that anything
ènd faa*r* in'-tôe *e*n-udh'-*er* nait it iznt pòs''-sibl dhèt èn'-i-*thing*

has happened to the sun, and this is twelve at noon!" —
hèz hèp'-*e*nd tôe dhe sun'' ènd dhis iz twwèlv èt noen''

The idea being an alarming one, 8 he scrambled out of
dhi ai-di'-a bi'-*ing* *e*n èl-laa*r*m''-*ing* wwun hi skrèmbld òut òv

bed, and groped his way to the window.] 9 He was
bèd'' ènd Groopt hiz wwee tôe dhe wwin''-doo hi wwòz

obliged to rub the frost off with the sleeve of his dressing-gown
òb-blaidzjd' tôe rub dhe fròst òf" wwidh dhe sliev òv hiz drès"-*ing*-gòun

before he could see anything; and could see very little then.]
be-foor' hi kôed si èn"-i-*thing* ènd kôed si vèr'-ri litl dhèn"

All he could make out was, that 10 it was still very foggy
aol hi kôed meek òut" wwòz dhèt it wwòz stil vèr'-ri fòg"-gi

and extremely cold,] and that there was no 11 noise of
ènd èks-triem'-li koold" ènd dhèt dheer wwòz noo nòiz" òv

people running to and fro, and making a great stir,] as there
piepl run'-ning tôe ènd froo" ènd meek'-*ing* e Greet steur" èz dheer

unquestionably would have been if night had beaten off bright
un-kwwès'-tjun-èb-li wwôed hèv bin" if nait hèd bietn òf" brait

day, and taken possession of the world. This was a great
dee" ènd teekn pòz-zès'-sjun òv dhe wweurld" dhis wwòz e Greet

relief, because 12 „three days after sight of this First of
re-lief' be-kaoz' *th*ri deez aaft'-er sait òv dhis feurst òv

Exchange pay to Mr. Ebenezer Scrooge or his order,"] and so
èks-tsjeendzj" pee tôe mis'-ter èb-en-iez'-er skroedzj" òr hiz òr"-der ènd soo

forth, would have become a mere United States' security if
f*th* wwôed hèv be-kum' e mier joe-nait'-ed steets" se-kjoe'-rit-ti if

there were no days to count by. — 13 Scrooge went to bed
dheer wweur noo deez tôe kòunt" bai skroedzj wwènt tôe bèd"

again, and thought, and thought, and thought it over and
e-gèn' ènd *th*aot" ènd *th*aot ènd *th*aot it oov'-er ènd

over and over, and could make nothing of it.] 14 The more
oov'-er ènd oov"-er ènd kôed meek nu*th*"-*ing* òv it dhe moor

he thought, the more perplexed he was; and the more he
hi *th*aot" dhe moor per-plèkst" hi wwòz ènd dhe moor hi

endeavoured not to think, the more he thought.] Marley's
èn-dèv'-urd nòt" tôe *th*ink dhe moor hi *th*aot" maar'-liez

Ghost bothered him exceedingly. Every time he resolved within
Goost bòdh'-erd him èk-sied"-*ing*-li èv'-er-i taim hi re-zòlvd' wwidh'-in

himself, after mature inquiry, that it was all a dream, his
him-sèlf' aaft'-er mèt-tjoer' in-kwwai"-ri dhèt it wwòz aol e driem" hiz

mind flew back again, like a strong spring released, to its first
maind floe bèk" e-gèn' laik e strò*ng* spri*ng* re-liest" tôe its feurst

position, and presented the same problem to be worked all
pòz-zis"-sjun ènd pre-zènt'-ed dhe seem pròb"-lèm tôe bi wweurkt aol

through, 15 „Was it a dream or not?"] — 16 Scrooge lay in
*th*roe wwòz it e driem" òr nòt" skroedzj lee in

this state until the chimes had gone three quarters more,] when
dhis steet" un-til' dhe tsjaimz hèd gòn *th*ri kwwaort'-erz moor wwèn

17 he remembered, on a sudden, that the Ghost had warned
hi re-mèm'-berd òn e sud"-den dhèt dhe Goost hèd wwaornd"

him of a visitation when the bell tolled one.] 18 He resolved
him òv e viz-i-tee"-sjun wwèn dhe bèl toold wwun" hi re-zòlvd'

to lie awake until the hour was past;] and, considering that
tôe lai *e*-wweek″ un-til′ dhi ôu*r* wwôz paast″ ènd kòn-sid*l′-er-ing* dhèt

19 he could no more go to sleep than go to Heaven,] this was
hi kôed noo moo*r* Goo tôe sliep″ dhèn Goo tôe hèvn″ dhis wwôz

perhaps the wisest resolution in his power.
p*er*-hèps′ dh*e* wwaiz′-*est* rèz-òl-joe′-sjun in hiz pòu″-*er*

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

Tweede strophe. De eerste der drie Geesten. Toen Scrooge wakker werd was het zoo donker, dat [2]hij, [1]uit (zijn) bed kijkende, [4]nauwelijks [6]het doorschijnende raam van de ondoorschijnende muren zijner kamer [5]onderscheiden [3]kon. Hij (zocht) [was trachtende] de duisternis te doorboren met zijne fretten-oogen, toen het klokkenspel [*mrv.*] eener naburige kerk (heelslag speelde) [de vier kwartieren sloeg]. [2]Hij luisterde [1]dus [*so*] naar [*for*] het uur. — Tot zijne groote verwondering [2]ging [1]de zware klok [3]voort (met slaan) van zes op [*to*] zeven, en van zeven op acht, en (zoo) geregeld door [*up*] tot twaalf; toen (zweeg zij). Twaalf! Het was over tweeën toen hij naar bed gegaan [*onvolm. verl. tijd*] was. De klok was in de war. (Er) [2]moest [1]een ijskegel [5]in het (rader)werk [*mrv.*] [4]geraakt [*to get*] [5]zijn. Twaalf! Hij (drukte op) de veer van zijne repetitie, (om) (die) [deze] allerongerijmdste klok terecht te wijzen. Haar [*its*] snelle kleine pols sloeg twaalf; en (hield op). — „Hé, het is niet mogelijk," zeide Scrooge, „dat ik [4]een ganschen dag [5]en (tot) (diep) in een (volgenden) nacht [3]door-[2]geslapen [1]kan hebben. Het is niet mogelijk, dat (er) iets gebeurd is (met) de zon, en (dat) dit (het middag-uur twaalf) is!" — Daar (deze) gedachte eene verontrustende was, krabbelde hij (den) bedde uit, en (ging op den tast) naar het raam. Hij was genoodzaakt (er) [2]het (ijs) [3]af [1]te wrijven [4]met de mouw van zijne huisjas, eer hij iets konde zien; en (zelfs) [4]toen (nog) [1]kon (hij maar) [3]zeer weinig [2]zien. Alles (wat) hij ontdekken kon was, dat het nog zeer mistig en uitermate koud was, en dat er [2]geen gedruis van [5]heen en weer [4]loopende [6]en [8]eene groote beweging [7]makende [3]menschen [*collectief*] (te zien) [1]was, zooals [daar] ontegenzeglijk (het geval) zou geweest zijn, indien (de) nacht (den) [3]helderen dag [2]verdreven [4]en [6]bezit van de wereld [5]genomen [1]had. Dit was eene groote geruststelling, omdat „drie dagen na zicht van dezen Prima-wissel (gelieve te) betalen aan (den heer) Ebenezer Scrooge of [zijne] order" (*), en zoo voorts, zou [3]bloot [2]eene [4]Vereenigde-Staten-zekerheid (†) [1]geworden zijn [5]indien er [7]geen dagen [6]waren (om) [9]bij [8]te tellen. — Scrooge ging weder naar bed, en dacht en dacht en dacht het over en over en (nog eens) over, en kon er (geen hoogte van krijgen). Hoe meer hij dacht, destemeer (geraakte) hij in de war; en hoe meer hij (zijn best deed om) niet te denken, destemeer dacht hij. Marley's geest kwelde hem uitermate. Telkens (als) hij [3]na rijpe overweging [2](bij) zich zelven ([1]tot de slotsom kwam), dat [het] alles (slechts) een droom was, [2]vloog [1]zijn geest [5]als eene [7]losgelatene [6]sterke springveer [4]weder [8]in [*to*] zijne [*its*] eerste gesteldheid [3]terug, en legde hem (om weder van voren af aan uitgewerkt te worden) hetzelfde vraagstuk voor: Was het een droom of niet? — Scrooge lag in dezen toestand totdat het klokkenspel (nog) drie kwartier meer (gespeeld) had, toen hij zich eensklaps herinnerde, dat de Geest hem [*of*] een bezoek had aangekondigd (tegen het tijdstip) wanneer de klok één sloeg. Hij besloot wakker te (blijven) liggen tot [het] (dat) uur voorbij was; en aangezien [dat] hij (evenmin) kon gaan slapen (als hij) naar (den) Hemel kon gaan, was dit misschien het verstandigste besluit (dat) in zijne macht (stond).

(*) Formulier van eenen Engelschen wisselbrief. In plaats van *and so forth*, en zoo voorts, volgt nog *the sum of*, de somma van, en dan 't geldbedrag, niet in cijfers, maar voluitgeschreven in letters.

(†) In de Engelsche handelswereld genoten de Vereenigde Staten van Noord-Amerika reeds vroeger niet dat krediet, dat aan het handelsverkeer in Engeland zelf verleend werd; en het vertrouwen is er niet op verbeterd sedert die Staten *disunited* (dis-joen-ait′-*ed*, vaneen-gescheurd) zijn geweest.

(5e Oefen.)

C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18, 75.)

Oplossingen der opgaven in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 270 (blz. 245):

1. He does not think that you have *forborne* him at all, and he has no purpose to *forbear* you. — 2. The shawl had been *bespoken* on her account. — 3. I do not *forget* you; but it seems England has *forgotten*. — 4. You are one of the happy

sheep that go out for wool, and come home *shorn*. — 5. One man is *born* with a silver spoon in his mouth, and another with a wooden ladle. — 6. My own wretchedness I can *bear*. — I have *borne* it long. — 7. His health was *broken*. — 8. May you be happy in the life you have *chosen*. — 9. Well *shone*, moon! — Truly, the moon *shines* with a good grace. — 10. Go and *speak*, as you have *spoken* to me, to Ellinor. — 11. The hand of fate has *torn* thee from me. — 12. Jerusalem shall be *trodden* down of the gentiles. — 13. I could kill quite as many people as you, if I *chose* it, but I don't *choose*. — 14. So *swore* I, and I *swear* it still. — 15. Mr. Watson *bespoke* the most extravagant supper. — 16. The moon *shone*. — 17. He had to *speak*, and he *spoke* well. — 18. He that *stole*, has learned to *steal* no more. — 19. On its head it *wore* no other covering than a holly wreath. — 20. De eerstgeborene had zijns vaders aandeel. — 21. Hij heeft zijnen knecht Israël geholpen.

Opgave 2 van § 271 (blz. 246):

1. Under your care they have *thriven*. — 2. As smoke is *driven* away, so *drive* them away. — 3. Some *writing* materials lay before them, but nothing was *written* on the paper. — 4. On his brow I see *written* that which is Doom, unless the *writing* be erased. — 5. Your conscience *smote* you. — 6. This heart, that *strives* no more, once *strove* to meet his passion. — 7. The knight *bestrode* his steed. — 8. The hand in which he *wrote* the address was not a steady one, but *write* it he did, somehow. — 9. She danced, walked, and *rode* with equal grace. — 10. England never *throve* so well. — 11. They *drove* gaily down the garden sweep.

Opgave 3 van § 272 (blz. 247):

1. They must have some *kidden* purpose. — 2. I was last *chidden* for being too slow. — 3. Her little dog *bit* me once. — 4. Martha *hid* herself.

Opgave 4 van § 273 (blz. 252):

1. Still stood the *chiefs* in their *grief*. — 2. What are my young *griefs* to his? — 3. Many *handkerchiefs* were dipped in the Duke's blood. — 4. You say you have *proofs*. We must have full *proof*. — 5. You do not know what *strifes* may arise. — 6. Fill all the *glasses*. — 7. I was never weary of playing at *dominoes* with Mrs. Primmins. — 8. I told him that I looked upon him as one of the first *heroes* of the age. — 9. Every *negro's* hand is armed against his fellow *negroes*. — 10. A dirty foot-boy was carrying a yellow-ware dish of *potatoes* into the backroom. — 11. *Leaves* have their time to fall. — 12. The baker sells his *loaves*. — 13. *Sheaves* piled on *sheaves* covered all the floor. — 14. His daughter turned to one of the wooden *shelves*. — 15. *Knives* have *edges*. — 16. Wrong not, on your *lives*, one female form — remember — we have *wives*.

Opgave 5 van § 274 (blz. 253):

1. Though I have forgotten and *forgiven* many hard knocks, I never forget a good turn. — 2. Intermarriages between persons of different religion, and possessing any estate in Ireland, were *forbidden*. — 3. *Give* your hand where your heart is *given*. — 4. Though I *gave* a very true account, the justice said I could *give* no account. — 5. Though 'twas hard to *forgive*, I think my mistress *forgave* it.

Opgave 6 van § 275 (blz. 253):

1. The captain had, by perverse accident, *betaken* himself to a new walk that evening. — 2. By thee *forsaken*, even my soul *forsakes* me now. — 3. Her whole nerves had been so *shaken* with terror that she hardly dared to bid the stranger enter. — 4. They were fitted for the expedition they have since *undertaken*. — 5. I think I *shook* him, yesterday. — 6. Though I had applied myself with much industry to books, in which I *took* great delight, there were other pleasures in which I was capable of *taking* much greater. — 7. She *betook* herself to the business of packing. — 8. All firmness *forsook* me. — 9. She *shook* her head.

Opgave 7 van § 276 (blz. 254):

1. Few were *slain*, while more remain'd to *slay*. — 2. Africa is *known* to you only in its skirts. — 3. I cannot *withdraw* the charge, because — I have *withdrawn* it already. — 4. God *knows*, I *knew* nothing of sea-business. — 5. He *knew* what path lay straight before him, and he took it. — 6. The fair breeze *blew*, the white foam *flew*. — 7. Scrooge's former self *grew* larger at the words, and the room became a little darker and more dirty. — 8. A lamp placed near him *threw* its light strong on his head. — 9. He *withdrew* these expressions when his works were republished.

Opgave 8, blz. 256 (verg. § 155, blz. 85; opg. 4, blz. 132; opg. 5, blz. 149; opg. 7, blz. 180; opg. 5, blz. 195; opg. 8, blz. 212; opg. 8, blz. 228; opg. 5, blz. 244).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
			abode
	bound	bound	
bring		brought	
find	found		
	led		
lose	lost	lost	
seek	sought		
sit	sat	sat	
	struck	struck	stroke
undergo		undergone	

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

[§ **277.**] **Zevende groep der Eerste klasse.** Uit deze groep der onregelmatige werkwoorden kennen wij reeds de volgende vormen:

Onbep. wijs: *be* (*am*, *is*, *'s*, *are*, *'re*); onvolm. verl. tijd: *was* (*were*, *were* [Aanvoeg. wijs]); verl. deelw.: *been*. — Onbep. wijs: *beat*. — Onbep. wijs: *fall*; onvolm. verl. tijd: *fell*. — Onbep. wijs: *do*; onvolm. verl. tijd: *did*; verl. deelw.: *done*; afleid.: *deed*. — Onbepaalde wijs: *go*; onvolm. verl. tijd: *went*; verl. deelw.: *gone*. — Onbep. wijs: *undergo*; verl. deelw.: *undergone*. — Onbep. wijs: *lie*; afleid.: *lay*. — Onbep. wijs: *see*; onvolm. verl. tijd: *saw*; verled. deelw.: *seen*; afleid.: *sight*.

De onregelmatigheden van deze groep zijn, gelijk wij zien, zoo verschillend, dat wij daarin niets ontdekken kunnen, hetwelk zij met elkander gemeen hebben, alleenlijk uitgenomen, waarin ook de zes vorige groepen overeenstemden, dat hunne verleden deelwoorden uitgaan op *n*, of *en*, of *ne*.

Wij rangschikken namelijk in de Eerste klasse *al* de onregelmatige werkwoorden, welker verleden deelwoorden uitgaan op den consonanten-klank „n"; tot dat einde plaatsen wij in deze zevende groep die werkwoorden, welker onregelmatigheden niet, zooals bij de zes vorige groepen, door eene zelfde vocaal-verwisseling met elkander overeenkomen. Die werkwoorden zijn:

be (*am*, *art*, *is*, *are*), zijn	*was* (*wast*, *was*, *were*)	*been* (bin)	
beat (biet), slaan	*beat*	*beaten* (bietn), *beat*	*battle* (bètl), veldslag.
eat (iet), eten	*ate* (eet; ook: èt)	*eaten* (ietn)	
fall (faol), vallen	*fell* (fèl)	*fallen* (faoln)	*fell* (fèl), (het) nedervellen.
do (doe) (*dost*, dust) (*does*, duz), doen	*did* (did)	*done* (dun)	*deed* (died), daad.
go (goo) (*goes*, gooz), gaan	*went* (wwènt)	*gone* (gòn)	
lie (lai), liggen	*lay* (lee)	*lain* (leen)	*lay* (lee), laag, schicht.
see (si), zien	*saw* (sao)	*seen* (sien)	*sight* (sait), gezicht.

De onvolm. verl. tijd *went* laat zich hierdoor verklaren, dat de ontbrekende onvolm. verl. tijd van *to go* aangevuld wordt met dien vorm van het werkwoord *to wend* (wwènd), wenden, zich wenden.

to lie (lai), in de beteekenis van liegen, is regelmatig.

Samengestelde werkwoorden dezer groep, welker vervoeging met die der eenvoudige werkwoorden overeenstemt, zijn: *to foresee* (foor-si'), voorzien; *to oversee* (oov-*er*-si'), overzien; *to befall* (be-faol'), overkomen, wedervaren (onvolm. verl. tijd niet zelden *befel*, met *l*, niet met *ll*); *to misdo* (mis-doe'), misdoen; *to undo* (un-doe'), ongedaan maken; *to forego* (foor-goo'), voorafgaan; *to undergo* (un-der-goo'), ondergaan.

Opgave 1. Geef de drie grondvormen op van de zooeven genoemde samengestelde werkwoorden.

Opgave 2. Leer van buiten:

zonder mij,	*but for me*	(but fôr mi'').
omgang,	*intercourse*	(in'-ter-koors).
juist,	*just*	(dzjust).
Childebert	*Childibert*	(tsjil'-di-beurt).
gering,	*slight*	(slait).
smaak,	*relish*	(rèl'-isj).
vloek,	*curse*	(keurs).
verrassen,	*to surprise*	(seur-praiz').
verandering,	*transformation*	(trèns-fôr-mee'-sjun).
naderkomen,	*to draw near*	(drao nier'').
diep,	*profound*	(pròf-found').
ontzag,	*reverence*	(rèv'-er-ens).
avonddisch,	*supper*	(sup'-er).
matig,	*temperately*	(tèmp'-er-èt-li).
gewoonlijk	*usual*	(joez'-jôe-èl).
gordijn,	*curtain*	(keur't'-en).
terzijde,	*aside*	(e-said').
schild,	*shield*	(sjield).
gras,	*grass*	(Graas). [reet).
bevestigen,	*to corroborate*	(kòr-ròb'-òr-
gemoedsbeweging,	*agitation*	(èdzj-i-tee'-sjun).
onverbiddelijk,	*inexorable*	(in-èks'-òr-rèbl).
vinger,	*finger*	(fing'-Ger).
Robertje,	*Bob*	(bòb).
gevoel,	*feeling*	(fiel'-ing).
stuk,	*fragment*	(frèg'-mènt).
kalkpleister,	*plaster*	(plaast'-er).
plafond,	*ceiling*	(siel'-ing).
ooit,	*e'er* (eer)	verkort van *ever*.

Vertaal: 1. Zijne mannen werden [2]terug [1]geslagen. — 2. Ik ben niet (meer) de man (die) ik (geweest ben) [was]. Ik wil niet de man zijn (die) ik had moeten zijn [§ 187, blz. 107] zonder dezen omgang. — 3. Juist zulk een ongeluk als dat, hetwelk ons van daag overkomen is, overkwam Childebert (ruim) [meer dan] duizend jaren geleden. — 4. (Des) hemels wil (geschiede) [worde gedaan]! Ik kan niets doen. — 5. Ofschoon zij zoo [*as*] weinig

eet als ooit, [2]wordt [1]dat weinige [3]gegeten, [5]zegt [4]zij, met eenigen geringen smaak. — 6. Welke vloek is er, die niet op [*upon*] mij gevallen is [§ 189, blz. 108] of valt [§ 229, blz. 166]? — 7. Nu, hij is (weg) [gegaan], en met hem gaan deze gedachten. — 8. Laat ons (alles) [ieder ding] zien, dat gezien kan worden. — 9. Zijne kamer had eene verrassende verandering ondergaan. — 10. Wat gedaan is kan niet ongedaan (gemaakt) worden. — 11. Ik kwam [*to draw*] nader met diep ontzag, en viel [2]aan [*at*] zijne voeten [1]neder. — 12. Aan [*at*] (den) avonddisch [2]at [1]zij [3]matig, als gewoonlijk. — 13. De gordijnen van zijn bed werden [2]terzijde [1]getrokken. — 14. Zij bemint mij niet [§ 156, blz. 86] — zij (heeft) [3]mij [1]nooit [2]bemind [*onvolmaakt verl. tijd*]. — 15. Zijn schild lag op [*on*] het gras, (naast hem) [aan [*by*] zijne zijde]. — 16. Hij bevestigde (alles) [ieder ding], herinnerde zich [blz. 200] (alles) [ieder ding], en onderging de vreemdste gemoedsbeweging. — 17. De onverbiddelijke vinger onderging geen verandering. — 18. Zeg mij welke man [1](het) [dat] [2]was, dien wij [3]dood [1]zagen [2]liggen? — 19. Gij [§ 114, blz. 60] zoudt [4]er [2]zeker [3]van [1]zijn, mijne lieve! hernam Robertje, (als) [indien] gij (hem) [1]zaagt [2]en [4]met [*to*] [5]hem [3]spraakt. — 20. Uw eigen gevoel zegt u, dat gij niet waart wat gij zijt. — 21. Stukken [van] kalkpleister vielen uit [*out of*] het plafond. — 22. (Hebt) [2]gij [*enkelvoud*] ooit zulk (een) gezicht [1]gezien [*onvolm. verl. tijd.*]?

[§ **278.**] De **achtste** en laatste **groep der Eerste klasse** vormen die werkwoorden, waarin de deelwoords-uitgang *...n* of *...en* verouderd is, en schier nog maar alleenlijk daar voorkomt, waar het verleden deelwoord bijvoeglijk, namelijk als attribuut of predicaat, gebruikt wordt, terwijl het in de vervoeging van het werkwoord gebezigde verleden deelwoord den regelmatigen nieuwen vorm, die op *...ed* uitgaat, aangenomen heeft. Het eenige werkwoord van deze groep, dat wij in onzen tot dusverre beoefenden tekst hebben leeren kennen, is *to shape*. Wij rangschikken de werkwoorden der achtste groep alphabetisch, met dien verstande evenwel, dat de twee, die eene vocaalverwisseling ondergaan, allerlaatst komen.

In de Opgave 4 dezer paragraaf moeten de bewuste verleden deelwoorden vertaald worden in den vorm, die den uitgang *...n* heeft.

grave (Greev), graven, graveeren	*graved* (Greevd)	*graved* (Greevd), *graven* (Greevn).	
hew (joe), houwen	*hewed* (joed)	*hewed* (joed), *hewn* (joen).	
lade (leed), beladen	*laded* (leed'-ed)	*laded* (leed'-ed), *laden* (leedn).	
load (lood), laden, beladen	*loaded* (lood'-ed)	*loaded* (lood'-ed), *loaden* (loodn).	
mow (moo), maaien	*mowed* (mood)	*mowed* (mood), *mown* (moon).	
rot (ròt), rotten, verrotten	*rotted* (ròt'-ed)	*rotted* (ròt'-ed), *rotten* (ròtn).	
saw (sao), zagen	*sawed* (saod)	*sawed* (saod), *sawn* (saon).	
sew (soo), naaien	*sewed* (sood)	*sewed* (sood), *sewn* (soon).	
shape (sjeep), fatsoeneeren	*shaped* (sjeept)	*shaped* (sjeept), *shapen* (sjeepn).	
shave (sjeev), schaven, scheren	*shaved* (sjeevd)	*shaved* (sjeevd), *shaven* (sjeevn).	
show (sjoo), toonen	*showed* (sjood)	*showed* (sjood), *shown* (sjoon).	
sow (soo), zaaien	*sowed* (sood)	*sowed* (sood), *sown* (soon).	*seed* (sied), zaad.
strow (stroo), strooien	*strowed* (strood)	*strowed* (strood), *strown* (stroon).	*straw* (strao), stroo.
wax (wwèks), wassen, groeien, worden	*waxed* (wwèkst)	*waxed* (wwèkst), *waxen* (wwèksn).	
wreathe (riedh), vlechten, omkransen	*wreathed* (riedhd)	*wreathed* (riedhd), *wreathen* (riedhn).	*wreath* (rieth), krans.
melt (mèlt), smelten	*melted* (mèlt'-ed)	*melted* (mèlt'-ed), *molten* (mooltn).	
swell (swwèl), zwellen	*swelled* (swwèld)	*swelled* (swwèld), *swollen* (swwooln).	

In plaats van *to strow* wordt zeer dikwijls *to strew* geschreven, dat uitgesproken wordt „stroe" of „stroo", en waarvan de vormen *strewed* en *strewn* gemaakt worden.

Gebruikelijke samenstellingen zijn: *to engrave* (en-greev'), graveeren; *to unlade* (un-leed'), lossen (eene vracht); *to unload* (un-lood'), slechts regelmatig, lossen (eene vracht) en lossen (een vuurwapen). In de beteekenis van een vuurwapen laden is *to load* slechts regelmatig. Eindelijk: *to misshape* (mis-sjeep'), misvormen, wanstaltig maken.

Opgave 3. Geef de drie grondvormen op van de zooeven genoemde samengestelde werkwoorden.

Opgave 4. Leer van buiten:

van plan zijn,*)	*to be about*	(tôe bi' *e*-bòut'').
uitspreken,	*to pronounce*	(pròn-nòuns').
geheugen,	*memory*	(mèm'-òr-ri).
beeld,	*image*	(im'-**ed**zj).
knaap,	*knave*	(nee**v**).
moeder,	*mother*	(mudh'-*er*).
heks,	*witch*	(wwitsj).
losjes,	*lightly*	(lait'-li).
vergezellen,	*to attend*	(èt-tèn**d**').
speelgoed,	*toy*	(tòi).
geschenk,	*present*	(prèz'-ènt).
melkwit,	*milk-white*	(milk''-wwait').
getal,	*number*	(num'-*ber*).
poeder,	*powder*	(pòu'-*der*).
poederen,	*to powder.*	
knecht, lakei,	*footman*	(fôet'-mèn).
zon,	*sun*	(sun).
gloeien,	*to glow*	(gloo).
prins, vorst,	*prince*	(prins).
straatweg,	*road*	(roo**d**).
twijg, tak,	*bough*	(bòu).
bloem,	*flower*	(flòu'-*er*).
wild,	*wild*	(wwail**d**).
haver,	*oats*	(oots).

Het enkelvoud *oat* is alleen in samenstellingen gebruikelijk, b. v. *oat-meal* (oot'-miel), havermeel; *oat-straw*, haverstroo.

Vertaal: 1. Luister naar [*to*] de woorden (die) ik nu ga uitspreken, en laat ze [3]in [*on*] uw geheugen [2]gegraveerd [1]blijven. — 2. *Thou shalt not make unto* (*to*) *thee any* graven *image*. — 3. Deze mismaakte knaap, — zijne moeder was eene heks. — 4. De papieren waren eens losjes aan [*to*] elkander genaaid geweest. — 5. Hij kwam naar huis, vergezeld van [*by*] een man (die) beladen (was) met Kerstmis-speelgoed [*mrv.*] en geschenken. — 6. De koets werd getrokken door melkwitte paarden, en (was van) [2]achter(en) [1]beladen [3]met (een gelijk) [hetzelfde] getal [van] gepoederde lakeien. — 7. Als de zon [2]op hen [1]staat [*is*], [2]blinken en gloeien [1]zij [3]als [*like*] gesmolten goud. — 8. Gij hebt mij de beste dienst [*turn*] (bewezen) [getoond], (die) ooit (de eene) vorst bewezen (heeft) (aan) (den) [een] anderen. — 9. De straatwegen waren [bestrooid] (als bezaaid) met takken en bloemen. — 10. Ik heb (uitgeraasd) [2]mijn wilde haver (*mrv.*) [1]gezaaid].

*) Namelijk: om dadelijk aan dat plan gevolg te geven. *I am about to pronounce*, ik zal nu uitspreken, ik ga nu uitspreken.

(7e Oefen.) **E. Spelling en Uitspraak.**
(Verschoven tot de volgende Les.)

(8e Oefen.) **F. Lexicographie** (blz. 189) der 32e Les.

Door wederzijdsche vertaling (blz. 18, 19) goed in het geheugen te prenten **voordat** men aan de volgende Les begint.

to sink (sink), *sunk* (sunk), zinken. — *to doze* (doo**z**), sluimeren, dutten, dommelen; vergelijk de provincialismen, doezen, doezelen, doezelig; *doze*, dutje. — *unconsciously* (un-kòn'-sjus-li), onbewust, zonder bewustheid, zonder het te weten; van *conscious* (blz. 177, 189). — *to miss* (mis), missen (in den zin van: misloopen, niet ontmoeten, niet zien, niet hooren). — *to break* (§ 270, blz. 244), breken, door de stilte heenbreken, weergalmen. — *ear* (ier), oor, „oreille". — *ding dong* (*ding dòng''*), tingeling, ting ting, tusschenwerpsel (blz. 117, § 201), waardoor de klank der klok nagebootst wordt; het wordt ook gekoppeld geschreven: *ding-dong*. — *a quart'er to it*, namelijk *to one*, een kwartier vóór het (uur dat op de komst is); deze uitdrukking wordt veel meer gebruikt dan *three quart'ers past* (het uur dat voorbij is). — *triumph* (trai'-umf), „triomphe", triomf; *to triumph*, „triompher", triomfeeren; *triumphant* (trai-um'-fènt), „triomphant", triomfeerend; bijwoord: *triumphantly*. — *to sound*, „sonner", slaan; vergelijk *sound* (blz. 106, 111). — *dull* (blz. 138, 142), dof. — *hollow* (hòl'-loo), hol. — *to flash* (flèsj), of *to flash up*, opvlammen. — *instant* (in'-stènt), oogenblik (zie blz. 156). — *curtain* (ke**ur**t'-en), „courtine", gordijn. — *to draw*, zie § 276, blz. 253. — *aside* (*e*-sai**d**'), terzijde. — *to address* (blz. 122, 127), richten, wenden. — *to start* (blz. 49, 55), opspringen; zoo ook *to start up*'. — *to recumb* (re-kum'), leunen in eene liggende houding; *recumbent* (re-kum'-bènt), leunend, liggend; *half recumbent*, half liggend. — *unearthly* (un-**eu**rth'-li), onaardsch, bovennatuurlijk; van *earth* (blz. 222). — *ell* (èl), el; *bow* (boo), boog; *elbow* (èl'-boo), elleboog. — *view* (**v**joe), „vue", gezicht; *to view*, bekijken, zien. — *medium* (mie**d**'-i-um), medium, middel. — *appearance* (èp-pie*r*'-èns), „apparence", schijn, aanzien; vergelijk *to appear* (blz. 66, 72), *apparition* (blz. 222). — *to recede* (re-sie**d**'), „recéder", achteruit gaan, zich terugtrekken. — *to diminish* (dim-min'-isj),

„diminuer", verminderen, verkleinen. — *proportion* (pròp-poor'-sjun), „proportion", evenredigheid. — *neck* (nèk), nek, „nuque"; zie blz. 208 *kerchief*. — *down*, voorzetsel, gelijkluidend met het bijwoord (blz. 65), naar beneden, nederwaarts, neder. — *wrinkle* (rinkl), rimpel. — *tender* (tèn'-der), „tendre", teeder, zacht. — *bloom* (bloem), bloem, blom, blos. — *skin* (skin), huid, vel. — *muscular* (mus'-kjôe-ler), „musculaire", en *musculous* (mus'-kjôe-lus), „musculeux", gespierd. — *hold* (blz. 142, 189), houvast. — *uncommon* (un-kòm'-mun), ongemeen; van *common* (blz. 122, 127). — *delicate* (dèl'-i-kèt), „délicat", tenger; bijwoord *delicately*. — *to form* (fòrm), „former", vormen. — *upper* (up'-per), opper, boven; vergelijkende trap (§ 178, blz. 101) van het als bijvoeglijk nw. gedachte bijwoord *up* (blz. 41). — *member* (mèm'-ber), „membre", lid, ledemaat. — *bare* (beer), baar, bloot, naakt. — *tunic* (tjoen'-ik), „tunique", tunica, gewaad. — *pure* (pjoer), „pur", zuiver. — *white* (blz. 74, 78), hier zelfst. nw., wit. — *lustre* (lus'-ter), „lustre", luister, glans; *lustrous* (lus'-trus), luisterrijk, glansrijk, blinkend. — *belt* (bèlt), gordel. — *sheen* (§ 270, blz. 245), schijn, glans. — *beauty* (bjoet'-i), „beauté", schoonheid; *beautiful* (bjoet'-i-fôel), schoon. — *branch* (braantsj), „branche", tak. — *fresh* (frèsj), „fraîche", versch, frisch. — *green* (grien), groen. — *singular* (sing'-gjôe-ler), „singulier", zonderling. — *contradiction* (kòn-trèd-dik'-sjun), „contradiction", tegenspraak. — *emblem* (èm'-blem), „emblème", zinnebeeld. — *dress* (drès), kleeding, gewaad. — *to trim* (blz. 178), tooien. — *summer* (sum'-mer), zomer. — *flower*, zie *flowery* (blz. 239). — *crown* (blz. 146), kroon, kruin, „couronne". — *to spring* (spring), *sprung* (sprung), *sprung*, springen, ontspringen; vergelijk het zelfst. nw. (blz. 255). — *clear*, bijvoeglijk nw., zie blz. 136. — *jet* (dzjèt), „jet", omhooggaande straal. — *visible* (viz'-ibl), „visible", zichtbaar; vergelijk *invisible* (blz. 137, 142). — *doubtless* (dòut'-lès), ontwijfelbaar, ongetwijfeld; vergelijk *doubt* (blz. 17, 26); *to doubt* (blz. 216); *doubtfully* (blz. 208). — *occasion* (òk-kee'-zjun), „occasion", gelegenheid, aanleiding, reden. — *extinguisher* (èks-ting'-gwwisj-er), „éteignoir", domper; van *to extinguish* (blz. 106, 111). — *cap* (kèp), „cape", kap, muts, pet. — *though* (blz. 207), toch, intusschen, echter, doch. — *to increase* (in-kries'), toenemen, klimmen. — *steadiness*, gestadigheid; zie *instead* (blz. 155). — *quality* (kwwòl'-it-ti), „qualité", hoedanigheid, eigenschap. — *to glitter* (glit'-ter), glinsteren. — *to fluctuate* (fluk'-tjôe-eet), „fluctuer", zich heen en weer bewegen, afwisselen; daarvan *fluctuation* (fluk-tjôe-ee'-sjun), „fluctuation", afwisseling. — *distinct* (dis-tinkt'), „distinct", te onderscheiden, duidelijk; *distinctness* (dis-tinkt'-nès), duidelijkheid; vergelijk *distinctly* (blz. 49, 56), *to distinguish* (blz. 255). — *to dissolve* (diz-zòlv'), „dissoudre", ontbinden, oplossen, zich oplossen, verdwijnen; *dissolving views*, nevelbeelden. — *outline* (òut'-lain), buitenlijn, omtrek; van *out* (blz. 49, 55) en *line*, lijn, „ligne". — *wherein* (wweer-in'), waarin. — *away* (e-wwee'), bijwoord, *out of the way*, uit den weg, weg. — *to melt* (§ 278, blz. 262) *away'*, wegsmelten. — *wonder* (blz. 111); *in the very wonder of this* (d. i. *in the very moment when he wondered at this*), op het oogenblik of te midden van zijne verwondering daarover. — Het werkwoord *I will* (§ 148, blz. 76) heeft menigmaal de beteekenis van de herhaling eener werking, b. v.: *no outline would be visible*, menigmaal was er geen omtrek zichtbaar; *it would be itself again*, het was telkens weder hetzelfde. — *ever* (blz. 57), ooit.

(9e Oefen.)

G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What sort of darkness was there when Scrooge awoke?
2. Which eyes are fit (*geschikt*) to pierce the darkness?
3. How could Scrooge know what it was o'clock?
4. Why could Scrooge not believe that it was twelve o'clock? [Because....]
5. What did Scrooge think of the clock?
6. What did Scrooge do to correct the clock?
7. How long would Scrooge have slept, if it was really twelve at night?
8. What did Scrooge do to ascertain (ès-ser-teen', *zich te vergewissen*) what time it really was?
9. Was it very easy for Scrooge to look through the window? [No...]
10. What was the weather?
11. What would there have been in the street, if it had been so dark at twelve at noon? [There would have been a...]
12. What is the beginning of a bill of exchange payable (pee'-èbl, *betaalbaar*) to Ebenezer Scrooge?
13. What did Scrooge do after leaving the window?
14. What was the consequence of his long thinking of the matter?
15. What was the problem, still presented to Scrooge?
16. How long did Scrooge lie in this state?
17. What thought came to Scrooge then?
18. What did Scrooge resolve upon?
19. Why was the resolution very wise? [Because...]

32e LES.

Sieh' nicht aus nach dem Entfernten,
Was Dir nah liegt, musst Du thun;
Säen musst Du, willst Du ernten,
Nur die fleiss'ge Hand wird ruhn!
(C. J. PH. SPITTA.)

Naar 'tgeen te ver ligt niet getracht,
Maar wat u 't naast ligt eerst volbracht!
Zij dat de taak, waarvan ge u kwijt —
En weet het: rust volgt slechts op vlijt!
(S. D. B.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 238 en 263.)

1. The quarter was so long, that he was more than once
dhe kwwaort'-er wwòz soo lòng" dhèt hi wwòz moor dhèn wwuns"

convinced he must have sunk into a doze unconsciously, and
kòn-vinst' hi must hèv sunk" in'-tôe e dooz" un-kòn'-sjus-li ènd

missed the clock.] At length 2 it broke upon his listening
mist dhe klòk" èt length it brook up-òn' hiz lisn'-ing

ear.] — 3 »Ding, dong!"] — 4 »A quarter past,"] said
ier" ding dòng" e kwwaort"-er paast sèd

Scrooge, counting. — »Ding, dong!" — 5 »Half past!"] said
skroedzj kòunt'-ing ding dòng" haaf" paast sèd

Scrooge. — »Ding, dong!" — 6 »A quarter to] it," said Scrooge.
skroedzj ding dòng" e kwwaort"-er tôe it sèd skroedzj

— »Ding, dong!" — »The hour itself," said Scrooge, trium-
ding dòng" dhi òur it-sèlf" sèd skroedzj trai-um"-

phantly, »and nothing else!" — He spoke before the hour
fènt-li ènd nuth'-ing èls" hi spook be-foor' dhi òur"

bell sounded, which it now did with 7 a deep, dull, hollow,
bèl sound'-ed wwitsj it nòu did" wwidh e diep" dul" hòl'-loo

melancholy One.] 8 Light flashed up in the room upon the
mèl'-èn-kòl-i wwun" lait flèsjt up" in dhe roem" up-òn' dhi

instant, and the curtains of his bed were drawn.] — The
in'-stènt ènd dhe keur'-tenz òv hiz bèd" wweur draon" dhe

curtains of his bed were drawn aside, I tell you, 9 by a
keur'-tenz òv hiz bèd wweur draon e-said" ai tèl" joe bai e

hand.] 10 Not the curtains at his feet, nor the curtains at
hènd" nòt dhe keur'-tenz èt hiz fiet" nòr dhe keur'-tenz èt

his back, but those to which his face was addressed.] The
hiz bèk" but dhooz tôe wwitsj hiz fees" wwòz èd-drèst' dhe

curtains of his bed were drawn aside; and Scrooge, starting
keur'-tenz òv hiz bèd wweur draon e-said" ènd skroedzj staart'-ing

11 up into a half-recumbent attitude,] 12 found himself face
up" in'-tôe e haaf-re-kum"-bènt èt'-ti-tjoed faund him-sèlf fees"

to face with the unearthly visitor] who drew them: 13 as
tôe fees" wwidh dhi un-eurth'-li viz'-i-tur hoe droe" dhèm èz

close to it as I am now to you, and I am standing in the
kloos" tôe it èz ai" èm nòu tôe joe" ènd ai èm stènd'-ing in dhe

spirit at your elbow.] 14 It was a strange figure — like a
spir'-rit èt joer èl"-boo it wwòz e streendzj fig'-joer laik e

child: yet not so like a child as like an old man, viewed
tsjaild" jèt nòt soo laik e tsjaild" èz laik en oold mèn" vjoed

through some supernatural medium, which gave him the ap-
*th*roe sum sjoep-*er*-nee′-tjur-rèl mied′-i-um wwitsj Geev him dhi èp-

pearance of having receded from the view, and being diminished
pier″-èns òv hèv′-*ing* re-sied′-*ed* fròm dhe vjoe″ ènd bi′-*ing* dim-min′-isjt

to a child's proportions.] 15 Its hair, which hung about its neck
tôe *e* tsjaildz″ pròp-poo*r*′-sjunz its heer″ wwitsj hu*ng* *e*-bòut′ its nèk″

and down its back, was white as if with age; and yet the face
ènd dòun its bèk″ wwòz wwait″ èz if wwidh eedzj″ ènd jèt dhe fees″

had not a wrinkle in it, and the tenderest bloom was on the
hèd nòt *e* rinkl″ in it ènd dhe tèn′-d*er*-est bloem″ wwòz òn dhe

skin.] 16 The arms were very long and muscular; the hands
skin″ dhi aa*r*mz ww*eur* vèr′-ri lò*ng*″ ènd mus″-kjôe-l*er* dhe hèndz

the same, as if its hold were of uncommon strength.] Its legs
dhe seem″ èz if its hoold″ ww*eur* òv un-kòm′-mun strè*ngth*″ its leeGz″

and feet, 17 most delicately formed,] were, like those upper
ènd fiet″ moost dèl′-i-kèt-li fò*r*md″ ww*eur* laik dhooz up″-*per*

members, bare. 18 It wore a tunic of the purest white; and
mèm′-b*er*z beer″ it wwoo*r* *e* tjoen′-ik òv dhe pjoe*r*′-est wwait″ ènd

round its waist was bound a lustrous belt, the sheen of which
ròund its wweest wwòz bòund *e* lus′-trus bèlt″ dhe sjien″ òv wwitsj

was beautiful.] 19 It held a branch of fresh green holly in its
wwòz bjoet″-i-fôel it hèld *e* braantsj òv frèsj Grien hòl′-li in its

hand; and, in singular contradiction of that wintry emblem,
hènd″ ènd in si*ng*′-gjôe-l*er* kòn-trèd-dik″-sjun òv dhèt wwin′-tri èm″-blem

had its dress trimmed with summer flowers.] But the strangest
hèd its drès″ trimd wwidh sum″-m*er* flòu′-*er*z but dhe streendzj″-*est*

thing about it was, that 20 from the crown of its head there
thing *e*-bòut′ it wwòz dhèt fròm dhe kroun òv its hèd dhee*r*

sprung a bright clear jet of light,] by which all this was visible;
spru*ng* *e* brait″ klie*r* dzjèt òv lait″ bai wwitsj aol dhis″ wwòz viz″-ibl

and which was doubtless the occasion of its using, 21 in its
ènd wwitsj wwòz dòut′-lès dhi òk-kee″-zjun òv its joez″-*ing* in its

duller moments, a great extinguisher for a cap, which it now
dul″-l*er* moo″-mènts *e* Greet èks-ti*ng*′-Gwwisj-*er* fò*r* *e* kèp″ wwitsj it nòu″

held under its arm.] — Even this, though, 22 when Scrooge
hèld un′-d*er* its aa*r*m″ ievn dhis″ dhoo wwèn skroedzj

looked at it with increasing steadiness,] was not its strangest
lôekt″ èt it wwidh in-kries′-*ing* stèd″-i-nès wwòz nòt″ its streendzj″-*est*

quality. For as 23 its belt sparkled and glittered now in one
kwwòl′-it-ti fò*r* èz its bèlt spaa*r*kld″ ènd Glit″-t*er*d nòu in wwun″

part and now in another, and what was light one instant, at
paa*r*t ènd nòu in *e*n-udh″-*er* ènd wwòt wwòz lait″ wwun″ in′-stènt èt

another time was dark,] so 24 the figure itself fluctuated in its
*e*n-udh′-*er* taim wwòz daa*r*k″ soo dhe fiG′-jô*er* it-sèlf″ fluk′-tjôe-eet-*ed* in its

distinctness: being now a thing with one arm, now with one
dis-tinkt″-nès bi′-*ing* nòu″ *e* *thing* wwidh wwun aa*r*m″ nòu wwidh wwun

leg, now with twenty legs, now a pair of legs without a head,
leeG″ nòu wwidh twwèn′-ti leeGz nòu″ *e* peer òv leeGz″ wwidh-òut′ *e* hèd″

now a head without a body:] of which dissolving parts, no
nòu″ *e* hèd″ wwidh-òut′ *e* bòd′-i òv wwitsj diz-zòlv′-*ing* paarts″ noo

outline would be visible in the dense gloom wherein they melted
òut″-lain wwôed bi viz′-ibl in dhe dèns gloem″ wweer-in′ dhee mèlt′-ed

away. And in the very wonder of this, it would be itself again;
e-wwee″ èn**d** in dhe vèr′-ri wwun″-der òv dhis it wwôed bi it-sèlf″ *e*-gèn′

distinct and clear as ever.
dis-tinkt″ èn**d** klier″ èz èv′-*er*

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Het kwartier (duurde) zoo lang, dat hij meer dan eens overtuigd was, (dat) hij zonder het te weten in [een] (den) dommel (geraakt) moest zijn en de klok gemist (hebben). Eindelijk (weergalmde) het in zijn luisterend oor. — „Ting, ting!" — [Een] kwartier over (twaalven)," zeide Scrooge, tellende. — „Ting, ting!" — „Half (een)!" zeide Scrooge. — „Ting, ting!" — „[Een] kwartier er voor," zeide Scrooge. — „Ting, ting!" — „(Zoowaar) het uur zelf," zeide Scrooge, triomfeerend, „en niets anders." — Hij sprak eer de [2]klok (het heele) [1]uur [3]sloeg, hetgeen zij nu deed met een diep, dof, holklinkend, somber Een. [5]Op het (zelfde) oogenblik [2]vlamde (er) [1]licht [3]op [4]in de kamer, en de gordijnen van zijn bed werden (opengeschoven). — De gordijnen van zijn bed werden (opengeschoven), zeg ik u, door eene hand. Niet de gordijnen aan (het voeteneinde) [zijne voeten], (en ook niet) de gordijnen (achter) zijnen rug, maar die, naar welke zijn gelaat was gekeerd. De gordijnen van zijn bed werden (opengeschoven); en [3]op [2]springende [4]in eene half liggende houding [5]bevond [1]Scrooge [6]zich (van) aangezicht tot aangezicht met den bovennatuurlijken bezoeker, die ze (openschoof): zoo dicht bij (hem) als ik nu bij u ben, en (ik sta op dit oogenblik) in den geest aan uwen elleboog. — Het was eene vreemde gedaante — (aan) [2]een kind [1]gelijk; (maar) toch niet zoo (zeer) gelijk (aan) een kind als gelijk (aan) een ouden man, gezien door (een of ander) bovennatuurlijk medium, hetgeen hem het aanzien gaf (alsof hij zich teruggetrokken had) uit het gezicht en (daardoor) verkleind was tot de (gestalte) van een kind. Zijn haar, dat (over) zijn nek en zijnen rug nederhing, was wit als van ouderdom, en toch (droeg) het gelaat (geen enkelen) rimpel, en de zachtste blos (lag) op het vel. De armen waren zeer lang en gespierd, de handen (eveneens), als ware zijn houvast ongemeen stevig. Zijne beenen en voeten, uiterst tenger gevormd, waren, gelijk die bovenste ledematen, bloot. Hij droeg eene tunica van het zuiverste wit, en om zijn middel was een blinkende gordel gebonden, waarvan de glans (bijzonder) schoon was. Hij (had) een tak [van] versch groene steekpalm in (de) hand; en in zonderlinge tegenspraak (met) dat zinnebeeld (van den winter), (was) zijn gelaat met zomerbloemen getooid. Maar het vreemdste [ding] (met hem) was, dat er van de kruin van zijn hoofd een heerlijk heldere lichtstraal (blonk), waardoor (dat) alles zichtbaar was; en hetgeen ongetwijfeld de reden was, dat hij in zijne werkelooze [*dull*] oogenblikken een grooten domper gebruikte (als) [voor eene] pet, dien hij nu onder (den) arm hield. [2]Doch [3]toen Scrooge hem aanzag met klimmende (opmerkzaamheid) [4]was [1]zelfs dit [5]niet (eens) zijne vreemdste eigenschap. Want even als zijn gordel schitterde en glinsterde, nu in (het) eene gedeelte en (dan) in (het) andere, en wat licht was (het) eene oogenblik [op] (het) andere tijd(stip) donker was, zoo (ook) wisselde de gedaante zelve af in hare duidelijkheid: (zij was) nu een ding met één arm, nu met één been, nu met twintig beenen, nu een paar [van] beenen zonder [een] hoofd, nu een hoofd zonder [een] lichaam, van welke zich oplossende deelen (nooit een) omtrek zichtbaar was in de dichte duisternis, waarin ze wegsmolten. En te midden van zijne verwondering (daar)over, werd het telkens weder (de oude gedaante) (zoo) duidelijk en klaar als ooit.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.** (Zie blz. 18 en 75.)

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

[§ **279.**] Aan hetgeen wij in § 178—182 (blz. 101, 102) over de vergelijking der bijvoeglijke naamwoorden gezegd hebben, voegen wij hier nog een en ander toe.

A. In den Vergelijkenden trap hadden wij volgens § 178: *bitterer* (blz. 65), *colder* (blz. 145), *duller* (blz. 266), *greater* (blz. 225), *louder* (blz. 202), *older* (blz. 97), *richer* (blz. 97), *smaller* (blz. 74), *warmer* (blz. 121), en het met het bijvoeglijk nw. gelijkluidende bijwoord *nearer* (blz. 249). Volgens § 181 was de vergelijkende trap *foggier* (blz. 145) gevormd.

B. In den Overtreffenden trap volgens § 178: *deadest* (blz. 33), *highest* (blz. 201), *tenderest* (blz. 266); volgens § 179: *purest* (blz. 266), *strangest* (blz. 266), *wisest* (blz. 259); volgens § 181: *heaviest* (blz. 65).

C. Eene onregelmatige vergelijking hebben de volgende bijvoeglijke naamwoorden en bijwoorden.

	Vergelijkende trap.	Overtreffende trap.
good (gôe**d**), goed	*better* (bèt'-*ter*, blz. 66, 82, 130)	*best* (bèst).
bad (bè**d**), slecht, erg	*worse* (ww**eu**r*s*)	*worst* (ww**eu**r*st*).
little (litl), klein, weinig	*less* (lès), *lesser* (lès'-*ser*)	*least* (liest).
much (mutsj), veel *many* (mèn'-i), vele	*more* (moor, L. 27, 28, 29, 31)	*most* (moost, Les 29).
far (faa*r*), ver	*farther* (faar'-dh*er*) *further* (f**eu**r'-dh*er*)	*farthest* (faar'-dh*est*). *furthest* (f**eu**r'-dh*est*).
late (leet), laat	*later* (leet'-*er*), later (in tijd) *latter* (lèt'-*ter*), later (in volgorde), laatstgenoemd	*latest* (leet'-*est*), laatst (in tijd). *last* (laast, blz. 106, 162, 242), laatst (in volgorde).
near (nie*r*), na	*nearer* (nie*r*'-*er*)	*nearest* (nie*r*'-*est*), naastbij. *next* (nèkst, blz. 242), naastvolgend.
old (ool**d**), oud	*older* (ool**d**'-*er*) *elder* (èl**d**'-*er*)	*oldest* (ool**d**'-*est*). *eldest* (èl**d**'-*est*).
in (in), inwendig, innerlijk	*inner* (in'-ner)	*inmost* (in'-moost).
out (out), uitwendig, uiterlijk	*outer* (out'-*er*, blz. 121) *utter* (ut'-*ter*)	*outmost* (out'-moost). *utmost* (ut'-moost).
fore (foo*r*), voor	*former* (fòrm'-*er*), vroeger	*foremost* (foo*r*'-moost), voorst. *first* (f**eu**r*st*), eerst.

lesser wordt slechts attributief gebruikt: *the lesser boy*; *my boy is less* (of *lesser*) *than yours.*

Volgens het hedendaagsche spraakgebruik wordt *farther* slechts voor plaatselijke afstanden gebezigd, *further* in de beteekenis verder, d. i. nog meer. In de oudere taal zijn *farther* en *further*, gelijk nog tegenwoordig *farthest* en *furthest*, volkomen van eenerlei beteekenis.

next heet de naaste in volgorde, *nearest* de naaste in afstand, ook in figuurlijken zin, de naastbestaande. Vraag ik, op reis zijnde, naar *the next village*, dan zal men mij het dorp noemen, waar ik het eerst zal aankomen als ik mijne reis vervolg; *the nearest village* daarentegen is het naastbijgelegen dorp in den omtrek, al ligt dat in het geheel niet op mijnen weg. *My nearest friend* is de vriend, die mij het naast aan het hart ligt, of die het dichtst in mijne nabijheid is; *the next friend whom I saw* is diegene mijner vrienden, dien ik nu het eerst zag.

elder en *eldest* worden gebruikt om de aan den hoogeren leeftijd verbondene rechten aan te duiden; in de regelmatig gevormde trappen van vergelijking daarentegen ligt die nevenbeteekenis niet opgesloten; zij doelen enkel op het verschil in leeftijd.

in, *out* en *fore* komen in bijvoeglijken zin slechts in samenstellingen met zelfstandige naamwoorden voor, b. v.: *inside* (in'-sai**d**), binnenzijde, (het) inwendige; *outside* (out'-sai**d**), buitenzijde, (het) uitwendige; *forehead* (foo*r*'-hè**d**), voorhoofd; *outer* en *outmost* hebben slechts plaatselijke, *utter* en *utmost* slechts figuurlijke beteekenis.

Het bijvoeglijk nw. *rath* (rè*th*), vroegtijdig, vroeg, waarvan wij den vergelijkenden trap *rather* (raadh'-*er*) op blz. 130, 177, 242 hebben aangetroffen, komt zelden voor, de overtreffende trap nooit.

☞ Al de vormen dezer onregelmatige vergelijking moeten door wederzijdsche vertaling goed in het geheugen geprent worden.

Opgave 5. Leer van buiten:

gemeenlijk	*commonly*	(kòm'-mun-li).
reizen	*to travel*	(trè**v**'-el).
gevangene	*prisoner*	(priz*n*'-*er*).
tegenstand	*opposition*	(òp-¡-òz-zis'-[sjun).
de wenkbrauwen fronsen	*to frown*	(froun).

menigvuldig	*frequent*	(fri'-kwwènt).
roekeloos	*reckless*	(rèk'-lès).
kwistig	*profuse*	(pròf-fjoes').
uitgaven	*expense*	(èks-pèns').
kenmerken	*to distin-guish*	(dis-ting'-Gwwisj).
edelman	*noble*	(noobl).
hooger	*superior*	(sjoe-pi'-ri-ur).
geloof	*faith*	(feeth).
maag	*stomach*	(stòm'-èk).
saus	*sauce*	(saos).
mij bevalt	*I like*	(laik).
Oost-Indiën	(*the*) *East Indies*	(iest in''-diez).
bewaren	*to reserve*	(re-zeurv').
blijven	*to stay*	(stee).
deugd	*virtue*	(veur'-tjoe).
gemoed, boe-beurt [zem	*bosom*	(buz'-um).
schrijver	*turn*	(teurn).
schatten	*author*	(ao'-thur).
kracht, talenten	*to estimate*	(ès'-ti-meet).
pennevrucht, voortbrengsel,	*power*	(pòu'-er).
waardeeren	*performance*	(per-fòrm'-èns).
belasteren	*to rate*	(reet).
hoveling	*to slander*	(slèn'-der).
	courtier	(koort'-jer).

Vertaal: 1. Hij is een goed mensch, die beter is dan (de) menschen (over het algemeen) [gemeenlijk] zijn. — 2. De (oudste) [oudere] dezer zonen was uw oom Roland [roo'-lènd], de (jongste) [jongere] was uw vader. — 3. Zij [2]reisden [1]nu [3]ver en verder dan ik vertellen kan. — 4. Hij werd [3]zonder eenigen verderen tegenstand (gevangen genomen) [[2]gevangene [1]gemaakt]. — 5. De ridder fronste de wenkbrauwen bij deze (laatste) [laatstvermelde] woorden. — 6. [3]Hij [2]at [1]weinig, en [2]hij sprak (nog) [1]minder. — 7. De wolken werden [*to grow*] minder menigvuldig en minder zwaar. — 8. Roekelooze en kwistige uitgaven [*collectief*] kenmerkten de hoven der (kleine) [mindere] edellieden zoowel als (die) der hoogere vorsten. — 9. Meer lieden gaan om het paard te zien, dan (om) den koning, die er op zit. — 10. Naarmate [*As*] (de) menschen beter werden [*to become*] in [*in*] geloof, werden [*to grow*] zij slechter in werken. — 11. (Honger) [Eene goede maag] is de beste saus. — 12. Welke bevalt u (het) best? — 13. Zijn oudste zoon was [een] kapitein in de Oost-Indiën. — 14. Ik moet mij verontschuldigen op (grond van) den stelregel, het beste tot het laatst te [*of*] bewaren. — 15. Ik heb u laatstleden Donderdag verwacht [*onv. verl. tijd*]. — 16. Gij zult eene week bij [*with*] mij blijven op [*at*] (zijn) minst. — 17. (Zij) [Diegenen, *Those*] die (het) meest (de) deugd in (den) [hunnen] mond [*mrv.*] hebben, hebben er het minst van in hun (hart) [boezem, *mrv.*] — 18. (Nu) [[4]naastvolgend] [3]kwam (de) [[1]mijne] [2]beurt (aan mij). — 19. Terwijl een schrijver nog leeft [§ 229, blz. 166], schatten wij zijne talenten naar [*by*] zijne slechtste voortbrengselen; en als hij dood is, waardeeren wij (die) [hen] naar zijne beste (producten). — 20. Zij belasteren erger dan de ergste hoveling.

[§ **280**.] *more congenial* (blz. 145), *more....desirable* (blz. 122), *more facetious* (blz. 131), *more intent* (blz. 65), *more remarkable* (blz. 49), *more ridiculous* (blz. 113); *most delicately* (blz. 266).

Hier vinden wij den vergelijkenden trap gevormd doordien *more* (vergel. trap van *much*), en den overtreffenden trap doordien *most* (overtr. trap van *much*) vóór het bijvoeglijk nw. of bijwoord gezet wordt.

De in bovenstaande voorbeelden op die wijze in een trap van vergelijking gebrachte woorden, zijn, zooals wij zien, alle in afstamming aan Fransche woorden gelijk; een hunner is ook een door de afleidingslettergreep *...ly* gevormd bijwoord (§ 160, blz. 87).

In welke gevallen de in de vorige paragrafen opgegevene Hollandsche vergelijking door middel van den uitgang te gebruiken is, en in welke gevallen men zich van de Fransche door middel van de omschrijving te bedienen heeft, laat zich niet door vaste regelen bepalen, naardien de regelen, die door de bekwaamste taalgeleerden daarvoor gesteld zijn, zoowel door de beste (vroegere en hedendaagsche) schrijvers als in den beschaafdsten spreektrant, geheel willekeurig worden veronachtzaamd.

Over het algemeen kan men dit aannemen: op Hollandsche wijze, door middel van den uitgang, worden vergeleken alle een- en tweelettergrepige bijvoeglijke naamwoorden, die met de Hollandsche woorden eenerlei afstamming gemeen hebben, zoomede alle met de bijvoeglijke naamwoorden gelijkluidende bijwoorden. Daarentegen worden op de Fransche wijze, door middel van omschrijving, vergeleken de bijvoeglijke naamwoorden, die eenerlei herkomst gemeen hebben met de Fransche woorden, zoomede alle drie- en meerlettergrepige bijvoeglijke naamwoorden zonder uitzondering, alsook alle door de lettergreep *...ly* van bijvoeglijke naamwoorden gevormde bijwoorden.

most versterkt menigmaal de beteekenis van het bijvoeglijk nw., zonder het in den overtreffenden trap te plaatsen; het wordt alsdan in het Hollandsch uitgedrukt door hoogst, uitermate, bijzonder, of door den Holl. overtreffenden trap met aller er voor.

Opgave 6. Leer van buiten:

landschap,	*landscape*	(lènd'-skeep).
karakter, hoedanigheid,	*character*	(kèr'-èk-*ter*).
gezag,	*authority*	(ao-*thòr*'-it-ti).
ongeloofelijk,	*incredible*	(in-krèd'-i**bl**).
bespreken,	*to discuss*	(dis-kus').
ernstig,	*seriously*	(si'-ri-us-li).
luisterrijk,	*splendid*	(splèn'-di**d**).
onbeminnelijk,	*unamiable*	(un-eem'-i-è**bl**).
sterk,	*strongly*	(strò*ng*'-li).
ontwikkelen,	*to develop*	(*de*-vèl'-òp).
soort,	*species*	(spi'-sjes).
bijgeloof,	*superstition*	(sjoep-*er*-stis'-sjun).
schrikkelijk,	*terrible*	(tèr'-ri**bl**).
Druïde,	*druid*	(droe'-i**d**).
onverwacht,	*unexpected*	(un-èks-pèkt'-e**d**).
herbergs-erf,	*inn-yard*	(in'-jaar**d**).
huurrijtuig, snorwagen,	*hackney-chaise*	(hèk''-ni-sjeez').
bedroevend,	*deplorable*	(*de*-ploo'-rè**bl**).
deugdzaam,	*virtuous*	(**veur**'-tjoe-us).
vrijgesteld van,	*exempt from*	(èg**z**-èmt').
ongeluk,	*misfortune*	(mis-fòr'-tjun).
hevig,	*violently*	(vai'-òl-lènt-li).
gehecht,	*attached*	(èt-tètsjt').
tegenovergesteld,	*contrary*	(kòn'-trèr-ri).

Vertaal: 1. Ik herinner mij niet (ooit) een landschap gezien te hebben (dat) schooner (was) in zijn eigenaardig Engelsch karakter. — 2. Het (tweede staaltje) [andere voorbeeld] van zijn gezag was nog [*yet*] grooter en ongeloofelijker. — 3. Wij willen deze zaak ernstiger bespreken. — 4. Zijn hof was luisterrijker dan dat [*mrv.*] van menigen vorst [*mrv.*]. — 5. Deze onbeminnelijke (trek in) [gedeelte van] haar karakter (heeft zich) [is geworden] sterker ontwikkeld gedurende het afgeloopen [*past*] jaar. — 6. Geen soort van bijgeloof was ooit schrikkelijker, dan dat der Druïden. — 7. Geen verschijning had meer onverwacht kunnen zijn [§ 187, blz. 107). — 8. Van het ²erf (der) ¹herberg kwam een snorwagen, (die) in een hoogst bedroevenden staat (verkeerde). — 9. De deugdzaamsten zoowel als de grootsten zijn niet vrijgesteld van zulke ongelukken. — 10. Hij was allerhevigst gehecht aan het tegenovergestelde gevoelen.

(7e Oefen.) E. Spelling en Uitspraak.

Éénlettergrepige Oefeningen

over den Engelschen tweeklank „òu".

(§ 20, blz. 9 en blz. 32, E. 7.)

Vervolg en Slot.

owl	(òul)	uil.
cowl	(kòul)	monnikskap.
fowl	(fòul)	vogel.
growl	(gròul)	grommen.
howl	(hòul)	huilen.
prowl	(pròul)	stroopen.
scowl	(skòul)	zuur kijken.
brown	(bròun)	bruin.
clown	(klòun)	boerenkinkel; hansworst.
crown	(kròun)	kroon; kronen.
down	(dòun)	neder; dons; duin.
drown	(dròun)	verdrinken.
frown	(fròun)	de wenkbrauwen
gown	(gòun)	japon. [fronsen.
lown	(lòun)	schobberd.
town	(tòun)	stad.
browse	(bròu**z**)	afgrazen. [zijn.
drowse	(dròu**z**)	slaperig maken of
blowze	(blòu**z**)	vollemaansgezicht.

(8e Oefen.) F. Lexicographie (blz. 189) van Les 33.

to tell (blz. 216), *told* (tool**d**), *told*, vertellen, zeggen; *to foretell* (foor-tèl'), *foretold* (foor-tool**d**'), *foretold*, voorzeggen, voorspellen. — *gentle* (zie *gentleman*, blz. 49, 56), beschaafd, vriendelijk, minzaam. — *singular* (sin*g*'-gjoe-*ler*), „singulier", zonderling; bijwoord: *singularly*. — *low* (blz. 58), laag, zacht; gelijkluidend bijwoord. — *observant* (ò**b**-**zeurv**'-ènt), „observant", bemerkende. — *dwarf* (dwwaor*f*), dwerg; *dwarfish* (dwwaor*f*'-isj), dwergachtig. — *stature* (steet'-tjoe*r*), „stature", gestalte. — *anybody* (èn'-i-bò**d**-i), iemand; van *any* (blz. 28, 49, 25, § 67) en *body* (blz. 130). — *special* (spès'-sjèl), bijzonder. — *desire* (*de*-**z**air'), „désir", verlangen, wensch, begeerte; zie *to desire* (blz. 191), *desirable* (blz. 122, 127). — *to beg* (bèg), bedelen, verzoeken; daarvan *beggar* (blz. 66). — *to cover* (ku**v**'-*er*), „couvrir", dekken, bedekken; *to be covered*, gedekt zijn, zich dekken. — *to exclaim* (èks-kleem'), „exclamer", uitroepen. — *to put* (blz. 74) *out* (blz. 50, 55), uitdoen. — *passion* (pès'-sjun), „passion", hartstocht. — *to force* (foors), „forcer", dwingen. — *train* (treen), „train", trein, reeks. — *reverence* (rèv'-*er*-ens), „révérence", eerbied; *reverent* (rèv'-*er*-ènt), eerbiedig, bijwoord: *reverently*. — *to claim* (kleem), aanspraak maken; *to disclaim* (dis-kleem'), van zich afwerpen; *to exclaim*, zie boven. — *intention* (in-tèn'-sjun), „intention", bedoeling, oogmerk, opzet; vergelijk *intent* (blz. 65, 72). — *to offend* (ò*f*-fènd'), „offenser", beleedigen. — *wilful* (wwil'-fòel), opzettelijk, voorbedacht; van *will* (blz. 97, 103); bijwoord: *wilfully*. — *bonnet* (bòn'-net), „bonnet", muts, pet, dameshoed; *to bonnet*, „bonneter", eene muts opzetten. — *period* (pi'-ri-u**d**), „période", periode, tijdperk. — *to make* (blz. 122, 127, 57, 63, 114) *bold* (blz. 162, 172), zich verstouten. — *brought* (blz.

239). — *unbroken* (un-brookn'), onafgebroken, ongestoord; van *to break* (blz. 245, § 270). — *rest*, rust; zie het gelijkluidende werkwoord (blz. 200). — *conducive* (kòn-djoes'-siv), bevorderlijk; van *to conduct* (blz. 137, 142). — *end* (blz. 147, 156), einde. — *to reclaim* (re-kleem'), „réclamer", terugvorderen, opeischen, herstellen; zie boven *to claim; reclamation* (rèk-lèm-mee'-sjun), „réclamation", terugvordering, eisch, aanmerking, tegenbedenking. — *to heed* (hied), zich hoeden; *heed*, hoede, acht; *to take heed*, op zijne hoede wezen, zich in acht nemen. — *gently* (dzjènt'-li), zacht; bijwoord van *gentle* (zie boven). — *to rise* (blz. 246, § 271), rijzen, in de hoogte gaan, opstaan. — *vain* (veen), „vain", ijdel; *in vain*, „en vain", tevergeefs. — *to adapt* (èd-dèpt'), „adapter", dienstig maken, geschikt maken. — *pedestrian* (pe-dès'-tri-èn), „pédestre", te voet gaande. — *thermometer* (*th*eur-mòm'-e-ter), „thermomètre", thermometer. — *way* (blz. 66, 72), weg, eind weegs, eind. — *to freeze*, zie § 270, blz. 245; blz. 57, 63, 137. — *to clothe* (kloodh), kleeden; heeft, behalve de regelmatige vormen van onvolm. verl. tijd en verleden deelwoord, ook *clad* (klèd). — *lightly* zie blz. 141. — *grasp*, greep; vergelijk *to grasp* (blz. 57, 63). — *to resist* (re-zist'), „résister", wederstaan. — *to make* (zie boven) *towards* (blz. 190) *a place*, zich naar eene plaats begeven. — *robe* (roob), „robe", gewaad, kleed. — *supplication* (sup-pli-kee'-sjun), „supplication", smeeking. — *mortal* (mòr'-tèl), „mortel", sterfelijk; sterveling. — *to remonstrate* (re-mòn'-street), „remontrer", onder iemands aandacht brengen, opperen. — *liable* (lai'-èbl), onderhevig, vatbaar, blootgesteld; van *to lie* (blz. 231). — *to uphold* (up-hoold'), *upheld* (up-hèld'), *upheld*, zelden *upholden* (up-hooldn'), staande houden; van *to hold*.

Opgave 7. Schrijf op in de Lijst der onregelmatige werkwoorden:

awoke. — *past;* daarbij *pass* en *passed* (onv. verl. tijd en verl. deelw.) — *slept.* — *running.* — *worked.* — *lay.* — *sunk.* — *sprung.*

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen. [Scrooge?

1. How long did the quarter seem to
2. What did the clock do at length?
3. By what words is the sound of the clock or of bells in general expressed?
4. What expression is commonly used for the first quarter?
5. What for the second quarter?
6. What expression is to be preferred to „three quarters past nine"? [...ten.]
7. How did the sound of the hour bell appear to Scrooge? [It was...]
8. What happened in Scrooge's room when the clock struck one?
9. By what means were the curtains of his bed drawn aside?
10. Which of his bed-curtains were drawn aside?
11. What was Scrooge's first movement? [He started...]
12. At what distance was Scrooge from his unearthly visitor? [He...]
13. By what other words is this distance also expressed by the author?
14. How is the size of the apparition described?
15. Whereby might we judge of the age of the apparition?
16. Whereby might we judge of its strength?
17. What is said of its bare legs and feet? [They were...]
18. How is its dress described?
19. What emblems of the seasons did it wear?
20. Whereby was all this visible?
21. By what means might the spirit diminish the brightness of its light? [It used...]
22. When did Scrooge discover in the spirit a still stranger quality?
23. How is the change of light in the spirit expressed?
24. What was the effect of this change of light upon the figure itself?

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

(Vervolg van het kluchtspel: *My Fellow Clerk.*)

port (poort), Portwijn.

Vic. There was one bottle of port — five shillings.

Tac. Right.

brandy (brèn'-di), brandewijn, cognac; *brandy-and-water* (gewoonlijk uitgesproken: brèn'-din-wwaot''-*er*), grog, de liefste drank der Engelschen, na den wijn. Zij drinken grog *hot without*, *hot with*, *cold without* en *cold with* [namelijk *sugar* (sjoeg'-*er*), suiker].

Vic. Three glasses of brandy-and-water.

Tac. Two, my dear fellow.

oath (ooth), eed.

it was three, minder goed Engelsch dan: *they were three.* (De beide jongelieden maken er niet hun werk van om zich van de fijnst-gekuischte spreekmanier te bedienen. In de uitdrukkingen *lark* en *spree* zagen wij reeds een paar staaltjes van het tegendeel.)

Vic. No, I will take my oath it was three.

but, slechts.

to tap (tèp), kloppen, zachtjes slaan.

to season (sie-zn), wennen.

by-and-bye (bai-ènd-bai'), spoedig, langzamerhand, mettertijd.

Tac. No, no, it was indeed but two; —

however, I see how it is — you were a little — (*taps his forehead*) — you are not quite seasoned to this sort of fun as I am, but you will be by-and-bye.

pot (pòt), kan.

ale (eel), Ale, Engelsch (wit) bier.

Vic. Well, then — two shillings — that makes seven. Three pots of eightpenny ale.

capital (kèp'-i-tèl), uitmuntend.

so far gone, zoo ver weg: *in drunkenness* (drunk'-*en*-nès), beschonkenheid.

Tac. Come, that's capital! Well, I did not think you were so far gone as all that. I knew you were pretty well —

Vic. What the devil do you mean?

taste (teest), smaak.

to have gone, gegaan zijn; *to be gone*, weg zijn.

porter (poort'-*er*), Porter, Engelsch (bruin) bier.

Tac. Mean? Why, your taste must have been quite gone — it was three pots of porter, not ale.

Vic. Was it, indeed? One shilling and seven makes eight. Breakfast at the coffee-house, two shillings.

Tac. Right; that makes ten, and I must pay you five?

Vic. Certainly.

spot (spòt), plek, plaats; *on the spot*, op staande voet.

to hate (heet), haten.

to run, *ran*, *run*, loopen, rennen.

to toss (tòs), werpen, gooien, opgooien, als zelfst. naamw.: worp, gooi.

quits (kwwits), gelijk, kiet.

Tac. Which I will do on the spot. (*Feels in his pocket.*) **Five sovereigns and half-a-sovereign. I hate changing gold, one's silver runs away so. I'll toss you, double or quits.**

to do, doen.

Vic. Done!

to decide (de-said'), beslissen.

Tac. One toss decides. (*Tosses up the half-sovereign.*)

to pretend (pre-tènd'), voorwenden, doen alsof.

to catch (kètsj), vangen.

coin (kòin), muntstuk, geldstuk.

purposely (**peur**'-pus-li), opzettelijk.

to pick (pik) *up*', oprapen.

hastily (heest'-i-li), schielijk.

Vic. Head! (*Tactic pretends to try to catch the coin, but purposely lets it fall to the ground — he then picks it up hastily.*)

egad (*e*-Gèd'), zoo waar! verbasterd uit *by God!*

woman, namelijk het vrouwebeeld, dat Britannia voorstelt op de keerzijde van het muntstuk.

fair (feer), schoon.

sex (sèks), geslacht. [genegen.

propitious (pròp-pis'-sjus), gunstig, wel-

Tac. Egad, it's woman. The fair sex was always propitious to me.

though (dhoo), toch.

Vic. Was it not head though? I never saw what it was.

Tac. No, but I did; and two eyes are enough to see one half-a-sovereign.

Vic. True; but —

Zounds (zòun**dz**), verbasterd uit *by God's wounds* (wwoen**dz**), bij Gods (Christus') wonden; dus zooveel als de gemeene Hollandsche uitdrukking: God vergeev' me de zonde!

Tac. Zounds, you would not doubt my honour. Hem! I owe you nothing now.

lucky (luk'-i), gelukkig.

Vic. What a lucky fellow you are!

lost (lòst), verloren.

differently (dif'-*fer*-ènt-li), verschillend, anders.

revenge (*re*-**v**èn**dz**j'), wraak, revanche.

Tac. No, I don't think so; and if you knew all the sums I have lost, you would think differently. I will give you your revenge at bagatelle this evening.

Vic. Revenge! that means, he will win about half-a-crown more.

ticket (tik'-*et*), briefje, kaartje, loodje.

Tac. But, Fag, holloa! come here, man. (*Fag rises and comes forward.*) **You must take my tickets.**

Fac. Tickets! What tickets?

box (bòks), doos; loge.

Romeo (roo'-me-oo), Romeo.

Tag. Box tickets. I am going to play Romeo at the Shakspeare Theatre.

Fag. I never heard any thing of it. Where is the Shakspeare?

proper (pròp'-*er*), behoorlijk.

direction (di-rèk'-sjun), wenk.

per (**peur**), per, voor ieder.

lady (lee'-di), dame.

charge (tsjaar**dz**j), last; kosten.

price (prais), prijs; *half-price*, half-geld (des avonds na 9 uren betaalt men voor eene plaats, als er nog open zijn, slechts de helft van den gewonen prijs).

pit, bak, parterre.

gallery (Gèl'-le-ri), galerij.

threepence, zie blz. 40.

to stand, staan, uitstaan, toestaan.

Tac. Oh, I'll give you proper directions. Only one shilling per box ticket! you may take one lady with you, and no extra charge. Won't you have three or four? Ask your friends — but, mind, no half-price. Boxes, one shilling — pit, sixpense — and gallery, threepence — can't stand half-price.

I. Herhaling

der opgaven van dezen brief.

Den tekst overschrijven en lezen overeenkomstig blz. 176.

Taalkundige opgaven:

§ 277, 278 (blz. 261—263). Opg. 1—4.
§ 279, 280 (blz. 268—270). Opg. 5, 6.
Blz. 271. Opgave 7.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

17e BRIEF.

(LES 33 EN 34.)

33e LES.

De schatten, die in u liggen, maken gelukkig — in u liggen diamantgroeven en goudmijnen: ontgin die, en werk er bestendig aan voort, om u te verrijken naar verstand en hart. Wie buiten hun eigen Ik vrede zoeken, zoeken eeuwig tevergeefs.

(HERDER.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 270 en 271.)

1 »Are you the Spirit, Sir, whose coming was foretold to
aar joe″ dhe spir′-rit seur″ hoez kum′-ing wwòz foor-toold″ tôe

me?"] asked Scrooge. — 2 »I am!"] — 3 The voice was soft
mi aaskt skroedzj ai èm″ dhe vòis wwòz sòft″

and gentle. Singularly low, as if instead of being so close
ènd dzjèntl″ sing′-gjôe-ler-li loo″ èz if in-stèd′ òv bi′-ing soo kloos

beside him, it were at a distance.] — 4 »Who and what
be-said″ him it wweur èt e dis″-tèns hoe″ ènd wwòt″

are you?"] Scrooge demanded. — 5 »I am the Ghost of
aar joe skroedzj de-maand′-ed ai èm dhe Goost òv

Christmas Past."] — »Long past?" inquired Scrooge: observant
kris′-mès paast″ lòng″ paast in-kwwaird′ skroedzj òb-zeurv′-ènt

of 6 its dwarfish stature.] — »No. Your past." — Perhaps,
òv its dwwaorf′-iesj stèt″-jôer noo joer″ paast per-hèps′

Scrooge could not have told anybody why, if anybody could
skroedzj kôed nòt hèv toold èn′-i-bòd-i wwai if èn′-i-bòd-i kôed

have asked him; but 7 he had a special desire to see the
hèv aaskt″ him but hi hèd e spès′-sjèl de-zair″ tôe si dhe

Spirit in his cap;] and begged him to 8 be covered.] —
spir′-rit in his kèp″ ènd bègd him tôe bi kuv″-erd

»What!" exclaimed the Ghost, 9 »would you so soon put out,
wwòt″ èks-kleemd′ dhe Goost″ wwôed joe soo soen pôet òut″

with worldly hands, the light I give? Is it not enough that
wwidh wweurld′-li hèndz dhe lait″ ai Giv iz it nòt e-nuf″ dhèt

you are one of those whose passions made this cap and force
joe aar wwun òv dhooz″ hoez pès′-sjunz meed″ dhis kèp ènd foors

me through whole trains of years to wear it low upon my
mi throe hool treenz òv jierz″ tôe wweer it loo″ up-òn′ mai

brow!"] — Scrooge reverently disclaimed 10 all intention to
bròu″ skroedzj rèv′-er-ènt-li dis-kleemd′ aol in-tèn′-sjun tôe

offend, or any knowledge of having wilfully »bonneted" the
òf-fènd′ òr èn″-i nòl′-edzj òv hèv′-ing wwil′-fôel-li bòn″-net-ed dhe

Spirit at any period of his life.] He then made bold to
spir′-rit èt èn′-i pi′-ri-ud òv hiz laif″ hi dhèn″ meed boold″ tôe

inquire what business brought him there. — »Your welfare!"
in-kwwair′ wwòt biz″-nès braot him dheer″ joer wwèl′-feer

said the Ghost. — Scrooge expressed himself much obliged,
sèd dhe Goost skroedzj èks-prèst′ him-sèlf′ mutsj òb-blaidzjd″

but could not help thinking that 11 a night of unbroken rest]
but kôed nòt hèlp *th*ink″-*ing* dhèt *e* nait òv un-brookn′ rèst″

would have been more conducive to that end. The Spirit must
wwôed hèv bin moor″ kòn-djoes′-siv tôe dhèt ènd dhe spir′-rit must

have heard him thinking, for it said immediately: — „Your
hèv heurd″ him *th*ink″-*ing* fòr it sèd im-mied′-jèt-li joer

reclamation, then. Take heed!" — 12 It put out its strong
rèk-lèm-mee″-sjun dhèn teek hied″ it pôet òut″ its strò*ng*

hand as it spoke, and clasped him gently by the arm.] —
hènd″ èz it spook″ ènd klèspt him dzjènt′-li bai dhi aarm″

13 „Rise! and walk with me!"] — It would have been in vain
raiz″ ènd wwaok″ wwidh mi it wwôed hèv bin in veen″

for Scrooge to plead 14 that the weather and the hour were
fòr skroedzj″ tôe plied″ dhèt dhe wwèdh″-*er* ènd dhi òur″ wweur

not adapted to pedestrian purposes; that bed was warm, and
nòt èd-dèpt′-ed tôe pe-dès″-tri-èn peur′-pus-ez dhèt bèd″ wwòz wwaorm″ ènd

the thermometer a long way below freezing; that he was clad
dhe *th*eur-mòm′-*e*-*ter* *e* lò*ng*″ wwee be-loo′ friez″-*ing* dhèt hi wwòz klèd

but lightly in his slippers, dressing-gown, and night-cap; and
but lait″-li in hiz slip″-perz drès″-si*ng*-Gòun′ ènd nait″-kèp ènd

that he had a cold upon him at that time.] The grasp, though
dhèt hi hèd *e* koold″ up-òn′ him èt dhèt taim″ dhe Graasp″ dhoo

15 gentle as a woman's hand,] was not to be resisted. He rose;
dzjèntl″ èz *e* wwôem″-enz hènd wwòz nòt tôe bi re-zist′-ed hi rooz″

but finding that the Spirit made 16 towards the window,]
but faind′-*ing* dhèt dhe spir′-rit meed too′-erdz dhe wwin′-doo

clasped its robe in supplication. — 17 „I am a mortal," Scrooge
klèspt its roob in sup-pli-kee″-sjun ai èm *e* mòr″-tèl skroedzj

remonstrated, „and liable to fall."] — „Bear but a touch of my
re-mòn′-street-ed ènd lai′-èbl tôe faol″ beer but *e* tutsj òv mai

hand there," said the Spirit, laying it 18 upon his heart,] „and
hènd″ dheer″ sèd dhe spir′-rit lee′-*ing* it up-òn′ hiz haart″ ènd

you shall be upheld in more than this!"
joe sjèl bi up-hèld″ in moor″ dhèn dhis″

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

„Zijt gij de Geest, mijnheer! wiens komst mij voorspeld (geworden is)?" vroeg Scrooge. — „Ik ben (het)!" — De stem was (goedig) en minzaam. (Uitermate zacht, alsof [2]die, [1]in plaats van zoo dicht bij hem te zijn, [4]op eenen afstand [3]ware. — „Wie en wat zijt gij?" vroeg Scrooge. — „Ik ben de Geest (van) Kerst(tijden, die in het) Verleden (liggen)." — „Lang (in het) verleden?" vroeg Scrooge, zijne dwergachtige gestalte opmerkende. — „Neen; (in) uw verleden." — Misschien zou Scrooge (aan niemand) hebben kunnen zeggen waarom, indien iemand (het) hem had kunnen vragen; maar hij (was uitermate verlangend om) [2]den Geest (met) zijne muts (op) [1]te zien, en verzocht hem gedekt te (willen) zijn. — „Wat!" riep de Geest, „zoudt gij [5]het licht (dat) [6]ik geef (reeds) [1]zoo spoedig [4]met wereldsche handen (willen) [3]uit[2]doen? Is het niet genoeg, dat gij een dergenen zijt, wier hartstochten deze muts (gemaakt hebben) [maakten] en [3]mij [1]noodzaken [6](die) (diep in mijne oogen) [7]laag op mijn voorhoofd] [5]te dragen [4]geheele reeksen van jaren [3]door!" — Scrooge wierp eerbiedigijk alle bedoeling om

te beleedigen van zich af, (als ook) (alle) [eenige] bewustheid, (dat hij) [5](ooit) van zijn leven [4]den Geest [2]met opzet ([3]„eene slaapmuts opgezet") [1](had). Toen verstoutte hij zich te vragen, welk (belang) [zaak] hem derwaarts bracht. — „Uw welzijn!" zeide de Geest. — Scrooge verklaarde zich zeer verplicht, doch kon niet (nalaten) (te denken), dat een nacht [van] ongestoorde rust [3]tot dat einde [2]dienstiger [1]zou geweest zijn. De Geest moest hem hebben hooren denken, want hij zeide dadelijk: — „Uwe tegenbedenking dus. Neem u in acht!" — Hij stak zijne stevige hand uit, terwijl hij sprak, en vatte hem zacht bij den arm. — „Sta op! en (ga) met mij (mede)!" — Het zou [3]voor Scrooge [2]tevergeefs [1]geweest zijn (in het midden te brengen), dat het weder en het uur niet geschikt waren voor (tochtjes te voet); dat (het) bed warm was en (dat) de thermometer een (goed eind) onder (het vriespunt) (stond); dat hij slechts dun gekleed was in zijne pantoffels, ochtendjas en slaapmuts; en dat hij [2](juist) [1](verkouden was). De greep, ofschoon zacht als de hand eener vrouw, was niet te wederstaan. Hij stond op; doch (ziende) [bevindende], dat de Geest (in de richting) naar het raam ging, vatte hij [2]smeekend [1]zijn gewaad. — „Ik ben een sterfelijk (mensch)," opperde Scrooge, „en blootgesteld aan vallen." — „Verdraag slechts eene aanraking van mijne hand d a a r," zeide de Geest, [2]die (meteen) [3]op zijn hart [1]leggende, „en gij zult staande gehouden worden in meer dan dit!"

(5e Oefen.) ## C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18, 75.)

Oplossingen

der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 277 (blz. 261):

foresee; foresaw; foreseen. — oversee; oversaw; overseen. — befall; befell, befel; befallen. — misdo; misdid; misdone. — undo; undid; undone. — forego; forewent; foregone. — undergo; underwent; undergone.

Opgave 2 van § 277 (blz. 261):

1. His men *were beaten* back. — 2. I *am* not the man I *was*. I will not *be* the man I must have *been* but for this intercourse. — 3. Just such a misfortune as that which has *befallen* us to-day, *befel* Childibert more than a thousand years ago. — 4. Heaven's will be *done!* I can *do* nothing. — 5. Though she *eats* as little as ever, that little *is eaten*, she says, with some slight relish. — 6. What curse *is* there that has not *fallen*, or is *falling* upon me? — 7. Well, he *is gone*; and with him *go* these thoughts. — 8. Let us *see* everything that can *be seen*. — 9. His room had *undergone* a surprising transformation. — 10. What is *done*, can't *be undone*. — 11. I *drew* near with profound reverence, and *fell* down at his feet. — 12. At supper, she *ate* temperately, as usual. — 13. The curtains of his bed *were drawn* aside. — 14. She *does* not love me — she never *did love* me. — 15. His shield *lay* on the grass, by his side. — 16. He corroborated everything, remembered everything, and *underwent* the strangest agitation. — 17. The inexorable finger *underwent* no change. — 18. Tell me what man that *was* whom we *saw lying* dead? — 19. You would *be* sure of it, my dear, returned Bob, if you *saw* and spoke to him. — 20. Your own feeling tells you that you *were* not what you *are*. — 21. Fragments of plaster *fell* out of the ceiling. — 22. *Saw'st* thou e'er such sight?

Opgave 3 van § 278 (blz. 263):

engrave; engraved; engraved, engraven. — unlade; unladed; unladed, unladen. — unload; unloaded; unloaded, unloaden. — misshape; misshaped; misshaped, misshapen.

Opgave 4 van § 278 (blz. 263):

1. Listen to the words I am about to pronounce, and let them remain *engraven* on thy memory. — 2. *Gij zult u geen g e s n e d e n beeld maken.* — 3. This *mis-shapen* knave, — his mother was a witch. — 4. The papers had been once lightly *sewn* to each other. — 5. He came home attended by a man *laden* with Christmas toys and presents. — 6. The coach was drawn by six milk-white horses, and *loaden* behind with the same number of powdered footmen. — 7. When the sun is on them, they shine and glow like *molten* gold. — 8. Thou hast *shown* me the best turn ever prince *showed* another. — 9. The roads were *strewn with* boughs and flowers. — 10. I have *sown* my wild oats.

Opgave 5 van § 279 (blz. 268):

1. He is a *good* man who is *better* than men commonly are. — 2. The *elder* of these sons was your uncle Roland, the *younger* was your father. — 3. They now travelled *far*, and *farther* than I can tell. — 4. He was made prisoner without any *further* opposition. — 5. The knight frowned at these *latter* words. — 6. *Little* he ate, and *less* he spoke. — 7. The clouds grew *less* frequent and *less* heavy. — 8. Reckless and profuse expence distinguished the courts of the *lesser* nobles as well as of the superior princes. — 9. *More* people go to see the

horse, than the king who sits upon it. — 10. As men became *better* in faith they grew *worse* in works. — 11. A *good* stomach is the *best* sauce. — 12. Which do you like *best*? — 13. His *eldest* son was a captain in the East-Indies. — 14. I must excuse myself upon the principle of reserving the *best* to the *last*. — 15. I expected you *last* Thursday. — 16. You will stay with me a week at *least*. — 17. Those who have *most* virtue in their mouths, have *least* of it in their bosoms. — 18. My turn came *next*. — 19. While an author is yet living, we estimate his powers by his *worst* performances: and when he is dead, we rate them by his *best*. — 20. Thy slander *worse* than the *worst* courtier.

Opgave 6 van § 280 (blz. 270):

1. I do not remember to have seen a landscape *more beautiful* in its peculiar English character. — 2. The other instance of his authority was yet *greater*, and *more incredible*. — 3. We will discuss this matter *more seriously*. — 4. His court was *more splendid* than those of many princes. 5. This unamiable part of her character has been *more strongly* developed during the past year. — 6. No species of superstition was ever *more terrible* than that of the Druids. — 7. No apparition could have been *more unexpected*. — 8. From the inn-yard came a hackney-chaise in a *most deplorable* state. — 9. The *most virtuous*, as well as the *greatest*, are not exempt from such misfortunes. — 10. He was *most violently* attached to the contrary opinion.

Opgave 7, blz. 271 (vergelijk § 155, blz. 85; Opg. 4, blz. 132; Opg. 5, blz. 149; Opg. 7, blz. 180; Opg. 5, blz. 195; Opg. 8, blz. 212; Opg. 8, blz. 228; Opg. 5, blz. 244; Opg. 8, blz. 260).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
	awoke		
lie	lay		to lay
pass	passed	passed, past	
run	ran	run	
		sunk	
		slept	
	sprung		
work		wrought, worked	

Gesprekken van Les 32 (zie blz. 283).

(6e Oefen.)

D. Spraakkunst.

Tweede klasse der onregelmatige werkwoorden.

[§ **281.**] Nadat wij alle acht de groepen van de Eerste klasse der onregelmatige werkwoorden met het op den **n**-klank uitgaande verleden deelwoord hebben leeren kennen, gaan wij thans over tot de **Tweede klasse**. In deze klasse rangschikken wij alle werkwoorden, waarvan het verleden deelwoord niet op den **n**-klank uitgaat, en ook niet regelmatig gevormd wordt, doch, even als ook de onvolmaakt verledene tijd, geen andere verandering ondergaat dan vocaal-verwisseling. Naar de verschillende vocaal-verwisselingen zullen wij de werkwoorden dezer klasse indeelen in drie groepen.

Uit de **Eerste groep** kennen wij:

Afgeleid zelfst. nw. *staff*. — Onv. verl. tijd *awoke*. — Afgel. zelfst. nw. *abode*. — Onbep. wijs *come;* onv. verl. tijd *came;* verl. deelw. *come*. — Onbep. wijs *become;* onv. verl. tijd *became*.

Hiertoe behooren de volgende werkwoorden, waarin men de vocaal **o** met verschillende uitspraak, deels als vocaal-verwisseling, deels reeds in de onbepaalde wijs aantreft:

to stave (steev), aan stukken slaan, verbrijzelen.	*stove* (stoov), *staved* (steevd)	*stove* (stoov), *staved* (steevd)	*staff* (staaf), staf.
to wake (wweek), waken, ontwaken, wekken.	*woke* (wwook), *waked* (wweekt)	*woké* (wwook), *waked* (wweekt)	*watch* (wwòtsj), wacht.
to abide (*e*-baid'), toeven, vertoeven, blijven; verdragen, uitstaan.	*abode* (*e*-bood')	*abode* (*e*-bood')	*abode* (*e*-bood'), verblijf, verblijfplaats, woonplaats.
to come (kum), komen.	*came* (keem)	*come* (kum)	

Op dezelfde wijze als de eenvoudige werkwoorden worden vervoegd de daarmede samengestelde: *to awake* (*e*-wweek'), ontwaken, wekken; *to become* (be-kum'), worden, voegen, passen, betamen; en *to overcome* (oov-*er*-kum'), overwinnen, overmeesteren.

Opgave 1. Geef de drie grondvormen op van de zooëvengenoemde samengestelde werkwoorden.

Opgave 2. Leer van buiten:

uitputten,	*to exhaust*	(èGz-haost').
onwederstaanbaar,	*irresistible*	(ir-re-zist'-ibl).
slaperigheid,	*drowsiness*	(dròuz'-i-nès).
jol,	*yawl*	(jaol).
pinas,	*pinnace*	(pin'-nès).
opstekende [wind,	*gale*	(Geel).
deelnemer,	*partaker*	(paar-teek'-er).
duif,	*dove*	(duv).
gisteren,	*yesterday*	(jèst'-er-dee).
slecht,	*ill*	(il).
tijdingen,	*tidings*	(tai'-dingz).
kostelijk,	*delicious*	(de-lis'-sjus).

Vertaal: 1. Hij zou het niet verdragen hebben. — 2. Hij (had het besef) [was bewust] [*of*] (dat hij) uitgeput en door eene onwederstaanbare slaperigheid overmeesterd (was). — 3. De andere booten, de jol en (de) pinas waren in het begin [§ 251, blz. 197] van den opstekenden wind verbrijzeld [geworden]. — 4. Ik werd [een] (deelgenoot) [deelnemer] van al zijne vermaken. — 5. Ik zag den Geest uit [*from*] (den) hemel nederdalen als eene duif, en hij bleef op [*upon*] hem. — 6. Zij is [3]gisteren [1]niet [2]gekomen [*onv. verl. tijd*], toen zij had moeten komen. — 7. Zeg maar, wanneer en hoe zijt gij aan [*by*] die slechte tijdingen gekomen [*onv. verl. tijd*]? — 8. Gij hebt mij wakker gemaakt uit [*from*] een kostelijken droom.

[§ **282.**] Uit de **Tweede groep** der **Tweede klasse** kennen wij reeds:

Onvolm. verl. tijd *flung*. — Onbep. wijs *stick;* afgeleid zelfst. nw. *stake*. — Afgel. bijv. nw. *strong*. — Onbep. wijs *swing;* onv. verl. t. *swung*. — Onbep. wijs *wring;* onv. verl. t. *wrung;* afgel. bijv. nw. *wrong*. — Onbep. wijs *begin;* onv. verl. t. *began;* verl. dw. *begun*. — Onbep. wijs *drink;* verl. dw. *drunk*. — Onv. verl. t. *rang*. — Verl. dw. *sunk*. — Onv. verl. t. *sprung*. — Onbep. wijs *hang;* onv. verl. t. *hung;* verl. dw. *hung*. — Onbep. wijs *run;* onv. verl. t. *ran;* verl. dw. *run*. — Onv. verl. t. *struck;* verl. dw. *struck;* afgel. zelfst. nw. *stroke*. — Onb. wijs *sit;* onv. verl. t. *sat;* verl. dw. *sat;* afgeleid werkwoord *set*.

Wij zien dat hier de korte, als in 't Holl. woord „pit" klinkende vocaal „i" der Onbepaalde wijs, in den Onvolm. verl. tijd en in 't verleden deelwoord overgaat in de korte, als in 't Holl. woord „put" klinkende vocaal „u", en somwijlen in den onvolm. verl. tijd afwisselt met de bijna als „è" (zie § 14, blz. 6) klinkende vocaal „a", terwijl wij eindelijk bij ettelijke werkwoorden die klanken in den onvolm. verl. tijd en in het verl. deelwoord eveneens aantreffen.

Hiernaar gerangschikt zijn de werkwoorden, die tot deze groep behooren, de hieronder volgende:

to cling (kling), zich hechten.	*clung* (klung)	*clung* (klung)	
to dig (dig), graven, spitten.	*dug* (dug), *digged* (digd)	*dug* (dug), *digged* (digd)	*dike* (daik), dijk; *ditch* (ditsj), gracht.
to fling (fling), slingeren, smijten.	*flung* (flung)	*flung* (flung)	
to shrink (sjrink), inkrimpen, wegkrimpen, terugdeinzen.	*shrunk* (sjrunk)	*shrunk* (sjrunk)	
to sling (sling), slingeren, smijten.	*slung* (slung)	*slung* (slung)	
to slink (slink), sluipen, smuigen.	*slunk* (slunk)	*slunk* (slunk)	
to stick (stik), steken.	*stuck* (stuk)	*stuck* (stuk)	*stitch* (stitsj), steek; *stake* (steek), staak.
to sting (sting), steken, knagen, grieven.	*stung* (stung)	*stung* (stung)	
to stink (stink), stinken.	*stunk* (stunk)	*stunk* (stunk)	*stench* (stèntsj), stank.
to string (string), snoeren, besnaren.	*strung* (strung)	*strung* (strung) *stringed* (stringd)	*strong* (stròng), sterk.
to swing (swwing), schommelen.	*swung* (swwung)	*swung* (swwung)	
to wring (ring), wringen, persen.	*wrung* (rung)	*wrung* (rung)	*wrong* (ròng), ongelijk.
to begin (be-gin'), beginnen, aanvangen.	*began* (be-gèn') *begun* (be-gun')	*begun* (be-gun')	

to drink (drink), drinken.	*drank* (drènk), *drunk* (drunk)	*drunk* (drunk)	*drunken* (drunkn), beschonken, dronken; *drunkard* (drunk'-*erd*), dronkaard.
to ring (ri*ng*), bellen, luiden.	*rang* (rè*ng*), *rung* (ru*ng*)	*rung* (ru*ng*)	
to sing (si*ng*), zingen.	*sang* (sè*ng*), *sung* (su*ng*)	*sung* (su*ng*)	*song* (sò*ng*), gezang, lied.
to sink (sink), zinken, nederlaten.	*sank* (sènk), *sunk* (sunk)	*sunk* (sunk)	*sunken* (sunkn), ingevallen.
to spin (spin), spinnen, draaien.	*spun* (spun), *span* (spèn)	*spun* (spun)	*spindle* (spin*d*l), spil.
to spring (spri*ng*), springen.	*sprung* (spru*ng*), *sprang* (sprè*ng*)	*sprung* (spru*ng*)	
to swim (swwim), zwemmen, drijven.	*swam* (swwèm) *swum* (swwum)	*swum* (swwum)	
to win (wwin), winnen.	*won* (wwun)	*won* (wwun)	
to hang (hè*ng*), hangen, ophangen.	*hung* (hu*ng*), *hanged* (hè*ng*d)	*hung* (hu*ng*) *hanged* (hè*ng*d)	*hinge* (hin*d*zj), hengsel.
to run (run), rennen, loopen.	*ran* (rèn),	*run* (run)	
to strike (straik), slaan.	*struck* (struk)	*struck* (struk), *stricken* (strikn)	*stroke* (strook), streek, slag.
to sit (sit), zitten, plaats nemen.	*sat* (sèt)	*sat* (sèt)	*seat* (siet), zetel, stoel; *to set* (sèt), zetten.

Het samengestelde werkwoord *to overrun* (oov-*er*-run'), overloopen, begroeien, als *to run*.

Opgave 3. Leer van buiten:

van nature,	*naturally*	(nee'-tjur-rèl-li).
haten,	*to hate*	(heet).
koetshuis,	*coachhouse*	(kootsj'-hòus).
loods,	*shed*	(sjè*d*).
gras,	*grass*	(Graas).
natie,	*nation*	(nee'-sjun).
slaaf,	*slave*	(slee*v*).
pak, paket,	*bundle*	(bun*d*l).
schouder,	*shoulder*	(sjool'-*der*).
wandelstok,	*walking-stick*	(wwaok'-*ing*-stik).
tersluiks,	*stealthily*	(stèl*th*'-i-li).
draad,	*thread*	(*th*rè*d*).
tiran,	*tyrant*	(tai'-rènt).
uitheemsch,	*foreign*	(fòr'-*en*).
kleeding,	*garment*	(Gaar'-ment),
om te zien,	*to look at*	(tôe lôek'' èt).
buiten,	*outside*	(òut'-sai*d*).
bijl,	*axe*	(èks).
Mis,	*mass*	(mès).
Dr., Doctor,	*Dr., doctor*	(dòk'-*ter*).
theorie,	*theory*	(*th*i'-òr-ri).
opvoeding,	*education*	(èd-jôe-kee'-sjun).
zwijgen,	*to be silent*	(sai'-lènt).
punt,	*point*	(pòint).
rotting,	*cane*	(keen).
zand,	*gravel*	(Greevl).
bedeesd,	*timidly*	(tim'-i*d*-li).
ineen zakken,	*to collapse*	(kòl-lèps').
verdwijnen,	*to dwindle down*	(dwwin*d*l dòun'').
beddepost,	*bed-post*	(bè*d*''-poost).
huiselijk,	*domestic*	(dòm-mès'-tik).
bal,	*ball*	(baol).
opbreken, eindigen, staken.	*to break up*	(breek up'').
duim,	*thumb*	(*th*um).
bodem, grond,	*bottom*	(bòt'-tum).
oever,	*shore*	(sjoor).
muzikaal,	*musical*	(mjoez'-ik-kèl).
rondgezang,	*glee*	(Gli).
beurtzang,	*catch*	(kètsj).

Vertaal: 1. Begin alsof gij (nog) [2]nooit [4]te voren [3]begonnen [1]waart. — 2. (Ik heb altijd een aangeboren afkeer van het drinken gehad) [1]Ik [4]haatte [5](het) drinken [2]altijd [3]van nature], en toch [*yet*] [2]heb [1]ik [3]dikwijls gedronken. — 3. De koetshuizen en loodsen waren begroeid met gras. — 4. De [2]bel (voor het) [1]ontbijt [3]had geluid. — 5. Het volk was ingekrompen tot [*into*] eene natie van slaven. — 6. [4]Op [*over*] zijnen schouder [2]droeg [*to carry*] [1]hij [3]een klein pak, (dat) [6]aan [*at*] het einde van een wandelstok [5]gehangen [*to sling*] (was). — 7. Hoe menigmaal ben ik [2]tersluiks [4]de straten van Londen [3]langs [1]geslopen! — 8. De draad is gesponnen. — 9. Sla, zooals ik die tirannen zou geslagen hebben. — 10. [1]Eensklaps, [3]verbazend [*wonderfully*] werkelijk en duidelijk om te zien, [4]stond buiten (voor) het raam [2]een man in uitheemsche kleederdracht [*mrv.*], (en) [5]met eene bijl [7]in zijnen gordel [6]gestoken]. — 11. Ik ben te diep gegrieft [geworden] (om) niet (weerom) te grieven. — 12. (Daags voor Kerstmis) [op Kerst-avond] werden de klokken geluid; daags voor Kerstmis werd de Mis gezongen. — 13. Doctor Herman, in zijne theorie der [*of*] opvoeding, begon met [*at*] het begin. — 14. Hoe [*as*] hard ook [*as*] onze tijd loopt, [2]zouden [1]wij [3]in (de) meeste (tijdperken) [gedeelten] van ons leven [*mrv.*] [4]zeer blijde [5]zijn [6]indien

[*that*] hij (nog) [8]veel harder [7]liep [9]dan hij doet. — 15. De bei[illegible]idde voor [*to*] (den) middagdisch. — 16. Mijn oom zweeg, [1]en [3]duwde [*to dig*] de punt van zijnen rotting [2]met veel nadruk [*energy*] [4]in het zand. — 17. Scrooge kwam bedeesd binnen, en boog [*to hang*] zijn hoofd voor dezen geest. — 18. Hij (viel) [zonk] in eenen (vasten) [zwaren] slaap. — 19. Het kromp weg, zakte ineen, en verdween in [*into*] een beddepost. — 20. Eene vrouw, (beladen) met een zwaar pak, sloop [2]den winkel [1]binnen [*into*]. — 21. Toen de klok elf sloeg, (werd) dit huiselijk bal (gestaakt) [brak op]. — 22. Alderman Cute [kjoet] stak zijne duimen in [*in*] zijn vestzak. — 23. Hij zwom totdat [*till*] hij [3]aan [*on*] den (anderen) [tegenoverliggenden] oever [2][den] grond [4]voelde. — 24. Wij [2]gingen [1]beiden [3]zitten [gaan zitten, *to sit down*]. — 25. De kinderen dronken het (ingestelde) toost na [*after*] haar. — 26. Een (twaalftal) [dozijn] zijner (lieden) [mannen] sprong (naar) beneden. — 27. (Het was) [Zij waren] eene muzikale familie, en (zij) wisten wat zij (deden) [[2]doende [1]waren (doende zijn, *to be about*)] wanneer zij een Rondgezang of een Beurtzang zongen.

[§ **283.**] Uit de **Derde en Laatste groep der Tweede klasse** zijn ons reeds de volgende vormen bekend:

Onv. verl. t. *bound*; verl. dw. *bound*. — Onb. wijs *find*; onv. verl. t. *found*. — v. dw. *wound*.

Tot deze groep, die voor den tweeklank „ai" der onbep. wijs in den onv. verl. tijd en in 't verl. deelwoord als vocaal-verwisseling den tweeklank „òu" heeft, behooren de vier volgende werkwoorden:

to bind (baind), binden	*bound* (bòund)	*bound* (bòund)	*bundle* (bund'l), bundel, pak, paket.
to find (faind), vinden	*found* (fòund)	*found* (fòund)	*foundling* (fòund'-ling), vondeling.
to grind (graind), malen, slijpen, knarsen	*ground* (Gròund)	*ground* (Gròund)	
to wind (wwaind), winden, zich kronkelen	*wound* (wwòund)	*wound* (wwòund)	

Den onvolm. verl. tijd en het deelwoord *wound* (wwòund) van *to wind* vooral niet te verwarren met het zelfstandig nw. *wound* (wwoend), wond, en het regelmatige werkwoord *to wound* (wwoend), wonden, kwetsen. — Het zelfst. nw. *wind*, zie § 72, blz. 35.

Opgave 4. Leer van buiten:

wet,	*law*	(lao).
jacht,	*chase*	(tsjees).
beminnelijk,	*lovely*	(luv'-li).
vreemdeling,	*stranger*	(streendzj'-*er*).
woede,	*rage*	(reedzj).
(rij)weg,	*road*	(rood).
steil,	*steep*	(stiep).
klimmende hoogte,	*ascent*	(ès-sènt').

Vertaal: 1. De wet, waardoor alle schepselen overigens [*else*] gebonden zijn, bindt (ook) (den) mensch, den heer van allen. — 2. Ik heb [2]de bijl [3]zelf [1]geslepen. — 3. Fingal [fing'-gèl] keerde terug van [*from*] de jacht, en vond de beminnelijke vreemdelingen. — 4. Hierover [*at this*] [2]knarste [1]Esmond [ès'-mund] [4]in [*with*] woede [3](de) [zijne] tanden. — 5. De (rij)weg [2]kronkelde zich [1]nu (tegen) [4]eene steil klimmende hoogte [3]op [*up*].

(8e Oefen.) **F. Lexicographie** (blz. 189) van Les 34.

road (blz. 246, § 271), *a way where one may ride on horseback* (hòrs'-bèk, *on the back of a horse*, op den rug van een paard), en *a place where ships* (sjips, schepen) *may ride at anchor* (ènk'-*ur*, voor anker liggen), „rade", reede, ree. — *field* (field), veld, akkerveld. — *either* (ai'-dh*er*), elk van beiden, beiden; *either* en *neither* (nai'-dh*er*), geen van beiden, worden door de Amerikanen en door de meeste orthoëpisten — de voornaamste onzer eeuw, Webster (wwèb'-st*er*) en Worcester (wwôes'-*ter*), zijn Amerikanen — uitgesproken i'-dh*er* en ni'-dh*er*; intusschen begint de door ons opgegevene uitspraak met „ai" in de beschaafde kringen in Engeland meer en meer de overhand te hebben. De universiteit Oxford (òks'-f*urd*) leert ai'-dh*er*; de universiteit Cambridge (keem'-bridzj) leert i'-dh*er*. Op den kansel en op het tooneel hebben wij de beide wijzen van uitspraak gehoord. Eene derde uitspraak ee'-dh*er* en nee'-dh*er* hoort men zelden of nooit anders, dan uit den mond van onbeschaafde lieden, zoodat wij tegen deze uitspraak niet genoeg kunnen waarschuwen. Johnson (dzjòn'-sun) geeft in zijn Woordenboek i'-dh*er* en ni'-dh*er* op; intusschen wordt van hem de volgende anecdote verhaald: *Asked by a lady, whether she must pronounce* (pròn-nòuns', „pronoucer", uitspreken) ni'-dh*er or* nee'-dh*er*, he answered: *neither* (nai'-dh*er*), d. i. geen van beiden, terwijl hij met dat woord te gelijk de uitspraak gaf, die hij als de ware beschouwde. — *hand* (blz. 18, 26), zijde. — *entire* (en-tair'), „entier", „intègre",

geheel; bijwoord: *entirely*, geheel en al. — *to vanish* (vèn'-isj), „évanouir", verdwijnen. — *vestige* (vès'-tidzj), „vestige", spoor. — *What is to be done?* woordelijk: wat is gedaan te worden? wat moet er gedaan worden? wat is er te doen? — *winter* (win'-ter), zie *wintry* (blz. 72). — *to breed* (brieed), *bred* (brèd), *bred*, broeden, grootbrengen, opvoeden. — *to gaze* (blz. 216), staren. — *mildly* (maild'-li), mild, zacht, minzaam, van het bijvoeg. nw. *mild*. — *instantaneous* (blz. 156), oogenblikkelijk, kortstondig. — *still* (blz. 129, 136), nog altijd. — *feeling* (fiel'-ing), gevoel; van *to feel* (blz. 216). — *odour* (oo'-dur), „odeur", reuk, geur; de Amerikanen schrijven dit woord, en vele andere op ...*our* uitgaande woorden, zonder *u*, dus *odor*. — *to connect* (kòn-nèkt'), samenknoopen, verbinden; daarvan *connection* (kòn-nèk'-sjun), „connexion", samenhang, verband, betrekking, kennis. — *joy* (dzjòi), „joie", vreugde; verwant met jool en jolig; daarvan *to rejoice* (blz. 130, 136). — *care* (blz. 66), zorg, — *to tremble* (trèmbl), „trembler", sidderen, beven; vergelijk *tremulous* (blz. 137, 142). — *unusual* (un-joez'-jôe-èl), ongewoon; van *usual* (blz. 156). — *to catch* (kètsj), *caught* (kaot), *caught*, vangen, grijpen, treffen, aandoen. — *pimple* (pimpl), puist. — *to lead* (blz. 238), leiden, brengen. — *to recollect*, zie blz. 191. — *fervour* (feurv'-ur), „ferveur", warmte, ijver; zie boven *odour*. — *blind* (blz. 66, 72), *to fold* (blz. 208); daarvan *to blindfold* (blaind'-foold), blinddoeken; het bijvoeglijk nw. *blindfold* als het verl. deelwoord *blindfolded*, geblinddoekt. — *to recognise* (rèk'-òg-naiz), „reconnaître", herkennen; vele der werkwoorden, die op ...*ise* uitgaan, worden ook ...*ize* geschreven, zijnde dit intusschen slechts het geval met dezulken, waarvan de *i* uitgesproken wordt als „ai", en waarvan de *s* den zachten klank als z heeft. — *gate* (geet), poort, deur; zie *gateway* (blz. 162, 172), — *post* (poost), post, stijl, paal, „poteau"; hetzelfde woord beteekent ook: post, „poste". — *tree* (tri), boom. — *market* (maark'-et), markt, „marché"; *town* (tòun), stad (verwant met tuin, omslotene ruimte); *mar'ket-town*, marktvlek. — *bridge* (bridzj), brug. — *to wind*, zie blz. 279, § 283. — *river* (riv'-er), rivier, „rivière". — *shaggy* (sjèg'-gi), ruigharig. — *pony* (poon'-i), klein paard, hit. — *to trot* (tròt), „trotter", draven. — *gig* (gig), „guigue", sjees, sjeeskarretje. — *cart* (kaart), kar, „char", „charrette". — *driven*, zie blz. 190, 246, § 271. — *farm* (faarm), „ferme", pachthoeve, boerderij; *to farm*, pachten, verpachten, het bouwmansbedrijf uitoefenen; *farmer* (faarm'-er), „fermier", pachter, boer, landbouwer. — *spirit*, zie blz. 122, 127; meerv. *spirits*, levensgeesten, luim, stemming; *high* of *good spirits*, goede luim; *great spirits*, bijzonder opgewekte stemming. — *to shout* (sjòut), roepen, juichen, jubelen. — *broad* (blz. 190), breed, wijd, uitgestrekt. — *music* (mjoez'-ik), muziek, „musique". — *crisp* (krisp), „crispé", kroes, stroef, strak. — *consciousness* (kòn'-sjus-nès), bewustheid, besef; van *conscious* (blz. 177, 189). — *jocund* (dzjòk'-und), vroolijk. — *traveller* (trèv'-el-ler), reiziger; van *to travel* (blz. 222). — *to name* (blz. 18, 26), noemen. — *bound* (bòund), grens, maat; van *to bind* (blz. 279, § 283). — *to glisten* (glisn), glinsteren. — *past*, voorzetsel blz. 254, wordt ook als bijwoord gebruikt: voorbij. — *gladness* (glèd'-nès), blijdschap; van *glad* (blz. 129). — *cross'-road* (blz. 82, 93, 246, § 271), kruisweg. — *bye-way* of *by-way* (bai'-wwee), zijweg, zijpad. — *home* (blz. 156), thuis, huis (waar men thuis behoort).

(9e Oefen.)

G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What was the first question which Scrooge asked the Spirit?
2. What was the Spirit's answer?
3. What is said of the Spirit's voice?
4. What was Scrooge's second question?
5. What did the Spirit declare itself to be?
6. What quality of the Spirit's made Scrooge doubt whether it could be the Ghost of Christmas long past?
7. What special desire had Scrooge, as he looked at the Spirit?
8. What do we say to a gentleman, if we wish him to put his hat on?
9. What did the Ghost reply to Scrooge's invitation? [answer?
10. What did Scrooge disclaim in his
11. What did Scrooge think, would have been more conducive to his welfare, than the visit of the Ghost?
12. What did the Ghost do to Scrooge?
13. What order (*bevel*) did the Ghost give to Scrooge?
14. What might Scrooge have pleaded against his walking with the Spirit?
15. Was the Spirit's grasp very rude (roed, *ruw*, *hardhandig*)? [No, it was...]
16. Where did the Spirit lead Scrooge?
17. What did Scrooge remonstrate to his following the Spirit through the window? [Leave out: Scrooge remonstrated.]
18. Upon what part of Scrooge's body did the Spirit lay its hand?

34e LES.

Knowledge is power.
(BULWER.)
Wees meester van de taal, gij zijt het van 't gemoed.
(BILDERDIJK.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 280.)

As the words were spoken, 1 they passed through the
èz dhe wweurdz wweur spookn″ dhee paast *th*roe dhe

wall,] and 2 stood upon an open country road, with fields
wwaol″ ènd stôed up-òn′ *e*n oopn kun″-tri rood wwidh fieldz″

on either hand.] 3 The city had entirely vanished. Not a
òn ai″-dh*e*r hènd dh*e* sit″-i hèd *e*n-tai*r*′-li vèn″-isjt nòt *e*

vestige of it was to be seen.] The darkness and the mist
vès″-tidzj òv it wwòz tôe bi sien″ dh*e* daa*r*k″-nès ènd dh*e* mist″

had vanished with it, for 4 it was a clear, cold, winter
hèd vèn′-isjt wwidh it fô*r* it wwòz *e* klie*r*″ koold″ wwin″-*ter*

day, with snow upon the ground.] — 5 »Good Heaven!"] said
dee wwidh snoo″ up-òn′ dh*e* GRound″ gôed hèvn″ sèd

Scrooge, clasping his hands together, as he looked about
skroedzj klèsp′-*ing* hiz hèndz tôe-gèdh″-*er* èz hi lôekt *e*-bòut′

him. 6 »I was bred in this place. I was a boy here!"] —
him ai wwòz brèd″ in dhis plees″ ai wwòz *e* bòi″ hie*r*

The Spirit gazed upon him mildly. 7 Its gentle touch,
dh*e* spir′-rit Geezd″ up-òn′ him maild″-li its dzjèntl tutsj″

though it had been light and instantaneous, appeared still
dhoo it hèd bin lait″ ènd in-stèn-teen″-i-us èp-pie*r*d′ stil

present to the old man's sense of feeling.] 8 He was conscious
prèz′-ènt tôe dhi oold mènz sèns òv fiel″-*ing* hi wwòz kòn′-sjus

of a thousand odours floating in the air, each one connected
òv *e* *th*òu′-zènd oo″-du*r*z floot″-*ing* in dhi ee*r*″ ietsj″ wwun kòn-nèkt′-ed

with a thousand thoughts, and hopes, and joys, and cares
wwidh *e* *th*òu′-zènd *th*aots″ ènd hoops″ ènd dzjòiz″ ènd keerz″

long, long forgotten!] — 9 »Your lip is trembling,"] said
lò*ng*″ lò*ng* fò*r*-GOtn″ joe*r* lip iz trèm″-bli*ng* sèd

the Ghost. 10 »And what is that upon your cheek?"] —
dh*e* Goost ènd wwòt iz dhèt″ up-òn′ joe*r* tsjiek″

Scrooge muttered, with an unusual catching in his voice,
skroedzj mut′-te*r*d wwidh *e*n un-joez′-jôe-èl kètsj″-*ing* in hiz vòis

that it was a pimple; and begged the Ghost to lead him
dhèt it wwòz *e* pimpl″ ènd bèGd dh*e* Goost tôe lied″ him

where he would. — »You recollect the way?" inquired the
wwee*r* hi wwôed″ joe rèk-òl-lèkt′ dh*e* wwee″ in-kwwai*r*d′ dh*e*

Spirit. — 11 »Remember it!"] cried Scrooge with fervour.
spir′-rit re-mèm″-*ber* it kraid skroedzj wwidh feurv″-u*r*

12 »I could walk it blindfold."] — »Strange to have forgotten
ai kôed wwaok it blaind″-foold streendzj tôe hèv fò*r*-GOtn″

it for so many years!" observed the Ghost. „Let us go on." —
it fôr soo mèn'-i jierz" òb-zeurvd' dhe Goost lèt us Goo òn"

— 13 They walked along the road; Scrooge recognising every
dhee wwaokt e-lòng' dhe rood" skroedzj rèk'-òG-naiz-ing èv'-er-i

gate, and post, and tree; until a little market-town appeared
Geet" ènd poost" ènd tri" un-til' e litl maark"-et-tòun èp-pierd'

in the distance, with its bridge, its church, and winding river.
in dhe dis"-tèns wwidh its bridzj" its tsjeurtsj' ènd wwaind'-ing riv'-er

Some shaggy ponies now were seen trotting towards them with
sum sjèG'-Gi poo"-niez nòu wweur sien" tròt'-ting too'-erdz dhèm wwidh

boys upon their backs, who called to other boys in country
bòiz" up-òn' dheer bèks hoe kaold tôe udh"-er bòiz in kun"-tri

gigs and carts, driven by farmers. All these boys were in great
GiGz ènd kaarts" drivn bai faarm"-erz aol dhiez bòiz wweur in Greet

spirits, and shouted to each other, until the broad fields were
spir"-rits ènd sjòut"-ed tôe ietsj udh"-er un-til' dhe braod fieldz" wweur

so full of merry music, that the crisp air laughed to hear it.]
soo fôel" òv mèr'-ri mjoez"-ik dhèt dhe krisp eer" laaft tôe hier" it

— 14 „These are but shadows of the things that have been,"]
dhiez" aar but sjèd"-ooz òv dhe thingz dhèt hèv" bin

said the Ghost. 15 „They have no consciousness of us."] — The
sèd dhe Goost" dhee hèv noo kòn"-sjus-nès òv us" dhe

jocund travellers came on; and as they came, 16 Scrooge knew
dzjòk'-und trèv"-el-erz keem òn" ènd èz dhee keem" skroedzj njoe"

and named them every one.] Why was he rejoiced beyond all
ènd neemd" dhèm èv'-er-i wwun" wwai wwòz hi re-dzjòist" be-jònd' aol

bounds to see them! Why did his cold eye glisten, and his
bòundz tôe si" dhèm wwai did hiz koold" ai Glisn" ènd hiz

heart leap up as they went past! Why was he filled with
haart" liep up" èz dhee wwènt paast" wwai wwòz hi fild wwidh

gladness when he heard them give each other Merry Christmas,
Glèd"-nès wwèn hi heurd" dhèm giv ietsj udh'-er mèr'-ri kris"-mès

as they parted at cross-roads and bye-ways, for their several
èz dhee paart"-ed èt kròs"-roodz ènd bai"-wweez fôr dheer sèv'-er-el

homes! 17 What was Merry Christmas to Scrooge? Out upon
hoomz" wwòt wwòz mèr'-ri kris"-mès tôe skroedzj" òut" up-òn'

merry Christmas! What good had it ever done to him? —]
mèr'-ri kris"-mès wwòt Gôed" hèd it èv'-er dun tôe him"

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

Terwijl de woorden gesproken werden, gingen zij door den muur (heen), en stonden op eenen openen [land] (straat)weg (buiten), met akkervelden aan weerszijden. De stad was geheel en al verdwenen. Geen [4]spoor [4]was [3]er (meer) [2]van [5]te zien. De duisternis en de mist waren (insgelijks) verdwenen; want het was een heldere, koude winterdag, met sneeuw op den grond. — „(Lieve) Hemel!" zeide Scrooge, zijne handen ineen slaande, terwijl hij om zich heen zag. „(Dit is de plaats, waar ik grootgebracht ben). Ik was (nog) een jongen, (toen ik) hier (was)." De Geest staarde hem minzaam

aan. Zijne zachte aanraking, ofschoon die (slechts) vluchtig en kortstondig was geweest, scheen nog altijd tegenwoordig aan des ouden mans zintuig (des) gevoels. Hij (had het besef) van duizend geuren, (die) in de lucht zweefden, elk (in het bijzonder) verbonden met duizend gedachten, en (blijde verwachtingen), en vreugden, en zorgen, (die reeds) lang, lang vergeten (waren)! — „Uwe lippen [*enkelvoud*] beven," zeide de Geest. „En wat is dat op uwe wang?" — Scrooge meesmuilde, met eene ongewone aandoening in zijne stem, dat het eene puist was (*), en verzocht den Geest hem te brengen waar hij wilde. — „[2]Herinnert [1]gij u den weg (nog)?" vroeg de Geest. — „Mij (den weg) herinneren!" riep Scrooge met warmte — „ik zou hem geblinddoekt kunnen gaan." — „(Hoe) vreemd (dan), (dat gij) hem zoo vele jaren achtereen (hebt) vergeten!" merkte de Geest aan. „Laat ons voortgaan." — Zij liepen den weg langs, (terwijl) Scrooge iedere deur, (iederen) paal, (iederen) boom herkende, totdat [5]in de verte [1]een klein marktvlek [2]te voorschijn kwam, met zijne brug, zijne kerk, en kronkelende rivier. Nu (zagen zij) eenige ruigharige hitten, (die) op hen aan (kwamen draven) met jongens op hunnen rug [*meervoud*], die (iets) toeriepen aan andere jongens op [*in*] (boeren-) sjeezen en karren, (die) gemend (werden) door landbouwers. Al die jongens waren in (eene) zeer opgewekte stemming, en jubelden tegen [*to*] elkander, totdat de wijduitgestrekte akkervelden zoo vol waren met [*of*] blijde muziek, dat de strak (gevrorene) lucht lachte die te hooren. — „Dit [*mrv.*] zijn slechts schimmen van de dingen, die geweest zijn," zeide de Geest. „Ze hebben geen besef van ons." — De vroolijke reizigers kwamen (dichterbij); en toen [*as*] ze (dichterbij) kwamen, kende Scrooge hen (allen), en noemde hen (ieder afzonderlijk) (bij hunne namen). Waarom was hij (zoo) uitermate verheugd hen te zien! Waarom glinsterde zijn koude oog, en sprong zijn hart op, terwijl [*as*] ze voorbij gingen! Waarom werd hij vervuld met blijdschap, toen hij hen elkander vroolijke Kerstmis hoorde (wenschen), terwijl [*as*] ze op kruiswegen en zijpaden (van elkander afgingen) (om ieder naar zijn eigen huis te gaan)! Wat was (eene) vroolijke Kerstmis voor Scrooge? (Ga weg met) vroolijke Kerstmis! Welk goed had (Kerstmis) hem ooit gedaan?

(*) Maar het was een traan.

(5e Oefen.)

C. Wederzijdsche Vertaling.

(Zie blz. 18 en 75.)

Gesprekken. Les 32 (blz. 271).

(Ter aanvulling op blz. 276.)

Victim. Daar was eene flesch Portwijn — vijf shillings.

Tactic. Juist.

Victim. Drie glazen grog.

Tactic. Twee, mijn waarde (vriend)!

Victim. Neen, ik wil (er een) eed op doen (dat) het (er) drie (geweest zijn).

Tactic. Neen, neen, het (zijn er) wezenlijk maar twee (geweest) — (doch ik begrijp het wel) — gij waart een weinig — (klopt (tegen) zijn voorhoofd) — gij zijt [4]aan die soort van grappen [*enkelv.*] (nog) [1]niet [2](zoo goed) [3]gewend [5]als ik ben, maar (het zal mettertijd wel komen).

Victim. Nu dan — twee shillings — dat maakt zeven. Drie kan wit bier (tegen) acht stuivers.

Tactic. (Neen maar, die vind ik zuiver! Ik moet zeggen,) ik dacht niet dat gij zóó ver weg waart [als dat]. Ik wist (wel), gij waart (lekkertjes)....

Victim. Wat [de] drommel meent gij (toch)?

Tactic. Meenen? Wel, uw smaak moet geheel en al weg geweest zijn — het (zijn) drie kannen bruin bier (geweest), (en geen) wit bier.

Victim. (Zoo), inderdaad? Een shilling en zeven maakt acht. Ontbijt in het koffiehuis, twee shillings.

Tactic. Juist; dat maakt tien, en (dus) moet ik (er) u vijf betalen?

Victim. (Zeer) zeker.

Tactic. Hetgeen ik op staande voet doen zal (ook). (Voelt in zijn zak.) Vijf sovereins en een halve soverein. Ik (ben een vijand van) goud wisselen, iemands zilver (druipt) zoo (door de vingers). Ik wil (er om) opgooien (met) u, dubbel of kiet.

Victim. (Dat doe ik)!

Tactic. Eén (keer opgooien) beslist. (Werpt den halven soverein in de hoogte.)

Victim. Kop! (Tactic doet alsof hij het geldstuk tracht te vangen, doch laat het opzettelijk op den grond vallen — [2]toen [3]raapt [1]hij [4]het [6]schielijk [5]op.)

Tactic. (Bij mijn ziel!), het is Vrouw. Het schoone geslacht (is) mij altijd genegen (geweest).

Victim. Het was toch geen Kop? Ik (heb in 't geheel niet gezien) wat het was.

Tactic. Neen, maar ik (wel); en twee oogen zijn genoeg om een halven soverein te zien.

Victim. (Dat is wel zoo); maar....

Tactic. Wat weerga, gij (zult toch)

niet twijfelen aan mijne eer. Hm! nu ben ik u niets schuldig.

Victim. Wat een gelukskind zijt gij (toch)!

Tactic. Neen, (dat kan ik nu juist niet zeggen), en als gij wist al de sommen, (die) ik (van mijn leven) verloren heb, zoudt gij (er ook) anders (over) denken. Ik wil u van avond [uwe] revanche geven in (het) bagatelle(-spel).

Victim. Revanche! dat beduidt (dat) hij (nog eens) ongeveer eene halve kroon zal winnen.

Tactic. Maar, Fag, heidaar! kom (eens) hier, man! (Fag staat op en komt naar voren.) Gij moet mijne kaartjes nemen.

Fag. Kaartjes! Welke kaartjes?

Tactic. [2]Kaartjes (voor de) [1]loge. Ik zal (voor) Romeo (*) spelen in het Shakespeare-Theater.

Fag. Ik heb nooit iets daarvan gehoord. Waar is het Shakespeare (Theater)?

Tactic. O, ik zal u (de noodige inlichtingen) geven. Maar [*Only*] één shilling (voor een) loge-kaartje! Gij kunt eene dame medebrengen, en geen extra kosten. Wilt gij (er) niet (een stuk) drie of vier hebben? Vraag uwe vrienden — maar, let wel, geen half-geld. Loges, één shilling — bak, zes pence — en gaanderij, drie pence — [4]half-geld [1]kan (ik) [2]niet [3]toestaan.

N.B. Terug-vertaling!

(*) In Shakespeare's treurspel „*Romeo en Julia*".

(6e Oefen.)

D. Spraakkunst.

Derde klasse der onregelmatige werkwoorden.

[§ **284**.] In de beide vorige klassen hebben wij die onregelmatige werkwoorden leeren kennen, die hunne vormen bij voorkeur maken door vocaal-verwisseling (blz. 85, § 155). Tot de **Derde klasse**, waarmede wij ons thans gaan bezig houden, behooren die onregelmatige Engelsche werkwoorden, die hun Onvolmaakt verleden tijd, en het daarmede gelijkluidende Verleden deelwoord, op gelijke wijze vormen als zulks bij de regelmatige Engelsche werkwoorden geschiedt, namelijk door achtervoeging van den uitgang ... *ed*. Met dien uitgang echter hebben, even als met den wortel, velerlei veranderingen plaats.

Uit de **Eerste groep** van deze klasse kennen wij reeds:

Onvolmaakt verl. tijd *fought*. — Onbep. wijs *bring*; onv. verl. t. *brought*; verl. dw. *brought*. — Onbep. wijs *buy*. — Onbep. wijs *catch*. — Onv. verl. t. *reached*; Onbep. wijs *seek*; onv. verl. t. *sought*. — Onbep. wijs *think*; onv. verl. t. *thought*; verl. dw. *thought*. — Onbep. wijs *work*; verl. dw. *worked*, *wrought*. — Tegenw. tijd *may*; onv. verl. t. *might*.

De eigenaardigheid in deze groep is de verandering van den uitgang ...*ed* in ...*t*, en in den wortel de stomme *gh*, die bij een paar werkwoorden ook in de onbepaalde wijs aangetroffen wordt.

Tot deze groep rekenen wij:

to fight (fait), vechten, strijden	*fought* (faot)	*fought* (faot)	
to freight (freet), bevrachten, beladen	*freighted* (freet'-**ed**)	*freighted* (freet'-**ed**) *fraught* (fraot)	
to beseech (be-sietsj'), dringend verzoeken, bezweren	*besought* (be-saot')	*besought* (be-saot')	
to bring (bring), brengen	*brought* (braot)	*brought* (braot)	
to buy (bai), koopen	*bought* (baot)	*bought* (baot)	
to catch (kètsj), vangen, grijpen, vatten	*caught* (kaot), *catched* (kètsjt)	*caught* (kaot), *catched* (kètsjt)	
to reach (rietsj), reiken, bereiken	*reached* (rietsjt), *raught* (raot)	*reached* (rietsjt), *raught* (raot)	
to seek (siek), zoeken	*sought* (saot)	*sought* (saot)	
to teach (tietsj), onderwijzen, leeren	*taught* (taot)	*taught* (taot)	
to think (*th*ink), denken	*thought* (*th*aot)	*thought* (*th*aot)	
to work (wwe**u**rk), werken, bewerken	*worked* (wwe**u**rkt), *wrought* (raot)	*worked* (wwe**u**rkt), *wrought* (raot)	*wright* (rait), werker, maker.
I may (mee), ik mag, ik kan	*might* (mait)		*might* (mait), macht.

to bethink (be-*th*ink') *one's self*, zich bedenken, als *to think*. — *I may* hebben wij reeds in § 185 (blz. 107) als gebrekkig werkwoord leeren kennen.

Opgave 5. Leer van buiten:

wachten,	*to stay*	(stee).
dralen, toeven,	*to tarry*	(tèr'-ri).
zee,	*sea*	(si).
mooi,	*fine*	(fain).
figureeren (eene rol vervullen)	*to figure*	(fig'-jôer).
doodsangst	*agony*	(èg'-ôn-ni).
spookachtig,	*spectral*	(spèk'-trel).
dorp,	*village*	(vil'-lèdzj).
letter,	*letter*	(lèt'-ter).

Vertaal: 1. De geest wachtte (naar niets) [niet naar (*for*) iets], maar ging recht door [*on*], totdat (hij) door [*by*] Scrooge dringend verzocht (werd) [voor] een oogenblik te toeven. — 2. De rekening [*bill*] werd nu gebracht. — 3. Zijn laatste zee-strijd [*fight*] is gestreden. — 4. (Hetgeen) [Dat wat] geluk beloofde toen wij één in [*in*] hart waren, is met ellende beladen nu [dat] wij twee zijn. — 5. De hand des [*of*] doods heeft hem bereikt. — 6. Hij heeft meer gezocht, dan hij moest zoeken. — 7. Wie zou het gedacht hebben? — 8. Weinigen gelooven de wonderen, (die) gij [*enkelvoud*] gewerkt hebt, en geen [*none*] (mensch) kan ze leeren dan [*but*] (degene), dien gij [*enk.*] onderwezen hebt. — 9. Hij kocht zijne mooiste kleederen om te figureeren op [*at*] hunne (buiten-plaats) [landhuis]. — 10. In zijnen doods-angst greep hij de spookachtige hand. Deze [*it*] zocht zich te bevrijden. — 11. Eene oude vrouw op [*in*] zijns vaders dorp leerde hem (de) [zijne] letters.

[§ **285**.] Uit de **Tweede groep** der **Derde klasse** zijn ons bekend:

Onbep. wijs *make;* onv. verl. t. *made;* verl. dw. *made.* — Onbep. wijs *have;* 3e pers. enk. tegenw. tijd *has;* onv. verl. t. *had;* verl. dw. *had.* — Verl. dw. *clad;* afgeleid zelfst. nw. *cloth.*

Wij vinden hier de laatste wortel-consonant weggeworpen. De volledige lijst is:

to make (meek), maken, vervaardigen, doen	*made* (meed)	*made* (meed)	
to have (hèv), hebben, *hast* (hèst), hebt, *has* (hèz), heeft.	*had* (hèd)	*had* (hèd)	
to clothe (kloodh) kleeden, bekleeden	*clothed* (kloodhd), *clad* (klèd)	*clothed* (kloodhd), *clad* (klèd)	*cloth* (klòth), laken.

to behave (be-heev'), zich gedragen, is regelmatig.

Opgave 6. Leer van buiten:

wild,	*wildly*	(wwaild'-li).
broeder,	*brother*	(brudh'-*er*).
tot hiertoe,	*hitherto*	(hidh'-*er*-tôe).
vrijheid,	*liberty*	(lib'-*er*-ti).
(eenig) iemand,	*any body*	(èn''-i-bòd'-i).

Vertaal: 1. Zij was wild gekleed. — 2. Ik heb mijn middag-eten gehad. — 3. Hebt gij vele broeders gehad? — 4. Gij (hebt) mij geheeten [*to bid*, doch onvolm. verl. tijd] mijne keus te doen [*to make*], en ik heb die gedaan. — 5. Gij hebt tot hiertoe meer vrijheid gehad dan iemand van uwen leeftijd ooit (gehad heeft) [had].

[§ **286**.] Uit de **Derde groep** kennen wij reeds de volgende vormen:

Onbep. wijs *stand;* onv. verl. t. *stood.* — Onbep. wijs *understand;* verl. dw. *understood.* — Tegenw. tijd *can*, *cannot*, *can't;* onv. verl. t. *could*, *couldn't.* — Teg. tijd *shall;* onv. verl. t. *should.* — Teg. tijd *will*, *'ll*, *won't;* onv. verl. t. *wouldn't.* — Afgeleid zelfst. nw. *sale.* — Verl. dw. *told.* — Verl. dw. *foretold.* — Onv. verl. t. *held.* — Onb. wijs *behold.* — Verl. dw. *upheld.*

Wij vinden hier bij verkorten uitgang de vocaal-verwisseling „ôe"; wijders de vocaal-verwisseling „oo" uit „è", en „è" uit „oo", zooals blijkt uit de volgende lijst:

to stand (stènd), staan, uitstaan.	*stood* (stôed)	*stood* (stôed)	
I can (kèn), ik kan, *canst* (kènst), *can*, *cannot*, *can't* (kaant)	*could* (kôed), *couldn't* (kôednt)		
I shall (sjèl), zal, moet, *shalt* (sjèlt), *shall*, *'ll*, *shan't* (sjaant)	*should* (sjôed), *shouldn't* (sjôednt)		
I will (wwil), wil, zal, *wilt* (wwilt), *will*, *'ll*, *won't* (wwoont)	*would* (wwôed), *'d*, *wouldn't* (wwôednt)		
to sell (sèl), verkoopen	*sold* (soold)	*sold* (soold)	*sale* (seel), verkoop.
to tell (tèl), vertellen, zeggen	*told* (toold)	*told* (toold)	*tale* (teel), vertelling, verhaal.
to hold (hoold), houden	*held* (hèld)	*held* (hèld)	

Met *to stand* zijn samengesteld: *to understand* (un-der-stènd'), verstaan, begrijpen; *to misunderstand* (mis''-un-der-stènd'), misverstaan; *to withstand* (wwidh-stènd'), wederstaan.

I can, *I shall*, *I will*, zijn volgens § 184 (blz. 107), § 148 (blz. 76) werkwoorden, waaraan sommige vormen ontbreken.

to foretell (foor-tèl'), voorzeggen, voorspellen, als *tell*.

Eindelijk gaan naar *to hold*: *to behold* (bè-hoold'), aanschouwen; *to uphold* (up-hoold'), staande houden; *to withhold* (wwidh-hoold'), onthouden, terughouden; waarbij alleenlijk nog op te merken valt, dat er van *to behold* een oud verl. deelwoord bestaat, *beholden* (be-hooldn'), hetwelk intusschen nog slechts als bijvoeglijk naamwoord voorkomt in de beteekenis van verplicht, dankbaar.

Opgave 7. Geef de drie grondvormen op van de bovenstaande samengestelde werkwoorden.

NB. Het op deze groep toepasselijke opstel ter vertaling zal opgegeven worden in de volgende les.

NB. De Vierde groep der Derde Klasse volgt in Brief 18.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

Deze oefening zullen wij uitstellen tot de volgende les, die eene belangrijke lijst zal bevatten van woorden met tweeërlei klemtoon, naar gelang van hunne beteekenis.

(8e Oefen.)

F. Lexicographie (blz. 189) van Les 35.

school (skoel), school, „école". — *to desert* (de-**zeurt**'), „déserter", verlaten. — *to neglect* (nèG-lèkt'), „négliger", veronachtzamen. — *to sob* (sòb), snikken. — *high'-road* of *high'-way*, groote weg, heerbaan, straatweg. — *brick* (brik), „brique", klinker (gebakken steen), tegel, ook collectief (§ 215, blz. 140), tegelsteenen. — *cock* (kòk), „coq", haan; *weath'er-cock*, weerhaan. — *to surmount* (**seur**-mòunt'), te boven komen, overwinnen; *weath'ercock-surmounted*, met een weerhaan er boven op geplaatst. — *cupola* (kjoep'-òl-laa), „coupole", koepel. — *roof* (roef), dak. — *broken for'tunes*, aan lagerwal gekomene grootheid. — *spacious* (spee'-sjus), „spacieux", ruim. — *office* (blz. 73, 78), bijgebouw. — *damp* (dèmp), damp, vochtigheid; als bijvoeglijk nw.: vochtig. — *moss* (mòs), mos, „mousse"; *mossy* (mòs'-si), met mos begroeid. — *to decay* (de-kee'), „déchoir", vervallen, bouwvallig worden. — *fowl* (fòul), vogel; mrv.: pluimgedierte. — *to cluck* (kluk), klokken. — *to strut* (strut), deftig stappen, met eene hooge borst loopen. — *stable* (steebl), stal, „étable". — *coach'-house* (blz. 190, 75, § 145), remise, koetshuis. — *shed* (sjèd), loods. — *to overrun* (oov-*er*-run'), overloopen, begroeien. — *grass* (Graas), gras. — *retentive* (re-tènt'-iv), „rétentif", terughoudend, behoudend. — *poorly* (poer'-li), armoedig; van *poor* (blz. 81, 93). — *to furnish* (blz. 129, 136), meubileeren, meubelen. — *vast* (vaast), „vaste", groot, — *earthy* (**eurth**'-i), aardachtig; grondig, duf, van *earth* (blz. 222). — *savour* (seev'-ur), „saveur", geurigheid, geur, reuk; vergelijk *odour* (blz. 280). — *chilly* (tsjil'-li), kilheid teweegbrengend, huivering veroorzakend; van *to chill* (blz. 65, 72). — *bareness* (beer'-nès), naaktheid, ontbloothheid, kaalheid; van *bare* (blz. 264). — *to associate* (ès-soo'-sji-eet), „associer", vergezellen, verbinden. — *somehow* (sum'-hòu), op de eene of andere wijze, eenigszins. — *to get up'*, opgaan.

Hoe velerlei de beteekenissen zijn van het werkwoord *to get*, dat wij reeds in § 270, blz. 245, en blz. 113, 190, 206 hebben leeren kennen, zal men kunnen ontwaren uit onderstaande opgave, waarvan wij in den volgenden brief de vertaling zullen mededeelen.

Opgave 8. Vertaal:

I *got* on horseback within ten minutes after I *got* your letter. When I *got* to Canterbury (kènt'-*er*-bèr-ri), I *got* a chaise (sjeez) for town; but I *got* wet (wwèt, *nat*) through before I *got* to Canterbury; and I have *got* such a cold as I shall not be able to *get* rid (rid, *ontslagen*) of in a hurry (hur'-ri, *overhaasting*, *groote spoed*). I *got* to the Treasury (trèzj'-ur-ri, *schatkist*, *thesaurie*) about noon, but first of all I *got* shaved and dressed. I soon *got* into the secret (si'-kret) of *getting* a memorial (me-moo'-ri-èl, *memorie*, *verzoekschrift*) before the board (boord, *kamer*, *collegie*, *raad van bestuur*), but I could not *get* an answer then: however, I *got* intelligence (in-tèl'-li-dzjèns, *bericht*) from the messenger that I should most likely (laik'-li, *waarschijnlijk*) *get* one the next morning. As soon as I *got* back to my inn, I *got* my supper, and *got* to bed. It was not long before I *got* to sleep. When I *got* up in the morning, I *got* my breakfast: and then I *got* myself dressed, that I might *get* out in time to *get* an answer to my memorial. As soon as I *got* it, I *got* into the chaise, and *got* to Canterbury

by three, and about tea-time I *got* home. I have *got* nothing for you, and so adieu (èd-djoe', *vaarwel*).

candle'-light (blz. 73, 78), kaarslicht. — *to disclose* (dis-kloo**z**'), ontsluiten; van *to close* (blz. 146, 156, 190). — *line*, rij; zie *outline* (blz. 264). — *plain* (pleen), „plain", vlak, effen, eenvoudig. — *deal* (diel), deel, dennen plank; als bijvoeglijk nw.: dennen, withouten. — *form* (fòrm), bank, schoolbank; beteekent ook: vorm, „forme". — *desk* (dèsk), lessenaar, schrijflessenaar; verwant met d i s c h. — *alone* (blz. 98) is ontstaan uit *all one*, al een, alleen; daarvan verkort: *lone* (loon), eenzaam; en *lonely* (loon'-li), eenzaam. — *near* (blz. 268, § 279, C), als voorzetsel: nabij, bij. — *feeble* (fie**b**l), „faible", zwak, flauw. — *to weep*, zie § 287, Brief 18. — *latent* (lee'-tènt), „latent", verborgen. — *squeak* (skwwiek), zelfst. nw. gelijkluidend met het werkwoord, piepen. — *scuffle* (skufl), gescharrel. — *pannel* (pèn'-nel), meestal *panel* (pèn'-el), paneel, „panneau"; *to pannel*, met paneelen maken; *panneling* (pèn'-nel-ing), lambrizeering. — *to drip* (drip), druipen, druppelen; als zelfst. nw.: gedruppel, drop; vergelijk *drop* (blz. 232). — *half'-thawed* (blz. 156, 58, 63), half ontdooid. — *to spout* (spòut), spuiten, loozen; *spout*, gootgat; *water-spout*, dakgoot. — *sigh* (sai), zucht. — *leaf* (blz. 252, § 273, C), loof, blad; *leafless* (lief'-lès), bladerloos. — *bough* (bòu), twijg, tak. — *despondent* (de-spòn**d**'-ènt), diepneerslachtig, het hoofd latende hangen. — *poplar* (pòp'-ler), populier, „peuplier". — *empty* (èm'-ti), ledig. — *store* (stoor), voorraad; *store'-house*, voorraadhuis, bergplaats. — *to click* (klik), „cliqueter", kletteren, knetteren, knapperen, knappen. — *to soften* (§ 144, blz. 71), verzachten; van *soft* (blz. 200). — *freer* (fri'-er), van *free* (blz. 110). — *passage* (pès'-se**dz**j), „passage", doortocht, loop; van *to pass* (blz. 138, 142). — *tear* (tier), traan. — *to point* (pòint), „pointer", wijzen; zie *point* (blz. 49, 56); *pointed* (blz. 57, 63). — *suddenly* (su**d**'-den-li), zie *sudden* (blz. 256). — *foreign* (fòr'-en), „forain", vreemd, buitenlandsch, uitheemsch. — *garment* (Gaar'-ment), gewaad, kleederdracht. — *wonderfully* (wwun'-der-fôel-li), wonderlijk, verbazend, van *wonderful* (blz. 49, 55). — *distinct* (dis-tinkt'), duidelijk; vergelijk *distinctly* (blz. 49, 56); *distinguish* (blz. 255); *distinctness* (blz. 264). — *to look' at*, aanzien. — *outside*, voorzetsel: buiten; zie het bijwoord (blz. 73, 78) — *axe* (èks), „hache", bijl, aaks. — *to stick*, zie § 282, blz. 277. — *ass* (aas), ezel, „âne". — *to lade*, zie § 278, blz. 262. — *wood* (wwôe**d**), woud, hout. — *bridle* (brai**d**l), breidel (vandaar: b r e i d e l e n), teugel, toom, „bride". — *Ali Baba* (aal'-i-baa''-ba), Ali Baba (een eigennaam). — *ecstasy* (èk'-stès-si), „extase", verrukking. — *honest* (blz. 141, § 216; blz. 156), eerlijk. — *yes* (jès), ja. — *yonder* (jòn'-der), ginder, gindsch. — *Valentine* (vèl'-en-tain), „Valentin", Valentijn. — *brother* (brudh'-er), broeder. — *Orson* [oor'-sun), Orson (eigennaam). — *drawers* (drao'-er**z**), meervoud: onderbroek; van *to draw* (blz. 254, § 276; blz. 207). — *Damascus* (dèm-mès'-kus), Damascus. — *Sultan* (sul'-tèn), sultan. — *groom* (Groem), stalknecht. — *upside* (up'-sai**d**), opperzijde, bovenzijde; vergelijk hierboven *outside*; *upside-down'*, het bovenste naar beneden, in 't Holl.: ten onderste boven. — *Genii* (dzjien'-i-ai), meervoud van *Genius* (blz. 162, 173), Genius, bovennatuurlijk wezen; in de beteekenis van g e n i e, t a l e n t, is het meervoud *geniuses* (dzjien'-i-us-e**z**). — *to serve* (se**urv**), „servir", dienen, bedienen; *right*, bijwoord: recht, gelijkluidend met het bijvoeglijk naamwoord; *serve him right*, bedien hem goed; of voor: *they serve him right*, zij bedienen hem goed, hij krijgt zijn verdiende loon. — *business* (blz. 41, 79; § 89, blz. 43), zaak, bezigheid, beroep, roeping. — *prince* (prins), prins, „prince", *princess* (prin'-sès), prinses, „princesse".

Opgave 9. Schrijf op in de Lijst der onregelmatige werkwoorden:

bred. — *lead.*

(9e Oefen.)

G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. How did Scrooge and the Spirit get out of the room?
2. Where did they find themselves then? [They...]
3. Did they see the city any longer? [No...]
4. What was the weather?
5. 6. In what words did Scrooge express his feelings, as he looked about him?
7. Whereby was Scrooge aware that the Spirit's influence continued upon him?
8. Describe the beginning of remembrance in Scrooge?
9. 10. What did the Ghost say, when it saw a tear trickling (trik'-li*ng*, *biggelend*) down Scrooge's cheek?
11. 12. What did Scrooge answer, when the Spirit asked him whether he recollected the way?
13. What happened as they travelled on?
14. 15. In what words did the Ghost say that the boys were no real beings?

16. What happened when the travelling boys came nearer to them?

17. What words serve to repeat what Scrooge had formerly uttered against Christmas?

(10e Oefen.) H. Gesprekken.

(Vervolg van 't kluchtspel: *My Fellow Clerk.*)

Fag. Romeo you are going to be, are you?

Tybalt (tai'-bèlt), Theobald.

Vic. Yes; and I am going to be Tybalt.

to contain (kòn-teen'), bevatten, inhouden.

armour (aarm'-ur), wapenrusting.

Tac. Why, you saw me bring in a bundle — that contained my armour.

Fag. Armour for Romeo?

costume (kòs-tjoem'), kostuum.

shield (sjield), schild.

fight (fait), gevecht.

audience (ao'-di-ènss), publiek, auditorium.

to damn (dèm), verdoemen, den staf breken over, afkeuren.

tragedy (trèdzj'-e-di), treurspel.

consequently (kòn'-si-kwwènt-li), bij gevolg.

indispensable (in-dis-pèn'-sèbl), onmisbaar.

sword (soord), zwaard, degen.

lustre (lus'-ter), luister, glans.

rival (raiv'-èl), mededinger; wedijverend.

sun (sun), zon.

to cast off', afwerpen, wegdoen, ter zijde stellen, op stal zetten.

Tac. I know it is not the usual costume; but there's to be a shield fight between myself and Tybalt — a Shakspeare audience would damn a tragedy without a shield fight — consequently, the armour was indispensable. All's ready but the sword. (*Goes to his desk, and takes out a shield.*) **There! what do you think of that? There's lustre — it will be a rival sun to Juliet. We have got a new Juliet, by-the-bye; we have cast off the old one.**

Vic. Aye; I wonder how the old Juliet will take it?

sourly (sòur'-li), zuur, spijtig.

to depend (de-pènd'), zich verlaten, staatmaken.

to admire (èd-mair'), bewonderen.

Tac. Sourly enough, you may depend. But do admire my shield! Not dear for seven-and-sixpence, hey, Fag?

pot (pòt), pot; *lid* (lid), deksel; *pot'-lid*, potdeksel.

bit (bit), beetje.

lacker, beter *lacquer* (lèk'-er), goudvernis, goudlak.

handle (hèndl), handvatsel.

inside (in'-said), binnenzijde.

Fag. No, not at all. (*Aside.*) **An old pot-lid, with a bit of lacker, and the handle put in the inside.**

adversary (èd'-ver-sèr-ri), tegenstander, tegenpartij.

to reflect (re-flèkt'), weerkaatsen, terugspiegelen, afspiegelen.

Tac. My adversary, Tybalt, that is, Victim, will see himself reflected in the shield.

Minerva (mai-neurv'-a), Minerva (wier schild het Medusa-hoofd vertoont).

Fag. Yes; and then it will look like the shield of Minerva.

Vic. Why?

damned (dèmd), verdoemd, een gemeen vloekwoord; in theologischen zin wordt het uitgesproken: (dèm'-ned).

ugly (ug'-li), leelijk.

Fag. Because there will be a damned ugly face in the middle of it.

witty (wwit'-ti), geestig.

Vic. He, he, he! Fag begins to grow witty!

nomme de guerre, naar de slechte Engelsche uitspraak (nòm' de Geer) voor *nom de guerre*, gefingeerde naam.

bill (bil), affiche, tooneelbiljet.

Gorgon (gòr'-gun), Gorgon. De Gorgonen waren de drie gezusters, waarvan Medusa er één was.

defence (de-fèns'), verdediging.

Tac. Not bad of Fag, though. You wanted a nomme de guerre to put in the bills — call yourself Mr. Gorgon. Ha, ha, ha! But look here. (*Stands in an attitude of defence with shield.*) **How do you like this attitude?**

capital (kèp'-i-tèl), kapitaal, uitmuntend.

bravo (bree'-voo), bravo.

Vic. Oh, capital! Bravo!

to practise (prèk'-tis), beoefenen, zich toeleggen op, werk maken van.

sort (sòrt), soort.

instinct (in'-stinkt), instinkt.

natural (nee'-tjur-rèl), natuurlijk.

roll (rool), rol.

parchment (paartsj'-mènt), perkament.

combat (kòm'-bèt), gevecht.

Tac. Do you think so? Yet I do not practise this sort of thing much. I fall into attitudes by a sort of instinct — they seem natural to me. Here's another. (*Puts himself into a new attitude. Takes a roll of parchment*). **Strike at me!** (*Victim strikes at him with a roll of parchment. A combat. — Enter Mr. Hooker.*)

I. Herhaling

der opgaven van dezen Brief.

Den tekst overschrijven en lezen volgens blz. 176.

Taalkundige opgaven,

§ 281—283 (blz. 277—279). Opg. 1—4.
§ 284—285 (blz. 285—286). Opg. 5—7.
Blz. 286. Opgave 8.
Blz. 287. Opgave 9.

Leercursus der Engelsche taal door zelfonderricht.

18e BRIEF.

(LES 35 EN 36.)

35e LES.

Alle beginselen zijn moeielijk. Dit moge waar wezen in zekeren zin; doch meer algemeen kan men zeggen: alle beginselen zijn gemakkelijk, en het moeielijkst en zeldzaamst komt men over de laatste trappen heen. (GOETHE.)

De laatste loodjes wegen het zwaarst. (Alledaagsch Spreekwoord.)

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 286.)

»The school is not quite deserted," said the Ghost. 1 »A
dhe skoel iz nòt kwwait de-**zeurt**″-**ed** sè**d** dhe goost″ *e*

solitary child, neglected by his friends,] is left there still."
sòl′-i-tèr-ri tsjaild″ nèg-lèkt′-**ed** bai hiz frèn**dz**″ iz lèft″ dhee*r* stil″

— Scrooge said he knew it. And 2 he sobbed.] — 3 They
skroe**dz**j sè**d** hi njoe″ it èn**d** hi sò**bd**″ dhee

left the high-road, by a well remembered lane, and soon
lèft dhe hai″-roo**d** bai *e* wwèl″ *re*-mèm′-*ber***d** leen″ èn**d** soen″

approached a mansion of dull red brick, with a little
èp-prootsjt′ *e* mèn′-sjun òv dul rè**d** brik″ wwidh *e* litl

weathercock-surmounted cupola, on the roof, and a bell
wwèdh″-*er*-kòk-**seur**-mòunt′-**ed** kjoep″-òl-laa òn dhe roef″ èn**d** *e* bèl″

hanging in it.] 4 It was a large house, but one of broken
hè*ng*′-*ing* in″ it it wwò**z** *e* laa*r***dz**j″ hòus but wwun″ òv brookn

fortunes; for the spacious offices were little used, their
fò*r*″-tjun**z** fò*r* dhe spees′-sjus òf″-fis-*ez* wwe**ur** litl joe**zd**″ dhee*r*

walls were damp and mossy, their windows broken, and
wwaol**z** wwe**ur** dèmp″ èn**d** mòs″-i dhee*r* wwin″-doo**z** brookn″ èn**d**

their gates decayed.] 5 Fowls clucked and strutted in the
dhee*r* geets″ *de*-kee**d**″ fòul**z** klukt″ èn**d** strut″-*te***d** in dhe

stables; and the coachhouses and sheds were overrun with
stee**blz**″ èn**d** dhe kootsj″-hòu*z*′-*ez* èn**d** sjè**dz**″ wwe**ur** oov-*er*-run′ wwidh

grass.] Nor was it more retentive of its ancient state,
graas″ nò*r* wwò**z** it moo*r*″ *re*-tènt′-iv òv its een″-sjent steet

within; for 6 entering the dreary hall, and glancing through
wwidh-in″ fò*r* èn′-*ter*-*ing* dhe drie*r*′-i haol″ èn**d** glaans′-*ing* *th*roe

the open doors of many rooms, they found them poorly
dhi oopn doo*r***z**″ òv mèn′-i roem**z**″ dhee fòun**d** dhèm poe*r*′-li

furnished, cold, and vast.] 7 There was an earthy savour
feu*r*″-nisjt kool**d**″ èn**d** vaast″ dhee*r* wwò**z** *en* **eur***th*′-i seev″-*ur*

in the air, a chilly bareness in the place, which associated
in dhi ee*r*″ *e* tsjil′-li bee*r*″-nès in dhe plees″ wwitsj ès-soo′-sji-eet-**ed**

itself somehow with too much getting up by candlelight,
it-sèlf′ sum′-hòu wwidh toe mutsj gèt′-ti*ng* up″ bai kèn**dl**″-lait

and not too much to eat.] — 8 They went,] the Ghost and
èn**d** nòt toe mutsj tôe iet″ dhee wwènt″ dhe goost″ èn**d**

Scrooge, 9 across the hall, to a door at the back of the
skroe**dzj**″ *e*-kròs′ dhe haol″ tôe *e* doo*r*″ èt dhe bèk òv dhe

house.] It opened before them, and disclosed 10 a long, bare,
hòus″ it oop″-end be-foor′ dhèm ènd dis-kloozd″ e lòng″ beer″

melancholy room, made barer still by lines of plain deal forms
mèl′-èn-kòl-li roem″ meed beer″-er stil bai lainz″ òv pleen diel fòrmz″

and desks.] At one of these 11 a lonely boy] was 12 reading
ènd dèsks″ èt wwun òv dhiez e loon′-li bòi″ wwòz ried″-ing

near a feeble fire;] and 13 Scrooge sat down upon a form, and
nier e fiebl fair″ ènd skroedzj sèt dòun″ up-òn′ e fòrm″ ènd

wept to see his poor forgotten self as he had used to be.] —
wwèpt″ tôe si″ hiz poer fòr-gòtn′ sèlf″ èz hi hèd joezd″ tôe bi

Not a latent echo in the house, not a squeak and scuffle from
nòt e leet′-ènt èk″-oo in dhe hòus″ nòt e skwwiek ènd skufl″ fròm

the mice behind the panneling, not a drip from the half-thawed
dhe mais″ be-haind′ dhe pèn″-nel-ing nòt e drip″ fròm dhe haaf″-thaod

water-spout in the dull yard behind, not a sigh among the
wwaot″-er-spòut in dhe dul jaard be-haind″ nòt e sai″ e-mung′ dhe

leafless boughs of one despondent poplar, not the idle swinging
lief′-lès bòuz″ òv wwun de-spònd′-ènt pòp″-ler nòt dhi aidl swwing″-ing

of an empty store-house door, no, not a clicking in the fire,
òv en èm′-ti stoor″-hòus door noo″ nòt e klik″-ing in dhe fair″

but fell upon the heart of Scrooge with softening influence, and
but fèl up-òn′ dhe haart òv skroedzj″ wwidh sòfn′-ing in″-flôe-ènz ènd

gave a freer passage to his tears. — The Spirit touched him
geev e fri′-er pès″-sedzj tôe hiz tierz″ dhe spir′-rit tutsjt him

on the arm, and pointed to his younger self, intent upon his
òn dhi aarm″ ènd pòint′-ed tôe hiz jung″-er sèlf in-tènt″ up-òn′ hiz

reading. 14 Suddenly a man, in foreign garments: wonderfully
ried″-ing sud′-den-li e mèn″ in fòr′-en Gaar″-mènts wwun′-der-fôel-li

real and distinct to look at: stood outside the window, with an
ri″-el ènd dis-tinkt″ tôe lôek″ èt stôed òut′-said dhe wwin″-doo wwidh en

axe stuck in his belt, and leading an ass laden with wood by
èks″ stuk in hiz bèlt″ ènd lied′-ing en aas″ leedn wwidh wwôed″ bai

the bridle.] — „Why, it's Ali Baba!" Scrooge exclaimed in
dhe braidl″ wwai″ its aal′-i baa″-ba skroedzj èks-kleemd′ in

ecstasy. „It's dear old honest Ali Baba! Yes, yes, I know!
èk″-stès-si its dier″ oold″ òn″-est aal′-i baa″-ba jès jès aj noo″

One Christmas time, when yonder solitary child was left here
wwun kris″-mès taim wwèn jòn′-der sòl′-li-tèr-ri tsjaild wwòz lèft hier

all alone, he did come, for the first time, just like that.
aol e-loon″ hi did″ kum fòr dhe feurst″ taim dzjust laik dhèt″

Poor boy! And Valentine," said Scrooge, „and his wild brother,
poer bòi″ ènd vèl″-en-tain sèd skroedzj″ ènd hiz wwaild brudh′-er

Orson; there they go! And what's his name, who was put
oor″-sun dheer″ dhee Goo ènd wwòts hiz neem″ hoe wwòz pôet

down in his drawers, asleep, at the Gate of Damascus; don't
dòun″ in hiz drao″-erz e-sliep″ èt dhe Geet òv dèmi-mès″-kus doont

you see him! And 15 the Sultan's Groom turned upside-down
joe si″ him ènd dhe sul′-tènz Groom″ teu*r*nd up′-said-dòun″

by the Genii;] there he is upon his head! Serve him right.
bai dhe dzjien″-i-ai dhee*r* hi iz up-òn′ hiz hèd″ seu*r*v him rait″

I'm glad of it. What business had he 16 to be married to the
aim glèd″ òv it wwòt biz″-nès hèd hi″ tôe bi mèr′-ried tôe dhe

Princess!"]
prin″-sès

(4e Oefening.)

B. Hollandsche Vertaling.

„De school is niet geheel verlaten," zeide de Geest. „Een (enkel) kind, veronachtzaamd door zijne (familie), is [3]nog [2]daar [1]gelaten." — Scrooge zeide (dat) hij het wist. En hij snikte. — Zij verlieten den grooten weg langs [*by*] eene [3]steeg (die hij zich zeer) [1]goed [2]herinnerde, en [2]naderden [1]spoedig een gebouw van somber roode steen, met een kleinen [3]koepel, (die met een) [1]weerhaan ([2]prijkte), [4]op het dak, en eene [3]daarin [2]hangende [1]klok. Het was een groot huis, maar [één] van aan lager wal gekomene grootheid; want de ruime bijgebouwen waren weinig gebruikt, hunne muren waren vochtig en met mos begroeid, hunne ramen gebroken, en hunne deuren bouwvallig. Pluimgedierte [*mrv.*] klokte en liep met eene hooge borst in de stallen; en de koetshuizen en loodsen waren begroeid met gras. (Even weinig had het ook behouden) van zijn (vroegeren) staat inwendig; want (toen ze) het treurige voorhuis (inkwamen) en (hun oog lieten gaan) door de open (staande) deuren van (verscheidene) kamers, vonden zij die armoedig gemeubeld, koud en (akelig) groot. Er was een (grondige, duffe) reuk in de lucht, eene huivering-gevende naaktheid in het (gansche gebouw), die zich eenigszins (in verband liet brengen) met te veel opstaan bij kaarslicht, en niet te veel te eten. Zij gingen, de Geest en Scrooge, dwars door het voorhuis, naar eene deur in [*al*] het achtergedeelte van het huis. (Die deur) ging open voor hen, en ontsloot een lang, naaktuitziend, somber vertrek, (dat) nog naakter-uitziend gemaakt (werd) door rijën [van] eenvoudige withouten schoolbanken en lessenaars. Aan een (dier lessenaars) (zat) een eenzame knaap te lezen bij een flauw (brandend) vuur; en Scrooge ging op eene bank zitten, en weende (bij het) zien (van) zijne arme vergetene Ik zooals hij (voorheen placht) te zijn. — (Geen) verborgene echo in het huis, (geen) gepiep en gescharrel van [*from*] de muizen achter de lambrizeering, (geen) gedruppel van de half-ontdooide (dak-) goot op [*in*] het sombere erf achter (het huis), (geen) zucht(-je) (in) de bladerlooze takken van een (eenzaam treurenden) populier, (of) het (dof geklepper) (van de) [4]deur [1]eener [2]ledige [3]bergplaats, neen, (geen) knapje in het vuur (deed zich hooren, of het) bracht op het hart van Scrooge (eenen) verzachtenden invloed (teweeg) en gaf een vrijëren loop aan zijne tranen. — De Geest (trok) hem aan den arm, en wees naar zijn jongere Ik, (dat met alle aandacht zat te lezen). Eensklaps stond buiten (voor) het raam een man in uitheemsche kleederdracht [*mrv.*], verbazend werkelijk en duidelijk (om te zien), met eene bijl in zijnen gordel [gestoken], en [2]een [5]met hout [4]beladen [3]ezel [6]bij [*by*] den toom [1]leidende. — „Hé! (dat 's) Ali Baba!" (*) riep Scrooge in verrukking uit. (Dat 's) (de) (goede), oude, eerlijke Ali Baba! Ja, ja, ik weet (het zeker)! (Eens op) Kersttijd, toen (dat) eenzame kind (daar) hier (geheel) alleen was gelaten, (is hij óók gekomen), voor den eersten keer, juist gelijk (hij nu daar is). (De) arme jongen! En Valentijn," zeide Scrooge, „en zijn wilde broeder Orson; daar [2]gaan [1]ze! En (hoe) is (ook weer) zijn naam, die, [5]in (zijnen) slaap, [4]in zijn onderbroek [*mrv.*] [6]aan de Poort van Damascus [3]neder[2]gezet [1]werd; (†) ziet gij hem niet! En de stalknecht van den sultan [2de *naamvalsvorm*], (die) [3]door de Geniussen [2]ten onderste boven [1]gekeerd (werd); daar [2]staat [*is*] [1]hij [5]op zijn hoofd! (Zijn verdiende loon). Ik ben [5]er [1]blij [2]om [*of*]. Wat [bezigheid] had *hij* met [*to*] de Prinses (te trouwen)!" (§)

(*) Scrooge heeft in zijne kindsheid zoo ijverig gelezen, dat hij zich verbeeldt, de in de boeken beschrevene gedaanten lichamelijk voor zijne oogen te zien; zoo hier uit de „Duizend en een Nacht" den held uit de vertelling: Ali Baba en de veertig roovers.

(†) Geschiedenis van Noereddijn Ali en Beddreddijn Hassan. — Eenhonderd en vierden nacht.

(§) Honderd en zesden nacht.

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.**

Oplosssingen (Zie blz. 18, 75.) der opgaven, vervat in den vorigen brief.

Opgave 1 van § 281 (blz. 277):

awake; awoke, awaked; awoke, awaked. — become; became; become. — overcome; overcame; overcome.

Opgave 2 van § 281 (blz. 277):

1. He would not have *abode* it. — 2. He was conscious of being exhausted, and *overcome* by an irresistible drowsiness. — 3. The other boats, the yawl and pinnace, had been *stove* in the beginning of the gale. — 4. I *became* a partaker of all his pleasures. — 5. I saw the Spirit descending from heaven like a dove, and it *abode* upon him. — 6. She *came* not yesterday, when she should have *come*. — 7. Say only, when, and how *cam'st* thou by these ill tidings? — 8. You have *woke* me from a delicious dream.

Opgave 3 van § 282 (blz. 278):

1. *Begin*, as if thou hadst never *begun* before. — 2. I always naturally hated *drinking*, and yet I have often *drunk*. — 3. The coach-houses and sheds were *overrun* with grass. — 4. The breakfast bell had *rung*. — 5. The people had *shrunk* into a nation of slaves. — 6. He carried a small bundle over his shoulder, *slung* at the end of a walking stick. — 7. How often have I *slunk* stealthily along the streets of London. — 8. The thread is *spun*. — 9. *Strike* as I should have *struck* those tyrants. — 10. Suddenly a man, in foreign garments: wonderfully real and distinct to look at: stood outside the window, with an axe *stuck* in his belt. — 11. I have been *stung* too deeply not to *sting*. — 12. On Christmas eve the bells were *rung*; on Christmas eve the mass was *sung*. 13. Dr. Herman, in his theory of education, *began* at the *beginning*. — 14. As fast as our time *runs*, we should be very glad in most parts of our lives that it *ran* much faster than it does. — 15. The bell *rung* to dinner. — 16. My uncle was silent; and with great energy *dug* the point of his cane into the gravel. — 17. Scrooge entered timidly, and *hung* his head before this Spirit. — 18. He *sank* into a heavy sleep. — 19. It *shrunk*, collapsed, and dwindled down into a bedpost. — 20. A woman with a heavy bundle *slunk* into the shop. — 21. When the clock *struck* eleven, this domestic ball broke up. — 22. Alderman Cute *stuck* his thumbs in his waistcoat-pocket. — 23. He *swam* till he felt the bottom on the opposite shore. — 24. We both *sat* down. — 25. The children *drank* the toast after her. — 26. A dozen of his men *sprang* down. — 27. They were a musical family, and knew what they were about, when they *sung* a Glee or Catch.

Opgave 4 van § 283 (blz. 279):

1. The law, by which all creatures else are *bound*, *binds* man, the lord of all. — 2. I have *ground* the axe myself. — 3. Fingal returned from the chase, and *found* the lovely strangers. — 4. At this Esmond *ground* his teeth with rage. — 5. The road now *wound* up a steep ascent.

Opgave 5 van § 284 (blz. 285):

1. The Spirit did not stay for anything, but went straight on, until *besought* by Scrooge to tarry for a moment. — 2. The bill was now *brought*. — 3. His last sea-*fight* is *fought*. — 4. That which promised happiness when we were one in heart, is *fraught* with misery now that we are two. — 5. The hand of death has *raught* him. — 6. He has *sought* more than he should *seek*. — 7. Who would have *thought* it? — 8. Few believe the wonders thou hast *wrought*, and none can *teach* them, but whom thou hast *taught*. — 9. He *bought* his finest clothes to figure at their country house. — 10. In his agony, he *caught* the spectral hand. It *sought* to free itself. — 11. An old woman in his father's village *taught* him his letters.

Opgave 6 van § 285 (blz. 285):

1. She was wildly *clad*. — 2. I *have had* my dinner. — 3. *Have* you *had* many brothers? — 4. You bade me *make* my choice, and I *have made* it. — 5. You *have* hitherto *had* more liberty than any body of your age ever *had*.

Opgave 7 van § 286 (blz. 286):

understand; understood; understood. — misunderstand; misunderstood; misunderstood. — withstand; withstood; withstood. — foretell; foretold; foretold. — behold; beheld; beheld, beholden. — uphold; upheld; upheld. — withhold; withheld; withheld.

Opgave 8 (blz. 286):

[4]Binnen tien minuten nadat ik [6]uwen brief [5]ontvangen (had) [2]steeg [1]ik [3]te paard. Toen ik te Canterbury kwam, nam ik een wagentje (naar) stad; maar ik (was) [2]door[1]nat (geworden) eer ik (te) Canterbury aankwam, en ik heb zulk eene verkoudheid opgedaan, (dat) ik niet in een (korten tijd) (daarvan) bevrijd zal kunnen komen. Ik ging tegen (den middag) naar de Thesaurie; maar (het) eerst van alles (maakte ik, dat) ik geschoren en gekleed kwam. Ik kwam spoedig (achter) het geheim, om een verzoekschrift aan den raad van bestuur in te dienen, maar ik kon toen (geen) antwoord bekomen: intusschen ontving ik de boodschap van den bode, dat ik (er) hoogstwaarschijnlijk een ontvangen zou den volgenden morgen. Zoodra ik terug kwam in [*to*] mijne herberg, nam ik mijn avondeten, en ging

naar bed. Het (duurde) niet lang (of) ik viel in slaap. Toen ik (den volgenden) morgen opstond, nam ik mijn ontbijt; en (vervolgens) maakte ik, dat ik (in de kleeren kwam), opdat ik intijds (zou kunnen) uitgaan (om) een antwoord te bekomen op [*to*] mijn verzoekschrift. Zoodra ik dat (ontvangen) had, stapte ik in het wagentje, en kwam (tegen) drie uren te Canterbury aan, en tegen theetijd kwam ik te huis. Ik heb niets voor u ontvangen, en (hiermede) vaarwel!

Opgave 9, blz. 287 (vergelijk § 155, blz. 85; opg. 4, blz. 132; opg. 5, blz. 149; opg. 7, blz. 180; opg. 5, blz. 195; opg. 8, blz. 212; opg. 8, blz. 228; opg. 5, blz. 244; opg. 8, blz. 260; opg. 7, blz. 276).

Onbepaalde wijs.	Onvolmaakt verl. tijd.	Verleden deelwoord.	Afleidingen.
lead	led	bred	

(5e Oefen.) **C. Wederzijdsche Vertaling.** Gesprekken. Les 34 opgelost op blz. 299.

(6e Oefen.) **D. Spraakkunst.**

Dit opstel ter vertaling behoort bij de 3e groep 3e klasse der onregelmatige werkwoorden § 286 blz. 285.

Opgave 1. Leer van buiten:

zich verkeerd uitdrukken,	*to misrepresent*	(mis-rèp-re-zènt').
eerbiedig,	*respectful*	(re-spèkt'-fôel).
tinne,	*battlement*	(bètl'-mènt).
stormloop,	*assault*	(ès-saolt').
legerdrom,	*host*	(hoost).
onderwerp,	*subject*	(sub'-dzjèkt).
satire,	*satire*	(sèt'-air).
gedicht,	*poem*	(poo'-em).
ten mikpunt stellen,	*to hold up*	(hoold up'').
bespotting,	*derision*	(de-riz'-zjun).
vijand,	*enemy*	(èn'-e-mi).
verdrag, tractaat,	*treaty*	(triet'-i).
de (toppen der) teenen,	*tiptoe*	(tip'-too).
omarmen,	*to embrace*	(em-brees').

Vertaal: 1. Laat (ik) [mij] niet verkeerd verstaan worden — of liever laat (ik) [mij] niet verkeerd worden uitgelegd. — 2. Pickersgill (pik'-*erz*-gil) had op [in] de eerbiedigste manier naast [bij] haar gestaan. — 3. Die tinnen hadden den stormloop van legerdrommen wederstaan. — 4. Mevrouw! ik heb u mijn besluit gezegd. — 5. Hij heeft mij (tot) [het] onderwerp van zijne satire gemaakt, en in zijne gedichten heeft (hij) mij ten mikpunt gesteld voor de bespotting mijner vijanden. — 6. Bonaparte (boon-èp-aar'-*e*) zal niet door tractaat weerhouden worden. — 7. Zij stond op de teenen [*enkelv.*] om hem te omarmen. — 8. Hij verstond hem zoo goed, misschien, als (de) eene man (den) anderen verstaan kan. — 9. Hij verkocht hen in [de] handen van hunne vijanden. — 10. Hij was niet ver gegaan, toen [4]hij [6]den deftigen heer [3]op zich [5]zag [2]aan[1]komen.

[§ **287**.] Uit de **Vierde groep** zijn ons tot dusverre voorgekomen:

Onbep. wijs *deal*. — Onbep. wijs *feel*; onv. verl. t. *felt*; verl. dw. *felt*. — Onv. verl. t. *fled*. — Onbep. wijs *hear*; onv. verl. t. *heard*; verl. dw. *heard*. — Onv. verl. t. *overheard*. — Onbep. wijs *keep*; onv. verl. t. *kept*. — Onbep. wijs *leap*; onv. verl. t. *leaped*. — Onbep. wijs *leave*; onv. verl. t. *left*; verl. dw. *left*. — Onbep. wijs *lose*; onv. verl. t. *lost*; verl. dw. *lost*. — Onbep. wijs *mean*. — Onbep. wijs *sleep*; verl. dw. *slept*.

Wij vinden hier den uitgang ...*ed* verhard in ...*t*, en de vocaal van den wortel verkort. De volledige lijst is deze:

to cleave (kliev), klieven, klooven [pen	*cleft* (klèft), *clove* (kloov)	*cleft* (klèft), *cloven* (kloovn)	
to creep (kriep), kruien	*crept* (krèpt)	*crept* (krèpt)	*cripple* (kripl), kreupel.
to deal (diel), deelen, negotie doen	*dealt* (dèlt)	*dealt* (dèlt)	
to dream (driem), droomen	*dreamed* (driemd), *dreamt* (drèmt)	*dreamed* (driemd), *dreamt* (drèmt)	
to feel (fiel), voelen	*felt* (fèlt)	*felt* (fèlt)	[(zie *to fly*).
to flee (fli), vlieden	*fled* (flèd)	*fled* (flèd)	*flight* (flait), vlucht
to hear (hier), hooren	*heard* (heurd)	*heard* (heurd)	
to keep (kiep), houden, bewaren	*kept* (kèpt)	*kept* (kèpt)	
to kneel (niel), knielen	*knelt* (nèlt), *kneeled* (nield)	*knelt* (nèlt), *kneeled* (nield)	
to lean (lien), leunen	*leaned* (liend), *leant* (lènt)	*leaned* (liend), *leant* (lènt)	
to leap (liep), springen, huppelen	*leaped* (liept), *leapt* (lèpt)	*leaped* (liept), *leapt* (lèpt)	
to leave (liev), laten, verlaten	*left* (lèft)	*left* (lèft)	

to lose (loez), verliezen	*lost* (lòst)	*lost* (lòst)	*loss* (lòs), verlies.
to mean (mien), meenen, bedoelen, beduiden	*meaned* (mienḍ), *meant* (mènt)	*meaned* (mienḍ), *meant* (mènt)	
to reave (riev), rooven	*reft* (rèft)	*reft* (rèft)	*rape* (reep), roof; *to rob* (ròb), rooven.
to shoe (sjoe), van schoeisel voorzien, (paarden) beslaan	*shod* (sjòḍ)	*shod* (sjòḍ)	
to sleep (sliep), slapen	*slept* (slèpt)	*slept* (slèpt)	
to sweep (swwiep), vegen [nen	*swept* (swwèpt)	*swept* (swwèpt)	
to weep (wwiep), weenen	*wept* (wwèpt)	*wept* (wwèpt)	

to reave is verouderd; in plaats daarvan is meer gebruikelijk *to bereave* (be-riev'), berooven, dat, behalve den onregelmatigen vorm *bereft*, ook den regelmatigen vorm *bereaved* heeft; *to misdeal* (miz-diel'), de kaarten vergeven, als *to deal*; *to overhear* (oov-*er*-hier'), toevallig hooren, als *to hear*; *to overleap* (oov-*er*-liep'), overspringen, als *to leap*; *to oversleep* (oov-*er*-sliep') *one's self*, zich verslapen, als *to sleep*.

Opgave 2. Geef de drie grondvormen op van de genoemde samengest. werkwoorden.

Opgave 3. Leer van buiten:

in tweeën,	*in twain*	(in twween'').
bescherming,	*protection*	(pròt-tèk'-sjun).
afsmeeken,	*to implore*	(im-ploor').
visscher,	*fisherman*	(fisj'-*er*-mèn).
gezond en wel,	*safe and well*	
Britannië,	*Britain*	(britn).
barmhartigheid,	*mercy*	(meur'-si).
verrader,	*traitor*	(treet'-ur).
machtig, geweldig,	*mighty*	(mait'-i).
niet in staat, machteloos,	*powerless*	(pòu'-*er*-lès).
gewoon,	*wonted*	(wwunt'-eḍ).
rustig,	*calmly*	(kaam'-li).
zich schamen,	*to be ashamed*	(*e*-sjeemḍ').
mannelijke kracht,	*manhood*	(mèn'-hôeḍ).

Vertaal: 1. Het schild van Starno [staar'-noo] viel, [2]in tweeën [1]gekloofd. — 2. Strap [strèp] was onder [*under*, un'-*der*] het bed gekropen. — 3. (De) dood werd [toegedeeld] (toegebracht) door [*by*] de [*that*] hand, van [*from*] welke bescherming afgesmeekt en verwacht werd. — 4. Zijn hoofd (leunde) [was geleund] op [*upon*] zijne hand. — 5. De oude man had gedroomd, [2]zeide [1]hij, dat hij den visscher van [*of*] Scarphout [skaarp'-hòut] gezien had gezond en wel. — 6. Waar Britannië's macht gevoeld wordt, [2]mag (het) [1]menschdom [5]ook [*too*] [4]zijne [vertaal: *her*] barmhartigheid [3]voelen. — 7. Macduff [mèk-duf'] is naar [*to*] Engeland gevlucht. — 8. Ik heb mijne eer (tot hiertoe) [*yet*] bewaard; — help mij die (nog verder) [*still*] bewaren. — 9. De verrader is op [*to*] den grond nedergeknield. — 10. Laat dat verlaten worden, wat zich zelf verlaat. — 11. Hij had (volkomen) [*fully*] gemeend zijn woord te houden. — 12. Ik heb u toevallig gehoord. — 13. Kan ik [2]mijn paard [4]hier [3]beslagen [1](krijgen) [hebben]? — 14. Een geweldige wind had de bladeren (weg)geveegd. — 15. Hij [2]verloor [1]nooit, behalve wanneer hij verkoos te verliezen. — 16. Scrooge kroop (er heen) [*towards it*], sidderende terwijl hij ging. — 17. Hij sprong [2]de straat [1]op [*into*]. — 18. Hij was niet in staat [2]uit [1]te maken, wat het beduidde. — 19. Op [*at*] haren gewonen tijd [2]ging [4]zij [3]naar bed, en sliep rustig eenige [*a few*] uren. — 20. Hij weende; en vervolgens [*then*] schaamde hij zich, dat zulk een (wezen) [schepsel] als Gonerill [gòn'-*er*-il] (was) zoo veel macht over hem moest [*should*] hebben, om [*as*] [2]hem [1]te (doen) [maken] [3]weenen.

[§ **288.**] Uit de **Vijfde groep** der Derde klasse kennen wij alle vier de onbepaalde wijzen: *lay*, *pay*, *say* en *stay*, den onvolm. verl. tijd en 't verl. deelwoord *said*, en het met *to lay* verwante werkwoord *to lie*.

Hier hebben wij dus eene verandering van *y* in *i*, zonder dat de *i*, gelijk in andere gevallen, door eene *e* gevolgd wordt. De in § 183 (blz. 102) vermelde korte uitspraak van het deelwoord *said* (sèḍ) strekt zich ook uit tot den onvolm. verl. tijd, en tot den derden persoon enkelvoud van den tegenwoordigen tijd (sèz).

De volledige Lijst der vier werkwoorden van deze groep is:

to lay (lee), leggen.	*laid* (leeḍ)	*laid* (leeḍ)	*to lie* (lai), liggen.
to pay (pee), betalen.	*paid* (peeḍ)	*paid* (peeḍ)	
to say (see), zeggen, *says* (sèz).	*said* (sèḍ)	*said* (sèḍ)	*said* (sèḍ, of: seeḍ), gezegd, genoemd.
to stay (stee), staan, blijven.	*staid*, *stayed* (steeḍ)	*staid*, *stayed* (steeḍ)	*to stand* (stènḍ), staan; *stead* (stèḍ), stede, plaats.

Opgave 4. Leer van buiten:

som	*sum*	(sum).
Tobias	*Toby*	(too'-bi).

Vertaal: 1. De som is betaald. — 2. Zij heeft alles gezegd, (wat) zij zeggen kan. — 3. Ik [1]had [5]den ganschen [al den] nacht [4]hier [2]kunnen [3]blijven. — 4. Zij dekte de tafel [legde het laken]. — 5. Dat [het] was goed van [*of*] u gezegd, Trim [trim], zeide mijn oom Tobias.

(7e Oefen.)

E. Spelling en Uitspraak.

(Zie blz. 32, E.)

freer.

Het bijvoeglijk naamwoord *free* met den uitgang van den vergelijkenden (vergrootenden) trap. Ofschoon men nu uitspreekt fri'-*er*, waarbij de eerste lettergreep *free*, de tweede *er* geschreven zou moeten worden, vermijdt men het plaatsen van drie zelfde letterteekens (*e*) naast elkander; daarom verliest de eerste lettergreep eene *e*, en de lettergreep-verdeeling is *fre-er*. Op gelijke wijze gaat eene *e* verloren in de van *to see*, zien, afgeleide woorden: *thou seest* (si'-est, *se-est*); *seer* (si'-*er*, *se-er*), ziener.

NB. Dus juist het tegendeel van hetgeen in het Hollandsch plaats heeft, waarin alle eenlettergrepige woorden onveranderd blijven bij de aanhechting van het achtervoegsel (b. v.: knie, knieën; zee, zeeën; ree, reeën; ree [vlug, handig], reeër; wee, weeën, weeër).

Tweelettergrepige woorden met verschillenden klemtoon.

Zelfst. of Bijvoeg. naamwoorden.			Werkwoorden.		
abject	(èb'-dzjèkt)	verachtelijk.	*abject*	(èb-dzjèkt')	verachten.
absent	(èb'-sènt)	afwezig.	*absent*	(èb-sènt')	verwijderen.
abstract	(èb'-strèkt)	afgetrokken.	*abstract*	(èb-strèkt')	aftrekken.
accent	(èk'-sènt)	klemtoon.	*accent*	(èk-sènt')	den klemtoon geven.
affix	(èf'-fiks)	achtervoegsel.	*affix*	(èf-fiks')	aanhechten.
augment	(aoG'-mènt)	vermeerdering.	*augment*	(aoG-mènt')	vermeerderen.
bombard	(bòm'-ber**d**)	bombarde.	*bombard*	(bum-baar**d**')	bombardeeren.
cement	(sèm'-ènt)	cement [1]).	*cement*	(*se*-mènt')	hecht samenvoegen.
colleague	(kòl'-lieG)	ambtgenoot.	*colleague*	(kòl-lieG')	zich aansluiten.
collect	(kòl'-lèkt)	collecte.	*collect*	(kòl-lèkt')	verzamelen.
compact	(kòm'-pèkt)	verbintenis.	*compact*	(kòm-pèkt')	nauw verbinden; bijv. nw.: vast, dicht.
complot	(kòm'-plòt)	samenzwering [1]).	*complot*	(kum-plòt')	samenzweren.
compound	(kòm'-pòun**d**)	samengesteld.	*compound*	(kum-pòun**d**')	samenstellen.
compress	(kòm'-près)	compres.	*compress*	(kum-près')	samendrukken.
concert	(kòn'-s**eur**t)	afspraak; concert.	*concert*	(kòn-**seur**t')	beramen.
concrete	(kò*ng*'-kriet)	vaste massa.	*concrete*	(kòn-kriet')	tot ééne massa worden.
conduct	(kòn'-dukt)	gedrag.	*conduct*	(kun-dukt')	besturen.
confect	(kòn'-fèkt)	suikergoed.	*confect*	(kun-fèkt')	konfijten.
confine	(kòn'-fain)	aangrenzend; grens.	*confine*	(kun-fain')	begrenzen; opsluiten.
conflict	(kòn'-flikt)	botsing.	*conflict*	(kun-flikt')	kampen.
conserve	(kòn'-s**eurv**)	conserf.	*conserve*	(kun-s**eurv**')	bewaren.
consort	(kòn'-sò*r*t)	gezel, gezellin.	*consort*	(kòn-sò*r*t')	vergezellen, begeleiden.
contest	(kòn'-tèst)	twistgeding.	*contest*	(kun-tèst')	betwisten.
contract	(kòn'-trèkt)	kontrakt.	*contract*	(kun-trèkt')	samentrekken.
contrast	(kòn'-trèst)	tegenstelling; tegenhanger.	*contrast*	(kun-trèst')	tegenstellen; afsteken
convent	(kòn'-vènt)	klooster.	*convent*	(kun-vènt')	vergaderen. (bij).
converse	(kòn'-**veur**s)	omgang.	*converse*	(kun-**veur**s')	omgaan.
convert	(kòn'-**veur**t)	bekeerling.	*convert*	(kun-**veur**t')	bekeeren.
convict	(kòn'-vikt)	veroordeelde (wiens schuld bewezen is).	*convict*	(kun-vikt')	overtuigen (van schuld).
convoy	(kòn'-vòi)	geleide.	*convoy*	(kun-vòi')	begeleiden.
descant	(dès'-kènt)	discant; variatie.	*descant*	(*des*-kènt')	variatiën zingen.
desert	(dèz'-**eur**t)	verlating; woestijn.	*desert*	(*de*-**zeur**t')	verlaten.
digest	(dai'-dzjèst)	pandecten-verzameling.	*digest*	(di**d**-zjèst')	in orde schikken; (spijs) verteren.
discount	(dis'-kòunt)	disconto.	*discount*	(dis-kòunt')	disconteeren [2]).
escort	(ès'-koo*r*t)	geleide.	*escort*	(ès-koo*r*t')	begeleiden.
essay	(ès'-see)	proefneming [1]).	*essay*	(ès-see')	beproeven.
exile	(èks'-ail)	ballingschap, ballingen.	*exile*	(èG-zail')	bannen [2]).
export	(èks'-poo*r*t)	uitvoer.	*export*	(èks-poo*r*t')	uitvoeren.
extract	(èks'-trèkt)	uittreksel.	*extract*	(èks-trèkt')	uittrekken.

[1]) Wordt door anderen uitgesproken eveneens als het werkwoord.
[2]) Wordt door anderen uitgesproken eveneens als het zelfst. nw. of bijvoeglijk nw.

ferment	(feur'-ment)	gisting.
forecast	(foor'-kaast)	voordacht.
foretaste	(foor'-teest)	voorsmaak.
frequent	(fri'-kwwent)	dikwijls.
import	(im'-poort)	invoer.
impress	(im'-près)	druk.
incense	(in'-sèns)	wierook.
increase	(in'-kries *of* in-kries')	toeneming.
inlay	(in'-lee)	ingelegd werk.
insult	(in'-sult)	beleediging.
object	(òb'-dzjèkt)	voorwerp.

ferment	(fer-mènt')	gisten.
forecast	(foor-kaast')	beramen. [van.
foretaste	(foor-teest')	een voorsmaak hebben
frequent	(fre-kwwènt')	druk bezoeken.
import	(im-poort')	invoeren.
impress	(im-près')	drukken.
incense	(in-sèns' *of* in'-sèns)	bewierooken; in toorn ontsteken.
increase	(in-kries')	toenemen.
inlay	(in-lee')	inleggen.
insult	(in-sult')	beleedigen.
object	(òb-dzjèkt')	tegenwerpen.

(8e Oefen.) **F. Lexicographie** (blz. 189) der 36e Les.

to expend (èks-pènd'), uitgeven, besteden; van dit woord komt *to spend* (blz. 300, § 290). — *earnest* (eur'-nest), ernst; daarvan *earnestness* (eur'-nest-nès), ernst. — *subject* (sub'-dzjèkt), „sujet", onderdaan, onderwerp. — *extraordinary* (èks-tròr'-di-nèr-ri), „extraordinaire", buitengewoon, vreemd; vergelijk § 144 (blz. 71). — *to laugh* (laaf), lachen. — *to cry* (blz. 81, 93), (krijten, provincialismus voor:) weenen, schreien. — *height* (hait), hoogte; van *high* (blz. 200); *to heighten* (haitn), verhoogen; opwekken — *to excite* (èk-sait'), „exciter", opwekken; opgewonden maken, in overspanning brengen. — *parrot* (pèr'-rut), „perroquet", papegaai. — *yellow* (jèl'-loo), geel, „jaune" — *lettuce* (lèt'-tus), „laitue", latuw (salade-soort, o. a. in Z.-Holland bekend onder den naam van d u n s e l). — *top* (tòp), top, kruin. — *Robin* (ròb'-in), verkort van Robinson (ròb'-in-sun); *Crusoe* (kroes'-soo); de hoofdpersoon in den bekenden roman van *Daniel Defoe* (dèn'-i-èl de-foo''), die in schier alle talen overgezet is. — *sail* (seel), zeil; *to sail*, zeilen. — *island* (ai'-lènd), eiland, „île", oud-Fr. „isle". — *wasn't*, samengetrokken van *was not*. — *creek* (kriek), bocht, kreek, „crique". — *hoop* of *whoop* (hoep), ho! een roep bij vervolging. — *rapidity* (rèp-pid'-it-ti), „rapidité", snelheid; van *rapid* (blz. 81, 93). — *transition* (trèn-siz'-zjun), „transition", overgang. — *character* (kèr'-èk-ter), „caractère", karakter, aard. — *pity* (pit'-ti), „pitié", medelijden; daarvan *piteously* (blz. 248). — *former*, zie § 279, blz. 268. — *dry* (drai), droog; *to dry*, drogen. — *cuff* (kuf), opslag (eener mouw). — *what is the mat'ter* (blz. 248)? wat scheelt u? wat is het? — *I should like* (blz. 66) *to go'*, ik zou gaarne gaan; *I should like to have gone'*, ik zou (wel) willen dat ik gegaan ware, ik wilde wel dat ik gegaan ware. — *wave* (wweev), golf; *to wave* golven, golvend bewegen, wuiven, wenken met... — *dirt* (deurt), drek, vuil; *dirty* (deur'-ti), vuil, morsig, smerig. — *to crack* (blz. 142), kraken. — *plaster* (plaas'-ter), pleister, pleisterkalk, „plâtre". — *to ceil* (siel), plafonneeren, verwant met „ciel"; *ceiling* (siel'-ing), plafond. — *naked* (neek'-ed), naakt. — *lath* (laa*th*), lat; meervoud: *laths* (laadh**z**, § 143, blz. 71). — *instead* (blz. 155), in stede, in plaats. — *to bring* (blz. 49, 55) *about* (blz. 58), teweegbrengen. — *correct* (kòr-rèkt'), „correct", juist, van *to correct* (blz. 255). — *jolly* (dzjòl'-li), jolig, pleizierig, vroolijk, prettig; verwant met *joy* (blz. 280) en „joli". — *holy* (hool'-i), heilig; *holiday* (hòl'-i-dee), heiligdag, dag waarop niet gewerkt wordt, rustdag, feestdag; meervoud: feestdagen, vacantie-dagen.

(9e Oefen.) **G. Mondeling Onderhoud.**

Vragen.

1. Who was still at the school?
2. What did Scrooge do, when he thought of the solitary child?
3. Where did Scrooge and the Spirit go, and what did they see?
4. What sort of a house did they see?
5. What is said of the outhouses (òut-hòuz'-ez, *bijgebouwen*)?
6. What did they do after they had looked at the exterior (èks-ti'-ri-ur, *uitwendige*) of the buildings?
7. What was the impression the interior (in-ti'-ri-ur, *inwendige*) of the building made?
8. 9.*) Where did the Ghost and Scrooge go in the house? [opened?
10. What did they see, when the door
11. 12.*) Whom did they see at one of the desks?
13. What did Scrooge do then?
14. What vision had the boy, as he was upon his reading?
15. What was the last person described in the boy's book?
16. Why was the groom served right by the Genii? [Because he had no business...]

*) Waar twee nommers vóór eene vraag staan, erlangt men het antwoord door den tekst van die twee nommers achter elkander te lezen, waarbij natuurlijk overgeslagen moet worden wat tusschen het haakje, waarmede het eerste nommer afgesloten wordt, en het tweede nommer staat.

36e LES.

Hoe meer men reeds weet, des te meer heeft men nog te leeren. Met het weten neemt het niet-weten in gelijke mate toe, of juister gezegd het besef van het niet-weten.

A. Tekst.

(Oefen. 1—3 volgens het op blz. 32 [Eens voor al] gegeven voorschrift.)
(Zie blz. 19, 32, 189, 296.)

1 To hear Scrooge expending all the earnestness of his
tôe hier skroedzj èks-pènd'-*ing* aol dhi eur'-nest-nès òv hiz

nature on such subjects, in a most extraordinary voice be-
nee'-tjur òn sutsj" sub'-dzjèkts in *e* moost èks-tròr'-di-nèr-ri vòis" be-

tween laughing and crying; and to see his heightened and
twwien' laaf"-*ing* ènd krai"-*ing* ènd tôe si hiz hait'-*en*d ènd

excited face;] would have been a surprise to his business
èk-sait'-*ed* fees" wwôed hèv bin *e* seur-praiz" tôe hiz biz"-nès

friends in the city, indeed. — »There's the Parrot!" cried
frèndz in dhe sit"-i in-died" dheerz dhe pèr"-rut kraid

Scrooge. 2 »Green body and yellow tail, with a thing like
skroedzj grien bòd"-i ènd jèl'-loo teel" wwidh *e thing* laik

a lettuce growing out of the top of his head;] there he is!
e lèt"-tus groo'-*ing* òut òv dhe tòp" òv hiz hèd" dheer hi iz"

Poor Robin Crusoe, he called him, 3 when he came home
poer ròb'-in kroes"-soo hi kaold him wwèn hi keem hoom"

again after sailing round the island.] 4 'Poor Robin Crusoe,
e-Gèn' aaft'-*er* seel'-*ing* ròund dhi ai"-lènd poer ròb'-in kroes"-soo

where have you been, Robin Crusoe?'] The man 5 thought
wweer hèv joe bin" ròb'-in kroes"-soo dhe mèn *th*aot"

he was dreaming, but he wasn't.] It was the Parrot, you
hi wwòz driem"-*ing* but hi wwòz"-*ent* it wwòz dhe pèr"-rut joe

know. There goes 6 Friday, running for his life to the
noo" dheer gooz frai"-dee run'-ni*ng* fòr hiz laif" tôe dhe

little creek!] »Halloo! Hoop! Halloo!" — Then, with a
litl kriek" hèl-loe' hoep" hèl-loe" dhèn wwidh *e*

rapidity of transition very foreign to his usual character,
rèp-pid'-it-ti òv trèn-siz'-zjun vèr'-ri fòr"-*en* tôe hiz joez'-jôe-èl kèr"-èk-*ter*

he said, in 7 pity for his former self,] »Poor boy!" and cried
hi sèd in pit'-ti fòr hiz fòrm"-*er* sèlf poer bòi" ènd kraid

again. — »I wish," Scrooge muttered, putting his hand in
e-Gèn" ai wwisj" skroedzj mut"-ter*d* pôet'-ti*ng* hiz hènd in

his pocket, and looking about him, after drying his eyes
hiz pòk"-*et* ènd lôek'-*ing e*-bòut" him aaft'-*er* drai'-*ing* hiz aiz"

with his cuff: »but it's too late now." — »What's the
wwidh hiz kuf" but its toe leet" nòu wwòts dhe

matter?" asked the Spirit. — »Nothing!" said Scrooge.
mèt"-*ter* aaskt dhe spir'-rit nu*th*"-*ing* sèd skroedzj

»Nothing. 8 There was a boy singing a Christmas Carol at
nu*th*"-*ing* dheer wwòz *e* bòi" si*ng*'-*ing e* kris"-mès kèr'-rul èt

my door last night. I should like to have given him something:]
mai doo*r*″ laast nait″ ai sjôe**d** laik″ tôe hè**v** G**i**v**n**″ him sum′-*thing*

that's all." — The Ghost smiled thoughtfully, and waved its
dhèts aol″ dh*e* Goost smail**d** thaot″-fôel-li è**nd** wweev**d** its

hand: saying as it did so: 9 „Let us see another Christmas!"]
hè**nd**″ see′-*ing* è**z** it di**d**″ soo lèt us si *en*-udh″-*er* kris′-mès

— 10 Scrooge's former self grew larger at the words, and the
skroe**dzj**′-*e***z** fò*r*m′-*er* sèlf Groe laa*r***dzj**″-*er* èt dh*e* ww**eur**′**dz**″ è**nd** dh*e*

room became a little darker and more dirty. The pannels
roem be-keem′ *e* litl daa*r*k″-*er* è**nd** moo*r* d**eur**t″-i dh*e* pèn′-ne**lz**

shrunk, the windows cracked: fragments of plaster fell out of
sjrunk″ dh*e* wwin′-doo**z** krèkt″ frèG′-mènts ò**v** plaast″-*er* fèl òut ò**v**

the ceiling, and the naked laths were shown instead;] but how
dh*e* siel″-*ing* è**nd** dh*e* neek′-*e***d** laadh**z**″ ww**eur** sjoon in-stè**d**″ but hòu

all this was brought about, Scrooge knew no more than you do.
aol dhis wwò**z** braot *e*-bòut″ skroe**dzj** njoe noo moo*r*″ dhèn joe″ doe

He only knew that it was quite correct; that everything had
hi oon″-li njoe dhèt it wwò**z** kwwait kòr-rèkt″ dhèt è**v**″-*er*-i-*thing* hè**d**

happened so; that 11 there he was, alone again, when all the
hèpn**d**″ soo dhèt dhee*r* hi wwò**z**″ *e*-loon″ *e*-Gèn′ wwèn aol dhi

other boys had gone home for the jolly holidays.]
udh″-*er* bòi**z** hè**d** Gòn hoom″ fò*r* dh*e* dzjòl′-li hòl″-i-dee**z**

(4e Oefening.) **B. Hollandsche Vertaling.**

Scrooge al den ernst (die in hem) was te hooren besteden aan zulke onderwerpen (en dat) (met) eene allervreemdste stem, tusschen lachen en schreien in, en zijn opgewekt en overspannen gezicht te zien, zou inderdaad eene verrassing geweest zijn voor zijne (handels)vrienden in de City. — „Daar is de Papegaai!" riep Scrooge. „(Een) groen lijf en (een) gele staart, met een ding als een (kropje) dunsel (dat) uit de kruin van zijn kop (groeit); daar is hij! Arme Robinson Crusoe! riep hij *) hem (toe), toen hij weder naar huis kwam, na het eiland rondgezeild te zijn. „„Arme Robinson Crusoe! waar zijt gij geweest, Robinson Crusoe?"" De man dacht dat hij (aan het droomen) was, maar (dat) was hij niet. Het was de Papegaai, ^{2}weet ^{1}gij. Daar gaat Vrijdag, loopende (al wat hij loopen kan), om [*for*] zijn leven (te redden), naar de kleine kreek. „Heila! Ho! Heila!" †) — Toen, met eene snelheid van overgang, (die geheel) vreemd (was) aan zijn gewonen aard, zeide hij, met [*in*] medelijden voor zijn voormalige Ik: „Arme jongen!" en schreide weder. — „Ik wensch(te) (wel)," mompelde Scrooge, zijne hand in zijn zak stekende en om zich heen ziende, na zijne oogen te hebben afgedroogd met den opslag van zijne mouw; „maar het is te laat nu." — „Wat scheelt u?" vroeg de Geest. — „Niets," zeide Scrooge. „Niets. Er was (gisteren avond) een jongen aan mijne deur (die) een Kerstlied (zong). Ik (wilde wel) (dat ik) hem iets gegeven (had): dat is alles." — De Geest glimlachte peinzend, en wenkte met (de) hand, terwijl hij (dat) deed: „(Kom), laten wij [laat ons] (nu) een ander Kerstfeest zien!" — Scrooge's voormalige Ik werd grooter bij (deze) woorden, en het vertrek werd (nog) een weinig

---

*) In eene Engelsche editie in drie deelen van den Robinson Crusoe, waarvan het Eerste deel 281 bladzijden groot is, dl. I, blz. 203—204. Op § 269 doen wij nog opmerken, dat *parrot* hier mannelijk gebruikt is; des noodig wordt ditzelfde zelfstandig naamwoord ook vrouwelijk gebruikt. b. v. „Robinson Crusoe", dl. II, blz. 26: *the* parrot *not being quite dead, was fluttered* (flut′-te*r***d**, gefladderd) *a good way off from the place where* she *fell; however, he found* her, *took* her *up, and brought* her *to me.*

†) In het Tweede deel, dat 312 bladzijden groot is, blz. 10—13.

donkerder en (nog) smeriger. §) De paneelen (der lambrizeering) sidderden [*to shrink*], de ramen kraakten; stukken pleister vielen uit het plafond, en in plaats (daarvan) werden de naakte latten (zichtbaar); maar hoe dit alles teweeggebracht werd wist Scrooge (evenmin als) gij (het weet). Hij wist slechts, dat het volkomen juist was, dat alles (precies) zoo had plaats gehad; dat hij daar (zat) [was], weder alleen, toen al de andere jongens naar huis (vertrokken) waren voor de prettige vacantie-dagen.

§) Ofschoon *dirty* (als tweelettergrepig bijvoeglijk naamwoord van gelijken oorsprong en gelijke vorming als een Hollandsch woord) volgens blz. 268, § 279, de vergelijkingsvormen *dirtier* en *dirtiest* heeft, is hier de vergelijking gekozen door middel van omschrijving (blz. 269, § 280), en zulks om naast den vergelijkenden trap *darker* ook door het in het oog loopende van den vorm de opmerkzaamheid van lezer of hoorder nog beter te trekken. — *to grow*, grooter worden, door groeien of door ontwikkeling anders worden; *to become*, door het komen van andere dingen, door omstandigheden van buiten-af anders worden.

(5e Oefen.)

C. Wederzijdsche Vertaling.

Gesprekken. Les 34, blz. 288.

Fag. Gij zult (voor) Romeo (spelen), (is het tòch waar)?

Victim. Ja; en ik zal Theobald zijn.

Tactic. Gij (hebt) mij (immers) een paket (zien) binnenbrengen — dat bevatte mijne wapenrusting.

Fag. (Eene) wapenrusting voor Romeo?

Tactic. Ik weet (wel, dat) is niet het gewone kostuum; maar er moet een schild-gevecht plaats hebben tusschen mij en Theobald — een Shakespeare-auditorium zou een treurspel zonder [een] schildgevecht afkeuren — bijgevolg [2]was [1]de wapenrusting [3]onmisbaar. Alles is klaar (op) den degen (na). (Gaat naar zijn lessenaar, en (haalt er) een schild uit.) Daar! wat (zegt) gij dáárvan? (Dat glimt als een spiegel) [daar is glans] — het zal eene zon zijn (die wedijvert in glans met) Julia. [2]Wat ik zeggen wil, [1]wij hebben eene nieuwe Julia gekregen; wij hebben de oude op stal gezet.

Victim. Ei; (het zal mij benieuwen) hoe de oude Julia (dat) zal (op)nemen?

Tactic. Spijtig genoeg, gij kunt (er) staat (op) maken. Maar bewonder (toch) mijn schild! Niet duur voor zeven (shillings) en zes pence, hè, Fag?

Fag. Neen, in 't geheel niet. — (Ter zijde.) Een oud potdeksel, met een beetje goudlak (er op), en het handvatsel aan de binnenzijde gezet.

Tactic. Mijne tegenpartij, Theobald, d.i. Victim, zal zich afgespiegeld zien in 't schild.

Fag. Ja, en dan zal het (er uit)zien als het schild van Minerva.

Victim. Waarom?

Fag. Omdat er een vermaledeid leelijk gezicht (midden in) (te zien) zal zijn.

Victim. Hi, hi, hi! Fag begint geestig te worden.

Tactic. Niet slecht (verzonnen) van Fag, (in allen gevalle). Gij hadt een gefingeerden naam noodig, om op de biljetten te zetten — noem u zelven Mijnheer Gorgon. Ha, ha, ha! Maar zie (eens) hier. [Staat] (zet zich) in eene verdedigende houding met (het) schild. Hoe (vindt gij) [bevalt u] deze houding?

Victim. O, uitmuntend! Bravo!

Tactic. (Zoo! vindt gij? En) toch leg ik mij niet veel op (die) soort van dingen [*enkelv.*] toe. Ik (neem allerlei) houdingen (zonder moeite aan) (uit) eene soort van instinct — ze schijnen mij (als het ware aangeboren te zijn) [natuurlijk]. Hier is (er) nog een. (Zet zich in eene nieuwe houding. Neemt eene rol perkament) Sla (nu eens) naar mij! (Victim slaat naar hem met eene rol perkament. Een gevecht. — Mijnheer Hooker treedt op.)

(6e Oefen.)

D. Spraakkunst.

[§ **289.**] Uit de **Zesde groep** der Derde klasse hebben wij tot dusverre leeren kennen: de afgeleide zelfst. naamwoorden *blood* en *brood*, en met laatstgenoemd woord verwant het deelwoord *bred*. — Onbep. wijs *lead;* onvolm. verl. tijd *led*. — Onbep. wijs *read;* verl. dw. *read*. — Het regelmatige *lighted* (onv. verl. tijd en verl. deelw.).

Deze klasse verkort den vocaal-klank; de eind-consonant *d* of *t* blijft onveranderd, zoodat de uitgang ... *ed* wegvalt.

De hiertoe behoorende werkwoorden zijn:

to betide (be-taid'), wedervaren	*betid* (be-tid'), *betided* (be-taid'-ed)	*betid* (be-tid'), *betided* (be-taid'-ed)	
to bleed (blied), bloeden, aderlaten	*bled* (blèd)	*bled* (blèd)	*blood* (blud), bloed.
to breed (bried), broeden, kweeken, opvoeden, grootbrengen	*bred* (brèd)	*bred* (brèd)	*brood* (broed), broed, broedsel.
to feed (fied), voeden, voederen	*fed* (fèd)	*fed* (fèd)	*food* (foed), voeder, voedsel, spijs.

to lead (lied), leiden, brengen	*led* (lèd)	*led* (lèd)	
to meet (miet), ontmoeten, aantreffen, te gemoet komen	*met* (mèt)	*met* (mèt)	
to read (ried), lezen; raden	*read* (rèd)	*read* (rèd)	*riddle* (ridl), raadsel.
to shoot (sjoet), schieten	*shot* (sjòt)	*shot* (sjòt)	
to speed (spied), spoed maken, zich spoeden	*sped* (spèd)	*sped* (spèd)	
to light (lait), verlichten; aansteken, opsteken; afstappen, nederkomen	*lighted* (lait'-ed), *lit* (lit)	*lighted* (lait'-ed), *lit* (lit)	

De gebruikelijke samenstellingen zijn: *to mislead* (mis-lied'), misleiden, op een verkeerden weg (of op een dwaalspoor) brengen, als *to lead; to alight* (e-lait'), afstijgen, afstappen, neervallen, bijna nooit anders dan regelmatig; *to relight* (ri-lait'), weder aansteken, als *to light.*

Opgave 5. Geef de drie grondvormen op van die drie samengestelde werkwoorden.

Opgave 6. Leer van buiten:

tevergeefs,	*in vain*	(in-veen'').
smokkelaar,	*smuggler*	(smug'-gler).
ijdelheid,	*vanity*	(vèn'-it-ti).
talmen, dralen, toeven,	*to tarry*	(tèr'-ri).
moeras, veengrond, veen,	*moor*	(moer).

Vertaal: 1. Wij hebben (elkander) ontmoet — en ontmoeten (elkander) misschien nimmer weder. — 2. Tevergeefs [3]heeft (het) [2]hart [1]des helds [blz. 176] [4]gebloed. — 3. Zijn lordschap [blz. 184] werd [3]door twee der smokkelaars [2]naar de boot [1]gebracht. — 4. De grootste [*large*] lamp is opgestoken. — 5. Als gij het vroeger (reeds) gelezen hebt, lees het (dan) nogmaals. — 6. Eer de kaarsen weder aangestoken waren, verliet mijn oom de kamer. — 7. Mijn been werd [2]af-[1]geschoten. — 8. Mijne ijdelheid bracht mij op een verkeerden weg. — 6. De Geest toefde hier niet, maar heette (= gebood) Scrooge zijn gewaad (vast) te houden, en over [*above*] het moeras verder [*on*] gaande [*to pass*], spoedde (hij) waarheen [§ 106, blz. 55]? (Toch) niet naar zee? Naar zee.

[§ **290.**] Uit de **Zevende groep** der Derde klasse kennen wij wel is waar slechts de onbepaalde wijs *to build*, het deelwoord *built* en den onvolmaakt verl. tijd *girded*, doch deze weinige vormen zijn voldoende, om de eigenaardige bijzonderheid van deze groep te kunnen bepalen. De werkwoorden der Zevende groep eindigen alle op *d*, welke uitgang in den onvolm. verl. tijd en in het verl. deelwoord, in plaats van er ...*ed* achter te voegen, veranderd wordt in de hardere consonant *t*. Behalve die consonant-verwisseling zijn overigens ook eenige regelmatige vormen in gebruik.

Volgens het spraakgebruik der vorige eeuw was het aantal der werkwoorden, waarbij deze consonant-verwisseling plaats had, zeer groot. Tegenwoordig evenwel zijn in deze groep slechts de volgende werkwoorden te rangschikken:

to bend (bènd), buigen	*bent* (bènt), *bended* (bènd'-ed)	*bent* (bènt), *bended* (bènd'-ed)	
to build (bild), bouwen	*built* (bilt), *builded* (bild'-ed)	*built* (bilt), *builded* (bild'-ed)	
to geld (gèld), lubben	*gelded* (gèld'-ed), *gelt* (gèlt)	*gelded* (gèld'-ed), *gelt* (gèlt)	
to gild (gild), vergulden	*gilt* (gilt), *gilded* (gild'-ed)	*gilt* (gilt), *gilded* (gild'-ed)	*gold* (goold), goud.
to gird (geurd), omgorden, aangorden	*girt* (geurt), *girded* (geurd'-ed)	*girt* (geurt), *girded* (geurd'-ed)	*girdle* (geurdl), gordel.
to lend (lènd), leenen	*lent* (lènt)	*lent* (lènt)	
to rend (rènd), aan stukken scheuren, verscheuren	*rent* (rènt)	*rent* (rènt)	
to send (sènd), zenden, sturen	*sent* (sènt)	*sent* (sènt)	
to shend (sjènd), beschenden, beschimpen	*shent* (sjènt)	*shent* (sjènt)	

to spend (spènd), besteden, uitgeven, verkwisten	*spent* (spènt)	*spent* (spènt)

to begird (be-geurd'), omgorden, even als *to gird.*

Opgave 7. Leer van buiten:

gretig,	*eager*	(ieg'-*er*).
page,	*page*	(peedzj).
cherubijntjes,	*cherubim*	(tsjèr'-ub-bim).
sluier,	*veil*	(veel).
schaars,	*scarce*	(skeers).
zelden,	*seldom*	(sèl'-dum),
lenden,	*loin*	(lòin).

Vertaal: 1. Honderd gretige oogen waren op [*upon*] haar gevestigd [*to bend*]. — 2. Hare dwergachtige pages waren als cherubijntjes, (geheel en) al verguld. — 3. De sluier is verscheurd. — 4. Waarom hebt gij om [*for*] mij gezonden? — 5. Ik werd beschonden (omdat ik) [*for*, § 241, blz. 183] met [*to*] u sprak. — 6. Zoo [2]bouwde [1]hij het huis en voltooide [blz. 39] (hij) het. — 7. Zijne speer [blz. 206] boog [zich] bij [*at*] iedere schrede. — 8. Hij omgordde zijne lendenen. — 9. Hij zond mij in eene koets [om] u [*you*] te (halen) [brengen].

[§ **291**.] Uit de tot dusverre voorgekomene vormen der **Achtste groep** van de Derde klasse (Onbep. wijs *pass;* onv. verl. t. *passed;* verl. dw. *passed, past.* — Onbep. wijs *bless;* verl. dw. *blessed.* — Onv. verl. t. *dropped*) zien wij, dat de regelmatige vormen in deze groep het meest in zwang zijn, en dat slechts bij enkele, in plaats van den regelmatigen vorm, een vorm gebruikt wordt, waarin de uitgang ...*ed* verkort is in *t*, terwijl bij die woorden, die in de Onbep. wijs eene dubbele eind-consonant hebben, die dubbele consonant in eene enkele verandert.

Even als wij reeds bij de vorige groep (§ 290, blz. 300) aanstipten, wordt ook aan deze groep door sommigen eene groote uitgebreidheid gegeven: de werkwoorden echter, die overeenkomstig het algemeene gebruik tot deze groep behooren, zijn de volgende:

to dwell (dwwèl), vertoeven, blijven, wonen	*dwelt* (dwwèlt), *dwelled* (dwwèld)	*dwelt* (dwwèlt), *dwelled* (dwwèld)	
to smell (smèl), ruiken, beruiken, reuk geven, rieken	*smelt* (smèlt), *smelled* (smèld)	*smelt* (smèlt), *smelled* (smèld)	
to spell (spèl), spellen, letter voor letter opnoemen, betooveren	*spelled* (spèld), *spelt* (spèlt)	*spelled* (spèld), *spelt* (spèlt)	
to spill (spil), verspillen, storten, morsen, vergieten	*spilt* (spilt), *spilled* (spild)	*spilt* (spilt), *spilled* (spild)	
to spoil (spòil), bederven, berooven, plunderen	*spoiled* (spòild), *spoilt* (spòilt)	*spoiled* (spòild), *spoilt* (spòilt)	
to pen (pèn), pennen, schrijven; schutten, (in een schuthok) opsluiten	*penned* (pènd), *pent* (pènt)	*penned* (pènd), *pent* (pènt)	
to dip (dip), indoopen, indompelen	*dipped*, *dipt* (dipt)	*dipped*, *dipt* (dipt)	
to drop (dròp), druppelen, druipen, laten vallen	*dropped*, *dropt* (dròpt)	*dropped*, *dropt* (dròpt)	*to drip* (drip), druipen, druppelen; *to droop* (droep), nederhangen, kwijnen.
to rap (rèp), slaan, kloppen, wegrukken, wegkapen, in verrukking brengen	*rapped* (rèpt)	*rapped*, *rapt* (rèpt)	*rapture* (rèp'-tjur), verrukking. *rape* (reep), roof.
to step (stèp), stappen	*stepped*, *stept* (stèpt)	*stepped*, *stept* (stèpt)	
to strip (strip), stroopen, afstroopen	*stripped*, *stript* (stript)	*stripped*, *stript* (stript)	
to whip (wwip), geeselen, afranselen	*whipped*, *whipt* (wwipt)	*whipped*, *whipt* (wwipt)	
to wrap (rèp), wikkelen	*wrapped*, *wrapt* (rèpt)	*wrapped*, *wrapt* (rèpt)	

to burn (**beur**n), branden, verbranden	*burnt* (**beur**nt), *burned* (**beur**nd)	*burnt* (**beur**nt), *burned* (**beur**nd)	
to learn (**leur**n), leeren (onderwijzen), leeren (zich door oefening eigen maken), vernemen	*learned* (**leur**nd), *learnt* (**leur**nt)	*learned* (**leur**nd), *learnt* (**leur**nt))	*learned* (**leur**n'-**ed**), geleerd (bijv. nw.).
to bless (blès), zegenen	*blessed*, *blest* (blèst)	*blessed*, *blest* (blèst)	*blessed* (blès'-**ed**), hemelsch (bijv. nw.).
to dress (drès), kleeden, aankleeden, toebereiden	*dressed*, *drest* (drèst)	*dressed*, *drest* (drèst)	
to pass (paas), voorbijgaan	*passed* (paast)	*passed*, *past* (paast)	
to snatch (snètsj), grijpen, wegrukken	*snatched*, *snatcht* (snètsjt)	*snatched*, *snatcht* (snètsjt)	
to mix (miks), mengen, vermengen	*mixed*, *mixt* (mikst)	*mixed*, *mixt* (mikst)	*mixture* (miks'-tjur), mengsel.

Van de samengestelde werkwoorden gaan *to unlearn* als *to learn*; *to undress* gaat niet anders dan regelmatig; *to pen* is regelmatig in de beteekenis van schrijven, onregelmatig in de beteekenis van opsluiten.

Opgave 5. Leer van buiten:

gast,	*guest*	(Gèst).
goddeloos,	*godless*	(Gòd'-lès).
lezer,	*reader*	(rie**d**'-*er*).
toebereidsel,	*preparation*	(prèp-èr-ree'-sjun).
verkeerd,	*wrong*	(rò*ng*).
bewondering,	*admiration*	(èd-mi-ree'-sjun).
bakker,	*baker*	(beek'-*er*).
dapper,	*brave*	(bree**v**).
ziek,	*sick*	(sik).
deken,	*blanket*	(blènk'-*et*).
fatsoenlijk man,	*gentleman*	(blz. 49, 56).
geleerde,	*scholar*	(skòl'-*er*).
dapperheid,	*valour*	(veel'-ur).

Vertaal: 1. Gezegend zij de plaats werwaarts [*where*] vroolijke [*merry*] gasten de wijk nemen [blz. 121, 127]. — 2. Waar hun God gewoond heeft, wonen de goddeloozen. — 3. De lezer heeft iets [blz. 129] aangaande [*about*] de toebereidselen vernomen. — 4. Verscheidene [blz. 200] der woorden waren verkeerd gespeld. — 5. Hij was in bewondering van die jonge dame opgetogen [*to rap*]. — 6. Buiten het bakkershuis [§ 214, blz. 139] hadden zij de gans [§ 190, blz. 108] geroken. — 7. Vrede [blz. 232] (zij) den [*to the*] dapperen, wier bloed vergoten is! — 8. Wij zijn allen bedorvene kinderen. — 9. Jufvrouw Hardcastle [haa**rd**'-kaasl] is juist [blz. 73, 79] in [*into*] de aangrenzende kamer gegaan. — 10. De zieke man werd in [*in*] dekens gewikkeld. — 11. Hij spelde als [*like*] een fatsoenlijk man, en niet als een geleerde. — 12. Het vuur der [*of*] dapperheid brandde in zijne oogen. — 13. De hond kwam en berook mijne beenen.

[§ **292.**] Uit de **Negende groep** kennen wij:

Verl. dw. *cut.* — Onbep. wijs *let;* verl. dw. *let.* — Tegenw. tijd *must;* onvolm. verl. t. *must.* — Onbep. wijs *put;* onv. verl. t. *put;* verl. dw. *put.* — Onv. verl. t. *set.* — Onbep. wijs *shut;* onv. verl. t. *shut;* verl. dw. *shut.*

Zooals wij zien, zijn alle drie de grondvormen van elk dezer werkwoorden volkomen aan elkander gelijk; ze eindigen op *t*, eenige ook op *d*.

Tot deze groep behooren de volgende:

to burst (**beur**st), bersten, uitbreken	*burst* (**beur**st)	*burst* (**beur**st)	
to cast (kaast), werpen	*cast* (kaast)	*cast* (kaast)	
to cost (kòst), kosten	*cost* (kòst)	*cost* (kòst)	
to cut (khut), snijden	*cut* (khut)	*cut* (khut)	
to hit (hit), treffen, raken	*hit* (hit)	*hit* (hit)	
to hurt (**heur**t), kwetsen, zeer doen, benadeelen, beschadigen	*hurt* (**heur**t)	*hurt* (**heur**t)	
to knit (nit), breien, knoopen	*knit* (nit), *knitted* (nit'-**ed**)	*knit* (nit), *knitted* (nit'-**ed**)	*knot* (nòt), knoop.
to let (lèt), laten, verhuren	*let* (lèt)	*let* (lèt)	

I must (must), ik moet	*must* (must)		
to put (pôet), zetten, leggen, plaatsen	*put* (pôet)	*put* (pôet)	
to quit (kwwit), verlaten	*quitted* (kwwit'-ted), *quit* (kwwit)	*quitted* (kwwit'-ted), *quit* (kwwit)	
to rid (rid), bevrijden, ontslaan	*rid* (rid)	*rid* (rid)	
to set (sèt), zetten	*set* (sèt)	*set* (sèt)	*settle* (sètl), zetel, zitplaats.
to shed (sjèd), storten, morsen, uitgieten, vergieten	*shed* (sjèd)	*shed* (sjèd)	
to shred (sjrèd), kleinsnijden	*shred* (sjrèd)	*shred* (sjrèd)	
to shut (sjut), dichtdoen, dichtmaken	*shut* (sjut)	*shut* (sjut)	
to slit (slit), splijten, spouwen	*slit* (slit)	*slit* (slit)	
to split (split), splitsen, splijten, aan splinters slaan	*split* (split)	*split* (split)	
to spread (sprèd), spreiden, verspreiden	*spread* (sprèd)	*spread* (sprèd)	
to sweat (swwèt), zweeten	*sweat* (swwèt), *sweated* (swwèt'-ed)	*sweat* (swwèt), *sweated* (swwèt'-ed)	
to thrust (*th*rust), stooten	*thrust* (*th*rust)	*thrust* (*th*rust)	
to wet (wwèt), natten, natmaken, bevochtigen	*wet* (wwèt)	*wet* (wwèt)	

Op gelijke wijze al de samengestelde werkwoorden, b. v. *to beset* (be-sèt'), bezetten; *to upset* (up-sèt'), omverwerpen, omwerpen.

Opgave 6. Leer van buiten:

gelach,	*laughter*	(laaf'-*ter*).
dobbelsteen, teerling	*die*	(dai).
valdeur,	*portcullis*	(poort-kul'-lis).
ongelukkig,	*unhappy*	(un-hèp'-pi).
Cecilia,	*Cecilia*	(se-sil'-i-aa).
luitenant,	*lieutenant*	(lev-tèn'-ènt).
hechtpleister,	*sticking-plaster*	(stik''-*ing*-plaast'-*er*).
schurk	*knave*	(neev).
schotel,	*dish*	(disj).
dankgebed,	*grace*	(Grees).
in werkelijkheid	*in effect*	(*ef*-fèkt').
gezelschap, sociëteit, maatschappij,	*society*	(sòs-sai'-*e*-ti).
donderslag,	*thunderbolt*	(*th*un'-*der*-).
pijnboom,	*pine*	(pain). [boolt).
gracht,	*ditch*	(ditsj).
vrachtwagen,	*waggon*	(wwèg'-gun).
verwijt, bestraffing,	*rebuke*	(re-bjoek').
fortuin, vermogen,	*fortune*	(fòr'-tjun).
opheffen,	*to put up'*.	
overwégen,	*to consider*	(kòn-sid'-*er*).
het zal waarschijnlijk zijn	*it is likely to be*	(laik'-li).
overal waar,	*wheresoever*	(wweer-so-èv'-*er*)
lust hebben,	*to list*	(list).
vork,	*fork*	(fòrk).
bord,	*plate*	(pleet).

Vertaal: 1. De weg was (bezaaid) [bezet] met gevaren [blz. 128]. — 2. Ik barstte in [*into*] luid [blz. 200] gelach uit. — 3. De teerling is geworpen. — 4. De valdeur werd neergelaten. — 5. Hoe vele ongelukkige oogenblikken — hoe vele tranen hebt gij mij gekost! — 6. Cecilia bevond, dat zij den rechten spijker getroffen had. — 7. Zijt gij gekwetst, luitenant? — 8. Als hij [4]het einde van zijnen neus [3](af-) [*off*] [2]gesneden [1]had, [6]zou [5]hij [9]een stuk hechtpleister daarop [*over it*] [8]gelegd [*to put*] [7]hebben [10]en [12]volkomen voldaan [blz. 191] [11]geweest (zijn). — 9. [2]God [1]dank, gij zijt van [*of*] een schurk ontslagen. — 10. De schotels werden [2]op [*on*] (tafel) [1]gezet, en (het) dankgebed werd gedaan [*to say*]. — 11. Voor mijn vaderland [*country*] heb ik mijn bloed vergoten. — 12. Ik ben in werkelijkheid [2](uit) [*out*] [1]gesloten [3]uit (de) maatschappij. — 13. De donderslag had den pijnboom (in tweeën) gespleten. — 14. Bij [*on*] (het) voorbijrijden [*to pass*, § 241, blz. 183] tusschen [*between*] eene gracht en een vrachtwagen, werd de wagen omver geworpen. — 15. Scrooge bukte [*to bend*]

voor de bestraffing van den Geest, en ²sloeg [*to cast*] ¹sidderend zijne oogen ter [*upon the*] (aarde) [grond]. — 16. Het geluk [blz. 222] (dat) hij geeft is ruim [*quite*] zoo groot, als [*as if*] ²kostte ¹het ³een vermogen. — 17. De jonkman fronste [*to knit*] zijne wenkbrauwen [blz. 239]. — 18. De moeder legde haar werk op de tafel [blz. 191], en hief hare hand op naar [*to*] haar aangezicht. — 19. Hij zette zich (er toe, om) te overwegen wat het waarschijnlijk wezen zou. — 20. Hij goot eenige droppels [blz. 232] [van] water op [*upon*] haar (uit). — 21. Water verspreidde zich overal, waar het (slechts) lust had. — 22. Mijn oom Tobias legde ²zijn mes en (zijne) vork ¹neder, en stiet zijn bord vóór zich (weg).

[§ **293**.] De **Laatste groep** der onregelmatige werkwoorden bevat er slechts twee, die, behalve hunne regelmatige vormen, nog een onregelmatigen onvolmaakt verleden tijd hebben. Wij kennen daarvan tot dusverre slechts de onbepaalde wijs *to dare*. Het zijn:

to crow (kroo), kraaien	*crew* (kroe), *crowed* (krood)	*crowed* (krood)
to dare (deer), durven, wagen	*durst* (deurst), *dared* (deerd)	*dared* (deerd)

Achter *to dare*, in al zijne wijzen en tijden, staat de onbepaalde wijs meestal zonder *to*, doch ook wel met *to*.

Opgave 7. Vertaal: 1. Egerton [iedzj'-*er*-tun] durfde niets meer zeggen. — 2. De haan kraaide luid.

(8e Oefen.) F. Lexicographie.

(9e Oefen.) G. Mondeling Onderhoud.

Vragen.

1. What would have been a surprise to Scrooge's business friends in the city?
2. Describe the parrot! [He had a...]
3. When was Robinson addressed by the parrot?
4. What did the parrot say to Robinson?
5. Wherein was Robinson mistaken? [He...]
6. What other scene from Robinson came to Scrooge's mind?
7. What feeling made Scrooge say: Poor boy?
8. In what words does Scrooge relate the last visit he had at his counting-house?
9. What did the Ghost say to change the scene? [changed?
10. How were Scrooge and the school
11. In what situation was Scrooge next Christmas?

Woord ten Besluite.

Voorloopig is hiermede onze taak volbracht.

Aan ieder beoefenaar van onze Leermethode der Engelsche taal laten wij de beantwoording over van de vraag: Zijn de 36 lessen van dezen Eersten Cursus ingestudeerd naar behooren en uitgewerkt volgens de door ons gestelde regelen? Ieder, die deze vraag met *ja* kan beantwoorden, zal zich (wij hebben er de op ondervinding steunende overtuiging van) in staat gevoelen, om met beschaafde Engelschen een alledaagsch gesprek te voeren, om een draaglijken brief in het Engelsch te schrijven, en om (misschien met behulp van een Woordenboek) alle gewone lectuur te verstaan.

Ieder, die nu gelegenheid heeft om veel met Engelschen om te gaan, heeft na deze 36 Lessen niets meer noodig; wat hem nog ontbreekt, leert hij door dien omgang van zelf. Is het hem echter te doen om degelijke en volledige kennis van de Engelsche taal, en om te zorgen, dat het reeds aangeleerde nooit weer vergeten worde, dan sporen wij hem aan, om van onze Leermethode ook den Tweeden (dat is Laatsten) Cursus te beoefenen: want zelfs diegenen, die nooit in de gelegenheid geweest zijn een Engelschman te spreken of te hooren spreken, zullen, na 't bestudeeren van dien Cursus, gerust een reisje naar Engeland kunnen ondernemen, en zich daar, met spreken en verstaan, even goed op hun gemak gevoelen als in hun eigen land.

